



BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITĂȚII
DIN
BUCUREȘTI

No. 21816 1

Inv. _____ No. _____

S. _____ D. _____ R. _____

Donatiana
B. D. STANESCU



CODUL
DE
PROCEDURĂ CIVILĂ
ADNOTAT

„BIBLIOTECA PENTRU TOȚI“

LITERATURA, ARTE, ȘTIINȚE

Facsimila copertei

A nu se confunda cu alte
biblioteci populare.

A nu se confunda cu alte
biblioteci populare.



„BIBLIOTECEI PENTRU TOȚI“
Storek & Müller

Planul după care este alcătuită publicațiunea «Codului de procedură civilă» aparținând exclusiv autorului, orîce contrafacere se va urmări conform art. 6 și 7 din Legea Presei și art. 339 și următorii din Codul penal.

Editorii.

București, Tipografia EPOCA. Strada Clemenței No. 3.

Inu. A. 4316

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
SECȚIA JURIDICĂ

C O D U L
DE
PROCEDURĂ CIVILĂ

— CONFORM TEXTULUI OFICIAL —

PUS ÎN LEGĂTURĂ CU ARTICOLELE CORESPUNZĂ-
TOARE DIN PROCEDURA GENEVEZĂ ȘI FRAN-
CEZĂ, ȘI ADNOTAT CU JURISPRUDENȚA
CASAȚIEI ROMÂNE (1886—1897).

PRECEDAT DE UN INDEX ALFABETIC

și urmat de

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

LEGEA TIMBRULUI

ȘI

LEGEA AUTENTIFICĂRILOR

DE ASEMENEA ADNOTATE

de

CONST. HAMANGIU

JUDECĂTOR DE ÎNȘTRUCȚIE LA TRIBUNALUL ÎNȘI



BUCUREȘTI

EDITURA LIBRARIEI STORCK & MÜLLER

1898.



97933
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI

10505

1961

D

DE ACELAȘ:

Proprietatea literară și artistică, un vol. de 230 pagini. (Lucrare prezentată ca teză pentru luarea licenței în drept).

Scriitori și artiști, studiu asupra dreptului lor. 1 vol. de 212 pagini.

Codul civil român, adnotat cu jurisprudența Casației și precedat de un index alfabetic. 1 volum de 600 pagini.

VOR APARE ÎN CURSUL ACESTUI AN:

Codul comercial român, adnotat cu jurisprudența Casației și precedat de un index alfabetic.

Codul și procedura penală, de asemenea adnotate.

B.C.U. Bucuresti



C26692



PREFAȚA

Publicînd «Codul de procedură civilă, adnotat», în ediția populară a «Bibliotecăi pentru toți» am urmărit acelaș scop pe care l'am avut la publicarea «Codului civil, adnotat»: de a pune la îndămina tuturor, pe un preț cât se poate de efin și într'un format cât se poate de practic și portativ, legile țerei noastre.

În principiu, legile o dată promulgate și publicate în gazeta oficială, se presupun a fi cunoscute de toți; această însă este numai o presupunere, de oare-ce în realitate cei mai mulți sunt aceia cari nu le cunosc, iar cauza, între alte cauze, n'o găsesc de cît în prețul exagerat al colecțiunilor noastre de legi publicate pînă acum. În Franța, în Germania, în Belgia, în Italia, colecțiunile de legi se vînd pe un preț minim de tot; la noi prețul exagerat al colecțiunilor, fac ca ele să nu poată fi accesibile marelui număr și ca ur-

mare, ignoranța acestei mulțimi în cunoașterea legilor care o guvernează și cărora trebuie să se conformeze. Și se știe de toți, câte inconveniente nu decurg din această pricină.

Am adnotat «Codul de procedură civilă» ca și «Codul civil» numai cu deciziunile Curței de Casație, pe de o parte pentru a nu mări prea mult numărul adnotațiunilor, iar pe de altă parte, aceste fiind deciziunile care fixează, ca să zic așa, cestiunile de drept; spre diferență însă de «Codul civil» care este adnotat numai cu principalele deciziuni ale Curței de Casație, «Codul de procedură civilă» cuprinde ca adnotațiune, **toate** deciziunile Cassației de la 1886—1897, ultimul buletin apărut. Pentru a facilita și mai mult consultarea «Buletinelor Curței de Casație», sub fie-care deciziune, pe lângă No. ei și anul în care a fost pronunțată, am indicat anul și pagina buletinului în care poate fi găsită, silindu-mă ca trimiterile să fie în mod riguros exacte.

«Codul comercial» adnotat în acelaș mod și precedat de asemenea de un index alfabetic, este deja sub presă, iar «Codul penal» și «Procedura penală» vor apare succesiv în cursul acestui an.

TABLA GENERALĂ DE MATERII

	<i>Pagina</i>
I.—Indexul alfabetic al «Procedurii civile»	IX—XL
II.—„ Codul de procedură civilă “, adnotat	I—302
III.—Regulamentul de cheltueli pentru experți, martori și transporturi.	303—306
IV.—Regulamentul taxelor publicațiilor.	307—308
V.—Proc. civ.: Convențiuni diplomatice	315—318
VI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Judecătoriailor de pace»</i> . (I—XVI)	319—320
VII.— <i>Legea Judecătoriailor de pace</i> , adnotată	321—406
VIII.—Regulamentul <i>Legei Judec. de pace</i>	407—414
IX.—Circulări ministeriale la <i>Legea Judcc. de Pace</i>	415—422
X.— <i>Legea Tocmelelor agricole</i>	423—432
XI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Timbrului»</i>	433—462
XII.— <i>Legea Timbrului</i> , adnotată	463—532
XIII.— <i>Legea autentificării actelor</i> , adnotată	533—548
XIV.— <i>Legea și Regulamentul Portăreilor (taxa actelor de procedură)</i>	549—573

INDEX ALFABETIC

LA

PROCEDURA CODULUI CIVIL

A

	<i>Articolul</i>
Abrogarea legilor anteriore procedurii civile.	740—741
Absență , martori, condamnarea lor	188—189
Absenți , dispozițiuni relative la	621—623
Absenți , raportul judecătorului	623
Absenți , concludsiunile procurorului	621
Absenți , declararea absentei	622
Absenți , numirea curatorului	623
Accesorii , acțiuni, competență.	61
Acte , comunicarea lor.	97
Acte de adjudecare , recursul contra lor	558—564
Acțiunea reconvențională , accesorii.	61
Acțiunea recursorie civilă , în contra judecătorilor	305—315
Acțiunea recursorie civilă , casurile în care se pot urmări judecătorii.	305
Acțiunea recursorie civilă , la ce tribunal se face?	308—309
Acțiunea recursorie civilă , admiterea ei	313
Acțiunea recursorie civilă , respingerea ei	312
Acțiuni accesorii , competență.	61
Acțiuni comerciale , competență, societăți comerciale	62
Acțiuni în materie de faliment	64, 112—114
Acțiuni în garanție , competență	64, 112—114
Acțiuni imobiliare , competență	59—60
Acțiuni în materie de moșteniri	63
Acțiuni mobiliare , competență	58
Acțiuni personale , competență	58
Adjudecațiune , amânarea ei.	530—535
Adjudecațiune , casurile în care se amână	534—535

Adjudecațiune, efectele ei	565—568
Adjudecațiune, efect retroactiv	567
Adjudecațiune, casurile casărei ei	562—564
Adjudecațiune, imobile urmărite	536—550
Adjudecațiune, pronunțarea adjudecațiunii	545
Adjudecațiune, recursul contra ei	558—564
Adjudecațiune, supralicitare	547—550
Adjudecațiune, suspendare	560
Adjudecațiune, succesiuni, vândarea bunurilor imobiliare	688—690
Adjudecațiune, succesiuni, împărțiri și licitațiuni	697—698
Adjudecațiune definitivă	549—550
Administrațiunii, modul cum se citează	75
Afini, recuzațiune	274, 275
Afini, strămutarea procesului	266
Afinitate, strămutarea judecăței la alt trib. din causă de	266—273
Afipste, publicațiuni, sequestru	481, 484
Afipste, separația patrimoniului	629—632, 636
Afișe, vândarea sau licitarea objectelor mobile	437—439
Afișe, vândarea imobilului de succesiune	687
Afișe, urmărirea imobilului	503—513, 546
Alimente, urmărirea bunurilor mobile, executări silite	409—410
Amendă, experti	216
Amendă, martori, condamnarea lor	188, 189
Amendă, urmărirea arendeii	477—478
Aminarea adjudecațiunii	530—535
Aminarea judecăței cerută de părți	93
Aminarea judecăței, în cas de divergență de opinii	116
Aminarea pronunțării unei hotărâri	103
Anticipație, plata chiriei	484
Anticipație, plata creanței cu termen	593
Apel, dreptul de	316—325
Apel, la Curte	316—338

Articolul

Apel , dobândi, cereri noi în apel	347
Apel , contrarietate de opinii	330
Apel , cestiuni de incompetență	335
Apel ce trebuie să cuprindă petiția de apel	326—328
Apel , formele și efectele lui	326—338
Apel , în cas de incompetență	325, 335
Apel , hotărâri contradictorii	318
Apel , hotărâri date în lipsă	318
Apel , hotărâri preparatorii	323
Apel , hotărâri în ultima instanță	324
Apel , minori interziși	322
Apel , consiliu de familie	642
Apel , suspendarea termenului de apel	321
Apel , excepțiunile ce se pot propune	331
Apel , confirmarea sau reformarea hotărârei trib.	334
Apel , contra hot. preparatorii	336
Apel , tribunalul ca instanță de apel	55
Apel , în materie de strămutarea proceselor	270, 272
Apel , recuzațiune	283
Apel , renunțarea la apel	317
Apel , termenul de apel	318—323
Apel , proceduri preparatorii, repetarea lor	332
Apel , arbitri	344, 362—364
Arbitragiu , casurile în care încetază	369
Arbitri ,	339—360
Arbitri , apelul contra hot. lor	364
Arbitri , atacarea hot. lor	361—367
Arbitri , opozițiune	361
Arbitri , ce trebuie să cuprindă «compromisul» lor ?	342
Arbitri , cestiunile cari nu pot fi supuse lor	340
Arbitri , condamnarea lor la daune	370
Arbitri , efectele hotărârei lor	360
Arbitri , hotărârea arbitrilor	352—360
Arbitri , instrucția înaintea lor	348—351
Arbitri , jurământ	351
Arbitri , nulități	367

Arbitri , numirea de supra-arbitru	347
Arbitri , numirea de arbitri	339—347
Arbitri , nulitatea hot. arbitrale	366
Arbitri , renunțare la apel	344
Arbitri , recusarea lor	345
Arbitri , revizuire	365, 367
Arbitri , revizuirea hot. lor	365, 367
Arbitri , terminarea arbitragiului	368—370
Arendi , efectele adjudecățiunei	566
Arendi , urmărirea arende	477—478
Arendi , execuții	129, 477, 484, 516
Arendi , sequestru	610—612
Arendi neplătite , sequestru asigurator	610—613
Arestare , poliția audiențelor; desordine	90
Arestare , opunere violentă la predarea silită a mob. și imob.	601
Asigurator , sequestru	610—620
Atribuțiunile Ministerului public ,	80—85
Audiențe , poliția lor	86—90
Audiențe , publicitatea ședințelor	86
Audiențe , secrete	99
Autorizarea , femeii măritate de tribunal	624—627
Autoritatea lucrului judecat	183, 329, 375—377, 404
Avizul rudelor , succesiuni, minori, vândarea imob.	681—690

B

Beneficiu de cesiune , cesiunea bunurilor	651, 658
Beneficiu de cesiune , stellionați, bancrutari, condamnați	653
Beneficiu de inventar , acțiunile contra moș- tenirei	706
Beneficiu de inventar , comptul gestiunei sale	707
Beneficiu de inventar , succesiuni	702—707
Beneficiu de inventar , vândarea mișcătoarelor	702—704

Bilanț , depunerea lui, cesiunea bunurilor . . .	648
Bilet de ordin , sequestru	613—614
Bunuri , cesiunea lor	648—653
Bunuri , cesiunea lor, debitorii, depunerea bilanțului și registrelor	648
Bunuri , cesiunea lor; hotărârea tribunalului . .	652
Bunuri imobile , succesiuni, vânzarea lor . .	681—690
Bunuri indivizibile	494
Bunuri mobile , execuțiunea lor silită	406—466
Bunuri mobile , care nu se pot urmări	406—410
Bunuri mobile , care se urmăresc în anumite cazuri	407
Bunuri mobile , urmărirea pentru datorii de alimente și chirii	408—409
Bunuri mobile , predarea lor silită	504—603
Bunuri mobile , succesiuni, vânzarea lor . . .	677—680

C

Capacitatea , de a concura la licitațiuni . . .	542
Casa de depunere și consemnații , consemnarea preț. adjudecațiunei	551—553, 561
Casa de depuneri și consemnații , Vânzare . .	585, 596
Casa de depuneri și consemnații , sequestru . .	483
Casare , ordonanța de adjudecare	562—564
Cauțiune , creanțe condiționale	590—592
Cauțiune , în materie de executări silite 129, 384, 392—396, 401 533, 590—592	
Cauțiune , comunicarea actelor	650
Cauțiune , suspendarea execuției	650
Cauțiune , vinderea bunurilor	652
Cauțiunea judicatum solvi	106
Cauțiunea judicatum solvi , fixarea ei . . .	107
Cauțiunea judicatum solvi , dispensare . . .	107
Căsătorie , convențiuni matrimoniale	708—720
Căsătorie , transcrierea actului	720

Oeata moşnenilor, modul cum se citează . . .	75
Cereri şi citaţiuni	66—79
Cereri incidente, execuţie silită	399—400; 525—529
Cerere incidentă, opoziţiuni la urmărirea imobil.	525—529
Certă şi liquidă, datoriă, executări silite	378
Cercetări la faţa locului	222—226
Cercetări la faţa locului, concluziunile pro- curorului	226
Cercetări prin martori	185—210
Cesiunea bunurilor	644—653
Cesiunea bunurilor, debitorii; depunerea bi- lanţului, registrelor şi titlurilor	648
Cesiunea bunurilor, beneficiu de cesiune	651—653
Cesiunea bunurilor, hotărîrea tribunalului	652
Cheltueli de judecată	138—147
Cheltueli de judecată, din ce se compun	146
Cheltueli de judecată, tutori, curatorii	145
Cheltueli de judecată, distribuţia lor	141
Chemarea în garanţie, excepţiuni dilatorii	112—114
Chemarea la interogator	227
Chirie, urmărirea chiriei	477—478
Chirii neplătite, sequestru asigurator	610—613
Citaţiuni şi cereri	66—79
Citaţiuni, cuprinsul lor	69—72
Citaţiuni, modurile predărei lor	73—74
Citaţiuni, cum se citează Statul	75
Citaţiuni, cum se citează comunele	75
Citaţiuni, administratorii, stabilimente publice	75
Citaţiuni, societăţi comerciale	75
Citaţiuni, citarea acelor fără domiciliu	75
Citaţiuni, citarea acelor aflaători în ţări streine	75
Citaţiuni, citarea cetei moşnenilor	75
Citaţiuni, nulităţi	76, 111
Citaţiuni, termenul lor	78—79
Comandament prealabil, executarea silită a imobilelor	496—502

Comandament prealabil , cum se face comandamentul	497
Comandament prealabil , suspendarea urmării	502
Comandament prealabil , urmărirea în contra unui minor	499
Comandament prealabil , nulităţi	501
Comerciale , societăţi, acţiuni, competenţă	62
Comisie rogatorie , ascultare de martori	210
Comisie rogatorie , interogatorul părţilor	236
Comisie rogatorie , jurământ judiciar	243
Comisie rogatorie , ordinea creditorilor	571
Comparaţie de scripturi , verificare, declarare în fals	174—180
Competenţa , regulare de competenţă	262—265
Competenţa , instanţele care regulază conflictul	262—263, 265
Competenţă , acţiuni personale	58
Competenţă , acţiuni mobiliare	58
Competenţă , acţiuni imobiliare	59—60
Competenţă , acţiuni accesorii	61
Competenţă , societăţi comerciale	62
Competenţă în materie de moşteniri	63
Competenţă în materie de faliment	64
Competenţă , acţiuni în garanţie	64
Competenţă în cea din urmă instanţă	56—57
Competenţa tribunalelor ,	54—65
Compromis	342—344, 348, 356, 363, 369
Compromis , actul numirii arbitrilor	342
Comuna , modul cum se citează	75
Comunicare de acte	97
Comunicare de acte , minister public	80—85, 650, 639, 644
	703
Comunicare de acte , cesiunea bunurilor	650
Comunicare de acte , consiliu de familie	639
Comunicare de acte , interdicţie	644
Comunicare de acte , beneficiu de inventar	703

Comunicarea copiilor	137
Concluziuni scrise	98, 101
Concluziuni scrise, rezumat dat grefierilor	101
Concluziunile procurorului	120
Concluzunile procurorului, absență	621
Concursul creditorilor, urmărirea imobil.	523, 524
Concursul creditorilor, urmărirea mobil.	450—462
Concursul, mai multor urmăriri imobiliare.	523—524
Conexitate, a se vedea <incidente>.	113
Condiționale, creanțe, ordinea creditorilor	589—592
Condițiuni rezolutorii, creanțe; ordinea cre- ditorilor.	590
Condițiuni suspensive, creanțe; ordinea cre- ditorilor.	591
Conflict de atribuțiuni	262—265
Conflict de atribuțiuni, instanțele care regu- leză conflictul	262—263, 265
Consemnarea prețului, adjudecațiuni și vândări	551—557
Consemnațiuni și oferte	604—609
Consemnațiuni, refuzul creditorilor de a primi oferta.	606—609
Conservarea imobilelor urmărite	517—522
Conservator, imobile urmărite, îndatoririle sale	518—522
Consiliu de familie.	638—642, 693
Consiliu de familie, apel.	642
Consiliu de familie, comunicarea actelor	639
Consiliu de familie, deliberările lui	638—642
Consiliu de familie, aprobarea hotărârei de Tribunal.	639
Consiliu de familie, intervențiune	641
Consiliu de familie, opunerea a parte din mem- bri, motivare	641
Consiliu de familie, urgență	638
Contestațiuni, tabloul de distribuirea prețului	451, 452
Contestațiuni, urmărirea terților detentori	463
Contestațiuni, la tab. de ordinea creditorilor	576, 577, 580 587, 588

Contestațiuni la executare persoanele cari pot face contestație	399
Contestațiuni la executare chemarea părților în termen scurt	400
Contestațiuni la executare , suspendarea executarei	401
Contestațiuni la executare , timpul când se pot face	403
Contestațiuni la executare , când nu se mai pot face	403, 404
Contestațiuni la executare , daune interese	403
Contract de căsătorie , convențiuni matrimoniale	708—720
Contract de căsătorie , trascierea lui	720
Convențiuni matrimoniale	708—720
Convențiuni matrimoniale , dotă mobilă	711
Convențiuni matrimoniale , dotă imobiliară	712
Convențiuni matrimoniale , registre de transcripțiuni	712, 714, 717—720
Copile hotărârilor	133—134, 137
Copii dupe sentințe , comunicarea lor	137
Creanțe , plata lor, ordinea creditorilor	578—588
Creanțe condiționale , tabloul de ordinea creditorilor	589—592
Creanțe condiționale , rezolutorii	590
Creanțe exigibile	613
Creanțe neexigibile	430, 438, 450—452
Creanțe speciale , ordinea creditorilor	589—593
Creanțe cu termen , ordinea creditorilor	593
Creditori , concursul mai multor urmăritori imobil.	525—529
Creditori , ordinea lor	569—589
Creditori , tabloul de ordine	573—576
Cuprinsul petițiilor ,	69
Curatori , condamnare la cheltueli de judecată	129, 145
Curatori , absență, numirea lor	623
Curțile de Apel	130, 316—338

Curțile de apel, împărțirea opiniilor	330
Curte de casație, acțiune recursorie civilă	309, 310
Curte de casație, revizuire	304
Curte de casație, regulare de competență	262, 263
Custode, urmărirea mobiliară; condițiile cerute	419—421
Custode, responsabilitatea sa	422
Custode, remuneratia sa	421
Custode, predarea silită a mob. și imob.	600
Custode, punerea pecetiilor la succesiuni	660, 663
Custode, desdaunare	422
Custode, succesiune	660, 663
Custode, urmărire	418—422, 425, 426, 441, 465, 471, 595, 600

D

Datorie certă și liquidă, executări silită	378
Datorie neliquidă	378
Daune interese, agenți judicijari	77, 427, 437
Daune interese, arbitri	370
Daune interese, conservator	520
Daune interese, contestațiuni la urmărire	405
Daune interese, debitor urmărit	517
Daune interese, ordinea creditorilor	577
Debitor, urmărirea bunurilor mobile aflate în posesia sa	411—430
Debitor, modul de urmărire în absența sa	412
Debitor, debitorul nu poate fi numit custode	419
Debitor, opunerea la urmărire; depunerea valorii	428
Declarare în fals	166, 168
Declarare în fals, verificare de scripte	162, 171, 174
Declarare în fals, determinarea autorului; fals criminal	170, 181
Declarare în fals, fals criminal	170, 181
Declarare în fals, fals civil	171
Declarare în fals, acte de comparație	176
Declarare în fals, concluziunile Minister. public	184

Articolul

Declinatorii, excepțiuni	108—110
Declinatorii, excepțiuni rațiune personae . . .	108
Declinatorii, excepțiuni rațiune materiae . . .	109
Definitivă, adjudecațiune	549—550
Deliberările consiliului de familie.	638—642
Demisiunea arbitrului.	369
Denegare de dreptate, acțiunea recursorie con- tra judecătorilor.	305—315
Denegare de dreptate, diferite cazuri . . .	305—307
Deschiderea ordinei creditorilor . . .	569—577
Deschiderea succesiunilor	651—707
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor	654—665
Deschiderea succesiunilor, cine poate cere punerea pecetilor.	656—657
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor din oficiu.	657
Deschiderea succesiunilor, procesul-verbal de punerea pecetilor	659
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor, custode.	660, 663
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor; găsirea unui testament.	662, 664
Deschiderea succesiunilor, peceti, opozițiuni la punerea lor	666—667
Deschiderea succesiunilor, peceti; ridicarea lor	668—676
Deschiderea succesiunilor, facerea inventa- rului	673—676
Deschiderea succesiunilor, vândarea mobi- lelor.	677—680
Deschiderea succesiunilor, împărțiri și lici- tațiuni.	691—701
Deschiderea succesiunilor. beneficiu de in- ventar	702—707
Desdaunări și cheltueli.	138—147
Desdaunări	138—147

Desdaunări, arbitri.	370
Desdaunări, execuțiuni silite	405
Desdaunări, custode	412
Desdaunări, martori	203, 422
Desistare de la proces.	260, 261
Despăgubiri civile, martori	203
Dilatorii, excepțiuni.	112—114
Dilatorii, excepțiuni, chemarea garanților în cauză	112—114
Dispensă de cheltueli.	143
Dispensă de a se înfățișa în persoană.	163
Distribuția prețului, tabloù, vânzarea obiectelor mobile	459, 454, 488, 490, 569—593
Distribuția prețului, apel contra hotărîrei	453
Divergență de opinii	116, 117, 330
Diverse proceduri.	601—728
Divorț, ședințe secrete	99—100
Dobândi, cereri noui în apel	327
Dobânzi, consemnația lor.	608
Dobânzi, execuția silită	581
Dobândi, ordinea creditorilor	581
Dol, acțiune recursorie contra judecătorilor	305
Dosar, urmărirea imobilului.	513
Dotă mobiliară, convențiuni matrimoniale	711
Dotă imobiliară, convențiuni matrimoniale	712
Dotă imobiliară, registre de transcripțiuni 712, 714, 717—720	316—318
Dreptul de apel,	567
Dreptul de proprietate, transmisiunea lui, ad-judecare	610—620
Dreptul proprietarului, închiriere	102
Duplica și replica.	
E	
Efect retroactiv, ordonanțe de adjudecare.	567
Efectele adjudecării	565—568
Efectele apelului	337

Articolul

Efectele apelului, suspendarea execuției	337—338
Efectele hot. arbitrilor	360
Efectele peremțiunii	258—259, 329
Efectele urmăririi imobiliare	514—516
Epoca execuțiunii silită	385—387
Epoca urmăririi, fructe	468
Epoca vinzării mobilelor	514—516, 565—568
Estimare, succesiuni, minori, bunuri imobile, vân- zare.	684—685
Excepțiuni.	106—114
Excepțiuni, înaintea apărării	106, 107, 331
Excepțiuni, la Curtea de apel.	331
Excepțiuni, cautio judicatum solvi	106—107
Excepțiuni declinatorii	108—110
Excepțiuni declinatorii, rațiune personæ	108
Excepțiuni declinatorii, rațiune materię	109
Excepțiuni dilatorii	112—114
Excepțiuni dilatorii, chemarea garanților în cauză	112—114
Executarea hotărârei arbitrilor	358—360
Execuție provisorie	126—131
Execuție provisorie, casurile în care pôte fi acordată	129
Execuție provisorie, custode, condiții, respun- deri, onorarii	419—422
Execuție provisorie, formele ei	135
Execuție provizorie, suspendarea ei în apel	337—338
Execuție silită, titlurile cerute de lege	371—378
Execuție silită, formula executorie	135, 373, 375
Execuție silită, hotărâri date în țară streină	374
Execuție silită, lucru judecat	375—377
Execuție silită, titlu executoriu	378
Execuție silită, datorie certă și liquidă	378
Execuție silită, debitori, moștenitorii lor	379—380
Execuție silită, când se pôte exercita	381—391
Execuție silită, hotărîri provizorii, executorii	382—384

Execuție silită , timpul pînă cînd se pôte face.	385
Execuție silită , zile în care nu se pôte face .	386
Execuție silită , somațiune de executare. . .	387, 388
Execuție silită , primirea cautiuneî	392—396
Execuție silită , contra moștenitorilor .	379—380, 397—398
Execuție silită , contestațiunii contra ei . . .	399—405
Execuție silită , contestațiunii, suspendarea execuțiilor	401
Execuție silită , bunuri mobile	406—466
Execuție silită , bunuri mobile cari nu se pot vinde	406—410
Execuție silită , bunuri mobile aflate în poses. debitorului	411—430
Execuție silită , pecetî, sigilarea avereî urmărite.	423—425
Execuție silită , opunerea, debit, plata datoriei.	428
Execuție silită , vîndarea saû licitația mobil, urmărite	431—449
Execuție silită , asupra veniturilor imobilelor .	477—491
Execuție silită , urmărirea fructelor prinse de rădăcinî	467—476
Execuție silită , timpul cînd se pot urmări fruct.	468
Execuție silită , urmărirea fructelor; custode .	471
Execuție silită , urmărirea fructelor; vîndarea.	474—475
Execuție silită , asupra imobilelor.	492—568
Execuție silită , comandament prealabil . . .	496—502
Expertî , declararea în fals	180
Expertî , numirea lor	211, 212
Expertî , numărul lor	213
Expertî , recuzarea lor	214—215
Expertî , citarea lor	216
Expertî , amendarea și aducerea lor	216
Expertî , indemnizarea lor	216
Expertî , depunerea jurămîntului	218
Expertî , forma jurămîntului	217
Expertî , raportul de expertiză	219—221
Expertiză , succesiunii, împărțirii și licitațiunii. .	697, 699, 700

Expertiză, vinzarea succesiunilor	684, 685
--	----------

F

Faliment, acțiuni, competență	64
Fals, acte de comparație	176
Fals, concluziunile Ministerului Public	184
Fals, declararea autorului, fals criminal	170, 181
Fals, declarare în fals	166, 168
Fals, numire de experți	180
Fals, verificare de scripte	162, 171, 174
Fals civil	171
Fals criminal	170, 181
Familie, consiliu, deliberările lui	633—642
Femei măritată, autorizația dată de tribunal	621—627
Femei măritată, interdic; autorizarea tribunalei	627
Femei măritată, separația patrimoniilor	628—637
Femei măritată, somație făcută bărbatului	624
Foi dotale, convențiuni matrimoniale	708—720
Foi dotale, registre de transcripțiuni	712, 714, 717—720
Forma petițiilor	66—68
Formele apelului	326—339
Formele comandamentului, executări silit.	497
Formele revizuirii	293—304
Formula executorie	135
Formula jurământului, martori	196
Formula jurământului judiciar	240
Fructe, aparate de urmărire	476, 522
Fructe, execuțiunea silită	476, 522
Fructe, urmărirea fructelor prinse de rădăcini	467—476
Fructe, timpul când se pot urmări	468
Fructe, urmărirea lor; numirea custodelui	471
Fructe, urmărirea lor; vândare	474—475

G

Garanție , acțiuni în garanție, competență . . .	64
Garanție , în materie de executare silită . . .	392—396
Garanție , creanțe condiționale	590—592
Garanție , ridicarea sequestrului asigurător . .	617
Garanți în cauză , chemarea lor; excepțiuni dilatatorii	112—114
Gerant , sequestru	487—489

H

Hotărîrea arbitrilor , căile de atac; apel . .	361—364
Hotărîrea arbitrilor , depunerea ei la grefa tribunalului	356
Hotărîrea arbitrilor , efectele ei	360
Hotărîrea arbitrilor , executarea ei, ordonan- te executorii	358—360
Hotărîrea arbitrilor , nulitatea hotărîrei ar- bitrale	366
Hotărîrea arbitrilor , împărțirea opiniunilor .	353
Hotărîrea arbitrilor , revizuirea ei	365, 367
Hotărîrea arbitrilor , termenul pronunțării superarbitrului	354
Hotărîrea arbitrilor , tribunal arbitral . . .	352—360
Hotărîre , pronunțarea ei	103
Hotărîri preparatorii ,	159—161, 171, 174, 323, 336
Hotărîri , divergență de opinii	116—118
Hotărîri , comunicarea copieii	137
Hotărîri , date în lipsă	148—158, 318, 319
Hotărîri ce trebuie să cuprindă o hotărîre . .	123
Hotărîri , desdaunări și cheltuieli	138—147
Hotărîri , eliberarea copiilor dupe ele	133—134
Hotărîri , execuție provisorie	129
Hotărîri , fără drept de opoziție	151
Hotărîri , formula executorie	135

Hotăriri , motivarea opiniei minorit.	118
Hotăriri , opinia și concl. Tribunalului	120
Hotăriri provisorii executorii	382—384
Hotăriri , transcrierile lor în registre	121
Hotăriri executorii ,	156, 373, 374
Hotăriri în genere	115—137

I

Imobile , cari pot fi urmărite	492—495
Imobile , execuțiunea silită asupra lor	492—568
Imobile , execuțiunea silită; comandament prealabil.	496—502
Imobile , predarea lor silită.	594—603
Imobile , sequestru venitului	479—491
Imobile , succesiuni; vîndarea lor	681—691
Imobile , urmărirea părții indivize	494
Imobile , urmărirea veniturilor	477—491
Imobiliară , dotă; convențiunii matrimoniale	712
Impărțiri și licitațiuni , succesiuni	691—701
Impărțiri și licitațiuni , succesiuni; minori	693
Incidente , cereri incidente: opozițiuni la urmărirea imob.	525—529
Inchiderea judecăței	260—261
Inchiderea judecăței , forma în care se face.	260
Inchiderea ordinei creditorilor	578—588
Inchiderea procesului	260
Inchiriere , dreptul proprietarului	610—622
Inchiriere , efectul adjudecațiunei	566
Inchiriere , strămutarea proprietăței	724
Inchiriere , sequestru	610—612
Inchiriere , urmărire	129, 477, 484, 516
Incompetență , apel	325, 335
Incompetență , rațiune materiae	109
Indemnizare , martori	203
Indivizibilitate , bunuri	494

Inscripțiuni, privilegii, ipotecii; registre . . .	721, 725—728
Interdiși, ministerul public ca parte alăturată .	81, 85
Interdicțiune	643—647
Interdicțiune, concluziile Procurorului, opinia medicilor, părerea consiliului de familie . . .	643
Interdicțiune, judecător raportor	644
Interdicțiune, motivele: imbecilitate, sminteală, nebunie	643
Interdicțiune, punerea sub	643
Interogatorul părților	227—236
Interogatorul părților, chemarea la interogator .	227
Interogatorul părților, comisiune rogatorie .	236
Interogatorul părților, în caz de boală . . .	235
Interogatorul părților, refuzul de a răspunde .	234
Intervențiune	247—252
Intervențiune, respingerea ei	252
Inventar, beneficiu de inventar, succesiuni . . .	702—707
Inventar, succesiuni; ridicarea pecetilor . . .	673—676, 679
Ipoteci, inscripțiunea lor	721, 725—728
Ipoteci, urmărirea imob	511, 569—572, 583

J

Judecăți, revizuirea lor	288—292
Judecăți, strămutarea lor; excepțiuni declinatorii	108—110
Judecători, acțiunea recursorie civilă contra lor.	305—315
Judecători, denegare de dreptate	306—307
Judecători, recuzarea lor	274—287
Judecător Comisar, ordinea debitorilor . . .	573
Judecător Comisar, închiderea tabloului de or- dinea creditorilor	583—584
Judecător Comisar, împărțirea succesiunilor .	700
Judecător Comisar, strămutarea proprietății .	726
Judecător raportor	96, 115, 621, 626, 639, 644, 694
Judecarea în lipsă	93
Judicatum solvi, cautiunea streinilor reclamantii	106

Articolul

Judicatum solvi , dispensă de cauțiune	107
Judicatum solvi , fixarea cauțiunei	107
Jurământ , arbitri	351
Jurământ , comisie rogatorie	243
Jurământ , experți	217, 685, 695
Jurământ , martori	196
Jurământ , martori minori	197
Jurământ judiciar	160, 237—246
Jurământ judiciar , formula lui	240
Jurământ judiciar , modificarea lui după reli- giuni	241
Jurământ judiciar , refuzul de a'l presta	245
Jurământul martorilor	196

L

Lefuri , urmărirea lor.	409
Licitație , adjudecarea definitivă	549—550
Licitație , imob. urmărite.	536—550
Licitație , începerea strigărilor	539—545
Licitație , persoanele cari pot concura.	542
Licitație , supralicitare	547—550
Licitație , afișe conținutul lor	437—439
Licitație , epoca vândărei obiect. mobile	433—435
Licitație , locul unde trebuie să se facă	432
Licitație , vândarea mobilelor urmărite	431—499
Licitațiuni și împărțiri , succesiuni	691—701
Licitațiuni și împărțiri , succesiuni, minori	693
Limine litis , excepțiuni	106, 107, 331
Lipsă , hotăriri date în lipsă	148—158
Litispendență , a se vedea «incidente».	
Locnitorii improprietați , modul cum se citeză	75
Lucru judecat , formula executorie	375—377
Lucru judecat , perempțiunea judecăței în apel	329

M

Magistrați , acțiunea recursorie contra lor	305—315
--	---------

	<i>Articolul</i>
Magistrați, denegare de dreptate	306—307
Magistrați, recuzarea lor	274—287
Mandat de aducere, dat contra martorilor	189
Martori, absență, condamnare la amendă	188, 189
Martori, cercetări prin martori	185—210
Martori, depunerea listei la Grefă	186
Martori, formula jurământului	196
Martori, indemnizarea lor	203
Martori, comisie rogatorie	210
Martori, conrupere de martori	204
Martori, mandat de aducere	189
Martori, mărturie mincinosă	
Martori, nulități	208
Martori, opunere la ascultare	186
Martori, persoanele ce nu pot figura ca martori	191, 197
Martori, refuzul de a jura	207
Martori, scutire de amendă	190
Matrimoniale, convențiuni	708—720
Minister public, absență, concluzii	621
Minister public, atribuțiunile sale	80
Minister public, ca parte alăturată	81, 85
Minister public, cu parte principală	80—81
Minister public, concluziunile sale în civil	120
Minister public, concluziuni în materie de fals	184
Minister public, interdicție, concluzii	644
Minori, Ministerul public ca parte alăturată	81, 85
Minori, vânzarea imobilelor unei succesiuni	681—691
Minoritatea, opinia scrisă în caz de divergență	118
Mobile, bunuri mobile cari nu se pot urmări	406—410
Mobile, bunuri mobile cari nu se urmăresc în anumite cazuri	477
Mobile, ce se află în posesia debit; urmărirea lor	411—430
Mobile, ce se urmăresc pentru datorii de alimente și chirii	
Mobile, execuțiunea lor silită	408—409
Mobile, predarea lor silită	406—466
	594—603

Articolul

Mobile , dotă, convențiunile matrimoniale	711
Mobile , succesiuni, vânzarea lor	677—680
Mobile , urmărirea lor, conținutul procesului verbal	416
Mobiliare , acțiuni, competență	58
More judaico , modificațiunile jurământului judi- ciar	241
Moșneni , modul cum se citează	75
Moștenire , a se vedea «succesiuni»	63
Moșteniri , acțiuni, competență	
Moștenitori , execuția silită	380, 397—398
Moștenitor beneficidar , succesiuni	702—707
Motivarea opiniei în cas de divergență	118
Mutațiuni de proprietate , transcrierea actelor în registre	721—727

N

Necompetență , apel	325, 335
Necompetență , excepțiuni declinatorii	108—110
Necompetență rațiune loci	108
Necompetență rațiune materię	109
Necompetență rațiune personę	108
Notificare , adjudecațiuni	565
Nulități , 69, 76, 111, 208, 342, 366, 367, 391, 398, 410, 412, 501 503—512, 735—737	
Nulități , acte declarate nule de la legi	735
Nulități , actele de unde începe anularea procedurii	737
Nulități , cazurile în care un act este declarat nul	735
Nulități , călcare de forme	735
Nulități , când se pronunța ele	736
Nulități , când trebuiesc propuse	111
Nulități , acte de procedură, când trebuiesc pro- puse nulitățile	111
Nulități , magistrat incompetent	735
Nulități , Minister public	736
Nulități , afipțe	503—511

O

Oferte de plată și consemnațiuni	604—609
Oferte reale.	604
Opinia minorității, motivarea ei.	118
Opozițiuni, amendarea oponentului.	533
Opozițiuni, admiterea lor	157
Opozițiuni, ce trebuie să cuprindă ele	154
Opozițiuni, comunicarea hotărârilor.	137, 153
Opozițiuni, hotărâri date în lipsă.	145—158
Opozițiuni la opozițiuni	158
Opozițiuni la o urmărire imobiliară	525—529
Opozițiuni la punerea pecetilor cum trebuiesc făcute	666
Opozițiuni la punerea pecetilor în succesiuni.	666—667
Opozițiuni, suspendarea executărei.	155
Opozițiuni, termenul când se pot face	154
Ordinea creditorilor, comisiuni rogatorii	571
Ordinea creditorilor, contestațiuni la tablou 576—577, 580, 587—588	
Ordinea creditorilor, creanțe condiționale.	589—592
Ordinea creditorilor, creanțe speciale	589—793
Ordinea creditorilor, deschiderea ordinei și înfățișarea titlurilor.	569—577
Ordinea creditorilor, dobânzi.	581
Ordinea creditorilor, închiderea ei.	578—583
Ordinea creditorilor, judecător comisar.	573
Ordinea creditorilor, plata creanțelor	578—588
Ordinea creditorilor, tablou de ordine	573—576
Ordinea judecării proceselor	91
Ordonanța de adjudecare	558—559
Ordonanța de adjudecare, recurs contra ei	560
Ordonanța preparatorie	159—246

P

Partagiū, succesiuni și licitațiuni.	691—701
Partagiū, succesiuni, minori.	693

Patrimoniul , apărarea lor dintre bărbat și femeie	628—337
Peceti , custode	660, 663
Peceti , desfacerea lor, licitație, vîndare	441
Peceti , găsirea unui testament	662, 664
Peceti , opozițiunii la punerea lor	665—667
Peceti , procesul-verbal de punerea lor	659
Peceti , succesiunii; cine pot cere punerea lor	656—657
Peceti , succesiunii; punerea lor	654—665
Peceti , succesiunii; punerea lor din oficiu	657
Peceti , ridicarea lor, facerea inventariului	673—676
Peceti , ridicarea lor	668—676
Peceti , ruperea lor, penalitate	444
Peceti , sigilarea averii mobile urmărite	423
Peceti , urmărirea mob. de cine trebuiesc puse	423
Peceti , verificarea lor	441
Pensiuni , execuție provizorie	129
Pensiuni , urmărirea lor	409
Perimare , efectele ei.	257—325, 329
Perimare , perempțiune	257—259, 329
Perimare , timpul cerut pentru perimare.	257
Personale , acțiunii, competență	58
Petițiuni , în câte exemplare trebuiesc făcute	70
Petițiuni , cuprinsul lor	69, 72
Petițiuni , forma lor.	66—68
Plata creanțelor , închiderea ordinii creditorilor	578—587
Plată , oferte și consemnațiuni	604—609
Poliția audiențelor	86—90
Poliția audiențelor , arestarea acelor ce pro- voca desordinea	90
Poprire , depunerea banilor la Casa de Depuneri.	643
Poprire , mobile aflate în mâna celor de al treilea	455—466
Poprire , terți detentori; cererea creditorilor	456—457
Poprire , terți detentori; contestații.	463
Poprire , terți detentori; (interveniri).	463
Poprire , terți detentori; încetarea urmăririi	466
Poprire , validarea ei.	455—491

Portărei , oferte de plată ; somațiuni	605
Portărei , predarea silită a mob. și imob.	594
Portărei , sequestru asigurător	612, 618—619
Prealabil , comandament; executarea silită a imobilelor.	496—502
Predarea silită , a mob. și imobilelor	594—603
Predarea silită , custode.	600
Predarea silită , violență, opunere, arestare	601
Preț , consemnarea prețului adjudecării.	551—557
Preț , depunerea lui în cas de contestație la Trib.	451—452
Preț , distribuțiunea lui în vânzări silite	450—454
Preț , distribuția prețului; apel	453
Primirea cauțiunii în execuțiuni silite	392—396
Privilegiu , inscripțiunea lor; registre	721, 725—728
Privilegiu , urmărirea imob.	569—572, 583, 610
Procedură , suspendarea ei în cas de conflict de atribuțiuni	264
Proceduri diverse	604—728
Proceduri preparatorii	159—246
Proceduri probatorii	159—246
Procese , ordinea judecății lor	91
Procuror , a se vedea «Ministerul Public»	80—65
Procuror , absența; concluzii.	621
Procuror , concluziunile sale.	120
Procuror , interdicție concluziunii	644
Pronunțarea adjudecațiunii , licitațiunea imobilului urmărit	545
Pronunțarea hotărârii	10 ³
Proprietate , transmisiunea dreptului; adjudecare	567
Provisoriu , execuția provisorie	126—131
Publicitate , separația patrimoniului	629—630
Publicitate , urmărirea imob.	503—516, 554—555
Publicitatea ședințelor	86
Publicitatea vânzării , obiecte mobile.	442, 686, 690
Punerea pecetilor , succesiuni a se vedea «Pecetii»	654—666

Punerea sub interdicție.	643—647
Punerea sub interdicție, concludsiunile Procurorului, opinia medicilor, părerea consiliului de familie	644
Punerea sub interdicție, motivele.	643

R

Raport dat de judecători în pricină complicate.	96
Raportul de expertiză.	219—221
Rațione loci, excepțiuni declinatorii	108
Rațione materiae, excepțiuni declinatorii	109
Rațione personae, excepțiuni declinatorii.	108
Reconvenționale, acțiuni accesorii	61
Recurs, în materie de strămutări de procese	270, 272
Recurs, contra actelor de adjudecare	558—664
Recursorii, acțiuni recursorii contra judecătorilor	305—315
Recuzarea experților	214, 215
Recuzațiuni, acei cari nu pot fi recuzați.	277
Recuzațiuni, cazurile de recuzarea judecătorilor	274—287
Recuzațiuni, când trebuiesc făcute	230
Recuzațiuni, cum trebuiesc propuse.	231
Recuzațiuni, persónel e cărora se pot aplica	286
Refuzul de a jura, martori; jurământ judiciar.	207, 245
Registre, convențiuni matrimoniale trecerea lor în;	708—720
Registre, depunerea lor; cesiunea bunurilor	648
Registre de inscripțiuni, privilegiu și ipotecă	721, 725—728
Registre de transcripțiuni, dota imobiliară.	712, 714—720
Registre de transcripțiuni.	721—728
Regularea de competență	262—264
Regularea de competență, instanțele care regulează conflictul.	262—263, 265
Renunțarea la apel	317
Replică	102
Resolutorii, creanțe condiționale.	590
Retroactivitatea, ordonanțelor de adjudecare.	567

Revendicare, sequestru	615
Revizuirea hotărîrilor arbitrilor	335, 367
Revizuirea judecăților, de către Stat, comună	291
Revizuirea judecăților, cazurile în care nu se poate primi	303
Revizuirea judecăților, cazurile în care se poate cere	288—292
Revizuirea judecăților, când nu se poate cere	292
Revizuirea judecăților, concluziunile Procurorului	294
Revizuirea judecăților, formele în care se face	293—295
Revizuirea judecăților, mențiunile ce trebuiesc făcute pe hotărîrile revizuite	302
Revizuirea judecăților, termenul în care se face	296—297
Rezumat scris, concluziuni scrise pentru grefier	101
Ridicarea pecetilor, cine o poate cere	670
Ridicarea pecetilor, deschiderea succesiunilor	663—676
Ridicarea pecetilor, facerea inventariului	673—676
Ridicarea pecetilor, succesiuni; când pot fi ridicate	668
Rudenie, strămutarea judecăței în cas de rudenie	266, 274—275
Ruperea pecetilor, urmărirea bunur. mobile	424
S	
Salarii, urmărirea lor	409
Scripte, verificarea lor	162—185
Scrise, concluziuni	98, 101
Sechestru, afiște publicațiuni	481, 484
Sechestru, urmărirea veniturilor, cazurile în care încetază	491
Sechestru, urmărirea veniturilor unui imobil	479—491
Sechestru asigurator	610—620
Sechestru asigurator, autorizația Tribunalului	614—616
Sechestru asigurator, chirii, arendi neplătite	610—613
Sechestru asigurator, ridicarea lui	617

Articolul

Secrete , şedinţe secrete	99—100
Sentineţe ,	115—137
Sentineţe , ce trebuie să cuprindă în o sentinţă	123
Sentineţe , comunicarea copieii	137
Sentineţe , date în lipsă	148—158
Sentineţe , desdaunări şi cheltueli	138—147
Sentineţe , divergenţă de opinii	116—118
Sentineţe , eliberarea copiilor	133—134
Sentineţe , execuţia provisorie	129
Sentineţe , fără drept de opoziţie	151
Sentineţe , formula executorie	135
Sentineţe , motivarea opiniunii minorităţii	118
Sentineţe , opinia şi concluziile Procurorului	120
Sentineţe , transcrierea lor în registre	121
Separaţiunea patrimoniilor , afişarea extrac- tului cererei	629—630
Separaţiunea patrimoniilor , afişarea hotă- ririi	632
Separaţiunea patrimoniilor , dintre barbat şi femeie	628—637
Separaţiunea patrimoniilor , încetarea ei; unirea patrimoniilor	634—637
Separaţiunea patrimoniilor , termenul pro- nunţării hotărârii	631
Sequestru , a se vedea «sequestru».	
Sigilii , ruperea lor, penalitatea	424
Sigilii , urmărirea mobilă	423
Sigilii , urmărirea mobilă, de cine trebuie puse	423
Silită , predarea mobilelor şi imobilelor	594—603
Societăţi comerciale , acţiuni, competenţă	62
Societăţi comerciale , citarea lor	75
Somaţiuni de executare , executări silită	378, 388, 416
Somaţiune , femeia măritată; autorizarea trib.	624
Somaţiune , oferte de plată	605
Somaţiune , predarea silită a mobilor şi imobilelor	594, 599
Somaţiune , execuţia silită	388—391

Somațiune , urmărirea fructelor	468
Stabilimente publice , modul cum se citează	75
Statul , modul cum se citează	75
Strămutarea judecăței , apel și recurs	270, 272
Strămutarea judecăței , când trebuie propusă	267
Strămutarea judecăței , excepțiuni declinatorii	108—110
Strămutarea judecăței , la alt tribunal, pentru rudenie, afinitate	266—273
Strămutarea proprietății , transcripțiunea actelor; registre	721—728
Succesiuni , împărțiri și licitațiuni	691—701
Succesiuni , beneficiu de inventar	702—707
Succesiuni , cine poate cere punerea pecetilor	656—657
Succesiuni , deschiderea lor	654—707
Succesiuni , facerea inventariului	673—676
Succesiuni , pecetii, opozițiuni la punerea lor	666—667
Succesiuni , pecetii, ridicarea lor	668—676
Succesiuni , proces verbal de punerea pecetilor	659
Succesiuni , punerea pecetilor, a se vedea «Pecetii»	654—665
Succesiuni , punerea pecetilor; custode	660—663
Succesiuni , punerea pecetilor din oficiu	657
Succesiuni , punerea pecetilor, găsirea unui testament	662, 664
Succesiuni , vândarea mobilelor	677—680
Succesor , execuția silită	380, 397—398
Succesor beneficiar , beneficiu de inventar	702—707
Superarbitru , Tribunal arbitral	317, 353, 354
Supralicitare , adjud. definitivă	549—550
Supralicitare , adjud. imob. urmărite	547—550
Suspendarea executărei , în apel	337—338
Suspendarea executărilor	401
Suspendarea procedurii , în caz de conflict de competență	264
Suspendarea termenului de apel	331
Suspendarea urmăririi , comandament prea-	

labil	502
Suspensiunea judecătorei, cazurile când se pot	
suspenda.	253—254
Suspensiunea judecătorei, respingerea judecătorei	256

S

Ședințe, poliția lor	86—90
Ședințe, publicitatea lor	86
Ședințe, ședințe secrete	99—100

T

Tabloă de distribuțiunea prețului în apel	453
Tabloă de distribuțiunea prețului în vîndere.	451, 452
Tabloă de ordinea creditorilor	573—576
Tabloă de ordinea creditorilor contestațiunii	
contra lui	576—577; 530, 587—538
Tabloă de ordinea creditorilor, închiderea	
tabloului	578, 583, 587
Telal, licitațiunii, vîndere.	443, 538
Terminarea arbitragiului	368—370
Termen, creanță cu termen	593
Termen de opozițiune.	154
Termenul de apel,	313—319
Termenul de apel, în contra hotărîrilor prepa-	
ratorii.	323
Termenul de apel, în contra minorilor, inter-	
zișilor.	322
Termenul de apel, în cazul respingerei oposi-	
țiunei.	319
Termenul de apel, hotărîrei contradictorii	318
Termenul de apel, hotărîrei date în lipsă	318
Termenul de apel, pierderea dreptului de apel.	320
Termenul de apel, reînceperea lui	321
Termenul de apel, suspendarea lui	321
Termenul citațiunilor,	78—79
Termene, expirarea lor	733

Termene , luni, săptămâni.	730
Termene dispoziții generale	729—734
Termene , suspendarea lor.	734
Termene , zile libere.	729
Termene , zi de sărbătoare.	731
Termenul de perimare	257
Termenul de revizuire	296—297
Termenul de revizuire , pentru Stat, comune, minori.	297
Terții detentorii , urmărirea mobilă în mâna celor d'al treilea.	455—466
Testamente , acțiuni în validitate; competență.	63
Testamente , succesiune; punerea de pecetii; găsirea lui	662—664
Titluri active , depunerea lor; cesiunea bunurilor	648
Titlu executor , 135, 375, 378, 395, 455, 457, 480	
Titlu executor , cauciune	395
Titlu executor , execuțiuni silite	378
Titlu executor , ordonanța de adjudecare	567
Titlu executor , predarea silită a mobilelor și imobilelor	598, 620
Transacțiune , strămutarea proprietății.	721—728
Transcripțiuni , registre; dotă imobiliară	71, 720
Transmisiunea dreptului de proprietate , adjudecare	567
Tribunal , autorizarea dată femeii măritate.	624—627
Tribunal , hotărârea arbitrilor	352—360
Tribunal , înaintea arbitrilor	348—351
Tribunal , jurământ	351
Tribunal arbitral , arbitri, super-arbitri	339, 347
Tribunal arbitral , compromisul	342
Trimiterea la alt tribunal , pentru cauză de rudenie, afinitate.	266—273
Tutori , condamnarea lor la cheltueli de judecată.	145
Tutor , execuțiune	129
U	
Ultima instanță	56, 57

Urgență , diferite cazuri	383, 394, 400, 428, 560, 638
Urmărirea imobiliară	503—515
Urmărirea imobiliară , imobile care se pot urmări.	492—439
Urmărirea imobiliară , concursul mai multor	
Urmărirea imobiliară , Dosarul grefei.	513
Urmărirea imobiliară , efectele ei	514—516
Urmărirea imobiliară , afiște, cuprinsul lor	504—509
Urmărire mobilă , închirieri, arendări.	516
Urmărire , bunurilor mobile cari nu se pot urmări.	406—410
Urmărire , bunurilor mobile cari se urmăresc în anumite cazuri ;	407
Urmărirea , bunuri care se urmăresc pentru datorii de alimente și chirii	408—409
Urmărire , procesul-verbal de urmărirea mobilelor aflate în posesiunea debit. , , i	416
urmăririi.	523—524
Urmărire , contra terțiile detentori; cererea creditorilor	463
Urmărire , custode, condițiunile cerute	419—421
Urmărire , custode, responsabilitatea sa	422
Urmărirea , fructelor prinse de rădăcinii	467—476
Urmărire , fructe prinse de rădăcinii; custode	471
Urmărire , fructe prinse de rădăcinii; vîndarea	474—475
Urmărire , mobile aflate în mîna celor de al treilea.	455—466
Urmărire , terții detentori; contestațiuni	463
Urmărire , terții detentori; depunerea banilor la casa de depuneri	463
Urmărire , terții detentori; încetarea urmăririi	466
Urmărire , terții detentori; interveniri	462
Urmărire , timpul când se pot urmări fructele.	468
Urmărire , veniturile unui imobil	477—491

V

Validare , popririi	455—491
--------------------------------------	---------

Validitatea testamentelor, acțiunii în compe-	
tință	463
Venituri, execuție silită	477—491
Venituri, urmărirea veniturilor imobilelor . . .	477—491
Venituri, urmărirea imobilelor; sequestrarea ve-	
nitului.	479—491
Verificarea scriptelor	162—184
Verificarea scriptelor, acte de comparație .	176
Verificarea scriptelor, cazurile în care are loc	162
Verificarea scriptelor, concluziunile Ministe-	
rului public.	184
Violență, predarea silită a mob. și imob. . . .	601
Verificarea scriptelor, declarare în fals. . .	166—169
Verificarea scriptelor, experti numirea lor .	180
Verificarea scriptelor, fals civil.	171
Verificarea scriptelor, fals criminal.	170, 171
Vindarea fructelor, prinse din rădăcină. . .	467—476
Vindarea imobilelor	492—568
Vindarea imobilelor, unei succesiuni. . . .	681—691
Vindarea imobilelor, unei succesiuni, minori.	681—690
Vindarea imobilelor, urmărite.	536—550
Vindarea mobilelor, unei moșteniri	677—680
Vindare, licitațiune afișe conținutul lor . . .	437, 439
Vindare, licitațiune, cerere de nulitate. . . .	449
Vindare, licitațiune, cum trebuie să se facă . .	432
Vindare, licitațiune, desfacerea și verific. părților	441
Vindare, licitațiune, depunerea prețului	448
Vindare, licitațiune, epoca vînderei	433—435
Vindare, licitațiune, obiecte mobile urmărite . .	431—449
Vindare, licitațiune, publicitatea vînderei . . .	442

Z

Zapis netăgăduit, sequestru	613, 614
Zile, în care nu se poate face execuție silită. . .	389
Zile libere, despre termene.	729
Zile nelibere, despre termene.	729



C O D U L
DE
PROCEDURĂ CIVILĂ
ADNOTAT

C O D U L

DE

PROCEDURĂ CIVILĂ *)

ADNOTAT

CARTEA I.

(Abr. prin L. 9 Mart 1879 asupra judecătoriilor comunale și de ocôle)

CARTEA II.

DESPRE TRIBUNALELE DE JUDEȚE.

TITLUI I.

Despre competență.

Art. 54. Tribunalele de

*) Codul de procedură civilă a fost promulgat și publicat în *Monitorul Oficial* No. 200 din 11 Septembrie 1865. El a fost pus în aplicare o dată cu *Codul civil*, la 1 Decembrie 1865. În cursul timpului el a suferit mai multe modificări și anume: prin legea de la 29 Octombrie 1877 relativă la atribuțiunile Ministerului public; prin legea de la 1 Martie 1881 și de la 19 Iunie 1892, referitoare la interpretarea și modificarea art. 409 și 410 proc. civ.; prin legea de la 13 Aprilie 1885, cu privire la interpretarea art. 291. proc. civ.; prin legea de la 30 Ianuarie 1887, care a adăugat un al 9-lea alineat art. 75 proc. civ.; și în ultimul timp prin legea de la 19 Iunie 1892.

Codul de procedură civilă al nostru, a fost prelucrat după următoarele legi străine: Procedura civilă franceză din 8 Octombrie 1842; legea franceză de la 26

județe vor judeca toate afacerile civile, atât personale, cât și reale și mixte. (Pr. 55, ur. 58. — Civ. 13, 14.—L. Org. J. 6-21) (69 L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾

55. Ele vor judeca în apel cauzele venite de la judecătoria de plăși sau ocôle.

Martie 1855; Procedura civilă genoveză din 29 Septembrie 1819 și legea de organizare judecătorească genoveză din 15 Februarie 1816 cu modificările ce i s'a făcut la 5 Decembrie 1832. Din pricina multelor legi străine ce s'a avut în vedere la alcătuirea lui, Codul de procedură civilă, român, prezintă multe lacune și multe contradicții, pe care numai o reformă scrupuloasă le va putea înlătura. Și să sperăm că ea se va face cât mai neîntârziat.

¹⁾ a) Instanțele judecătorești ordinare sunt competente de a judeca cererile de pensiuine din partea oficerilor răniți în campanie, când Ministerul de resboi le refuză acest drept. Cas I. 347/86. Bul. pag. 857.

b) Tribunalele ordinare, sunt competente, a se pronunța asupra cererilor de pensiuini făcute de foștii militari, iar nu ministerul de resboi este dator să verifice

Celelalte cauze le vor judeca în prima sau ultima instanță. (Pr. 54, 56 ur), (62 L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾

56. Tribunalele de județe vor judeca în ultima instanță, toate afacerile cari au o valoare de 1500 lei

capital și interese sau 100 lei venit.

Afacerile ce au o mai mare valoare le vor judeca numai în prima instanță. (Pr. 55, 57) (70 L. Gen. 15 Febr. 1816). ²⁾

57. Competința în cea

titlurile celor interesați, care, în cas de neînțelegere, pot face să se valoreze drepturile lor înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 53/88. Bul. pag. 141.

c) Instanțele judecătorești sunt competente de a judeca asupra cererilor de pensii refuzate de comitetul pensiunilor. Cas. I 128/88. Bul. pag. 450.

d) Hotărîrea tribunalului de județ dată asupra acțiunii în anularea vinderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753; Cas. I 35/95. Bul. pag. 32.

¹⁾ a) Hotărîrea tribunalului de județ dată asupra acțiunii în anularea vinderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753

²⁾ a) Delictelor silvice, se judecă de tribunal în prima instanță, când cererea de despăgubire trece peste 300 lei, chiar dacă este cerută de mai mulți delincuenți. Cas. II 2/87. Bul. pag. 163.

b) Instanțele judecătorești sunt

competente de a judeca asupra cererilor de pensii refuzate de comitetul pensiunilor. Cas. I 128/88. Bul. pag. 450.

c) Numai tribunalele de județ iar nu și judecătoriile de ocôle, sunt competente a judeca asemenea contestațiuni, fie că valoarea lor ar fi mai mică de 1500 lei. Cas. I. 52/89. Bul. pag. 143.

d) Competința unei instanțe judecătorești se regulează după legea în vigoare în momentul introducerii acțiunii. Astfel, hotărîrea dată de tribunal asupra unei acțiuni, introdusă înainte de aplicarea legii noi a judecătoriilor de ocôle, este susceptibilă de apel. În asemenea cas se aplică art. 56 din pr. civilă, iar nu art. 54 din legea judecătoriilor de ocôle. Cas. I. 184/89. Bul. p. 526.

e) Încuvierea tribunalului prin care se omologă un partagiu și se fixează loturile părților este susceptibilă la apel. Cas. I. 419/91. Bul. pag. 1190.

f) Hotărîrea tribunalului de județ, dată asupra unei acțiuni în recunoșterea dreptului de proprietate a unui imobil a cărui venit anual nu trece de 100 lei, trebuie a fi privită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 209/92. Bul. pag. 551.

g) Hotărîrea tribunalului de

din urmă instanță se va regula, nu după suma ce

s'a adjudecat de tribunal ci după suma cerută de

județ dată asupra acțiunei în anularea vinderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753 ; Cas. I 5/93. Bul. pag. 4.

h) Tribunalele de județ judecă în ultima instanță toate afacerile civile care au o valoare de 1500 lei capital și interese sau 100 lei venit. Ast-fel, de și dupe art. 80 din regulamentul portăreilor, cererile pentru plata taxelor datorite portăreilor, sunt date a se rezolva de către instanțele pe lângă care sunt alipiți portăreii cari au efectuat lucrările de procedură, a căror plată o cer, totuși ori-care ar fi interpretarea ce se poate da srs-disului articol, întru cât el nu derôgă în nimic de la regulile ordinare de competență consacrate de procedura civilă, urmază de aci că, ori de câte ori asemenea cereri, n'au de obiect o sumă mai mare de 1500 lei, sentințele tribunalului cată a fi privite ca pronunțate în ultima instanță și fără drept de apel. Că dacă art. 80 din regulamentul portăreilor face mențiune de dreptul de apel, acesta se referă la ipotesa în care sumele reclamate ar depăși cifra de 1500 lei. Cas. I 333/93. Bul. pag. 949.

i) Judecătorul acțiunei posesorie are calitatea și competența să se ocupe de însăși titlu constitutiv al servitutei ce face obiectul acțiunei și să respingă ca atare acțiunea când constată

că termenul asupra căruia reclamantul cere să 'și exercite o servitute de trecere, este de domen public, care nu pôte da loc la acțiunea posesorie, neputându-se dovedi prin prescripțiune. Cas. I 91/94. Bul. pag. 235

j) Este de principiu că ori-ce cerere în justiție trebuie să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câte-va excepțiuni anume prevădute de lege ; de unde urmază că apelul fiind de drept comun, el este admisibil în cazurile în care cererea trece peste valoarea ce judecătorul este competente a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărîrea este dată pe cale grătiosă sau pe cale contencioasă. Ast-fel, este susceptibilă de apel hotărîrea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a'i libera sumele de bani, proveniți dintr'un partagiū, pentru a face ca ele să-i producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 18.

k) Acțiunile în revendicarea imobilelor de o valoare mai mică de 1500 lei sau care n'au un venit m. i mare de 100 lei anual, cată să fie judecate de tribunalele de județ în ultima instanță, fără ca hotărîrile lor să fie susceptibile de apel. Cas. I 35/95. Bul. pag. 32.

l) Acțiunile ce au de obiect un nemiscător a căru valoare nu trece de 1500 lei ca capital, nici peste 100 lei ca venit, se judecă de tribunal, când sunt lui adresate, în prima și ultima instanță. Așa dar, cu drept cuvânt curtea

părți. (Pr. 56). (63 L. Gen. 15. Febr. 1816). ¹⁾

58. În materii personale și mobiliare acțiunea se va adresa la tribunalul

domiciliului părîtului, sau, dacă n'are domiciliu cunoscut, la tribunalul reședinței sale.

Dacă sunt mai mulți pă-

de apel respinge ca neadmisibil apelul ce se face contra sentinței dată de tribunal într'o asemenea materie. Cas. I 53/96. Bul. pag. 178.

1) a) Competința în cea din urmă instanță se regulează nu dupe suma care se adjudecă de tribunal, ci dupe aceea cerută de părți. Cas. I 59/86. Bul. pag. 113.

b) Competința instanței se regulează dupe suma ce se cere, ne fiindu permis de a se reduce din ceea-ce se coprinde în cerere. Cas. I 227/86. Bul. pag. 522.

c) Competința tribunalelor d'a judeca delictele silvice în prima sau în ultima instanță se regulează nu dupe sumele adjudecate ca despăgubiri civile, ci dupe cele care au fost o rute. Cas. II 20/91. Bul. pag. 68; Cas. II 37/91. Bul. pag. 89.

d) Competința judecătorilor de ocóle de a judeca în prima sau ultima instanță se determină dupe suma reclamată iar nu dupe cea adjudecată.

Ast-fel, dacă se reclamă uneia sau mai multor persoane sume mai mici de trei sute lei, dar care sume provin din aceeași cauză și intrunite trec peste această cifră, judecătorul de ocol nu judecă de cât în prima instanță, ori-care ar fi suma pe care ar adjudeca-o dânsul. Cas. I 183/91. Bul. pag. 455.

e) Norma dupe care competența tribunalului, de a judeca în ultima instanță sau cu dreptul de apel în materie de delict

silvice, se regulează dupe suma pretinsă; așa dar, ori de câte ori amenda sau cererea de despăgubiri a Statului trece peste suma de 300 lei, hotărîrea tribunalului, conform art. 43 din codicile silvice, este supusă apelului. Cas. II 388/92 Bul. pag. 683; Cas. II 6/95 Bul. pag. 962.

f) Dacă după art. 57 din procedura civilă, combinat cu art. 57, din legea judecătorilor de ocóle, instanțele judecătorești au dreptul de a-și determina competența prin stabilirea valorii obiectului procesului dupe actele ce pot avea, atunci când cererea de intentarea acțiunii nu arată acea valoare, totuși această stabilire nu se poate face pe baza chiar a actelor ce sunt atacate prin acțiune ca simulate sau făcute prin manopere dolose.

În acest cas ele sunt datoré să admită cele alte mijloce legale ce i se invocă de părți, în această privință; căci alt-fel, respigînd acele mijloce, comite un adevărat exces de putere care dă loc la casare. Cas. I 96/93. Bul. pag. 238.

g) Competința curților de apel, d'a judeca apelurile în materie de delict silvice, se regulează dupe suma cerută, iar nu dupe cea adjudecată de tribunal. Așa dar, curtea de apel violéza art. 43 din Codul silvic, combinat cu art. 6 și 57 din procedura civilă, când declarînd neadmisibil apelul pe motiv că suma adjudecată de tribunal este mai mică de 300

riți, acțiunea se va adresa la tribunalul domiciliului unuia din ei, după alege-

rea reclamantului. (Pr. 59, ur. — Civ. 87, ur. 456). — (Pr. Fr. 59, 1^o și 2^o). ¹⁾

lei, dacă se constată că cea cerută ca amendă depășește această cifră. Cas. Sec. Vacanțelor 388/93. Bul. pag. 685; Cas. II 637/94 Bul. pag. 1310 Cas. II 32/95. Bul. pag. 63.

1) a) Acțiunea având de obiect degradările urmate la un imobil este personală și mobiliară și ca atare de competența tribunalului domiciliului defendorului. Cas. I 28/87. Bul. pag. 35.

b) Acțiunile privitoare la daunele cauzate holdelor dupe o proprietate sunt personale și ca atare de competența tribunalelor domiciliului piratului de a le judeca în prima instanță. Cas. I 87/87. Bul. pag. 142.

c) Când în cauză sunt mai mulți defendori, reclamantul are alegerea să intenteze acțiunile la ori cari tribunal al domiciliului lor, dacă are interes vădit în contraturilor; competența în acest caz se regulează dupe starea în care se găsește afacerea în momentul pornirii acțiunii, iar nu dupe schimbările ce se produc în cursul procesului. Cas. I 350/89. Bul. pag. 925.

d) Prescripțiunile art. 65 din procedura civilă, dupe care părțile trebuie să facă o declarațiune înscrisă înaintea tribunalului ce 'și aleg, altul de cât cel arătat în articolele precedente pentru judecata diferendului dintre ele, nu 'și are loc când ele 'și au ales domiciliu prin convențiunea chiar care face obiectul acțiunii. Cas. I 441/90. Bul. pag. 1415.

e) Dupe art. 63 din legea judecătoriilor de ocôle, cererea se adresează la judecătorul domiciliului pârītului, fără să se facă

distincțiunile arătate în art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu imobilul, ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse unui imobil de către direcția căilor ferate urmăzează a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunei. Cas. I 101/94. Bul. pag. 242.

f) De și în materie personală și mobiliară acțiunea cată a se intenta la domiciliul pârītului, însă, prin art. 21 din legea din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea domeniilor Statului, s'a făcut o derogatiune expresă, prescriindu-se că ȋsa administrație să fie citată, pentru afaceri litigiose, de ori-ce natură, în persoana avocatului public respectiv, ceea-ce însemnează că avocatul public în fie-care județ pôte fi chemat pentru administrațiunea domeniilor Statului, în ce privește afacerile litigiose ale acelei administrațiunii, înaintea tribunalului județului respectiv; cu alte cuvinte că prin acesta se conferă tribunalului aceluși județ chiar competența de a judeca. Cas. I 285/94. Bul. pag. 869.

g) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chirieșului pentru restituirea imobilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate, cată, dupe art. 28 din legea judecătoriilor de ocôle, a fi intentată la judecătorul situațiunei imobilului, iar nu la acela al domiciliului pârītului. Cas. I. 428/94. Bul. pag. 1248.

59. Acțiunea pentru imobile se intentă la tribunalul județului cărui se află situat imobilul. (Pr. 58, 60, 495.), (Pr. Fr. 59, 3^o). ¹⁾

60. Când imobilul este supus la mai multe jurisdicțiuni, reclamantul are dreptul a intenta acțiunea la tribunalul domiciliului său reședinței pârītului, dacă domiciliul său reședința acestuia se află în unul din județele în care se găsește imobilul. Când pârītul n'are nici domiciliul nici reședința în unul din aceste județe, reclamantul poate intenta acțiunea, după alegerea sa, la unul din tribunalele județelor în care se găsește imobilul. (Pr. 59. — Civ. 87, ur).

61. Acțiunea accesorie trebuie să fie intentată înaintea judecătorilor competenți a judeca pe cea principală. (Pr. 58-60, 62, ur. 112, ur). ²⁾

62. În materie de societate comercială, pe cât societatea există și până la săvârșirea partagiului, acțiunea se intentă înaintea judecătorului locului, în care societatea este stabilită. (Pr. 64. — Civ. 1491, ur.—Co. 77) Pr. Fr. 59, 5^o).

63. În materie de moștenire, se adresează la tribunalul locului în care s'a deschis moștenirea:

1^o Acțiunile relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor coprinse într'însul.

2^o Diferitele cereri și

¹⁾ a) După art. 63 din legea judecătorilor de ocóle, cererea în judecată se adresează judecătorului domiciliului pârītului, fără să se facă distincțiunile arătate de art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu un imobil ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse unui imobil de către direcțiunea căilor ferate urmărește a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunii. Cas. I

101/94. Bul. pag. 242.

b) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chiriașului pentru restituirea imobilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate dupe art. 28 din legea judecătorilor de ocóle, trebuie a fi intentată judecătorului situațiunii imobilului, iar nu la acel al domiciliului. Cas. I 428/94. Bul. pag. 1248.

²⁾ a) Acțiunea accesorie se judecă de același tribunal care judecă și acțiunea principală, numai dacă s'a intentat de odată cu dânsa. Cas. I 43/91 Bul. pag. 127,

pretențiunii ce moștenitorii au unul în contra altuia, până însă se vor împărți între dânsii;

3^o Cererile făcute de creditorii mortului înainte de împărțela moștenirei. Civ. 95, 728, ur. 856-919) (Pr. Fr. 59, 6^o). 1)

64. Acțiunile se mai înteneză:

a) In materii de faliment, la judecătorul domiciliului falitului. (Co. 697) (Pr. Fr. 59, 7^o);

b) In materii de garanție la judecătoria unde se află pendinte cererea originală în contra debitorului. (Pr.

112, ur.—Civ. 1336, ur. 1351) (Pr. Fr. 59, 8^o);

c) In cazul, când pentru executarea unui act s'a ales un domiciliu, la tribunalul domiciliului ales sau la tribunalul domiciliului părții. (Pr. 65.—Civ. 97) (Pr. Fr. 59, 9^o). 2)

65. Cu toate astea, părțile, învoindu-se, vor putea să se judece înaintea oricărui alt tribunal de cât cele însemnate prin articolii precedenți.

Pentru acesta, ele vor trebui să depună, înaintea tribunalului unde vor să se judece, un act înscris

1) a) Minorii nu pot avea alt domiciliu de cât acela al părinților lor. Cas. I, 149/86. Bul. pag. 404.

b) Cu drept cuvânt tribunalul menține în posesiunea averii tatălui pe fiu, când epitropa nu s'î dovedește această calitate, nici pe aceea de soție legitimă a pretinsului ei soț. Cas. I. 2/87. Bul. pag. 4.

c) Tribunalele succesiunii este competente să judece cererile ce moștenitorii ar avea unii în contra altora pentru sume datorite de ei succesiunii, chiar cuantumul lor, neîntrecând peste 1500 lei, ar intra în competența judecătorului de ocol. Cas. I. 95/90 Bul. pag. 272.

1) a) Când un comerciant se declară falit în două districte, este loc ca curtea de casațiune să dea un regulament de compe-

tință indicând competența tribunalului unde comercianțele și are domiciliul. Cas. II. 112/86 Bul. pag. 884.

b) Alegerea făcută de către părți pentru executarea convențiunei încheietă între ele a unui alt domiciliu de cât cel real, face ca ori-ce acțiune relativă nu numai la executarea convențiunei, dar și aceea care are de obiect anularea ei să se pōtă intenta la acel domiciliu ales. Cas. I 441/90. Bul. pag. 1415

c) Excepțiunea de necompetință, din cauza persoanei, pōte fi propusă, după ce partea care o invocă, ceruse și i se admisesse comunicarea actelor cu care se servă reclamantul, acesta neconstituind o apărare în fond. Cas. II 149/93. Bul. pag. 807.

coprindelor de a lor voiață. Va trebui însă, ca tribunalul să fie competente a judeca materii de natura aceloră cari fac obiectul reclamațiunei părților. ¹⁾

TITLUL II.

Despre cereri și citațiuni

66. Orî-cine pretinde un drept sau un lucru, spre a-l obține legal, în cas de refuz din partea debitorului sau detentorului, trebuie să formeze o cerere înaintea tribunalului competent. (Pr. 67, ur.) (Pr. Gen. 1). ²⁾

¹⁾ a) Prescripțiunile art. 65 din procedura civilă, dupe care părțile trebuie să facă o declarațiune înscrisă înaintea tribunalului ce sîi aleg, altul de cît acela arătat în articolele precedente pentru judecata diferentului dintre ele, nu sîi are loc cînd ele și-au ales domiciliu prin convențiunea chiar care face obiectul acțiunei. Cas. I 441/90. Bul, pag, 1415.

²⁾ a) Instanțele judecătorești ordinare sunt competente de a judeca cererile de pensiune din partea oficerilor poșai în campanie, cînd acesta le refuză acest drept. Cas. I 347/86. Bul. pag. 857.

b) Nu se pôte contesta pentru prima oră înaintea curței de casațiune, validitatea unei probe pe care instanța de fond a admis-o fără nici o propunere a

67. Spre a forma cineva o cerere înaintea justiției, sau spre a se apêra în contra unei cereri, trebuie să aibă liberul exercițiu al drepturilor sale.

Persónele și corpurile, cari n'au liberul exercițiu al drepturilor lor, cat să fie represintate, asistate sau autorisate în modul prevădut de legile cari reguléază starea sau organizarea lor. (Pr. 66, 628 — Civ. 197, 204, 408-413, 427, 428, 448) (Pr. Gen. 2).

68. Orî-ce cerere sau reclamare înaintea unui tribunal se va face printr'o petițiune adresată preșe-

părților.

Comitetul casei pensiunilor este obligat a înscrie între pensionari pe funcționarii Statului cari dovedesc că au avut dreptul după lege. Cas. I 258/87. Bul. pag. 679.

c) Tribunalele ordinare, sunt competente a se pronunța asupra cererilor de pensiuni făcute de foști militari, iar ministerul de rășboi este dator să verifice titlurile celor interesați, care, în cas de neînțelegere, pot face să valoreze drepturile lor înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 53/88. Bul. pag. 141.

d) În materie comercială, apelul se pôte adresa primului președinte, și secțiunea comercială e regulat sesisată prin acest apel. Cas. II 24/91. Bul. pag. 257.

dintelui tribunalului. (Pr. 69, ur.) (Pr. Gen. 4). ¹⁾

69. Petiţiunea va conţine:

a) Dîoa, luna şi anul;

b) Numele, pronumele, profesiunea, domiciliul sau reşedinţa reclamantului şi pârîtlui;

c) Obiectul cererei şi es-punerea pe scurt a mijlo-celor pe care se basază cererea;

d) Când este vorba de imobile, plasa sau plaiul, oraşul sau comuna în care este situat imobilul.

Lipsa numelui, a pronu-melui şi nearătarea obiec-tului cererei atrag nulita-tea petiţiunei. (Pr. 68, 70. —L. Timb. 20, al. 2^o) (Pr. Fr. 61). ²⁾

70. Petiţiunea se va face de reclamant în ată-tea esemplare câte sunt

¹⁾ a) La tribunalele compuse din mai multe secţiuni, aceste secţiuni nu formeză de cât unul şi acelaşi tribunal, de unde ur-meză că apelul dat printr'o pe-tiţiune adresată primului preşe-dinte al unui asemenea tribunal, e un apel regulat introdus, şi că dacă printr'o greşită repartizare acel apel a fost dat unei secţiuni ce nu avea competenţa de a-l ju-deca, această secţiune nu are să se pronunţe asupra competenţei, ci pur şi simplu să-l trimetă sec-ţiunei respective, fiind în cestiune o erore de repartizare, iar nu de competenţă. Cas. I 40/92. Bul. pag. 101 Cas. I 79/94. Bul. pag. 220.

b) Acţiunea ce proprietarul u-nui imobil poriesce contra chiria-şului pentru restituirea imobilu-lui închiriat şi repararea strică-ciunilor cauate, cată, după art. 28 din legea judecătoriilor de ocôle, a fi intentată la judecăto-rul situaţiunea imobilului, iar nu la acel al domiciliului pârîtlui. Cas. I 428/94 Bul. pag. 1248.

¹⁾ a) Este nulă petiţiunea de in-tentarea unei acţiuni când n-conţine obiectul cererei, şi ex-

cepţiunea acestei nulităţi este propusă la timp când a fost in-vocată atunci când reclamantul a arătat în ce calitate a chemat pe pârît. Cas. I. 277/89. Bul. pag. 753.

b) Este nul recursul făcut în numele unei cete de moşneni care nu conţine în locul iscăliturei de cât enunţiaţiunea numelui cetei, dacă în lăuntru termenului de recurs el nu este iscălit sau în-suşit de un mandatar sau un co-părtaş al acelei cete. Cas. I 107/92. Bul. pag. 223.

c) Orî ce reclamaţiune în jus-tiţie trebue să coprindă, sub pe-depsa de nulitate, numele, pro-numele, profesiunea şi domiciliul sau reşedinţa reclamantului.

Ast-fel este nul recursul ne-semnat de recurent. Cas. I 159/94. Bul. pag. 498.

d) Asemănat art. 69 din proce-dura civilă, este nul apelul făcut de cine-va, dacă subscrierea sa în petiţiunea de apel nu s'a făcut de însăşi, ci de către o altă per-sonă, care nu avea un mandat în regulă de a semna în aseme-nei acte. Cas. I 449/95 Bul pag. 1289.

părțile citate, mai mult un exemplar pentru tribunal. (Pr. 68, 69, 72, ur.—L. T. 17, 1^o).

71. Președintele, îndată ce primește petițiunea reclamantului, chiamă pe părți la înfățișare prin o singură citațiune. (Pr. 72, ur.—L. Timb. 19, 8^o) ¹⁾

72. Citațiunea va fi dată, și va cuprinde ora, ziua, luna și anul în care sunt chemate părțile spre înfățișare.

Cu citațiunea se va comunica părții și un exemplar de petițiune. (Pr.

70, 71). ²⁾

73. Nici o citațiune nu se poate da părților în zile de sărbători legale, afară de cazuri urgente. (Pr. 74, 385, 386.—L. Vac. 2) (Pr. Fr. 63). ³⁾

74. Citațiunile se dau, sau persoanei, sau la domiciliul persoanei.

Dacă agentul judecătoresc nu găsește la domiciliu nici pe vre-una din rudele sale, nici cel puțin pe vr'un servitor, el va da îndată citațiunea unui vecin, care va subscrie de primire. In cas d'a nu voi

e) Este nulă cererea de opozițiune care nu îndeplinește cerințele art. 69 procedura civilă, adică care nu cuprinde numele, profesiunea și domiciliul persoanei de la care emană. Cas. I, 229/95 «*Draptul*» 63/96.

¹⁾ a) Cererile de redeschiderea proceselor suspendate nu se comunică părților în copie. Cas. I 6/89. Bul. pag. 93.

b) Dupe art. 32 din legea curții de compturi citarea justițiabililor înaintea acelei curți, pentru lichidarea gestiunii lor, nu este obligatorie, ci numai facultativă pentru cazurile în care se găsește necesitate de lămuriri din partea justițiabililor. Cas. II 318/94. Bul. pag. 627.

²⁾ a) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule când este constatat că toate citațiunile anterioare au fost adresate părții la domiciliul ales și dânsa în tot-d'a-una a răspuns la

ele prin presintarea sa fără să ridice verii o obiecțiune. Cas. I 6/89. Bul. pag. 93.

b) Vânzarea de lucruri mobile nu capătă caracterul comercial, de cât numai atunci când se constată că cumpărătorul s'a făcut cu intențiunea de revindere, sau că vânzătorul are calitatea de comerciant. Cas. I 139/90. Bul. pag. 425.

c) Când partea a fost citată pentru o zi ulterioară acelea care s'a judecat și pronunțat hotărîrea, această hotărîre e casabilă. Cas. I 278/90. Bul. Pag. 823.

³⁾ a) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule când se constată că toate citațiunile anterioare, au fost adresate părții la domiciliu ales și dânsa în tot-d'a-una a răspuns la ele prin presintarea sa fără să ridice verii o obiecțiune. Cas. I. 6/89. Bul. pag. 93.

vecinul s'o primescă, sau să sub-scrie de primirea ei, atunci agentul va lipi citațiunea pe ușa sau pe pörta părței citate și va încheia despre acésta un proces-verbal, față cu sub-comisarul în orașele unde

sunt comisari sau cu ajutorul polițaiului în cele alte orașe, iară în comunele rurale față cu primarul. (Pr. 65, 73, 75, 137, 153, 498.—Civ. 87, ur. 97.—Co. 881.—L. Timb, 18, al. 12^o)—Rg. Port. 18, ur.) (Pr. Fr. 68).¹⁾

1) a) Se conformă cu legea agentul judecătoresc, care lasă copia de hotărîre în mîna agentului administrativ, cînd constată că partea e absentă de la domiciliu. Cas. I 26/86. Bul. pag. 28.

b) Copia de hotărîre este regulat comunicată cetelor de moșneni cînd primarul constată prin procesul său verbal că a adunat pe toți moșnenii la casa primăriei și le-a pus în cunoștință copia decisiunei. Cas. I 218/86. Bul. pag. 520.

c) Legea neprevădînd curatelă pentru cei condamnați la închisoare corecțională, cu drept cuvînt li se trimite citațiunile acolo unde se găsește conform legii. Cas. II 4/86. Bul. pag. 59.

d) Primarul care primește o citațiune destinată unei case de moșneni, este dator a constata în procesul verbal încheiat de față cu consiliul comunal, că a pus-o în posesia moșnenilor prezenți. Cas. I 150/87. Bul. pag. 397.

e) Comunicarea hotărîrilor trebuiesc făcute conform dispozițiilor art. 137 din procedura civilă, fără să se distingă dacă ele sunt date contradictorii sau în lipsă. Cas. I 7/88 Bul. pag. 6; Cas. I, 21/91. Bul. pag. 27; Cas. I 84/92. Bul. pag. 199.

f) Notificarea orîcărui act de procedură, se face după art. 74 din procedura civilă care impune

în cas de a lipsi partea de la domiciliu, constatarea, că agentul s'a dresat la persoanele acolo specificate. Cas. I, 139/88 Bul. pag. 464.

g) Este nulă comunicarea hotărîrei prin Monitor, dacă ea n'a fost adresată părței la ultimul său domiciliu sau la reședința actuală. Cas. I, 262/88. Bul. 896.

h) Constatarea făcută de agenții portăreilor, că comandamentul și afișele de vîndare au fost lăsate în primirea fiului debitorului aflat present, dar în imposibilitate de a subscrie dovada, este conform cu legea. Cas. II, 110/88. Bul. pag. 879.

i) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule cînd se constată că toate citațiunile anterioare au fost adresate părței la domiciliul ales și dînsa în tot-d'a-una a răspuns la ele prin presintarea sa fără să ridice ver-o obiecțiune. Cas. I, 6/89. Bul. pag. 93.

j) Citațiunea lăsată la locul indicat în petițiunea introductivă de instanță este regulată, chiar dacă partea ar avea alt domiciliu. Cas. I, 36/89. Bul. pag. 58.

h) Lipsa formalității de atestare de către portărel a semnăturii pusă de debitor pe comandament, prin care recunoște primirea unui exemplar după el, este îndeplinită prin faptul că acel comandament a fost înaintat tribunalului prin adresă formală din

75. Vor fi citați:

1^o Statul, când sunt în cesiune domenii sau prepturi domeniiale, prin

partea portărelului. Ast-fel îndeplinită procedura, debitorul nu poate paralisa cursul urmăririi de cât declarând în fals semnătura sa și lucrarea portărelului. Cas. I, 27/89. Bul. pag. 233.

l) Este neadmisibilă opozițiunea făcută în casație după expirarea termenului de opt zile libere calculate de la comunicarea copiei dupe hotărîrea ce se atacă, și această comunicare este în regulă când se constată că agentul judecătoresc, prin procesul său verbal, că copia de hotărîre a fost lipită pe ușa casei opo-nentului, față cu primarul comunei, în lipsă de rude, vecini sau servitori. Cas. 132/90. Bul. pag. 416.

m) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație nulitatea rezultând din vicioasă comunicare a comandamentului prealabil întru cât ea n'a fost propusă la tribunalul de urmărire. Cas. II, 29/91. Bul. pag. 266.

n) Afiptele și publicațiunile unei vînderi silite urmecă să fie contrasemnate de agentul de urmărire (portărel). Cas. II, 36/91. Bul. pag. 278.

o) Când o parte primesce copia unei hotărîri și iscălesce adeverința subscrisă cu propria semnătură, agentul însărcinat cu comunicarea ei nu este obligat a încheia un proces-verbal despre acesta, și proces-verbal încheiat nu atinge drepturile ce rezultă din iscălire a adeverinței. Cas. I, 180/91. Bul. pag. 451.

p) Este nulă comunicarea unei citațiuni persoanei citate prin ali-

Ministerul însărcinat cu administrarea acestor bu-nuri.

2^o Administrațiunile sau

pirea ei, în cas când acesta a lip-sit de la domiciliu, pe ușa casei sale, dacă agentul judecătoresc nu constată că s'a adresat mai înainte, conform art. 74 procedura civilă, rudelor ori servitorilor și în lipsa și a acestora, vecinilor. Cas. I, 321/91. Bul. pag. 925; Cas. I, 221/92. Bul. pag. 566.

q) În materie de predare unei citațiuni, prezența unui agent polițienesc, pe lingă aceea a agen-tului judecătoresc, nu este cerută de art. 74 din procedura civilă de cât în cazul când citațiunea este refușată, și în special numai atunci când se dresedă prescript-verbal constător că vecinii n'a-ŭ voit a primi, iar nu și în cazul când citațiunea s'a dat la domi-ciliu și în primirea unui membru al familiei. Cas. II, 126/91. Bul. pag. 1037.

r) Pentru modul cum trebuie să se comunice acusatului lista juraților cată să se aplice regu-lele prevădute de art. 74 din pro-cedura civilă, întru cât art. 284 din procedura penală nu prevede nici o dispozițiune în această privință. Așa dar, dacă aceea listă nu s'a comunicat în personă sau la domiciliu stabil al acusatului, pre-cum prescrie citatul art. 74, ci la reședința ce dēnsul a putut avea accidental într'un loc ore-care, precum este localitatea unde ocupă o funcțiune timporală, o asemenea comunicare este nulă și atrage casarea decisiunei. Cas. II, 456/91. Bul. pag. 1129.

s) Când agentul judecătoresc nu găsește pe personă în drept la domiciliu, dēnsul poate lăsa cita-

stabilimentele publice, prin biurourile lor la scaunul administrațiunei.

țiunea rudelor sau* servitorilor săi fără să ceră dovadă de primire de la aceștia, destul numai să se constate despre acesta printr'un proces-verbal; o atare dovadă e necesară numai când în lipsa rudelor și servitorilor, lasă citațiunea la un vecin. Cas. II, 243/92. Bul. pag. 491.

t) Este valabilă comunicarea unei hotărâri privitoare pe ministerul de finance prin registratorul acestui minister. Cas. II, 140/92. Bul. pag. 712.

u) Citațiunile colective ale unei obști, pe care le admite procedura civilă, nu se pot întinde prin analogie locuitorilor unui oraș când din hrisóvele și actele de alcătuire nu se sancționează o asemenea analogie. Cas. I, 364/92. Bul. pag. 972.

v) Citațiunile sunt personale și individuale. Așa dar este nulă citațiunea făcută colectiv în persoană mandatarului unor persoane, când ele l' desemnase fie-care prin procuri speciale, fără să 'și fi ales domiciliu la acel al procuratorului lor. Cas. I, 17/93. Bul. pag. 14.

y) Judecătorul nu poate pronunța în lipsa părței hotărîrea, când procedura în privința citațiunei făcută în persoană acestuia nu era îndeplinită sau citațiunea este nulă. Cas. I, 99/93. Bul. p. 241.

z) Nulitățile relative la modul predărei comandamentului prealabil către debitorul urmărit, nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune, dacă n'aun fost propuse la tribunalul de urmărire. Cas. II, 163/93. Bul. pag. 887.

3^o Comunele, prin persoană sa la domiciliul primarului.

a') Persónele care fac parte dintr'o ceta de moșneni nu figurează în instanță ca individual citați, ceta de moșneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul a voit pentru considerațiuni de utilitate, a i se recunoște o personalitate când a fost vorba de acțiunile în judecată. De aci reese că ceta de moșneni se citează ca ceată printr'o singură citațiune și în privința comunicărei copiei după o hotărîre tot numai o copie se comunică cetei, nu fie-căruia moșnean în parte câte o copie. Cas. I, 372/93. Bul. pag. 994.

b') De și într'un proces o persoană a dat mandat avocatului ca să primescă si citațiunile, nu perde, însă, prin acesta dreptul de a primi și dênse acele citațiuni; așa că dacă ea a fost citată în persoană și a primit citațiunea, dând dovadă în regulă despre aceasta, procedura urmează a fi considerată ca îndeplinită, fără a mai avea nevoie de a se cita și procuratorul său. Cas. I, 150/94. Bul. pag. 489.

c') Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar dupe publicațiunea de urmărire, asemănat art. 509 din procedura civilă, cată să se facă în condițiunile prevăzute de a.t. 74 din aceeași procedură, care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înmânarea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu, fie vorba despre domiciliu real, fie despre un domiciliu de elecțiune, această sub pedpsa de nulitate. Așa dar, este nulă predarea unui asemenea e-

În casurile de mai sus, persoana care primesce citaţiunea va da chitanţe de primirea ei.

semplar făcută în mâna antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde dânsul 'şi a ales domiciliu, fără a se fi cercetat şi constatat conform art. 74, cum că nu se găsea acolo nici rude, nici servitori ai debitorului, şi această nulitate atrage pe cale de consecinţă, casarea ordonanţei de adjudecare. Cas. II, 423/94. Bul. pag. 1179.

d') Recursul în casaţiune, în materie de expropriaţiune, trebuie să fie notificat părţii adverse prin portărei, în termen de opt zile de la declararea lui la grea tribunallului. Această formalitate este esenţială, aşa că îndeplinirea ei, nu prin oficiul portăreilor, ci prin agenţi administrativi, este nulă şi face ca recursul să fie neadmisibil. Cas. II, 14/95. Bul. pag. 78. Cas. II, 39/95. Bul. pag. 352.

e') Preşedintele secţiunii vacanţelor e în drept să preschimbe şi să prescurteze termenul judecăţii unui proces, fixându-l în timpul sesiunii vacanţelor, dacă afacerea e de natură urgentă, fără să violeze verii un text de lege. Cas. I, 133/95. Bul. pag. 279.

f') Interpretarea unui mandat în sens ca din termenii şi copriusul său, precum şi din alte împrejurări de fapt, rezultă cum că mandatarul avea drept să primescă citaţiunile în proces în numele mandantului este de atributul suveran al judecătorului de fond, fără ca deciziunea sa în această privinţă să fie supusă censurei curţii de casaţie. Cas. I, 147/95. Bul. pag. 309.

40 Societăţile comerciale, pe cât aceste societăţi există, prin casa socială; şi dacă nu este casa so-

g') Art. 74 din procedura civilă prevede formalităţi şi o gradatie ce trebuie observate, sub pedeapsă de nulitate, de către agentul însărcinat cu comunicarea actelor de procedură când partea lipseşte de la domiciliu. Astfel, când partea nu se găseşte la domiciliu, agentul urmăzează să dea citaţiunea unei rude a sa, care să subscrie de primire, şi în cas de a nu soi sau de a nu soi subscrie, cată să încheie un proces-verbal despre acesta. Prin urmare este nul procesul-verbal, care constată că partea negăsindu-se prezintă la domiciliu, citaţiunea a fost dată în mîna cutărei rude a sa, fără ca agentul să fi luat dovadă scrisă de dânsa de primirea citaţiunei, sau să facă menţiune în disul proces-verbal de ce nu a subscris. Cas. II, 147/95. Bul. pag. 339.

h') Citarea părţii conform art. 75 al. VII din procedura civilă are loc numai atunci când dânsa nu are un domiciliu cunoscut în ţeră, ci 'şi are reşedinţa obicinuită în streinătate, pentru un timp vremelnice şi fără caracter de continuitate. În acest din urmă cas, citaţiunea este regulat predata la domiciliul ce partea are în ţeră conform art. 74 din procedura civilă. Cas. I, 237/95. Bul. pag. 697.

i') Actele de procedură făcute pentru o urmărire de imobile cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persoana moştenitorilor debitorului la do-

cială, prin persoana sa sau la domiciliul unuia din asociați. (Co. 88-105).

5° Uniunile și direcțiunile de creditori, prin persoana sa sau la domiciliul unuia din sindici sau prin directori.

(Co. 205, 333, 400, 520, 712).

6° Aceia cari n'au domiciliu cunoscut în România, se vor cita la reședința lor actuală.

Dacă nici domiciliul, nici reședința nu le este cunos-

miciliul ales de acesta prin disul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. II, 119/95. Bul. pag. 968.

j') Alegerea de domiciliu ce parte face la avocatul său prin petițiunea de recurs în casațiune, nu poate fi considerată de cât ca specială numai pentru acest recurs, așa că, dacă în urma casareii ce a avut loc, afacerea a fost trimisă spre a fi judecată din nou de către o altă curte de apel, citațiunea ce trebuie să i se facă pentru această instanță cată a'i fi adresată la domiciliul său real. Cas. I, 406/95. Bul. pag. 1174.

k') Odată ce debitorul și a ales un domiciliu prin actul de ipotecă, toate citațiunile și actele de procedură relative la urmărirea ce are loc în virtutea acelui act trebuie a'i fi adresată la acel domiciliu; în acest cas pentru alegerea domiciliului nu este nevoie a se determina și anume persoana căreia i se adresează actele de procedură, art. 97 din codul civil neprescriind acesta. Cas. II, 242/96. Bul. pag. 1373.

l') De și este adevărat că declarațiunile prevădute de art. 3 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor directe, urmăz să se comunice contribuabililor nu conform art. 74 din procedura civilă, ci de către autoritățile administrative comunale, totuși aceste autorități sunt datore, în cas când declarațiunea

se predă altuia de cât contribuabilului, să se constate anume cui s'a făcut acea predare și dacă acela era arendașul sau chiriașul ori reprezentantul acestora sau al proprietarului. În cas contrariu, contribuabilul nu poate îndura decăderile prescise de citatul articol, dacă n'a înapoiat în termen declarațiunea completă cu informațiunile cerute. Cas. II, 303/95. Bul. pag. 1441.

m') Nu se poate invoca pentru prima oră înaintea curții de casațiune nulitatea comunicărei comandamentului prealabil către debitorul urmărit.

Nulitatea comunicărei afișelor nu poate fi propusă pentru prima oră înaintea curții de casație. Cas. II, 57/96. Bul. pag. 614.

n') În lipsa unor dispozițiuni speciale în codul de procedură penală, în ce privește notificările și citațiunile ce se face părților în materie corecțională, cată să se aplice formalitățile prescise de dreptul comun, adică de procedura civilă. Cas. II, 224/96. Bul. pag. 757.

o') Citațiunile se dă la domiciliul persoanei citată, și când tribunalul constată în fapt că citațiunea părții s'a lăsat la domiciliul său, partea care constată că nu domiciliază, acolo unde i s'a lăsat citațiunea este datore să dovedească acesta. Cas. I, 228/96. Bul. pag. 954.

cută, citațiunea se afige pe ușa tribunalului unde se face cererea și se publică în foia de anunț oficială.

7^o Aceia cari se vor afla în țară streină se vor cita prin procuratorul lor, de aș unu cunoscut, și în cas contrariu, se vor cita la domiciliu, publicându-se citațiunea și în Monitor. (Pr. 137) (Pr. Fr. 69).

8^o Cetele moșnenilor (obștea rezeșilor), se vor chie-ma printr'o citațiune colectivă, însoțită de o singură copie după cererea reclamantului. Acastă citațiune va coprinde numele cetei de moșneni și se va adresa primarului respectiv care o va da în cunoștința tuturor moșnenilor, proce-

dând conform art. 74. Va încheia proces-verbal despre acăsta, sub scris de consiliul comunal, și-l va înainta în copie judecătoriei respective în termen cel mult de șapte zile de la primirea citațiunei în comună.

9^o (*Ad. L. 30 Ian. 1887*). Locuitorii, improprietariii prin legea rurală pe aceia-și moșie, se vor chie-ma la hotărnicile vecinilor printr'o sigură citațiune colectivă, dacă nu vor fi eșit din individiune prin hotăriri rămase definitive. În acest din urmă cas, vor fi citați locuitorii proprietari ai pământului vecin cu hotarul. (Civ. 87, ur.—L. Adm. Dom. Stat. 21.—L. Timbr. 18 al. 12^o.—L. Dom. Cor. 9) ¹⁾.

¹⁾ a) Cetele de moșneni sunt bine citate cu o singură citațiune prin primarul respectiv. Cas. I, 21/86. Bul. pag. 294.

b) Este valabilă notificarea unei citațiuni către o cătă de moșneni, făcută de primar în fața consiliului comunal, dacă procesul verbal încheiat constată că a fost încunoșcințată tuturor moșnenilor în ființă, fără să fie nevoie pentru acăsta, de a se arăta mișlocele de încunoșcințare către moșneni, destul numai că procesul-verbal să constate îndeplinirea acestei cerințe. Cas. I, 150/87. Bul. pag. 397 ; 279/89. Bul. pag. 755.

c) Cu drept cuvânt curtea cons-

tată că citațiunile și hotărirea au fost comunicate, considerând domiciliu ne cunoscut, pe când el era stabilit în țară. Cas. II, 128/87. Bul. pag. 928.

d) Citațiunile sau hotăririle adresate unui minister sunt valabile primite de către registratorul ministerului, care este însărcinat anume cu primirea tuturor hârtiilor adresate ministerului. Cas. I, 224/88. Bul. pag. 730.

e) Locuitorii improprietariii dupe legea rurală pe aceiași moșie, se chiamă la hotărnicile vecinilor printr'o singură citațiune colectivă, dacă nu vor fi eșiti din indivisiune prin hotăriri re-

76. Prescripțiunile celor două articole prece-

masă definitivă. Cas. I, 274/88 Bul. pag. 910.

f) Notificarea unei cesiuni făcută numai unui din sindicii falimentului debitorului este valabilă. Cas. I 43/90 Bul. pag. 131.

g) O cetă de moșneni nefiind considerată dupe lege ca o persoană colectivă, persoanele fizice care o compun li se aplică în apel regula privitoare la mai mulți reclamânți sau pârțiți; prin urmare, fie-care din ei și deosebit, pot face apel contra hotărârii primei instanțe. Cas. I, 212/91. Bul. pag. 597.

h) Persoanele care fac parte dintr-o cetă de moșneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul 'i-a recunoscut o personalitate.

De aceea, mărtea unui din cetași nu suspendă judecata afacerii. Cas. I, 4/91. Bul. pag. 1330.

i) Citațiunile colective ale unei obști pe care le admite procedura civilă, nu se pot întinde prin analogie locuitorilor unui oraș, când din hrisóvele și actele de alcătuire nu se sancționează o asemenea analogie. Cas. I, 364/92. Bul. pag. 972.

j) Comuna este reprezentată înaintea justiției prin primarul ei, sau în cas de disolvarea consiliului comunal, prin comisiunea interimară. Cas. I, 83/93. Bul. pag. 136.

k) Nulitatea unei citațiuni nu poate fi invocată de cât de persoană citată și care a fost prejudiciată. Cas. II, 35/93. Bul. pag. 281.

l) Persoanele cari fac parte dintr-o cetă de moșneni nu figurează în instanță ca individuali citați, ceata de moșneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul a voit, pentru considerațiuni de

dente vor fi observate sub pedepsă de nulitate. (Pr.

utilitate publică, a'i recunoșce o personalitate când a fost vorba de acțiunile în judecată. De aci reese, că ceata de moșneni se citează ca ceată printr-o singură citațiune și în privința comunicării copie dupe hotărâre tot numai o copie se comunică cetei, nu fie-cărui moșnen în parte câte o copie. Cas. I, 331/93. Bul. pag. 994; Cas. I, 112/94. Bul. pag. 252.

m) Dispozițiunile art. 75 alin. g din procedură civilă, de a se publica citațiunea prin *Monitorul Oficial* pentru cei care se găsesec în străinătate are loc numai în cazul când persoana n'ar avea un domiciliu propriu în țără. Cas. I, 133/95 Bul. pag. 280.

n) Prescripțiunile art. 73 al. 7 din procedura codului civil, pentru citațiuni, și au aplicațiunea numai când persoana citată n'are un domiciliu cunoscut în țără și are reședința obicinuită în străinătate, iar nu și în cazul când aceea persoană se găsește plecată în străinătate, pentru un timp vermicnic și fără caracter de continuitate, cum ar fi plecarea cuiva la băi. Cas. II, 203/95. Bul. pag. 1244; Cas. I, 237/95. Bul. pag. 697.

o) O dată ce debitorul și a ales domiciliul prin actul de ipotecă, toate citațiunile și actele de procedură relative la urmărirea ce are loc în virtutea aceluia act trebuie a'i fi adresate la acel domiciliu; în acest cas, pentru alegerea domiciliului nu este nevoie a se determina și anume persoana căreia să i se adreseze actele de procedură, art. 97 din codul civil neprescriind acesta.

74, 75, 111, 152, 735) (Pr. Fr. 70) ¹⁾.

Cas. II, 242/95. Bul. pag. 1373.

p) Din termenii întrebunțați de legiuitor, prin art. 7^a, alin 7 litera *g*, din procedura civilă, aplicabil și în materie penală, rezultă că îndeplinirea procedurii prin publicarea în «Monitorul Oficial», are loc, numai atunci când persoana nu are domiciliul cunoscut în țară, ci și are reședința obișnuită în străinătate pentru un timp vermic și fără caracter de continuitate. Așa dar, este valabilă citarea prevenitului și notificarea în persoană sa a apelului făcut de către ministerul public de pe lângă curtea apelativă, când această citație și notificare au fost lăsate la domiciliul său din țară în primirea soției sale, densul fiind dus în străinătate vermicnește, încheindu-se pentru acesta procese verbale conform cu prescripțiile art. 74 din procedura civilă și fără publicare prin «Monitorul Oficial». Cas. II, 224/96. Bul. pag. 757.

¹⁾ *a)* Micele erori strecurate în publicațiunii asupra numelui moșilor vecine cu imobilul urmărit nu constituie o cauză de nulitate. Cas. II, 29/91. Bul. pag. 266.

b) Judecătorul nu poate pronunța în lipsa părții, când procedura în privința citațiunii făcute în persoană acestuia nu era îndeplinită sau citațiunea este nulă. Cas. I, 99/93. Bul. pag. 241.

c) Nulitatea unei citațiuni nu poate fi invocată de cât de persoană citată și care a fost prejudiciată. Cas. II, 35/93. Bul. pag. 281.

d) Este neadmisibil recursul în materie de expropriațiuni, când

77. Dacă o citațiune s'a declarat nulă pentru fapla

notificarea lui în termen de opt zile, prevădută în lege, se face de un sub-comisar asistat de doi martori, iar nu de un portărel asistat de sub-comisar. Cas. II, 56/93. Bul. pag. 489.

e) Nulitățile relative la modul predării comandamentului prealabil de către debitorul urmărit, nu pot fi invocate pentru prima oară în casațiune, dacă n'au fost propuse la tribunalul de urmărire. Cas. II, 163/93. Bul. pag. 887.

f) Recursul în casațiune în materie de expropriațiuni, trebuie să fie notificat părții adverse prin portărei, în termen de opt zile de la declararea lui la grefa tribunalului. Această formalitate este esențială, așa că îndeplinirea ei nu prin oficiul portăreilor, ci prin agenții administrativi, este nulă și face ca recursul să fie neadmisibil. Cas. II, 14/95. Bul. pag. 78; Cas. II, 39/95. Bul. pag. 351.

g) Din termenii întrebunțați de legiuitor, prin art. 75 alin. 7. litera *g*, din procedura civilă, aplicabil și în materie penală, rezultă că îndeplinirea procedurii prin publicarea în «Monitorul Oficial», are loc nu mai atunci când persoana nu are domiciliul cunoscut în țară, ci și are reședința obișnuită în străinătate, iar nu și în cazul când densa se găsește în străinătate pentru un timp vermic și fără caracter de continuitate. Așa dar, este valabilă citarea prevenitului și notificarea în persoană sa a apelului făcut de către ministerul public de pe lângă curtea apelativă, când această notificare și citațiune, au fost lăsate la domi-

aprodului său agentului, acesta va fi osîndit la cheltuelile procedurii anulate, fără prejudiciu de daune-interese cuvenite părţii după împrejurări. (Pr. 74-76.—Civ. 998, ur.—Rg. Port. 18) (Pr. Fr. 71).

78. Termenul obicînit al citaţiunilor pentru cei domiciliaţi în România va fi de 40 zile de la data citaţiunei.

În casurile de urgenţă, preşedintele va putea după împrejurări, permite ca citaţiunea să se facă în termen mai scurt. (Pr. Fr. 72).

Pentru cei ce se află afară din România, termenul va fi de două luni cel

puţin. (Pr. 71-79, 152, 729.—Civ. 87.—Co. 893) (Pr. Fr. 73) ¹⁾.

79. Când citaţiunea adresată unei părţi domiciliată afară din România, va fi dată părţii în România, citaţiunea se va face cu termenile ordinare, avînd drept preşedintele a le prelungi de va găsi de cuviinţă. (Pr. 78) (Pr. Fr. 74) ²⁾.

TITLUL III.

Despre comunicaţiunea făcută ministerului public

80. (*Mod. ast-fel prin art. 1 L. 29 Oct. 1877*). Ministerul public de pe lângă

ciliul său din ţeră, în primirea soţiei sale, dînsul fiind dus în străinătate veremelniceşce, închiindu-se pentru acesta procese verbale conform cu prescripţiunile art. 74 din procedura civilă şi fără altă publicare prin «Monitorul Oficial». Cas. II, 224/96. Rpl. pag. 757.

¹⁾ a) Hotărîrile asupra cererilor de peremţiune fiind date pe cale graţiosă, ele nu trebuiesc pronunţate în şedinţă publică. Cas. I, 246/86. Bul. pag. 679.

b) Termenul de 40 zile al citaţiunii, se calculează de la data ei iar nu de la primire.

Se comite un exces de putere când curtea respinge opoziţiunea ca ne legal justificată în persoana avocatului cu procură specială

anterioară facerii opoziţiunei. Cas. I, 137/87. Bul. pag. 309.

c) Citaţiunile adresate unor persoane domiciliată în străinătate, prin procuratorul lor recunoscut în România, sunt valabile dacă sunt făcute cu termenul ordinar de patru-deci zile. Cas. I, 66/89. Bul. pag. 172.

d) Termenile de înfăţişare prevădute de art. 78 din procedura civilă nu sunt aplicabile de cât cu ocaziunea primei citaţiuni, iar nu şi când au avut loc mai multe amânări. Cas. I, 142/93. Bul. pag. 388.

²⁾ a) Termenul de patru-deci zile pentru citaţiuni prevădute de art. 78 din procedura civilă fiind destinate pentru pregătirea apărării, se poate invoca numai

instanțele judecătorești are în atribuțiunile sale:

a) A îndeplini sarcinile de parte principală, în procesele penale, înaintea instanțelor de fond; (Pr. P. 24).

b) A figura, în calitate

de partea pârîtă. Reclamantul și apelantul nu pot cere nulitatea unei citațiuni pentru că nu ar avea acest temen. Cas. I, 66/89. Bul. pag. 172.

1) a) Este neexact în fapt că curtea n'a ținut seamă de actele invocate, când se constată că ea în severitatea sa le-a respins ca unele ce nu erau de natură a o convinge despre faptul alegat. Cas. I, 200/86. Bul. pag. 404.

b) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minoră. Cas. I, 283/87. Bul. pag. 751; Cas. II, 129/88. Bul. pag. 1091.

c) În materie de urmărire ca și în procese civile și comerciale când sunt în joc interese de minoră, tribunalul nu poate să fie legalmente constituit de cât cu asistența ministerului public. Cas. II, 91/87. Bul. pag. 706.

d) Prezența ministerului public este cerută de lege de câte ori sunt în joc interese de minoră sau de interdicți. Cas. I 43/88. Bul. pag. 483; Cas. II, 162/89. Bul. pag. 999.

e) Când sunt în joc interese de minoră, participarea ministerului public este indispensabilă, chiar într-o urmărire imobiliară. Acestă participare este cerută la toate actele care au a se îndeplini în tot cursul urmăririi, până la libe-

de parte principală, în procesele cari i se pune îndatorirea acésta prin lege;

c) A servi de organ al legii și al guvernului în casurile în cari legea îi dă acésta calitate ¹⁾.

81. (*Mod. ast-fel prin*

rarea ordonanței de adjudecare d'înaintea tribunalului său de către tribunal în comptul său. Cas. I, 49/89. Bul. pag. 36; Cas. II, 15/90. Bul. pag. 210.

f) Prezența ministerului public este neapărat cerută în cauzele în care sunt interese de minoră, precum este aceea de a se decide dacă educațiunea unei minore, trebuie să fie încredințată tatălui său buneii sale.

Prin urmare, lipsa procurorului la judecarea unei atari cauze vicietă constituirea curții și face ca hotărîrea să fie casabilă. Cas. I, 67/90. Bul. pag. 172; Cas. II, 1/95. Bul. pag. 793.

g) Ministerul public nu este ținut ca, în cauzele în care participă fiind interese de minoră, să ia concluziuni dezvoltate; el poate să lase cestiunea la aprecierea judecătorilor. Cas. I 367/90 Bul. pag. 1149.

h) Asistența ministerului public ca parte alăturată, numai este obligatorie, în urma legii din 25 Octombrie 1877, de cât numai pentru ședințele diferitelor instanțe judeciare, la cari se discută și se resolvă cestiuni cari interesază pe minoră și interdicți iar nu și la regularea altor lucrări care se efectuează în camera de consiliu, chiar când ele interesază pe asemenea persoane. Ast-fel fiind lipsa procurorului

art. 2 L. 29 Oct. 1877). În toate cazurile, în cari Ministerul public nu are calitatea de parte principală, prezența sa la ședințele diferitelor instanțe încetăză, afară de cea ce privește pe minori și interdiși, în favoarea cărora se conservă existența procurorului ca parte alăturată.

la încheierile tribunalului prin care se autoriză punerea în vânzare silită a unui imobil proprietatea minorului, sau la încheierea prin care se dispune eliberarea ordonanței de adjudecarea acelui imobil, nu poate constitui o cauză de nulitate intru cât aceste hotărâri au fost date în camera de consiliu. Cas. II, 140/91 Bul. pag. 1141; Cas. Sect. Unite, 7/94. Bul. pag. 714.

i) Prezența ministerului public este necesară pentru regulata competență a tribunalului și a curței, când este vorba de interesele minorilor și interzișilor la toate actele care au să se îndeplinească în cursul urmăririi imobiliare, până la liberarea ordonanței de adjudecare. Cas. II, 2/92. Bul. pag. 55.

j) Concluziunile ministerului public nu sunt cerute la încheierea tribunalului prin care admite cererea făcută de creditor de a se urmări imobilul de debitorul său, fie acesta chiar un minor. Cas. II, 124/92. Bul. pag. 684.

1) a) Când fotoliu ministerului public este înlocuit printr'un avocat este necesar ca absența titularului să fie justificată și avocatul să fie cel mai vechiu îns-

(Civ. 100, 343, 420, 435, 460).

82. (*Mod ast-fel prin art. 3 L. 29 Oct. 1877*). În cazurile prevădute de art. precedent, veri-ce comunicare sau notificare de acte încetăză, liber fiind însă procurorul să ia cunoștință el însu-și de orice act judecătoresc. 1).

cris pe tabloă alt-felă constituierea tribunalului este viciată.

Cas. I 148/86. Bul. pag. 402. 225/89 Bul. pag. 612.

b) Este regulat înlocuit, procurorul absent, printr'un avocat, când el este luat dintre cei mai vechi după tabloă, și dintre cei prezenți.

Cas. II 17/86. Bul. pag. 159.

c) Lipsa ministerului public, a judecătorilor, precum și înlocuirea lui cu un avocat, cel mai vechiu înscris pe tabloă, din cei prezenți se presupune regulată până la proba contrarie.

Cas. II 47/86. Bul. pag. 415.

d) Constatarea cum că înlocuirea procurorului, care era ocupat cu alte lucrări, s'a făcut printr'un avocat, conform art. 82 din procedura codului civil presupune că acel avocat era cel mai vechiu trecut în tabloă. Cas. I. 153/89. Bul. pag. 974.

e) Fotoliul ministerului public poate fi, în lipsa procurorului titular, ocupat de un avocat, și simpla omisiune de a se arata și prenumele acestui avocat, nu vicietăză constituirea tribunalului intru cât nu se constată că au fost mai mulți avocați înscrisi în tabloă cu același nume. Cas. II.

83. (*Mod. ast-fel prin art. 4 L. 29 Oct. 1877*). În casurile în care veri-o judecătoreie face veri-o descindere locală (cercetarea la fața locului) sau veri-un judecător delegat de Tribunal face veri-un inventariu, sau veri-ce act în care prezența procurorului este ordonată, lucrarea se va face fără chemarea sau încunoscințarea acestuia, afară de cazul în care singur ar lua inițiativa. (Pr. 226).

84. (*Mod. ast-fel prin art. 5 L. 29 Oct. 1877*). Ministerul public conservă toate cele alte drepturi și îndatoriri ce nu s'au mo-

dificat prin legea de față.

85. (*Mod. ast-fel prin art. 6 final, L. 29 Oct. 1877*). În cazul în care procurorul are rolul de parte alăturată și nu funcționează, nu este trebuință a se menționa în act că procurorul a fost încunoscințat și nu a voit să figureze. (Pr. 120).

TITLUL IV.

Despre audiențe și poliția lor.

86. Ședințele vor fi publice, afară de casurile când legea ordonă alt-fel, sau când discuțiunea publică poate cauza scandal. (Pr. 99, ur.—Pr. P. 151. 168, 186, 206, 334.—J. Mil. 108.—C.

60/90. Bul. pag. 731.

f) Ori de câte ori un magistrat nu ia parte la judecată, sau când procurorul este înlocuit, fie printr'un judecător, fie printr'un avocat, și nu se arată în hotărîre cauza absenței și înlocuirea lor, presumpțiunea legală este că aceea lipsă a provenit dintr'o cauză legitimă; așa dar cei ce susțin că înlocuirea lor n'a fost legitimă prin absența lor, sunt ținută să dovedească acesta. Cas. II 17/90. Bul. pag. 1310, Cas. I 289/91. Bul. pag. 744.

g) Când ordonanța de adjudecațiune constată că fotoliul ministerului public, în lipsa procurorului și a substitutului său de la parchet, a fost ocupat de un avocat, presumpțiunea este că

art. 82 proc. civilă a fost bine îndeplinită, întru cât nu se dovedește contrariul. Cas. II 17/91. Bul. pag. 100.

h) Prezența ministerului public într'o afacere care nu există nici o parte minoră, nu constituie o cauză de nulitate de cât atunci când procurorul ar fi adus părții, care o invocă, un prejudiciu, luând conclusiuni în contra sa, căci nu se înțelege ca această parte să ceară casarea hotărîrei dacă procurorul a luat conclusiuni în favoarea sa sau dacă n'a luat nici o conclusiune, prezența unui magistrat care face parte din tribunal. Așa dar, o dată stabilit că recurentul nu poate cere casarea unei lucrări pentru că a participat procurorul la ea, de cât do-

Cas. 56) (42 L. Gen. 15. Febr. 1816). ¹⁾

87. Poliția ședințelor este incredințată președintelui. (Pr. 89, ur. — Pr. P. 300, 515-521. — J. Mil. 109. L. Org. J. 1890, art. 128) (38 L. Gen. 15 Febr. 1816).

88. Aceia cari asistă la audiențe vor fi cu capul descoperit și vor sta cu respect. (Pen. 183. — J. Mil. 110) (Pr. Fr. 88, 1^o).

Procurorii și avocații vor fi liberi a-și conserva toca pe cap când nu vor lua concluziuni sau când nu vor pleda.

89. Tot ce va ordona președintele în privința ordinei va fi executat îndată și întocmai.

Aceiași dispozițiune se va observa în locurile unde sau judecătorul sau Ministerul public exercită funcțiunile ce le sunt atribuite. (Pen. 183. — Pr. Pen. 33, 177, 186, 301, ur. 515, ur.) (Pr. Fr. 88, 2^o).

90. Dacă unul sau mai mulți indiviți, ori-care ar fi, întrerupt tăcerea, dau semne de aprobațiune, sau cauză în ori-ce alt chip turburare și desordine în sala audiențelor, vor fi invitați de președinte a se ținea în respectul cuvenit; și dacă după această prevenire desordinea se continuă, ei vor putea fi dați afară din sala ședințelor, eră dacă se vor opune vor

vedind că prin aceea participare dânsul a suferit un prejudiciu, rezultă de aci că acest motiv nu este de ordine publică și, ca atare, nu poate fi invocată d'a dreptul înaintea curței de casație dacă n'a fost invocată la instanța de fond. Cas. Sect. Unite. 7/91. Bul. pag. 714.

¹⁾ a) Lipsa din ședință a unora din membrii curței de apel este presupusă că a avut loc dintr-o cauză legitimă și ea în acest cas, a putut să fie înlocuită cu supleanțul curței. Cas. II 170/90. Bnl. pag. 390.

b) După art. 86 combinat cu 99 din procedura civilă, fiind de principiu ca ședințele în care cată a

se instrui și judeca procesele în materie civilă să fie publice și numai prin excepțiune secrete, urmând de aci, că ori de câte ori judecătorul decide ca desbaterile unei afaceri să aibă loc în ședință secretă, este dator, spre a putea fi controlat dacă legea l autorisă la acésta, să și exprime motivele cari l au determinat să ia o asemenea măsură excepțională. Așa dar, când judecătorul n'a indicat în hotărîrea sa o asemenea măsură excepțională admisă de lege, care l autorisă să ia disa măsură, violăză citatele texte de lege și pronunță o hotărîre nemotivată și ca atare casabilă. Cas. I 331/94. Bul. pag. 1022.

fi arestați și duși îndată la casa de poprélă pentru 24 ore. Ei vor fi primiți la casa de poprélă după arătarea ordinului președintelui, și acest ordin va fi menționat în procesul verbal al audienței. (Pr. Pen. 33, 515, ur. — J. Mil. 110. L. J. Oc. 71) (Pr. Fr. 89).

TITLUL V.

Despre introducțiunea și instrucțiunea cauzelor.

91. Procesele se vor înfățișa înaintea judecății după ordinea intrării lor, afară de cele declarate prin lege ca urgente. (Pr. 78, 92, ur., 383, 400, 452, 667. — L.C.Cas. 50) (Pr. Gen. 58)¹⁾.

92. La începutul fiecăreia săptămâni, se va afișa în sala audiențelor, cauzele puse în stare, ce au să se judece după rândul lor, în cu-

rentul acestei săptămâni.²⁾

93. Dacă la chemarea cauzei, părțile lipsesc, cauza va rămâne cea din urmă la rând în acea zi. Eară dacă părțile nu se vor arăta de loc în acea zi, judecata se va suspenda și nu se va redeschide de cât după cererea din nou a reclamantului.

Când numai una din părți lipsește, cauza se va judeca în lipsă, afară dacă partea prezentă nu va voi însăși a o amâna pentru altă zi, sau a rămîne cea din urmă la rând.

Ambele părți pot cere amânarea sau schimbarea rândului, fără însă a putea înlătura dreptul de înfățișare al împricinaților sorociți înainte. (Pr. 92, 184, ur., 254, a).³⁾

94. Părțile se vor în-

¹⁾ a) Schimbarea ordinei în care procesele cată a fi judecate, nefind prescrise de art. 91 din procedura civilă, sub pedepsă de nulitate, nu pôte da loc la casarea decisiunii pronunțate. Cas. II 457/93. Bul. pag. 900.

²⁾ a) Conform procedurii civile, cauzele se judecă după ordinea lor, afară numai dacă părțile decid alt fel. Dispozițiunile luate de consiliul de disciplină, că în cazul când unul din avocați e ocupat la altă secțiune să nu se

judece procesul în lipsă, nu pôte lega pe judecătorii de a da curs afacerii. Cas. I 437/90. Bul. pag. 140.

³⁾ a) De și apelul e devolutiv, cu toate acestea, când părțile prezente în instanță nu produc în apel probe și argumentațiuni pentru susținerea dreptății lor, instanța de apel este în drept a se pronunța numai asupra cestiunilor desbătute. Cas. I 437/90. Bul. pag. 1405.

fățișă sau înșile, sau prin avocați declarați la audiență ori având procură legalisată, sau prin persoanele sub puterea sau autoritatea cărora se află. (Pr. 95, ur., 99, 100, 101.—Civ. 225.—Pr. P. 150, 181) (Pr. Gen. 59). ¹⁾

95. Președintele va da cuvântul mai întâi părții reclamante.

Fie-care parte va avea dreptul a vorbi de două ori, părțile având cel din

urmă cuvântul. Președintele, la cas de trebuință, poate acorda cuvântul și de mai multe ori. (Pr. 94, 102, 104) (Pr. Gen. 90). ²⁾

96. În pricină complicate, președintele va putea însărcina pe unul din judecători să facă un raport asupra împrejurărilor procesului, fără vre-o concluziune din parte-î.

Acest raport se va citi în audiență publică înaintea începutului desbete-

¹⁾ a) Mandatarul unei societăți cu deplină putere, are dreptul de a primi citațiuni și a justifica absența în persoana lor când fac opozițiuni. Cas. II 30/87. Bul. pag. 243.

b) După art. 94 din procedura civilă, numai actele judecătorești și pledările la judecată nu pot fi îndeplinite de cât de părți personal sau de avocați declarați în audiență, ori autorizați cu procuri; dar faptul de a declara la audiență pe un avocat, ca reprezentant al unei părți sau de a da procură unui avocat se poate îndeplini și de către un mandatar care n'are calitatea de avocat. Cas. II 183/91. Bul. pag. 1362.

c) Nu este valabil apelul făcut printr-o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului, și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea calitatea de prepus al aceluia în numele căruia a făcut apelul. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

d) Opozițiunea pentru a fi vala-

bilă, trebuie să fie iscălită de oponent sau de mandatarul său.

Instanța de fond constată în fapt dacă opozițiunea a fost iscălită de oponent sau de mandatarul acestuia cu mandat expres, ori cel puțin tacit. Cas. I 291/93. Dreptul. 71/96.

²⁾ a) Cestiunile de fapt fiind lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond, scap de sub controlul curții de casațiune.

Nu mai poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat când părțile sunt supuse într-o situațiune cu totul nouă și ne îndeplinită de motivele rezolvate prin decisiunile ce se invocă. Cas. I 2 8/88. Bul. pag. 878.

b) Nu se violază dreptul de apărare când partea intimată, într-o excepțiune, după ce a respins odată la această excepțiune ridicată de adversar, n'a cerut cuvântul să răspundă din nou la replica luată de acesta, căci prin tăcerea sa se presupune că a renunțat la replică. Cas. 383/91. Bul. pag. 1072.

rilor. (L. C. Cas. 53, ur.).

97. Fie-care parte va avea dreptul a cere comunicare, în extract sau copie, după actele produse de cea-altă parte. Președintele va ordona comunicarea, care se va face la grefă, și judecătorii apretuind faptele, vor putea însemna, un alt termen, când părțile să se înfățișeze din nou. (Pr. 105) (Pr. Fr. 188, 189). ¹⁾

¹⁾ a) Când nu se constată că s'ar fi și cerut comunicarea de acte și s'a refuzat de curte, mijlocul încemeiat pe neobservarea acestei formalități este neîntemeiat. Cas. I 122|86. Bul. p. 288.

b) Este în regulă curtea care de și declară admisibilă o opozițiune, o respinge însă în fond când o găsesc neîndată. Cas. I 149|86. Bul. pag. 404.

c) Hotărârile date în lipsă de curtea de casațiune în materie de contravențiune la legea pentru perceperea veniturilor comunale sunt supuse dreptului de opozițiune.

Legea proibă dreptul de opozițiune în această materie numai înaintea instanțelor de fond. Cas. I 297|89. Bul. pag. 818.

d) Termenele pentru comunicarea de acte, conform art. 97 proc. civilă, este lăsată la suverana apreciațiune a instanțelor de fond. Cas. I 158|90. Bul. pag. 457. Cas. I, 258|90 Bul. pag. 800.

e) Mandantele este responsabil de actele făcute de mandatarul său în limitele mandatului, și

98. Părțile vor fi îndatorate, când li se va cere, a-și depune în scris mijlocele lor de apărare. (Pr. 94, 101. — L. Timb. 19, al. 5^o).

99. În toate cauzele de divorț ședința va fi secretă. Asemenea în toate cele-alte cauze dintre soți, dintre ascendenți și descendenți, se va putea ordona ședința secretă, după cererea uneia din părți.

principiul este aplicabil și pentru tulburările de posesiune ce s'ar comite de mandatar. Cas. I 109|91 Bul. pag. 283.

f) Acordarea comunicării actelor părții contra căreia ele sunt produse sunt lăstate la facultatea judecătorilor de fond. Cas. I. 141|91. Bul. pag. 321.

g) Amânarea înfățișării unei cauze pentru motiv de comunicare de acte este lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. Sect. Unite 4|94. Bul. pag. 409.

h) Comunicarea actelor nu este prevădută de procedura civilă de cât pentru a protegea pe părți în contra suprinderilor și ale pune în situațiune a se apăra în deplină cunoștință de cauză a actelor ce li se opune. Cas. I. 83|95. Bul. pag. 146.

i) Dispozițiunile art. 97 din procedura civilă nu sunt imperative, așa că judecătorul fondului este suveran să aprecieze dacă trebuie să încuviințeze comunicarea de acte cerută de părți. Cas. I 456|95. Bul. pag. 1308.

Ședința secretă se va putea ordona și în cauzele dintre asociații sau în orice alte cauze în care ordinea sau moralitatea publică sunt interesate, după cererea uneia din părți, sau a procurorului, sau de oficiu de tribunale.

Hotărârea se va pronunța tot-d'auna în ședință publică. (Pr. 86, 100—Civ. 223, 236, 240) (Pr. Gen. 85) ¹⁾.

100. În audiențele secrete fie-care parte va putea fi însoțită pe lângă advocați de trei rude sau amici. (Pr. 99. — Civ. 236) (Pr. Gen. 86).

101. În toate cazurile advocații sau părțile, dacă nu au fost îndatorați a depune în scris mijloacele de apărare, vor fi datorți a da

grefierului o scurtare, subscrisă de dênșii, de concludsiunile lor motivate.

Grefierul va sub-scrie aceste prescurtări. (Pr. 98).

102. Când o cauză se va socoti că este destul de luminată, judecata va putea refuza părților *replica* și *duplica*. (Pr. 95, 103) (Pr. Gen. 90, 2^o 2).

103. Instrucțiunea fiind terminată și cauza ascultată, judecătorii își vor pronunța hotărîrea lor sau îndată în ședință, sau după ce se vor retrage în camera de consiliu.

Dacă pronunțarea hotărîrei se va amâna pentru o altă zi, se va specifica cauza acestei amânări. (Pr. 115, ur. — L. Org. J. 1890, art. 138, 139) (Pr. Fr. 116).

¹⁾ a) În materiile de adulteriu când ordinea și moralitatea publică sunt în joc, instanța este în drept, din oficiu, se declare ședință secretă. Cas. II 31|86. Bul. pag. 50,

b) Dupe art. 86 combinat cu 99 din procedura civilă, fiind de principiu ca ședințele în care cată a se instrui și judeca procesele în materie civilă să fie publice și numai prin excepțiune secretă, urmază de aci, că ori de câte ori judecătorul decide ca desbaterile unei afaceri să aibă loc în ședință secretă, este dator, spre a putea fi controlat

dacă legea 'l autorisă acesta, să 'și exprime motivele cari 'l au determinat să ia o asemenea măsură excepțională. Așa dar, când judecătorul n'a indicat în hotărîrea sa anume cazul excepțional admis de lege, care 'l autorisă să ia dîsa măsură, violază citatele texte de lege și pronunță o hotărîre nemotivată și ca atare casabilă. Cas. I 331|94. Bul. pag. 1022.

²⁾ a) De și părțile au fie-care dreptul de a vorbi de câte două ori, totuși judecătorul poate închide desbaterile când este luminat Cas. I 258|88. Bul. pag. 858.

104. In cauzele simple, și când ambele părți vor cere, prin act scris și subscris, ele se pot judeca și fără înfățișare sau pledări.

Spre acest sfârșit, fie-care parte își va depune în scris mijlocele sale de apărare sub formă de memorii, împreună cu toate actele ce vor avea, în termenul ce li se va însemna de președinte.

Aceste acte și memorii se vor depune la grefă, și fie-care parte va putea lua cunoștință după dănele până în trei zile după depunerea lor.

Asupra acestor acte și memorii, judecătorii își vor pronunța hotărârea, care se va citi în ședință publică.

Judecătorii însă vedând că este trebuință de mai multe explicații, vor putea ordona înfățișarea părților (Pr. 148, 225.—L. Org. J. 138, 139).

105. Ori când se va depune acte la grefă, grefa va da imediat dovadă de primirea lor pe care o va lua înapoi d'odată cu în-

tôrcerea actelor. (Pr. 97)

TITLUL VI.

Despre excepțiunile ce se propun înaintea apărării fondului

Secțiunea 1. — Despre cautiunea ce sunt datorî a da străinii.

106. Ori-ce străin reclamant principal sau interveniente, care nu va fi domiciliat în România va fi dator dacã cel interesat a cerut înaintea oricărei alte apărări asupra fondului de a da cautiune pentru plata cheltuelilor și daunelor interese la care ar putea fi condamnat pentru ori-ce materii afară de cele comerciale. (Pr. 107, 140, 247, ur.—Civ. 11, 13, 15, 1675) (Pr. Fr. 166) ¹⁾.

107. Sentința care va ordona darea cautiunei, va hotărî suma până la concurența căreia ea va trebui să fie dată. Reclamantul care va consemna această sumă, sau care va justifica că imobilele sale din România sunt îndestulătoare pentru acoperirea sumei menționate va fi dispensat de a da cautiune.

¹⁾ a) Cautiunea judecatum solvi nu pôte fi cerută pentru prima

oră în apel. Cas. I 74/93. Bul. pag. 123.

(Pr. 106, 392-396.—Civ. 15, 1676) (Pr. Fr. 167).

Secțiunea 2. — *Despre strămutări sau excepțiuni declinătore.*

108. Partea care este chieamată în judecată înaintea altui tribunal de cât acela care trebuie să judece contestațiunea, va putea cere trimiterea sa înaintea judecătorilor competenți.

Acastă cerere o va face

¹⁾ a) În starea de organizațiune actuală a tribunalelor de județ, nu se mai poate invoca pentru prima oră în apel chiar în ce privește tribunalul Ilfov, care are o secțiune comercială, excepțiunea de incompetență a jurisdicțiunei civile pentru cauzele comerciale, dacă ea n'a fost propusă la prima instanță și înaintea orî cărei alte excepțiuni și apărări, conform art. 108 din procedura civilă. Cas. I 68/92. Bul. pag. 134; Cas. II 105/93. Bul. pag. 633.

b) Ne competența din cauza persoanei nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune Cas. II 166/92. Bul. pag. 910.

c) Excepțiunea de necompetență, din cauza persoanei, poate fi propusă, dupe ce partea care o invocă, ceruse și i se admisesese comunicarea actelor cu care se servă reclamantul, acesta ne constituind o apărare de fond. Cas. II 14/93. Bul. pag. 807.

d) Excepțiunea de necompetență din cauza persoanei trebuie

înaintea orî cărei alte excepțiuni și apărări. (Pr. 54 63, 109, ur. 111, 266 280, 331) (Pr. Gen. 65.—(Pr. Fr. 168, 169). ¹⁾).

109. Dacă însă este vorba de o necompetență din cauza materiei, părțile vor putea cere strămutarea, și judecătorii o vor ordona chiar din oficiu, în orîce stare s'ar afla procesul. (Pr. 54, 108, 110.—Co. 884, 887. 888) (Pr. Gen. 66 ²⁾).

110. Cererea pentru

propusă înainte de orî ce alte excepțiuni și apărări. Cas. I 217/95, Bul. pag. 598.

²⁾ a) Tribunalul civil, sesizat în apel de o afacere judecată comercială la judele de ocol nu este ținut a trimite afacerea la tribunalul comercial; prin urmare, nu violază legea când tribunalul civil, în asemenea împrejurare și declină pur și simplu competența. Cas. I 82/80. Bul. pag. 252.

b) Este regulată strămutarea ce face o secțiune a unui tribunal la o altă secțiune a aceluiași tribunal, a unui proces ce din cauză rațiune materie nu era competente a-l judeca. În asemenea casuri nu se poate obliga partea a-și face o nouă acțiune înaintea secțiunei competente. Cas. I 119/89. Bul. pag. 783.

c) În starea de organizațiune actuală a tribunalelor de județe, nu se mai poate invoca pentru prima oră în apel,—chiar în ce privește tribunalul Ilfov, care era o secțiune comercială — ex-

strămutare se va judeca în mod sumar și se va regula mai înainte de ori-ce hotărâre asupra cestiunii principale. (Pr. 108, ur. 325, 335) (Pr. Fr. 172). ¹⁾

Secțiunea 3. — *Despre nulițăți.*

111. Ori-ce cauză de nu-

ceptiunea de incompetență a jurisdicțiunii civile pentru cauzele comerciale, dacă ea n'a fost propusă la prima instanță și înaintea ori-cărei alte excepțiuni și apărări, conform art. 108 din procedura civilă. Cas. II 105/3. Bul. pag. 633; Cas. I. 68/92. Bul. pag. 134;

¹⁾ a) Procedura noastră nu cere ca să dea asupra incidentului de incompetență o hotărâre deosebită de aceea asupra fondului. Cas. I 83/95. Bul. pag. 146.

²⁾ a) Este nulă petițiunea de intentarea acțiunii când nu conține obiectul cererii, și excepțiunea acestei nuliități este propusă la timp când ea a fost invocată atunci când reclamantul a arătat în ce calitate a chemat pe pârît. Cas. I 277/89. Bul. pag. 753.

b) Dispozițiunile art. 111 din procedura civilă, relativă la ordinea în care ar fi propusă nulitatea actelor de procedură, se aplică și în materie de hotărânicie. Prin urmare, este tardivă nulitatea propusă pentru prima oră în apel și dupe desbateri contradictorii, basate pe neîndeplinirea art. 19 din regulamentul hotărânicilor, care dispune că o dată cu depunerea hotărâniciei

litate în privința citațiunilor sau actelor de procedură este stinsă, dacă nu se propune înaintea ori-căreia apărări asupra fondului sau excepțiuni, afară de excepțiunile de necompetență. (Pr. 69, 74, 76, 77, 106, 108, 152, 208, 333, 735-737) (Pr. Fr. 173). ²⁾

să se formuleze și o cerere în revendicare a terenului pretins usurpat. Cas. I 36/90. Bul. pag. 48.

c) Dacă hotărârea se susține pe un motiv legal, ea nu este casabilă din cauza motivelor eronate. Cas. I. 32/91. Bul. pag. 44.

d) Cererea făcută de cine-va sub formă de contestațiune tinzând a denega ori ce valoare juridică unei hotărâri pronunțate în lipsă-i, pe motiv că ea a fost dată în urma unei citațiuni nule, nu constituie o cerere propriu zisă de contestațiune la executare, ci o cerere de a se declara nul un act de procedură făcut cu călcarea legii, declarațiune care atrage ca consecință și anularea hotărârei. De aci urmăzează ca atare cerere exercitată înaintea instanței de la care emană acel act nu poate fi respinsă pe motiv că ea constituind o contestațiune la executare, nu e admisibilă de cât dupe ce hotărârea s'ar pune în curs de executare. Cas. I 10/93. Bul. pag. 577.

e) Nulițățile relative la predarea citațiunilor nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune, dacă nu au fost propuse la instanța de fond. Cas. II 166/93. Bul. pag. 88.; Cas. I 216/92. Bul. pag. 577.

Secțiunea 4. — *Despre chemarea garanților în cauză saă despre excepțiuni dilatorii.*

112. Dacă o parte arată un just motiv de a chema în judecată pe un garant sau sub garant, i se va acorda un termen îndestulător, potrivit cu depărta-rea locurilor spre a chema și pe aceia la judecată. (Pr. Gen. 69, 1^o).

Dacă sunt mai mulți garanți interesați în aceeași garanță, se va da pentru toți un singur termen, care se va regula după distanța locuinței garantului celui,

f) Excepțiunea de nulitatea unei opozițiuni contra unei decisiuni dată în lipsă, basată pe motivul că ea este făcută de o persoană străină, care nu avea mandat din partea celui în drept, constituie o cestiune pemptorie de fond, iar nu o excepțiune de nulitatea actelor de procedură, și ca atare ea poate fi ridicată chiar dupe ce procesul s'a pledat în fond. Cas. II 199/93. Bul. pag. 1062.

g) Causele de nulitate în privința citațiunilor sau actelor de procedură, trebuie propusă sub pedepsă de nulitate înaintea orî cărei apărări asupra fondului. Cas. I 124/94. Bul. pag. 266.

h) Orî-ce cauză de nulitate în privința citațiunilor cată să fie propusă în limine litis, căci altfel este acoperită prin tăcerea părții. Cas. Sect. Unite. 5/94. Bul. pag. 417.

mai depărtat. (Pr. Fr. 175 2^o).

În timpul acestui termen se va suspenda orî-ce lucrare asupra cererei originale. (Pr. 64. b; 113, ur.—Civ. 787, ur. 828, 1240, 1336, ur. 1351, 1428, 1662, 1667, 1794.—L. Timb. 20, 2^o) (Pr. Gen. 69, 2^o).

113. Cererea originală și cererea asupra garanțiilor se vor hotărî printr'una și aceeași hotărîre. (Pr. 112, 114).

114. Cu toate acestea se va putea judeca mai înainte cererea originală, rămîind

i) Orî-ce nulități de procedură trebuiesc propuse «în limine litis.» Așa dar, nulitatea unei ceretări locale, din cauză că partea nu a fost citată la fața locului este tardivă, dacă a fost invocată după ce desbaterile s'a terminat și când, mai cu seamă, această s'a făcut în mod subsidiar. Cas. I 537/94 Bul. pag. 1095.

j) Procedura noastră nu cere ca să se dea asupra incidentului de incompetință o hotărîre deosebită de aceea asupra fondului, Cas. I 83/95. Bul. pag. 146.

k) În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, orî-ce vitiu de procedură în privința citațiunilor juraților este acoperit dacă nu se propune înaintea judecătorului director, și nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune. Cas. II 235/95. Bul. pag. 1361.

a se judeca mai în urmă cererea contra garanților:

a) Dacă cererea în garanță s'a făcut după apărarea asupra fondului;

b) Dacă cererea originală este în stare de a se judeca, și cererea de garanță este de natură a nu putea fi judecată în grabă.

c) Dacă acel cărui s'a acordat termenul, nu a formulat în scris cererea sa în contra garanților sau sub-garanților, așa în cât aceștia să se potă cita la termenul însemnat. (Pr. 113).—(Pr. Gen. 70).¹⁾

TITLUL VII.

Despre sentințe

115. Președintele va a-

¹⁾ a) De și cererea în garanție respinsă de prima instanță, ar putea fi reînviată în apel, fără ca această din urmă instanță să o potă declara inadmisibilă pe motiv că partea chemată în garanție ar fi privată de beneficiul acelor două grade de jurisdicțiune, cu toate acestea acest mod de a judeca, nu pôte da loc la casare întru cât judecătorul apelului avea facultatea, dupe art. 114 al. 3 din procedura civilă, a judeca mai întâi cererea originală, lăsând judecarea cererei în garanție în urmă. Cas. I 435/94. Bul. pag. 1264.

b) Cererea originală se pôte judeca, rămânând a se judeca în urmă cererea în contra garanți-

duna opiniunile fie-cărui judecător, începând de la cel mai tânăr.

În cauzele pentru care s'a făcut raport, raportorul va opinia cele d'ânteiu.

Președintele va opinia cel din urmă. (Pr. 96, 116, ur. L. C. Cas. 59) (46, L. Gen. 15 Febr. 1886).²⁾

116. Dacă opiniunile se împart, cauza se va amâna a se reînființa în altă zi; însă opiniunile împărțite se vor formula și motiva în scris printr'un proces-verbal al audienței chiar în acea zi. (Pr. 115, 117, ur.—L. Org. J. 1890, art. 137, 141.—L. C. Cas. 61).³⁾

117. Dacă la noua înfățișare vor fi mai mult de

lor, când prima e în stare a se judeca, iar cea din urmă de natură a nu putea fi judecată în grabă. Cas. II 78/96. Bul. pag. 715.

²⁾ a) Orice nulități relative, la réua constituire a tribunalului de prima instanță sunt acoperite prin diferite afaceri și judecarea ei în apel, căci apelul este devolutiv. Și, în acest cas, toate aceste nulități, nu mai pot fi invocate înaintea curței de casațiune. Cas. II 360/95. Bul. pag. 86.

³⁾ a) Nemotivarea opiniunei judecătorilor căzuți în divergență, pe lângă aceea că nu privesce pe curți, ci numai pe tribunale, nu este nici prescrisă sub pedeapsă de nulitate. Cas. I 314/86. Bul. pag. 783.

cât două opinii, judecătorii în număr mai mic, sunt dator să se unescă cu una din opiniunile primite de judecătorii în număr mai mare. (Pr. Fr. 117).

Dacă însă opiniunile vor fi împărțite pe jumătate, se chiamă un alt judecător sau supleant, spre hotărî-

rea cestiune; în lipsă de judecător sau supleant, se chiamă un avocat, după ordinea tabloului în care este înscris.

În acest cas părțile vor pleda din nou. (Pr. 116, 118, ur. 330. L. Org. J. 1890, art. 18-20.—L. C. Cas. 61) (Pr. Fr. 118).¹⁾

b) Din momentul ce a rezolvat în proces divergența de opinii, tribunalul numai putea judeca incidentele ivite în urmă în complet ordinar, ci trebuie să fie constituit în trei. Cas. I 79|89. Bul. pag. 249.

c) În urma unei divergențe de opinii ivite la tribunal între doi judecători, tranșarea afacerii nu se poate face de cât cu trei judecători; alt-fel hotărîrea este nulă și casabilă. Imprejurarea că, în frontispiciul hotărîrii se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecători, fără însă ca hotărîrea și minuta ei să se vadă sub scrisă și de al treilea judecător, nu acoperă această nulitate. Cas. I 197|90. Bul. pag. 613.

d) Dacă în urma divergenței de opinii ivite între doi judecători, tribunalul s'a compus la nouă înfățișare, cu trei, constituirea sa este legală, și hotărîrea este bine pronunțată cu majoritatea a două dintr'înșii, iar cel de al treilea menținându-și prima sa opinie. Cas. I 50|91. Bul. pag. 138.

e) Când în sinul unei curți de apel s'a ivit o divergență de opinii asupra admisibilității probei cu martori propusă de una

din părți și cu ocasiunea vizărei acestei divergențe în plin complet de 5 judecători, minoritatea a persistat în opinia sa anterioară de a se respinge apelul în fond, în acest cas, adevărata neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra completării opiniei judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmăzând ca judecarea fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complet de 5 judecători. Deci, completarea curții cu acest număr de judecători trasi la sort chiar în alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190|93. Bul. pag. 1033.

1) a) Este viciat constituit tribunalul cu un avocat care nu se constată că era cel mai vechiu dupe tabloul de ordine, și fără să se arăte cauza absenței titularului.

Cas. I 208|86 Bul. pag. 504.

b) Nu s'a violat într'un nimic legea, când se constată că publicitatea ședințelor a fost observată.

Dupe o divergență de opinii, când judecătorul și supleantul sunt absenți motivat, tribunalul se completează cu unul din advo-

118. Îndată ce majoritatea s'a format se va resume opiniunea sa într'un proces-verbal, subscris de judecătorii, pe care preșe-

dintele îl va citi îndată părților în audiență publică.

Desvoltarea motivelor hotărârii se va citi, sau în

cații cei mai vechi dupe ordinea tabloului.

Când tribunalul este complet dupe divergență, părțile sunt dator să stea în ședință pînă la terminarea cauzei, tribunalul ne fiind dator să se pronunțe asupra unei cereri de amânare ce se făcuse mai înainte de constituirea sa.

Nu este autoritatea lucrului judecat, când unul din elementele care o constituie lipsește.

Acțiunile posesorii sunt de competența judecătorilor de ocôle de a le judeca în prima instanță și de tribunal în apel.

Îndatorirea judecătorilor de ocôle, de a propune părților, mai întâi, pace, nu este prescrisă sub pedepsă de nulitate. Cas. I 296|88 Bul. pag. 940.

c) Din momentul ce a rezolvat în proces divergența de opiniuni, tribunalul nu mai putea judeca incidentele ivite în urmă în complet ordinar, ci trebuie să fie constituit în număr de trei. Cas. I 110|89 Bul. pag. 249.

d) În urma unei divergențe de opiniuni ivite la tribunal între doi judecători, transarea afacerii nu se poate face de cât cu trei judecători; ast-fel hotărârea este nulă și casabilă. Imprejurarea că, în frontispiciul hotărârii se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecători, fără însă ca hotărârea și minuta ei să se vadă subscrisă și de al treilea judecător, nu acoperă această nulitate. Cas. I 197|90 Bul. pag. 613.

e) Numai în cas când hotărârea nuse pôte redacta și pronunța de îndată, decisiunea justiției trebuie să se resume într'un proces-verbal (minuta); așa dar, când motivele hotărârii se pronunță de odată cu dispozitivul ei și în aceeași zi, nu e nevoie de încheierea unui asemenea proces-verbal. Cas. I 225|90 Bul. pag. 797.

f) Este neadmisibil motivul de casare basat pe reua constituire a tribunalului de prima instanță, odată ce afacerea a trecut prin judecata instanței apelului și contra constituirea acesteia nu se pôte ridica nici un viciu. Cas. I 407|92. Bul. pag. 1092.

g) Când în sinul curței de apel s'a ivit o divergență de opiniuni asupra admisibilității probei cu martori, propusă de una din părți și cu ocaziunea vidării acestei divergențe în plin complet de 5 judecători, minoritatea a persistat în opiniunea sa anterioră de a se respinge apelul în fond, în acest cas adevărata neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra completării opiniunii judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmând ca judecarea fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complet de 5 judecători. Deci completarea curței cu acest număr de judecători trasă la sortii chiar din alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190|93 Bul. pag. 1033.

acea di, și atunci nu se mai redacta resumatul de concludiuni sus menționat, sau va rămânea a se face mai târziu în redacțiunea hotărârei.

Minoritatea va fi datore

a'și da opiniunea în josul hotărârei tot în același timp când majoritatea își dă hotărârea sa. (Pr. 115, ur. 119, ur. 333. — L. Org. J. 1890, art. 138-141. — L. C. Cas. 61). ¹⁾

¹⁾ a) Lipsa semnăturilor judecătorilor din copia de ordonanță aflată la dosar, nu constituie nulitatea ordonanței.

Cas. II 14|86 Bul. pag. 140.

b) Ordonanța de adjudecare fiind ansamblul tuturilor lucrărilor urmate cu ocaziunea unei vînderi silit, judecătorii care au subscris-o se presupune a fi fost cei competenți a participa la aceea lucrare.

Cas. II. 50|86 Bul. pag. 451.

c) Principiul publicității dezbaterilor și al pronunțării hotărârilor, fiind de ordine publică, nementionarea lui în procesul-verbal care coprinde resumatul hotărârei, atrage nulitatea ei.

Cas. I 100|87 Bul. pag. 200.

d) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minori.

Cas. I 287|87 Bul. pag. 751.

e) Publicitatea audiențelor este o formalitate esențială a căreia neobservare atrage nulitatea hotărârilor și tuturilor actelor de procedură ce au urmat. — Aceiași regulă se observă și pentru rezolvarea tuturilor incidentelor contencioase ridicate de părți înaintea curții cu jurați. Cas. II 271|87. Bul. pag. 487.

f) Este neexact motivul de casare, când din ordonanță și alte lucrări, se constată că ședințele tribunalului au fost publice.

Cas. II 113|87 Bul. pag. 807.

g) Se conformă cu legea instanța, când diferitele incidente ce se invocă le cercetază și rezultatul 'l pronunță în ședință publică. Cas. II 93|88 Bul. pag. 793.

h) Publicitatea pronunțării unei ordonanțe de adjudecare poate să resulte din coprinsul aceluși act, fără a fi necesitate să se dică anume că a fost dată și citită în ședința publică Cas. II 5|89 Bul. pag. 91.

i) Neîndeplinirea formalităților într-o urmărire imobiliară cari nu sunt de ordine publică, nu poate fi invocate pentru prima oară înaintea curții de casațiune, dacă n'au fost propuse înaintea tribunalului prin care s'a făcut urmărirea. Cas. II 89|89 Bul. pag. 649.

j) Publicitatea unei ședințe în care se pronunță o hotărâre nu se prescrie prin lege prin nici o formulă sacramentală; așa dar, când din conținutul hotărârei resultă că ea a fost pronunțată în public, cerința legii este satisfăcută. Cas. II 143|89 Bul. pag. 891. Cas. I 114|90 Bul. pag. 1059.

k) Publicitatea ședințelor poate să resulte din termenii hotărârei, fără să fie constatată printr-o formulă sacramentală, ne fiind prescrisă o asemenea formulă de legiuitor. Cas. II. 154|89. Bul. pag. 977.

l) Constatarea publicității se

119. Odată ce hotărîrea s'a sub-scris și s'a pronun-

țat în public, ea își are toată puterea legală, și nici

dintelor p^ote să resulte și din conținutul închierii, precum e de exemplu din mențiunea făcuiă, «că părțile au luat cunoștință de termen». Cas. I 214/90 Bul. pag. 651.

m) Supleanții curței, și al tribunalelor, au vot consultativ numai în cazul când asistă la judecarea proceselor peste complectul cerut de lege; când însă sunt chemați ca să formeze acest complect, densii au vot deliberativ. Cas. I 255/90 Bul. pag. 797.

n). Lipsa de mențiune în procesul-verbal al unei hotărîri, despre o închierie anterioară nu constituie nici o nulitate, când însăși hotărîrea menționează și motivează în de ajuns asupra acei închierii și recurenta nu probază cu nimic că această mențiune nu este basată pe cele ce s'au petrecut înaintea judecării. Cas. I 310/90. Bul. pag. 994.

o) Lipsa procesului-verbal de resumatul opiniunii majorității (minuta) presupune că hotărîrea a fost redactată și motivată chiar în ziua în care s'a pronunțat, în care cas nu era nevoie de închieria unui asemenea proces-verbal. Cas. II 433/90 Bul. pag. 1169; Cas. II 523/90 Bul. pag. 1447.

p) Nu e nevoie de nici un jurnal al tribunalului de urmărire pentru sc^oțerea în vîndare a unui imobil urmărit; prin urmare, ori ce nulitate ar exista în privința unui asemenea jurnal închieat de tribunal, nu atrage nulitatea ordonanței de adjudecare. Cas. II 53/91 Bul. pag. 374.

q) Dacă, în urma divergenței de opinii invitate între două judecători, tribunalul s'a compus la noua înfățișare, cu trei, con-

stituirea sa este legală, și hotărîrea este bine pronunțată cu majoritatea a două dintr'ensii, iar cel de al treilea menținându-și prima sa opinie. Cas. I 50/91 Bul. pag. 138.

r) Prescriptul-verbal (minuta) cerut de art. 118 alin. 2, din procedura civilă, prin care se constată opiniunea majorității judecătorilor, este cerut numai când desvoltarea motivelor hotărîrei nu s'a făcut și nu s'a citit părților chiar în ziua pronunțării ei. Cas. I 226/91 Bul. pag. 612.

s) O hotărîre este valabilă, cu toate că partea privitoare la compunerea curței și expunerea debaterilor este subsemnată numai de grefier, iar judecătorii au sub-scris numai motivele și dispoziți-vul ei. Cas. II 141/91 Bul. pag. 1145.

t) O hotărîre judecătorească trebuie dată și citită în ședința publică; așa dar, când această publicitate nu resultă nici din coprin-sul, nici din resumatul ei, hotărîrea este nulă. Cas. I 173/92 Bul. pag. 450.

u) Instanțele judecătorești pot să pronunțe și să redacteze hotărîrea lor cu desvoltarea tot de odată și a motivelor, imediat după formarea majorității, și, în acest cas, numai este necesitate de a se redacta un deosebit proces verbal pentru resumatul opiniunii judecătorești. Cas. II. 289/92 Pag. 520.

v) Instanțele judecătorești nu sunt obligate de a închiea câte un jurnal deosebit pentru pronunțările ce ele pronunță asupra a diferite incidente și excepțiuni ce se discută în cursul dezbaterilor unui proces, ci este suficient

unui judecător nu'i este ertat a'și mai retrage sub-

scrierea. Reformarea, re-
visuirea sau casarea ei nu

ca asemenea hotărîri să fie co-
prinse în corpul întregii hotărîri
prin care se resolvă procesul și
în care hotărîre să fie constatată
îndeplinirea formalităților legale
pentru validitatea ei. Cas. II 91/92
Bul. pag. 527.

y) Formalitatea prescrisă de
art. 118 din procedura civilă, de
a se citi în ședința publică pro-
cesul-verbal de audiență, ne fiind
cerută prin nici un text de lege
special în materie de expropria-
țiuni pentru cauze de utilitate
publică, neîndeplinirea ei nu a-
trage nulitatea operațiunilor ju-
riului. Cas. II 400/94 Bul. pag. 1005.

z) Publicitatea hotărîrilor pôte
să rezulte din ori ce expresiuni
coperse în corpul lor. Ast-fel la
începutul procesului-verbal de
ședință, se constată că discuțiu-
nile părților, și hotărîrea s'au pe-
trecut în ședință publică, din a-
ceastă rezultă proba suficientă ca
și citirea acelei hotărîri a avut
loc tot în ședința publică. Cas. I
419/94. Bul. pag. 1237, Cas. I
169/95. Bul. pag. 332.

a') Pentru publicitatea unei șe-
dințe nu e prescrisă în lege nici
o formulă sacramentală; legea
cere numai ca hotărîrea să fie
citită în audiență publică. Așa
dar, când din prescriptul-verbal
(minuta) care constată în resu-
mat opiniunea judecătorilor reese
că hotărîrea a fost pronunțată
în public, cerința legii este înde-
plinită. Ast-fel e cazul în care
în frontispiciul celui proces-ver-
bal sunt scrise cuvintele: «Șe-
dința de la»; această învederează
în lipsă de o probă contrarie, că
hotărîrea a avut loc în ședință
publică. Cas. I 16/93. Bul. pag. 12.

b') Procesul-verbal (minuta) ce-
rut de art. 118 din procedura
civilă, prin care să constată
opiniunea majorității judecătorii-
lor, este cerută numai când des-
voltarea motivelor hotărîrei nu
s'a făcut și nu s'a citit părților
chiar în ziua pronunțării ei, de
unde rezultă că, neexistând un a-
semenea proces-verbal, presump-
țiunea este că s'a citit hotărîrea
în întregul ei chiar în ziua când
procesul a fost judecat. Cas. Sec.
Vacant. 126/93. Bul. pag. 673.

c') Hotărîrea veri cărei instanțe
judecătorești trebuie să se rezu-
meze într'un proces-verbal sub-
scris de judecători și pe care pre-
ședintele îl va citi îndată părți-
lor în audiență publică; în cas
când dezvoltarea motivelor ho-
tărîrei, nu se va citi în aceeași
zi, cas în care nu se mai face
un asemenea resumat.

Publicitatea, adică pronunțarea
hotărîrei în audiență publică în
auzul părților, este de ordine pu-
blică, și, prin urmare, este nulă
hotărîrea ce nu a fost ast-fel pro-
nunțată. De și pentru constata-
rea acestei publicități, legiuitorul
nu a prescris nici o formalitate
sacramentală, dînsa putîndu-se
constata prin ori-ce fel de ex-
presiuni întrebuintate, totuși pu-
blicitatea trebuie să rezulte în
mod neînduios din copriusul ac-
tului judecătoresc. Ast-fel, când
din dosarul cauzei se constată că
există un resumat al hotărîrei,
din al căreia termen reese că
desvoltarea motivelor hotărîrei
nu s'a făcut în aceeași zi, și când
acel resumat, nu numai că nu
coperinde formula, că a fost «dată
și pronunțată în audiență publi-

se va putea face de cât în

casurile și modurile pres-

că», apoi când nici din coprinsul său nu rezultă că s'ar fi citit în audiență publică, atunci publicitatea nu a existat și o asemenea hotărîre este nulă. Cas. 297/93. Bul. pag. 843.

d') Asemănat art. 118 din procedura civilă (aplicabil și în materie penală) minoritatea e datoră să și dea opiniunea în josul hotărîrei în același timp ca și majoritatea, fără însă ca acest text de lege să ceară ca președintele, la pronunțarea hotărîrei, să declare că există o majoritate și minoritate. Așa dar, este destul ca în josul hotărîrei majorității să fie trecut osebit părerea minorității, și dacă în dispozitivul hotărîrei nu s'a trecut că deciziunea a fost dată în majoritate, acesta nu poate atrage nulitatea ei. Cas. II 360/95 Bul. pag. 855.

e') Deși este adevărat că n'ar fi suficient numai contra semnarea de către greșier a minutei unei hotărîri și că dănsul trebuie să contrasemneze și hotărîrea ce se redactază în urmă și care conține motivele pe care se întemeiază, totuși, întru cât legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care ea să se facă, nu se poate sustine că hotărîrea este nulă când contrasemnarea greșierului a avut loc în urma atacării ei în apel, aceasta mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95 Bul. pag. 865.

f') În materie de urmărire de imobile, tribunalul este ținut, ca la judecățile proprii și se, să păstreze un original de ordonanță la dosar, afară de acela care se dă adjudecatarului și care constituie titlul său de proprietate. Așa

dar, când se constată că originalul ordonanței de adjudecare, subscris de judecător și greșier, a fost dat cumpărătorului, în prejurarea că la dosar nu se găsește un al doilea original, ci numai un concept ne subscris de judecător și greșier nu constituie nici un motiv de nulitate a urmăririi. Cas. II 119/95 Bul. pag. 968.

g') Pot fi urmărite de o dată ori câte imobile ar avea un debitor, destul numai ca ele să fie bine determinate și individualizate prin afipse și publicațiuni, în cât să nu mai rămână nici o îndoială, în spiritul concurenților despre identitatea imobililor urmărite; de unde urmăzează că nu constituie nici o violare de lege când afipsele și publicațiunile nu s'a făcut separat pentru fie care imobil. Cas. II 29/93 Bul. pag. 160.

h') Deși pentru constatarea publicității unei hotărîri judecătorești legiuitorul nu a prescris nici o formalitate sacramentală, a cărei ne observare să atragă nulitatea ei, așa că această constatare poate să rezulte din ori ce fel de expresiuni întrebuițate și coprinse în corpul hotărîrei, totuși și publicitate cată să reiasă în mod neînduios din coprinsul ei. Așa dar, dacă resumatul hotărîrei subsemnată de judecător și făcută conform art. 118 din procedura civilă, nu coprinde formula că a fost «dată și pronunțată în ședința publică» și nici din coprinsul lui nu rezultă că s'ar fi citit în audiență publică, în acest cas hotărîrea este nulă și casabilă pentru lipsă de publicitate, acesta fiind o formalitate de ordine publică. Cas. I 133/96 bul. pag. 643.

crise de legi. (Pr. 118, 157, 298, 333). ¹⁾

120. Opiniunea și concludiunile procurorului, sau oral, sau în scris de se vor fi făcut, se vor cuprinde

¹⁾ a) O hotărîre subscrisă și pronunțată în public, fie chiar în materie de perimare, și are totă puterea legală, ne fiind permis nici unui judecător să mai revină asupra ei, calea legală de reformare fiind cea prevădută de lege.

Curtea de casațiune casează fără trimitere, când anulează o hotărîre pentru contrarietate cu alte hotărîri desăvârșite. Cas. I 202/86. Bul. pag. 494.

b) Superarbitru are dreptul de a se uni cu opiniunea unui din arbitri sau a o modifica în parte sau în total, iar împrejurarea că după ce el a vizat una din opiniuni, a făcut altă hotărîre, acesta nu constituie autoritatea lucrului judecat. Cas. I 64/87. Bul. pag. 114.

c) O hotărîre judecătorească nu are acest caracter, dacă nu este subscrisă de cel puțin două judecători din cei care au luat parte la dînsa. Cas. I 32/88. Bul. pag. 278.

d) Hotărîrile tribunalului ca instanță de apel, prin care și declină competența, nu constituie autoritatea lucrului judecat, întru cât afacerea nu a parcurs cele două grade de jurisdicțiune stabilite de lege. Cas. II 130/88. Bul. pag. 1097.

e) Publicitatea ședințelor poate să rezulte din termenii hotărîrei fără să fie constatată printr'o formulă sacramentală, neînd prescrișă o asemenea formulă de legiuitor. Cas. II 154/89. Bul. pag. 977; Cas. I 214 Bul. pag. 651; Cas. II 114/90. Bul. pag. 1059.

în textul procesului-verbal. (Pr. 84, 123). ²⁾

121. Grefierul va îngriji ca sentințele și decisiunile redactate și subscrise să se trecă într'un registru

f) Ștergerea semnăturii pusă din eroré în josul unei hotărîri de către un judecător care nu participase la ea nu constituie nici o cauză de nulitate. Cas. I 147/95. Bul. pag. 309.

g) De și este adevărat că n'ar fi suficient numai contrasemnarea de către grefier a minutei unei hotărîri și că trebuie ca dînsul să contrasemneze și hotărîrea ce se redactase în urmă și care conține motivele pe care se întemeiază, totuși, întru cât legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care să se facă, nu se poate susține că hotărîrea este nulă când contrasemnarea grefierului a avut în urma atacării ei cu apel, acesta mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95. Bul. pag. 865.

h) Mandatul dat de cine va procuratorului său ca să îl reprezinte în urmărirea debitorilor săi nu poate servi și pentru urmărirea diriguată de alți mandantului. Cas. II 81/96. Bul. pag. 722.

²⁾ a) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minori. Cas. I 287/87. Bul. pag. 751.

b) Adăogirele făcute într'o hotărîre, printre rînduri, nu poate anula hotărîrea, ci urmăzează ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, ca faptul constatat printr'ensele

special, unde iarăși se vor sub-scrie de judecătorești. (Pr. 119, 122).¹⁾

122. Nimic pe margini, printre linii, prin adăogiri, prin scurtări, sau cifre, nu se poate scrie într-o hotărâre judecătorească. (Pr. 119, 121, 2).

123. Fie-care decisiune sau sentință va cuprinde :

1^o Numele, pronumele, domiciliul ori reședința părților ; calitatea în care proced ; numele, pronumele advocaților.

să fie considerat ca neconstatat. Așa dar, când prin nisce asemenea adaogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se poate suprima fără ca nici o nulitate să rezulte pentru vîndare. Cas. Sect. Unite 7/94 Bul. pag. 714.

¹⁾ a) Netrecerea hotărîrii în registrul respectiv, nu este prescrisă sub pedepsă de nulitate. Cas. I, 195/87. Bul. pag. 513.

b) O hotărîre judecătorească, nu are acest caracter, dacă nu este sub-scrisă de cel puțin două judecătorești din cei cari au luat parte la dînsa. Cas. II. 32/88 Bul. pag. 278.

c) În urma unei divergențe de opinii între membrii tribunalului între două judecătorești, tranșarea afacerii nu se poate face de cît cu trei judecătorești ; — alt-fel hotărîrea este nulă și casabilă. — Imprejurarea că, în frontispiciul hotărîrii

2^o Obiectul cererii și conclusiunile părților. (Pr. 98, 101).

3^o Resumatul actelor ce părțile au înfățișat spre a-și susține fie-care cererea sau propunerile.

4^o Mențiunea că Ministerul public și-a dat conclusiunea, dacă el s'a pronunțat. (Pr. 82, 83).

5^o Cestiunile de fapt și de drept.

6^o Motivele. (L. C. Cas 37, 3^o).

7^o Dispositivul, adică a-

se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecătorești, fără însă ca hotărîrea și minuta ei să se vadă sub-scrisă de trei judecătorești, nu acoperă această nulitate. Cas. I. 197/90. Bul. pag. 613.

d) O hotărîre este valabilă, cu toate că partea privitoare la compunerea curții și expunerea debaterilor este subsemnată numai de greșier, iar judecătoreștii au sub-scris numai motivele și dispozitivul ei. Cas. II. 141/91. Bul. pag. 1145.

²⁾ a) Adăogirile făcute într-o hotărîre, printre rînduri, nu pot anula hotărîrea, ci urmează numai ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, că faptul constatat printreînsele să fie considerat ca neconstatat. Așa dar, când prin nisce asemenea adăogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se poate suprima

ceia ce judecata ordonă în virtutea legilor. (Pr. 124, ur.

333, 355.—L.C. Cas. 60) (Pr. Fr. 141.—Pr. Gen. 107) ¹⁾.

fără ca nici o nulitate să resulte pentru vindare. Cas. Seca. Unite. 7/94 Bul. pag. 714.

b) Ștergerea semnăturii pusă din eróre în josul unei hotărâri de către un judecător care nu participase la ea nu constituie nici o cauză de nulitate. Cas. I. 147/95. Bul. pag. 309

1) a) Când partea 'și întemeiază apelul pe un singur titlu, instanța de fond este datoră să 'l examineze și să se pronunțe asupra 'l.

Când hotărârile nu sunt pronunțate între aceleași părți, curtea nu este ținută să le examineze. Cas. I 122/87. Bul. par. 288.

b) Procesul-verbal și dispoșitivul hotărârii, formând un singur corp, al deciziunii, este suficient ca ele să fie sub-semnate de către judecător și grefier pentru ca să nu constituie o nulitate din care să se formeze un motiv de casare. Cas. II 247/86. Bul. pag. 552.

c) Este nemotivată hotărârea, când curtea omite a se pronunța asupra a două puncte de drept invocate înaintea sa. Cas. II 73/87. Bul. pag. 609.

d) Nulitatea provenind din citarea părților în mod colectiv, se acoperă prin prezența lor în instanță.

Prin nici un text de lege judecătorul de apel nu este oprit de a adopta faptele și motivele cuprinse în sentința pronunțată de prima instanță. Cas. I 6/88. Bul. pag. 3.

e) Nearătarea motivelor pentru care nu se acordă privelegiul la o sumă, face ca hotărârea să fie nemotivată. Cas. II 117/88. Bul. pag. 987.

f) Nu este casabilă o hotărâre dată în civil pentru că nu arată textul de lege pe care se fundează. Este de ajuns ca să fie conform cu legea. Cas. I 133/89. Bul. pag. 415; Cas. I 26/90. Bul. pag. 38; Cas. I 439/90. Bul. pag. 1409.

g) Constituie o omisiune esențială, care dă loc la casare, când hotărârea nu se pronunță asupra unui mijloc de apărare decisiv în cauza ce se invocă de părît, precum este mijlocul basat pe operațiunea unei novațiuni a obligațiunii în virtutea căruia reclamantul 'și susține pretențiunea sa. Cas. II 116/91. Bul. pag. 1009.

h) O hotărâre este valabilă, cu toate că partea privitoare la compunerea curței și expunerea debaterilor este sub-semnată numai de grefier, iar judecătorii au subscris numai motivele și dispoșitivul ei. Cas. II 141/91 Bul. pag. 1145.

i) De și dupe art. 46 din codul comercial admiterea sa respingerea probei testimoniale este lăsată la aprecierea instanțelor de fond, totuși hotărârea cată să arate motivele pentru care admite sa respinge o atare probă, căci lipsa unei asemenea motiveri atrage casarea hotărârii. Cas. II 308/92 Bul. pag. 645.

j) Este casabilă, ca lipsită de motivare, o hotărâre care nu se pronunță asupra unor mijloce propuse de părți de o natură atât de importantă în cît stabilirea și discutarea lor ar fi putut avea de rezultat ca să dea o altă soluțiune afacerei, Cas. II 276/94 Bul. pag. 385.

k) Adăogirile făcute într'o hotă-

124. Acastă redactare va mai coprinde, după trebuință, mărturisirile, declarațiunile, primirile sau

rîre, printre rînduri, nu pot anula hotărîrea, ci urmază numai ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, că faptul constatat printr'însele să fie considerat ca necontestat. Așa dar, când prin niște asemenea adăogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se pôte suprima fără ca nici o nulitate să resulte pentru vîndare. Cas. Sect. Unite 7/94 Bul. pag. 714.

l) Fie-care hotărîre cată să fie motivată asemănat art. 123 din procedura civilă și în lipsă de motive constituie o cauză de casare după art. 37 al. III din legea curței de casație. Ast-fel e casabilă hotărîrea care respinge un incident ridicat de una din părți, mîrginindu-se a adăoga că motivele se vor arăta, pe când în realitate, nici din decisiunea supusă recursului, nici din lucrările existente în dosarul afacerii, nu se constată motivarea respingerii aceluî incident. Cas. I 387/94 Bul. pag. 1098.

m) De și este adevărat că n'ar fi suficient numai contra semnarea de către grefier a minutei unei hotărîri și că trebuie ca din-sul să contrasemneze și hotărîrea ce se redactează în urmă și care conține motivele pe care ea se întemeiază, totuși, întru căt legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care ea să se facă, nu se pôte sustine că hotărîrea este nulă când contrasemnarea grefierului

lepadările ce au putut face părțile la înfățișare, verbal sau înscris. (Pr. 123, 125) (Pr. Gen. 108) ¹⁾.

a avut loc în urma atacărei ei cu apel, acesta mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95 Bul. pag. 865.

n) Direcțiunea generală a căilor ferate romîne respunde de daunele cauate prin incedierea obiectelor aflate afară din raza proibită prin art. 9 din legea din 26 Martie 1870 asupra poliției exploatărei căilor ferate române, incediere provenită din cauza scânteelor de la locomotivă și propagată prin pașul și materiile aflate pe raza proibită.

Că, afară de valoarea obiectelor arse, direcțiunea pôte fi condamnată să plătescă și daune, a căror apreciere este de atributul suveran al instanțelor de fond, fără ca prin acesta să violeze art. 123 și 138 din procedura civilă Cas. I 219/95 Bul. pag. 833.

¹⁾ a) Îndeplinirea formalităților cerute de art. 232 din procedura civilă, se cere numai atunci când se face de către una din părțile litigante o cerere de a se supune cea-altă parte la interogatoriū, iar nu și în cazul când președintele de la sine pune o întrebare părței în interesul descoperirii adevărului; în acest cas; este destul, conform art. 124 din procedura civilă de a se trece întrebarea și răspunsul în procesul-verbal al ședinței. Cas. I 168/90. Bul. pag. 470.

b) O mărturisire de și nu e constatată printr'un proces-verbal dupe formele prescise pentru in-

125. Fie-care decisiune sau sentință va mai arăta termenul apelului, al opozițiunei, al revisuiri sau al recursului în casațiune. (Pr. 154, 296, 318, 324. — L. C. Cas. 44) ¹⁾.

126. În casurile în cari tribunalele pot acorda termene pentru executarea sentințelor lor, ele vor face acesta prin chiar sentința care va hotărî contestațiunea și care va enuncia motivele pentru care s'a încuviințat termenul. (Pr. 127, ur. — Civ. 1021 1025, 1101, 1582, 1831) (Pr. Fr. 122). ²⁾.

127. Termenul va curge din ziua dărei sentinței, când este contradictorie; și din ziua semnificării în persoană sau la domiciliu, când este dată în lipsă. (Pr. 126) (Pr. Fr. 123).

128. Debitorii nu va putea obține termen, nici

va putea să se bucure de termenul ce s'ar fi acordat, dacă bunurile lui se vind după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolvabilitate notorie sau de contumacie, sau dacă este pus la închisoare, sau dacă prin fapta sa a micșorat siguranțele ce prin contract dedese creditorului său, sau dacă nu a dat și garanțiile promise. (P. 127, 381. — P. 470, 483. — Civ. 1025, 1323, 1582) (Pr. Fr. 124).

129. Execuțiunea provisorie va putea fi ordonată cu sau fără cauțiune, după împrejurări, în casurile următoare:

1^o Pentru punerea și ridicarea pecetilor, sau facerea inventarului; (Pr. 657-676).

2^o Pentru reparațiuni urgente; (Civ. 1425).

3^o Pentru depărtarea chi-

terogatorul părților, totuși ea trebuie să aibă consecințele legale ale mărturisirii făcută în justiție când este constatată în corpul hotărîrei. Cas. I 336/95. Bul. pag. 607.

^{1) a)} Nu se poate formula un mijloc de casare din neobservarea unor articole de lege când ele nu sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate. Cas. I 186. Bul. pag. 1.

^{2) a)} Este admisibil recursul făcut

contra unei închieri care, acordând un termen de grație, suspendă cercetarea fondului procesului până dupe îndeplinirea termenului acordat.

Termenul de grație trebuie chiar dat prin hotărîrea care decide executarea hotărîrei pronunțată. Prin urmare se violază art. 126 din pr. c. civil, când curtea de apel, dând un termen de grație printr'o închierie, reține judecata

riașului, saū arendașului, când nu aū termen, saū când termenul a expirat. (Civ. 1436-1438).

4^o Pentru secuestrări și paza lucrurilor. (Pr. 418, ur.—Civ. 1626).

5^o Pentru darea de cautiuni. (Pr. 395).

6^o Pentru numirea de tutori, curatorii și alți administratori, și pentru darea socotelilor. (Civ. 380-454).

7^o Pentru pensiunile saū ajutóarele alimentare. (Pr. 156, 337. — Civ. 187, 188 250) (Pr. Fr. 135) ¹⁾.

130. Dacă esecutarea provizorie nu s'a admis prin sentința judecătorilor de la prima instanță, ea nu se va putea pronunța de cât de către judecătorii în apel. (Pr. 129, 131, 338). Pr. Fr. 136.

131. Esecuțiunea provisorie nu póte fi ordonată pentru cheltueli de judecată. (Pr. 130, 140, ur). (Pr. Fr. 137).

asupra fondului până dupe împlinirea termenului acordat. Cas. I 103/90. Bul. pag. 279.

¹⁾ a) Execuțiunea provisorie acordată unei hotăriri care admite resilierea unui contract de arendare, nu póte da drept proprietarului ca, înainte d'a se judeca

132. Procurorii vor cere a li se înfățișa în toate lunile originalul hotăririlor și vor verifica de s'aū indeplinit dispozițiunile prescrise de legi.

În cas de contravențiune, ei vor încheia proces-verbal, și vor raporta. (Pr. 121, 122. — Pr. P. 192. — L. Org. J. 1890, art. 41) (Pr. Fr. 140).

133. Grefierii nu vor putea da părților copie după o hotărire judecătorească de cât după ce se va fi subscris de judecătorii, sub pedépsa de a fi urmăriti ca falsificatori. (Pr. 119, 121, 134. — P. 123, ur.—Pr P. 182) (Pr. Fr. 139).

134. Orî-cine va avea dreptul a scóte prin grefier, cu a sa cheltuială, copie după hotăriri subscrise de judecătorii, afară numai de hotăririle cari s'aū dat în urmă de desbateri în ședință secretă. Copie după aceste din urmă nu se vor da de cât părților saū

apelul făcut contra ei de locatar, să intente contra acestuia acțiunea pentru predarea în bună stare a acaretelor după moșie, căci acest drept nu póte fi născut până ce contractul de arendare nu va fi definitiv resiliat. Cas. I 225/91. Bul. pag. 610.

celor ce le represintă. Alții le pot căpăta numai cu autorizarea specială a președintelui. (Pr. 133, 135, ur.—L. Timb. 18, 5^o) (Pr. Gen. 109).

135. Expedițiunile esecutoriilor ale hotărîrilor ce au a se aduce la îndeplinire vor purta formula esecutore, în chipul următor:

«Noi (numele Domnitorului) cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Principatelor-Unite-Române, la toți de față și viitor sănătate:

(Aici urmăzează textul hotărîrii).

«Dăm putere și ordonăm agenților administrativi să esecute această (decisiune

saă sentință); procurorilor, să stăruiască pentru a ei aducere la îndeplinire. Spre credință prezenta sentință saă decisiune s'a subsemnat de... (urmăzează subscrierea judecătorilor). (Pr. 136, 373, 375.—Const. 36) (Pr. Gen. 110, 1^o). ¹⁾

136. Aceste expedițiuni saă copii, cari vor purta formula esecutore, se vor da numai părților ce au câștigat saă reprezentanților lor.

Grefierul va însemna atât pe această expedițiune, cât și în originalul hotărîrii persóna căreia s'a dat expedițiunea esecutore. (Pr. 135) (Pr. Gen. 110, 2^o; 111). ²⁾

137. În timp de opt

¹⁾ a) Tribunalul chemat a investi cu titlu executoriu un act care fusese deja investit de un Tribunal incompetent, nu este ținut a reproduce din nou formula prevădută de art. 135 procedura civilă, ci pentru acesta este suficient ca expediția executorie să fie semnată numai de judecătorii Tribunalului. Cas. II 37/97 «Dreptul» 14/97.

²⁾ a) Formula executorie se poate cere în virtutea unui mandat tacit, fără să fie trebuință de o ratificare. Cas. I 218/89 Bul. pag. 601.

b) Orice opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de

procedură a urmăririi imobiliare cu încetarea saă amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv prin suplică subscrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desfința urmărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căreia se face, n'ar constitui un titlu executoriu. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

dile cel mult de la pronunțarea unei hotărâri, ea se va trimite în copie fiecărei părți. Această copie se va lăsa la persoană sau la domiciliul ori reședință, și agentul judecătoresc va proceda conform art. 74 de la citațiuni, cu deosebire că în cas când partea nu va fi acasă, sau nu va voi a primi hotărârea, ea se va lăsa în mâna func-

ționarilor administrativi arătați în art. 74, încheind proces-verbal despre cele urmate. Estract după acest proces-verbal se va lăsa în mâna unui servitor ori vecin, sau în cas de neînțelegere sau nevoită din partea acestora, se va lipi pe ușă sau la poartă. (Pr. 74, 75, 60, 70; 121, 153, 357, 387. — Rg. Port. 33. — L. Timb. 18, 30). 1)

1) a) Se conformă cu legea agentul judecătoresc, care lasă copia de hotărâre în mâna agentului administrativ, când constată că partea era absentă de la domiciliu.

Cas. I 26/86 Bul. pag. 28.

b) Comunicarea hotărârilor trebuie făcută conform dispozițiilor art. 137 din procedura civilă fără să se distingă dacă ele sunt date contradictoriu sau în lipsă. Cas. I 3/88 Bul. pag. 6; Cas. I 21/91 Bul. pag. 27.

c) Este nulă comunicarea hotărârilor prin Monitor, dacă ea n'a fost adresată părții la ultimul domiciliu sau la reședința actuală. Cas. I 262/88 Bul. pag. 896.

d) Este bine considerată opozițiunea ca făcută în termen, când se constată că hotărârea n'a fost comunicată în regulă. Cas. II 477/88 Bul. pag. 991.

e) Când partea primește copia unei hotărâri și iscălește adeverința cu propria-i semnătură, agentul însărcinat cu comunicarea ei nu este obligat a încheia un proces-verbal despre acesta, și procesul-verbal încheiat nu atinge drepturile ce rezultă din iscăli-

rea adeverinței. Cas. I 180/91 Bul. pag. 451.

f) Recursul nesemnat de recurent se poate apropia și ratifica de acesta înăuntrul termenului acordat pentru facerea lui. Cas. I 446/91 Bul. pag. 1229.

g) Hotărârile date în lipsă în materie civilă, se comunică părții care a lipsit conform art. 137, iar nu art. 74 din procedura civilă, ca și cele pronunțate contradictoriu. Cas. I 84/92 Bul. pag. 198.

h) Este valabilă comunicarea unei hotărâri privitoare pe ministerul de finance, prin registratorul acestui minister. Cas. II 140/92 Bul. pag. 712.

i) Art. 137 din procedura civilă și are aplicațiunea numai atunci când partea refuză să primească hotărârea, iar nu și atunci când dă o primă, dar refuză de a semna de primire. Cas. Sect. Vacant. 120/93 Bul. pag. 665.

j) Este de ajuns când primarul comunei trece în procesul-verbal că a comunicat citațiunea sau copia de pe hotărâre cetei moșnenilor, fără a-i enumera în parte pe fie-care. Cas. I 372/93 Bul. p. 994.

TITLUL VIII.

Despre desdaunări și cheltueli

138. Orî-ce hotărîre judecătorească care va condamna la daune interese, va arăta și cifra la care se urcă aceste despăgubiri, sau după actele existente, sau după o prealabilă cercetare ce s'a făcut asupra acestor țifre. (Pr. 140, ur. — Civ. 998, 1084, 1087, 1088). (Pr. Fr. 128).¹⁾

139. Orî-ce hotărîre care va condamna la restituțiune de fructe, va dispune ca restituțiunea să se facă în natură pentru anul din urmă, și în bani

pentru anii precedenți, după o estimațiune făcută de experți.

Dacă restituțiunea în natură pentru cel din urmă an este cu neputință, ea se va face ca pentru anii precedenți. (Civ. 112, 485, 762, 854, 899, 1280, 1324). (Pr. Fr. 129).

140. Partea care pierde se va condamna și la cheltuelile judecăței, dacă sunt; cheltuelile cuvenite părții ce a câștigat nu i se vor adjudica de cât după cererea ei. (Pr. 138, 141, 144, 146, 147, 405.—Pr. P. 159, 187, 188, 391.—L. Timbr. 30' ur.) (Pr. Fr. 130).²⁾

1) Asemănat art. 137 din procedura civilă, comunicarea unei hotărîri este regulat tăcută, în ce privește persoanele domiciliat afară din țară prin publicarea ei în «Monitorul Oficial», de oare-ce în acest caz cată să se întrebuinteze aceleași formalități ca și pentru citarea părților. Cas. II 258/94. Bul. pag. 367.

2) Termenul de două luni, prevăzut de art. 297 din procedura civilă pentru revisuire, curge de la primirea hotărîrii prin ministerul portăreilor. Simpla înpregiurare că partea a scos copie după hotărîrea atacată cu revisuire, fără a i fi fost legalmente comunicată, nu i răpește dreptul de a putea face revisuire, ca fiind încă în termen. Cas. I 176/95 Bul. pag. 543.

1) a) Direcțiunea generală a căilor ferate române răspunde de daunele cauzate prin incedierea obiectelor aflate afară din raza proibită prin art. 9 din legea din 26 Martie 1870 asupra proprietății exploatărei căilor ferate române, incediere provenită din cauza scînteelor de la locomotivă și propagată prin pătul și materiile aflate pe raza proibită.

Că, afară de valoarea obiectelor arse, direcțiunea pôte fi condamnată să plătescă și daune, a căror apreciere este de atributul suveran al instanțelor de fond, fără ca prin acesta să se violeze art. 123 și 138 din procedura civilă. Cas. I 219/96 Bul. pag. 833.

2) a) Cheltuelile de judecată se suportă de partea care a căzut în judecată.

141. Dacă sunt mai multe părți condamnate, cheltuelile se vor împărți între ele după capete, sau după interesul ce fie-care din ele are în contestațiune. (Pr. 140, 142) (Pr. Gen. 115).

142. Dacă mai multe părți vor fi condamnate pentru cauză de violență, de fraudă sau de obligațiune solidară, cheltuelile vor fi pronunțate asupra lor solidar. (Pr. 141.—Civ. 1003, 1034, ur.) (Pr. Gen. 116). ¹⁾

143. Condamnatul va putea fi dispensat de cheltuelile personale ale împričinaților, în tot sau în parte, când procesul este între soți, între ascendenți, frați și surori sau aliați în același grad. (Pr. 144,—

Civ. 660) (Pr. Fr. 131, 1^o). ²⁾

144. Judecătorii pot compensa cheltuelile în tot sau în parte, dacă părțile sunt osîndite respectiv asupra unor puncturi. (Pr. 140, 143) (Pr. Fr. 131, 2^o).

145. Tutorii, curatorii, moștenitorii sub beneficiu de inventar, sau alți administratori, cari într'un proces au compromis din culpa lor, interesele administrațiunei lor, vor putea fi condamnați la cheltueli în numele lor personal, și fără să aibă dreptul de repetițiune, și chiar la daune interese, de se cuvine. (Civ. 390, 454, 714, ur. 724, ur.). (Pr. Fr. 132).

146. Cheltuelile de judecată se vor compune:

1^o Din taxele de judecată;

Cas. I. 204/86 Bul. pag. 500.

b) Judecătorul apelului este în drept să condamne pe apelant la cheltueli de judecată chiar în cazul când admite apelul în parte, când prin acest apel dânsul tindea la reformarea în total a sentinței apelate. Cas. I 317/91 Bul. pag. 919.

c) Instanțele judecătorești pot acorda cheltueli de judecată, chiar când judecata urmăzează între rude apropiate, căci scutirea prevăzută de art. 143 din procedura civilă nu este de cât facultativă. Cas. I. 365/92 Bul. pag. 974.

1) a) Judecătorul fondului este suveran să aprecieze utilitatea și oportunitatea ascultării martorilor ce i se propune în materie penală, destul numai că deciziunea sa să motiveze pentru ce respinge această propunere. Cas. II 475/94 Bul. pag. 914.

2) a) Instanțele judecătorești pot acorda cheltueli de judecată, chiar când judecata urmăzează între rude apropiate, căci scutirea prevăzută de art. 143 din procedura civilă nu este de cât facultativă. Cas. I 365/92 Bul. pag. 974; Cas. I 112/93 Bul. pag. 256.

2^o Din cheltuelile făcute cu martori, experți, agenți sau cercetări la fața locului;

3^o Din cheltueli de drum și de locuință, când partea ce a câștigat a călătorit numai în vederea procesului;

4^o O plată a advocaților, apretuită de judecători, se va ține în seama părții ce a câștigat, numai când i se vor da daune interese. (Pr. 140, 147.—L. Timbr. 41) (Pr. Gen. 121). ¹⁾

147. O listă de țifra și specificarea cheltuelilor de judecăți se va putea prezenta judecăței de fie-care parte cu alte acte probătoare, îndată după pledarea asupra fondului.

1) a) Cheltuelile de judecată se suportă de partea care a căzut în judecată. Cas. I 204/86 Bul. pag. 100.

b) De și prin art. 2 și 3 din regulamentul cheltuelilor pentru experți se prevede modul și suma cât trebuie plătită unui expert, totuși acesta nu este de cât minimum ce urmează a se plăti, așa că instanțele de fond sunt suverane să acorde o sumă mai mare față cu importanța lucrării. Cas. I 355/90 Bul. pag. 1132.

c) Instanțele judecătorești pot acordă cheltueli de judecată, chiar când judecata urmează între rude apropiate, căci scutirea prevădută de art. 143 din procedura

Fie-care parte va avea dreptul a discuta lista prezentată de partea adversă.

Judecătorii vor putea da un termen părții care va cere a aduce dovedii spre a combate cheltuelile arătate de cea-l'altă parte.

Copie după această listă se va anexa la finele hotărârii. (Pr. 140, 146). ²⁾

TITLUL IX.

Despre hotărârile date în lipsă și despre opozițiuni.

148. Se dă hotărâre în lipsă :

În contra aceleii părți care în ziua însemnată pentru înfățișare, nu s'a arătat. În contra aceleii părți care, într'o cauză ce era a se

civilă nu este de cât facultativă. Cas. I 365/92 Bul. pag. 974.

2) a) Traducțiunea unei procuri scrisă în limba străină, de către consulul general respectiv al țerei este valabilă și curtea de apel o poate admite ca atare când mai cu seamă constată în fapt că ea, fiind prezentată și înaintea tribunalului de prima instanță, partea n'a contestat-o nici de cum.

Prescripțiunile art. 147 din procedura civilă, de a se depune lista și actele justificative pentru cheltuelile de judecată, nu sunt prescrise sub pedepsă de nulitate. Așa dar, judecătorii și în lipsa lor, pot să aprecieze și să fixeze cuantumul acelor cheltueli, fără ca a-

judeca fără pledări, nu și-a adus actele sau memoriile la ziua însemnată de judecată (Pr. 93, 104, 149 ur. 152, ur. — Pr. P. 147, 182 470), (Pr. Gen. 129). ¹⁾

ceasta să cadă în controlul curții de casațiune. Cas. II 80/89 Bul. pag. 572.

b) De și prin art. 2 și 3 din regulamentul cheltuelilor pentru experți se prevede modul și suma cât trebuie plătită unui expert, totuși acesta nu este de cât minimum ce urmează a i se plăti, așa că instanțele de fond sunt suverane să acorde o sumă mai mare față cu importanța lucrării. Cas. I 355/90, Bul. pag. 1132.

1) a) Nu este destul ca partea să se prezinte, ci trebuie să ea și ea concludiuni în instanță, la din contră are dreptul de opozițiune contra hotărîrii care se consideră ca dată în lipsă.

Aprecierea probelor este lăsată la suveranitatea instanțelor de fond. Cas. I 171/88 Bul. pag. 572; 176/88, Bul. pag. 588; Cas. I 109/90 Bul. pag. 293.

b) Justificarea absenței se poate primi în persoana avocatului numai în cazul când partea ar fi invocat un avocat angajat de mai înainte.

Pentru avocații asistenți, absența trebuie justificată în persoana chiar a părții înpricinată, iar nu a avocatului său. Cas. I 3/89 Bul. pag. 4.

c) Dupe art. 148 din procedura civilă, o hotărîre e susceptibilă de opozițiune nu numai când partea se prsintă în instanță, dar și atunci când, prezentându-se nu a luat concludiuni în fond.

Cu toate acestea, când în fapt

149. Dacă reclamantul nu se presintă la ziua înfățișării, hotărîrea dată în lipsă sa, apără pe pârît. (Pr. 150) (Pr. Gen. 131). ²⁾

150. Când pârîtul nu

se constată că parte a luat concludiuni că se desistă de la acțiune, ea numai are drept de opozițiune. Cas. I 51/91 Bul. pag. 140.

²⁾ a) Termenul de apel în contra hotărîrilor prin care se respinge opozițiunea ca ne susținută, se calculează din ziua hotărîrii prin care s'a respins acea opozițiune. Cas. I 98/87. Bul. pag. 187.

b) În materie de contestațiuni la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțării hotărîrii, fără distincțiune, de cazul când ea a fost dată în lipsă sau contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea deciziunii până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

c) Cu drept cuvânt curtea de apel respinge apelul ca ne susținut și fără drept de opozițiune pentru apelant, când în privința sa s'a aplicat dispozițiunile art. 151 din procedura civilă. Cas. I 100/89 Bul. pag. 280.

d) În materie penală, ca și în civilă, pretențiunile civile câtă a fi respinse când partea civilă, nu s'a prezentat la ziua judecării procesului ca să le susție, nefiind destul a fi cerute numai prin petițiunea introductivă de instanță. Cas. II 62/90. Bul. pag. 112.

e) Dreptul de opozițiune, apel

vine la đioa înfățișării hotărîrea dată în lipsă va admite conclusiunile reclamantului, dacă se vor părea juste și bine întemeiate. (Pr. 149) (Pr.Gen. 130). ¹⁾

151. Dacă din două sau mai mulți pârîți lipsesce unul, iar cel-alt se înfățișează, hotărîrea nu se pro-

nunță ci se citează de al douălea pârîtul său pârîți care a lipsit. La đioa arătată încitațiunea de a doua, tribunalul său curtea va da o singură hotărîre pentru toți, și această hotărîre nu va mai da drept de opozițiune. (Pr. 149, 150, 158) (Pr. Fr. 153). ²⁾

și cele alte moduri de exercițiu al acțiunilor înaintea justiției sunt acordate părților interesate prin lege, iar nu prin hotărîrile judecătorești; de unde urmează că, dacă o hotărîre n'a menționat în dispozitivul ei că partea are drept de opozițiune, acesta n'are drept a cere casarea ei. Cas. I 369/92. Bul. pag. 979.

¹⁾ a) Perderea posesiunii în timp de mai bine de un an, întrerupe cursul prescripțiunei, de unde urmează că acțiunea posesorie nu pöte fi întreruptă de cât în decursul unui an de la perderea acelei posesiuni, Cas. I 305/87. Bul. pag. 786.

²⁾ a) Aplicațiunea unui art. de procedură chiar greșită de ar fi, nu constituie un mijloc de casare întru cât prin acesta nu s'a adus nici o vătămăre părței. Cas. I. 140/86. Bul. pag. 384.

b) Ceta de moșneni, constituind o singură persoană juridică, lipsa unora dintr'ênșii nu atrage aplicațiunea art. 151 pr. civilă. Cas. I. 225/87. Bul. pag. 397.

c) Dispozițiunile art. 151 din proc. civilă, se aplică numai atunci când lipsește unul din apelanți cari nu are interese identice cu cei-l'alți iar când există diversitate de interese, procesul trebuie

să se judece. Cas. I. 302/97. Bul. pag. 779.

d) Dispozițiunile art. 151 proc. civilă, nefiind aplicabile de cât pentru partea care ar putea să aibă dreptul de opozițiune, acest drept de opozițiune nu se mai acordă când menționatul articol a fost odată aplicat. Cas. I. 840/87. Bul. pag. 982.

e) Când sunt mai mulți apelanți, cu interese deosebite, aplicațiunea art. 151 din pr. civilă nu-și mai are locul, trebuind a se acorda dreptul de opozițiune pentru apelantele judecat în lipsă. Cas. I. 64/88. Bul. pag. 206

d) Este neadmisibilă opozițiunea făcută la această curte, contra unei hotărîri dată în lipsă, când art. 151 din procedura civilă a fost aplicat față cu recurenții, chiar dacă procesul a avut de obiect o regulare de hotărîre. Cas. I. 268/88. Bul. pag. 831.

e) Art 151 din procedura civilă nu este aplicabil, chiar în recursul în casație, în contestațiunile ce se ridică în contra unui tabloń de ordinea creditorilor. Cas. I. 52/89 Bul. pag. 133.

f) Deși art. 151 din procedura civilă, este aplicabil din cauza lipsei unui apelant, cu toate acestea nu se pöte cere aplicarea lui

152. Nu se va da hotărîre în lipsă, dacă cita-

țiunea este nulă, sau dacă coprinde un termen mai

când toate părțile apelante sunt reprezentate de același avocat, în virtutea aceleiași procuri și când avocatul se prezintă în instanță. Declarațiunea avocatului că reprezintă numai una din părți, nu se poate lua în considerațiune în asemenea împrejurări. Cas. I. 66|89 Bul. pag. 172; Cas. I. 64|90. Bul. pag. 167; Cas. I. 205|90. Bul. pag. 543.

g) Cu drept cuvânt curtea de apel respinge apelul ca ne susținut și fără drept de opozițiune pentru apelant, când în privința sa s'a aplicat dispozițiunile art. 151 din procedura civilă. Cas. I. 106|89 Bul. pag. 280.

h) În materie de contestațiune nu se aplică art. 151 din procedura civilă. Cas. I. 205|89 Bul. pag. 183.

h) Nu e loc de aplicarea art. 151 din procedura civilă, când fiind în cauză ca părți intimat atît sindicul unui faliment cît și personal unul din creditorî, acesta din urmă lipsește, căci sindicul reprezintă atît interesele falitului cît și ale mesei creditorilor. Cas. I 113|92 Bul. pag. 226

j) În materie de contestațiune de orîce natură făcute la executările silite nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune ca și înaintea instanțelor de fond, și prin urmare, nu este loc la aplicarea art. 151 proced. civilă, în cas când fiind două sau mai mulți recurenți sau intimați ar lipsi unul din ei. Cas. I. 273|93 Bul. pag. 766.

k) Apelul în contra unei închieri a tribunalului, orîcare ar fi calea pe care tribunalul s'a pronunțat, fie că s'a pronunțat

pe cale grațiosă în camera de consiliu, fie că s'a pronunțat în mod contradictoriu în audiență publică, nu poate fi judecat de cît pe calea și cu formele cerute pentru judecarea contenciosului judecătoresc, de ôre-ce apelul făcut de una din părți este dovada nașcerei unui litigiu între dênsele, și această publicitate a dezbaterii și a decisiunei dată asupra acestui litigiu este o măsură de ordine publică și prin urmare, lipsa acestei formalități poate fi invocată pentru prima ôră în casațiune. Cu toate acestea, când chiar recurentul, care se plînge în casațiune în lipsă de publicitate, este acela, care a cerut ca curtea de apel să discute și să se pronunțe în camera de consiliu, și când obiectul litigiului este o cestiune de interes privat, asupra căruia părțile pot transige, recurentul nu mai poate invoca ca motiv de casare lipsa de publicitate. Cas. I. 285|93 Bul. pag. 830.

l) În casațiune, partea judecată în lipsă, are drept de opozițiune, afară de casurile unde printr'o lege specială se interzice acest drept. Ast-fel în materie de urmărire, făcută dupe legea de urmărire, de și această lege prevede că apelul înaintea tribunalului se va judeca fără drept de opozițiune și prin derogarea la art. 151 procedura civilă, în casațiune, însă, partea judecată în lipsă, în această materie are drept de opozițiune întru cît legea de urmărire a derogat de la dreptul comun numai în ceea ce privește judecarea apelului înaintea tribunalu-

scurt de cât cel însemnat de lege. (Pr. 78, 148.— Co. 893) (Pr. Gen. 133). ¹⁾

153. Orî-ce hotărîre dată în lipsă se va comunica

părții ce a lipsit în persoană sau la domiciliu, conform art. 74. (Pr. 74, 137, 148, ur.— L. C. Cas. 73) (Pr. Fr. 156). ²⁾

lui, nu și în ceea ce privește judecarea recursului în casație. Cas. I 43/94 Bul. pag. 89.

m) Citațiunile făcute în urma aplicării art. 151 din procedura civilă nu sunt nule dacă nu s'a menționat într'însa că s'a făcut aplicarea citatului articol. Cas. I 150/94 Bul. pag. 489.

n) Orî-ce acțiune relativă la averea dotală imobiliară a femeii nu poate fi intentată în timpul căsătoriei de cât de către bărbat și în contra sa. De aci urmează că dacă femeia a fost pusă în cauză într'o asemenea acțiune, lipsa ei la ziua înfățișării nu dă loc la aplicațiunea art. 151 din procedura civilă și hotărîrea ce s'ar pronunța față cu bărbatul ce s'ar fi apărut, nu este susceptibilă de opozițiune. Cas. I. 181/94 Bul. pag. 524.

o) Dacă mai multe apeluri făcute separat contra uneia și a celeiași hotărîri au fost conexe, aplicarea art. 151 din procedura civilă, din cauza lipsei unuia care a făcut un asemenea apel separat, închide acestuia dreptul de opoziție contra hotărîrei pronunțată în lipsă la ziua fixată în urma aplicării disului articol. Cas. I. 330/95 Bul. pag. 906.

p) Aplicarea art. 151 procedura civilă, în cas de opozițiune, nu atrage casarea hotărîrei, întru cât această procedură nu tinde de cât la amânarea procesului și nu are nici o influență juridică asupra judecății. Cas. I 337/96 «Dreptul» 1/97.

q) Înaintea curții de casație nu este loc a se aplica art. 151 procedura civilă, nici a se acorda drept de opozițiune în materie de contestațiuni la execuțiuni silite de imobile. Cas. Sc. Unite 26/97 «Dreptul» 50/97.

¹⁾ a) Termenul de 40 zile, prevădut pentru citațiuni de art. 78 din procedura civilă, nu se cere de cât pentru prima înfățișare. Așa dar, citațiunile scose în urma unei cereri de opozițiune pot fi făcute cu un termen mai scurt. Cas. I 356/91. Bul. p. 981.

b) Judecătorul nu poate pronunța hotărîrea în lipsa părții, când procedura în privința citațiunei făcută în persoană acestuia nu era îndeplinită sau citațiunea era nulă. Cas. I 99/93. Bul. pag. 241.

²⁾ a) Despăgubirile civile, în materie de delict se hotărâsc de aceleași instanțe care judecă acțiunea publică. Cas. II. 281/87 Bul. pag. 502.

b) Cu drept cuvînt se respinge opozițiunea ca tardivă, când este făcută după expirarea celor opt zile libere, calculate de la lăsarea copie la domiciliu, termenul de 15 zile fiind o excepțiune la regula generală numai în favoarea celor condamnați de tribunal în ultima instanță. Cas. I. 7/88. Bul. pag. 6.

c) Copia unei hotărîri nu se comunică vecinului, de cât dacă nu s'a găsit nimeni la domiciliul căruia i se comunică hotărîrea. Cas. I 21/91. Bul. pag. 27.

154. Partea condamnată în lipsă are dreptul a face opozițiune în termen de opt zile libere de la primirea hotărîrii în persoană sau la domiciliu. Iară când partea va lipsi de la domiciliu și sentința va fi din acelea cari nu au drept de apel, atunci termenul pentru opozițiune va fi de 15 zile.

Cererea de opozițiune va cuprinde mijloace pe care se bazează opozițiunea.

d) Termenul care se împlinșce într-o zi de Duminică, vacanță sau ori-ce altă zi de sărbătoare legală, se prelungește pentru cea d'antîi zi de lucrătoare. Cas. I 84/92. Bul. pag. 198.

e) Termenul de două luni, prevădut de art. 297 din procedura pentru revisuire, curge de la primirea hotărîrii prin ministerul portăreilor. Simpla împrejurare că partea a scos copie de pe hotărîrea atacată de revisuire, fără a fi fost legalmente comunicată, nu'l răpește dreptul de a putea face revisuire, ca fiind încă în termen. Cas. I 176/95. Bul. pag. 543.

1) a) Este tardiv apelul contra hotărîrilor date în lipsă, când este făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I, 26/83 Bul. pag. 28.

b) Oponetele trebuie să justifice cauza absenței sale de la înfățișare sub pedepsă de a 'i se declara neadmisibilă. Cas. I, 171/86, Bul. pag. 420.

Ele se vor discuta de cea-l'altă parte, și apretei de tribunal sau curte, la ziua ce se va însemna pentru înfățișare, când se va inseri, în josul hotărîrii, dată în lipsă, primirea sau respingerea opozițiunei. (Pr. 74, 153, 155, ur. 157, 321. 333, 361, 729, 731, 734. Pr. P. 149, 183, 203, 483.—Co. 894.—L. C. Cas. 73.—L. Timb. 18, 1^o; 20, 3^o; 21, 7^o; 22 1^o;) (Pr. Gen. 136-139). ¹⁾

c) Este nemotivată hotărîrea care respinge opozițiunea făcută de avocat pe temeiul procurii clientului său, fără să motiveze că procura a fost posterioară respingerii apelului. Cas. I 178/83 Bul. pag. 425.

d) Se violază legea când curtea înlătură actele pentru justificarea opozițiunei și o admite nejustificată. Cas. I 217/83 Bul. pag. 518.

e) Opozițiunea se poate justifica în persoană avocatului, reținut în alt proces și în imposibilitate de a se prezenta la ziua defiptă pentru judecată, măcar că procura care constată calitatea avocatului de mandatar al părții este legalisată chiar în ziua procesului. Cas. I, 342/86 Bul. pag. 852.

f) Când partea primesce discuțiunea în fond fără să ceară ca adversarul să justifice opozițiunea, mijlocul întemeiat pe acesta se respinge ca produs pentru prima oră în cașiune. Cas. I 379/86 Bul. pag. 915.

g) Cererea de opozițiune trebuie să cuprindă mijloacele pe care se

155. În timpul termenului de opozițiune, pre-

cum și în timpul termenului de apel, se suspendă

intemeiază. Cas. I 249/87 Bul. pag. 676.

h) Mijlocele de justificare opozițiunei, scap de controlul curții de casațiune.

Când hotărîrea se menține pe o constatare de fapt, privitoare la comunicarea hotărîrei, mijlocul de casare întemeiat pe acesta este fără interes. Cas. I 298/87, Bul. pag. 768.

i) Dispozițiunile art. 151 pr. civilă, nefiind aplicabile de cât pentru partea care ar putea să aibă dreptul de opozițiune, acest drept de opozițiune nu se mai acordă când menționatul articol a fost o dată aplicat. Cas. I 840/87 Bul. pag. 982.

j) Oponetele este ținut să justifice cauza care l'a împiedicat de a se prezenta la judecată în ziua în care a fost citat. Cas. II 109/87 Bul. pag. 799; Sec. I 215/89 Bul. pag. 601.

k) Cu drept cuvânt se respinge opozițiunea ca tardivă, când este făcută după expirarea celor 8 zile libere, calculate de la lăsarea copie de hotărîre la domiciliu, termenul de 15 zile, fiind o excepțiune la regula generală, numai în favoarea celor condamnați de tribunale în ultima instanță. Cas. I 7/88 Bul. pag. 6; Cas. I. 1 206/90 Bul. pag. 633.

l) Partea care compare în instanță fără să ia concluziuni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrilor care se consideră ca pronunțate în neființa sa. Cas. I 176/88 Bul. pag. 588; Cas. I 109/90 Bul. pag. 293.

m) Oponetele este dator să justifice cauza care l'a împiedicat a se prezenta la ziua când s'a pro-

nunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 229/88 Bul. pag. 735; Cas. II 106/88 Bul. pag. 873.

n) Partea care nu s'a prezentat la ziua înfățișării, este ținută la opozițiune să justifice cauza lipsei.

Mijlocele de justificarea opozițiunei, fiind lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond, scapă de controlul curții de casațiune.

Mijlocul tras din lipsă de autorizatiune a femeii, este neîntemeiat, când se constată că a avut o autorizatiune generală. Cas. I 294/88 Bul. pag. 934; Cas. I 87/90 Bul. pag. 249; Cas. I 38/94 Bul. pag. 80.

o) Justificare absenței se poate primi în persoana avocatului numai în cazul când partea ar fi invocat un avocat angajat de mai înainte.

Pentru avocații asistenți absența trebuie justificată în persoană chiar a părții înpricinată, iar nu a avocatului său. Cas. I 3/89 Bul. pag. 4.

p) Nu este justificată opozițiunea când, din certificatul medical ce se prezintă, nu rezultă că oponentul a fost bolnav și în imposibilitate materială d'a se prezenta în ziua pronunțării hotărîrei dată în lipsa sa. Cas. II 30/89 Bul. pag. 237.

q) Opozițiunea contra hotărîrei dată în lipsă de curtea de casație cată să se respingă, dacă nu se justifică cu cuvinte legale cauza care a oprit pe oponent d'a veni la înfățișare. Cas. II 44/89 Bul. pag. 356; Cas. II 6/93 Bul. pag. 52.

r) Opozițiunea înaintea tribunalului judecând ca instanță de

esecutarea unei hotărîri dată în lipsă. (Pr. 156. —

Pr. P. 337) (Pr. Gen. 142).
156. Cu toate acestea,

apel, trebuie justificată conform art. 154 din procedura civilă. Art. 86 din legea judecătorilor de ocol, după care nu se justifică opozițiunea, nu este aplicabilă de cât înaintea judecătorilor de ocol. Cas. I 105/89 Bul. pag. 510.

s) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă când în ziua judecăței, recurentul nu plătesce amenda prevădută de art. 41 din legea timbrului.

Este admisibil recursul făcut de un avocat poprit de a pleda contra hotărîrei tribunalului dată în apel contra unei cărți de judecată. Cas. I 247/89 Bul. pag. 628.

g) Partea judecată în lipsă este datore, făcând opozițiune, să justifice cauza nevenirei. O dovadă dată de mahalagii prin care atestă cazul de bătă, nu este admisibilă, ne fiind emanat de la persoane indrituite de lege d'a face asemenea atestațiuni. Cas II 141/89 Bul. pag. 890 Cas. I 383/90 Bul. pag. 1239.

t) Instanțele judecătorești sunt suverane să aprecieze și să respingă cererea de opozițiune pentru motiv că nu se justifica cauza lipsei. Cas. I 119/90 Bul. pag. 312; Cas. I 20/92 Bul. pag. 34.

u) Este inadmisibilă opozițiunea în casațiune, dacă nu se justifică cauzele nevenirei în ziua când s'a pronunțat hotărîrea opoșată. Cas. II 34/90 Bul. pag. 522; Cas. S. Vacanț. 360/94 Bul. pag. 772. Cas. II 190/95 Bul. pag. 1223.

v) Când opozițiunea a fost respinsă de curtea de fond, ca nefiindu-i justificate cauzele nevenirei, această justificare nu se poate face înaintea curței de ca-

sațiune. Cas. I 290/90 Bul. p. 968.

y) Instanța de fond judecă în mod suveran dacă mijlocul invocat ca împedcare la înfățișare este serios și dacă are o valoare legală spre a justifica opozițiunea. Cas. I 394/90. Bul. pag. 1258.

z) Instanța de fond este suverană în aprecierile ce face asupra justificării opozițiunei la o hotărîre, fără ca hotărîrea sa în această privință să cadă sub censura curței de casațiune. Cas. I 7/31 Bul. pag. 11; Cas. I 310/93 Bul. pag. 942.

a') Cererea de opozițiune nu este admisibilă dacă partea nu justifică cauzele nevenirei. Cas. I 60/91 Pag. 145.

b'). Tribunalele sunt în drept ca să cheme pe medicul care a liberat un certificat unei persoane spre a justifica cauza nevenirei într'o opozițiune, spre a depune sub prestare de jurământ; și apoi interpretând această depunere, se înlatore actul medical și să respingă opozițiunea ca nejustificată. Cas. I 71/91 Bul. pag. 163.

c') Este neadmisibilă ca tardivă cererea de opozițiune făcută înaintea curței de casațiune peste termenul de opt zile libere calculat de la comunicarea hotărîrei atacată. Cas. II 83/91 Bul. pag. 683.

d') Nu se poate invoca pentru prima oară în casație mijlocul de casare întemeiat pe faptul că instanța de fond a admis o cerere de opoziție fără ca în mod prealabil să se fi justificat cauzele nevenirei oponentului dacă nu s'a propus acest mijloc înaintea acelei instanțe. Cas. I 317/91 Bul. pag. 919.

judecătoria, în hotărîrea dată în lipsă, vor putea

e') Opozițiunea poate fi justificată în persoana părții litigante, cu toate că dânsa avusese autorizat un avocat pentru susținerea intereselor sale, avocat care nu s'a prezentat la ziua înfățișării. Cas. I 21/92. Bul. pag. 35.

f') Aprecierea instanței de fond în privința justificării opozițiunii constituind o deciziune de fapt, scapă de controlul curții de casație. Ast-fel, e hotărîrea care admite motivele ce se invocă de parte în justificarea opozițiunii sale contra hotărîrei dată în lipsă, cu toate că la început se prezentase, dar vădînd că nu se admite cererea de amânare, s'a retras din ședință fără să ia concluziuni în fond.

Constituie o omisiune esențială faptul că hotărîrea nu răspunde cătuși de puțin la mijlocul de apărare ce se invocă de intimat în acțiunea de revendicare, basat pe titluri vechi de proprietate și proba cu martori ce propune, și această dată loc la casarea ei. Cas. I 72/92. Bul. pag. 141.

g') Cererea de opozițiune nu este admisibilă dacă nu se justifică cauzele lipsei de la înfățișare în ziua când sa pronunțat hotărîrea opoată. Cas. I 196/92. Bul. pag. 484.

h') Hotărîrele date în lipsă asupra cererilor de revisuire sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 267/92. Bul. pag. 757.

i') O opozițiune nu poate fi admisă dacă oponentele nu justifică cauzele neprezentării sale; așa dar, hotărîrea care admite o asemenea opoziție fără o atare justificare este casabilă. Cas. I 339/92. Bul. pag. 895.

j') În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică

nu există drept de opozițiune înaintea curții de casație pentru cel judecat în lipsă. Cas. II 165/92. Bul. pag. 907.

k') Dreptul de opozițiune, apel și cele alte moduri de exercițiu al acțiunilor înaintea justiției sunt acordate părților interesate prin lege, iar nu prin hotărîrile judecătorești, de unde urmează că, dacă o hotărîre n'a menționat în dispozitivul ei că partea are drept de opozițiune, acesta n'are drept a cere casarea ei. Cas. I 369/92. Bul. pag. 979.

l') Casierul general de județ, este în drept a reprezenta pe ministerul de finanțe înaintea tribunalelor de județ în judecarea contravențiilor la legea băuturilor spirtoase; de unde urmează că, în cas când dînsul a făcut opozițiune, justificarea nevenirii sa n'estăruința ca justificată trebuie să se facă în persona sa, iar nu a avocatului Statului, dacă nu acesta fusese citat ci casierul general. Cas. I 32/93. Bul. pag. 27.

m') În materie de contestațiuni silite nu există dreptul de opoziție, când partea a fost judecată în lipsă. Cas. I 60/93. Bul. pag. 110.

n') În materie de contestațiuni silite nu există drept de opozițiune înaintea instanțelor de fond contra hotărîrilor pronunțate în lipsă. Cas. I 215/93. Bul. pag. 571. Cas. I 215/94. Bul. pag. 655.

o') Cererea de opozițiune trebuie să cuprindă mijloacele pe cari se bazează opoziția, și aceste mijloace se vor discuta de cealaltă parte și aprecia de instanța judecătorească. Prin urmare, nu este admisibilă când oponentul nu justifică cu nimic cauza nevenirii sale la ziua când s'a dat

ordona executarea provisorie a hotărîrîi, cu sau fără cautiune.

hotărîrea ce se ataca cu opoziție. Cas. I 284/93. Bul. pag. 829.

p') Există opozițiune contra hotărîrilor tribunalului în materie de divorț.

Cestiunea judecării împrejurărilor din care rezultă reconciliațiune este o cestiune de fapt. Cas. II 18/94. Bulg. pag. 75.

q') Dacă oponentul, înaintea curței de casațiune, nu prezintă nici un mijloc legal prin care să convingă curtea că motivele de casare ale adversarului său admise prin hotărîrea opoșată, nu sunt fondate, curtea de casație cată a menține primitiva sa hotărîre. Cas. I 37/94. Bulg. pag. 79.

r') În casațiune, partea judecată în lipsă, are drept de opozițiune, afară de casurile unde printr-o lege specială se interzice acest drept. Ast-fel, în materie de urmărire făcută după legea de urmărire, de și această lege prevede că apelul înaintea tribunalului se va judeca fără drept de opoziție și prin derogare la art. 151 din procedura civilă, în casațiune, însă partea judecată în lipsă, în această materie are drept de opozițiune întru cât legea de urmărire a derogat de la dreptul comun numai în ceea-ce privește judecarea apelului înaintea tribunalului, nu și în ceea-ce privește judecarea recursului în casațiune. Cas. I 43/94 Bul. pag. 89.

s') Din prescripțiunile art. 154 procedura civilă rezultă că legiuitorul a înțeles să lase instanțelor judecătorești facultatea de a aprecia diferitele cauze care au împiedicat pe partea oponentă

Acastă esecutare provisorie nu se va putea ordona de cât în cas când

de a se presenta la judecată, așa că hotărîrea pronunțată în această privință nu pôte fi censurată de curtea de casație. Cas. I 172/94 Bul. pag. 511.

t') Dacă partea n'a cerut înaintea instanței de fond ca oponentul să justifice opozițiunea, ci a primit discuția asupra motivelor de fond, nu pôte formula pentru prima oră înaintea curței de casațiune un mijloc de casare pentru nejustificarea opozițiunei, întru cât acesta nu constituie un motiv de ordine publică. Cas. I 219/94 Bul. pag. 660.

u') Opozițiunea trebuie justificată d'inaintea tribunalului care judecă în apel afacerile venite de la judecătoriile de pace. Cas. I 332/94 Bul. pag. 1024.

v') Hotărîrile date în lipsă de curtea de casațiune asupra cererilor de strămutare sunt susceptibile de opozițiune. Cas. II 435/94 Bul. pag. 1287.

x') Cererea de opozițiune înaintea curței de casațiune contra unei hotărîri dată în lipsă, este neadmisibilă, dacă nu se justifică cauza absenței de la înfățișare în ziua când hotărîrea opoșată a fost pronunțată. Cas. II 3/95 Bul. pag. 45.

y') În materie de contestațiune la executarea sau la urmărire imobiliară, partea judecată în lipsă nu are drept de opozițiune. Așa dar comite un exces de putere curtea, care admite dreptul de opozițiune cu această cale excepțională, și în acest cas căsându-se decisiunea care pe cale de opozițiune, a reformat o altă decisiune, casarea se face fără

ar fi titlu autentic, o promisiune recunoscută, sau un pericol în întârziere.

(Pr. 129, ur. 155) (Pr. Gen. 143).¹⁾

157. Dacă opozițiunea

trimitere, rămânând bună decisiunea anterioară. Cas. I 45/95 Bul. pag. 101.

z') O hotărîre investită cu formula executorie p^ote fi atacată pe cale de opozițiune dacă ea nu avea caracterul definitiv și judecătorul e dator să cerceteze dacă e sau nu susceptibilă de opozițiune, fără a putea respinge această opozițiune ca neadmisibilă pe simplu motiv că ea se găsește investită cu formula executorie și că retractarea ei nu p^ote avea loc de c^{ât} pe calea unei contestațiuni la executare. Cas. I 151/95 Bul. pag. 313.

a) Judecătorul este în drept să respingă cererea ce i se face de partea oponentă ca să i acorde un termen pentru justificarea opozițiunii, fără ca decisiunea sa în această privință să p^otă fi supusă recursului ca conțin^{înd} un exces de putere. Cas. I 214/95 Bul. pag. 593.

b) Cererea de opozițiune în materie civilă cată să fie justificată prin stabilirea cauzelor care au împiedicat pe parte a se prezenta la ziua înfățișerei. Nepronunțarea instanței de fond asupra cererii părții intimată, ca oponentul să facă această justificare, atrage nulitatea și casarea hotărîrii sale. Cas. I 241/95 Bul. pag. 709.

c) Sentințele date în lipsă de tribunale, în materie de restituirea taxelor de timbru, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 289/95 Bul. pag. 867.

d) Opozițiunea nu este admisibilă dacă partea judecată în lipsă în ziua cercetării opozițiunii, nu a

justificat cauza care a împiedicat-o de a veni când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 271/96 «Dreptul» 69/96.

e) Hotărîrile pronunțate în lipsă de către instanțele de fond, în materie de contestațiuni la executare sau la urmărirea imobiliară, nu sunt susceptibile de opozițiune. Și în acest cas casarea unei hotărîri care a admis o asemenea opozițiune și a reformat prima hotărîre dată în lipsă cată să se pronunțe fără trimitere. Cas. II 60/96 Bul. pag. 623.

f) În materie de contestațiuni silite, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curții de casație, nu are drept de opozițiune. Cas. I 155/96 Bul. pag. 669.

g) Este neadmisibilă opozițiunea dacă nu justifică cauzele cari au împiedicat înfățișarea oponentului în ziua când s'a pronunțat hotărîrea opoată.

Casul când avocatul procurator al oponentului a fost împiedicat, plecând în altă instanță judecătorească, nu p^ote fi o cauză pentru justificarea opozițiunii dacă procura dată avocatului nu este anterioară zilei când s'a pronunțat hotărîrea opoată. Cas. I 210/96 Bul. pag. 819.

h) Termenul de opozițiune în materie civilă este de opt zile libere de la comunicarea hotărîrii dată în lipsă. Cas. I 242/96 Bul. pag. 982.

i) a) Judecătorii au facultatea de a acorda termen de grație când debitorul este urmărit fie în virtutea unui act sub-semnat^{ur} privată, fie în virtutea unui

se admite, procedura se va reincepe din punctul în care se află când a lipsit oponentul. (Pr. Gen. 146).

Judecătorii vor putea să

menție sau să schimbe hotărîrea dată în lipsă, în tot sau în parte (Pr. 154) (Pr. Gen. 147).¹⁾

158. Nu se mai pôte

act investit cu formula executorie sau chiar în virtutea unei sentințe.

Cas. II Sent. No. 8/86. Bul. pag. 82.

1) a) Oponentele trebuie să justifice cauza absenței sale de la înfățișare sub pedepsă de a se declara ne admisibilă. Cas. I 171/86. Bul. pag. 420, 444/87. Bul. pag. 799.

b) Se violază legea când curtea înlătură actele pentru justificarea opozițiunii și o admite ne justificată. Cas. I 217/86. Bul. pag. 518.

c) Odată admisă opozițiunea contra unei hotărîri dată în lipsă, părțile se pun în stare dinaintea pronunțării hotărîrii în lipsă, așa că, partea interesată, a cărei opozițiune s'a admis este în drept a cere perimarea apelului părții celei alte. Cas. I 110/88. Bul. pag. 466.

d) Oponentul este dator să justifice cauza care l'a împiedicat a se prezenta la ziua când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 229/88. Bul. pag. 735.

e) Opozițiunea lăsată în nelucrare în timp de doi ani, se pôte declara perimată, deosebit de instanța principală dacă n'a intervenit o hotărîre care să declare opozițiunea regulat făcută și admisibilă. Cas. I 247/88. Bul. pag. 839.

f) Opozițiunea nu pôte să fie admisă fără să fie justificată. Cas. I 215/89. Bul. pag. 601.

g) Partea oponentă este ținută

să justifice cauza care a împiedicat-o să se prezinte la înfățișare; și aprecierea instanței de fond asupra faptelor invocate în această justificare este suverană și scapă de controlul curții de casațiune. Cas. I 87/90. Bul. pag. 249, Cas. I 394/90. Bul. pag. 1258; Cas. I 339/92. Bul. pag. 895.

h) Opozițiunea odată declarată admisă, repune procesul în stare în care se afla în momentul când a lipsit oponentul.

Reclamantul nu este în drept să cêră perimarea opozițiunii făcută de partea pârâtă, judecată în lipsă, căci perimarea având de efect de a nimici întreaga instanță iar nu numai o parte din procedura urmată, și opozițiunea punând procesul în starea în care se afla în momentul când a lipsit oponentul, dacă s'ar admite peremțiunea contra opozițiunii, această perimare ar avea de efect chiar anularea acțiunii reclamantului. Cas. I 129/94 Bul. pag. 421.

i) Dacă partea n'a cerut înaintea instanței de fond ca oponentul să justifice opozițiunea, și a primit discuțiunea asupra motivelor de fond, nu pôte formula pentru prima oră înaintea curții de casațiune un mijloc de casare pentru ne justificarea opozițiunii, întru cât acesta nu constituie un motiv de ordine publică. Cas. I 219/94. Bul. pag. 660.

j) Cererea de opozițiune în materie civilă cată să fie justificată prin stabilirea cauzelor cari au

primi opozițiune formată de aceeași parte asupra unei hotărâri, care va fi respins întâia opozițiune făcută de dânsa. (Pr. 148, ur). (Pr. Fr. 165. — Pr. Gen. 149). ¹⁾

TITLUL X.

Despre procedurile preparatoare și probatoare în general.

159. În toate cauzele în care fondul procesului nu se poate judeca îndată, ju-

decătorii pot să ordone, într'un mod preparator și probator, verificarea scripturilor, cercetări prin martori, mergeri la fața locului, raporturi de experți, interogatorul părților, și ori-ce alte operațiuni preliminare, dacă toate acestea sunt folositoare pentru descoperirea adevărului, și permise de lege. (Pr. 103, 160, ur. 162, ur. 185, 211, ur. 222, ur. 227, ur. 332, 350) (Pr. Gen. 150). ²⁾

împiedicat pe parte de a se prezenta la ziua înfățișării. Neprezentarea instanței de fond asupra cererii părții intimată, ca oponentul să facă această justificare, atrage nulitatea și casarea hotărârii sale. Cas. I. 241/95. Bul. pag. 709.

¹⁾ a) Opozițiunea respinsă din cauza unor lipse de forme nu împiedică pe parte a face o nouă opozițiune regulată și în termen.

De aceea se violază art. 158 din procedura civilă când se declară neadmisibilitatea opozițiunii dată în termen pentru cuvântul că partea a mai făcut o altă opozițiune care s'a respins ca neregulată. Cas. II 9/89. Bul. pag. 100.

b) Conexarea are de efect de a uni mai multe instanțe într'una singură, în ceea ce privește judecarea lor simultană; de aci însă nu rezultă că prin conexare, părțile ar putea câștiga drepturi mai întinse de cât acelea ce le putea avea dacă ea nu ar fi fost pronunțată. Așa dar, de

când s'a conexat două apeluri făcute de aceleași persoane, contra a două hotărâri, dintre care unul fusese respins ca nesustenut, cu drept de opozițiune, și când această juncțiune a avut loc în urma facerii acestei opozițiuni, hotărârea ce s'ar mai da în urmă, în lipsa din nou a apelantului, prin care i se respinge ambele apeluri, nu mai este susceptibilă de o nouă opozițiune din parte-i. Cas. I 143/92, Bul. pag. 348.

c) Opozițiunea formată de aceeași parte contra hotărârii prin care i s'a respins prima opozițiune făcută de dânsa, nu se mai poate primi. Cas. II 35/94, Bul. pag. 182.

²⁾ a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei încheieri prin care se încuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/83. Bul. pag. 99.

b) În materie de evaluări de avere, unde se admite tot felul de probe și chiar presupțiuni,

160. Judecătorii nu sunt legați prin aceste ordo-

judcătorul este în drept să refuze o cercetare locală, când se convinge că este inutilă. Cas. I 184/86. Bul. pag. 431.

c) Cei cari comit un quasi-delict sau prepușii lor, sunt răspunzători de prejudiciul ce cauzează. Cas. I 260/88. Bul. pag. 892.

d) Legea nu oprește pe instanța superioară de a își însuși faptele și motivele din sentința inferioarei instanțe. Cas. I 94/83. Bul. pag. 272.

e) Judecătorii fondului sunt suverani să refuze ascultarea martorilor cei se propune de o parte, atunci când și-a făcut convingerea din alte probe admise de lege, de utilitatea lor în cauză. Cas. I 118/89. Bul. pag. 307; Cas. I 182/90. Bul. pag. 392; Cas. I 152/92. Bul. pag. 371.

f) Instanțele de fond sunt în drept de a admite sau a respinge cererea ce li se face d'a se ordona o cercetare locală, fără ca, prin refuzarea lor, să comită un exces de putere sau violare de lege. Cas. I. 169/89. Bul. pag. 513; Cas. I 254/90. Bul. pag. 794.

g) Incuviințarea unei cercetări locale este o măsură de convingere lăsată la facultatea judecătorilor de fond a ordona sau nu.

Prin urmare nu se poate trage un motiv de casare din refuzul ei, când se constată în fapt inutilitatea ei. Cas. I. 285/89. Bul. pag. 768.

h) Instanțele de fond sunt suverane de interpretarea și determinarea voinței părților contractante, fără ca acesta să cadă sub controlul curții de casațiune. Cas. I 293/89. Bul. pag. 817.

i) Instanțele de fond sunt suverane în interpretarea contractelor, și decisiunile lor în

acastă privință scapă de controlul curții de casațiune. Cas. I 318/89. Bul. pag. 918; Cas. I 158/90. Bul. pag. 457.

j) Inchierea prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimite afacerea la criminal, de ôre-ce autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de semnături, este o hotărîre pregătitoare asupra căria ea pôte reveni fără ca prin această să se atace autoritatea lucrului judecat. Cas. I. 90/90. Bul. pag. 254.

k) Cu drept cuvînt este respinsă pretențiunea proprietarului superior d'a nu fi împedat în folosința mōrei sale de către proprietarul inferior, când se constată în fapt că înălțimea zăgazului și a înămolitorului mōrei proprietarului inferior, așa cum se găsește, nu i aduce nici o vătămare; și nu se atacă autoritatea lucrului judecat rezultând dintr'o hotărîre care obligă pe proprietarul inferior la coborîrea zăgazului, odată ce proprietarul superior este restabilit în posesiune și se bucură de folosința mōrei sale. Cas. I 117/90. Bul. pag. 308.

l) Instanțele de fond sunt suverane să respingă proba cu martori când e vorba de combaterea unui act autentic. Cas. I 234/90. Bul. pag. 754.

m) De și chemarea la interogatoriu cerută de părți este lăsată la aprecierea instanțelor de fond, totuși ele trebuie să motiveze decisiunea pentru care nu admite acest mijloc de probațiune; simplul considerant că interogatorul n'ar fi concludent, fără să se arate de ce, nu este o motivare, și acesta atrage casa-

nante preparat6re sau prin consecințele lor, afară de

ceia-ce se dice pentru jurământul judiciar deferit

rea decisiunei. Cas. I 372/90 Bul. pag. 1156.

n) Nu se p6te invoca pentru prima 6ră un mijloc de casare asupra unor puncte nepropuse și nediscutate la instanța de fond. Cas. I 436/90 Bul. pag. 1318.

o) Instanțele de fond sunt în drept să respingă ascultarea martorilor ce li se propune de părți, când din alte probe și-au făcut convingerea că e inutilă în cauză ascultarea lor. Cas. I 141/91 Bul. pag. 321.

p) Se p6te ordona o expertisă relativă la cestiunile tehnice din contestațiunile proprietarilor pe ape curgătore. Cas. I 239/91 Bul. pag. 627.

q) Judecătorul fondului este în drept să respingă interogatoriul ce se propune de o parte celei-alte când găsește că nu este util în cauză sau că nu se dă asupra unor fapte personale acesteia. Cas. I 255/91 Bul. pag. 708.

r) Art. 159 din procedura civilă lasă la facultatea instanțelor de fond de a admite sau nu facerea unei expertise. Cas. I 352/91 Bul. pag. 975.

s) Judecătorul fondului nu este legat, în materie de verificare de scripturi, de părerea expertilor. Cas. I 170/92 Bul. pag. 444.

t) Instanțele judecătorești au dreptul d'a aprecia utilitatea și oportunitatea ascultărei unor martori. Cas. II 91/92 Bul. pag. 537.

u) Cestiunea dacă punctele asupra cărora se propune un interogatoriū sunt concludente și serioase, este lăsată la aprecierea suverană a instanțelor de fond, care scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 48/93. Bul. p. 96.

v) O hotărîre p6te fi motivată și în mod implicit. Ast-fel hotărîrea care punând temeiū pe documentele produse de una din părți în litigiū, dă acesteia câștig de cauză, înlăturând prin acesta virtualmente forța probantă a actelor produse de cea-altă parte, chiar dacă n'a făcut o mențiune expresă asupra lor.

Judecătorii fondului sunt suverani și în drept a aprecia și respinge ascultarea unor noui martori ce se invocă de părți când și-au format deplina lor convingere din depunerile celor ascultați deja. Cas. I 173/93. Bul. pag. 460.

w) Judecătorul fondului este suveran să admită sau nu proba cu martori, după cum apreciază că ea este sau nu necesarie pentru judecarea afacerilor în care legea permite admiterea ei fără ca decisiunea sa în această privință să cadă sub censura curței de casațiune. Cas. I. 3/95. Bul. pag. 3.

x) Judecătorul fondului este în drept a nu ține seamă de raportul expertului și să facă densusul o asemenea expertisă. Cas. II 185/95. Bul. pag. 1212.

y) Sentința prin care judecata suspendă judecarea unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cui aparține proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un declinatoriu de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care p6te fi atacată cu apel, independent de hotărîrea ce este a se da asupra fondului. Cas. I 12/95. Bul. pag. 1438.

z) Hotărîrea pronunțată de un alt

unei părți. (Pr. 159, 237, ur. Civ. 1213, ur.) (Pr. Gen. 151).¹⁾

complect de cît acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă atunci cînd actul dresat la localitate nu face de cît să constate starea de lucruri relativă la litigiū, fără nici o deducțiune sau apreciere, rezervîndu-se dreptul părților de a 'și desvolta probele lor complete înaintea tribunaului. Ast-fel, e cazul în care la fața locului complectul tribunaului n'a făcut alt nimic de cît să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor, spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat. Cas. I 27/96 Bul. pag. 32.

1) a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei închieri prin care se încuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/86 Bul. pag. 99.

b) Dispozițiunile art. 160 din proc. civ. se aplică atât jurămîntului decesoriu cît și celui supletoriu.

Jurămîntul supletoriu prestat legă și pe judecător și pe partea cea altă, care a asistat la deferirea și prestarea lui fără să facă vre-o rezervă sau obligațiune. Cas. I 3/81. Bul. pag. 399.

c) Inchiierile preparatorii nu împiedică perimarea unei instanțe.

Omisuniunea curței de a se pronunța asupra cererei părței de ne admisibilitatea peremțiunei din cauza ordonărei unei cercetări locale, nu este esențială și prin urmare nu constituie un mijloc de casare.

Cînd obiectul judecăței este

161. Operațiunea preparatōre se va hotări prin încheieri luate de judecă-

indivizibil, perimarea unui apel, dupe cererea unuia din defendori, profită tutulor codefendorilor sîi. Cas. I 310/86. Bul. pag. 778.

d) Mijlōcele noi de apărare se pot invoca pentru prima oră înaintea curței de apel.

În sistemul procedurēi nōstre, instanțele judecătorești cu ocaziunea dărei hotărîrilor definitive, pot reveni asupra încheierilor luate în scop de a se aduce ōrecarī probe pentru luminarea cauzei. Cas. I 34/87. Bul. pag. 40.

e) Instanța de fond este în drept să înlătore depozitiunile unor martori cînd motivēdă că ele nu'i a inspirat încrederea, asemenea nu este legată de încheierile sale preparatorii. Cas. I 62/87. Bul. pag. 111.

f) Proba prin martori este admisibilă cînd există un început de dovadă scrisă.

Nemotivarea în jurnalul de ședință pentru admiterea probei testimoniale se pōte suplini prin o motivare în corpul hotărîrii date. Cas. I 35/89. Bul. pag. 55.

g) Nedivisibilitatea mărturisirei făcută în sens cum că o obligațiune conține cutare cauză adevărată, nu se opune la probațiunea prin martori și presumpțiuni, că acea obligațiune a fost smulsă prin mijlōce dolosive și că, în realitate, ascunde o cauză imorală și ilicită. Cas. I 83/89. Bul. pag. 253.

h) De și curtea de apel a numit experți pentru verificarea unei scripturi, prin acesta însă n'a renunțat la dreptul ce i se acordă de art. 160 și 179 din procedura civilă de a face ea însăși veri-

tori după majoritatea voturilor ca și hotărârile judecătorești. (Pr. 115, ur. 159, ur.) (Pr. Gen. 152).

Secțiunea 1.—*Despre verificarea scripturilor.*

162. Verificarea de scrip-

ficarea. Cas. I 207/89. Bul. pag. 589.

i) Instanțele de fond nu sunt legate de ordonanțele preparatorii ce dau, precum este o expertisă; ast-fel că poate în urmă să se în-lăture. Cas. I 296/89. Bul. pag. 817.

j) Incheierile prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimite afacerea la criminal, de ore-ce autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de scriptură este o hotărâre pregătitoare asupra căria ea poate reveni fără ca prin această să atace autoritatea lucrului judecat. Cas. I 136/90. Bul. pag. 254.

k) O hotărâre poate fi motivată și în mod implicit; ast-fel când judecătorul fondului și motivează decisiunea sa pe faptul verifică-tunei de scriptură făcută de el însuși, răspunde prin acesta în mod implicit asupra avisului contrariu dat de experți numiți. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

l) Dreptul judecătorului de a reuni asupra hotărârilor preparatorii ce pronunță, afară de aceea relativă la jurământul judi-ciar, (art. 190 din procedura civilă) constituie numai o facultate pentru dînsul, iar nu o obliga-țiune; de unde urmează că este lăsat la apreciațiunea sa, de a admite sau a respinge cererea

turi are loc, când un act prezentat și folositor pen-tru hotărârea cauzei, se va afla în una din împreju-rările următoare:

1^o Dacă una din părți susține că actul este fals;

2^o Dacă, fiind vorba de

ce i se face de a revoca o ase-menea hotărâre;

Secretarul ministerului de fi-nance, nu are dreptul să facă în numele ministerului, opozițiune contra hotărârilor date în lipsă. Și nu se poate invoca art. 987 și 1533 din codul civil, în sens că dînsul a făcut o atare opozițiune în calitate de girant de afaceri, sau în puterea unui mandat tacit ce avea de la ministru, căci aceste dispozițiuni de lege nu se aplică de cât în lipsă de alte dispozițiuni speciale, și prin legile speciale de organizarea ministe-rului de finance și de adminis-trațiunea domeniilor Statului, se prevăd atribuțiunile ministrului de finance și a celor alți funcționari ai acestei autorități pu-blice. Cas. II 199/93 Bul. pag. 1063.

m) De și după art. 1219 din codul civil judecătorul nu poate da jurământul la una din părțile prigonitoare, însă, această regulă nu și are aplicațiunea când un text de lege arată expres, căreia din părți să i se defere jurământul. Cas. II 26/94 Bul. pag. 149.

n) Judecătorul este în drept a reveni asupra închierilor sale pre-paratorii dacă în urmă găsește ca măsurile ordonate prin ele nu-mai sunt utile în judecarea fon-dului. Cas. I 204/94 Bul. pag. 929.

o) Judecătorul fondului are

un act privat, atribuit uneia din părți, acesta declară că nu cunoște scrierea sau subscrierea;

3^o Dacă, fiind vorba de un act privat, atribuit unui

al treilea sau autorul uneia din părți, acesta declară că nu cunoște scrierea sau subscrierea. (Pr. 163, ur.—P. 127, ur.—Pr. P. 450. Civ. 1177, ur.) (Pr. Gen. 231.) 1)

drept să revină asupra hotărârilor preparatorii ce pronunță, afară de acelea relative la jurământul decesoriu. Cas. I 217/95 Bul. pag. 593.

1) a) În materie de verificări de scriptură, instanța de fond este în drept să citeze pe părți în persoană și să aprecieze în mod suveran motivele neputinței de a se prezenta în persoană.

Mijlocele noi sunt neadmisibile în casațiune. Cas. I 206/86 Bul. pag. 502.

b) Se violază legea când instanța refuză de a prevedea la verificarea scripturilor, fără să motiveze refuzul acestui mijloc de probă. Cas. I 287/88 Bul. pag. 923.

c) Nepronunțarea instanței de fond asupra unui mijloc de apărare, nu atrage casarea hotărârii sale de cât atunci când a fost propusă în mod serios. Cas. I 96/89 Bul. pag. 276.

d) Amânarea înfățișării unei cauze pentru motiv de comunicarea de acte este lăsată la suverana apreciere a instanței înaintea căreia se face. Cas. Sc. U nite 4/94 Bul. pag. 40.

e) Dupe dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă, verificarea de scripte pe cale civilă având loc numai dupe cererea părților interesate, urmând de aci ca și seria diferitelor dispozițiuni ale legii pentru modul efectuării unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de ju-

decători tot numai dupe cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante produce în judecată un act folosit pentru hotărârea cauzei și cea-altă parte, care este prezentă, declară că nu recunoaște acel act dar nu cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înțelege de a se servi de act, ci din contra stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea cas chemarea în persoană a acestei părți, conform art. 163 din procedura civilă, nu este obligatorie pentru judecători, afară numai dacă dânsii ar crede această utilă pentru descoperirea adevărului. În acest cas și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile să producă titluri și mijloce pentru susținerea verității sau falsului actului, conform art. 171 aceiași procedură, nici de a fixa un al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte și de a se asculta martorii, asemănat art. 174 și următorii, dacă ambele părți stăruiesc ca, imediat dupe contestarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor, pe care dânsese le au pregătît deja spre a

163. In casurile sus-menționate, judecătorii vor ordona părților ca să se înfățișeze în persoană chiar în acea zi sau într-o altă zi ce se va însemna.

Nu se vor dispensa de înfățișarea în persoană, de cât părțile, cari, din cauza

unei împiedicări grave, vor fi în neputință ca să vină la audiență, și cari se vor putea înfățișa printr'un procurator, având o procură specială pentru acesta. (Pr. 162. 164, ur.) (Pr. Gen. 232). ¹⁾

164. La audiența în-

le produce chiar în acea ședință. Cas I 419/94 Bul. pag. 1237.

f) Partea căreia deferindu-i-se un jurământ decisoriu a lipsit de la ziua fixată pentru prestarea lui are drept ca, în urma opozițiunii ce face contra hotărârii de condamnare pronunțată în lipsă-i, să se vîrșească acest jurământ, dacă justifică existența unei cauze legitime, care l'a împiedicat de a se prezenta la ziua ce se fixase pentru prestarea jurământului, fără ca să se potă susține că prin acesta s'ar ataca în ceva principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 64/95 Bul. pag. 119.

¹⁾ a) In materie de verificări de scripturi, instanța de fond este în drept să citeze pe părți în persoană și să aprecieze în mod suveran motivele neputinței de a se prezenta în persoană.

Mijlocele noi sunt neadmisibile în cașiune. Cas. I 206/86. Bul. pag. 502.

b) Se violază legea când instanța refuză de a proceda la verificarea scripturilor, fără să motiveze refuzul acestui mijloc de probă. Cas. I 287/88. Bul. pag. 923.

c) După dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă, verificarea de scripte pe cale civilă avînd loc numai după cererea părților interesate, urmăz

de aci ca și seria diferitelor, dispozițiuni ale legii pentru modul efectuării unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de judecătorii tot numai dupe cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu, ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante produce în judecată un act folositor pentru hotărîrea cauzei și cealaltă parte, care este prezentă, declară că nu recunoște acel act, dar nu cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înțelege de a se servi de act, ci din contră stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea cas chemarea în persoană a acestei părți, conform art. 163 din procedura civilă nu este obligatorie pentru judecătorii, afară numai, dacă dînsii ar crede acesta util pentru descoperirea adevărului. In acest cas și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile se producă titluri și mijloce pentru susținerea verității sau falsului actului, conform art. 171 aceiași procedură, nici de a fixa al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte, și de a se

semnată, președintele va soma pe partea care a produs actul, de a declara dacă înțelege a se servi cu dânsul. (Pr. 163, 165. ur.—Pr. P. 460) (P. Gen. 233).

165. Dacă acea parte lipsește sau refuză de a răspunde, sau declară că nu voesc a se servi cu actul, acel act se va scote din proces. (Pr. 164, 166 ur.) (Pr. Gen. 234).

166. Dacă partea declară că voesc a se servi cu actul, președintele va soma pe cea-l'altă parte de a declara, dacă stăruiește a susține că actul este fals, că nu-l recunoște sau că-i tăgăduiește scrierea ori subscrierea. (Pr. 165.

167, ur.—P. 127, ur.—Pr. P. 450, ur.) (Pr. Gen. 235).¹⁾

167. Dacă această parte lipsește, refuză de a răspunde, sau nu stăruiește în prima sa declarare, se va admite *actul* și scrierea și subscrierea se vor considera ca recunoscute. (Pr. 166, 168, ur) (P. Gen. 236).²⁾

168. Dacă partea stăruiește în declararea sa, președintele o va soma ca să arate mijlocele și argumentele pe cari 'și sprijină declararea sa.

Dacă actul este defăimat ca fals, partea va fi interpelată de a se explica: *a)* ca de ce specie de fals actul este defăimat; *b)* dacă persoanele cari țin actul

asculta martori, asemănat art. 174 și următorii, dacă ambele părți stăruiesc ca, imediat dupe constatarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor pe care dânsule-au pregătit deja spre a le produce chiar în acea ședință. Cas. I 419/94. Bul. pag. 1237.

¹⁾ *a)* Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apre-

ciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. 164/96. Bul. pag. 1119.

²⁾ *a)* Ne pronunțarea instanței de fond asupra unui mijloc de apărare nu atrage casarea decisiunii de cât atunci când mijlocul de apărare a fost propus în mod serios.

Când înscrierea în fals, contra unui act, nu este invocată în condițiunile cerute de lege, curtea de fond este în drept să nu se ocupe de dânsa și prin acesta nu se poate dice că s'a comis o omisiune esențială.

Prin faptul că se închiriază cuiva un imobil, prin acesta nu se probază că a recunoscut și dreptul de proprietate asupra lui. Cas. I 378/37. Bul. pag. 993.

sunt autorii sau complicități
acelui fals. (Pr. 166, ur.,
169, ur.,—P. 127, ur.—Pr.
P. 450, ur.) (Pr. Gen. 237).

169. În cazul articolelor
precedente, actul produs
se va depune îndată
pe birou. El se va încredința
grefierului, după ce
i se va constata starea sa
materială, ștergerile, ada-
osele sau dresăturile ce
va fi având, și după ce se
va subscrie atât de pre-
ședinte cât și de părți.
Dacă părțile nu vor sau
nu pot subscrie, se va face
mențiune despre acesta
chiar pe act. (Pr. 162 ur.)
(Pr. Gen. 238).

170. Dacă partea care

defaimă actul ca fals, sus-
ține că acela care l'a pro-
dus, este chiar autorul sau
complicele falsului, sau
dacă ea arată un alt indi-
vid în viață, ca fiind au-
torul sau complicele fal-
sului, cestiunea se va sus-
penda de la civil spre a
se judeca la criminal.

Spre acest sfârșit se
va transmite magistratului
competente actul defaimat
de fals, împreună cu pro-
cesul verbal și alte lucrări
ce s'au făcut cu această o-
casiune. (Pr. 162, ur., 166,
ur., 168, ur.—Pr. P. 8, 12,
450, ur., 493) (Pr. Gen.
239).¹⁾

171. Dacă nu este loc

b) Neconstatarea îndeplinirii
dispozițiilor din art. 166 și 168
din procedura civilă, când o parte
nu recunoște semnătura semnă-
torei dintr'un act sub-semnătură
privată ce i se opune, ne fiind
de ordine publică și nici pres-
crisă sub pedepsă de nulitate, nu
poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua exper-
tise este lăsată la suverana apre-
ciere a judecătorilor de fond. Cas.
Sec. Vacanțelor. 164/96. Bul. pag.
1119.

¹⁾ a) De câte ori, cu ocaziunea
cercetării unei afaceri civile, se
defaimă un act ca fals și se de-
semnă autorul său, instanța ci-
vilă este datoră să suspende ju-
decarea procesului și s'o trimetă
înaintea jurisdicțiunii corecțio-

nală. Cas. I 113/89. Bul. pag. 301.

b) În cas de inscripțiune în
fals, e loc de suspendarea civi-
lului și la trimeterea afacerii în
judecata criminalului, nu atunci
când prin declarațiunea în fals
a actului încriminat, se arată că
acela care produce actul este
chiar autorul sau complicele.

Simpla declarațiune a părții,
cum că primarul n'a fost în sat
în ziua când dânsul a constatat
voința părților coprinse într'o
procură ce a legalizat, nu implică
necesarmente că el n'a putut lua
cunoștință de acea voință mai
nainte de a legaliza procura în
cestiune. Așa dar, nu e loc, în-
tr'un atare cas, la trimiterea ces-
tiunei la criminal. Cas. 88/93.
Bul. pag. 217.

de a se trimite cestiunea la criminal, judecătorii, într'un mod preparator, vor îndatora pe părţi:

1^o A produce titlurile şi mijlocele prin care susţin veritatea sau falsul actului;

2^o A arăta actele cari pot servi pentru comparaţiunea scripturilor.

1) a) Judecătorii fondului sunt în drept a înlătura avisul dat de experţi într'o verificare de scripte şi, făcînd înşile această verificare să se pronunţe contrariu părerei lor.

Nu se poate propune în casatie un mijloc de casare asupra unui punct ne propus şi ne discutat la instanţa de fond Cas. I 225/90. Bul. pag. 671.

b) Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noii verificări de scripte prin experţi. Cas. I 161/93. Bul. pag. 50.

c) După dispoziţiunile art. 162 şi următorii din procedura civilă verificarea de scripte pe cale civilă avînd loc numai dupe cererea părţilor interesate, urmăzî de aci ca şi seria diferitelor dispoziţiuni ale legii pentru modul unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de judecători tot numai dupe cererea şi stăruinţa acelor părţi, iar nu din oficiu, ca o procedură de ordine publică. Aşa dar, când procuratorul unei părţi litigante produce în judecată un act folositor pentru hotărîrea cauzei şi cea-altă parte, care este prezentă, declară că nu recunoşce acel act, dar nu

Dacă actul contestat este produs numai în copie se va putea ordona ca să se aducă şi originalul. (Pr. 162, ur., 170.—Pr. P. 454) Pr. Gen. 240). 1).

172. Tóte aceste acte se vor depune la grefă, împreună cu mijlocele în scris, prin cari se susţine veritatea sau falsul actului.

cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înţelege a se servide act, ci din contră stăruie de a se proceda imediat la operaţiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părţii absente, într'un asemenea cas chemarea unei asemenea părţi, conform art. 163 din procedura civilă nu este obligatorie pentru judecătorii, afară numai dacă dînsii ar crede acesta util pentru descoperirea adevărului. În acest caz şi pentru aceleaşi motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părţile să producă titluri şi mijloce pentru susţinerea verităţii sau falsului actului, conform art. 171 din aceeaşi procedură, nici de a fixa un al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparaţiune de scripte, şi de a se asculta martori, asemănat art. 174 şi următorii dacă ambele părţi stăruiesc ca, imediat dupe contestarea actului produs, să se facă verificarea prin comparaţiunea scriptelor prin care dînsese le-au pregătit deja spre a le produce chiar în acea şedinţă. Cas. I 419/Jt. Bul. pag. 1237.

Până în ziua fixată a audienței fie-care parte va fi în drept a lua cunoscință de actele și mijlocele celei alte. (Pr. 171, 173, ur.) (Pr. Gen. 241). ¹⁾.

173. La ziua de audiență însemnată prin astfel de ordonanță preparatorie, dacă titlurile și mijlocele produse pentru susținerea verității sau falsului actului sunt indestulătoare și probatoare, se va hotări de îndată asupra primirii sau respingerii actului. (Pr. 172, 174, ur.) (Pr. Gen. 244). ²⁾.

174. În cazul contrar, prin o altă ordonanță preparatorie, se va admite verificarea actului prin comparația scripturilor.

Se vor hotări scripturile sau aducerea scripturilor destinate a servi la această comparațiune.

Se va putea asemenea admite dovadă cu martori pentru faptele ce se invocă de părți. (Pr. 173, 175, ur—Civ. 1198.) (Pr. Gen. 245). ³⁾.

175. Când părțile se invoesc, judecătorii vor admite ca acte de compara-

¹⁾ a) Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

²⁾ a) Inchierea prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimite afacerea la criminal, de orice autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de semnături, este o hotărîre pregătitoare asupra căreia ea poate reveni fără ca prin aceasta să atace autoritatea lucrului judecat.

Verificarea de scripturi are loc numai când este vorba despre un act sub semnătură privată, iar nu un act autentic, căci aceste acte fac deplină credință, în privința oricărei persoane, despre tot ce ele constată, presupțiune care nu poate fi dărîmată pe calea inscripțiunei în fals.

Cas. I 90/90. Bul. pag. 254.

b) Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

³⁾ a) Când actul de creanță nu se recunoște, instanța are facultatea să admită pe lângă verificarea scriptelor și proba testimonială. Cas. I 161/86. Bul. pag. 416.

b) Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

c) După dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă verificarea de scripte pe calea civilă avînd loc numai după cererea părților interesate, urmîndă de aci ca și seria diferitelor dispozițiuni ale legii pentru modul

țiune numai scripturile arătate de părți. (Pr. 174, 176, ur.) (Pr. Gen. 246).

176. Dacă părțile nu se învoesc, judecătorii vor primi ca acte de comparațiune numai pe cele următoare:

a) Actele autentice; (Civ. 1171).

b) Scripturile private recunoscute de părți; (Civ. 1177.—Pr. P. 458).

c) Partea din act care nu este defăimată sau tăgăduită, când numai o parte s'a defaimat sau s'a tăgăduit. (Pr. 175, 177, ur.—Pr. P. 456.—Civ. 1171, 1176) (Pr. Gen. 247).

efectuării unei asemenea verificări trebuie a se îndeplini de judecătorii tot numai după cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu, ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante, produce în judecată un act folosit pentru hotărîrea cauzei și cea-l'altă parte, care este prezentă declară că nu recunoște acel act, dar nu cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înțelege a se servi de act, ci din contră stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea caz chemarea în persoană a acestei părți conform art. 163 din procedura civilă nu este obligatorie pentru

177 In cas de lipsă sau de neajungere a actelor de comparațiune, partea căreia se atribue scrierea sau subscrierea, va putea fi îndatorată de către președinte ca să scrie înaintea sa sau sub dictatura sa.

Refusul de a scrie, va putea, după casuri, să trăgă cu sine recunoșcerea actului contestat. (Pr. 175, ur.—Pr. P. 464) (Pr. Gen. 248)

178. Tote actele de comparațiune se vor depune la grefă, după ce se vor subscrie de către președinte și de către părți. (Pr. 174, ur., 179, ur.—Pr.

judecătorii, afară numai dacă dînsii ar crede acesta util pentru descoperirea adevărului. In acest caz și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile să producă titluri și mișloce pentru susținerea verității sau falsul actului, conform art. 171 aceeași procedură, nici de a fixa un al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte, și de a se asculta martorii, asemănat art. 174 și următorii, dacă ambele părți stăruiesc ca, imediat după contestarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor pe care dînsle le-au pregătit deja spre a le produce chiar în acea ședință. Cas. I 419/94. Bul. pag. 1237.

P. 455) (Pr. Gen. 249).

179. Verificarea prin comparațiunea scripturilor, se va face de chiar judecătorii, după ce vor asculta observațiunile părților și ale ministerului public. (Pr. 174, ur., 180, ur.) (Pr. Gen. 250).¹⁾

180. Că toate acestea, dacă judecătorii află de cuviință, se vor ajuta prin un avis

de experți.

Experții se vor numi din oficiu de judecători, și își vor face raportul într'un termen mărginit. Ei vor putea fi ascultați și verbal în forma prescrisă pentru martori. (Pr. 181, ur., 185, ur., 194, 211, ur.—L. Timb. 18, 11^o, lit. e) (Pr. Gen. 251).²⁾

181. Când din toate a-

¹⁾ a) De și curtea de apel a numit experți pentru verificarea unei scripturi, însă prin acesta n'a renunțat la dreptul ce i se acordă de art. 160 și 179 din procedura civilă de a face ea însăși verificarea. Cas. I 207/89. Bul. pag. 589.

b) Instanțele de fond sunt suverane să respingă o cerere de amânare pentru producțiunea de noi titluri care să serve la verificarea de semnătură și pentru a lua cunoștință de acelea produse de adversar, când sunt convinse că această cerere nu este făcută de cât în spirit de șicană și fără nici o utilitate în cauză. Cas. I 60/90. Bul. pag. 157.

c) Judecătorii fondului sunt în drept să înlăture avisul dat de experți într'o verificare de scripte și, făcând înșile această verificare, să se pronunțe contrariu părerii lor. Cas. I 225/90. Bul. pag. 671. Cas. I 105/95. Bul. pag. 194.

d) Utilitatea și oportunitatea ascultării martorilor este lăsată cu totul la apreciațiunea suverană a instanțelor de fond, destul numai că decisiunea lor să fie motivată. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

e) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. No. 164/96. Bul. pag. 1119.

²⁾ a) Judecătorii fondului sunt în drept să înlăture avisul dat de experți într'o verificare de scripte și, făcând înșile această verificare, să se pronunțe contrariu părerii lor. Cas. I. 225/90. Bul. pag. 671.

b) Utilitatea și oportunitatea ascultării martorilor este lăsată cu totul la apreciațiunea suverană a instanțelor de fond, destul numai că decisiunea lor să fie motivată. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

c) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură

ceste instrucțiuni se vor ivi indicii (semne) asupra autorului său compliceiului falsului, și dacă aceștia sunt în viață, procedura în civil se va suspenda, și cesiunea se va înainta împreună cu actele relative, la magistratul competent pentru criminal. (Pr. 162, ur., 170, ur., 182, ur.) (Pr. Gen. 251).

182. După ce instrucțiunea civilă se va termina, și nu va fi trebuință ca cesiunea să se trimetă la criminal, judecătorii vor hotărâ asupra verității sau falsului actului, asupra primirei sau respingerii sale, asupra suprimării sau reformării actului contestat.

Se va hotărâ și înapoierea tuturilor actelor depuse la grefă. (Pr. 183.—Pr. P. 465) Pr. Gen. 254).

183. Hotărîrea însă a-

privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor No. 164/96. Bul. pag. 1119.

¹⁾ a) Instanțele judecătorești au dreptul d'a aprecia utilitatea și oportunitatea ascultării unor martori. Cas. II 91/92. Bul. pag. 127.

supra suprimării sau reformării actului contestat, nu se va executa de cât când a dobândit puterea lucrului judecat. Pr. 182, 376.—Pr. P. 466) (Pr. Gen. 255).

184. Ministerul public își va da concluziunile în toate casurile când actul produs va fi defăimat de fals. Pr. 80, ur., 162, ur., 170, 181) (Pr. Gen. 256).

Secțiunea 2. — Despre cercetarea prin martori.

185. Incheierea care regulază a face cercetare prin martori, în casurile când legea nu se opune la asemenea cercetare, va specifica și enumera faptele cari trebuiesc astfel probate. (Pr. 159, 187, 198. Civ. 1170, 1191—1198. 1416, 1705.—Co. 46, 55. (Pr. Gen. 179).¹⁾).

b) Utilitatea și oportunitatea ascultării unor martori este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor de fond, așa ca deșii sunt în drept a pronunța respingerea lor, destul numai că decisiunea în această privință să fie motivată. Cas. I 116/93. Bul. pag. 257.

c) Nemotivarea unei hotărîri asupra unui mijloc invocat dă loc la casare numai atunci când acel mijloc ar fi fost de o așa na-

186. Lista coprinde to-
re de numele, pronumele,
profesiunea, și locuința
martorilor ce fie-care parte
va voi a se asculta, se va
depune la grefă, cu trei
dile cel puțin înaintea di-
lei însemnate, pentru cer-
cetarea cu martori.

Fie-care parte va putea
să se opună la ascultarea
unui martor, care nu e
înscris în acea listă, sau
nu e arătat lămurit. (Pr.
187, ur., 191. ur.—Pr. P.
340.—L. Timb. 19,9^o) (Pr.
Gen. 180).¹⁾

187. Martorii, după ce-
rerea părții care 'i-a pro-
dus, se pot prezenta de
bună voie la judecată sau
se vor cita într-o zi fixă,
fără a li se comunica co-
pie despre ceea-ce au a
mărturisi. (Pr. 185, 188,

ur., 198. — L. Timbr. 19,
8^o) (Pr. Gen. 181).²⁾

188. Martorul citat care
nu vine înaintea judecătii
se va condamna la o a-
mendă care nu va fi mai
mare de una sută lei
și se va cita din nou. (Pr.
187, 189, ur. — Pr. P. 77,
155, 329, 378) (Pr. Gen.
182).

189. Dacă nici după a-
cestă citare tot nu vine,
se va condamna la o a-
mendă care nu va putea
trece peste trei sute lei,
și se va putea da în con-
tra lui un mandat de adu-
cere. (Pr. 188, 190.—Pr.
P. 90, 94, 99, 101, 155, 378)
(Pr. Gen. 183, 184).

190. Dacă martorul se
justifică pentru ce n'a pu-
tut veni, se va putea scuti
de amenda pronunțată în

tură în cât să schimbe soluțiunea
procesului. Cas. II 167/96. «Cu-
rieru Judeciar» No. 36/94.

¹⁾ a) Instanțele de fond sunt
suverane aprecietore în privința
utilității și oportunității ascult-
tării martorilor ce se invocă,
destul numai să motiveze deci-
siunea lor în această privință. Cas.
II 451/87. Bul. pag. 800.

b) De și art. 187 din procedura
civilă admite pe parte să și aducă
martorii fără citații acesta însă
nedispensând-o de a'i desemna,
conform art. 186 aceeași proce-
dură, în lista ce urmează să se de-

pună cu trei zile mai înainte de
facerea cercetării, cu drept cu-
vânt se respinge ascultarea lor.
Cas. I 299/89. Bul. pag. 822; Cas.
I. 365/94. Bul. pag. 1032.

²⁾ a) De și art. 187 din proce-
dura civilă admite pe parte să și
aducă martori fără citațiuni, a-
cesta însă nedispensând-o de a'i
desemna, conform art. 186 din
aceiași procedură, în lista ce ur-
mează să depună cu trei zile în-
ainte de facerea cercetării, cu
drept cuvânt se respinge ascult-
tarea lor. Cas. I 299/89. Bul.
pag. 822.

contră-î. (Pr. 188.—Pr. P. 156, 379) (Pr. Gen. 187).

191. Nu vor putea fi ascultați ca martori:

Rudele, în linie dreaptă ale uneia din părți;

Frații și surorile;

Unchi și nepoți;

Afinii (cuscii) în același grad;

Soțul chiar divorțat;

Personele declarate de lege incapabile de a mărturisi. (Pr. 192, ur., 195, 197, 214, 274, ur. — Civ. 660, ur. — Pr. P. 76, 154, 347.— P. 7,5^o; 8,2^o; 22, 3^o; 27, 309, 334) (Pr. Gen. 188).

192. Cu toate acestea, părțile vor putea face ca să se asculte părinții, și afinii menționați în articolele precedente, afară de descendenți, în cestiuni de stat civil și de divorț. (Pr. 191, 193.—Pr. P. 154, 347. —Civ. 234) (Pr. Gen. 189).

193. Orice alte persoane sunt primite ca martori, rămânând numai ca părțile să arate, și jude-

cătorii să apretuiască, deosebitele împrejurări care pot face ca mărturia lor să fie lepădată sau primită. (Pr. 191, ur. — Pr. P. 384) (Pr. Gen. 190). ¹⁾

194. În ziua însemnată pentru înfățișarea martorilor, ei vor fi introduși în sala audiențelor, perind și deosebiți, începând de la martorii produși de reclamant, dacă vor fi asemenea martori. (Pr. 185, 195.—Pr. P. 70.—(Pr. Gen. 192).

195. Fie-care martor va fi mai întâiu întrebat de președinte a'și declara:

Numele, și pronumele, profesiunea și domiciliul;

Dacă este rudă sau afin cu una din părți și în ce grad;

Dacă se află în serviciul său;

Dacă se află în orice alte relațiuni cu una din părți. (Pr. 191, 196, 217.—Pr. P. 72. 342). (Pr. Gen. 193). ²⁾

196. Mai înainte de a

¹⁾ a) Instanțele de fond e în drept a admite sau a respinge ascultarea martorilor propuși de părți, chiar dacă acești martori nu sunt anume excluși de lege sau nu sunt părți în cauză. Cas.

I 339/95 Bul. pag. 1078.

²⁾ a) De și, în adevăr prescripțiunile art. 195 din procedura civilă, în ce privește ascultarea martorilor, sunt cerute de leguitor ca garanție pentru gradul de

depune mărturia va face un jurământ precum urmază:

Va pune mâna pe cruce, președintele va pronunța și martorul va repeta următoarele:

«Mă leg pe onoare și pe conștiință; jur înaintea lui Dumnezeu că voi mărturisi adevărul, nimic de cât adevărul, fără ură, sau favoare, pentru verii una din părți.»

încredere ce trebuie să se dea declarațiilor lor, într-un câț, însă, conform art. 735, al. II din aceeași procedură, partea care invocă neobservarea lor nu probază că a fost lezată în ceva, și că leziunile ce i s-au cauzat nu se pot repara de cât prin anularea procedurii ascultării martorilor, hotărîrea întemeiată pe asemenea dispozițiuni nu se poate casa. Cas. I 231/92 Bul. pag. 591.

1) a) Formalitatea depunerii jurământului de către experți înaintea tribunalului fiind substanțială, îndeplinirea ei trebuie să fie constatată de către chiar autoritatea d'înaintea căreia a fost efectuată. Cas. I. 292/87 Bul. pag. 755.

b) Neconstatarea în hotărîre sau în proces verbal că martorii au prestat jurământul după ce s-au îndeplinit formalitățile cerute de art. 196 din procedura civilă, face ca depunerile lor să fie nule și nu puteau servi de basă în judecata procesului. Cas. II. 63/89 Bul. pag. 493.

c) Instantele de fond sunt su-

După ce martorul va jura, președintele îi va adresa aceste cuvinte:

«Dumnezeu, martor de jurământul ce ai făcut, să te pedepsască, dacă vei fi sperjur.»

Dacă martorul este de o altă religie, această formulă se va modifica după cum prescrie religieuna s. (Pr. 197, 217, 218, 240.—Pr. P. 72, 153, 342) (Pr. Gen. 194).¹⁾

verane în interpretarea cedă actelor și depunerilor de martori, fără ca decisiunea lor în această privință să intre în controlul curții de casațiune. Cas. I. 340/90. Bul. pag. 1110.

d) Simpla mențiune în procesul-verbal de audiență că martorii au prestat jurământ, sau că l-au prestat conform legii, fără a se viza textul respectiv al legii, atrage casarea hotărîrei. Cas. II; 127/90. Bul. pag. 1175.

e) Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune nulitatea rezultând din faptul că un expert n'a săvîrșit jurămintul prescris de lege, această nulitate nefiind de ordine publică. Cas. I. 52/94 Bul. pag. 103.

f) Când hotărîrea constată că la judecarea procesului s-au citit toate lucrările făcute în cauză, și în dosarul format se vede că există raportul prevăzut de art. 204 din procedura penală, în acest caz presumpțiunea este că și acest raport a fost citit. Cas. Sect. Vacanțelor. 531/95 Bul. pag. 1045.

197. Copii mai mici de 16 ani împliniți vor putea fi ascultați fără a jura. Pr. 196, 217.—Pr. P. 76) (Pr. Gen. 195).

198. Martorul va depune fără să-i fie permis de a citi în scris depunerea sa. Disele sale se vor trece de grefier în proces-verbal; 'i se vor citi, se va întreba dacă stăruiesc într'ânsele: acestea sub pedepsă de nulitate. (Pr. Fr. 271, 273, 2°)

Acest proces-verbal se va semna, tot sub pedepsă de nulitate, de martor, de președinte și de grefier.

g) Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune nulitatea întemeiată pe faptul că un martor, care era de rital israelit, n'a depus jurământul conform ritului mosaic. Cas. II. 170/95. Bul. pag. 1138.

¹⁾ a) Neconstatarea în hotărîre sau în procesul verbal că martorii au prestat jurământul după ce au îndeplinit formalitățile cerute de art. 196 din procedura civilă, face ca depunerile lor să fie nule și nu puteu servi ca basă în judecata procesului. Cas. I 65/89 Bul. pag. 493.

b) Instanțele de fond sunt suverane în interpretarea ce dă actelor și depunerilor martorilor, fără ca deciziunea lor în această privință să intre în controlul curții de casațiune. Cas. I 340/30. Bul. pag. 1110.

c) Depunerea unui martor, în materie civilă, trebuie să fie sub-

Dacă martorul nu va putea sau nu va voi a sub-scrie se va face mențiune despre acesta. (Pr. 194, ur. 196, 199, ur. 228, 735.—Pr. P. 73) (Pr. Fr. 273, 2°; 275, 2°). ¹⁾

199. Părțile, judecătorul precum și procurorul vor putea adresa martorului ori-ce cestiuni, prin mijlocirea președintelui. (Pr. 200. Pr. P. 344) (Pr. Fr. 273, 1°).

200. În cursul depunerii nimeni nu va putea intrerupe pe martor (Pr. 199, 217.—Pr. P. 344) (Pr. Gen. 197).

scrisă de el sau constatarea făcută că dînsul n'a putut sau n'a voit să o sub-scrie. Lipsa acestei formalități atrage casarea hotărîrii care se bazează pe o asemenea depunere. Cas. II 124/90. Bul. pag. 1172.

d) În materie civilă, dacă procesul-verbal închieat pentru depunerile martorilor nu constată cum ele li s'au citit și că au fost întrebați dacă stăruiesc în declarațiunile lor, acesta constituie o cauză de nulitate care atrage casarea hotărîrii ce se întemeiază pe ele. Cas. I 94/96. Bul. pag. 218.

e) Asemănat art. 198 din procedura civilă, procesul-verbal în care se trece depunerile martorilor trebuie a fi semnat, sub pedepsă de nulitate, de martor, de președinte și de grefier, și dacă martorul nu va putea sau nu va voi a sub-scrie, se va face mențiune de aceea. Cas. I 223/96. Bul. pag. 936.

201. Fie-care martor, după depunerea sa va rămâne în sala audiențelor până la terminarea cercetării, afară numai dacă judecata va hotărî altfel. (Pr. 217. Pr. P. 345) Pr. Gen. 198).

202. Martorii vor putea din nou fi întrebați, ori de câte ori acesta se va părea necesar în urma ascultării altor martori.

Martorii ce se vor contradice vor putea fi confrunțați. (Pr. 199, ur. 217. Pr. P. 351) (Pr. Gen. 199).

203. Dacă un martor cere despăgubire pentru venirea sa, judecata va hotărî cifra acelei despăgubiri după starea și profesiunea martorului, după despărțarea domiciliului său și timpul ce a pus în astă cercetare.

Acastă indemnizare se va plăti îndată de partea care a citat pe martor. (Pr. 746, lit. b.—Pr. P. 79. Rg. 28 Martie 1868, art. 6)

1) a) Mijlocul întărit pe depunerea martorilor prin neobservarea formelor prescrise de lege, este neadmisibil dacă n'a fost propus la instanța de fond. Cas. 11 281/88. Bul. pag. 503.

2) a) Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze valoarea de-

Pr. Gen. 200).

204. Dacă din instrucțiune es bănueli grave de mărturie mincinosă sau de corupere de martori, judecătoria civilă va înainta cesiunea încercetarea judecătorilor criminali competenți. (P. 287, ur. 292, ur.—Pr. P. 355 — J. Mil. 121) (Pr. Gen 201). 1)

205. Dacă toți martorii citați nu pot să fie ascultați în aceeași audiență, cercetarea se va urma la o altă audiență, fără alte citațiuni. (Pr. 194) (Pr. Gen 202)

206 Dacă una sau alta din părți va cere a se aduce și alții martori, judecătoria va putea să acorde prelungirea cercetării.

Nu se va putea însă acorda decât o singură prelungire pentru fie-care parte (Pr. Gen. 203) 2)

207 Dacă martorul present refuză, fără un just motiv, de a jura sau mărturisi, se va condamna la

punerilor unor martori, și în drept să respingă ascultarea altora, fără ca în această privință decisiunea lor să cadă sub controlul curții de casațiune. Cas. I 317/89. Bul. pag. 818, Cas. I 303/94. Bul. pag. 1191.

cheltueli de despăgubire către părți și la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei. Pr. Gen. 204).

208 Nulitatea uneia sau mai multor mărturiilor nu va atrage nulitatea întregii cercetări prin martori. (Pr. Fr. 294).

209. Dacă un martor, din cauză de boală sau altă infirmitate gravă, nu va putea veni la audiență, președintele va trimite pe unul din judecători la locuința sa, ca, împreună cu grefierul și față cu părțile, sau după ce s'a chemat formal, să primescă depunerea sa. (Pr. 210, 235.—Pr. P. 80) (Pr. Gen. 209). ¹⁾

210. Dacă un martor se află cu șederea în prea

mare depărtare, judecătoria, după ce va asculta pe părți, va putea trimite la tribunal local o comisiune rogatorie, ca acel tribunal să primescă depunerea martorului asupra faptelor ce i se vor specifica. (Pr. 209, 236.—Pr. P. 81.—L. Timb. 18, 11^o lit. e și 20^o). ²⁾

Secțiunea 3.—*Despre experti.*

211. Când judecătorii, spre a se lumina, vor găsi de cuviință a avea părerea unor experti, vor însemna expertii și obiectele asupra cărora au să se dea opiniunea. (Pr. 180, 212, ur, 223, 684, 694, 695.—Civ. 111, 397, 734, 1417.—Co. 46.—Pr. P. 42, 43) (Pr. Gen. 214) ³⁾

212. Expertii se vor

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, decât pentru actele eminate de la o curte sau tribunal, nu și pentru acelea grațioase făcute afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând, sub pedepsă de nulitate asistența grefierului nu dispune de cât pentru viitor. Cas. I 227/87, Bul. pag. 557.

b) Este valabilă delegațiunea dată numai de președintele tribunalului unui judecător ca să ia

la domiciliu declarațiunea testatorului, care judecător n'are nevoie să fie asistat de grefier. Cas. I 91/90. Bul. pag. 259.

²⁾ a) Comite un exces de putere instanța judecătorească care respinge justificarea absenței de la interogatoriu, basat pe un certificat medical, pe motiv că medicul care a liberat certificatul, locuind în străinătate, nu poate fi ascultat ca martor în cazul când s'ar contesta sinceritatea certificatului său. Cas. II 10/92. Bul. pag. 85.

³⁾ a) În materie de delict silvic, evaluatiunea guardului ge-

numi d'a dreptul de cătră judecată, afară numai dacă părțile nu se vor învoi, chiar la audiență, asupra numirei lor. (Pr. 211, 213, ur.) (Pr. Gen. 215). ¹⁾

213. Expertii vor fi în număr de trei.

neral silvic ține loc de act de expertisă pentru aprecierea despăgubirii, dacă mai ales părțile n'au cerut la instanța de fond numirea unui expert în regulă. Cas. II 11/89. Bul. pag. 74.

b) Instanțele de fond sunt în drept să respingă o cerere de expertisă când nu este nevoie de opinia unor experți. Cas. I 438/90. Bul. pag. 1407.

c) O hotărâre poate fi motivată și în mod implicit. Ast-fel, când judecătorul fondului se bazează pe raportul unor experți spre a stabili cuantumul unor daune interese, prin acesta se pronunță în mod implicit că refuză cererea făcută de una din părți de a se mai numi și un alt expert. Cas. I 343/91. Bul. pag. 956.

d) De și admisibilitatea probei cu martori este lăsată la aprecierea judecătorului de fond, totuși această probă nu poate fi respinsă de cât numai în cazul când judecătorii au alte elemente din care să-și potă forma convingerea. Prin urmare, când judecătorul admite uneia din părți proba cu martori, și respinge celei alte aceeași probă ce o invocă în combatere, sub cuvânt că n'a precizat punctele ce voia să dovedească cu ei, când din însuși hotărârea sa rezultă că acele puncte erau destul de concludente și bine precisate, comite prin acesta un

Cu toate acestea dacă părțile consimt, sau dacă este vorba de obiecte ce au o mică valoare, un singur expert va fi destul. (Pr. 212, 214. — Civ. 111. 397, 411, 734. 743) (Pr. Gen. 216). ²⁾

214. Experții se pot re-

adeverat exces de putere și pronunță o hotărâre casabilă.

Când judecătorul dispune ca o expertiză să fie făcută de trei experți, o atare expertiză nu este valabilă dacă raportul depus este subscris numai de doi dintr'înșii și hotărârea care se întemeiază pe ea este casabilă. Cas. 102/93. Bul. pag. 244.

¹⁾ a) Când prin transacțiune părțile se învoiesc a plăti un inginer pentru așezarea hotarelor, inginerul trebuie să fie ales de ambele părți sau numit din oficiu de tribunal. Cas. I 212/91 Bul. pag. 537.

b) O hotărâre poate fi motivată și în mod implicit. Ast-fel când judecătorul fondului se bazează pe raportul unor experți spre a stabili cuantumul unor daune interese, prin acesta se pronunță în mod implicit că refuză cererea făcută de una din părți de a se mai numi și un alt expert. Cas. I 343/91 Bul. pag. 956.

c) Numirea experților se face de către judecată când nu sunt prezente toate părțile spre a se învoi asupra alegerii lor. Cas. I 436/95 Bul. pag. 1200.

²⁾ a) Proba unor cestiuni de fapt se poate trage și din presumpțiuni. Cas. I 343/91 Bul. pag. 956.

b) Asemănat art. 213 din procedura civilă, aparține suveran judecătorului fondului ca, în ra-

causa pentru aceleași cauze ca și judecătorii. (Pr. Gen. 218.)

Ei se pot recusa pentru o cauză posterioară sau anterioară numirii lor,

În cazul acesta din urmă recusarea nu e valabilă dacă nu s'a făcut în cele trei zile de la numirea expertilor. (Pr. 225, 274, ur. 277, ur.) (Pr. Gen. 218). ¹⁾

215. Recusările se vor propune și se vor judeca la audiență, față cu părțile sau după ce sau citat. (Pr. 214) (Pr. Gen. 219).

216. Expertii vor fi citați a veni la judecată ca și martorii.

Nevenirea lor sau refuzul de ași da părerea vor atrage aceleași pedepse ca și pentru martorii. Ei vor avea același drept de în-

demnisare (Pr. 187, 188, 190, 203, 207.—Rg. 28 Martie 1868, art. 3) (Pr. Gen. 220).

217. Dacă obiectul ceretărei este de natură în cât expertii să-și pótă da îndată opiniunea, ei se vor asculta chiar la audiență, separat, în ordinea și după modul cum s'a aședat pentru martorii prin art. 195, 196, 197, 200, 201, și 202. (Pr. 218, ur.) (Pr. Gen. 221). ²⁾

218. Dacă însă expertii, mai înainte de a se pronunța au trebuință de un esamen prealabil, sau să mērgă la fața locului, atunci ei vor jura mai întâi înaintea judecăței, conform art. 196, căși vor împlini misiunea cu credință. (Pr. 217, 219, ur.) (Pr. Gen. 222). ³⁾

portul cu valórea obiectelor de expertisat, să defigă numărul expertilor. Cas. I 41/94 Bul. pag. 84.

¹⁾ a) Un funcționar al statului nu pótē fi recusat ca expert într'un proces cu ministerul domeniilor. Cas. I 258/90 Bul. pag. 800.

b) Judecătorul fondului este suveran în aprecierile sale, asupra cestiunilor de fapt și decisiunea sa, în această privință, scapă de censura curței de casație. Cas. I 356/94 Bul. pag. 1052.

²⁾ a) Nu se pótē invoca pentru prima óră în casațiune nulita-

tea resultind din faptul că martorii ascultați n'aũ săvîrșit jurământul cerut de lege, această nulitate nefind de ordine publică. Cas. I 52/94 Bul. pag. 106.

³⁾ a) Este motivată decisiunea, când pentru a acorda daune interese, curtea, se întemeiază pe o expertiză pe careși o apropiază, reducând numai suma încuviințată de experti. Cas. I Sent. No. 32/86. Bul. pag. 34.

b) Formalitatea depunerii jurământului de către experti înaintea tribunalului fiind substanțială, îndeplinirea ei trebuie să fie con-

219. Expertii, în acest cas, își vor face un raport scris care va cuprinde părerea lor motivată, după majoritatea voturilor.

Dacă sunt mai multe opinii, raportul va arăta opinia fie-cărui expert.

Acest raport va fi subscris de experți și depus la grefă. (Pr. 218, 220, ur. — L. Timb, 18 11^o, lit. e și 20^o) (Pr. Gen. 224). ¹⁾

220. La audiența însemnată pentru a asculta raportul experților, grefierul va da citire acestui raport.

Judecătorii vor putea să ordone și înfățișarea experților la judecată, pentru ca să dea explicațiuni verbale care ar lămurii mai

statată de către chiar autoritatea dinaintea căreia a fost efectuată. Cas. 1292/87. Bul. pag. 755.

¹⁾ a) Nu se poate cere nulitatea unei expertize, pe temeiul că nu sa depus jurământul cerut de lege, când acesta nu s'a propus la prima instanță și la curtea de fond. Cas. I Sent. No. 32/86. Bul. pag. 34.

²⁾ a) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

bine raportul lor scris, (Pr. 194, 219, 221) (Pr. G. 227). ²⁾

221. Dacă judecătorii nu sunt destul de luminați printr'un întâi raport de experți, ei pot ordona ca să se facă un al doilea raport de către aceiași experți sau de către alții. (Pr. 218, ur.) Pr. G. 228). ³⁾

Secțiunea 4. — Despre cercetări în fața locului.

222. În cas când se va socoti de trebuință, judecata va putea ordona ca unul din judecătorii tribunalului ori al curței, sau chiar complectul unui tribunal, să meargă la fața locului, spre a se lumina asupra unor chestiuni cari se vor specifica prin în-

Ordonarea unei a doua expertize este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas S. Vacanțelor 164/96. Bul. pag. 1119.

³⁾ a) Necontestarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, ne fiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertize este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. 164/96. Bul. pag. 1119.

chierea care va hotărî cercetarea la fața locului. (Pr. 159, 223, ur. 332.—Rg.

28 Martie 1868, art. 7) (Pr. Fr. 295). 1).

223. Judecătorul său

1) a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei închieri prin care se incuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/86. Bul. pag. 99.

b) În materie de evaluări de avere, unde se admite tot felul de probe și chiar presumpțiuni, judecătorul este în drept să refuze o cercetare locală, când se convinge că este inutilă. Cas. I 184/86. Bul. pag. 431.

c) Cercetarea locală fiind un mijloc de instrucțiune, pus de leguitor la dispozițiunea judecătorilor de fond, respingerea ei motivată nu poate constitui un exces de putere. Cas. 101/88. Bul. pag. 337.

d) Curtea de apel a fost suverană să vadă dacă era necesară în cauză facerea cercetărilor locale cerută de una din părți, mai cu seamă când se mai făcuse o asemenea cercetare și de tribunalul de prima instanță. Cas. I. 95/89. Bul. pag. 274.

e) Instanțele de fond sînt în drept d'a admite sau respinge cererea ce li s'a făcut d'a se ordona o cercetare locală, fără ca, prin refuzarea lor, să comită un exces de putere sau violare de lege. Cas. I 169/89. Bul. pag. 513, Cas. I. 158/90. Bul. pag. 457, Cas. I 182/90. Bul. pag. 592.

f) Incuviințarea unei cercetări locale este o măsură de convingere lăsată la facultatea judecătorilor de fond de a o ordona sau nu. Cas. I 285/89. Bul. pag. 768.

g) Incuviințarea unei expertize fiind facultativă, iar nu obligatorie pentru instanțele de fond,

nu constituie o omisiune esențială, când tribunalul luminat prin prima expertisă nu se pronunță asupra cererii de a se face o asemenea expertisă. Cas. I 117/90. Bul. pag. 308.

h) Instanțele de fond sunt suverane să respingă proba cu martori când e vorba de combaterea unui act autentic. Cas. I 234/90. Bul. pag. 754.

i) Instanțele de fond sunt în drept să respingă facerea unei cercetări locale, când și au format convingerea din actele produse că ea este inutilă. Cas. I 234/90. Bul. pag. 754.

j) O dată ce proprietarul unui nemîșcător a înstrăinat imobilul printr'un act autentic și transcris în registrele respective, urmărirea și vîndarea prin licitațiune publică, făcută ulterior față cu fostul proprietar pentru plata impositivelor fonciare ce datora proprietatea, nu poate fi oposibilă primului achisitor, chiar dacă acesta nu s'a prezentat cu contestație contra acei urmăriri. Cas. I 114/92. Bul. pag. 228.

k) Când o certare locală este ordonată și făcută de întregul complot al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței cauzei, un început al deciderii litigiului, atunci când mai cu seamă tribunalul constată la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situația lucrurilor, rămînd a'și da o hotărîre dupe desbaterile ce trebuiau să aibă loc în altă ședință; așa dar, într'un atare cas, această nouă ședință, urmînd a fi considerată

judecătorii cari vor merge la fața locului vor fi în drept a asculta în modul prescris de secțiunile precedente martorii sau expertii.

Martorii și expertii se vor cita de judecător sau judecătorii aflați la fața locului, în prezența cărora ei vor face jurământ prescris, și către cari 'și vor adresa raporturile sau depunerile lor. (Pr. 185, ur. 211, ur. 222, 224, ur.) (Pr. Gen. 229).

224. Cercetarea la fața

ca o continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceiași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'a luat parte toți judecătorii cari au făcut cercetarea locală, și tribunalul, și pronunță hotărîrea sa, afirmând că a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunile lucrurilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126/92. Bul. pag. 321.

1) Hotărîrea pronunțată de un alt complet de cât acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă atunci când actul dresat la localitate nu face de cât să constate starea de lucruri relativă la litigiu, fără nici o deducțiune sau apreciere, rezervându-se dreptul părților de a'și desvolta probele lor complete înaintea tribunalului. Ast-fel e cazul în care la fața locului completul tribuna-

lului se va face față cu părțile, sau după ce se vor chema formal. (Pr. 222, 225).

225. Judecătorul sau judecătorii cari vor merge la fața locului, vor face proces-verbal despre toate cele urmate, pe care 'l vor pune în vederea completului judecătoriei. (Pr. 222, ur. 226,—L. Timb, 18, 11^o lit. a).¹⁾

226. Când tot completul unui tribunal merge la fața locului, el va fi însoțit

lului n'a făcut alt nimic de cât să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat Cas. I 27/96. Bul. pag. 32.

1) a) Când o cercetare locală este ordonată și făcută în întregul complet al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței cauzei, un început al deciderii litigiului, atunci mai cu seamă când tribunalul constată la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situația lucrărilor, rămânând a'și da o hotărîre dupe desbaterile ce trebuie să aibă loc în altă ședință, așa dar, într'un atare cas, această nouă ședință urmând a fi considerată ca o continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceiași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'a luat parte toți ju-

și de procuror care 'și va face conclusiunile sale asupra celor urmate. (Pr. 83, 222, ur.) ¹⁾.

Secțiunea 5.—Despre interogatorul părților.

227. Judecătorii vor fi în drept ca să întrebe pe părți asupra tuturor ces-

tiunilor ce sunt în contestațiune.

Fie-care din părți va avea asemenea dreptul ca să cêră a se întreba atât dênse cât și cea-l'altă parte asupra faptelor procesului. (Pr. 159, 228.—Civ. 1170, 1204-1.06, 1260.—L. Timb. 29, ult. al.) ²⁾.

228. Părțile vor fi în-

decătorii care au făcut cercetarea locală, și tribunalul își pronunță hotărîrea sa, afirmând ca a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunea lucrărilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126/92. Bul. pag. 323.

b) Hotărîrea pronunțată de un alt complet de cât acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă atunci când actul dresat la localitate nu face de cât să constate starea de lucruri relativ la litigiu, fără nici o deducațiune sau apreciere, rezervându-se dreptul părților a 'și desvolta probele lor complete înaintea tribunalului. Ast-fel e cazul, în care la fața locului completul tribunalului n'a făcut alt nimic de cât să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat. Cas. I 27/97. Bul. pag. 32.

¹⁾ a) Când o cercetare locală este ordonată și făcută în întregul complet al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței cauzei, un început al deciderei litigiului,

atunci mai cu sémă când tribunalul constată la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situațiunea lucrurilor, rămânând a 'și da hotărîre dupe desbaterile ce trebuiau să aibă loc în altă ședință, așa dar, într'un atare cas, această nouă ședință, urmând a fi considerată ca continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceeași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'au luat parte toți judecătorii cari au făcut cercetarea locală, și tribunalul își pronunță hotărîrea sa, afirmând că a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunea lucrurilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126/92. Bul. pag. 323.

²⁾ a) Tribunalul are dreptul să adreseze părților întrebări și să se întemeieze pe răspunsurile ce se dă fără ca prin acesta să se înțelegă că s'a convertit rolul părților. Cas. I 237/86. Bul. pag. 664.

b) Judecătorul nu este ținut să admită chemarea la interogatoriū ori de câte ori se cere de părți ca sistem de probațiune, ci se apreciază dacă el este concludent în cauză. Cas. I 3.6/83. Bul. pag. 869

trebate personal, prin președinte, asupra fie-cărui fapt în parte, precum și asupra orî-cărei alte im-

c) Partea nu p^ote să fie supusă la interogatoriū de c^{ât} pentru fapte personale ale sale.

C^{ând} partea n'a deferit jur^{ăm}ânt înaintea instanței de fond, mijlocul de casare întemeiat pe neadmisibilitatea lui este neexact. Cas. I 515/86. Bul. pag. 948.

d) Este neadmisibilă chemarea la interogatoriū, care tinde a dovedi că clauza dintr'un testament ar fi o substanțione fidei-comisară c^{ând} curtea constată contrariū. Cas. I 48/87. Bul. pag. 96.

e) Judecătorii sunt în drept a întreba pe părți asupra cestiunilor în contestațiune, fără să fie vorba de verî-un interogatoriū luat unei părți după cererea celei-alte nici de indivisibilitatea mărturisirei, c^{ând} n'a fost divișată întru nimic. Cas. I 193/88. Bul. pag. 600.

f) Instanța de fond este în drept a aprecia dacă chemarea la interogatoriū a unei părți este concludentă sau nu și ac^{est}ă apreciere scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 271/88. Bul. pag. 904; Cas. I 221/91. Bul. pag. 605.

g) C^{ând} printr'o contestațiune la urmărire^a imobiliară se cere chemarea la interogatoriū a creditorului asupra faptelor că cestiunea făcută de d^ênsul a titlului, în virtutea căruia se exercită urmărire^a, este fictivă și prețul nu s'a înum^{er}at, și că d^ênsul a acordat debitorului contestator un termen de prelungire de plată, mijloc de probațiune admis de lege și tribunalul respinge acest mijloc invocat, se comite un adev^{er}at exces de pu-

tere și ordonanța de adjudecare este casabilă. Cas. II 75/90. Bul. pag. 853.

h) De și chemarea la interogatoriū cerută de părți este lăsată la aprecierea instanțelor de fond totuși ele trebuie să motiveze decisiunea pentru care nu admite acest mijloc de probațiune; simplul considerant că interogatoriul n'ar fi concludent fără să se arate de ce nu este, atrage casarea decisiunei. Cas. I 372/90. Bul. pag. 1156.

i) Instanța de fond apreciază în mod suveran dacă chemarea la interogatoriū e decisivă în cauză și refuzarea motivată a acesteia chemări scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 424/90. Bul. pag. 1379.

j) Interogatoriul părților este neadmisibil c^{ând} partea tinde să se dovedească prin el fapte cari sunt contra sau peste conținutul contractului, și, în tot cazul, instanța de fond este suverană să aprecieze relevanța și concludența faptelor pentru care se cere interogatoriū, fără ca hotărîrea sa în ac^{est}ă privință să cadă sub censura curței de casațiune, Cas. II 119/91. Bul. pag. 1015.

k) Concludența și relevanța faptelor asupra căror se propune un interogatoriū între părți ca și cestiunea de a se sci dacă ele constituie un fapt personal al aceluia căruia se deferă interogatoriul, este lăsat la aprecierea suverană a instanțelor de fond. Cas. I 128/92. Bul. pag. 330.

l) Chemarea unei părți la interogatoriū este lăsată cu totul la suverana apreciere a instanței-

prejurări care pôte lumina judecata.

Ele vor răspunde fără să pôtă citi un proiect de răspuns scris. (Pr. 198, 227, 229, ur.) (Pr. Gen. 162¹⁾.

229. Părțile se vor întreba față una cu alta, sau și în lipsă una de alta; în âst din urmă cas, ele vor fi apoi confruntate. (Pr. 228, 230, ur.) (Pr. Gen. 163).

230. Fie-care din judecători, cerând cuvântul de la președinte, va putea face

părților ori-ce fel de întrebări va găsi de cuviință.

Ministerul public va avea același drept. (Pr. 199, 227, ur. 231) (Pr. Gen. 164).

231. Părțile își vor putea face una alteia întrebări și observațiuni prin organul președintelui, și fără a se întrerupe. (Pr. 229, 232) (Pr. Gen. 155).

232. Grefierul va citi fie-căreia părți declarațiunea sa, și președintele o va întreba dacă stăruiesce

lor de fond. Cas. II 106/92. Bul. pag. 622.

m) Judecătorul fondului este în drept să nu admită chemarea la interogatoriu ce se propune de una din părți, când găsește că el nu presintă nici un interes în casușă. Cas. I 240/94. Bul. pag. 694.

n) Când proprietarul unui imobil a vîndut acest imobil, rezervându-și dreptul de a urmări acțiunea posesorie ce avea deschisă contra unui terțiu pentru tulburarea ce 'i-a causat, dînsul nu pôte fi împedicat de la exercițiunea acestui drept pe motiv că a transmis altuia proprietatea imobilului. De aci urmăză că este neadmisibil, ca fiind fără interes, interogatorul ce turburătorul propune a i se face asupra cestiunei dacă dînsul a vîndut sau nu acel imobil. Cas. I 389/94. Bul. pag. 1103.

o) Asemănat art. 227 din procedura civilă, interogatorul pôte fi propus asupra tuturilor faptelor procesului, fără nici o deosebire în privința naturei acelor fapte,

cu condițiune numai de a fi concludente în resolvarea cauzei: de unde urmăză că judecătorul fondului nu pôte respinge un asemenea interogatoriu sub cuvînt că era dat asupra unor fapte ce constituiau propria turpitudine a părții căreia i se deferă interogatoriu. Cas. I 434/94. Bul. pag. 1260.

p) Judecătorul fondului e în drept să respingă chemarea la interogatoriu între părți, când din împrejurările cauzei găsește că este inutilă. Cas. I 217/95. Bul. pag. 598.

¹⁾ *a)* Ori-cum ar fi motivele pentru cari judecătorii fondului anulează o expertiză, fie ele legale sau nu, întru cât dînșii au putere suverană de apreciere asupra sincerității sau meritului expertisei. sunt în drept s'o înlăture, fără ca prin acêsta să se pôtă pretinde că s'a violat verî-un text de lege, precum e acela relativ la forma depunerii jurămîntului de către expert. Cas. I. 228/90. Bul. pag. 677.

intr'insa, sau dacă are a mai adăoga ori a mai schimba ceva. Adaosele sau schimbările se vor trece asemenea în josul său în marginea procesului-verbal, Totul va fi sub-scris de președinte, grefier, și partea care s'a întrebat.

Dacă partea nu voesce sau nu pôte sub-scrie, se va face mențiune despre

acesta. (Pr. 198, 228, ur.) (Pr. Gen. 166). ¹⁾

233. Administrațiunile și stabilimentele publice vor fi îndatorate a numi un agent sau administrator care să aibă procură specială spre a răspunde la cestiunile cari i se vor fi comunicat. (Civ. 1206) Pr. Fr. 336).

234. Dacă partea re-

1) a) Judecătorii sunt în drept a întreba pe părți asupra cestiunilor în contestațiune fără să fie vorba de verii un interrogatoriu luat unei părți după cererea celei l'alte, nici de indivisibilitatea mărturisirii, când n'a fost divizată intru nimic. Cas. I. 233/88. Bul. pag. 600.

b) Mărturisirea înaintea justiției este suficient constată când este înscris făcută înaintea unui judecător competent de a primi declarațiunile sale. Cas. II. 338/88 Bul. pap. 1094.

c) Îndeplinirea formalității cerută de art. 232 din procedura civilă, se cere numai atunci când se face de către una din părțile litigante o cerere de a se supune cea l'altă parte la interrogatoriu, iar nu și în cazul când președintele de la sine pune o întrebare părții în interesul descoperirii adevărului; în acest cas, este destul, conform art. 194 din aceeași procedură de a se trece întrebarea și răspunsul în procesul-verbal al ședinței.

Nu se pôte propune pentru prima oră în cașiune midloce de casare asupra unor puncte care n'au fost invocate la instan-

țele de fond. Cas. I. 168/90 Bul. pag. 470.

d) Mărturisirea judiciară făcută de mandatar în prezența mandantului, fără ca acesta să l'contradică, este opozabilă mandantului. Cas. I. 236/94 Bul. pag. 689.

e) Prescripțiunile art. 232 din procedura civilă, de a se încheia un proces-verbal care să consemne răspunsurile părților, au loc numai când e vorba de interrogatorul propus de părți, iar nu și atunci când hotărîrea judecătorească constată răspunsurile făcute de o parte la întrebările ce magistratul este în drept a 'i face.

În acest din urmă cas magistratul nu are nici o formalitate de îndeplinit de cât a menționa declarațiunile părții în coprinsul hotărîrii sale, conform art. 124 din procedura civilă. Așa dar, face o greșită aplicațiune citatului articol 232 și violază art. 1204 din codul civil tribunalul care nu ține sêma de mărturisirea făcută de una din părți înaintea judecătorului de pace în condițiunile sus șise, pe cuvînt că nu e constatată printr'un asemenea proces-verbal. Cas. I. 48/96 Bul. pag. 165.

fuză de a răspunde la ces-tiunile ce i se vor pune de judecată, sau dacă, fără a justifica pedica legitimă nu vine la interogator ju-

decătorii vor putea con-sidera faptul ca mărturisit în contra sa. Pr. 228, ur. 230, ur. 245. — Civ. 1200. 1204) Pr. Gen. 167).¹⁾

^{1) a)} Apelul fiind devolutiv se poate repeta la instanță probele administrate înaintea primilor judecători. Cas. I 55/86 Bul. pag. 108.

^{b)} Aprecierea primei instanțe, luând neprezentarea părții che-mate să răspundă la un intero-gatoriū ca o mărturisire, fiind facultativă, nu lăgă instanța a-pelului, apelul fiind devolutiv. Cas. I 173/90 Bul. pag. 581.

^{c)} Apelul fiind devolutiv, par-tea căreia i s'a propus la prima instanță un interogatoriū, și nu s'a prezentat să răspundă, este în drept ca în instanța apelului, să cêră a răspunde la acest in-terogatoriū. Curtea de apel res-pingind o asemenea cerere vio-lêză și interpretêză rău art. 234 pr. civilă și pronunță o hotă-rire casabilă. Cas. I 170/91 Bul. pag. 328.

^{d)} Comite un exces de putere instanța judecătorească care res-pinge justificarea absenței de la interogatoriū, bazată pe un cer-tificat medical, pe motiv că me-dicul care a liberat certificatul, locuind în străinătate, nu pôte fi ascultat ca martor în cazul cînd s'ar contesta sinceritatea certificatului. Cas. II 10/92 Bul. pag. 85.

^{e)} De și este adevêrat că ne-presentarea părții spre a res-punde la interogatoriul propus de cea-laltă parte se pôte lua de judecător ca o mărturisire (art. 234 proc. civilă); judecătorul a-pelului însă, sesizat în urma a-

pelului său, este ținut de a-i ad-mite cererea de a răspunde în-a-intea sa la acel interogatoriū. Așa dar este casabilă, ca violînd dreptul de apêrare, decisiunea prin care instanța de apel res-pinge apelul făcut de acela că-ruia i se deferise interogatoriū la prima instanță, fără să ție semă de cererea ce avocatul făcea ca să se amîne procesul spre a veni apelantul în persônă să res-pundă la acel interogatoriū. Cas. I 432/94 Bul. pag. 1257.

^{f)} Partea căreia deferîndu-i-se un jurămênt decesoriū a lipsit la ziua fixată pentru prestarea lui, are drept ca, în urma oposițiunei ce face contra hotărîrîi de con-damnare pronunțată în lipsă-i, să săvîrșescă acest jurămînt, dacă justifică existența unei cauze le-gitime, care-l-a împedicat de a se presenta la ziua ce se fixase pentru prestarea jurămîntului, fără ca să se pôtă sustine că prin acesta s'ar ataca în ceva prin-cipiul autorității lucrului jude-cat. Cas. I 64/95 Bul. pag. 119.

^{g)} Neprezentarea părții spre a răspunde la interogatoriū pro-pus de adversarul său, nu con-stitue o presumpțiune legală de mărturisire a faptului conținut în acel interogatoriū. Cas. I 211/95 Bul. pag. 588.

^{h)} Instanța de fond este în drept să aprecieze conform art. 234 din procedura civilă, dacă pôte să considere refuzul Statu-lui de a se presenta să răspundă la interogatoriū ca o mărturisire

235. Dacă o parte arată că suferă de o boală sau infirmitate gravă, care o opresce de a veni în persoană la judecată, spre a răspunde la întrebările ce i se vor face, judecata va putea trimite la domiciliul

său pe unul din judecători ca împreună cu grefierul, și față cu cea-laltă parte sau în lipsă, dacă s'a chemat formal, să-i ia interogatorul cuvenit. Pr. 209, 236, 243) (Pr. Gen. 168). ¹⁾

236. Dacă acea parte

în contra sa, când dânsul și motivează refuzul său pe considerațiunea că nu recunoșce unei comunități străine personalitatea sa juridică, și că această existență dânsa nu poate proba de cât conform dreptului public român. Aprecierea instanței de fond în această privință scapă de sub controlul casațiunii. Cas. S. Unite 8/95 Bul. pag. 1232.

i) De și este adevărat că, prin efectul devolutiv de instanță al apelului, cauza este repusă în stare primitivă, acest principiu însă nu poate avea altă consecință atunci când judecătorul primei instanțe, în virtutea art. 234 din procedura civilă, a primit un fapt ca mărturisit prin nepresintarea părții ce i s'a propus, de cât aceea de a îndreptăți pe partea ce nu se presintase la prima instanță, ca să ceră a răspunde înaintea instanței de apel la acel interogatoriu, iar în cas de deces al acestei părți, în urma apelului, de a îndreptăți pe reprezentanții săi ca să dovedească că neînfrățirea de la prima instanță se justifică prin o piedică legitimă, ori să stabilească că acel interogatoriu nu era util în cauză sau că faptul asupra căruia el se propune nu era concludent și pertinent. Așa dar, dacă într'un asemenea cas, judecătorul ape-

lului înlătura dovada ce judecătorul primei instanțe dedusese din nepresintarea părții spre a răspunde la interogatoriul pe simplu motiv că apelul este devolutiv de instanță, dânsul aplică greșit acest principiu și violază citatul art. 234. Cas. I 465/95 Bul. pag. 1324.

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, decât pentru actele judecătorești emenate de la o curte sau tribunal, nu și pentru acelea grațioase făcute în afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând sub pedepsă de nulitate asistența grefierului, nu dispune de cât pentru viitor. Cas. I 227/87. Bulg. pag. 5 7.

b) Este valabilă delegațiunea dată numai de președintele tribunalului unui judecător ca să ia la domiciliul declaratiunea testatorului, care judecător n'are nevoie să fie asistat de grefier. Cas. I 91/90. Bul. pag. 259.

c) Comite un exces de putere instanța judecătorească care respinge justificarea absenței de la interogatoriu, basat pe un certificat medical, pe motiv că medicul care a liberat certificatul locuind în străinătate, nu poate fi

se află cu reședința în alt județ, judecata va putea trimite o comisiune rogatorie tribunalului local, ca unul din membrii acestuia, față cu grefierul, să la interogatorul convenit. (Pr. 210, 235, 243) Pr. Gen. 170, 171). 1).

Secțiunea 6. - Despre jurământul judiciar deferit unei părți.

237. Judecătorii vor putea, sau de la sine sau după cererea celei-l'alte părți, să defere uneia din părți jurământul asupra unor fapte ce se vor preciza prin încheierea care hotărăște jurământul. (Pr. 159, 238, ur. — Civ. 1297-1222, 1906.—Co. 46.—L. Timb. 18, 19^o; 22, 2^o) (Pr. Gen. 172).

ascultat ca martor în cazul când s'ar contesta sinceritatea certificatului său. Cas. II 10/92. Bul. pag. 85.

d) Interogatoriul unei părți se face fără chemarea celei-l'alte părți ca să asiste la luarea lui, atunci când partea interogată aflându-se într'un alt județ sau în străinătate acest interogatoriul se ia printr'o comisiune rogatorie. Cas. II 59/95. Bul. pag. 785.

1) a) Interogatoriul unei părți se face fără chemarea celei-alte ca să asiste la luarea lui atunci când partea interogată aflându-se într'un alt județ sau în străinătate, acest interogatoriul se ia

238. Mai înainte de a se săvârși jurământul, președintele în audiență publică, va expune părții faptele asupra cărora are să jure: și-i va aduce aminte pedepsele în contra sperjurului. Pr. 237, 239, ur.—P. 293.—Civ. 1207, ur.) Pr. Gen. 173, 1^o). 2).

239. Jurământul se va face în audiența următoare, afară numai dacă împrejurările cer ca să se săvârșescă îndată. Pr. 238, 240, ur.) (Pr. Gen. 173, 2^o). 3).

240. Jurământul se va săvârși în modul următor:

Cel ce are să jure, va pune mâna pe cruce, președintele va pronunța și el va repeti următoarele cuvinte:

printr'o comisiune rogatorie. Cas. II 59/95. Bul. pag. 785.

2) a) Când judecătorul fondului nu ține compt de jurământul decesoriu, acceptat și prestat de acela care i s'a deferit, afirmând că nu ar fi prestat, și introducând în cauză alte fapte, violăză art. 238 din procedura civilă și comite un exces de putere, ceea ce dă loc la casarea sentinței ce pronunță. Cas. II 328/91. Bul. pag. 723.

3) a) Acceptarea jurământului decesoriu fără a'l presta, echivalăză cu un refuz. Cas. I 379/86. Bul. pag. 915.

«Jur pe sânta cruce și înaintea lui Dumnezeu de a spune adevărul și nimic de cătadevărul asupra faptelor audite, și asupra căroră partea adversă (dacă este vorba de jurământ deferit de dînsa) sau judecata (dacă este vorba de jurământ de oficiu) îmi cere mărturisirea conștiinței.»

Dupe ce partea va fi

pronunțat acest jurământ, președintele va adăoga :

«Dumnezeu martor de jurământul ce ai făcut, să te pedepsască dacă vei fi sperjur. (Pr. 196. 237, ur. 241, ur.) Pr. Gen. 174).¹⁾

241. Acastă formă a jurământului se va putea modifica de judecată dacă partea are o religiune care o opresce de a face asemenea jurământ. Pr. 196,

¹⁾ a) Cerințele art. 240 și 241 din procedura civilă sunt bine îndeplinite când instanța de fond constată în fapt că jurământul s'a săvîrșit în sinagogă dupe ritul mosaic și cu paza tuturilor formelor prescrise de colecția Moldovei în această privință; iar recurentul nu dovedește contrariu înaintea curții de casațiune. Cas. I 137/90. Bul. pag. 423.

b) Jurământul decesoriu pôte fi dat în ori-ce fel de contestațiune și, prin urmare, chiar în contra actelor prezentate de părți. Cas. I 102/91. Bul. pag. 822.

c) Legea noastră de procedură civilă, prin art. 240, prescriind o formulă solemnă prin care are a se săvîrși jurământul judiciar deferit uneia din părți, urmăzează de aci că necontestarea modului cum s'ar presta un asemenea jurământ atrage nulitatea lui. Așa dar, simpla mențiune făcută în procesul-verbal încheiat conform art. 244 din șa procedura, că partea a prestat jurământul conform legii, fără să se arate în ce mod a fost prestat, sau cel puțin să se indice articolul de lege

dupe care acest jurământ a fost prestat nu este suficientă pentru a se putea cunósce dacă cerințele legii au fost îndeplinite și dacă acel jurământ a fost prestat în mod legal, și acesta atrage nulitatea și casarea hotărîrii pronunțată. Cas. Sec. Unite 221/93. Bul. pag. 580.

d) Mențiunea în procesul-verbal de audiență că jurământul s'a prestat de o parte în conformitate cu art. 240 din procedura civilă, face să se presupună că acel jurământ s'a săvîrșit întocmai dupe prescripțiunile aceluși articol, fără a mai fi nevoie să se reproducă în procesul-verbal și termenii sacramentali în care trebuie să se exprime cel ce jură. Cas. I 268/93. Bul. pag. 765.

e) Pentru ca jurământul prestat more-judaico de către un israelit să fie valabil, urmăzează ca declarațiunile aceluși care a jurat să fie coprinse în fôia de jurământ subscrisă de rabin. Alt-fel el nu pôte avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

240) Pr. Gen. 175) ¹⁾.

242. Jurământul se va săvârși tot-d'a-una față cu partea adversă, sau și în lipsa ei, dacă s'a chemat formal. (Pr. 224. 235, 240, ur.) ²⁾.

243. Dispozițiunile art. 235 și 236 se aplică și la jurământ.

244. După ce s'a săvârșit jurământul judecata va primi declarațiunea părții ce a jurat asupra

cestiunilor ce i s'a pus. Aceste declarațiuni, făcute sub puterea jurământului, se vor trece în procesu-verbal, subscris de președinte, de grefier și de partea ce a jurat.

Dacă partea nu va putea sau nu va voi a subscrie, se va menționa despre acesta. (Pr. 239, ur.) (Pr. Gen. 176 ³⁾).

245. Dacă partea căreia s'a deferit jurământul,

¹⁾ a) Cerințele art. 240 și 241 din procedura civilă sunt bine îndeplinite când instanța de fond constată în fapt că jurământul s'a săvârșit în sinagogă, după ritual mosaic și cu paza tuturor formelor prescrise de colecția Moldovei în această privință; iar recurentul nu dovedește contrariul înaintea curții de casațiune. Cas. I 137/90. Bul. pag. 423.

b) Apelul fiind devolutiv, se poate produce și discuta din nou toate faptele și probele aduse înaintea primei instanțe și, prin urmare, chiar jurământul, căci este unul din elementele de probațiune; ast-fel fiind, în apel se poate pune din nou în discuțiune admisibilitatea jurământului deferit la prima instanță, și instanța apelului este competentă să judece și să decidă asupra ei fără a mai cere ca persoana căreia s'a deferit să justifice cauza pentru care nu'l prestase la prima instanță. Cas. II 102/91. Bul. pag. 822.

c) Pentru ca jurământul prestat more-judaico de către un israelit să fie valabil urmăză ca declara-

țiunile aceleia care a jurat să fie cuprinsă în foia de jurământ subscrisă de rabin. Alt-fel el nu poate avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

²⁾ a) Nu este valabil jurământul prestat de parte în lipsa adversarului, dacă prestarea s'a făcut mai înainte de ora fixată prin citațiunea înmănată părților. Cas. I 139/90. Bul. pag. 425.

³⁾ a) Interpretarea răspunsurilor date de partea care a săvârșit jurământul decesoriiu ce i s'a deferit este lăsată judecătorului de fond. Cas. II 187/92. Bul. pag. 1012.

b) Legea noastră de procedură civilă, prin art. 240, prescriind o formulă solemnă în care are a se săvârși jurământul judiciar deferit unei părți, urmăză de aci că neconstatarea modului cum s'a prestat un asemenea jurământ atrage nulitatea lui. Așa dar, simpla mențiune făcută în procesul-verbal încheiat conform art. 244 din aceeași procedură, că partea a prestat jurământul conform legii, fără să se arate în

nu va veni la dîoa și locul însemnat spre a săvîrși jurămîntul, acesta se va putea considera un refuz din parte-î de a primi să jure. (Pr. 234, 237. — Civ. 1200, 1215-1218) (Pr. Gen. 177). ¹⁾

246. Se vor observa toate cele-alte dispozițiuni coprinse în Codicele civil asupra jurămîntului. (Civ. 1207-1222, 1906).

TITLUL XI.

Despre intervențiune.

247. Acela care are in-

ce mod a fost prestat, sau cel puțin să se indice articolul din lege după care acest jurămînt a fost prestat, nu este suficient pentru a se putea cunoște dacă cerințele legii au fost îndeplinite și dacă acel jurămînt a fost prestat în mod legal, și acesta atrage nulitatea și casarea hotărîrii pronunțată. Cas. Sect. Unite 221/93. Bul. pag. 580.

c) Mențiunea în procesul-verbal de audiență că jurămîntul s'a prestat de o parte în conformitate cu art. 240 din procedura civilă face să se presupună că acel jurămînt s'a săvîrșit întocmai după prescripțiunile acelui articol, fără a mai fi nevoie să se reproducă în procesul-verbal și termenii sacramentali în cari trebuie să se exprime cel ce jură. Cas. I 268/93. Bul. pag. 765.

d) Pentru ca jurămîntul prestat more-judaico de către un is-

terese într-o contestațiune ce se urmăzează între alte persoane, va putea cere ca să intre și el în proces. (Pr. 248, ur., 328, 399, ur., 462, 525, ur., 633, 641. — Civ. 769, 785, 1261. — L. Timb. 20, 2^o) (Pr. G. 267). ²⁾

248. Această intervențiune se va forma prin petițiune care va cuprinde mijlocele și conclusiunile. Petițiunea se va putea da sau înaintea dîlei de înfățișare a procesului principal sau chiar în acea di. (Pr. 106, 249, ur.) (Pr. Fr. 339. — Pr. Gen. 268, 1^o).

raelit să fie valabil urmăzează ca declarațiunile aceluia care a jurat să fie coprinse în foia de jurămînt subscrisă de rabin. Altfel el nu pôte avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

¹⁾ a) După art. 241 pr. civilă, modificarea formulei jurămîntului prescrisă de art. 241 este lăsată la facultatea judecătorului când partea căreia se deferă are o religie deosebită de cea creștină, de unde rezultă că jurămîntul admis a se săvîrși în pretoriul tribunalului de un israelit, iar nu în sinagogă, este valabil. Cas. II 102/91. Bul. pag. 822.

²⁾ a) Legatarul universal, față cu cererea ce tinde a-î diminua legatul, cerere ce se judecă între alte părți, avînd un interes vîdit în cauză, este în drept să ceară intervenirea sa. Instanța de fond, respingînd o asemenea ce-

249 Judecătorii vor prețui dacă astă cerere incidentă va trebui să nu să amâne procesul principal, care va fi pus în stare. (Pr. 248, 850, ur.)

250. În orîce cas judecata va îndatora pe interveniente ca să producă toate actele și mijlocele ce va fi avînd spre a-și susține cererea sa.

Părțile vor putea lua în cunoștință despre toate aceste acte și mijloce. (Pr. 97, 249, 251, ur.) Pr. Gen. 268, 2^o).

251. Dacă intervențiunea este admisă, intervenientele va avea dreptul să ia cunoștință despre actele și mijlocele părților principale.

Chestiunea principală, și cererea intervenientului vor face obiectul unei singure judecăți. (Pr. 113, 250, 252) (Pr. Gen. 269).

252. Dacă judecătorii vor aprea că intervențiunea este fără interes și nefondată, ei o vor respinge și vor urma judecarea cauzei. (Pr. 140, 251) Pr. Gen. 270).

TITLUL XII.

Despre suspensiunea, perempțiunea (închiderea) și începerea judecăților.

253. O judecată, care se află în cursul ei, se va suspenda, dacă toate părțile vor cere. (Pr. 254, ur., 256) (Pr. Gen. 272).¹⁾

254. Judecata se va suspenda încă :

a) Prin lipsa părților în ziua fixată pentru înfățișare.

b) Prin mórtea uneia din părți.

c) Prin interdicțiunea ei.

d) Prin mórtea, suspensiunea și exclusiunea pro-

rere violéază art. 247 din proc. civilă și pronunță o hotărîre casabilă, Cas. I 128/91. Bul. pag. 309.

¹⁾ a) Suspendarea cursului unei judecăți nu are loc de cât atunci când toate părțile o cere, afară de casurile prevădute de art. 254 procedura civilă. Ast-fel în acțiunile de divorț, când cererea de divorț a bărbatului este deja în apel, pe când cererea soției este

abia introdusă înaintea tribunalului, cererea făcută de soție înaintea curței de apel, de a suspenda acțiunea bărbatului până va veni și cererea sa în apel, nu este admisibilă, întru cât un asemenea cas nu intră în nici unul din casurile prevădute de art. 253 și 254 procedura civilă. Cas. 285/94. Bul. pag. 453.

curatorului uneia din părți.

e) Prin încetarea funcțiunilor în virtutea cărora o parte se înfățișă. (Pr. 93, 170, 181, 253, 255, 556. — Civ. 1552, ur.) (Pr. Gen. 273).¹⁾

255. Imprejurările însă arătate în articolul precedent nu vor opri nici concludsiunile ministerului pu-

blic, nici pronunțarea judecăteii, dacă ele s'aun ivit după terminarea pledărilor, sau după terminarea instrucțiunei scrise, când cauza era a se judeca fără pledare. (Pr. 103, 104, 253, ur.) (Pr. Gen. 274).

256. Judecata va reînchepe:

Pentru casul când păr-

1) a) Se comite un exces de putere când curtea fără a ține socoteala de formală notificare a avocatului uneia din părți, că clientele saun încetat din viață, punend procesul în suspensie, îl judecă și respinge opozițiunea ca ne susținută. Cas. I 139/87. Bul. pag. 313.

b) Persónele care fac parte din tr'o cetă de moșneni nu figureză în instanță ca individual citate, cetă de moșneni fiind o colectivitate căreia legiutorul ia recunoscut o personalitate.

De aceea, mórtea unuia din cetași nu suspendă judecata afacerii.

Aceste reguli se aplică și locuitorilor improprietăriți conform legii rurale care sunt încă in indivisiune, chiar dacă litigiul e relativ la o contestațiune asupra dreptului de proprietate a unei porțiuni din pământul pe care aun fost improprietăriți Cas. I 4/91. Bul. pag. 1330.

c) Suspendarea cursului unei judecăți nu are loc de cât atunci, când tóte părțile o cere, afară de casurile prevădute de art. 254 procedura civilă. Ast-fel, în acțiunile de divorț, când cererea de divorț a barbatului este

deja în apel, pe când cererea soției este abia introdusă la tribunal, cererea făcută de soție înaintea curței de apel, de a se suspenda acțiunea barbatului până va veni și cererea sa în apel, nu este admisibilă, întru cât un asemenea cas nu intră în nici unul din casurile prevădute de art. 253 și 254 procedura civilă. Cas. II 285/94. Bul. pag. 453.

e) Nu e de loc de suspendarea cercetării unei afaceri pentru cas de mórte a uneia din părți, când se constată în fapt că toți moștenitorii săi aun fost puși în posesiunea averii de moștenire. Cas. II 365/94. Bul. pag. 799.

f) Cursul perempțiunei unei judecăți nu póte fi întrerupt prin mórtea părții. Ceea ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce, dupe art. 257 din aceeași procedură, judecata se perimă, dupe cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interzișilor, întru cât de la cel din urmă act de procedură a trecut doi ani fără ca ea să fie reînceptă. Cas. I 431/94. Bul. pag. 1254.

tile au cerut suspendarea saŭ au lipsit, după o nouă cerere ce se va face și după noŭi citațiuni. (L. Timb. 18, 15^o; 20, 23^o).

Pentru casurile însemnate la lit. *b*, *c*, *d* și *e*, de

la art. 254, după noŭi citațiuni ce se vor face moștenitorilor, curatorilor, tutorilor, părților saŭ noŭilor reprezentanți. (Pr. 253-255) (Pr. Gen. 275).¹⁾

257. Judecata va fi pe-

1) *a*) Se perimă instanța numai în cas când nu se reîncepe judecata în termen de doi ani de la cel din urmă act de procedură, dupe o nouă cerere și după noŭi citațiuni făcute după stăruința părței. Cas. I 33/36. Bul. pag. 89.

b) Cererile de redeschiderea proceselor suspendate nu se comunică părților în copie. Cas. II 6/89. Bul. pag. 93.

c) Cererea de redeschiderea dosarului, fără scôterea de citațiuni nu întrerupe premptiunea. Cas. I 77/89. Bul. pag. 245, Cas. 159/91. Bul. pag. 429; Cas. I 117/92. Bul. pag. 236.

d) Simpla cerere de redeschidere a procesului, chiar urmată de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură întreruptiv de peremțiune, dacă nu saŭ scos și citațiunile. Cas. I 148/90. Bul. pag. 440. Cas. I 285/95. Bul. pag. 863.

e) Peremțiunea nu se pôte întrerupe printr'un act de procedură cunoscut de părțile litigante. Cas. I 325/90. Bul. pag. 1084.

f) Procesul se perimă când a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se fi început judecata. Cas. I 139/93. Bul. pag. 331.

g) Judecata se va perima, dupe cererea părței interesate, dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se re-

începă judecata. Și simpla cerere de redeschiderea dosarului fără scôterea de citațiuni nu se pôte socoti ca un act de procedură, și prin urmare, nu întrerupe peremțiunea. Cas. I 144/94. Bul. pag. 487.

h) Cursul peremțiunei unei judecăți nu pôte fi întrerupt prin mórtea părței. Ceea ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce dupe art. 257 din aceeași procedură, judecata se perimă, dupe cererea părței interesate, chiar în privința minorilor și interdișilor, întră cât de la cel din urmă act de procedură aŭ trecut doi ani fără ca ea să fie reîncepută. Cas. I 431/94. Bul. pag. 1254.

i) Din combinațiunea art. 256 și 257 din procedura civilă rezultă că simpla cerere de redeschidere a unei acțiuni pusă în suspensie, urmată chiar de ordonanța președintelui, de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natura a întrerupe peremțiunea dacă nu saŭ scos cuvenitele citațiuni. Cas. I 87/95. Bul. pag. 156.

j) Peremțiunea opozițiunei asupra căreia nu a intervenit nici o hotărîre care să recunoscă regularitatea ei, lasă hotărîrea pronunțată în lipsă hotărîrea lucrului judecat. Cas. I 239/95. Bul.

rimată, după cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interdicților, dacă partea va lăsa să treacă două ani de la cel din urmă act de pro-

cedură fără să reîncepă judecata. (Co. 895).

Peremțiunea se va declara prin o hotărâre dată fără vre-o chemare a părților. (Pr. 258, ur., 729-734.

pag. 706.

k) Dupe art. 257 procedura civilă, judecata se perimă dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără a mai face verii un altul spre a se putea pune procesul în stare de judecată. Și în înțelesul disului articol, combinat cu art. 216 din același procedură, nu poate fi privit ca întreruptiv de peremțiune de cât actul de procedură făcut în urma diligenței părții interesate, și care a fost adusă la cunoștința adversarului său, precum este scoterea citațiunei și comunicării ei în persoana acestuia. Așa dar, nu poate constitui ca act întreruptiv de peremțiune nici o ordonanță președentială prin care s'a fixat un termen pentru judecarea procesului, dacă pentru acest termen nu s'a scos citațiunii nici jurnalul încheiat de curte la acel termen, prin care nu face alt de cât să se constate că procedura, adică scoterea citațiunilor, nu a fost îndeplinită pentru acea zi și că nu s'a prezentat atunci una din părți. Cas. I 371/95. Bul. pag. 1093.

l) Midlocul că perimarea unei acțiuni trebuie a fi admisă cel puțin pentru părțile în privința cărora cursul ei nu fusese întrerupt, pe motiv că acțiunea nu ar fi fost admisibilă, nu poate fi invocat pentru prima oră în casatie, dacă n'a fost propus înaintea

instanței de fond. Cas. I 461/95. Bul. pag. 1319.

m) Cererile de redeschiderea unei acțiuni pusă în suspensiune neurmăte de scoterea citațiunilor și comunicarea lor, nu sunt de natură a întrerupe cursul peremțiunei. Cas. I 49/96. Bul. pag. 167.

n) Plata taxei citațiunei la portărei nu este de cât o condițiune pentru a se putea face un act de procedură, iar nu act de procedură, care nu întrerupe peremțiunea, ast-fel că, dacă portăreii primesc plata citațiunei și din negligență nu mijlocesc facerea și scoterea citațiunilor, din care cauză se perimă cauza, pentru aceasta, parte jignită poate cere a fi despăgubită de către portăreii negligenți, nu poate însă susține că ar fi făcut tot ce ar fi trebuit pentru a nu se perima. Cas. II 101/96. Bul. pag. 886.

o) Când contra aceleasi hotăriri sau făcut mai multe apeluri de către persoane deosebite, apeluri care au fost declarate conexe, dar în urmă puse în suspensiune din cauza morții unuia din apelanți, cererea de redeschidere făcută de unul din apelanți, însoțită și de citarea părților, între care și reprezentantul celui mort, constituie un act întreruptiv de peremțiune, chiar în privința apelanților cari au rămas în acțiune. Cas. I 151/96. Bul. pag. 663.

—Civ. 303, 1869, 1872, 1891)
(Pr. Gen. 276).¹⁾

¹⁾ a) Se perimă instanța numai în cas când nu se reîncepe judecata în termen de doi ani de la cel din urmă act de procedură, după o nouă cerere și după nouă citațiuni făcute după stăruința părții. Cas. I 33/86. Bul. pag. 89, 436. Bul. pag. 928.

b) Instanțele judecătorești care au fost sesizate de o cerere de perimare, nu pot fi împedicate de a se pronunța asupra ei, prin faptul că partea interesată, în urmă a cerut redeschiderea dosarului. Cas. I 82/86. Bul. pag. 179.

c) O hotărîre subscrisă și pronunțată în public fie chiar în materie de perimare, și are totă puterea legală, ne fiind permis nici unui judecător să mai revie asupra ei, calea legală de reformare fiind cea prevădută de lege. Cas. I 202/86. Bul. pag. 494.

d) Hotărîrile asupra cererilor de perempțiune fiind date pe cale grăciasă, ele nu trebuiesc pronunțate în ședința publică. Cas. I 246/86. Bul. pag. 679.

e) Conexarea având de efect unirea mai multor instanțe, nu împedică stingerea succesivă a fiecăreia din ele prin vre-un mijloc adus de lege, precum este perempțiunea când este vorba de fondul dreptului și pretențiunile uneia din părți sunt distincte și contrarii de ale celei-lalte. Cas. I 300/86. Bul. pag. 765.

f) Instanța se perimă dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani fără să plătească taxa portărilor. Cas. II 114/86. Bul. pag. 894, 429/88. Bul. pag. 917.

g) Când instanța este sesizată de o cerere de perimare și alta de redeschiderea dosarului, am-

258. Efectul perempțiunii unei judecăți este că

bele cereri trebuiesc cercetate și rezolvate. Ne pronunțarea curții asupra lor constituie o nemotivare a hotărîreii. Cas. I 55/87. Bul. pag. 100.

h) Cererea de redeschidere a dosarului, chiar însoțită de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natură a întrerupe perempțiunea, dacă nu sați scos citațiunile. Cas. I 358/86. Bul. pag. 871. Cas. I 72/87. Bul. pag. 126, 77/89. Bul. pag. 245. Cas. I 153/91. Bul. pag. 427. Cas. I 117/92. Bul. pag. 236. Cas. I 285/95. Bul. pag. 933.

i) Hotărîrile care emană de la o jurisdicțiune grăciasă, nu se pronunță în ședința publică, nici se chieamă părțile precum este de exemplu cazul de perimare al instanței. Cas. I 195/87. Bul. pag. 513.

j) Apelul este perimat, când partea care era datore să stăruască pentru expedierea citațiunilor, a lasat să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, măcar că se ordonase prestarea unui jurământ nesăvârșit din cauza ne plăței citațiunilor. Cas. I 283/87. Bul. pag. 750. Cas. I 396/94. Bul. pag. 119.

k) Se perimă instanța, când partea interesată căria incubă sarcina de a fi diliginte, o lasă în părăsire în termen de doi ani, de la cel din urmă act de procedură. Cas. I 375/87. Bul. pag. 935.

l) Este admisibil recursul făcut d'a dreptul la casațiune contra unei încheieri dată de curtea de apel, pronunțând asupra unei cereri de perimare. Cas. I 140/88. Bul. pag. 466.

tôte actele de procedură și ordonanțele preparatorii

m) Opozițiunile lăsate în nelucrare în timp de doi ani, se pot declara perimate, deosebit de instanța principală dacă n'a intervenit o hotărîre care să declare opozițiunea regulat făcută și admisibilă. Cas. I 247/88. Bul. pag. 839.

n) Se perimă instanța de recurs în casațiune dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură (o închiere de amânare) până la data cererii de perimare fără să se mai fi făcut verî-un alt act de procedură. Cas. I 66/39. Bul. pag. 129; Cas. I 409/90. Bul. pag. 1283; Cas. I 416/90. Bul. pag. 1291; Cas. I 15/89. Bul. pag. 23; Cas. I 3/90. Bul. pag. 2; Cas. II 29/90. Bul. pag. 373; Cas. II 45/90. Bul. pag. 577; Cas. I 44/91. Bul. pag. 123; Cas. I 226/91. Bul. pag. 612; Cas. I 37/92. Bul. pag. 97; Cas. Sec. Vacanțelor 131/93. Bul. pag. 692.

o) Închierea prin care o instanță respinge cererea de perimare, o desesizează definitiv, și partea n'are alt mijloc de reformare a celei încheieri de cât recursul în casațiune. Cas. I 148/96. Bul. pag. 440.

p) Închierile prin care tribunalul statuază asupra unei cereri de perimare sunt supuse apelului, fără distincțiune dacă a respins sau a admis cererea de perimare. Cas. I 243/90. Bul. pag. 770.

q) Când tribunalul constată în fapt că au trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură, și cu toate acestea respingerea cererii de perimare pe motiv că nu se putea imputa intimatului nici o culpă sau neglijență, violează art. 257 din procedura civilă și hotărîrea sa este casabilă. Cas. I 247/90. Bul. pag. 780.

r) Prescripțiunile art. 257 din procedura civilă, după care perimarea se pronunță fără chemarea părților, și au aplicațiune chiar înaintea curței de trimitere sesisată în urma casarei decisiunei dată de altă curte. Cas. I 93/91. Bul. pag. 207.

s) Apelurile făcute la Divanul domnesc al Moldovei și cari, de la desființarea lui, au trecut la curtea da casațiune, se perimă dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani, de la cel din urmă act de procedură, fără să facă nici un alt act nou de procedură. Cas. I 161/91. Bul. pag. 431; Cas. I 325/91. Bul. pag. 930.

t) O sentință dată în lipsă cu dreptul de opoziție și apel, făcută contra ei a fost declarată perimată și n'a mai fost atacată pe nici o altă cale de reformare prevădută de lege; așa dar, creanța recunoscută printr-o atare sentință poate fi opusă în compensațiune. Cas. I 39/92. Bul. pag. 100.

u) Hotărîrea curței de apel prin care un apel se declară perimat e susceptibilă de reformare numai pe calea recursului în casațiune, iar nu a opozițiunei înaintea aceleiași curți.

Suspendarea cursului perempțiunei unui apel pentru unul din apelanți, din cauza calității sale de militar aflat sub stég în timp de resbel, profită și are de efect a suspenda perempțiunea și pentru cei-alți apelanți care nu s'ar găsi în această categorie. Cas. I 251/92. Bul. pag. 597; Cas. I 420/91. Bul. pag. 1192.

v) Recursul în casațiune, în materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, este perimat dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani de la cel

se află stinse.

din urmă act de procedură, fără a face să se dea curs procesului. Cas. II 200/92. Bul. pag. 1074.

w) Principiul juridic pe care este fondată peremțiuinea instanțelor este necesitatea socială de a nu se prelungi procesele la indefinit, după voința uneia din părți, de unde urmează că peremțiuinea se poate cere și dobândi în toate cazurile în cari urmărirea acțiunii a încetat, fără a fi necesitate de a se fi declarat această încetare printr'o prealabilă hotărâre de suspensiune. Cas. I 389/92. Bul. pag. 1079.

x) Peremțiuinea se întrerupe prin cererea de redeschiderea dosarului, cu condițiune ca această cerere să fie urmată de scoterea citațiunelor. Cas. I 325/90. Bul. pag. 1084. Cas. I 139/93. Bul. pag. 331.

y) Legea din 27 Aprilie 1877, pentru suspendarea prescripțiunilor și a termenelor unor acte judecătorești, are efectul de a suspenda cursul perimării unei judecăți nu numai în ce privește pe militarul aflat sub stég, dar și în privința tuturilor celor-alte persoane care fac parte în acel proces. Cas. I 23/94. Bul. pag. 24.

z) Judecata se va perima dupe cererea părții interesate, dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se reîncepă judecata. Simpla cerere de redeschiderea dosarului fără scotere de citațiuni nu se poate socoti ca un act de procedură și prin urmare nu întrerupe peremțiuinea. Cas. I 149/94. Bul. pag. 487; Cas. I 197/94. Bul. pag. 641; Cas. I 245/95. Bul. pag. 714.

a') Dupe art. 257 din procedura civilă, combinat cu art. 895 din codul de comerț, judecata

Dreptul însă de a în

afacerilor comerciale se perimă când partea interesată lasă să treacă un an de la ultimul act de procedură, fără a o mai reîncepe. Cas. II. 413/94. Bul. pag. 1116.

b') Cursul peremțiuinei unei judecăți nu poate fi întrerupt prin mörtea părții. Ceea-ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce, dupe art. 257 din aceiași procedură judecata se perimă, dupe cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interzișilor într'u cât de la cel din urmă act de procedură au trecut doi ani fără ca ea să se reîncepă. Cas. I 431/94. Bul. pag. 1254.

c') Hotărârea dată asupra cererii de perimarea unui apel este susceptibilă de recurs în casație deosebit și independent de hotărârea dată asupra fondului. De unde urmează că, dacă partea căreia i s'a respins cererea de perimarea apelului adversarului său, a primit în urmă a se judeca în fondul procesului, fără a'și face nici o rezervă în privința dreptului de a ataca hotărârea de respingerea cererii de perimare, nu mai are dreptul ca în urmă să atace cu recurs această hotărâre dată asupra perimării și nici poate discuta cestiunea peremțiuinei cu ocasiunea recursului făcut contra hotărârei dată asupra fondului. Cas. I 43/95. Bul. pag. 97.

d') Din combinațiunea art. 256 și 257 din procedura civilă rezultă ca simpla cerere de redeschidere a unei acțiuni pusă în suspensie, urmată de ordonanța președintelui, de a se cita părțile, nu constituie un act de pro-

tenta o acțiune nu este stins. (Pr. 257, 259, 329,

cedură de natură a întrerupe perempțiunea dacă nu s'a scos cuvenitele citațiuni. Cas. I 87/95. Bul. pag. 156.

e') Perempțiunea opozițiunei asupra căreia nu a intervenit o hotărîre care să recunoască regularitatea ei lasă hotărîrei pronunțată în lipsă autoritatea lucrului judecat. Cas. I 239/95. Bul. pag. 706. Cas. I 249/96. Bul. pag. 721.

f') Prin perimarea opozițiunei nu se perimă întreaga instanță, ci numai opozițiunea, dacă asupra acelei opozițiuni nu s'a pronunțat nici o hotărîre care să o declare oel puțin admisibilă, așa că hotărîrea opoșată cată să'și producă toate efectele sale între părți. Cas. I 277/95. Bul. pag. 763. Cas. I 285/95. Bul. pag. 863.

g') Dupe art. 257 din procedura civilă, judecata se perimă dacă partea va lăsa să trecă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără a mai face verif-un altul spre a se pune procesul în stare de judecată. Și, în înțelesul disului articol, combinat cu art. 256 din aceeași procedură, nu pôte fi privit ca întreruptiv de perempțiune de cât actul de procedură făcut în urma diligenței părții interesate, și care a fost adus la cunoștința adversalului său, precum este scóterea citațiunei și comunicarea ei în persóna acestuia. Așa dar, nu pot constitui ca acte întreruptive de perempțiune nici ordonanța președentială prin care s'a fixat judecata procesului, dacă pentru acest termen, prin care nu face alt de cât să se constate că procedura, adică scóterea citațiunilor, nu a fost îndeplinită pentru acea și și că nu s'a presintat a-

tunci nici una din părți. Cas. I 219/95. Bul. pag. 271. Cas. I 371/95. Bul. pag. 1093.

h') Mișlocul că perimarea unei acțiuni trebuie a fi admisă oel puțin pentru părțile în privința căror cursul ei nu fusese întrerupt pe motiv că acțiunea nu ar fi fost admisibilă, dacă n'a fost propusă înaintea instanței de fond. Cas. I 461/95. Bul. pag. 1319.

i') Hotărîrele date de prima instanță asupra cererilor de perimare sunt susceptibile de apel, fie că s'a admis cererea, fie că s'a respins. Cas. I 24/96. Bul. pag. 27.

j') Cererile de redeschiderea unei acțiuni pusă în suspensie, neurmată de scóterea citațiunilor și comunicarea lor, nu sunt de natură a întrerupe cursul perempțiunei. Cas. I 49/96. Bul. pag. 167.

k') O judecată se pôte perima chiar când s'a ordonat facerea unei expertise dacă au trecut doi ani de la închierea care a ordonat expertisa, fără ca partea interesată să fie stăruiat ca expertisa să se facă și judecata să se reîncepă. Cas. I 72/96. Bul. pag. 194.

l') Când în contra aceleiași hotărîri sau făcut mai multe apeluri de către persóne deosebite, apeluri care au fost declarate conexe, dar în urmă puse în suspensie din cauza morței unuia din apelanți, însoțită și de citarea tuturilor părților, între care și reprezentantul celui mort, constituie un act întreruptiv de perempțiune, chiar în privința apelanților care au ramas în acțiune. Cas. I 15/96. Bul. pag. 663.

m') Pentru a cere perimarea, un procurator nu are nevoie de o procură specială, ci pôte face o asemenea cerere și în basa unei

376, 3^o. — Civ. 1869) (Pr. Gen. 277). 1).

259. Chiar după perempțiunea judecății, când acțiunea se intentează din nou, părțile se vor putea folosi și vor putea invoca :

1^o Mărturisirile, declarațiunile și jurământul, făcute de una din părți în timpul judecății perimate. (Pr. 124, 232, 244).

2^o Depunerile martorilor morți deja și cari se află constatate prin proces verbal. (Pr. 198, 257, ur.) (Pr. Gen. 278). 2).

260. Un proces se încheie când ambele părți,

prin act scris comunicat judecății cer închiderea.

1^o Reclamantele singur se poate desista, fără prejudiciu de daune interese pentru pagubele ce va fi putut cauza pârâtului. (Pr. 128.—Civ. 998).

2^o Numai părțile capabile de a contracta prin ele însăși se pot desista. (Civ. 949, ur.)

3^o Același tribunal sau curte va statua asupra daunelor interese ce va putea pretinde pârâtului. (Pr. 261. — Civ. 1869) (Pr. Fr. 402, 403). 3).

261. După ce una din

procuri generale. Cas. II 101/93. Bul. pag. 886.

n' Actele de procedură efectuate afară de instanța sesizată, nu sunt întreruptive de perempțiune. Cas. I 35/97 «Dreptul» 21/97.

1) a) O sentință dată în lipsă, cu dreptul de opoziție în apel, capătă caracterul lucrului judecat, dacă opoziția făcută contra ei a fost declarată perimată și n'a mai fost atacată, pe nici o altă cale de reformare prevădută de lege; așa dar, creanța recunoscută printr'o atare sentință poate fi opusă în compensațiune. Cas. I 39/92. Bul. pag. 100.

b) Prin perimarea unei opozițiuni nu se perimă întrăgă instanță ci numai opozițiunea, dacă asupra acelei opozițiuni nu s'a pronunțat nicio hotărâre care să o declare cel puțin admisibilă, așa

că hotărârea opoată cată să și producă toate efectele sale între părți. Cas. I 277/95. Bul. pag. 763.

2) a) Se violază legea, când tribunalul și fondază hotărârea pe probe instrumentate cu ocaziunea unui proces anterior, a cărui procedură a fost anulată, de ore ce instanțele judecătorești, nu pot să și bazeze decisiunile lor de cât pe dovezi adunate de dânsle și administrate în fața lor. Cas. I. 237/87. Bul. pag. 665.

3) a) Desistarea de la continuarea unei acțiuni pendinte făcută și acceptată în termenii condiționalii, este asimilată cu o închidere provisorie a dosarului cu dreptul de a'l redeschide. Cas I. 290/86 Bul. pag. 757.

b) Transacțiunile între părți au autoritatea lucrului judecat în cel din urmă resort, neputând

părți s'a desistat, și cea-
altă a acceptat desistarea,
acțiunea este stinsă defi-
nitiv. (Pr. 260) (Pr. Fr.
403, 1^o).

TITLUL XIII.

Despre regulare de competință.

262. Dacă o cauză se
află înaintea a două sau
mai mulți judecători de
plasă cari țin de același
tribunal, competența lor se

să fie atacat pe cale principală.
Cas. I. 314/88 Bul. pag. 1044.

c) Desistarea de la o căsătorie
procedată, chiar dacă s'ar con-
sidera ca constituind o obliga-
țiune de a nu se mai căsători
cu acea persoană, nu poate totuși
motiva prin sine însuși o cerere
de nulitate din partea mamei, de
oare-ce impedimentele la căsă-
torie sunt anume prescrise de
lege și părțile nu pot prin con-
vențiuni particulare, nici să le
creeze nici să le înlăture. Cas. I
203/90 Bul. pag. 626.

d) În materie penală, partea
civilă care s'a desistat de la pro-
ces, rezervându-și dreptul de a
urmări pe delincenți pe cale ci-
vilă, poate, înaintea aceleiași in-
stanțe, înainte de a face procesul
pe cale civilă și înainte de în-
chiderea desbaterilor, să se con-
stitue din nou ca parte civilă.
Cas. II 195/94 Bul. pag. 560.

¹⁾ a) Desistarea de la continua-
rea unei acțiuni pendinte, fă-
cută și acceptată în termeni con-
diționali, este asimilată cu o în-
chidere provisorie a dosarului,

va regula de acest tribunal.

Dacă judecătorii de plasă
depind de mai multe tri-
bunale regularea compe-
tinței se va face de către
curtea de apel respectivă.

Dacă judecătorii de plasă
nu depind de aceeași curte,
regularea competenței se
va face de către Curtea de
Casațiune. (Pr. 263, ur.—
Pr. P. 522, ur.—L. C. Cas.
36) (Pr. Fr. 363, 1^o, 2^o, 3^o).²⁾

263. Dacă aceeași ce-

cu dreptul de a-l redeschide.
Cas. I 290/86 Bul. pag. 757.

b) Desistarea reclamantului de
la o acțiune petitorie, cu re-
serva de a continua cu acțiunea
posesorie ce mai avea intentată,
nu poate avea de efect stingerea
dreptului său de a urmări această
acțiune posesorie. Cas. I 205/92
Bul. pag. 541.

c) Desistarea de la o acțiune nu
poate fi opusă aceluia care a fă-
cut-o de cât de partea față, de
care el s'a desistat și numai
dacă ea a fost făcută fără nici o
restricțiune. Cas. II 69/95 Bul.
pag. 824.

²⁾ a) Când cursul justiției este în-
trerupt printr'un conflict negativ
de competență, dreptul curței de
casațiune este de a da un regu-
lament de competență. Cas. I
331/87 Bul. pag. 874.

b) Când se ivesce un conflict
de jurisdicțiune între două sec-
țiuni ale aceluiași tribunal, nu-
mai curtea de casațiune are că-
derea să pronunțe un regula-
ment de competență. Cas. I 171/90
Bul. pag. 579.

rere este adresată la două sau la mai multe tribunale județene, cari țin de aceeași curte, regularea competenței lor se va judeca de această curte. Ea se va judeca de către Curtea de Casație, dacă tribunalele nu țin toate de aceeași Curte, sau dacă conflictul există între una sau mai multe curți. (Pr. 262, 264, ur., 304.—Pr. P. 523.—L. C. Cas. 36) (Pr. Fr. 363, 4^o) 1).

264. Indată ce se ivesce cazul de regularea competenței, se va suspenda verice altă procedură, până la regularea conflictului. (Pr. 262, ur., 265.—Pr. P. 530) 2).

c) Nu poate fi vorba de regulare de competență când nu există conflict de jurisdicțiune.

Instantele de fond sunt suverane în constatarea și aprecierea cestiunilor de fapt, și hotărârile lor, în astă privință scapă de sub censura curții de casație. Cas. I 374/93 Bul. pag. 1000.

1) a) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict de competență, dreptul curții de casație este de a da un regulament de competență. Cas. 331/87 Bul. pag. 874.

b) Când se ivesce un conflict de jurisdicțiune între două secțiuni ale aceluiasi tribunal, numai curtea de casație are căderea să pro-

265. Tribunalul său curtea care va judeca conflictul, va regula competența, față cu părțile, sau, în lipsa lor, dacă ele n'au venit după citațiunea ce li s'a făcut. (Pr. 262, ur.—Pr. P. 526) 3).

TITLUL XIV.

Despre trimiterea la un alt tribunal pentru casă de rudenie sau de afinitate.

266. Când una din părți va avea două rude sau afini până la gradul de ver al doilea, inclusiv, între judecătorii tribunalului de județ, orî trei rude sau afini, de același grad, la o curte de apel, sau când va avea o rudă, în gradul

nunțe un regulament de competență. Cas. I 171/90 Bul. pag. 580 ; Cas. II 330/91 Bul. pag. 812.

2) a) Are loc de suspendarea judecărei unui proces, până la pronunțarea unui regulament de competență, numai atunci când afacerea se găsește în același stare de procedură, înaintea a două tribunale deosebite de același grad de jurisdicțiune. Cas. I 221/95 Bul. pag. 610.

3) a) Cererea de redeschiderea dosarului, chiar însoțită de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natură a întrerupe perempțiunea, dacă nu s'au scos citațiunile. Cas. I 72/87 Bul. p. 126.

arătat, între judecătorii tribunalului, ori două rude la curte și însăși partea aceea va fi membru la acel tribunal sau curte, cea-altă parte va putea cere strămutarea la un alt tribunal sau o altă curte. (Pr. 267, ur., 271, ur. 277.—Civ. 660, ur. Pr. P. 539, ur.) (Pr. Fr. 368).

267. Strămutarea se va cere înainte de a se începe pledarea părților. (Pr. 108, 266, 268, ur., 280.—Pr. P. 540) (Pr. Fr. 369, 1^o).¹⁾

268. Cererea de strămutare se va desbata și se va pleda, față cu cea-altă parte, sau și în lipsă, dacă s'a chemat formal.

Se va încheia proces-verbal despre disele, dovedile și mijlocele fie-cărei părți. Încheierea curței sau tribunalului, prin care se va primi sau se va respinge strămutarea, va fi motivată. (Pr. 266, ur., 269, ur.)

269. Dacă cererea de strămutare se pune înaintea unui tribunal, și dacă ea se primesce, strămu-

tarea se va face la unul din tribunalele cele mai apropiate care țin de aceeași curte; érá dacă ea se primesce de o curte, strămutarea se va face la una din curțile cele mai apropiate. (Pr. 266, ur., 273) (Pr. Fr. 373).

270. Cererea de strămutare se va judeca cu apel și recurs. Apelul și recursul vor suspenda judecarea fondului. (Pr. 272, 283) (Pr. Fr. 376).

271. Acela care, în definitiv, va cădea asupra cererei sale de strămutare, se va condamna la o amendă de la 100 lei până la 500, și la alte daune interese în favoarea celei-alte părți. (Pr. 138, 273.—Civ. 998.—Pr. P. 538) (Pr. Fr. 374).

272. Apelul sau recursul se va forma fără taxă în termen de trei zile de la citirea încheierei în sala audiențelor. O dată ce acest termen a trecut, încheierea asupra strămutărei va rămânea definitivă.

Apelul sau recursul se

¹⁾ a) Când instanța este sesizată de o cerere de redeschiderea dosarului și alta de perimare, ambele cereri trebuiesc cercetate și

resolvate. Ne pronunțarea curței asupra lor constituie o nemotivare a hotărîrii. Cas. I 55/87. Bul. pag. 107.

va face printr'o declarațiune scrisă, chiar înaintea judecătoriei care a făcut încheierea; judecătorii va înainta d'a dreptul cererea autorității competente. (Pr. 270. 318).

273. Când strămutarea nu s'a primit, procedura sa va continua înaintea tribunalului său curței ce începuse judecarea procesului. (Pr. 271).

TITLUL XV.

Despre recusațiune

274. Orî-ce judecător va fi recusat:

1^o Când judecătorul său femeia sa este, unul său altul, interesat personal în proces;

2^o Când judecătorul va

fi rudă orî afin al părților, sau al uneia dintr'insele până la al patruilea grad inclusiv;

3^o Dacă femeia judecătorului este rudă orî afin a uneia din părți, până la gradul mai sus arătat în cas când femeia va fi în viață și nedivorțată, sau dacă fiind mîrtă orî divorțată, se află copii dintr'însa.—Dacă este mîrtă orî divorțată și nu sunt copii dintr'însa, nu se vor recusa de cît soțul, gine-rile și cumnatul. (Pr. 226, ur., 265, 276, ur., 313, 314 345.—J. Mil. 23) (99 L. Gen. 15 Fevr. 1816).¹⁾

275. Orî-ce judecător va mai fi recusat:

1^o Dacă judecătorul, fe-

¹⁾ a) Din art. 274, 276, 280, 281 și 282 din procedura civilă, rezultă că: atunci când una din părțile litigante propun o recusare în persóna fie a unuia, fie a mai multor judecători, acești judecători nu pot ei însuși să discute propunerea de recusare, ci trebuie să o judece judecătorii rămași nerecușați, dacă sunt în completul prevădut de lege; iar în cas contrariu să se completeze tribunalul său curtea cu alți judecători și, în lipsă de judecători, cu advocați conform dreptului comun, și acesta chiar când motivele de recusare n'ar intra

în acele prevădute de lege. Cas. II 171/93. Bul. pag. 910.

b) În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, jurații se pot recusa și de la sine, conform dreptului comun relativ la recusarea judecătorilor, când în persóna lor există verî-un motiv legal de recusare. Ast-fel, un jurat a fost în drept a se recusa de la sine, pentru că e frate cu proprietarul expropriat, cas prevădut de art. 274 alin. II din procedura civilă, și judecătorul director, primind această recusațiune, nu violază nici un text de lege. Cas. 8/95. Bul. pag. 56.

meia sa, descendenții ori ascendenții săi, sau afinii săi, de aceeași linie, au un proces asupra unei cestiuni asemănată întocmai cu aceea care se judecă între părți;

2^o Dacă aceste persoane au o judecată la tribunalul său curtea unde una din părți este judecător;

3^o Dacă între aceleași persoane și una din părți, ori soția și rudele sale în linie dréptă, a fost o judecată criminală în decurs de cinci ani înaintea recusărei. (Pr. 274, 276. ur., 314.—J. Mil. 23) (103 L. G. 15 Febr. 1816, 1^o, 2^o, și 3^o).

276. Orice judecător va fi încă recusabil:

1^o Dacă el, femeia sa, sau copiii săi minori sunt creditor, debitor ori garant ai uneia din părți; (104 L. Gen. 15 Febr. 1816).

2^o Dacă este moștenitor presumpțiv sau donator al uneia din părți, sau dacă una din părți este moștenitorul său presumpțiv. (104, 2^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

3^o Dacă el este stăpân sau asociat al unei părți. (104, 4^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

4^o Dacă judecătorul este

tutor, curator sau consiliu judiciar al uneia din părți. (104, 5^o L. Gen. 15 Febr. 1816)

5^o Dacă el este administrator al unui stabiliment sau societăți care se află interesată în proces. (104, 6^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

6^o Dacă a pledat sau și a dat opiniunea în scris în acest proces, (105, 1^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

7^o Dacă a mai luat parte la acest proces ca judecător, arbitru sau expert. (105, 3^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

8^o Dacă a depus ca martor în astă cestiune. (105, 4^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

9^o Dacă și-a manifestat public opiniunea sa mai înainte de a se pronunța hotărîrea. (105, 5^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

10^o Dacă a primit de la una din părți daruri sau promisiuni de daruri ori de serviciu. (105, 7^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

11^o Dacă este inimizie capitală între judecător și una din părți; dacă din partea judecătorului a urmat în contra uneia din părți, în cele șese luni din naintea recusațiunei, agresiuni, injurii sau amenin-

tări verbale sau în scris. (105, 9^o L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾

12^o Dacă este frate, rudă de sus ori de jos cu advocatul uneia din părți. (Pr. 274, ur. 277, ur. — J. Mil. 23) (106 L. Gen. 15 Febr. 1816).

277. Nu vor fi recusabili rudele sau afinii celor care figurează în pro-

ces în calitate de tutori, curatorii, directorii ai unui stabiliment public sau de comerț, cînd acești tutori, curatorii ori administratorii nu vor avea un interes personal în proces. (Pr. 274-276) (102 L. Gen. 15 Febr. 1816).

278. Tot judecătorul care va ști că există în persoana sa o cauză de re-

¹⁾ a) Mijlocele privitoare la recusarea unui judecător, sunt fără interes, cînd în ziua pronunțării el n'a mai luat parte în proces. Cas. I 149/86 Bul. pag. 404.

b) Este viciat compusă curtea de apel în materie penală ca și în cea civilă, cu judecătorii din aceea care făcînd parte din camera de punere sub acusațiune sau pronunțat în cauză trimițînd procesul la tribunal. Cas. II 53/87 Bul. pag. 75.

c) Un judecător nu poate participa la curtea cu jurați numai atunci cînd a dat un mandat de depunere, de arestare sau a subscris o ordonanță de urmărire. Cas. II 190/89 Bul. pag. 369.

d) Nu constituie o cauză de recusare cînd judecătorul sa pronunțat într'un alt proces și care avea alt obiect. Cas. I 350/89 Bul. pag. 925.

e) Nu există cas de recusațiune în persoana unui judecător pentru rudenia sa cu un fost avocat al părții în proces. Cas. I 72/90. Bul. pag. 178.

f) Nu se poate face un motiv de casare din faptul că un judecător care a participat la curtea cu jurați era recusabil, într'u cît

nu s'a produs recusarea la instanța de fond. Cas. II 367/90 Bul. pag. 925.

g) Din art. 274, 276, 280, 281 și 282 din procedura civilă, rezultă că: atunci cînd una din părțile în litigiu propune o recusare în persoană, fie a unui, fie a mai multor judecători, acești judecători nu pot ei însăși să discute propunerea de recusare, ci trebuie să o judece judecătorii rămași nerecusați, dacă sunt în completul prevăzut de lege; iar în cas contrariu să se completeze tribunalul sau curtea cu alți judecători și, în lipsă de judecători, cu avocați, conform dreptului comun, și acesta chiar cînd motivele de recusare n'ar intra în aceea care prevădute de lege. Cas. II 171/93 Bul. pag. 910.

h) Dacă judecătorii curței de apel, care au luat parte la camera de punere sub acusare pentru trîmiterea preveniturii în judecată, se recusă de a judeca procesul și în fond, curtea este bine constituită prin judecătorii trași la sort de la o altă secțiune a aceleiași curți. Cas. II 166/96 Bul. pag. 636.

cusățiune o va declara în-
sus tribunalului său cur-
ței, care va decide dacă
trebuie să ia parte la ju-
dacată. (Pr. 274, ur, 283,
ur.) (109 L. Gen. 15 Febr.
1816). ¹⁾.

279. Judecătorul însă
recusabil va putea lua parte
la proces, dacă toate păr-
țile cari figurază în pro-
ces și cari vor fi capabile
a contracta prin ele însăși,
vor declara direct, sau prin
un imputernicit special
pentru acesta, că primesc
a'l avea de judecător.

Sentința sa hotărîrea

va face mențiune despre
acesta. (Pr. 274, ur.) (110
L. Gen. 15 Febr. 1816). ²⁾.

280. Cel ce va voi să
recuse va trebui să facă
propunerea sa de recusare
mai înainte de începerea
desbaterilor. (L. J. Oc. 34,
105-109).

Dacă cauzele de recu-
sare, s'au ivit după înce-
perea procesului, partea
interesată le va propune
îndată ce le va cunoște.
(Pr. 214, 267, 278, 281, ur.
287, 345) (111, L. Gen. 15
Febr. 1816). ³⁾.

281. Recusațiunea va fi

¹⁾ a) Un judecător nu poate par-
ticipa la curtea cu jurați nu-
mai atunci când a dat un mandat
de depunere, de arestare sau a
subscris o ordonanță de urmă-
rire. Cas. II 190/89 Bul. pag. 369.

b) Nu se poate invoca pentru
prima oră un mijloc de casare
tras din împregiurarea că unui
din judecătorii fondului erau re-
cusabili, dacă această recusare n'a
fost propusă înainte instanței
de fond. Cas. I 394/91 Bul. pag.
1094.

c) Nu poate da loc la casare
lipsa declarațiunei ce art. 278
din procedura civilă prescrie ju-
decătorului care va ști că există
în persoană sa o cauză de recu-
sațiune, dacă partea interesată
n'a propus recusarea la timp o-
portun. Cas. II 81/93 Bul. pag. 509.

d) Neabținerea de la judecată
a unui judecător care era recu-
sabil, nu poate atrage casarea ho-

tărîrei pronunțată dacă partea
interesată n'a propus cererea de
recusare înainte instanței de
fond. Cas. II 470/93 Bul. pag. 919.

²⁾ a) Nu se poate invoca pentru
prima oră un mijloc de casare
tras din împregiurarea că unui
din judecătorii fondului erau re-
cusabili, dacă această recusare n'a
fost propusă înainte instanței de
fond. Cas. I 394/91 Bul. pag. 1094.

b) Neabținerea de la judecată
a unui judecător care era recu-
sabil, nu poate atrage casarea ho-
tărîrei, pronunțată dacă partea
interesată n'a propus cererea de
de recusare înainte instanței de
fond. Cas. II 470/93 Bul. pag. 919.

³⁾ a) Recusațiunea în persoană
unui judecător trebuie să fie pro-
pusă înainte începerei desbate-
rilor, de unde consecința că ho-
tărîrea nu este nulă dacă jude-
cătorul a luat parte, chiar dacă
era recusabil, afară de cazul când

propusă printr'un act scris, dat președintelui, sau dacă recusațiunea este în contra președintelui, dat judecătorului care 'i va ținea locul. (L. Timbr. 20, 32°).

Acest act va fi subscris de partea care propune recusarea sa de împuternicitul său. (Pr. 274., ur., 280, 282, ur. 287) (113, 1° și 2° L. G. 15 Febr. 1816).¹⁾

282. Președintele va comunica actul judecătorului recusat.

Acesta va răspunde, în scris sau verbal, în camera de consiliu.

Nu se va face nici un alt act de procedură. (Pr. 281, 283, ur. 287) 113. 3°, 4°, 5° L. Gen. 15 Febr. 1816).

283. Tribunalul său cur-

densul ar fi fost personal interesat în cauză. Cas. II 172/90 Bul. pag. 394.

¹⁾ a) Nu este ținut tribunalul să se pronunțe asupra recusațiunii ridicate în persoană unui judecător, când ea nu este formulată în scris. Cas. II 177/30 Bul. pag. 1469.

²⁾ a) Advocatul este în drept a face recusațiune în persoană unui judecător, în virtutea procurei clientului său. Cas. II 96/87 Bul. pag. 158.

b) Când asupra unei contestațiuni la o urmărire imobiliară,

tea înaintea căria s'a propus recusarea, va delibera asupra-î după ce va asculta și conclusiunile ministerului public. (114, 1° L. Gen. 15 Febr. 1826).

Judecătorul recusat nu va putea lua parte la astă deliberare. (116, 1° L. Gen. 15 Febr. 1816).

Incheierea asupra recusațiunii se va putea citi în ședința publică, și dreptul de apel sau recurs nu va împiedica pe tribunalul său curte de a intra în examinarea fondului. (Pr. 215, 280, ur. 284, ur. 287, 345.— L. J. Oc. 107) (114, 2° L. Gen. 15 Febr. 1816).²⁾

284. Dacă recusarea s'a primit, judecătorul recusat se va retrage, și nu va putea, sub nici un fel de cuvânt, asista în camera de

care debitorul cere amânarea ei, ca fiindu-î acordată de creditor, se propune o recusațiune și din cauza neputinței de a se complecta tribunalul cu membri necesari spre a rezolva, se amână atât cestiunea de recusațiune cât și contestațiunea, tribunalul nu poate să procedă la efectuarea vânzării în urma stăruinței unui alt creditor urmăritor, întrucât ambele urmăriri erau conexe, mai înainte de a se rezolva recusațiunea și cu participarea mai cu seamă a judecătorului recusat. Cas. II 39/89 Bul. pag. 332.

consiliu, la deliberările judecătorilor asupra procesului. (Pr. 280, ur. 283, 286, 287.—L. J. Oc. 109) (116. 2^o L. Gen. 15 Febr. 1816).

285. Numai respingerea recusărei contra unuia din membrii curților apelative, poate provoca casarea sentinței curței.¹⁾

Recusările contra hotărîrilor tribunalelor pentru acest motiv, va putea avea loc numai atunci când sentința pronunțată de tribunal este din acelea cari rămân definitive. Pr. 283, 284.—L. C. Cas. 38).

286. Dispozițiunile de

mai sus asupra cauzelor de recusare și modul de a le propune și judeca se vor aplica:

Procurorilor și substituților lor, precum și grefierilor.

Procurorii și substituții nu se pot recusa când joacă rol de părți principale. (Pr. 81, 274-276, 277-279, 280-284) (117 L. Gen. 15 Febr. 1816).²⁾

287. Dispozițiunile de mai sus, fiind aplicabile la materiile penale ca și la cele civile, art. 550 până la art. 572 din procedura Codicelui penal rămân a-

¹⁾ a) Nu se poate face recurs în casațiune de cât numai în contra unei hotărîri care respinge o cerere de recuzare și o asemenea cerere nici a existat. Cas. I 19/83. Bul. pag. 19.

b) Neregularitățile de forme, nefiind de ordine publică, nu se poate propune pentru prima oară în casațiune, dacă n'a fost propuse la instanța de fond. Cas. II 118/86. Bul. pag. 902.

c) Dacă recusarea în persóna unui judecător n'a fost propusă la instanța de fond, nu se poate face un motiv de casare pentru acesta. Cas. II 92/89. Bul. pag. 218; Cas. I 394/91. Bul. pag. 1094.

d) Nu poate da loc la casare lipsa de declarațiune ce art. 278 din procedura civilă prescrie judecătorului care va sci că există în persóna sa o cauză de recu-

sațiune, dacă partea interesată n'a propus recusarea la timp. Cas. II 81/93. Bul. pag. 509.

e) Neabținerea de la judecată a unui judecător care era recusabil, nu poate atrage casarea hotărîrei pronunțată, dacă partea interesată n'a propus cererea de recusare înaintea instanței de fond. Cas. II 470/93. Bul. pag. 919.

f) Pentru ca recusarea unui judecător să poată fi invocată ca motiv de casare trebuie ca să fi fost propusă înaintea instanței ce a pronunțat hotărîrea definitivă. Cas. 394/95. Bul. pag. 1113.

²⁾ a) Participarea înaintea curței de trimitere a aceluiași procuror care a figurat și înaintea primei curți, nu constituie un mijloc de casare, el având rol de parte principală. Cas. II 65/89. Bul. pag. 117.

brogate. (108. L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾.

TITLUL XVI.

Despre revisuirea judecăților.

Secțiunea 1.— *Casurile în care se poate cere revisuirea.*

288. Se va putea cere revisuirea unei sentințe sau decisiuni rămase definitive:

1^o Dacă coprinde dispozițiunii contrarii unei alteia sau atât de obscure în cât nu li se poate înțelege sensul și nu se pot aplica.

2^o Dacă se pronunță asupra unor lucruri cari nu s'au cerut.

3^o Dacă judecata a dat mai mult de cât s'a cerut.

4^o Dacă s'a uitat a se pro

nunța asupra unui punct cerut.

5^o Dacă obiectul procesului nu se află în ființă sau nu se poate prețui.

6^o Dacă condamnatul va dovedi că a îndeplinit deja parte din dispozițiunile hotărârii cu care cere a se scădea.

7^o Dacă sentința, fiind pentru imobile, puncturile de hotare, fie și streine, pe care s'a întemiat hotărârea, sunt contestate în ființa lor.

8^o Dacă asupra unei prețuiri ordonate prin definitivă sentință, se vor ivi contestațiuni bine-cuvântate. (Pr. 289, ur. 292, ur. 296, 365, 367. — L. T. 21, 7^o) (Pr. Gen. 281). ²⁾.

289. Revisuirea se poate

¹⁾ a) Participarea înaintea curței de trimetere a aceluiași procuror care a figurat și înaintea primei curți, nu constituie un mijloc de casare el având rol de parte principală. Cas. II 65|39 Bul. pag. 117.

²⁾ Aliniatele 5, 6, 7 și 8 de la art. 288 lipsesc atât în art. și Pr. Genoveză cât și cea franceză; ele sunt inovațiuni ale Legiuitorului Român.

a) Este admisibilă cererea de revisuire, când se constată că s'a dat ceea ce nu s'a cerut și mai mult de cât s'a cerut.

Pe cale de revisuire, nu se

poate acorda dobândă care nu fusese cerute, fără să se violeze autoritatea lucrului judecat. Cas. I 297|86 Bul. pag. 760.

b) Neputința de a se executa o hotărâre constituie un cas de revisuire iar nu de casare. Cas. sec. I 385|83 Bul. pag. 922.

c) Cererea de revisuire în contra decisiunilor date contradictoriu, de curtea de casațiune este neadmisibilă. Cas. I. 94|87 Bul. p. 184, Cas. I 133|91 Bul. pag. 312.

d) Admiterea cererii de revisuire sub raportul formei de revisuire nu leagă instanța și asupra capetelor de cerere pe care

cere dacă este contrarie-tate de sentințe sau deci-siuni definitive, date în-tre aceleași părți asupra aceluiași obiect și cu ace-

leași mijloce de către ace-leași tribunale sau curți. (Pr. 288, 290, ur. 293, ur. 296, 304.—Pr. P 445, ur. —Civ. 1201) (Pr. Gen. 282).

este întemeiată revizuirea în fond Cas. I 144/87. Bul. pag. 317.

e) Ne statuarea asupra unui punct cerut de părți, constituie un motiv de revizuire Cas. I 267/87 Bul. pag. 691.

f) Ne pronunțarea instanței asupra unui punct cerut de părți constituie un motiv de revizuire, iar nu de casare. Cas. I. 269/87 Bul. pag. 694.

g) Mama legitimă a unui copil, are dreptul să ceară pe cale principală usufructul său legal din averea defunctului său soț afară numai dacă l'a cerut și curtea nu s'a pronunțat, pentru care i este rezervat dreptul de revizuire. Cas. I. 10/88. Bul. pag. 11.

h) Revizuirea unei hotărâri pe motiv de omisiune de a se fi pronunțat asupra unui punct cerut nu este admisibilă, dacă partea nu dovedește că punctul asupra căruia nu s'a pronunțat a fost în adevăr cerut. Cas. I 18/89 Bul. pag. 27.

i) Omisiunea de a se statua de către instanțele de fond asupra unui punct cerut, nu poate constitui un mijloc de casare, ci o cerere de revizuire. Cas I 120/90. Bul. pag. 314; Cas. I 1/93 Bul. pag. 1; Cas. I 176/93 Bul. pag. 462; Cas. II. 413/94 Bul. pag. 1117.

j) Este casabilă hotărârea care admite revizuirea unei hotărâri pe motiv că ea ar fi pronunțat condamnațiunii mai mari de cât s'a cerut, când se constată că prin ea nu s'a acordat de cât ceea ce s'a reclamat. Cas. I 440/90

Bul. pag. 1412.

k) Revizuirea unei hotărâri poate avea loc numai atunci când judecătorul nu s'a pronunțat asupra unui cap de cerere, iar nu când el a omis a se pronunța asupra unui mijloc pe care se întemeia cererea, căci acesta dă loc numai la recurs în casațiune. Cas. I 204/91 Bul. pag. 582.

l) Revizuirea prevădută de art. 288 al 7 din procedura civilă, are loc numai atunci când sunt constatate în însăși ființa lor punctele de hotare stabilite în prima hotărâre a cărei revizuire se cere, nu însă și atunci, când se cere ca linia ce pleacă de la un punct la altul, să fie o linie dreaptă, iar nu conform posesiunei actuale. Cas. I. 241/91 Bul. pag. 693.

m) Constatarea instanței de fond că o cerere nu s'a făcut de cât după închiderea debaterilor, în concluziuni scrise, este o cestiune de fapt care scapă de controlul curții de casațiune. Nu violază autoritatea lucrului judecat decisiunea care nu consideră că ast-fel o hotărâre, la care părțile s'a referit cu argumente de apărare, fără ca să formuleze precis că invocă autoritatea lucrului judecat. Cas. I 303/91 Bul. pag. 758.

n) Când hotărârea pronunță condamnațiunii mai mari de cât cele cerute, reformarea ei nu se poate cere pe calea recursului în casațiune, ci numai pe aceea a revizuirii, conform art. 288, alin. III din proc. civilă. Cas. I 329/91

290. Revisuirea se va mai cere:

1^o Dacă de la pronunțarea hotărîrii s'a descoperit acte probatorii, cari s'au reținut până atunci sau de către chiar partea în favoarea căria s'a pronunțat judecata, sau prin o forță majoră.

2^o Dacă judecata s'a pronunțat întemeindu-se pe nise acte cari erau deja declarate false pe când a-

vea loc înfățișarea sa și cari s'a recunoscut și declarat false în urma judecății.

3^o Dacă martorii cari au depus în acea judecată, sau partea care a jurat s'a descoperit mai în urmă că acei martori au fost mincinoși, sau că acea parte a comis un sperjur. (Pr. 288, ur. 291, 293, ur. 296, 365.—Pr. P. 445-449.—Civ. 1714, 1716) (Pr. Gen. 284).¹⁾

291. Statul, comunele,

Bul. pag. 935.

a) Numai hotărîrile instanțelor de fond sunt susceptibile de revisuire iar nu și ale curții de casație. Cas. I. 432/91 Bul. pag. 1253.

b) Art. 288, alin. I din procedura civilă, admite revisuirea unei hotărîri numai în cazul în care există contrarietate sau obscuritate între diferitele dispozițiuni ale însuși dispozitivului hotărîrii, iar nu și atunci când acest lucru ar exista între motivele hotărîrii și dispozitivul ei. Cas. I. 204/93. Bul. pag. 555.

c) Legiuitorul procedurii civile a avut în vedere, în materie de revisuire, nu numai procedurile civile franceze și genoveze ci și legiuirea română din 1852 asupra împedărilor. Cas. I. Unite 4/94. Bul. pag. 409.

d) Sunt susceptibile de revisuire nu numai hotărîrile pronunțate de ultima instanță, dar și acelea cari au fost pronunțate de prima jurisdicțiune și au rămas definitive prin neapelare. Cas. I 39/94. Bul. pag. 1107.

1) a) Cererile de revisuire se pot face în cas când de la pronunțarea hotărîrii s'a descoperit acte probatorii, care au fost reținute de partea adversă sau de forță majoră, iar nu și când s'a pierdut din neglijența lor. Cas. I 364/87 Bul. pag. 970; 77/37 Bul. pag. 630.

b) Tutorele poate figura înaintea curții de casație fără autorizațiunea consiliului de familie, dacă a figurat în această calitate fără nici o contestațiune la instanțele de fond. Cas. I 13/18 Bul. pag. 19.

c) Este admisibilă cererea de revisuire făcută în virtutea art. 290 procedura civilă, pe motiv de descoperirea de noi acte, când aceste acte nu consistă dintr-o hotărîre judecătorească care e un act public și trecut în registrele tribunalului puse la dispozițiunea părții ca să fie putut lua cunoștință de ele, așa că nu se poate dice că a fost reținute de partea adversă sau de o forță majoră. Cas. I 284/91 Bul. pag. 740.

d) Dreptul contabilului de a

stabilimentele publice și minorii pot fi încă admiși

a cere revisuirea, dacă cei însărcinați a'i apăra nu'i

cere revisuirea unui compt, asupra căruia se va fi dat o hotărîre de curtea de compturi, nu se mărginesce numai la casurile de omisiuni, erori, etc. Această restricțiune este impusă de art. 19 din legea organică a disei curți numai în privința revisuirii ce s'ar face ex-officio de curte sau după rechizițiunea ministerului public. Comptabilul este în drept a cere revisuirea ori de câte ori și va sprijini cererea sa pe un act justificativ în regulă, dobândit în urma hotărîrii și asupra căruia curtea, neavîndu-l în vedere la cercetarea comptului, n'a putut a se pronunța. Și citatul art. 19, cu deosebire de dispozițiunile art. 290 al I din procedura civilă, nu pune ca condițiune a admiterii cererii de revisuire, întemeiată pe acte justificative noui, că acele acte să fi fost reținute prin o forță majoră. Așa dar, este casabilă hotărîrea prin care curtea de compturi respinge o asemenea cerere de revisuire pe motiv că ea n'a fost cerută pentru verio omisiune sau erore strecurată în decisiunea sa, ci pentru fapte puse pentru prima oară în judecata ei. Cas. II 132/93 Bul. pag. 783.

e) Statul este în drept a cere revisuirea unei hotărîri dată în prima instanță, când n'a fost apărut și ea rămas definitivă prin ne apelare. Cas. I 21/94 Bul. pag. 22.

f) Sub imperiul leguirei din anul 1852 asupra împiedicărilor, singura condițiune ce se cerea pentru ca o hotărîre să pótă fi atacată pe cale, de împiedicare, (revisuire), neapărat în casurile

ce legea prevedea, era ca aceea hotărîre să fie executorie, și aceasta fără a se distinge dacă instanța ce a dat-o avea sau nu dreptul de la lege a da aceea hotărîre într'un mod definitiv și irrevocabil. Ast-fel, sub imperiul legilor în vîgore în anul 1852, și anume al regulamentului organic și al legii din 1847, pentru o mai grabnică săvîrșire a pricinilor judecătorești, putěu fi atacate pe cale împiedicării hotărîrilor desăvîrșite, executorii, adică când partea are drept a le ataca pe calea opozițiunei sau apelului; și acesta chiar în cazul când legea acordând părții aceste drepturi, dēnsa a lăsat să trecă termenul fără a usa de aceste căi. Cas. sec. unite 4/94 Bul. pag. 479.

g) Cestiunea de a se sci cum că nise acte n'a fost cunoscute părții dintr'o cauză de forță majoră, și că, prin urmare, dēnsa e în drept, asemēnat ar 290 al I din procedura civilă, a cere revisuirea hotărîrii pronunțată contra'i, constituie o cestiune de fapt lăsată cu totul la aprecierea judecătorului de fond, fără ca să se pótă susțină că n'ar putea exista o forță majoră atunci când actele se găseau într'o arhivă publică. Cas. I 67/95 Bul. pag. 124.

h) Cererea de revisuire a unei hotărîri nu este admisibilă de cāt în cazul când s'ar constata că s'a descoperit acte noui care s'a reținut până atunci sa de către partea în favórea căria s'a pronunțat judecata, sau prin o forță majoră. Cestiunea de a se sci dacă un act ce se presintă de părți este sau nu, probatoriū, sau a fost sau nu deținut printr'o

aŭ apărat, ¹⁾ saŭ dacă, într'un mod fraudulos, aŭ omis a arăta justiției acte importante, saŭ a lăsat a se călca forme esențiale

prescrise în favóre-le de procedură și legi. (Pr. 288, ur. 292, ur. 297. — Civ. 390, 454) (Pr. Fr. 481).²⁾.

292. Revisuirea nu se

causă de forță majoră, constituie o cestiune de fapt de arbitul suveran al instanțelor de fond. Cas. I 234/96 Bul. pag. 972.

¹⁾ Art. unic al L. din 13 Apr. 1885, dice: Prin cuvintele «dacă cei însărcinați a'î apăra nu'î aŭ apărat» din art. 291 din procedura Civilă se înțelege nu numai lipsa totală de apărare, dar și ori-ce apărare ne completă, care nu ar îmbrățișa toate punctele deduse în instanță.

²⁾ a) Statul, comunele și stabilimentele publice, pot cere revisuirea hotărîrilor date contra lor, nu numai când ele n'aŭ fost de loc apărate, dar și când cei însărcinați de a le apăra, n'aŭ prezentat o apărare completă, cuprinzând toate punctele deduse în instanță. Cas. I 1/86. Bul. pag. 101.

b) Statul nu se poate prevala de dreptul de revisuire pentru lipsă de apărare în materie de delict silvice. Cas. II 190/83. Bul. pag. 376.

c) În materie de delict silvice nu este admisibilă cererea de revisuire. Cas. II 197/86. Bul. pag. 435.

d) Se dă drept numai minorilor de a cere revisuirea hotărîrilor, în cazul când n'aŭ fost apărați în judecată, nu însă și tutorilor. Cas. I 440/87. Bul. pag. 793.

e) Advocatul este în drept a face recusațiune în persóna unui judecător, în virtutea procurei clientului său. Cas. II 12/87. Bul. pag. 159.

f) Statul este în drept a cere revisuirea unei hotărîri, în care interesele sale n'aŭ fost corîpect apărate. Cas. I 66/93. Bul. pag. 115; Cas. I 21/94. Bul. pag. 22.

g) Un stabiliment public pôte obține revisuirea nu numai în lipsa totală de apărare din partea celor însărcinați a'î apăra, dar încă și în cas de apărare incompletă. Cas. I 203/93. Bul. pag. 153.

h) Prin cuvintele: «dacă cei însărcinați cu apărarea nu'î aŭ apărat», din art. 291 din procedura civilă, se înțelege nu numai lipsa totală de apărare, dar și de ori-ce apărare incompletă, care nu ar îmbrățișa toate punctele deduse în instanță, de unde urmează că Statul e în drept a cere revisuirea unei hotărîri dată în lipsă'î, când opozițiunea făcută contra ei'î a fost respinsă pentru că n'a justificat cauza absent'î. Cas. I 480/94. Bul. pag. 917.

i) Este suverană și scapă de controlul cuței de casațiune hotărîrea care respinge o cerere de revisuire, formulată pe motiv că unul din martori, pe a căruia depunere se întemeia era incapabil de a depune ca atare, când ea constată că hotărîrea a cărei revisuire se cere să susține pe celealte mijlôce de dovedire produse de partea în favóre a căreia s'a pronunțat. Cas. I 373/94. Bul. pag. 1081.

j) Statul e în drept a cere revisuirea unei hotărîri definitive prin care i s'a respins o opozi-

póte cere pentru o eróre materială de redacțiune asupra numelor, cualității și conclusiunilor părților, nici pentru o eróre de calcul în dispositiv. Asemenea erorí se pot îndrepta, în urma unei simple cereri, în marginea saú în josul copiei și originalului

hotărîreí. (Pr. 123. — Civ. 1717) (Pr. Gen. 287). ¹⁾

Secțiunea 2.—*Formele și termenii cererilor de revisuire.*

293. Orí-ce cerere spre a revisui o sentință saú decisiune, se va adresa de către partea interesată, la tribunalul saú curtea care

ține ca ne justificată, fără să i se póta opună că reprezentantul seú fiind presinte la judecata opozițiunei și susținend că cauza lipsei sale de la prima înfățișare când s'a pronunțat hotărîrea opoșată e pe deplin justificată prin acesta interesele Statului au fost apărute și deci, n'ar mai avea dreptul de revisuire, căci în acest cas nu se póte dice că a existat o apărare în fond, cum înțelege articolul 291 din procedura civilă. Cas. I 63/95. Bul. pag. 117.

b) După art. 291 din procedura civilă, ast-fel cum a fost modificat și complectat prin legea interpretativă din 1885, Statul póte să cêră revisuirea unei hotărîri numai când apărarea sa a fost necomplectă, neîmbrățișând toate punctele deduse în instanță. Așa dar, este neadmisibilă o cerere de revisuire făcută de Stat, când ea se întemeiază pe aceleași motive de apărare pe cari le-a opus la judecarea fondului și pe care instanțele judecătorești le-au avut în vedere și le-a discutat cu ocasiunea primei judecări. Cas. I 367/96. Bul. pag. 1081.

¹⁾ a) Rectificarea erorilor de calcul se face numai când există în dispositivul hotărîrilor, iar nu și când ar exista în consideran-

tele ei. Cas. I 197/88 Bul. pag. 602.

b) Erorile de calcul nu se pot îndrepta de cât în modul arătat de art. 292 din procedura civilă, iar nu pe cale extraordinară a recursului în casațiune. Cas. I 33/89 Bul. pag. 48.

c) O eróre materială făcută în dispositivul unei hotărîri asupra unei cifre nu se póte rectifica pe cale de acțiune principală ci numai pe acea prevădută de art. 292 din procedura codului civil, de óre-ce se contravine autorității lucrului judecat. Cas. I 166/90 Bul. pag. 467.

d) În materie electorală, ca și în regula de drept comun, o eróre materială ce se comite asupra numelui părților în hotărîrile judecătorești, se póte îndrepta, conform art. 292 din procedura civilă, după o simplă cerere ce cată să se adreseze instanței care a pronunțat hotărîrea, iar nu pe calea apelului la instanța superioară. Cas. II 123/90 Bul. pag. 511.

e) Eróre de calcul în cifre, comisă într'o hotărîre judecătorească, nu póte forma obiectul unui recurs în casațiune; îndreptarea ei póte fi cerută conform art. 292 procedura civilă. Cas. I 208/91 Bul. pag. 538.

aū pronunţat, în ultima instanţă, acea sentinţă saū decisiune. (Pr. 288, ur. 294, ur. 296. 367.—L. Timb. 18, 1^o; 21, 7^o) (Pr. Fr. 490).¹⁾

294. Cererea de revizuire se va instrui şi judeca ca şi ori-ce altă cerere principală. Ministerul public va fi tot-d'auna ascultat. (Pr. 80, ur. 293, 295, ur. 298) (Pr. Gen. 295).²⁾

295. Cererea de revizuire nu va opri executarea sentinţei saū decisiu-

nei atacate.

Cu toate acestea tribunalul saū curtea va putea, după împrejurări, saū să oprească executarea îndatorind pe partea care cere revizuirea a da cautiune, saū să se supună la cautiune pe partea ce voesce a urma executarea. (Pr. 293, ur. 337) (Pr. Gen. 296).

296. Cererea de revizuire se va face :

a) În termen de o lună de la primirea copieî de

¹⁾ a) Cererea de revizuire în contra hotărîrilor date contradictoriū, de curtea de casaţiune este neadmisibilă. Cas. I 94/87. Bul. pag. 184.

b) Hotărîrile curţei de casaţiune nu sunt susceptibile de revizuire. Cas. I 133/91. Bul. pag. 313, Cas. II 325/93. Bul. pag. 655.

c) Numai hotărîrile instanţelor de fond sunt susceptibile de revizuire, iar nu şi ale curţei de casaţie. Cas. I 462/91. Bul. pag. 1253.

d) În procedura civilă actuală, legiuitorul român, în materie de revizuire, s'a depărtat atât de sistemul procedurii franceze care în materie de revizuire nu este deschisă în contra hotărîrilor date în cel din urmă grad de jurisdicţiune, şi dar partea nu pôte usa de această cale când hotărîrea s'a dat, fiind susceptibilă de opoziţiune saū de apel, dēnsa n'a usat de aceste căi, cât şi de sistemul procedurii genoveze, care acordă calea revizurii chiar în contra

hotărîrilor date în primul grad de jurisdicţiune şi chiar când hotărîrea se atacă pe calea revizurii, era încă susceptibilă de apel. Ast-fel, legiuitorul român adoptând redacţiunea legiurii din 1852 asupra împiedecărilor, prin introducerea art. 288 a cuvintelor «rēmasse definitive», este învederat că a acordat calea revizurii în contra hotărîrilor rēmasse definitive chiar când n'au fost date în ultima instanţă adică când fiind susceptibile de opoziţiune şi apel, partea a perdut acest drept. Cas. Sect. Unite 4/91. Bul. pag. 409.

e) Sunt susceptibile de revizuire nu numai hotărîrile pronunţate de ultima instanţă, dar şi acelea care aū fost pronunţate de prima jurisdicţiune şi aū rēmas definitive prin neapellare. Cas. I 39/94. Bul. pag. 1107.

²⁾ a) Hotărîrile date în lipsă asupra cererilor de revizuire sunt susceptibile de opoziţiune. Cas. I 267/92. Bul. pag. 751.

sentință sau decisiune, pentru casurile coprinse în art. 288, §§ 1^o, 2^o, 3^o, 4^o și 8^o, și art. 289. Termenul de o lună va curge de la cel din urmă act de executare pentru casurile prevădute la art. 288, §§ 5^o, 6^o și 7^o.

b) În termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele cele noi sau falșitatea actelor prezentate, sperjurul ori neadevărul arătării martoriilor, după cum se prevede

prin art. 290. (Pr. 293, ur. 297, ur. 729.— Pr. P. 445-447) (Pr. Gen. 288, 290).¹⁾

297. În cazul prevădut la art. 291, statul, comunele și stabilimentele publice vor avea un termen de două luni, de la primirea hotărârii spre a cere revisuirea ei.

Pentru minori, termenul va fi de patru luni de la majoritate. (Pr. 291, 296) (Pr. Fr. 484).²⁾

298. Dacă tribunalul sau curtea, care judecă ce-

¹⁾ a) Cestiunea dacă plata taxei prevăzută de art. 18 al. VIII al legii timbrului, a fost achitată înăuntru termenului legal pentru facerea revisuirei, e o cestiune de fapt care nu se poate discuta pentru prima oră, în casațiune, dacă incidentul nu s'a ridicat nici de părți, nici din oficiu, înaintea instanței de fond. Cas. I 265/91. Bul. pag. 725.

b) În cas de revisuire cerută pe temeiul că, în urma pronunțării hotărârii, partea a descoperit acte noi, dânsa e datoră să probeze când a luat cunoștință de acele acte, spre a se vedea dacă cererea a fost făcută în termenul de două luni de la acea epocă, conform art. 296 din procedura civilă. Cas. I 409/95. Bul. pag. 1177.

c) Termenul de revisuire contra unei hotărâri dată în materie comercială cată a se calcula asemănat prescripțiunilor codicelui de procedură civilă, și anume

art. 293 din această procedură, de la comunicarea hotărârii, fie că ea a fost pronunțată contradictoriu, iar nu după regulile stabilite de art. 896 și 897 din Codul de Comerț, cari nu au în vedere de cât termenul de apel. Cas. II 7/96, Bul. pag. 93.

²⁾ a) Se dă drept numai minorilor de a cere revisuirea hotărârilor, în cazul când n'a fost apărați în judecată, nu însă și tutorilor. Cas. I 308/87. Bul. pag. 739.

b) Termenul de două luni, prevădut de art. 297 din procedura civilă pentru revisuire, curge de la primirea hotărârii prin ministerul portăreilor. Simpla împrejurare că partea a scos copie dupe hotărârea atacată cu revisuire, fără a'i fi fost legalmente comunicată, nu'i răpește dreptul de a putea face revisuire, ea fiind încă în termen. Cas. I 176/95. Bul. pag. 543.

rerea de revisuire, o va admite, va reforma hotărîrea dată, în tot sau asupra totalităţii sale în parte, după cum revisuirea s'a cerut asupra unor puncte numai, sau asupra totalităţii hotărîrei. (Pr. 294, ur. 299, ur.) (Pr. G. 298).¹⁾

299. Dacă cererea de revisuire a avut de obiect numai interpretarea unei dispoziţiuni obscure, se va lămuri numai acea dispoziţiune fără a se atinge fondul. (Pr. 288, 1; 293, ur.) (Pr. Gen. 280).

300. Dacă s'a cerut revisuirea pentru oricare din cele-alte cazuri prevădute de astă lege, tribunalul său curtea va statua asupra fondului chiar, cuprins în puncturile contestaţiunei. (Pr. 288, 289, 293, ur.) (Pr. Gen. 299).

301. Dacă se admite cererea de revisuire formată

pentru contrarietate între hotărîri definitive, date de acelaşi tribunal sau curte, se va retracta cea din urmă hotărîre, şi se va ordona executarea hotărîrei celei d'ântîi. (Pr. 289, 302, 304) (Pr. Gen. 300).

302. Se va face menţiune de judecata dată în revisiune în josul originalului primitiv al sentinţei ori decisiunei. (Pr. 294, ur. 298, ur.) (Pr. Gen. 301).

303. Nu se va primi cererea de revisuire :

a) In contra hotărîrei care a fost deja atacată în revisuire;

b) In contra hotărîrei prin care s'a judecat cererea în revisuire;

c) In contra hotărîrei care, după ce s'a admis cererea de revisuire, a statuat din nou asupra fondului contestaţiunei. (Pr. Gen. 302).²⁾

¹⁾ a) Nu este casabilă decisiunea care resolvă cererea de revisuire în fond, fără a se pronunţa mai întîi expres asupra admisibilităţii cererei când discuţia asupra admisibilităţii se confundă cu dezvoltarea cererei în fond, şi când părţile au produs în instanţă toate mijlocele lor. Cas. I 265/91. Bul. pag. 725.

²⁾ a) Se dă drept numai mino-

rilor de a cere revisuirea hotărîrilor, în cas când n'au fost apăraţi în judecată, nu însă şi tutorilor. Cas. I 308/87. Bul. pag. 793.

b) Nu este casabilă decisiunea care resolvă cererea de revisuire în fond, fără a se pronunţa mai întîi expres asupra admisibilităţii cererei când discuţia asupra admisibilităţii se confundă, cu dezvoltarea cererei în fond, şi

304. Cererile asupra hotărârilor definitive contrarii date de două diferite Curți, sau de un tribunal și curte, ori de două diferite tribunale, în una și aceeași cauză, între aceleași persoane, în aceleași calități și cu aceleași mijloce, se vor judeca de curtea de Casație, conform legii acestei curți. (Pr. 263, 289.—L. C. Cas. 36, 4^o) (Pr. Fr. 504).

TITLUL XVII

Despre acțiunea recursorie civilă în contra judecătorilor

305. Judecătorii se pot urmări în următoarele cazuri :

1^o Dacă a fost dol sau mituire, ce se pretinde că s'a comis, sau în cursul instrucțiunii sau în timpul judecății. (Civ. 960.—P. 144, ur.).

2^o Dacă urmărirea este anume pronunțată de lege. (Pr. P. 74, 114, 163, 304, 381, 393, 491, ur.).

3^o Dacă legea declară

pe judecătorii responsabili sub pedepsă de daune-interese. (P. 99, 100, 102).

4^o Dacă este denegare de dreptate. (Pr. 306, ur. 309, ur.—Civ. 3.—P. 153) (Pr. Fr. 505).

306. Este denegare de dreptate când judecătorii nu voesc a se pronunța asupra unei cereri, sau neglige de a judeca cauzele cari sunt în stare sau la rând de a se judeca. (Pr. 305, 307.—Civ. 3.—P. 153) (Pr. Fr. 506).

307. Denegarea de dreptate se constată când, după două cereri făcute de partea interesată, în interval de câte trei zile cel puțin, judecătorii stăruesc în refuzul lor de a răspunde sau judeca.

În urma cererii a doua, judecătorul se poate urmări. (Pr. 306, 308, ur.—Pr. P. 491, ur.) (Pr. Fr. 507, 508).

308. Urmărirea în contra judecătorilor de plăși și în contra judecătorilor tribunalelor de județe, se va face la curtea de apel de care ei țin. (Pr. 305,

ur. 309, ur. — Pr. P. 491, (Pr. Fr. 509, 1^o).

309. Urmărirea în contra judecătorilor de curți se va face direct la curtea de Casațiune. (L. C. Cas. 36, 2^o). (Pr. Fr. 509, 1^o).

310. Cu toate acestea, urmărirea în contra judecătorilor nu se va începe de cât după ce mai întâiu partea va fi autorizată de către curtea respectivă, sau curtea de Casațiune, care se vor pronunța definitiv, după memoriul dat de parte, în camera consiliului, și fără nici o altă formă de procedură. (Pr. 305, ur. 308, ur. 311, ur.) (Pr. Fr. 510). ¹⁾

311. În cererea ce partea vătămăta va face, sau în memoriul ce va da, nu va întrebuința nici o expresiune injurioasă în contra judecătorului ce voiesce a urmări, sub pedépsă de a i se înapoia cererea și memoriul. (Pr. 308, ur.) (Pr. Fr. 512).

312. Dacă cererea de urmărire este respinsă, partea ce a urmărit va fi

condamnata la o amendă de la 200 la 500 lei și la alte daune interese către partea urmărită. (Pr. 308, ur. 313, ur.) (Pr. Fr. 513).

313. Dacă cererea este admisă, se va cita judecătorul sau judecătorii urmăriti spre a veni înaintea judecății. (Pr. 308, ur. 313). (Pr. Fr. 514, 1^o).

314. Până ce se va da o hotărâre definitivă asupra urmăririi, judecătorul urmărit se va abține de a lua parte la vre-o judecată ce partea urmăritore, soțul său, sau rudele sale în linie dréptă va avea la tribunalul sau curtea din care urmăritul face parte. (Pr. 312, ur.) (Pr. Fr. 514).

315. Dacă după înfățișare, urmărirea nu se găsește fundată, partea ce a urmărit se va condamna la o amendă de la 300 la 600 lei, și la alte daune-interese către urmărit. Pr. 198, 271. 312, 313, — Civ. 998) (Pr. Fr. 516).

¹⁾ a) Hotărârile asupra cererilor de perempțiune fiind date pe cale graciósă, ele nu trebuie pronun-

tate în ședință publică. Cas. I 246/86. Bul. pap. 679.

CARTEA III.

Despre curțile de apel

TITLUL I.

Despre dreptul de apel

316. Partea nemulțumită pe sentința unui tribunal, într-o cauză pe care acel tribunal nu o putea

judeca în ultima instanță, se va putea porni cu apel la Curtea de apel respectivă. (Pr. 56, 270, 283, 317, 362, 642.—Civ. 40, 84, 159, 244, 270, 389, 446.—L. Tim. 20, 50; 21, 50) (Pr. Gen. 303). ¹⁾.

317. Partea care a dat

¹⁾ a) Este valabil apelul semnat de o altă persoană de cât apelantul, dacă acesta, fiind împiedicat de o cauză de forță majoră a semna însuși apelul, a însărcinat pe un altul ca să-i semneze numele. Cas. I 93/87. Bul. pag. 181.

b) Este neadmisibil, recursul format în contra unei deciziuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cesiuni de proprietate. Cas. II 405/90. Bul. pag. 1023.

c) Recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra hotărârilor definitive date asupra fondului procesului. așa dar, hotărârea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunei ce-i este deferită până la resolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefiind o hotărâre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casație de cât o dată cu hotărârea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193/92. Bul. pag. 476.

d) Nu este valabil apelul făcut printr-o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului, și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea calitatea de prepus al aceluia în

numele căruia a făcut apel. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

e) Inchiierile tribunalelor de prima instanță, date fie pe cale gratioasă, fie pe cale contencioasă, trebuie să fie atacate de cei vătămați mai întâi cu apel. Prin urmare, este neadmisibil recursul făcut direct în casațiune, fără să se fi usat de calea apelului, contra unei inchiieri a tribunalului prin care s'a refuzat d'a investi un titlu cu formula executorie. Cas. I 192/93. Bul. pag. 544.

f) Hotărîrea tribunalului prin care se respinge ca ne susținută o cerere de divorț este susceptibilă de apel. Curtea care respinge ca neadmisibil un asemenea apel violază art. 244 și 245 din codul civil și art. 316 din procedura civilă. Cas. II 96/93. Bul. pag. 612; Cas. I 30/90. Bul. pag. 40. Cas. I 251/90. Bul. pag. 786.

g) Hotărîrea dată de tribunal prin care confirmă sau nu arendarea averei mișcătoare succesorială făcută de bună voe, fiind în cauză minoră, fiind un simplu act gracios, nu este susceptibilă de apel sau de recurs în casațiune.

Este neadmisibil recursul în casație făcut de niște persoane care n'au făcut apel la instanțele de fond. Cas. I 407/94. Bul. pag. 1222.

mulțumire înscrisă pe o sentință, nu mai are drept-

h) În sistemul legislațiunei române, dreptul de apel nu poate să existe contra hotărârei prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, până ce Statul își va stabili, pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pământului dupe care s'a făcut tăierea lemnelor, de ore ce o atare hotărâre constituie o hotărâre preparatorie, care nu poate fi atacată în apel de cât o dată cu hotărârea fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

i) Este de principiu că ori ce cerere în justiție trebuie să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câteva excepțiuni anume prevădute de lege; de unde urmează că apelul fiind de drept comun, el este admisibil în casurile în care cererea trece peste valoarea ce judecătorul este competent a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărârea este dată pe cale grațioasă sau pe cale contencioasă.

Ast-fel este susceptibilă de apel hotărârea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a i se libera sumele de bani, provenite dintr'un partagiū, pentru a face ca ele să i producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 88.

j) Hotărârea dată asupra cererii de perimarea unui apel este susceptibilă de recurs în casație osebit și independent de hotărârea dată în urmă asupra fondului; de unde urmează că dacă partea căreia i s'a respins cererea de perimarea apelului adversarului său, a primit în urmă a se judeca în fondul procesului, fără

a-și face nici o rezervă în privința dreptului de a ataca hotărârea de respingerea cererei de perimare, nu mai are dreptul ca în urmă să atace cu recurs această hotărâre dată asupra perimării și nici poate discuta cestiunea perempțiunei cu ocasiunea recursului făcut contra hotărârei dată asupra fondului. Cas. I 243/90. Bul. pag. 770 Cas. I 43/95. Bul. pag. 97.

k) O hotărâre a instanței de fond, fie preparatorie, fie interlocutorie, nu se poate ataca în sistemul legislațiunei române, cu apel sau recurs în casație de cât o dată cu hotărârea ce se va da asupra fondului. Cas. I 113/95. Bul. pag. 255.

l) Jurnalele tribunalelor de județ pentru confirmarea hotărânicilor, când n'a existat nici o nemulțumire sau plângere manifestă în curs de două luni de la depunerea lor în tribunal, nu sunt susceptibile de apel. Dacă s'ar revela, însă, că prin hotărânicie, așa cum s'a confirmat, se atinge proprietatea sau posesiunea actuală, este necontestabil că cel jignit, de și nu are dreptul de apel contra hotărâniciei confirmate poate să useze de căile judiciare pentru a paraliza executarea a celei hotărâri. Cas. I. 216/95. Bul. pag. 597.

m) Inchierea prin care tribunalul admite în principiu o cerere de eșire din indiviziune este susceptibil de apel. Cas. I 332/95. Bul. pag. 910.

n) Sentința prin care tribunalul suspendă judecata unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cu privire la proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un de-

tul de a apela. (Pr. 316, 318, ur. 363). (Pr. Gen. 305).¹⁾

318. Termenul de apel va fi de două luni. Acest termen se va începe:

Pentru hotărârile date contradictoriu, din ziua primirii hotărârei în per-

sonă saă la domiciliu; (Pr. 74, 137).

Pentru hotărârile date în lipsă, din ziua expirării termenului de opozițiune, (Pr. 137, 153, 154, 272, 316, 319, ur. 364, 402, 453, 729, ur.—Co. 896) (Pr. Fr. 442).²⁾

elinatoriū de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care pōte fi atacată cu apel, independent de hotărîrea ce este a sa da asupra fondului. Cas. I 12/95. Bul. pag. 1437.

a) Hotărîrile date de prima instanță asupra cererilor de primare sunt susceptibile de apel, fie că s'a admis cererea fie că s'a respins. Cas. I 24/96. Bul. pag. 27.

p) Contra hotărîrilor date de prima instanță asupra cestiunei proprietăței cu ocasiunea unei contestațiuni la urmărirea imobiliară, există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131/97 «Dreptul» 49/97

¹⁾ a) Hotărîrea tribunalului dată în materie de divorț prin consimțământ mutual este supusă apelului fără distincțiune dacă prin ea se respinge saă se admite divorțul. Cas. I 30/90 Bul. pag. 40.

b) Hotărîrile de divorț prin consimțământ mutual se pot ataca pe calea apelului, chiar dacă ele admit divorțul. Cas. I 251/90 Bul. pag. 736.

c) Partea care a executat de bună voia și fără nici o rezervă hotărîrea numai are dreptul a o ataca cu recurs în casațiune. Cas. I 483/95 Bul. pag. 1345.

²⁾ a) Este tardiv apelul contra hotărîrilor date în lipsă, când este

făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I 26/86 Bul. pag. 28

b) În materie comercială termenul de apel este de trei luni, iar nu de două precum este în materie civilă. Cas. II 11/86. Bul. pag. 135.

c) În materie de contestațiune la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțării hotărîrei, fără distincțiune de cazul când ea a fost dată în lipsă saă contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea decisiunei până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

d) Cel care face apel, sciind cartenu'l sub-semnează el însuși, nici ratifică semnătura în întrul termenului de apel, face ca apelul să devină neadmisibil. Cas. I 377/87. Bul. pag. 991.

e) Este în regulă apelul când se face în termen și este însoțit de dovada de paupertate făcută conform legii. Cas. II 44/87. Bul. pag. 462.

f) Este admisibil recursul făcut d'a dreptul în casațiune, contra unei închierii dată de curtea de apel, pronunțând asupra unei

319. Dacă cererea de opozițiune s'a respins, termenul de apel va începe din ziua hotărârei, prin

cererii de perimare. Cas. I 140/88. Bul. pag. 466.

g). Când cererea de opozițiune este admisă, și procesul se judecă în mod contradictoriu, termenul de apel se calculează de la data comunicării sentinței. Cas. I 284/90. Bul. pag. 959.

h). Hotărârile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor, fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unor imobile, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90. Bul. pag. 1427.

i) Termenul de apel în materie de contestațiuni la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vânzarea unui imobil, este acela prevăzut de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

j) Când asupra opozițiunii procesul se judecă în fond, termenul de apel trebuie calculat din ziua primirii copieii în persoană sau la domiciliu. Cas. I 104/91. Bul. pag. 214.

k) Termenul de apel, în cazul prevăzut de art. 319 din procedura civilă, se calculează de la pronunțarea hotărârei primei instanțe, numai în cazul când cererea de opozițiune a fost respinsă ca neadmisibilă, iar nu și atunci când ea a fost admisă și procesul a fost judecat contradictoriu în fond; în acest din urmă cas, termenul apelului intră în regula generală prevădută de art. 318 din disa procedură, dupe care el se calculează de la comunicarea

care s'a respins opozițiunea. (Pr. 154, 157, 318.—Co. 896).¹⁾

320. Acela care va lăsa

copieii. Cas. I 489/91. Bul. pag. 1324.

l) Termenul de apel se calculează dupe jurisdicțiunea care a judecat cauza, iar nu dupe natura afacerii. Cas. II 13/93. Bul. pag. 55.

1) a) Termenul de apel contra cârtilor de judecată, în materie civilă, curge de la data comunicării lor și această regulă se aplică chiar când printr'ênsele se respinge ca nesustținută sau ca tardivă opozițiunea uneia din părți. Cas. I 10/86. Bul. pag. 11.

b) Este tardiv apelul contra hotărârilor date în lipsă, când este făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I 26/87. Bul. pag. 28.

c) Termenul de apel în contra hotărârilor prin care se respinge opozițiunea ca nesustținută, se calculează de la data hotărârei prin care s'a pronunțat acea respingere. Cas. I 281/86. Bul. pag. 745.

d) Termenul de apel se calculează din ziua respingerii opozițiunii când oponentul nu se prezintă ca să o susțină, iar când se discută contradictoriu și se respinge în fond, se calculează din ziua comunicării hotărârei.

Este nulă formula executorie când se pune pe o hotărâre mai înainte ca ea să rămâie definitivă. Cas. I 61/87. Bul. pag. 110; 98/87. Bul. pag. 187; Cas. I 284/90. Bul. pag. 959.

e) Este în regulă apelul când se face în termen și este însoțit de dovada de paupertate făcută conform legii. Cas. II 41/87. Bul. pag. 462.

să treacă acest termen, fără a apela, va pierde dreptul

de apel. (Pr. 318, ur. 321, ur. 733). (Pr. Fr. 444, 1^o).¹⁾

f) Termenul de apel în contra cărților de judecată, fie ele date contradictoriu sau în absență, este de o lună de la comunicare. Cas. I 51/88. Bul. pag. 138.

g) Partea care compare în instanță fără să ia concluziuni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrii care se consideră ca pronunțată în neînțelegerea sa. Cas. I 176/88. Bul. pag. 588.

h) Termenul de apel la tribunale, contra cărților de judecată date de judecătorii de ocôle, este de o lună calculat de la primirea sau lăsarea cărței de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de cartea de judecată pronunțată contradictoriu, sau de una care respinge opozițiunea ca tardivă sau ne-susținută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelurile făcute la curte contra sentințelor tribunalului. Cas. I 50/89. Bul. pag. 138.

i) Hotărîrile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor, fie de cel de al treilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 447/90. Bul. pag. 1427.

j) Când cererea de opozițiune este admisă, și procesul se judecă în mod contradictoriu, termenul de apel se calculează de la data comunicării sentinței. Cas. I 248/90. Bul. pag. 959.

k) Când asupra cererii de opozițiune procesul se judecă în fond, termenul de apel, trebuie calculat din ziua primirii copiei

în persoană sau la domiciliu. Cas. I 104/91. Bul. pag. 214.

l) Termenul de apel, în casurile prevădute de art. 319 din procedura civilă, se calculează de la pronunțarea hotărîrii primei instanțe, numai în cazul când cererea de opozițiune a fost respinsă ca neadmisibilă, iar nu și atunci când ea a fost admisă și procesul a fost judecat contradictoriu în fond; în acest din urmă cas, termenul apelului intră în regula generală prevădută de art. 318 din disa procedură dupe care el se calculează de la comunicarea copiei. Cas. 489/91. Bul. pag. 1324.

m) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată ale judecătorilor de ocôle este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărței de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată pronunțată contradictoriu sau de o carte de judecată prin care s'a respins cererea de opoziție.

Art. 319 din procedura civilă nu s'îi are aplicațiunea de cât la sentințele date de tribunal. Cas. I 71/92. Bul. pag. 139; Cas. I 319/92. Bul. pag. 1000.

¹⁾ a) Cel care face apel, sciind carte și nu l' sub-semnează el însuși, nici ratifică semnătura în întrul termenului de apel, face ca apelul să devină neadmisibil. Cas. I 377/87. Bul. pag. 991.

b) Nu este valabil apelul făcut printr-o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea

321. Termenul de apel se va suspenda prin mórtea părtei condamnate.

Se va face o nouă trimitere a sentinței la domiciliul mortului, sau dacă sunt moscenitori cunoscuți, în persóna saú la domiciliul acestor moscenitori.

Termenul de apel se va reîncepe din ziua acestei noi trimiteri la domiciliul moscenitorilor.

Dacă moscenitorii se află încă în termenul de a face inventariu și a delibera, reînceperea termenului de apel va fi din ziua espirării termenului

pentru inventariu și deliberare. (Pr. 256, 318, ur. 322, ur. 398, 737. — Civ. 706, ur.—Co. 898). (Pr. Fr. 447). ¹⁾

322. În contra minorilor și interdișilor, termenul de apel nu va începe de cât din ziua semnificării hotărârei către tutore saú curatore. (Pr. 318, ur. Civ. 390, 428, 454). (Pr. Fr. 444, 20).

323. În contra hotărârilor preparatorii nu se va putea forma apel, de cât de o dată cu hotărârea asupra fondului. (Pr. 159, ur. 336). Pr. Fr. 451). ²⁾

324. Vor fi supuse ape-

calitatea de prepus al aceluia în numele căruia a făcut apelul. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

¹⁾ a) Sub imperiu legiuirii din anul 1852 asupra împiedicărilor, singura condițiune cese cerea pentru ca o hotărîre să pótă fi atacată pe calea împiedicării (revizuirii), neapărat în casurile ce legea prevede, era ca acea hotărîre să fie executorie, și acesta fără a se distinge dacă instanța ce a dat-o avea saú nu dreptul de la lege, de a da acea hotărîre într'un mod definitiv și irevocabil. Ast-fel sub imperiul legiuirilor în vîgóre în anul 1852, și a-nume al regulamentului organic și al legii din 1847, «pentru o mai grabnică sîvîrșire a pricinilor judecătorești», putéu fi atacate pe calea împiedicării hotărîrile tri-

bunilor, ale curților apelative și ale înaltei curți, remase desîvîrșite, executorii, adică când partea numai era în drept ale ataca pe calea opozițiunei saú apelului; și acesta chiar în cazul când legea acordând părții aceste drepturi, dînsa a lăsat să trecă termenul fără a usa de aceste căi. Cas. S. Unite 4/94. Bul. pag. 409.

²⁾ a) Autoritatea lucrului judecat acoperă ori ce vîtiú al hotărîrei date, chiar vîtiú de necompetință. De aceea nu se póte anula, pe cale de contestațiune, o hotărîre definitivă sub cîvînt că s'a judecat asemenea definitiv, că instanța nu era competente.

Și casarea deciziunei curței, care anulăză hotărîrea definitivă dată asupra fondului pe basa hotărîrei asupra necompetinței,

lului și hotărârile cari se dic că sunt date în cea din urmă instanță, când ele s'aun dat de judecătorii

cari nu puteau să pronunțe de cât în prima instanță.

Din contră, nu vor fi primite apelurile în contra

se face fără trimitere. Cas. I 387/89. Bul. pag. 1026.

b) Regulele stabilite de procedura civilă fiind niște dispozițiuni de drept comun, se aplică în materie penală de câte ori legea specială nu hotărăște nimic în această privință. Ast-fel este neadmisibil apelul făcut contra încheerii tribunalului care ordonă suspendarea judecăteii unui proces corecțional de sustragere de bani publici, până ce pe cale administrativă se va constata dacă există sau nu sustragere. Cas. I. 7/90. Bul. pag. 357.

c) Regulele stabilite de procedura civilă fiind niște dispozițiuni de drept comun, se aplică în materie penală de câte ori legea specială nu prevede nimic în această privință. Ast-fel este neadmisibilitatea apelului făcut contra unei închieri a tribunalului care ordonă suspendarea unui delict silvic, până ce calea civilă se va hotări cu aparține proprietatea pădureii unde s'a comis tăerea. Această hotărîre nu este susceptibilă de apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. Secțiunii-Unite 8/90. Bul. pag. 361.

d) În materie de eșire din divisiune, jurnalul tribunalului care încuviințează vîndarea imobilului pentru că n'ar fi comod de împărțit în natură, constituie nu o hotărîre preparatorie, ci o adevărată hotărîre asupra acțiunii de divisiune, supusă căilor reformărei admisă de procedura civilă. Cas. I 192/90. Bul. pag. 606.

e) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cestiuni de proprietate. Cas. I. 405/90. Bul. pag. 1027.

f) Recursul în casație nu este deschis de cât în contra hotărîrilor definitive date asupra fondului procesului; așa dar, hotărîrea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunii ce 'i este deferită, până la resolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefiind o hotărîre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casație de cât o dată cu hotărîrea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193/92. Bul. pag. 476.

g) Ordonanțele preparatorii date de președintele tribunalului nu sunt susceptibile de apel. Cas. I 343/94. Bul. pag. 1042.

h) În sistemul legislațiunii române, dreptul de apel nu poate să existe contra hotărîrei prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, până ce Statul 'și va stabili pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pămîntului dupe care s'a făcut tăerea lemnelor, de ore-ce o atare hotărîre constituie o hotărîre preparatorie, care nu poate fi atacată în apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

i) O hotărîre a instanței de fond, fie preparatorie fie interlocutorie, nu se poate ataca, în

hotărârilor cari sunt în cea din urmă instanță, de și judecătorii n'au dis a cęsta sau au dis cę sunt în prima instanță. (Pr. 56, 57, 125). (Pr. Fr. 453) ¹⁾.

325. Când va fi vorba de incompetență, apelul se va primi chiar de va fi hotărârea în ultima instanță. (Pr. 108, 109, 335). (Pr. Fr. 454). ²⁾.

sistemul legislațiunei române, cu apel sau cu recurs în casațiune de cât o dată cu hotărîrea ce se va da asupra fondului. Cas. I 113/95. Bul. pag. 255.

j) Sentința prin care tribunalul suspendă judecata unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cui aparține proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un declinatoriu de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care pôte fi atacată cu apel, independent de hotărîrea ce este a se da asupra fondului. Cas. I 12/95. Bul. pag. 1437.

¹⁾ a) În materie de contestațiune la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțarei hotărîrei, fără distincțiune, de casul când ea a fost dată în lipsă sau contradictoriu, de unde rezultă cę nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea decisiunei până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

b) Este de principiu cę orî ce cerere în justiție trebuie să treacă

TITLUL II.

Formele și efectele apelului.

326. Apelul se va forma prin petițiunea adresată către curte; pe lângă a cęstă cerere se va alătura și copie de hotărârea apelată.

Petițiunea va cuprinde în scurt mijlocele de apel.

prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câte-va excepțiuni anume prevędute de lege; de unde urmęză cę apelul fiind de drept comun, el este admisibil în casurile în care cererea trece peste valórea ce judecătorul este competent a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărîrea este dată pe cale graciosă sau pe cale contenciosă. Ast-fel, este susceptibilă de apel hotărîrea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a ise libera sumele de bani, provenite dintr'un partagiu pentru a face ca ele să'î producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 18.

²⁾ a) În materie de competență apelul este admisibil, chiar când hotărîrea s'a dat în ultima instanță de ex: hotărîrea dată intr'o chestiune adusă de-adreptul la tribunal, de și el era competent de a o judeca numai ca instanță de apel, totuși hotărîrea sa este susceptibilă de a fi atacată înaintea curței de apel iar nu cu recurs în casațiune. Cas. 173/87. Bul. pag. 430.

Președintele va primi și va face a se înregistra această petițiune, dând apelantului chitanță de formarea apelului. Această chitanță va constata dăo primirei apelului. (Pr. 316, ur. 327, ur. L. Timb. 20, 5^o; 21, 5^o).¹⁾

327. În apel nu se va face nici o nouă cerere, care nu s'a făcut în prima instanță, afară numai de cereri de compensațiune,

sau de cereri cari servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală.

Se va putea însă cere în apel dobânzi, venituri și orî-ce alte despăgubiri sau daune-interese întâmplăte după judecată de la prima instanță sau din cauza judecătii în apel. (Pr. 326, 328, ur. — Civ. 483, ur. 1143, ur. 1842). (Pr. Fr. 464).²⁾

328. Nici o interven-

¹⁾ a) Curțile de apel judecând în locul consiliului de stat, recursurile în materie de împroprietărire, nu sunt competente a rezolva chestiuni contencioase, cum ar fi recunoscerea unui drept de coproprietate; ele sunt în drept, ca comisiuni de plasă și comitete permanente, să constate numărul clăcașilor, deosebitele lor categorii și despăgubirea cuvenită proprietarului. Cas. II 58/37 Bul. pag. 581.

b) Instanța de apel este în drept să refuze cererea de amânare făcută de partea intimată pentru a i se comunica mijlocele apelului, când apelantul nu are alte mijloce noi în apel de cât tot acelea pe care și-a întemeiat reclamațiunea înaintea primei instanțe. Cas. I 128/92. Bul. pag. 330.

c) O cererea de apel sau de recurs în casatie—ca și orî-ce altă cerere introductivă de instanță—nu e nulă când numele aceluia care o face a fost scris în josul ei nu de însăși dăpsul, ci prin o altă persoană, cu tôte că acesta n'avea din parte-i un mandat.

Cas. II 3/96 Bul. pag. 62.

²⁾ a) Nu se pote sustine că s'a intervertit rolul părților, nici în mod de a se da cuvântul, nici în mod de a se proba, când se constată că recurentul era apelant d'înaintea curței de fond.

Când partea și întemeadă apelul pe un singur titlu, instanța de fond este datoră să 'l examineze și să se pronunțe asupra-i. Cas. I 122/86 Bul. pag. 288.

b) Clauza pusă într'un contract de arendare ca arendașul să nu fie admis a face acțiune până ce nu va achita sumele ce dătorază, nu este o condițiune ilicită contrarie bunelormoravuri, ci aplicațiunea principiului general, dupe care, într'un contract sinalagmatic, nici una din părți nu pote cere executarea contractului pînă ce, prealabil, nu și va fi executat obligațiunea.

Mijlocele de apărare la o acțiune introdusă, se pot produce d'adrechtul în apel, măcar că n'au fost propuse la prima instanță. Cas. I 187/86 Bul. pag. 478.

c) Se pot face în apel, cereri

țiune nu se va primi la judecată în apel. (Pr. 247,

ur.—Civ. 785, 1261). (Pr. Fr. 466).

cari servesc ca mijlôce de apărare la acțiunea principală, când tind să împuțineze osînda la care era supusă partea. Cas. I 353/87 Bul. pag. 310.

d) Se pôte face cererî noi în apel, când servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală. Cas. I 331/88 Bul. pag. 741; 207/89 Bul. pag. 589.

e) Partea care compare în instanță fără să ia conclusiuni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrei care se consideră ca pronunțată în neînvințare. Cas. I 175/88 Bul. pag. 53.

f) Judecătorii fondului sunt suverani a interpreta clausele conținute într'un contract.

Când nu s'a făcut discuțiune înaintea judecătorilor de fond asupra unor puncte, nu se pôte invoca pentru prima oră în cașiune motive pentru eróre de fapt sau omisiune esențială.

Nu este cerere nouă în apel cînd această instanță constată în fapt că reclamantul s'î-a modificat cererea încă d'inaintea primei instanțe. Cas. I 138/89 Bul. pag. 423.

g) Când o hotărîre care se pronunță asupra mijlôcelor de apărare admițînd unul și respingînd pe cel alt, a fost casată asupra mijlocului admis, cauza se repune întregă înaintea curței de trimetere, și prin urmare mijlocul care a fost respins prin prima hotărîre pôte să fie reprodus, fără ca să se pótă opună un fine de neprimire luat din lucrul judecat. Cas. I 142/99 Bul. pag. 430.

h) Cererea făcută în apel în scop de a se atenua efectele con-

damnațiunei și avînd legătură cu acțiunea principală, nu este o cerere nouă, ci un mijloc de apărare, și ca atare se pôte propune pentru prima oră în apel. Cas. I 146/90 Bul. pag. 434; Cas. II 116/90 Bul. pag. 1064. Cas. I 436/90 Bul. pag. 1398.

i) În instanța de apel se pot invoca mijlôce de apărare care n'au fost propuse la prima instanță.

Interpretarea trasă de instanța de fond că din diferitele dispozițiuni ale unui testament, prin care testatorul a fondat o școlă, nu rezultă că primăria și consiliul comunal pot să represinte persóna morală a acelei școle, este lăsată la suveranitatea ei și scapă de controlul curței de cașiune.

În apel nu se pôte schimba cauza și obiectul cauzei. Cas. I 89/91. Bul. pag. 198.

j) Nu se pôte face pentru prima oră în apel cererî noi cari n'au fost făcute la prima instanță; simpla cerere făcută numai prin petițiunea de intentarea acțiunei, fără să fi fost desbătută prin conclusiuni luate înaintea tribunalului, din care cauză nu s'a pronunțat și n'a putut să se pronunțe, nu pôte fi considerată ca o cerere făcută înaintea acestei instanțe ca ast-fel să se pótă admite judecarea ei și în apel. Cas. I 251/91. Bul. pag. 703; Cas. II 16/94. Bul. pag. 62.

k) Nu este o cerere nouă, ci un mijloc de apărare, cererea făcută de legatarul universal, că în cazul când s'ar reduce legatul în limitele cotităței disponibile, rezervatarul să i restitue veniturile

329. Perempțiunea judecătorească, ce se află la apel,

are de efect a da hotărârea care s'a apelat pu-

re a perceput de pe partea ce se va recunoște că e a legatarului. Cas. I 426/91. Bul. pag. 1204.

l) Arenda nefiind alt-ceva decât un venit periodic al imobilului, ea poate fi cerută în apel nu numai în cât privește rata exigibilă în momentul intentării acțiunii, ci și în ce se atinge toate ratele scădute până în momentul deciziunii date în apel; de unde consecință că dreptul proprietarului d'a cere condamnarea arendașului în momentul când e să se pronunțe deciziunea în apel la plata tuturilor acestor rate, implică virtual și necesarmente și dreptul d'a invoca neplata lor ca mijloc în sprijinul cererii sale de resiliere a contractului, fondată pe principiul formulat în art. 1020 din codul civil, dupe care condițiunea resolutorie e tot-d'a-una subînțelesă în contractele sinalagmatice. Cas. I 463/91. Bul. pag. 1257.

m) Este casabilă hotărârea instanței de fond care se întemeiază pe o eroră gravă de fapt. Cas. I 232/92. Bul. pag. 578.

n) Nu constituie o cerere nouă, ce nu s'ar putea face pentru prima oară în apel, mijlocul de apărare invocat de defendor, cum că reclamantul n'are calitatea de fiu legitim al aceluia în numele căruia pretinde, ca moștenitor, un drept ore-care. Cas. II 93/93. Bul. pag. 618.

o) Nu se poate face cereri noi în apel. Astfel, cererea de despăgubiri civile, făcute de Stat pentru prima oară în apel, în materie de delict silvic, este neadmisibilă, mai cu seamă când nu Statul a făcut apel ci numai de-

licientul în privința condamnățiunii sale la amendă. Cas. Sect. Vacanțelor 376/93. Bul. pag. 681.

p) Cerere nouă se înțelege aceea prin care se tinde a se obține condamnățiuni cari n'a fost solicitate la prima instanță. Astfel când o persoană, chemând în judecată pe un frate al său cere să i se recunoască dreptul la o parte din moștenirea rămasă pe urma unui alt frate decedat, și când, la finele de nepriimire ce i opune, cel chemat în judecată, spre a deține întreaga avere rămasă, fine de nepriimire întemeiat pe un testament al decedatului prin care l institue legatarul său universal, reclamantul susține, între altele, în apel, că acel act ce i se opune nu ar fi un testament, ci un act de donațiune, «mortis causa», afectată de condițiunea suspensivă ce nu s'a îndeplinit, acesta nu constituie o cerere nouă făcută întâia oară în apel, ci un mijloc de apărare, întru cât, în definitiv, reclamantul și înaintea tribunalului, și înaintea curții de apel n'a cerut alt ceva de cât să i se recunoască dreptul său de moștenire pe o parte din averea rămasă pe urma decedatului său frate.

Nu există omisiune când instanța judecătorească, discutând validitatea unui act, găsește că acel act nu a putut produce nici un efect, căci prin acesta răspunde implicit la mijlocul de apărare propus de partea ce se servea cu acel act și întemeiat pe aceea că persoana de la care emană actul l-a recunoscut, mijloc de apărare pe care instanța judecătorească nu l discuta direct prin hotărâre.

terea lucrului judecat. (Pr. 257, ur. 376— Civ. 1201,

Interpretarea actelor este de a-tributul suveran al instanțelor de fond, scăpând censurei curței de casație, când prin acea interpretare nu s'a schimbat însăși natura actului. Cas. I 1326/93. Bul. p. 936.

r) In apel nu se poate face nici o cerere nouă. Și o cauză nouă de nulitate unui act, nu constituie un nou mijloc, ci o nouă cerere în nulitatea actului. Cas. I 83/94. Bul. pag. 225.

s) In apel se pot invoca mijloace noui de apărare și care nu au fost propuse la prima instanță. Ast-fel, in apel, intimatul poate cere ca reclamantul să-și dovedească calitatea în care reclamă, de și nu a cerut acesta la prima instanță, această cerere a sa fiind un mijloc de apărare, iar nu o excepțiune ce trebuie propusă înaintea ori căreia apărării asupra fondului. Cas. I 124/94. Bul. pag. 266.

t) Intr'un partagiu judeciar, cererea de raport făcută de unul din comoscenitori numai înaintea judecătorului însărcinat cu operațiunile partagiului, fără ca să fie susținută înaintea tribunalului cu ocasiunea efectuării frăgerii loturilor, nu mai poate fi reînviată în apel întru cât ea n'a fost regulat introdusă înaintea primei instanțe unde putea da loc la discuțiunii contradictorii. Cas. I 294/94. Bul. pag. 929.

u) Constituie un mijloc de apărare ce se poate invoca pentru prima oră în apel, iar nu o cerere nouă, combaterea unui act ca fiind simulat. Cas. I 116/95. Bul. pag. 257.

v) Apelul fiind devolutiv, urmeză de aci că partea chemată de defendor în garanție la prima instanță, cată să figureze și în instanța apelului, cu toate că ape-

lul a fost făcut nu de către acela care formulase cererea de garanție, ci de reclamantul originar. Cas. I 183/95. Bul. pag. 553.

y) Prin cerere nouă, care nu poate fi făcută pentru prima oră în apel, nu se înțelege de către cererea care tinde la obținerea unei condamnățiuni ce n'a fost solicitată la prima instanță. Așa dar, nu poate fi considerată ca atare cererea, care nu este făcută de cât ca mijloc de susținere a acțiunei principale. Cas. II 62/95. Bul. pag. 799.

z) Conexarea a două acțiuni intentate separat, nefiind prevădută prin nici un text de lege, este lăsată la aprecierea judecătorilor de a o admite sau nu. Cas. I 377/95. Bul. pag. 1095.

a') Cererea ce un legatar universal face, pentru prima oră în apel, ca moștenitorul rezervatar să fie obligat a înapoia venitul ce și a însușit peste reserva sa, o asemenea cerere tinzând a reduce pretențiunea eredelui rezervatar, reclamant, nu este de cât o cerere ce se servă ca un mijloc de apărare la acțiunea principală intentată de rezervatar, și deci, poate fi propusă pentru prima oră în apel. Cas. I 230/96. Bul. pag. 960.

b') Nu constituie o cerere nouă care nu poate fi făcută pentru prima oră în apel, cererea ce partea face ca adversarul său să-și dovedească calitatea în temeiul căreia face acțiunea, chiar atunci când la prima instanță nu i-a contestat această calitate, căci aceasta este un mijloc de apărare care, asemănat art. 327 din procedura civilă, poate fi propus pentru prima oră în apel. Cas. I 37/96. Bul. pag. 44.

1869, 1871). (Pr. Fr. 469) ¹⁾.

330. Când într-o curte de apel se vor împărți opiniunile, se va chema un alt judecător sau suplininte, și se va pleda cauza din nou.

La cas de lipsă de judecători se va chema unul din avocații cu titluri, înscrși în tabloă, după ordinea tabloului.

Dacă se vor forma mai multe de cât două opi-

niuni, cei mai puțini la număr vor urma opiniunile celor mai mulți. (Pr. 117.—L. Org. J. 1890, art. 31, 33, 137-141) (Pr. Fr. 468). ²⁾.

331. La curte nu se vor putea produce excepțiunile existente la prima instanță și care nu s'aă invocat în acea instanță, afară de excepțiunile peremptorii. (Pr. 106-114, 332, ur.) Pr. Gen. 331). ³⁾.

1) a) Hotărârile asupra cererilor de perempțiune fiind date pe cale grațiosă, ele nu trebuiesc pronunțate în ședință publică. Cas. I. 246/86 Bul. pag. 679.

b) Complectul ordinar al unei curți de apel fiind de trei judecători, presumpțiunea este că ceilalți judecători avău cause legitime de a fi absenți. Cas. I 195/87. Bul. pag. 513.

c) O carte de judecată, rămasă definitivă prin perimarea apelului introdus, numai pôte fi atacată pe cale de contestațiune pe motiv că, cu ocaziunea pronunțării ei, s'aă comis nulități de formă, asemenea nulități fiind acoperite prin faptul perimării apelului. Cas. I 63/90 Bul. pag. 164.

2) a) Din momentul ce s'aă rezolvat în proces divergența de opinii, tribunalul numai pôte judeca incidentele ivite în urmă în complect ordinar, ci trebuie să fie constituit în trei. Cas. I 79/89 Bul. pag. 249.

b) Curțile de apel sunt datore a judeca în complect de cinci judecători incidentele asupra căroră s'aă ivit divergența; după viza-

rea însă a divergenței, ele pot judeca fondul procesului său alte incidente, în complectul ordinar prevădut de procedura civilă. Cas I 237/90 Bul. pag. 758.

c) Când în sinul unei curți de apel s'aă ivit o divergență de opinii asupra admisibilității probei cu martori propusă de una din părți și cu ocaziunea vădărei acestei divergenței în plin complect de cinci judecători, minoritatea a persistat în opiniunea sa anterioară de a se respinge apelul în fond, în acest cas, adevărata neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra complectării opiniei judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmăză ca judecătorul fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complect de cinci judecători. Decă complectarea curței cu acest număr de judecători trăsă la sortă chiar din alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190/93 Bul. pag. 1033.

3) a) Excepțiunea de necompetință, rațiune persone, nu pôte

332. Tóte procedurile probatorii făcute la prima instanță se vor repeta în apel, dacă judecătorii le află defectuoase sau incomplete.

Curtea va putea ase-

fi invocată pentru prima óră în instanțele de apel. Cas. I 71/89 Bul. pag. 511.

b) Cauțiunea judicatum solvi nu póte fi cerută pentru prima óră în apel. Cas. I 74/93 Bul. pag. 123.

1) a) Singurul cas în care judecătorul e dator să ordóne repetarea procedurii probatorii de la prima instanță, este acela în care cea făcută aci este defectuoasă sau incompletă; așa dar, o cercetare locală nu se póte repeta în apel, pe simplu motiv că, când ea a fost făcută la prima instanță, una din părți nu a fost față la ea.

Omisiunea de a se pronunța judecătorul fondului asupra unui mijloc propus nu póte da loc la casare dacă nu e substanțială în cauză. Cas. I 76/33 Bul. pag. 162.

b) De și este adevărat că ne-presentarea părții spre a răspunde la interogatoriul propus de cea l'altă parte se póte lua de judecător ca o mărturisire (art. 234 proc. civilă); judecătorul apelului însă, sesizat în urma apelului său, este ținut să-l admită cererea de a răspunde înaintea sa la acel interogatoriū. Așa dar este casabilă, ca violind dreptul de apărare, decisiunea prin care instanța de apel respinge apelul făcut de acel căruia i s-a deferise interogatoriul la prima instanță, fără să ție seamă de cererea ce avocatul ei făcea ca să amâne

menea ordona óri-ce alte instrucțiuni, sau admite produceri de probe noi, cari vor putea lumina pe judecători. (Pr. 159-246, 331. 334) (Pr. Gen. 323).¹⁾

333. Tóte cele-l'alte re-

procesul spre a veni apelantul în persónă să răspundă la acel interogatoriū. Cas. I 432/94 Bul. pag. 1257.

c) Nu constituie o cerere nouă care nu póte fi făcută pentru prima óră în apel, cererea ce partea face ca adversarul său să-și dovedească calitatea în temeiul căreia face acțiunea, chiar atunci când la prima instanță nu i-a contestat această calitate, căci acesta este un mijloc de apărare, care, asemănat art. 328 din procedura civilă, póte fi propus pentru prima óră în apel. Cas. I 37/96 Bul. pag. 44.

d) Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiū de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc a indemnisațiunei timbrului ce ar fi trebuit să întrebuințeze în proces adversarul său care s'a servit cu act de pauperitate, nu este în drept ca, făcând apel, că ceră a fi scutit de plata acestor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se póte judeca de cât față de fisc și după formele prevăzute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96 Bul. pag. 713.

e) Apelul fiind devolutiv de instanță, se póte repeta înaintea instanței de apel tóte probele de la prima instanță. Ast-fel, partea care a lipsit la chemarea la interogatoriū în prima instanță

gule prescrie pentru tribunalele de prima instanță se vor aplica și la curți. (Pr. 71, 72, 86, ur. 91, ur. 115, ur. 138, ur. 148, ur. 159, 287) (Pr. Fr. 470). ¹⁾

334. Curtea va putea confirma sau reforma, în tot sau în parte, sentințele ce s'au atacat în apel.

pôte cere și răspunde în apel la acest interrogatoriu, fără a justifica cauza nevenirei sale la prima instanță. Cas. I 220/96 Bul. pag. 835.

f) Judecătorii instanței de apel sunt suverani să repete procedurile probatorii de la prima instanță când le găsește defectuase sau incomplete. Cas. II 322/96 Bul. pag. 869.

g) Când tribunalul căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic, în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el nu este de cât o afacere civilă, de competență atât a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmărește a evoca fondul și a judeca acțiunea, atât în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 250/96 «Dreptul» 53/96.

¹⁾ a) Supleantul are vot deliberativ de câte ori judecătorul titular lipsește și absența sa este presupusă motivată până la proba contrarie. Cas. I 2/86. Bul. pag. 1.

²⁾ a) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competentă a judeca acțiunea și rău și a declinat competența, e dator să rețină cauza și să o judece în fond, iar nu să

(Pr. 167, 316, ur. 335, ur.) (Pr. Gen. 324). ²⁾

335. Când apelul a fost asupra cestiunei de incompetență, curtea se va pronunța numai asupra acestei cestiuni și fondul se va trimite a se judeca de tribunalul competent. (Pr. 325) Pr. Gen. 327). ³⁾

o retrimite acelueași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414, Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

³⁾ a) Hotărârile date asupra cestiunilor de competență, nu au caracterul de hotăriri pregătitoare, cu toate că ele leagă instanța care le pronunță asupra competenței. Cas. I 79/34. Bul. pag. 227.

b) În sistemul procedurii române, hotărârile asupra competenței se atacă o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. I 387/89. Bul. pag. 1026.

c) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cestiuni de proprietate. Cas. II 405/90. Bul. pag. 1023.

d) Nu se violază art. 335 procedura civilă când părțile ridice și discută de odată cestiunea de incompetență cu aceea asupra fondului, și tribunalul se pronunță tot ast-fel asupra ambelor cestiuni. Cas. I 164/91. Bul. pag. 434.

e) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competentă a judeca acțiunea și rău și a declinat competența, e dator să rețină cauza și să o judece în fond, iar nu să

336. Când în apel se atacă o hotărîre preparatorie curtea va decide și asupra fondului prin una și aceeași hotărîre. (Pr. 159, ur. 323) (Pr. Gen. 328,

10, 30).¹⁾

337. Apelul dat în forme și termenile prescise mai sus, suspendă executarea hotărîrilor de la prima instanță, afară

o retrimetă aceluiași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414. Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

f) Competința se regulează nu numai după valoarea indicată în cererea introductivă de instanță ci și dupe conclusiunile definitive ce ia partea, Ast-fel de și acțiunea personală și mobilară intentată înaintea unui judecător de pace, cererea avea de obiect o sumă mai mare de 15⁰⁰ lei, dacă însă prin conclusiunile definitive luate în instanță, aceea cerere a fost redusă la o sumă a cărei judecare era de competența disului judecător, densus nu putea să-și decline competența de a o judeca, și în acest cas tribunalul sesizat cu apel a fost în drept să evocă fondul și să judece afacerea. Cas. I 393/94. Bul. pag. 1191.

g) În sistemul legislațiunei române, dreptul de apel nu poate exista contra hotărîrii prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, până ce Statul și-va stabili, pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pământului dupe care s'a făcut tăierea lemnelor, de ore ce o atare hotărîre constituie o hotărîre preparatorie, care nu poate fi atacată în apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

h) Când tribunalul, căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el

nu este de cât o afacere civilă, de competența atât a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmază a evoca fondul și a judeca acțiunea, atât în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 251/96. «Dreptul» 58/96.

i) Instanța de apel, recunoscînd că rău prima instanță și a declinat competența, este datoră ca, evocând fondul, să judece afacerea în prima și ultima instanță. Cas. I 250/96. Bul. pag. 397.

1) a) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competente a judeca acțiunea și rău și-a declinat competența, e datoră să rețină cauza și să o judece în fond iar nu să o retrimetă aceluiași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414. Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

b) Când tribunalul, căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic, în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el nu este de cât o afacere civilă, de competența atât a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmază a evoca fondul și a judeca acțiunea, atât în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 250/96. «Dreptul» 58/96.

c) Instanța de apel, recunoscînd că rău prima instanță și-a declinat competența este datoră ca, evocând fondul, să judece afacerea în prima și ultima instanță. Cas. I 250/96. Bul. pag. 997.

numai dacă tribunalul n'a ordonat în sentință executarea provisorie, conform cu cele dis. la art. 129. (Pr. 129, ur. 155, 316, ur. 326, ur. 338) (Pr. Fr. 457, 1^o). ¹⁾

338. Apelantul va putea înaintea orî-cărei apărări asupra fondului, să ceară în apel suspendarea în tot sau în parte, după împrejurări, a executării provisorie, sau supunerea părții adverse, la dare de cauciune, când ea fusese dispensată de asemenea cauciune.

Judecătorii apretuind cazul vor decide. (Pr. 129; ur. 337) (Pr. Fr. 460). ²⁾

CARTEA IV.

DESPRE ARBITRI

TITLUL I.

Despre numirea de arbitri

339. Persónele cari au liberul exercițiu al drepturilor lor, vor putea să

reguleze prin arbitri judecata contestațiunilor lor. (Pr. 340, ur.—Civ. 113, 199, ur. 413, 430, 445, 448, 458, 950, 1537, 1706.—Co. 199-220) (Pr. Fr. 1003).

340. Nu vor putea fi supuse la arbitri cestiunile de starea civilă, cererile de divorț și toate obiectele asupra cărora legea nu permite a se face transacțiune. (Pr. 339, 341, 366, 5^o.—Civ. 216, 299, 438, 1258, 1270, 1706, ur.) (Pr. Gen. 337).

341. Arbitri se vor numi de către părți prin act înscris, legalizat de tribunal. (Pr. 342, ur. 366, 1^o.—Civ. 1705.—L. Timbr. 20, 21^o). (Pr. Fr. 1005).

342. Compromisul, sau actul prin care se numesc arbitrii, va cuprinde arătarea subiectului contestațiunei și numele arbitrilor sub pedepsă de nulitate. (Pr. 366, 1^o, 3^o). (Pr. Fr. 1006). ³⁾

¹⁾ a) Apelul suspendă executarea hotărîrii primilor judecători, numai dacă se dovedește că este dat în termenul prevădut de lege. Cas. II 74/86. Bul. pag. 573.

²⁾ a) Executarea unei hotărîri pronunțată de judecătorul primei instanțe cu dreptul de a fi executată provisoriu. poate fi sus-

pendată, în urma apelului părții condamnate, de judecătorul apelului, fără citarea prealabilă a părților. Cas. I 98/93. Bul. pag. 172.

³⁾ a) Constatarea instanței de fond cum că părțile prin actul de compromis ce au făcut, au determinat în destul obiectul

343. Judecata arbitrilor se va termina la epoca arătată în compromis; iară dacă acesta nu coprinde nici un termen, sau dacă termenul nu s'a prelungit printr'un act sub-scris de părți și încunosciițat tribunalului, misiunea arbitrilor nu va ținea mai mult de trei luni de la data compromisului. (Pr. 341, 346, 354, 366, 2^o; 369, 1^o; 730) (Pr. Fr. 1007).

344. Părțile vor putea să renunțe la apel, prin actul compromis.

Dacă însă arbitrii sunt chemați a se pronunța asupra unei contestațiuni care se află pendentă înaintea unei curți, judecata lor va fi tot-d'auna definitivă. (Pr. 363), (Pr. Fr. 1010).

345. Arbitrii se pot recusa pentru cauze ivite în urma numirii lor, și atunci ei se pot recusa pentru

aceleași cauze ca și judecătorii.

Recusarea se va judeca, în cas de neînțelegere, de tribunalul care a legalizat compromisul. (Pr. 214, 274, ur. 369, 3^o). (Pr. Gen. 344, 345).

346. În timpul funcțiunii lor, arbitrii nu se pot revoca, de cât prin consimțământul tuturor părților. (Pr. 369, 2^o). — Civ. 969). (Pr. Fr. 1008).

347. Dacă numărul arbitrilor este cu soț, și voturile se împart pentru pronunțarea hotărârii, ei vor numi un superarbitru, dacă sunt special autorizați pentru acesta, (Pr. Fr. 1017, 1^o).

Dacă nu au astă autorizare, sau chiar având-o, dacă nu se înțeleg asupra numirii superarbitrului, acesta se va numi de președintele tribunalului care a legalizat compromisul,

contestațiunii și că cerințele legii pentru arătarea arbitrelor au fost îndeplinite, constituie o cesiune de interpretare a învoieli și a intențiunii părților contractante, lăsate cu totul la aprecierea suverană a judecătorilor de fond. Cas. II 212/92 Bul. pag. 1161.

b) Clausa compromisorie prevădută într-o convențiune pentru a putea avea existența legală

trebuie să arate obiectul litigiului și numele arbitrilor, sub pédsă de nulitate. O atare clausă, de și nu ar fi conform art. 342 din procedura civilă este totuși obligatorie pentru părți, când printr'o lege specială posteroară procedurii civile s'a introdus o derogatiune la regulile de drept comun ale arbitragiului. Cas. Sec. Vacanțelor. 156/95 Bul. pag. 1054.

sau de președintele curței de apel, dacă arbitrii judecă o contestațiune ce era pendinte la acea curte. (Pr. 353, ur.)

TITLUL II.

Despre instrucțiune înaintea arbitrilor.

348. Fie-care din părți va da arbitrilor actele, documentele și memoriile ce va fi având, în termenul prescriș în compromis, sau în lipsă de asemenea clausă, în termenul însemnat de arbitri.

Odată ce acest termen a expirat, arbitrii vor judeca după actele și memoriile ce vor fi având, (Pr. 349. ur.). (Pr. Gen. 346).

349. Părțile vor avea dreptul a se apăra verbal înaintea arbitrilor, prin ele înșile sau prin procuratori, în termenul însemnat de arbitrii. (Pr. 348, 350, ur.)

350. Arbitrii vor putea ordona interrogatoriul părților și orî-ce alte măsuri de instrucțiune preparatorie, cari se pot face și de

judecătorî. (Pr. 159, ur. 227, ur. 348, ur.).

351. Jurământul înaintea arbitrilor se va săvârși față cu un membru al tribunalului local, după formula ordinară. (Pr. 196, 237, ur.—L. Timbr. 18, 19^o; 22, 2^o). (Pr. Gen. 349).

TITLUL III.

Hotărîrea arbitrilor

352. Arbitrii își vor da hotărîrea după majoritatea voturilor. (Pr. 118, 353, ur.).

353. În cas de împărțirea opiniunilor, super-arbitrul numit spre a decide majoritatea, va fi dator, după ce a ascultat pe părți sau a citit numai actele lor, a se uni cu opiniunea celor mai mulți în număr.

Dacă fie-care opinie are un egal număr de voturi, super-arbitrul se va uni cu una din opiniuni.

El va putea însă, în orice cas, face a se modifica, în tot sau în parte, opiniunea cu care se unesce. (Pr. 347, 354, ur.).¹⁾

¹⁾ a) Superarbitru are dreptul de a se uni cu opiniunea unuia din arbitrii sau a o modifica în parte sau în total, iar împregiuirea că după ce el a vizat una

din opiniuni, a făcut altă hotărîre, acesta nu constituie autoritatea lucrului judecat. Cas. I 64/87. Bul. pag. 114.

354. Superarbitrul va avea tot-d'auna opt zile de la numirea sa spre a se pronunța, chiar dacă termenul compromisului a expirat. (Pr. 343, 353, 356, 729).

355. Arbitrii își vor pronunța hotărârea lor basându-se pe legi.

Acastă hotărâre va fi redactată ca și aceea a judecătorilor ordinari. (Pr. 118. ur. 123, ur. 356, ur.—L. Timb. 19, 1^o). (Pr. Fr. 1019).

356. Hotărârea arbitrilor, împreună cu actul de compromis și actele de instrucțiune, se vor depune în trei zile de la data hotărârei la grefa tribunalului care a legalizat actul de compromis. (Pr. 341, 355, 357. ur.) (Pr. Fr. 1020, 1^o).

357. Tribunalul va înainta părților copii după hotărârea arbitrilor, în formele ordinare ale sentințelor și conform art. 137. (Pr. 356, 359.—Rg. Port. 39.—L. Timb. 19, 2^o).

358. Hotărârea arbitrilor va deveni executorie, în virtutea unei ordonanțe executorie dată de președintele tribunalului la care s'a depus hotărârea, și

scrisă în josul originalului și copiei hotărârei arbitrilor. (Pr. 135, 136, 356, 359, ur. 373) (Pr. Fr. 1020, 1^o).

359. Depunerea hotărârei arbitrilor (art. 356), înaintarea copiilor către părți (art. 357), înscrierea formulei executorie (art. 358), se vor face de curtea de apel și de către președintele acestei curți, când contestațiunea ce s'a judecat de arbitri fusese pendinte la curte. (Pr. 344) (Pr. Fr. 1020. 2^o).

360. Hotărârea arbitrilor, având formula de executare, se asemănă în efectele sale, cu cele-alte hotărâri judecătorești și se va executa pe-aceiași cale. (Pr. 358, ur. 371. 375, ur. 379. — Civ. 1711) (Pr. Gen. 356).

TITLUL IV.

Despre mijloacele de a ataca hotărârea arbitrilor.

361. Hotărârea arbitrilor nu este supusă la opozițiune, din cauză de lipsă. (Pr. 148, ur. 362, ur.) (Pr. Gen. 357).

362. Ea nu este supusă la apel, dacă contestațiunea este de natură a fi ju-

decată în cea din urmă instanță de către tribunal. (Pr. 56, 57, 361, 363, ur.) (Pr. Gen. 361).

363. În cele-alte cazuri, hotărârea arbitrilor este supusă la apel, dacă părțile n'au renunțat la acest drept, prin compromis sau prin act formal posterior. (Pr. 317, 344, 362, 364) (Pr. Gen. 362).

364. Apelul în contra hotărârilor arbitrilor se va da în forma și termenii hotărâți pentru sentințele tribunalelor. (Pr. 318, 321, ur. 326, ur. 363—L. Timb. 21, 5^o) (Pr. Gen. 364).

365. Hotărârea arbitrilor va fi supusă la revizuire în cazurile și modul prevădută la art. 288. până la art. 304. (Pr. 367) (Pr. Gen. 359).

366. Actul calificat de *hotărâre arbitrală*, se va putea ataca ca nul:

1^o Dacă aceia ce au pronunțat n'au primit asemenea misiune de la părți;

2^o Dacă arbitrii s'au pronunțat după ce a expirat termenul arbitragiului;

3^o Dacă hotărârea s'a dat asupra unor cestiuni cari nu fusesse supuse arbitrilor;

4^o Dacă pretinsa hotărâre s'a dat de nisce arbitri neautorizați să judece în lipsa celor-alți;

5^o Dacă este vorba de cazuri pe cari legea oprește a se judeca cu arbitrii. (Pr. 339, ur. 340, 342, 354, 367, 368) (Pr. Gen. 358). 1).

367. Cererea în revizuire, precum și în nulitate, se vor adresa și judeca de tribunalul care a legalizat compromisul, sau de curtea la care fusesse pendinte cestiunea ce s'a judecat cu arbitrii. (Pr. 293, 341, 344, 365, 366) (Pr. G 360).

TITLUL V.

Terminarea arbitragiului.

368. Misiunea arbitrilor încetază prin pronun-

nea hotărâre a fost dată de arbitri constituiți în conformitate cu regulile stabilite de disa lege, iar nu și în cazul în care dârșii au fost numiți prin neobservarea și călcarea acelor reguli. Cas. I 333/95. Bul. pag. 912.

1) a) De și art. 8) din legea creditului funciar prescrie că hotărârile arbitrilor pronunțate asupra contestațiunilor ce se ivesc între societatea și debitorii săi nu sunt supuse la ver-o acțiune în nulitate, acesta însă are loc numai atunci cînd o aseme-

țarea hotărâriilor lor. (Pr. 355, 369, ur.) (Pr. Gen. 365).

369. Arbitragiul mai încetăză încă, afară când va fi învoire contrarie :

1^o Prin expirarea termenului însemnat în compromis, sau prelungit de părți, ori prin expirarea celor trei luni de la data compromisului, când nu a fost alt termen învoit. (Pr. 343).

2^o Prin revocarea arbitrilor cu consimțământul tuturilor părților. (Pr. 346).

3^o Prin mórtea, recusarea ori demisiunea unui din arbitri. (Pr. 345, 370).

4^o Prin mórtea uneia din părți, când moștenitorii săi majori și capabili nu voesc a se mai judeca cu arbitri. (Pr. 339, 368, 370) (Pr. Gen. 366).

1) a) Se nesocotește legea când curtea hotărâșce că numai hotărârile judecătorești se pot investi cu formula executorie. Titlurile legalmente contractate și în care părțile au stipulat claușa de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I. 388/96. Bul. pag. 929.

b) Instanța sesisată de o contestațiune, comite un exces de putere când refuză de a cerceta mijlócele de apărare în fond contra titlului pe care se fundăză opozițiunea și rezervă părții de a face un proces pe cale

370. Arbitrii cari, după ce au acceptat, se lasă fără vre-un motiv valabil, sau nu voesc să judece, pot fi condamnați la daune-intereșe către părți. (Pr. 207, 216, 305, 369) (Pr. Gen. 367).

CARTEA V.

DESPRE EXECUȚIUNEA SILITĂ

TITLUL I.

Dispozițiuni generale

Secțiunea I.—Titlurile cerute pentru executarea silită.

371. Execuțiunea silită se va urmări :

a) În virtutea unei hotărâri judecătorești.

b) În virtutea unui titlu executoriu. (Pr. 135, 358, 360, 372, ur.—L. Auth. 20.—Civ. 1173) (Pr. Gen. 374).¹⁾

372. Hotărârile defi-

principală. Cas. I 102/87. Bul. pag. 194.

c) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare având de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executorie fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie de a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărârii dată asupra cereri contestații, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530

nitive, pronunțate de tribunale, se vor executa prin mijlocirea lor.

Dacă hotărârea definitivă este a unei curți, cererea de executare se va adresa la acea curte, care o va executa prin tribunalul care a judecat în prima instanță.

Executarea atât la tribunale cât și la curți, se va face de către agenții de executare, alăturați pe lângă tribunale și curți, conform regulamentului

lor, și cu plata însemnată prin tarife. (Pr. 360, 371, 373.—Rg. Port 43) ¹⁾.

373. Nicî o hotărâre a tribunalelor sau a curților nu se va putea executa, de nu va fi investită cu formula executorie, prevădută la art. 135, afară de hotărârile preparatorii și de hotărârile executorii provisorii, cari se execută și fără formula executorie. (Pr. 129, ur. 159, ur. 372, 374, ur.) (Pr. Gen. 375). ²⁾.

374. Hotărârile jude-

și următorii din procedura civilă¹⁾ singurele dupe care se pôte amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

d) Execuțiunea provisorie acordată unei hotărîri care admite resilierea unui contract de arendare, nu pôte da dreptul proprietarului ca, înainte de a se judeca apelul făcut contra ei de locatar, să intente contra acestuia acțiunea pentru predarea în bună stare a ecaretelor dupe moșie, căci acest drept nu pôte fi născut până ce contractul de arendare nu va fi definitiv resiliat. Cas. I 232/91. Bul. pag. 619.

e) Nulitatea întemeiată pe faptul că titlul în virtutea căruia s'a făcut urmărirea nu conține o creanță lichidă și exigibilă nu pôte fi invocată pentru prima oră înaintea curței de casațiune. Cas. II 57/96. Bul. pag. 614.

¹⁾ a) Poprirea care are de obiect o sumă mai mică de 1500 lei, trebuie adresată la judecătoria de ocol, chiar dacă actul în virtutea

căruia se cere, ar emana de la tribunal. — Regula prescrisă de art. 372 pr. civilă se explică numai la hotărîrile judecătorești, nu și la actele autentice. Cas. I 3/86. Bul. pag. 6.

b) Se satisface cerințele legii când operațiunile relative la vinderea unui imobil s'aau efectuat în audiență publică; asemenea când publicațiunile de vindere saau afișat atât la primărie cât și la imobil. Cas. II 90/88. Bul. pag. 773.

c) Violază legea instanța de fond care respinge o contestațiune la executare, când se constată că nu există o asemenea închiere prin care se admite executarea, cu toate că actele au fost depuse la grefă de către agentul însărcinat cu executarea. Cas. Sect. Unite 7/97 «Dreptul» 27/97.

²⁾ a) Dacă este adevărat că proprietarul nu este dator când vede pe arendașul său că i ruinează ecaretele să aștepte expirarea contractului spre a-l trage la răs-

cătoresc, date în țară străină, nu se vor putea executa în România, de cât în modul și limitele, cum și hotărârile judecătorilor din România se execută în acea țară, și după ce vor fi declarate executorii de către judecătorii competenți români. (Pr. 106, ur. 135, ur.—Civ. 11, 13, ur. 15, 1773, 1789) (Pr. Gen. 376). 1).

pundere, mai ales când este învedereat că dânsul le deteriorează cu rea voință și nu prezintă garanții de reparațiuni, instanțele de fond însă pot să aprecieze în asemenea cazuri dacă împrejurările de fapt sunt destul de grave în cât să-i dea dreptul a cere de la justiție ca să ia măsuri de asigurare înaintea expirării contractului. Cas. I 225/91, Bul. pag 610.

1) a) După art. 374 din procedura civilă, hotărârile judecătorești date în țară străină, se pot executa în România, chiar dacă nu există convențiune relativă la asemenea executări între România și țara în care sunt pronunțate; acesta numai pe baza faptului de executare reciprocă a hotărârilor. Prin urmare stipulațiunea cuprinsă în contractul părților pentru judecarea la Londra, putând să aibă un efect real, prin executarea în România, a hotărârii ce s'ar da acolo, chiar dacă nu există nici o convențiune în această privință între Engllitera și România; cu drept cuvînt, tribunalele române au apreciat ca

375. Formula executorie nu se pune de cât asupra hotărârilor cari au puterea lucrului judecat. (Pr. 135, 370, 476, 657). 2).

376. Are puterea lucrului judecat orî-ce hotărâre contradictoare care s'a dat :

- 1° De o curte de apel;
- 2° De un tribunal, când el judecă în cea din urmă instanță;

valabilă acea stipulațiune, și au admis excepțiunea de necompetință ce li s'au ridicat. Cas. II 149/93 Bul. pag. 807.

2) a) Se nesocotește legea când curtea hotărăsece că numai hotărârile judecătorești se pot investi cu formula executorie.—Titlurile legalmente contractate, și în care părțile au stipulat clauza de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I 388/86 Bul. pag. 929.

b) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare, avînd de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevăzute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurele după care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

3^o De un tribunal care a judecat în prima instanță, dacă părțile au lăsat să treacă termenul de apel, sau a lăsat să se perrime judecata la curte. (Pr. 257, ur. 318, 329, 344, 375. — Civ. 1201) (Pr. G. 379).¹⁾

377. Pe când o hotărâre definitivă se află în curs de a se judeca în opozițiune, sau în urma cererii de revisuire, ea are încă caracterul de lucru judecat până ce se va revoca prin o altă hotărâre. (Pr. 148, ur. 154, 288, ur. 295, 376) (Pr. G. 380, 381).²⁾

378. Nicî o urmărire asupra bunurilor mobili sau imobili, nu pôte avea loc de cât în virtutea unui titlu executor, și pentru o datorie certă și lichidă.

Dacă datoria consistă în sumă nelichidată, urmăririle se vor amâna până mai întiiu se va face lichidarea datoriei. (Pr. 371, ur. 620.—Civ. 1171, 1832) (Pr. Fr. 551),³⁾.

Secțiunea 2.— Persónele și bunurile supuse executărei silit.

379 Execuțiunea silită se întinde asupra tutelor

1) a) Se nesocotește legea când curtea hotărâscea că numai hotăririle judecătorești se pot investi cu formula executorie. Titlurile legalmente contractate, și în care părțile au stipulat clausa de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I 338|86. Bul. pag. 929.

b) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare, avînd de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriu fără judecată, și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrei dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile după care se pôte amâna adjudecațiunea.

Cas. II 112|90. Bul. pag. 1049.

2) a) Hotăririle curților de apel sunt definitive și executarea lor nu se pôte suspenda de cât prin recurs în casațiune și în casurile anume prevădute de lege. Cas. I 294|87. Bul. pag. 758.

3) a) Este casabilă hotărîrea care respinge un mijloc de apărare peremptoriu fără să precizeze anume motivele sale de respingere, precum este cazul când nu se specifică în virtutea căruia anume titlu s'a făcut o urmărire. Cas. I 258|30. Bul. pag. 793.

b) Simpla stare de indivisiune nu face ca drepturile coproprietarilor asupra imobilului comun să nu fie certe și lichide. Așa dar, o hotărîre prin care se recunoște unei persóne dreptul la o a treia parte într'un imobil, conține un dispozitiv cert și lichid și, ca atare, ea pôte fi executată. Cas. I 311|90. Bul. pag. 996.

hunerilor mobile și imobile ale debitorului, afară de excepțiunile admise de lege. (Pr. 380, ur. 406, ur. 492.—Civ. 1718) (Pr. Gen. 382).

380. Execuțiunea silită nu se va exercita asupra persoanei debitorului, de cât în casurile și modul prevădut de legea constrângerei corporale.

Ea nu se va putea nicădată exercita asupra persoanei moștenitorului. (Pr. 379, 397, 398). (Pr. Gen. 384).

Secțiunea 3.—Când se poate exercita execuțiunea silită.

381. Când într'o hotărâre se află un termen pentru plată, executarea nu se poate face până la ajungerea acelui termen. (Pr. 126, 128, 382, ur.—Civ. 1022, 1101) (Pr. Gen. 385).

382. Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea, și înaintea ajungerii termenului, să ceară

c) Urmărirea unui imobil nu poate fi amânată pe motiv că debitorul ar fi făcut plăți parțiale din sumele ce datora, căci prin acesta o creanță nu încetază a fi certă și lichidă. Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

executarea hotărârei:

a) Dacă debitorul e bănuিত că are să fugă.

b) Dacă sunt fapte de risipirea averei sale mișcătoare.

c) Dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sau persoanei sale.

d) Dacă prin fapta sa, el a micșorat asigurările date creditorului său, sau n'a dat asigurările promise ori ordonate. (Pr. 126, ur. 383, 616. — Civ. 1025) (Pr. Gen. 386).

383. În cazul articolului precedent tribunalul sau curtea care a dat hotărârea executore, va hotărâ de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt. (Pr. 78, 382) (Pr. Gen. 387).

384. Hotărârile ce au a se executa provisoriu, sub dare de cauciune, nu se vor executa mai înainte de a se da cauciunea. (Pr. 129, ur. 156, 338, 391, 392. ur.) (Pr. Gen. 389, 1°).

d) Nulitatea întemeiată pe faptul că titlu în virtutea căruia s'a făcut urmărirea nu conține o creanță lichidă și exigibilă nu poate fi invocată pentru prima oră înaintea curței de cauciune. Cas. II 57/96. Bul. pag. 614.

385. Nici o executare nu se va putea face înainte de răsăritul și după apusul soarelui. (Pr. 73, 386, 391). (Pr. Gen. 390).

386. Execuțiunea silită nu se va face Duminecele și în sărbătorile legale sau naționale, afară numai în cas de urgență și cu ordinea expresă a președintelui

tribunalului sau curții care a pronunțat hotărîrea. (Pr. 73, 385.—L. Vac. 2). (Pr. Gen. 391).

387. Nici o hotărîre sau titlu executor nu se va putea executa, de cât numai după ce se va fi încunoștințat debitorului conform art. 137. (Pr. 137, 388, ur. 391.—Rg. Port. 48). (Pr. G. 392).¹⁾

1) a) Urmărirea imobiliară, bazată pe legea de urmărire din anul 1862, urmând a se face pe temeiul unei încheieri a consiliului de miniștri, nu este nevoe să se aștepte intervenirea unei hotărîri cu formula executorie. Cas. II 46/86. Bul. pag. 441.

b) În materie de urmărire imobiliară, odată ce s'a u împlinit art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a coprins titlul în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă odată a formalităților prevăzute de art. 387 și 388 din aceeași proced. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

c) Termenul de o zi prevăzut de art. 388, din procedura civilă pentru somațiunea ce trebuie să procede executarea cată să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere adică să nu se socotescă nici ziua când s'a început nici ziua când se împlinesce. Cas. I 69/29. Bul. pag. 136.

d) Poprirea în mâna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cât un act de conservățiune, iar nu de executare pro-

priu disă, creditorul nu e dator să comunice debitorului titlul în virtutea căruia o cere, nici să i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 387 și 388 din procedura civilă, căci aceste articole, dupe cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219/92. Bul. pag. 563.

e) Este de ajuns când primarul comunei trece în procesul-verbal că a comunicat citațiunea sau copia de pe hotărîrea cetel moștenitorilor fără a i enumăra în parte pe fie-care. Cas. I 372/93. Bul. pag. 994.

f) Dispozițiunile art. 387 din procedura civilă, dupe care nici o hotărîre nu se pôte executa de cât numai dupe ce va fi încunoștințat debitorul, sunt aplicabile și hotărîrilor pronunțate de curtea de compturi. Cas. 367/94. Bul. pag. 1071.

g) După art. 397, combinat cu art. 391 din procedura civilă, executarea unei hotărîri sau titlu executoriu este nulă dacă s'a făcut, fără ca să fi fost notificate debitorului înaintea executărei; de unde urmăze că o notificare făcută în urma unei executări nu e valabilă. Cas. I 401/94. Bul. pag. 1211.

388. Esecuțiunea cată să fie precedată de o somațiune de executare, făcută prin agentul ce are să execute, și cu o di cel puțin mai înainte de executare. (Pr. 372, 387, 389, 389, ur. 468, 496. — Civ. 1836. — Rg. Port. 44. — L. Timb. 19, 6^o) (Pr. Fr. 583. — Pr. Gen. 392, 393 1^o). 1).

389. Dacă creditorul a

lăsat să treacă un an de la somațiune, fără a efectua, el nu mai poate efectua de cât după o nouă somațiune de executare. (Pr. 388, 390 404, 500. (Pr. (Pr. Gen. 393, 2^o).

390. Cele două articole precedente nu se aplică în casurile când legea ordonă executarea fără somațiune. (Pr. 397, 456). (Pr. Gen.

1) a) Comandamentul fiind el însuși o somațiune cu drept cuvânt tribunalul a procedat la vinderea imobilului, fără să violeze veri-un text de lege. Cas. II 4|86. Bul. pag. 59.

b) În materie de urmărire silită nu se cere ca afară de comandament să se facă osebuită somațiune. Cas. II 102|86. Bul. pag. 811.

c) În materie de urmărire imobiliară, o dată ce s'a încheiat art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a cuprins titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiune către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă o dată a formalităților prevăzute de art. 387 și 388 din aceeași proced. Cas. II 174|91. Bul. pag. 1301.

d) Poprirea în mâna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cât un act de conservațiune, iar nu de executare propriu zisă, creditorul nu e dator să comunice debitorului titlu în virtutea căruia o cere, nici să i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 387 și 388 din procedura civilă, căci aceste articole,

după cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219|92. Bul. pag. 563.

e) Termenul de o di prevădut de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precadă executarea, cată să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotescă nici ziua când s'a început, nici ziua când se împlinesce. Cas. I 69|92. Bul. pag. 136.

f) Hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor debitorului, dacă execuțiunea nu începuse încă de la morțea debitorului, de cât opt zile după ce li s'a încunoștințat în persoană sau la domiciliu acele titluri sau hotărâri, și această formalitate este prevădută de nulitate. Ast-fel numai execuțiunea trebuie să fie precedată cu opt zile de la comunicarea titlului sau hotărârei ce se execută, însă nu și somațiunea, întru cât somațiunea nu este un act de executare, ci este o deșteptare ce se aduce debitorului că are să fie urmărit și executat dacă nu va plăti. Cas. I 108|94. Bul. pag. 249.

394).¹⁾.

391. Violarea art. 384. 385 și 387 aduce anularea esecutiunii. (Pr. G. 395).²⁾.

Secțiunea 4. — *Pentru primirea cauțiunei.*

392. Când prin o hotărîre se va îndatora o parte ca să dea o cauțiune, se va însemna și termenul când să aducă acea cauțiune. (Pr. 106, 129, 156, 384, 393, 401, 455, 480, 590, 614.—Civ. 15, 106, 109, 541, 566, 682, 718, 1323, 1652, 1675, ur.—Pr. P. 117, 120, ur.) Pr. Fr. 517).

393. Cauțiunea se va prezenta înaintea judecăței, în audiență publică, față cu toate părțile, sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

Judecata va admite cauțiunea dacă solvabilitatea sa va fi de notorietate sau

dacă se va justifica prin titluri. (Pr. 392, 394, ur.—Civ. 1659, ur. 1675 (Pr. Gen. 396).

394. Partea adversă va avea dreptul să conteste solvabilitatea cauțiunei și judecata va aprăui de urgență. (Pr. 393, 395, ur.—Civ. 1660), (Pr. Fr. 520).

395. Dacă se admite cauțiunea, actul care o admite va fi esecutoriū, cu tot dreptul de apel sau opozițiune. (Pr. 155, 394, 396). (Pr. Gen. 387).

396. Garantul fiind admis va face înaintea judecăței declararea că primește a garanta.

Acastă declarare se va trece în procesul-verbal al ședinței.

Din momentul acestei declarațiuni cauțiunea va fi supusă la toate consecințele ce aduce garanția sa.

¹⁾ a) In materie de urmărire silită nu se cere ca afară de comandament să se facă osebită somațiune. Cas. II 102 86. Bul. pag. 815.

²⁾ a) Termenul de o zi, prevădut de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precadă executarea, cată să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotescă nici ziua când s'a început, nici

ziua când se împlinesce. Cas. I 69/92. Bul. pag. 136.

b) Dupe art. 387 combinat cu art. 391 din procedura civilă, executarea unei hotărîri sau titlu executoriū este nulă dacă s'a făcut, fără ca ele să fi fost notificate debitorului înaintea executărei; de unde urmează că notificarea făcută în urma executărei nu e valabilă. Cas. I 401/94. Bul. pag. 1211.

(Pr. 394, ur. — Civ. 718, 1652, 1658, 1661, 1675) (Pr. Gen. 398).

Secțiunea 5.—*Esecuțiunea în contra moscenitorilor.*

397. Când debitorul a murit, esecutiunea, începută asupra bunurilor sale, se va continua în contra moscenitorilor fără alte amânări. (Pr. 390, 398. — Civ. 659, ur.) (Pr. G. 399).¹⁾

¹⁾ a) Când debitorul moare, urmărirea începută asupra bunurilor sale se continuă în contra moscenitorilor fără alte amânări. Cas. II 65/83. Bul. pag. 617.

b) Din prescripțiunile art. 397 din procedura civilă rezultă că nu trebuie a se reîncepe o nouă urmărire când aceea începută a fost întreruptă prin mórtea fie a debitorului, fie a creditorului, ci este destul ca ea să se continue prin îndeplinirea și pașă formelor prevădute de lege, fără a fi nevoie de un nou comandament și dresarea de un nou proces verbal de situațiunea imobilului. Cas. II 189/95. Bul. pag. 1221.

c) Asemănat art. 397 din procedura civilă, urmărirea, o dată începută, neputându-se suspenda prin mórtea debitorului, urmădă de aci că această suspendare cu atât mai mult nu pôte avea loc din cauza morței sociului femeii debitoare urmărită. Cas. II 221/95. Bul. pag. 1265.

²⁾ a) Când execuțiunea n'a fost începută la mórtea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moscenitorilor, sub pedepsă de

398. Dacă esecutiunea nu începuse încă la mórtea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moscenitorilor, sub pedepsă de nulitate, de cât opt zile după ce li s'a încunoștiințat în persoană sau la domiciliu, acele titluri sau hotărâri. (Pr. 137, 387, 397. — Civ. 780). (Pr. Gen. 400)²⁾

nulitate, de cât 8 zile după ce li se vor încunoștiința, în persoană sau la domiciliu, acele titluri. Cas. II 31/87 Bul. pag. 337.

b) Este nulă executarea începută contra moscenitorilor părței, condamnate, dacă nu s'a comunicat acestora hotărârile ce se aduc la îndeplinire. Cas. I 190/89 Bul. pag. 533.

c) Este de principiu că nimeni nu se pôte prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favórea incapacabililor, fiind relative, numai dênșii pot să le invóce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în persóna tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute după stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invóce nulitățile relative la ele. Cas. II 90/31 Bul. pag. 788.

d) Prescripțiunile art. 393 din procedura civilă, după care o execuțiune nu se pôte începe contra moscenitorilor debitorului de cât 8 zile după ce li se vor comunica acestora titlurile ce se vor executa, se privesc îndepli-

Secțiunea 6. — *Contestațiuni asupra executiunii silite.*

399. O executare se poate contesta sau de către

nite când moștenitorii au primit sub beneficiu de inventariu a-vere a urmărită, și când creditorul a făcut în persoană lor comandamentul prealabil, după trecerea de opt zile de la acceptarea succesiunii. Cas. II 28/93 Bul. pag. 212.

e) Hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor debitorului dacă execuțiunea nu începuse la morțea debitorului, de cât opt zile după ce li s'au încunoscintat în persoană sau la domiciliu aceste titluri sau hotărâri, și această formalitate este prevădută sub pedepsă de nulitate. Ast-fel, numai execuțiunea trebuie să fie precedată cu opt zile înainte de comunicarea titlului sau hotărârii ce se execută, însă nu și somațiunea, întru cât somațiunea nu este un act de executare, ci este o deșteptare ce se aduce debitorului că are să fie urmărit și executat dacă nu va plăti. Cas. I 108/94 Bul. pag. 249.

f) Necomunicarea titlului în virtutea căruia s'a cerut urmărirea, către moștenitorii debitorului, conform art. 398 din procedura civilă nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 433/94 Bul. pag. 128).

g) Formalitatea notificărei către moștenitorii a titlurilor sau hotărârilor ce se execută în contra lor, conform art. 398 din procedura civilă, neîndeplinirea ei nu poate fi invocată pentru prima oră în

partea condamnată, sau de către cei de al treilea interesati. (Pr. 400, ur. 428, 430, 451, 525).¹⁾

casatiune. Cas. II 163/95 Bul. pag. 1137.

h) Dacă execuțiunea nu începuse încă la morțea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor de cât opt zile după ce li s'au notificat, în persoană sau la domiciliu, acele titluri.

Acastă dispozițiune, prevădută de art. 398 din procedura civilă, se aplică și atunci când urmărirea se face după legea de urmărirea, întru cât legea specială de urmărirea nu prevede o dispozițiune contrarie. Cas. II 98/96 Bul. pag. 880.

¹⁾ a) În materie de contestațiune la executare, nu este admisibilă opozițiunea la hotărârea dată în lipsă. Cas. I 402/86 Bul. pag. 944; 81/38. Bul. pag. 231; 169/88 Bul. pag. 568.

b) Hotărârile date în lipsă, în materie de contestație la executare, nu sunt susceptibile de opozițiune. Casarea decisiunii, prin care se admite opozițiunea în asemenea cas, se pronunță fără trimitere. Cas. I 242/87 Bul. pag. 668; 87/33 Bul. pag. 244; Cas. II 30/90 Bul. pag. 193.

c) Nu există drept de opozițiune la executările silite și mijlocul întemeiat pe asemenea motiv, fiind de ordine publică se poate propune pentru prima oră în casațiune. Cas. I 4/83 Bul. pag. 92; Cas. I 180/90 Bul. pag. 589; Cas. I 454/91 Bul. pag. 1241.

d) În materie de contestațiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar și de înalta curte

400. Cererile incidente, opozițiunile și toate celelalte contestațiuni caris'ar ridică asupra executiunii silite, sau între părți, sau de către cei de al treilea

intervenienți ori oponenți, se vor adresa la tribunalul sau curtea care a pronunțat hotărîrea executore.

Părțile se vor chema în termen scurt și judecata

da casațiune, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 144/83. Bul. pag. 472; 54/89 Bul. pag. 149; Cas. I 270/90 Bul. pag. 816.

e) Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă de tribunale cu dreptul de apel. Prin urmare curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuirea ordonată de tribunal, fără ca, prin acesta să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. 52/89 Bul. pag. 143.

f) În principiu o hotărîre judecătorească nu poate fi retractată de cât pe calea opoziției, apelului și recursului în casațiune.

Așa dar nu se poate admite retractarea unei hotărîri care a căpătat autoritatea lucrului judecat pe calea contestațiunei la executarea ei pe motiv că partea contestătoare n'a fost bine citată pentru ziua când s'a pronunțat acea hotărîre. Cas. I 362/89 Bul. pag. 941.

g) Este neadmisibil recursul contra unei hotărîri cari, dupe admiterea opozițiunei făcută de contestator la executare, respinge contestațiunea în fond. Finele de nepriimire se poate propune pentru prima oră în casațiune, măcar că partea interesată n'a ridicat nici o obiecțiune la admiterea opozițiunei de către instanța de fond. Cas. I 149/90 Bul. pag. 442.

h) În materie de contestațiuni la executări silite nu există drept

de opozițiune înaintea curței de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în cazul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovada de priimirea citațiunei pentru termenul când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă'i era falsă și că dânsa a și atacat această dovadă în falș înaintea instanțelor competente. Cas. I 573/91 Bul. pag. 1106.

i) La executarea unei hotărîri se poate face contestație nu numai de părțile care au figurat în cauză, ci și de orî-ce altă persoană interesată. Cas. I 389/92 Bul. pag. 777.

j) Când o ipotecă constituită asupra unui imobil a fost, prin hotărîre judecătorească remasă definitivă, declarată ca bine constituită și valabilă față cu creditorii chirografari ai debitorului ipotecar, care ceruse anularea acelei ipotecă, neapărat că în tabloul de ordinea creditorilor, format cu ocasiunea vînderei imobilului ipotecat, creditorul ipotecar trebuie trecut înaintea creditorilor chirografari, căroră le este opozabilă hotărîrea ce menține și declară valabilă acea ipotecă. Cas. 273/93 Bul. pag. 766.

k) Nu se poate ca, pe cale de contestațiune, la executare, să se pronunțe nulitatea unei hotărîri dată în lipsă și investită cu formula executorie pe motiv că nici citarea părței condamnate,

asupra contestațiunei se va urma de urgență cu precădere asupra tuturor celor l'alte. (Pr. 78, 399,

401, ur. 428, 525 ur. — L. Timb. 18, 15^o; 21 6^o; 29, 21^o; 30). (Pr. Gen. 408).¹⁾.

401. Tribunalul său cur-

nicî comunicarea hotărîreii nu s'ar fi făcut conform regulilor de procedură stabilite de lege. Numai calea oposițiunei ordinare este admisă într'un atare cas. Cas. II 64/95 Bul. pag. 812.

b) În materie de contestațiunii la execuțiunii silite, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curței de casație, nu are drept de oposiție. Cas. I 155/96 Bul. pag. 669.

m) În materie de contestațiune la executare silită, partea judecată în lipsă nu are drept de oposiție. Așa dar, violază legea curtea care admite dreptul de oposiție în această cale excepțională, și, în acest cas, casându-se decisiunea care, pe cale de oposiție, a reformat o altă decisiune, casarea se face fără trimitere, rămânând bună decisiunea anterioară. Cas. I 227/93 Bul. pag. 951.

n) După art. 19 ultimul aliniat din legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, contestațiunile prin care se atacă însuși titlu executoriu, se adresează la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violază menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalul confirmă cartea de judecată prin care judele de pace și-a declinat competența de a judeca o contestațiune privitoare la executarea actului autentificat de acea judecătorie. Cas. I 495/96 «Dreptul» 16/97.

¹⁾ a) Hotărîrile date asupra tabloului de ordine a creditorilor

sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

b) Oposițiunile la executările mobiliare, făcute în baza unei hotărîri, se adresează la tribunalul său curtea de la care emană aceea hotărîre, numai atunci când contestațiunea se întemeiază pe motive trase din însăși acea sentință; când însă plângerea este contra ordinului de executare, contestațiunea se adresează la instanța de unde emană acel ordin. Cas. I 102/87. Bul. pag. 194.

c) Debitorul urmărit trebuie să fie chemat cu ocaziunea judecărei unei contestațiunii prin care se discută proprietatea bunurilor urmărite.

Violază dar legea instanțele de fond când refuză o asemenea cerere ridicată de partea urmăritore. Cas. I 9/89. Bul. pag. 13.

d) Nu este admisibilă oposițiunea chiar înaintea curței de casație în contra hotărîrilor date de ea, în lipsă, în materie de contestațiune la executare. Cas. I 54/89. Bul. pag. 149. Cas. I 270/90. Bul. pag. 816.

e) Hotărîrile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90. Bul. pag. 1427.

f) Instanța competentă nedeucându-și competența de a judeca litigiul ce i s'a trimis de cât din decisiunea de casare, urmăzează

tea va putea după înfățișare să suspende sau să mențină executarea cu sau

fără cautiune. Esecutarea se va suspenda în cazuri urgente chiar și înainte de

că ea n'are competența de a judeca în acea calitate de cât cauza ce a fost coprinsă în acea decisiune, și că o dată ce dânsa 'și a dat hotărîrea, competența ei încetază. Ast-fel fiind, când executarea unei hotărîri a fost anulată de către curtea de trimitere, sesisată în urma unei casări, și în urmă avînd loc o nouă executare, s'aî ridicat și în potriua acesteia executării alte contestațiuni, competența de a judeca aceste contestațiuni revine judecătorilor naturali, adică curței care a pronunțat hotărîrea ce s'a executat; prin urmare, hotărîrea prin care această curte 'și declină competența de a judeca aceste noi contestațiuni pe motiv că ar fi de competența curței de trimitere, este nulă și casabilă și, în acest caz afacerea cată a se trimite tot în judecata ei, ca una ce singură e competente a o judeca, conform art. 400 din procedura civilă. Cas. I 19/92. Bul. pag. 30.

g) Instanțele judecătorești avînd dreptul de a pronunța o hotărîre prin care să înlăture împiedicările ivite la executarea hotărîrilor definitive, au prin această dreptul ca pentru executarea hotărîrilor date în materie de hotărînicie să ordone, în lipsă de indicări precise, căutarea și stabilirea hotarelor definitiv arătate prin hotărînicie prin alte mijloace permise de lege. Cas. I 295/92. Bul. pag. 777.

h) De și dupe art. 400 din procedura civilă, incidentele, opozițiunile și contestațiunile ce se fac contra execuțiunei silite tre-

bue adresate la însuși instanța care a pronunțat hotărîrea executorie, însă aceste dispozițiuni nu se pot aplica în cazul când aceea instanță s'a pronunțat deja asupra lor, declarând că hotărîrea sa a fost executată, căci, în acest caz, contestațiunea ce fostul debitor ridică asupra unei noi urmăriri cerută de creditor constituie un incident care, conform art. 525 din aceeași procedură, intră în competența tribunalului de urmărire de a l' cerceta și judeca. Cas. I 375/92. Bul. pag. 992.

i) Contestațiunea la executarea unei hotărîri, a putut fi judecată fără chemarea unora din personale cari au figurat în judecata fondului, când această persoană n'avea interes a sta în instanța contestațiunei. Cas. I 402/94. Bul. pag. 1213.

j) Contestațiunile la executarea hotărîrilor se adresază la instanța a cărei hotărîre se execută. Cas. I 314/95. Bul. pag. 891.

Dupe art. 19 ultimul aliniat din legea judecătorilor de pace din 1 Martie/94, contestațiunile prin care se atacă însuși titlu executoriu, se adresază la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violază menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalul confirmă cartea de judecată prin care judele de pace 'și-a declinat competența de a judeca contestațiunea privitoare la executarea acului autenticat de acea judecătorie. Cas. I 405/96. <Dreptul> 16/97.

ori-ce înfățișare. (Pr. 295, 392, ur. 400, 402, ur. 405, 530). ¹⁾

402. Apelul în contra hotărârilor date în cestiu ni de asemenea contestațiuni

sa u opozițiuni se va putea face în termen de o lună de la data pronunțării hotărârei. (Pr. 318, ur. 326, 400, ur. 405, 453) (Pr. Gen. 409). ²⁾

¹⁾ a) Nu este admisibilă opozițiunea chiar înainte a curte i de casație în contra hotărârilor date de ea, în lipsă, în materie de contestațiuni la executare. Cas. I. 54/89. Bul. pag. 149.

b) Executarea unei hotărâri pronunțată de judecătorul primei instanțe cu dreptul de a fi executată provisoriu p ote fi suspendată în urma apelului părței condamnate, de judecătorul apelului, fără citarea prealabilă a părților. Cas. I. 88/93. Bul. pag. 217.

²⁾ a) Opozițiunile la executările mobiliare, făcute în basa unei hotărâri, se adresez la tribunal sau curtea de la care emană acea hotărâre, numai atunci când contestațiunea se întemeiază pe motive trase din însă și acea sentință, când însă plângerea este contra ordinului de executare, contestațiunea se adresează la instanța de unde emană acel ordin. Cas. I 102/87. Bul. pag. 194.

b) Ori-ce incidente ridicate cu ocaziunea unei urmăriri, fie ele de formă sau de fond, trebuie judecate de instanța de urmărire cu formele sumarii și în termenul prevădut de legea de procedură, fără să fie în drept a suspenda vîndarea până la judecarea lor pe cale principală. Cas. I 205/87. Bul. pag. 523.

c) Osebitele hotărâri ce se dau în materie de contestațiune la urmăririle silite, sunt susceptibile de apel, când n'a fost emisă

ordonanța de adjudecare. Cas. I 213/87. Bul. pag. 537.

d) Partea care a făcut și i s'a admis opozițiunea, ca judecat în lipsă, în materie de contestațiune la executare silită, este considerat că s'a desistat de la cererea de a se anula decisiunea dată pe motivul că s'a admis adversarului opozițiunea în aceeași materie. Cas. I 298/87 Bul. pag. 768.

e) În materie de contestațiuni la executare silită, termenul de apel este de o lună de la pronunțarea hotărârei, fără distincțiune, de casul când ea a fost dată în lipsă sau condradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea decisiunei pînă la face rea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87 Bul. pag. 885.

f) În materie de contestațiuni la executări silite, opozițiunile celor judecați în lipsă nu sunt admisibile. I 81/88 Bul. pag. 231; Cas. I 60/93 Bul. pag. 110.

g) În materie de contestațiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar și de înalta curte de casațiune, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 144/88 Bul. pag. 472; 54/89 Bul. pag. 149; Cas. I 180/90 Bul. pag. 589; Cas. I 270/90 Bul. pag. 816; Cas. 454/91 Bul. pag. 1241.

403. Contestațiunile asupra hotărârilor executatorii se vor putea face în

tot timpul cât va ținea executarea.

Odată ce cel din urmă

n) Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă de tribunale, cu dreptul de apel. Prin urmare curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuirea ordonată de tribunal, fără ca, prin această să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 52/89 Bul. pag. 143.

i) În privința hotărârilor de poprire, termenul de apel curge de la comunicare; art. 402 din procedura civilă, nu este aplicabil în această materie. Cas. I 246/89 Bul. pag. 627.

j) Termenul de recurs contra decisiunilor date de curți ca instanță de apel în materie de contestațiune la executarea hotărârilor curge de la comunicarea copieii, iar nu de la pronunțarea decisiunii. Cas. I 289/89 Bul. pag. 885.

k) În contestațiune la urmărire nu există chiar în casațiune, drept de opozițiune și ca atare n'are loc nici aplicarea art. 151 proc. civilă. Cas. I 317/90 Bul. pag. 1003; Cas. I 273/93 Bul. pag. 766.

l) Hotărârile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor fie de cel d'altreilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90 Bul. pag. 1427; Cas. 319/94 Bul. pag. 963.

m) Hotărârile date în lipsă de instanța de apel, în contestațiunile la execuțiuni silite nu sunt susceptibile de opoziție; prin urmare, ele constituie autoritatea

lucrului judecat. Cas. II 3/90 Bul. pag. 375.

n) Termenul de apel în materie de contestațiuni la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vîndarea unui imobil, este acel prevădut de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91 Bul. pag. 201.

o) În materie de contestațiuni la executări silite nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în cazul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovada de primirea citațiunii pentru termenul când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă i era falsă și că dînsa a și atacat această dovadă în fals înaintea instanțelor competente. Cas. I 401/91 Bul. pag. 1106; Cas. I 215/93 Bul. pag. 571.

p) Termenul de apel în materie de contestație în contra unei cărți de judecată este de o lună de la pronunțarea ei. Cas. I 14/92 Bul. pag. 25.

q) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93 Bul. pag. 39.

r) În materie de contestațiuni la executări silite dreptul de o-

act al executării s'a terminat, nu se va primi nici o opozițiune sau contes-

tare asupra execuțiunei. (Pr. 400, ur. 405, 587, 588, 602).¹⁾

pozițiune înaintea instanțelor de fond contra hotăririlor date în lipsă nu există. Cas. I 236/93 Bul. pag. 596.

s) În materie de contestațiune la executare nu există dreptul de opozițiune contra hotăririlor pronunțate în lipsă, chiar înaintea curței de casație. Cas. I 38/96 Bul. pag. 46.

t) Hotăririle date în lipsă asupra contestațiunilor la executare nu sunt susceptibile de opozițiune. De aci urmează că hotărîrea unei curți de apel care respinge o altare opozițiune nu e susceptibilă nici de recurs în casație, într-un cît prima decisiune prin care s'a respins contestațiunea a rămas neatacată cu recurs. Cas. 44/96 Bul. pag. 25.

u) În materie de contestațiuni la execuțiuni silite, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curței de casație, nu are drept de opozițiune. Cas. I 155/96 Bul. pag. 669.

v) Hotăririle pronunțate în lipsă de către instanțele de fond, în materie de contestațiuni la executare s'a la urmărirea imobiliară, nu sunt susceptibile de opozițiune. Și în acest caz casarea unei hotărîri care a admis o asemenea opozițiune și a reformat prima hotărîre dată în lipsă, câtă să se pronunțe fără trimiteri. Cas. II 60/96 Bul. pag. 623.

z) Contra hotăririlor date de prima instanță asupra cesiuni proprietății cu ocaziunea unei contestațiuni la o urmărire imobiliară există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131/97

«Dreptul» 49/97.

1) a) Când o parte se prezintă înaintea unei instanțe judecătorești ca proprietară a unor bunuri, fără ca adversarul să conteste această calitate numai are dreptul să se plângă în casație cu acest motiv. Cas. I 140/86. Bul. pag. 384.

b) Ultimul act de executare este încheierea curței sau a tribunalului a cărui hotărîre se execută, iar nici cum acel al portăreilor doveditor punerii în posesiune. Cas. I 333/87. Bul. pag. 876.

c) În materie de contestațiune la o executare silită ultimul act vizat de art. 403 e încheierea curței sau a tribunalului a cărui hotărîre se execută și prin care se declară efectuată aducerea la îndeplinire. Cas. I 298/91. Bul. pag. 755.

d) O opozițiune la urmărire imobiliară ca și orice altă acțiune are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea opozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, înpregiurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc servirea vîndărei, nu poate constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, într-un cît ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acelei opozițiuni să fi fost din acelea care nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de o dată cu ordonanța de adjudecare, ci

404. O hotărâre judecătorească, care nu s'a executat în timp de 30 ani de la data sa, nu se va mai putea executa și va pierde puterea lucrului judecat. (Pr. 376.—Civ. 1890, 1891).¹⁾

405. Partea care va cădea în contestațiunea sa opozițiunea sa asupra executărei, va fi supusă la daune interese ce va fi cauzat prin împiedicarea executărei. (Pr. 138, 146, 400, ur 533, 577).²⁾

TITLUL II.

Despre executiunea silită asupra bunurilor mobile

Secțiunea 1. — *Bunurile mobile cărî nu se pot urmări.*

406. Nu se vor putea urmări și vinde pentru

supuse căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărâre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponen-tul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a măr-ginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

e) Pentru executările imobiliare, ultimul act de executare este jurnalul prin care instanța care a dat ordinul de executare constată că ordiunul său s'a executat. Până nu s'a încheiat un asemenea jurnal, contestațiunea la executare este tot-d'a-una ad-

orî-ce fel de datorie :

1^o Lucrurile trebuin-cioase pentru culcatul debi-torelui și familiei sale, care trăește cu dînsul în casă.

2^o Veștmintele cu care sunt acoperiți sau cari le servesc pentru trebuința de fie-care di.

3^o Armele, echipamen-tul și îmbrăcămintea indi-vidilor din armată, doro-banți sau miliții. (Pr. 379, 407, ur. 493.—L. Urm. 9) (Pr. Gen. 411),

407. Nu se vor putea urmări și vinde, de cât numai în lipsă de alte bu-nuri și numai pentru da-torii de alimente, de chirii, arende, sau alte creanțe privilegiate asupra mobi-lilor, următoarelor obiecte:

misibilă din partea celui vêt-mat. Cas. I 74/95. Bul. pag. 111.

f) Ultimul act de executare pre-vădut de art. 403 din Codul de procedură civilă care încheie ori ce drept de contestațiune, este închierea instanței judecătorești care recunoște că executarea a fost făcută conform legei. Cas. S. Unite 7/97. «Dreptul» 27/97.

1) a) Hotărârile obținute contra proprietarului anterior sunt opo-sabile, în timp de trei decî ani, cumpărătorului posterior, fie vor-ba de o vîndare de bună voe, fie vorba de o vîndare silită. Cas. I 81/94. Bul. pag. 223.

2) a) In materie de contestație

1^o Instrumentele de arat.

2^o Animalele, semintele și îngrășământul destinat pentru cultura pământului.

3^o Faina, mălaiul și alte mici produse trebuitoare pentru hrana debitorului și a familiei sale în timp de o lună.

4^o O vacă, sau doi boi, sau cinci capre, sau patru rimători, sau dece oi, după cum va alege debitorul.

5^o Tot nutrețul trebuitor în timp de o lună pentru hrana animalelor ce nu s'au urmărit.

6^o Uneltele lucrătorilor și meșterilor.

7^o Mașinile în lucrare și instrumentele trebuincioase pentru exploatarea unei fabrici sau manufacturi.

8^o Carul sau căruța, sacaua și alte asemenea unelte de muncă.

9^o Stupii cu miere, gâdaci de mătase, frunzele de dud, pe timpul creșterii lor.

10^o Instrumentele sau

cărțile trebuincioase pentru știința, arta sau profesiunea ce practică sau esercită debitorul, până la valoarea de cinci-zeci galbeni după alegerea sa. (Pr. 378, 406, 408, 476.—Civ. 1728, ur. 1730, ur.—L. Urm. 9) (Pr. Gen. 412).¹⁾

408. Nu se vor putea urmări și secuestra, de cât numai pentru datorii de alimente, de chiri și alte creanțe privilegiate asupra generalității mobilelor, următoarele :

1^o Sumele sau pensiunile cari s'au adjudecat de justiție, sau care s'au dăruit, ori s'au legat debitorului sub titlu de pensiune alimentară.

2^o Rentele viagere cari s'au dăruit debitorului sub condițiune de a nu se putea urmări.

Când acestea se vor urmări și secuestra, la cașurile escepționale menționate mai sus, judecătorii pot să ficseze ce parte

la executare nu este admisibilă opozițiunea la hotărîrea dată în lipsă. Cas. I 402/84. Bul. pag. 914

¹⁾ a) Mașinele de lucru precum sunt cele de tipografie, nu se pot urmări și vinde. Cas. I 282/87. Bul. pag. 729.

b) Creditorul urmăritor este

responsabil de daunele suferite de debitorul său din cauza urmării ce i-a făcut asupra lucrurilor apărute de lege, precum sunt instrumentele trebuincioase profesiunei ce dânsul practică. Cas. I 78/92. Bul. pag. 192.

dintr'însele cată că se urmărescă sau să se secuestreze. (Pr. 406, ur. 409, 486. — Civ. 185, ur. 241, 250' 581, 1639, ur 1650. 1729, ur.) (Pr. Gen. 413),¹⁾

409. (Mod. ast-fel L. 1 Mart. 1881). Pensiunile de retragere, recompensele naționale și lefule ecleziasticilor, militarilor și tutulor impiegaților plătiți din tesaurul public, sau din alte case publice, nu se pot ceda nici în total, nici în parte. — Ele nu se pot urmări de cât până la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevădute de legi, precum și creanțele privilegiate prescrise de art. 1370, Codul Civil,

în ceia-ce privește pe impiegații civili și ecleziastici; iar pentru militari până la o a patra parte pentru orî-ce datorie; până la jumătate, pentru toți, fără distincțiune, în ce privește plata dotei legiuitei soții precum și alimentele acordate de lege atât soției cât și copiilor.

Cesionarii de pensuni, cu titluri anterioare legii de față, pot cere restituirea capitalului numărat, cu a lui dobândă legală și obține despăgubirea lor prin urmărirea până la o treime a pensunei. (Pr. 408, 410. — Civ. 241, 250, 281, 283, 1271, ur. 1730. — Co. 555, 556. — L. Urm. 9).²⁾

¹⁾ a) Cestiunea dacă un act a fost reținut sau prin o cauză de forță majoră, pentru a putea da loc la revisuirea hotărîrei, este o cestiune de fapt ce se sustrage de sub controlul curții de casațiune. Cas. I 13/89. Bul. pag. 19.

²⁾ a) Legea din 1881 care modifică art. 409 și 410 pr. civilă, declarând că cesionarii de pensuni cu titluri anterioare aplicărei sale, pot cere restituirea capitalului numărat cu dobânda cuvenită, dispune prin aceasta chiar și pentru trecut. — Prin urmare se violază legea când se primește drept bune enunțările prevădute în actele de cesiune, anterioare acestei legi, fără a o-

bliga prealabil pe cesionar a face dovada sumei înnumărată. Cas. I 13/86. Bul. pag. 13.

b) Pensiunile și lefurile funcționarilor și a foștilor militari nu pot fi urmărite pentru datorii către particulari. Cas. I 361/87. Bul. pag. 965.

c) Dispozițiunile legii interpretative art. 409 din pr. civilă nu privește de cât pe militari în activitate, iar nici cum pe pensionarii foști militari. Cas. I 45/88. Bul. pag. 127.

d) Mișlocele noi în casațiune sunt neadmisibile.

Copia după comandament se încunoștiințează și procurorului numai în cas când sînt în joc in-

410. (Mod. ast-fel L. 1 Mart. 1881). Este nulă orice urmărire sau cesiune

făcută în contra prescrip-
țiunilor prezentei secțiunii.
(Pr. 406-409.)¹⁾.

erese de minori sau interziși, iar nu și când debitorul este în stare de faliment.

Se satisface cerințele legelui când publicațiunea, conținând profesiunea și domiciliul creditorului și debitorului urmărit, se afișează pe însuși imobilul urmărit.

Termenul de grație este lasat la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. sec. Vacante. 75/88. Bul. pag. 646.

e) Transacțiunea intervenită între un pensionar cu cesionarul său, anterior modificării adusă art. 409 procedura civilă prin legea de la 1 Martie 1881, prin care se recunosc capitalul numărat, este valabilă și creditorul numai are nevoie să se adreseze la justiție pentru restituirea acelui capital. În virtutea unei asemenea transacțiuni cesionarul era în drept să se adreseze direct la comitetul pensiunilor spre a încasa o treime din pensiunea debitorului său, fără să mai facă cererea de poprire în sensul art. 455 și următorii din procedura civilă destul numai ca să fi notificat cesiunea, conform art. 1393 din Codul Civil, căci dănsul, prin faptul cesiunii, a devenit proprietar al creanței. Cas. I 196/89. Bul. pag. 537.

f) Moștenitorii soției nu pot urmări pensiunea soțului pentru plata dotei, de orice art. 409 din pr. C. civil nu acordă acest drept de cât numai personal soției. Cas. I. 46/90. Bul. pag. 135.

g) Dreptul soției de a face poprire pe leafa bărbatului pentru restituirea dotei, nefiind un drept inerent persoanei sale, este trans-

misibil moștenitorilor săi. Cas. I 399/91. Bul. pag. 1207.

h). Remunerațiunea portăreilor poate fi urmărită sau poprită de creditor, dănsii ne intrând în categoria funcționarilor prevăduți de art. 409 din procedura civilă. Cas. II 186/95. Bul. pag. 1217.

Notă. Art. 409 proc. civ. modificat prin legea din 1 Martie 1881, a fost din nou modificat prin legea de la 19 Iunie 1892 în modul următor: «Pensiunile de retragere, recompensele naționale și leile eclesiasticilor, militarilor și tuturor înpiegaților plătiți din tezaurul public, sau din alte case publice, nu se pot ceda nici în totul, nici în parte. Ele nu se pot urmări de cât până la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevăzute de lege, precum și creanțele privilegiate prescrise de art. 1729 Codul civil; până la jumătate în ce privește plata dotei legiuitei soții precum și alimente acordate de lege atît soției cît și copiilor.

Aliniatul al doilea rămîne în-
toce mai ca mai sus, adăugîndu-se
și un al treilea aliniat cu urmă-
torul cuprins:

«Drepturile dobîndite pentru a
«patra parte asupra lefurilor mi-
«litarilor, pentru orice datorie,
«în temeiul legii de la 1 Martie
«1881, până la data promulgării
«legii de față, rămîn neatinse».

¹⁾ a) Legea din 1881 care mo-
difică art. 409 și 410 proc. civ.,
declarînd că cesionarii de pen-
siuni cu titluri anterioare aplică-
rei sale, pot cere restituirea ca-
pitalului numărat cu dobînda
cuvenită, dispune, prin acésta

Secțiunea 2.—*Despre urmărirea bunurilor mobile ce se află în posesiunea debitorului.*

411. Urmărirea obiectelor mobile, corporale sau incorporale, care se află în posesiunea debitorului, se va face prin agenții ce sunt alipiti pe lângă tribunale și curți, fie-care în circumscripțiunea sa, și după dispozițiunile luate pentru acesta de către președinte. (Pr. 372, 412, ur. 470, 618. — L. 9 Iul. 1865 art. 87, 93, 97, ur.) (Pr. Gen. 417). ¹⁾

412. Prezența unui comisar de poliție sau ajutor al său, sau în lipsa lor, a judecătorului de plasă, ori, și în lipsa acestora, a primarului sau a ajutorului său, va fi necesară, sub pedepsă de nulitate.

1^o Dacă ușile debitorului sunt închise și nu voesce a deschide;

2^o Dacă nu voesce a deschide camerele sau mo-

bilele;

3^o Dacă debitorule lipsește și nu este spre a-l reprezenta, nici o rudă, locuind cu dînsul. (Pr. 411, 413, ur. 469) (Pr. Gen. 418).

413. În aceste cazuri, o dată ce casele sau mobilele s'au deschis, de către debitor, sau nevoind el, ori în lipsa lui, de către agent, prezența comisarului, a judecătorului de plasă sau a primarului, se va putea suplini prin doi martori majori. (Pr. 412, 414, ur.) (Pr. Gen. 419).

414. Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal. (Pr. 413, 415) (Pr. Fr. 587, 1^o).

415. Creditorule va putea să nu fie față la lucrarea urmăririi. (Pr. 411, ur. 470) (Pr. Gen. 420).

416. Agentul judecătoresc singur, sau față cu persoanele însemnate în art. 411 și 412 va forma

chiar și pentru trecut. Prin urmare se violază legea când se primește drept bune enunțările prevădute în actele de cesiune anterioare acestei legi, fără a obliga prealabil pe cesionar a face dovada sumei înnumărată. Cas. I

13/ '6. Bul. pag. 13.

¹⁾ a) Înființarea unui sechestrul pe produsele arendașului, nu constituie un obstacol pentru proprietarul neplătit de a cere și el un sechestrul deosebit. Cas. I 82/87. Bul. pag. 12j.

indată un proces-verbal care va cuprinde : (Pr. Gen. 421).

1^o Enunțarea titlului executor în virtutea căruia se face execuțiunea.

2^o Arătarea creditorului pentru lucrurile ce a cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s'a făcut.

3^o Numele, pronumele și domiciliul părților, al agentului precum și al altor persoane care vor fi fost față la urmărire.

4^o Somațiunea formală făcută debitorului ca să plătească, precum și răspunsul lui dacă a fost față.

5^o Descrierea obiectelor urmărite și arătarea numărului și calității lor, pe cât se va putea.

6^o Arătarea locului, zilei și orei când s'a făcut urmărirea. (Pr. 411, ur. 417, 470. — L. Urm. 11) (Pr. Gen. 422). 1).

417. Acest proces-verbal se va subscrie de a-

gent, și de toate persoanele ce au fost față la urmărire. (Pr. 416, 418, ur. 470. — Rg. Port. 49. — L. Urm. 11. — L. Timbr. 18, 12^o) (Pr. Gen. 424).

418. Indată ce procesul-verbal se va termina, obiectele descrise într'ênsul se vor pecetlui, sau se va pune un custode pentru paza lor, și se va face mențiune despre acesta în procesele verbale. (Pr. 416, ur. 419, ur. 423-471. — L. Urm. 11).

419. Custodele așezat pentru pădă cată să fie major; el nu va putea fi însuși debitorul, ori vre-un servitor al său, sau rudă, sau cuseru al său până la al patrulea grad inclusiv, de cât atunci când însuși creditorul va consimți la acesta. (Pr. 418, 420, ur.) (Pr. Gen. 428).

420. Nu se vor putea așeza custodii de cât persoane solvabile care se vor

1) a) Creditorul personal poate cere urmărirea averii debitorului său înainte de esirarea din divisiune, când prin împărțire sau în orice alt mod este bine și definitiv stabilit dreptul acestuia de comoscenitor sau coasociat, asupra porțiunii urmărite. Cas. I 206/91. Bul. pag. 584

b) Creditorul urmăritor este responsabil de daunele suferite de debitorul său din cauza urmăririi ce l-a făcut asupra unor lucruri apărute de lege, precum sunt instrumentele trebuincioase profesiunii ce dânsul practică. Cas. I 73/92. Bul. pag. 192.

pulea supune şi la dare de cautiune, preferindu-se tot d'a-una acelea carise vor presenta de creditor. (Pr. 393, ur. 418, ur. 421, ur. 487) (Or. Gen. 429).

421. Custodele va avea drept la o plată ce se va ficsa de tribunal.

Acastă plată se va lua cu preferinţă din preţul lucrurilor urmărite. (Pr. 418, ur. 422, 446, 487.—Civ. 1633, 1729.—L. Urm. 11). (Pr. Gen. 435).

422. Custodele va fi răspundător de orî-ce pagubă se va aduce creditorului, din cauza neglijenţei sale, putînd fi, după împrejurări, supus la pedepsa prescrisă de legea penală pentru abus de încredere. (Pr. 418, ur. 421, 441. Civ. 1633. — P. 323, 330). ¹⁾

423. Cînd lucrurile urmărite au fost puse sub pecetî, aceste pecetî se vor pune de agentul ju-

decătoresc, şi de comisarul local, sau, în lipsa acestuia, de judecătorul de plasă, orî de primarul său de ajutorul său. (Pr. 418, 424, ur.)

424. Acela care, fără drept, va rupe sau va strica aceste pecetî, se va pedepsi conform legii penale, afară de alte daune-interese la cari se pôte condamna. (Pr. 423, 425. P. 198, ur. 200, 202, 204).

425. Indată după punerea pecetilor sau aşedarea custodelui, agentul judecătoresc va lăsa o copie după procesul său verbal în mîna debitorului său la domiciliul său, precum şi o listă de obiectele urmărite în mîna custodelui, dacă asemenea custode există. Custodele va subscrie de primirea listei.

Originalul se va depune la grefa tribunalului, sau curţei a căreia hotărîre se esecută. (Pr. 418, ur. 422,

¹⁾ a) Faptul că un debitor căruia i s'a sechestrat şi i s'a lăsat în păstrare mai multe lucruri, a înlocuit obiectele sechestrate cu altele de o calitate inferioară, constituie un delict de abus de încredere prevădută şi pedepsită de art. 330 din codul penal. Cas. II 304/94. Bul. pag. 727.

b) Ultimul act de executare prevădută de art. 403 din codul de procedură civilă care închide orî-ce drept de contestaţiune, este închierea instanţei judecătoreşti care recunoşce că executarea a fost făcută conform legii. Cas. S. Unite 7/97. «Dreptul» 27/97.

ur. 472.—Rg. Port. 50.—L. Urm. 11. — L. Timbr. 18, 12^o).

426. Agentul care, prezentându-se la locuința debitorului, va găsi o altă urmărire efectuată, și a-vere a mișcătoare sub pecetii și sub pață de custode, va lua copie după procesul verbal aflat în mâna custodelui său în mâna debitorului, ori la domiciliul său.

Va face un proces verbal arătând toate aceste împrejurări, precum și numele agentului care a urmărit, și va putea urmări și el numai lucrurile cari nu vor fi fost deja urmărite. (Pr. 411, ur. 418, ur. 427, 523.—R. Port. 51.—L. Timb. 18, 12^o). (Pr. Gen. 427). ¹⁾

427. Ori-ce agent judecătoresc va fi dator, sub

pedepsă de destituire și de daune-interese, ca în 24 ore după întorcerea sa, să depună la grefă procesul-verbal încheiat de dînsul la fața locului. (Pr. 411, 416, ur. 431, ur.) (Pr. Gen. 425).

428. Debitorul nu va putea să se opue la o urmărire ce i se face, de cât depunînd valoarea ce i se cere în mâna judecătorului, comisarului său primarului localității.

Tot de o dată el va fi dator a da în mâna agentului judecătoresc, pe lângă chitanța de depunere, și petiția către tribunal său curtea respectivă, în care să arate cuvintele pentru cari el cere încetarea sa suspendarea execuțiunei.

Curtea sa tribunalul va judeca de urgență, conform cu cele disese la art. 400.

^{1) a)} În materie de urmărire mobilă, legiuitorul prin art. 426 din procedura civilă, admite sistemul priorității urmăririi; de aci urmează că atunci o urmărire când se găsește deja începută de Stat, cei-alți creditori, fie chirografari, fie privilegiați, care au în favoarea lor procedura dreptului comun, nu pot cere a se suspenda urmărirea începută deja de Stat, conform legi sale speciale de urmărire și a se

substitui procedura dreptului comun; precum de asemenea, când cei lalți creditori vor fi început urmărirea dupe procedura dreptului comun, Statul nu poate opri continuarea acelei urmăririi, ci trebuie să aștepte continuarea urmăririi începută deja și să intervină cu drepturile și calitatea sa de creditor la tabloul de ordine. Cas. 1 282/94. Bul. pag. 865. Cas. Sec. Vacanțelor 138/95. Bul. pag. 1010.

(Pr. 78, 401, ur. 411, ur. 429, ur. — Rg. Port. 51).
(Pr. Gen. 436, 1^o). ¹⁾

429. În orî-ce alt cas, urmărirea se va termina, rămîind ca acela în contra căruia ea s'a făcut, să reclame la tribunal sau curtea competentă, conform celor dis. la art. 399 până la 405. (Pr. 428, 430).

430. Creditorii debitorului urmărit nu vor putea să se opună la executarea urmăririi, nici la vinderea objectelor. Ei vor fi numai în drept a popri, până la regularea pretenţiunii lor, sumele prove-

nite din vîndarea objectelor.

Acastă opoziţiune a creditorilor se va face către tribunalul sau curtea prin care s'a operat vîndarea. (Pr. 428, ur. 431, ur. 450, ur. 455). (Pr. Gen. 439). ²⁾

Secţiunea 3. — Despre vîndarea sau licitaţiunea objectelor mobile urmărite.

431. În 36 ore cel mult după depunerea procesului-verbal al agentului la curtea sau la tribunalul respectiv, preşedintele, în camera de consiliu, va însemna ziua şi locul unde are să se facă vîndarea

¹⁾ a) Instanţa sesisată de o contestaţiune, comite un exces de putere când refuză de a cerceta mijlocele de apărare în fond contra titlului pe care se fundează opoziţiunea şi rezervă părţii de a face un proces pe cale principală. Cas. I 102/87. Bul. pag. 191.

b) Urmăritul, spre a popri efectele unei urmăriri, poate depune valorea ce i se cere, şi, această valoare nu este numai cautiune, ci ca represintănd însăşi suma datorită, aşa că dacă opoziţiunea urmăritului se respinge, însăşi valorea depusă are a servi spre achitarea creditorului urmărit. Cas. I 102/89. Bul. pag. 283.

²⁾ a) În materie de urmărire mobilă, legiuitorul prin art. 426 din procedura civilă, admite sistemul priorităţii urmăririi; de

aci urmăză că atunci când o urmărire se găseşte deja începută de Stat, cei alţi creditorii, fie chirografari, fie privilegiaţi, care au în favoarea lor procedura dreptului comun, nu pot cere a se suspenda urmărirea începută deja de Stat, conform legi sale speciale de urmărire şi a se substitui procedura dreptului comun; precum de asemenea, când cei alţi creditorii vor fi început urmărirea dupe procedura dreptului comun, Statul nu poate opri continuarea acelei urmăriri, ci trebuie să aştepte continuarea urmăririi deja începută şi să intervină cu drepturile şi calitatea sa de creditor la tabloul de ordine. Cas. I 282/99. Bul. pag. 865. Cas. S. Vacanţelor 138/95. Bul. pag. 1010.

obiectelor urmărite. (Pr. 372, ur. 427, 430, 432, ur. L. Timbr. 21, 1^o). (Pr. Gen. 440).

432. Acastă vîndare se va face înaintea tribunului de prima instanță, sau la fața locului, sau în hotelul special pentru vîndări, după împrejurări. (Pr. 372, 431, 433, ur. 474).

433. Epoca vîndărei se va încunosciînța formal debitorului, în persoană sau la domiciliu. (Pr. 431 ur. 434, ur. 509.)

434. Epoca vîndărei nu se va putea face în mai puțin de două săptămîni, nici în mai mult de o lună de la data procesului-verbal. (Pr. 416, 431, 433, 435, ur. 510.—L. Urm. 11) (Pr. Gen. 442).

435. Când însă atât creditorul cât și debitorul o vor cere, epoca acestei vîndări se va putea scurta sau prelungi peste acest termen. (Pr. 434, 436, 534).

436. Asemenea când obiectele vor amenința stricăciune sau perire, judecătoria, însărcinată cu vîndarea, va putea chiar de oficiu să scurteze termenul vîndărei. (Pr. 434, ur. 437, ur.) (Pr. Gen. 447).

437. Vîndarea se va vesti cu trei zile cel puțin mai 'nainte, prin afișe lipite pe strade, la ușa judecătoriei, la pörta primăriei sau la pörta localității unde se face vîndarea, precum și la alte locuri publice.

În orașele unde sunt jurnale, această vestire se va face și prin jurnale.

Aceste anunțuri se vor executa prin grija agentului ce a făcut urmărirea, sub pedepsă, în cas de neurmărire, de o amendă de la lei 50 la 2000 lei, și alte daune interese, către părțile interesate. (Pr. 372, 434, ur. 438, ur. 474, 507) (Pr. Gen. 441, 443, 446).

438. Dacă din cauza unei opozițiuni, sau unei învoiri între părți, ziua vîndărei s'a amînat de către tribunalul ce are a o efectua, se vor face alte anunțuri noi, conform articolului precedent, cu trei zile cel puțin înaintea vîndărei. (Pr. 399, ur. 437, 439, ur. 535) (Pr. Gen. 444).

439. Anunțurile vor conține ziua, locul și ora vîndărei, precum și natura obiectelor, fără alte amănunte.

Costul acestor anunțuri se va înainta de către creditor, în socotela lucrurilor urmărite. (Pr. 437, 438, 450) (Pr. Gen. 441).

440. În ziua publicată pentru vânzare, agentul însărcinat cu urmărirea, va merge la locul unde se află obiectele, împreună cu grefierul tribunalului, sau ajutorul său, ori împreună cu membrii tribunalului, dacă obiectele se află în orașul reședinței tribunalului; era dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, față cu comisarul său cu primarul local sau cu un ajutor al lor, ori cu judecătorul de plasă. (Pr. 431, ur. 441, ur. 475.—L. Urm. 13).

441. Agentul va deschide pecetiile sau va primi obiectele din mîna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

Va verifica starea și numărul obiectelor, după procesul-verbal de urmărire, și va da chitanță de liberare custodelui; era acesta va prezenta toate obiectele ce i s'au încredințat și așa cum i s'au încredințat.

Se va procede la transportarea obiectelor în lo-

calul vîndărei, dacă acestă transportare este să se facă sau se va procede îndată la vindere, dacă obiectele au să se vîndă chiar în locul unde se află. (Pr. 411, ur. 416, 418, ur. 427, 431, ur.) (Pr. Gen. 451).

442. Vânzarea se va face public, cu ușile deschise și în sunetul unei trâmbițe, sau în gura mare. (Pr. 443, 538) (Pr. Gen. 452).

443. Agentul judecătoresc sau un telal, în localitățile unde se află telalii, vor propune fie-care obiect, vor formula prețul și 'l vor adjudeca, în aceeași zi, aceluia care, la a treia strigare, va oferi cel mai mare preț, chiar când, în lipsa de alți concurenți, acesta a fost singurul doritor. (Pr. 372, 431, ur. 444, ur. 544.—L. Urm. 13).

444. Licitatiunea se va face pe banigata și obiectul se va preda aceluia care va și număra prețul cu care i s'a adjudecat.

Dacă aceluia cărui s'a adjudecat obiectul nu va număra prețul, el se va vinde din nou, și adjudecătorul d'antîiū va răspunde scăderea ce va eși la o a doua vânzare.

Numărarea prețului se va face său în fața locului, său când obiectul se va transporta la casa judecătorului. (Pr. 442, ur. 445, 475, 551, 557) (Pr. Gen. 453).

445. Agentul de urmărire va însemna pe o listă obiectele vândute și prețul cu care s'aun vândut. (Pr. 444, 447, ur. 543).

446. Îndată ce din valoarea efectelor vândute se vor acoperi creanțele reclamate și cele-alte cheltueli ale agentului, ale custodelui, ale publicațiunilor și altele, se va curma licitațiunea, și debitorul și va primi înapoi lucrurile rămase său prisosul prețului, de va fi asemenea prisos. (Pr. 431, ur. 447 ur. 583.—Rg. Port. 55) (Pr Gen. 454).

447. Agentul de urmărire va redacta în fie-care di de licitațiune, un proces-verbal de cele urmate, și 'l va subscrie atât el cât și cei-alți reprezentanți ai autorității publice de care a fost însoțit. (Pr. 445, ur. 448.—L. Timbr. 18, 12^o).

448. Prețul eșit din adjudecațiunea de fie-care di, se va depune îndată la

tribunalul local, său când vinderea se va face în o localitate unde nu e tribunal, la casa primăriei, a judecătorului de plasă orî la comisiunea de poliție. (Pr. 444, ur. 447, 551) (Pr. Gen. 456).

449. Nicî o cerere de nulitate său de soluțiune a vînderei nu se va primi în contra celui asupra căruî s'a adjudecat lucrul, și care a plătit prețul, afară numai de nu a fost fraudă din parte-i.

Cererea părței vătămate va fi numai în contra celui ce a urmărit, său a agentului de urmărire, orî a celor-alți ofițeri publici ce aun executat, după împrejurări, (Pr. 565.—Cic. 1359, ur. 1368, 1909) Pr. Gen. 457).

Secțiunea 4.—Despre distribuțiunea prețului.

450. Din sumele eșite din vîndare se vor scădea mai întei cheltuelile de urmărire și de vîndare.

Restul se va da creditorului ce a urmărit.

Dacă însă a fost și alți creditori ce aun făcut opozițiune asupra prețului vînderei, și titlul lor

recunoscut, prețul se va împărți între creditorul ce a urmărit și creditorii oponenți. (Pr. 400, 430, 446, 451, 464, 490, 579.—Civ. 1719, 1731) (Pr. Gen. 458).

451. Dacă este contestațiune saŭ din partea debitorului saŭ din partea unuia din creditori, sumele adunate se vor depune la tribunal, care asupra titlurilor înfățișate va forma tabloul de distribuțiune a prețului. (Pr. 400, 450, 452, ur. 559, ur. — L. Timbr. 20, 31^o) Pr. Fr. 663, 1^o 1).

452. Acest tablou se va comunica, în persóna saŭ la domiciliul debitorului urmărit și creditorilor oponenți.

Dacă în timp de opt zile de la primirea acestei comunicări nu s'a făcut nici o opunere, tribunalul va proceda la dis-

tribuțiune. Dacă s'a format opuneri, tribunalul va judeca în termen scurt asupra opunerilor. (Pr. 74, 400, ur. 430, 450, ur. 454, ur. 575, ur.) (Pr. Fr. 663, 2^o; 665, 666, 1^o; 668).

453. Termenul pentru apel, în contra hotărîrei de opunere la distribuțiunea prețului, va fi de 15 zile de la data primirii ei saŭ lăsărei la domiciliu. Pr. 318, 402, 451, ur. 729-731) (Pr. Fr. 669²).

454. Când între lucrurile urmărite ale debitorului, se vor fi găsit sume de bani, se va urma asupra acestor sume întocmai ca asupra actelor provenite din vîndare; iară din cele-lalte obiecte se va urmări numai câte trebuiesc spre acoperirea creanțelor reclamate și cheltuelilor urmate. (Pr. 446, ur. 450, ur.) (Pr. Gen. 462).

1) a) Ne răspunderea prețului regulat la licitațiune, conform legii, nu este un motiv de casarea ordonanței când asemenea propunere nu a fost făcută la tribunal. Cas. II 39/86. Bul. pag. 376.

2) a) Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă

de tribunale cu dreptul de apel. Prin urmare, curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuirea ordonată de tribunal, fără ca, prin acesta, să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 52/89. Bul. pag. 143.

Secțiunea 5.—*Despre urmărirea și poprirea obiectelor mobili ale debitorului, cari sunt în mîna celor de al treilea*

455. Orice creditor va putea, în virtute de titluri executorii, să urmărească și să poprască, pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său

de către un al treilea.

Același drept vor avea și cei cu titluri private sau cu titluri autentice, ne-executorii, dînd sau nu cauțiune pentru daune interese după împrejurări. (Pr. 371, 392, 408-410, 456, ur.—Civ. 974, 1099, 1152, 1171, 1176, 1393.—Co. 899). (Pr. Fr. 557). 1).

1) a) Poprirea cerută în virtutea unui act de ipotecă, tîndînd la încasarea unei sume de bani, este o acțiune de competența judecătorilor de ocôle.

Poprirea se poate ordona cu sau fără cauțiune, după aprecierea instanței judecătorești. Cas. I 381. Bul. pag. 6.

b) Delegațiunea de plată făcută de un creditor în folosul avocatului însărcinat cu susținerea unui proces, comunicată debitorului, leagă pe acesta și-l obligă a plăti d'a dreptul avocatului, când existența creanței sale este constatată prin chiar împăcăciunea dintre creditor și debitor.

Motivul de casare privitor la necompetința instanțelor judecătorești de a cerceta pe cale de contestațiune validitatea actelor, nu se poate propune pentru prima oară înaintea curții de casațiune.

Nu există omisiune esențială, nepronunțarea asupra neregularității chemărei unui martor, când instanța se fondază și pe alte dovezi.

Constatările de fapt sunt lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. I 126/88. Bul. pag. 446.

c) O poprire în mîna celui de

al treilea și are efectul său legal numai dacă în momentul facerii ei, cel d'al treilea era dator debitorului. Cas. I 54/90. Bul. pag. 145.

d) Cel de-al treilea, în mîna căruia se face o poprire, poate depune în orice timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 210.

e) Poprirea în mîna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cît un act de conservațiune, iar nu de executare propriu zisă, creditorul nu e dator să comunice debitorului titlu în virtutea căruia o cere, nici să-i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 387 și 388 din procedura civilă, căci aceste articole după cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219/92. Bul. pag. 563.

f) Nu se poate face poprire în baza unei sentințe judecătorești care nu este încă definitivă. Cas. I 254/93. Bul. pag. 747.

g) O cerere de sechestrul nu poate ține loc de poprire în mîna celui al treilea, când nu s'a făcut cu paza formelor anume prevădute de art. 455 și următorii din procedura civilă. Cas. I 98/94.

456. Acastă poprire se va face după o cerere ce creditorul va adresa la tribunalul domiciliului celui de al treilea sau la al debitorului. (Pr. 58, 68, 455, 457. ur. — L. Timbr. 18, 2^o) 21, 16^o) (Pr. Gen. 472, 1^o). 1).

457. În această cerere se va arăta titlul în virtutea cărui se face urmărirea și suma creanței. (Pr. 69, 456, 458, ur.) (Pr. Gen. 472, 2^o).

Bul. pag. 238.

b) Din cuprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 462 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conversare; de unde urmează că până la facerea tabloului de distribuție, un creditor poate cere și poprirea sumelor deja poprite după cererea altor creditori ai aceluiași debitor, având cu toții drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-cărui și după natura acelor creanțe. Cas. I 394/94. Bul. pag. 1193.

i) Din combinațiunea art. 455 și 462 din procedura civilă cu art. 109) din codul civil rezultă că suma poprită în mâna terțiului după cererea unui sau mai mulți creditori urmăritori, în comptul și pentru achitarea debitorului lor urmărit, câtă să plătescă în despăgubirea acelor creditori proporțional cu dreptul creanțelor ce dânsii posed. De aci urmează că dacă terțiul, în urma poprirei, a făcut plata către cre-

458. Președintele pe de o parte, va face oprirea prin agentul judecătoresc, iară pe de alta, va cita atât pe cel d'al treilea spre a-și face declarațiunea sa, cât și pe debitor spre a răspunde la urmărirea.

Copie după cererea de poprire se va trimite celui d'al treilea și debitorului. (Pr. 70, 455, ur. 459, ur. 480.—Rg. Port. 57).

459. La dioa însemna-

ditorul său în primirea altor creditori ai acestuia, cari n'au intervenit la poprire, această plată nu e valabilă și dânsul rămâne responsabil a plăti din nou suma poprită în primirea creditorilor popritori. Cas. I. 189/95. Bul. pag. 556.

j) Poprirea făcută pe o avere vindută deja de terțiul popritor este valabilă când asupra ei sunt și alte popriri anterioare vindărei. Cas. S. Vacanț. 147/95. Bul. p. 1300.

1) a) Hotărîrea dată de tribunal prin care se anulează o cerere de poprire făcută în mâna celui al treilea, din cauză că popritorul nu s'a prezentat pentru a stăruî în validarea ei, nu este susceptibilă de apel. Cas. I 470/91. Bul. pag. 1311.

b) O cerere de sechestrul nu poate ține loc de poprire în mâna celui al treilea, când nu s'a făcut cu paza formelor anume prevăzute de art. 45) și următorii din procedura civilă. Cas. I 89/94. Bul. pag. 239.

lă, cel d'al treilea urmărit va veni înaintea judecăței în persoană sau prin procurator.

El va declara dacă este debitor de suma ce se popresce, cât este acea sumă, în virtute de ce titlu dacă mai este poprită și de alții și dacă acea datorie este exigibilă.

Iară dacă valorile poprite constă și în alte efecte mobili i i va arăta starea lor, calitatea lor și cu ce titlu le ține.

În fine el va răspunde la orice alte explicațiuni

i i va cere președintele, Pr. 94, 228, 458, 460, ur. 460) (Pr. Gen. 475).¹⁾

460. Dacă cel d'al treilea nu voesce a declara nimic, judecata îl va condamna ca un debitor pur și simplu, pentru valoarea creanței proprii, dacă aceea valoare s'a declarat de creditorul ce urmăresce. (Pr. 234, 455, 459) (Pr. Gen. 476).²⁾

461. Dacă sunt mai multe popriri din partea mai multor creditori, ai aceluiaș debitor, și pe aceeași valoare acelu d'al

¹⁾ a) Ce i de al treilea, în mâna căroră se face o poprire, pot depune în ori ce timp la casa de depuneri și consemnațiuni efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92 Bul. pag. 210.

b) Din coprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmăzeă că până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor pôte cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiaș debitor, având cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie căruia și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 394/94 Bul. pag. 1193.

²⁾ a) Se comite un exees de putere, când se respinge o contestațiune întemeiată pe resturna-

rea dispoitivului unei sentințe pe cale de interpretațiune. Cas. I 474 Bul. pag. 868.

b) Ce i de al treilea, în mâna căroră se face o poprire, pot depune în ori-ce timp la casa de depuneri și consemnațiuni efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92 Bul. pag. 240.

c) Din coprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmăzeă că până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor pôte cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiaș debitor, având cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-căruia și după natura acelor creanțe. Cas. I 394/94 Bul. pag. 1193.

treilea, toate se vor judeca prin o singură hotărîre. (Pr. 455, ur. 463, 523) (Pr. Gen. 477).¹⁾

462. Orî-ce creditor al debitorului urmărit, a cărui creanță este lichidă și esigibilă, va putea interveni la judecata de poprire, prin o simplă cerere în cursul instanței, conform regulilor de la art. 299 și următorii. (Pr. 455, ur. 463. — L. Timbr. 18, 2^o; 21, 16^o) (Pr. Gen. 478).

¹⁾ a) Ceî de al treilea, în mîna cărora se face o poprire, pot depune în orî-ce timp la casa de depuneri și consemnațiuni efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 240.

b) Din cuprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mîinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmează că pînă la facerea tabloului de distribuție, un creditor poate cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, avînd cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-cărui și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 391/94. Bul. pag. 1193.

²⁾ a) În privința hotărîrilor de poprire, termenul de apel curge de la comunicare; art. 402 din procedura civilă, nu este aplicabil în această materie. Cas. I 246/89 Bul. pag. 627.

b) Debitorul în mîna cărui s'a

463. În cas de contestație asupra declarațiunilor făcute de cel d'al treilea pentru cererea de urmărire, precum și între creditorii ce urmăresc sau între ei și debitor, se va procede conform regulilor ordinare.

Judecătorii vor putea ordona după împrejurări, ca valorile poprite să se depună la casa de consemnațiune. (Pr. 459, ur.) (Pr. Gen. 479).²⁾

464. Suma poprită, da-

făcut o poprire de către creditorul său, nu poate să plătească acestuia suma datorită, căci se expune a face o a doua plată creditorului sesizat, nici este obligat a face contestațiune sau a susține verî-o judecată pentru nevaliditatea poprirei; dînsul este în drept, în asemenea împrejurări, să depue sumele datorite la casa de consemnațiuni și prin această depunere cată a fi considerat ca achitat de obligațiunile sale către creditorul său. Cas. I 414/92 Bul. dag. 1103.

c) Odată ce o hotărîre de validare unei popriri a rămas definitivă, terțiul în mîna cărui s'a făcut poprirea, nu mai poate, pe cale de contestațiune la executare, să învöce contra ei hotărîrile intervenite între dînsul și debitorul creditorilor urmăritori, aceste hotărîri neputînd modifica în nimic hotărîrea dată asupra validărei. Cas. I 402/94 Bul. pag. 1213.

lorită de cel d'al treilea, se va distribui, după scăderea cheltuelilor, de către tribunal, între creditorii ce au urmărit, în proporțiune și după natura creanțelor lor.

Acea sumă li se va plăti în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei celui d'al treilea. (Pr. 450, 455, ur. 459, ur. 465) (Pr. Gen. 480). ¹⁾

465. Dacă valorile po-

prite sunt efecte mobile, tribunalul va ordona vândarea lor și distribuțiunea prețului lor, conform cu cele prescrise la secțiunea III și IV a acestui titlu.

Cel d'al treilea ce le ține va fi custodele lor, dacă judecata nu ordonă alt-fel. (Pr. 418, 431, ur. 450, ur.) (Pr. Gen. 481).

466. Poprirea în mâna celui d'al treilea va înceta,

¹⁾ a) Cei de al treilea, în mâna cărora se face o poprire, pot depune în orî ce timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 240.

b) Din cuprinsul art. 455, 459, 461, 461 și 464 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinele terțiului este numai un act de conservare; de unde urmază ca până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor poate cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, avînd cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-căruia și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 394/94. Bul. pag. 1133.

c) Din combinațiunea art. 455 și 464 din procedura civilă cu art. 1099 din codul civil rezultă că suma poprită în mâna terțiului dupe cererea unuia sau mai multor creditori urmăritori, în complitul și pentru achitarea debitorului lor urmărit, cată să se plătească în despagubirea acelor cre-

ditori proporțional cu dreptul creanțelor ce dînsii posed. De aci urmază că dacă terțiul, în urma poprirei, a făcut plata către creditorul său în primirea altor creditori ai acestuia, care n'au intervenit la poprire, această plată nu e valabilă și dînsul rămîne responsabil a plăti din nou suma poprită în primirea creditorilor popritori. Cas. I 189/95. Bul. pag. 556.

d) Depunerea unei sume de bani făcută în urma unei popriri nu are alt efect de cît de a libera pe partea în mâna căreia s'a făcut poprirea de obligațiunea de a plăti aceeași sumă de bani creditorilor ce ar face popriri posterioare; dar nu este de natură a da creditorului popritor un drept exclusiv asupra banilor depuși. Așa dar, ori-ce altă poprire posterioară cată a fi admisă și validată, spre a se ține în seamă și această poprire la distribuțiunea banilor între toți creditorii popritori în proporțiunii și dupe natura creanțelor lor. Cas. I 342/95. Bul. pag. 1082.

dacă creditorul ce a provocat'o, după citațiunea făcută în persoană sa sau la domiciliu, nu va veni la înfățișare nici în persoană, nici prin procurator. (Pr. 74, 94, 149, 234, 455, 458, ur.) (Pr. Gen. 482, 1^o)¹⁾.

TITLUL III.

Despre executiunea silită asupra veniturilor imobilelor.

Secțiunea I. — *Urmărirea fructelor prinse de rădăcină.*

467. Fructele și recoltele neculese și încă prinse de rădăcină, ce sunt ale debitorului, se pot urmări. (Pr. 379, 468, 476, 610. — Civ. 465) (Pr. Gen. 483).

468. Urmărirea acestor fructe nu se va putea face de cât în șese săptămâni înaintea cucerii lor, și va fi precedată de o somațiune de plată cu două zile înaintea urmăririi. Se-cuestrarea însă se va putea face la orice epocă. (Pr. 388, 467, 469, ur. 610, ur.—L. Timbr. 19, 6^o) (Pr. Fr. 626).

469. Urmărirea acestor

fructe se va face prin mijlocirea unui agent judecătoresc, față cu primarul sau unul din ajutorii săi. (Pr. 372, 411, 416, 467, ur. 470, ur.) (Pr. Gen. 485).

470. Agentul va procede conform cu cele prescrise la art. 411, 415, 416, și 417. (Pr. 469, 471, ur.—Rg. Port. 58.)

471. El va așeza ca custode al fructelor pe un pândar (jitar) de câmpuri al comunei, sau pe o altă persoană din comuna unde se află cele mai multe din fructele urmărite. (Pr. 418, 419, 469, 472). (Pr. Gen. 487).

472. O copie a procesului-verbal al agentului se va lăsa la primarul comunei, sau la judecătorul de plasă acolo unde sunt. Originalul se va depune la tribunal. (Pr. 415, ur. 470, 473, ur.—L. Timbr. 18, 12).

473. Tribunalul va cita pe părți înaintea sa, și va hotări sau respingerea urmăririi, sau vinderea

¹⁾ a) Hotărîrea dată de tribunal prin care se anulează o cerere de poprire făcută în mâna celui al treilea, din cauză că poprito-

rul nu s'a prezentat pentru a stăruir în validarea ei, nu este susceptibilă de apel. Cas. I 470/91. Bul. pag. 1311.

fructelor, așa cum sunt pe picior său după ce se vor culege. Pr. 472, 474, ur.) (Pr. Gen. 490).

474. Vîndarea se va anunța înainte cu treizele cel puțin la comună, la domiciliul debitorului și la poarta tribunalului.

Ea se va face în zilele și orele însemnate de tribunal, preferindu-se zilele de duminică și de bilciu (iarmaroc), la fața locului, în localul tribunalului, sau la bălciu ori târg. (Pr. 432, 437, 473, 475.—Rg. Port. 59.

475. Vîndarea se va face pe bani gata, de către agentul judecătoresc, față cu primarul comunei ori ajutorul său, și cu debitorul său și în lipsa lui, dacă se va fi chemat formal. (Pr. 444, 474). ¹⁾

476. Debitorul urmărit, dacă nu va avea alte mijloace de viață, va putea căpăta de la tribunal a se scote din vîndare:

a) Cătîimea fructelor cîte trebuiesc pentru hrana lui și a familiei lui în timp de o lună.

b) Cătătîimea nutrețului trebuincios pentru hrana vitelor ce nu se pot urmări, însemnate la art. 407, pentru o lună. (Pr. Gen. 495).

c) Semințele trebuincioase pentru semănătură. (Pr. 467, ur. 522) (Pr. Gen. 496, 1^o. 1).

SECȚIUNEA II. — *Despre urmărirea veniturilor unui imobil.*

477. Acela care va voi să urmărească veniturile generale, precum chiria, arenda sau alte venituri ale unui imobil al cărui proprietar sau usufructuar este debitorul său, se va conforma regulilor prescrise la vale. (Pr. 379, ur. 478, ur. 502.—Civ. 474) (Pr. Gen. 499). ²⁾

478. Veniturile ce un debitor arendaș, sau chiriaș, are din moșia sau

¹⁾ a) Sechestrarea veniturilor unui imobil obținută în contra vechiului proprietar încetază cînd imobilul e transmis prin cumpărătore unui alt proprietar. Cas. I 247/95. Bul. pag. 715.

²⁾ a) Hotărîrile date de tribunal

asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor, fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90. Bul. pag. 1427.

casa arendată ori închiriată lui, se vor putea asemenea urmări, respectându-se privilegiul ce legea acordă proprietarului. (Pr. 477, 479, ur. — Civ. 1730).

479. Creditorul se va adresa cu cerere la tribunalul local spre a obține sequestrarea imobilului și a cita pe debitor în judecată. (P. 478, 480, ur.) (Pr. Gen. 499).

480. Dacă el are titlu autentic neesecutor sau și un act privat recunoscut al debitorului, tribunalul, pe de o parte, va înființa sequestru pentru suma cuprinsă în titlu sub darea de garanță pentru daune interese din partea creditorului, și pe de alta se va cita debitorul în judecată.

Pentru titlurile esecutorii nu se va cere garanță.

În cele-alte cazuri sequestrul se va putea înființa tot sub dare de garanță,

prin o hotărâre dată în urma înfățișării. (Pr. 455, 458, 479, 481, ur. — Civ. 1171 ur. 1652, 1659, 1660).

481. Îndată ce tribunalul ordonă sequestru, el va publica acesta prin afișe la poarta sa, și prin organul jurnalelor localității, de vor exista. (Pr. 480, 482, ur. 507, ur. — Rg. Port. 61)¹⁾

482 Un agent al tribunalului va merge la fața locului, și va forma proces-verbal, conform art. 416, de diferitele venituri ce au a se aduna pe seama creditorului.

Chiriașii sau arendașii, vor fi preveniți și îndalorați a depune chiriile sau arende datorite sau ce va datori, la tribunalul local, conform hotărârei de sequestru a tribunalului. (Pr. 478, ur. 481, 483, ur. — Rg. Port. 62. — L. Timbr. 18, 12^o).²⁾

483. Tribunalul va pu-

lului, urmărirea acelor venituri cerută de creditorii vindeătorului încetează față cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

²⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momen-

¹⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momentul în care dânsul a devenit proprietarul acelui imobil. De aci urmează că, din momentul vindeării, fie silită, fie voluntară, a imobi-

tea regula, după împrejurări, ca tot venitul să se adune direct la casa de consemnațiuni, sau vă putea numi un gerant special, care să administreze imobilul și să primască veniturile sau chiriile, ori arendele pe care le va înainta casei de consemnațiuni, prin mijlocirea tribunalului. (Pr. 482, 487, ur. 518) (Pr. Gen. 501).

484. Indată ce ordinea de secuestru s'a afișat sau s'a publicat sau s'a făcut cunoscută la fața locului, prin agentul judecătoresc, vor fi nule de drept, ori-ce închirieri sau arendări se vor face de debitor, și ori-ce plăți de chirie sau de arendă se va primi de dânsul, în urma acelor publicări.

Vor fi asemenea nule ori-ce plăți prin anticipațiune, făcute în contractul de închiriere sau arendare. (Pr. 482, ur. 516. — Civ. 1099). (Pr. Gen. 503).

485. Dacă debitorul ocupă el însuși, în total sau

în parte, imobilul al căruia venit e secuestrat, tribunalul va putea, după împrejurări, să ordone ca el să deșarte, în tot sau în parte, îndată sau la un termen fixat, imobilul secuestrat. (Pr. 479, ur. 518, 297) (Pr. Gen. 504).

486. Dacă debitorul nu are alte mijloace de viață de cât veniturile secuestrate, tribunalul va putea însemna o parte din aste venituri, ca să servescă pentru întreținerea lui și a familiei lui, în tot timpul cât va ținea secuestrarea. (Pr. 477, ur. 522). (Pr. Gen. 505).

487. Dacă tribunalul va numi un gerant de administrarea imobilului secuestrat, il va supune la dare de cautiune solvabilă, și va regula tot prin aceea hotărâre, salariul acestui gerant, precum și modul și limitele dreptului său de administrare.

Tribunalul va fixa salariul gerantului, care nu va trece peste maximum de 10% după împrejurări,

tu în care dânsul a devenit proprietarul imobilului. De aci urmează că, din momentul vânzării, fie silită, fie voluntară, a imobi-

lului, urmărirea acelor venituri cerută de creditorii vîndătorului încetază față cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

din veniturile ce va face a se încasa. (Pr. 420, 483, 488.—Civ. 1633) (Pr. Gen. 506, 507).

488. La finele fie-cărui an, semestru sau trimestru după cum judecata va hotărî, gerantul va da socotelă tribunalului de venituri și cheltuelile urmate. (Pr. 483, 487, 488, 520) (Pr. Gen. 508).

489. Dacă gerantul administrează rău sau nu dă socotelile la epocile fixate, sau trece peste atribuțiunile însemnate de tribunal, se va destitui și se va condamna la daune-interese. (Pr. 483, 487, ur.—Civ. 998) (Pr. Gen. 511).

490. Distribuțiunea veniturilor între creditorii secuestranți sau intervenienți se va face de către tribunal în proporțiune cu creanța fie-căruia. (Pr. Gen. 508, *în fine*).

Creditorii cu dreptul de preferință se vor plăti conform dreptului și rangului

lor. (Pr. 450, 464, 481, ur.—Civ. 1729, 170, 1731) (Pr. Gen. 509, 1^o).

491. Secuestrarea veniturilor va înceta:

a) Prin consimțimântul creditorului sau creditorilor, secuestranți și intervenienți.

b) Prin plata creanțelor lor, capital și interese, și a cheltuelilor.

c) Prin adjudecarea silită a imobilului. (Pr. 477, ur. 492, ur.) (Pr. Gen. 513, 1^o).

TITLUL IV

Despre executarea silită asupra imobilelor

Secțiunea 1.—Imobile care pot fi urmărite.

492. Numai bunurile imobile prin natura lor pot fi obiectul unei urmăriri imobiliare. (Pr. 379, 493, ur.—Civ. 463, 464, ur. 1824, ur.) (Pr. Gen. 514).

493. Urmărirea unui imobil prin natura sa va cuprinde însă ca accesorii, și toate obiectele ce ser-

¹⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momentul în care dănsul a devenit proprietarul imobilului. De aci ur-

măză că, din momentul vînderei, fie silită, fie voluntară, a imobilului urmărirea acelor venituri cerută de creditorii vîndătorului încetază față cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

vesc. la exploatarea imobilului, sau cari sunt aşedate în imobil pentru perpetuitate. (Pr. 492, 494, ur. — Civ. 467, 468, ur. 1824) (Pr. Gen. 515).

494. Creditorii personali ai unui comostenitor sau a unui asociat nu vor putea să urmărească şi să pună în vîndare partea indiviză a debitorului lor, în imobilele moştenirii sau societăţii; ei vor trebui

mai întîi să provoace împărţela sau licitaţiunea imobilelor în comun. (Pr. 492, ur. 691. — Civ. 728, 1388, ur. 1530, 1825) (Pr. Gen. 516) ¹⁾.

495. Vîndarea silită a imobilelor se va urmări la tribunalul unde se află aşedat imobilul, sau la alt tribuual arêtat de debitor în interval de 15 zile de la darea comandamentului conform art. 496. (Pr. 497,

¹⁾ a) Bunurile indivize ne fiind considerate de cît ca litigioase, ele nu se pot urmări, de ore ce creditorul pentru a ajunge la realizarea drepturilor sale trebuie să provoace o prealabilă împărţea, ceea ce constituie un proces. Cas. I 345/86. Bul. pag. 853.

b) Prohibiţiunea art. 494 din procedura civilă nu'şi are locul cînd coproprietarul are în proprietatea unui imobil comun o parte ne contestată şi sigură care, prin efectul unei împărţeli, nu'şi schimbă calitatea ei. Cas. II 60/90. Bul. pag. 731.

c) Creditorul unui codevălmaş poate cere urmărirea averii imobiliară a debitorului său înainte de eşirea din indivisiune, dacă această indivisiune se referă la singurul imobil urmărit, şi dacă partea codevălmaşului este determinată. Cas. II 123/90. Bul. pag. 1161.

d) Spre a se putea obţine suspendarea urmăririi pentru cauza de eşire din indivisiune a unei averi, succesorul nu este destul ca terţă persoană contestătoare să

învoce un drept indivis de succesiune asupra imobililor urmărite, ci trebuie încă să stabilească că posedă <pro indiviso> imobilele urmărite, sau, în lipsă de o asemenea posesiune, că a depus, conform art. 533 din proced. civilă, o cauciune pînă la resolvarea acţiunii în revendicare. Cas. II 138/90. Bul. pag. 1192.

e) Creditorul personal poate cere urmărirea averii debitorului său înainte de eşirea din indivisiune, cînd prin împărţire sau în orice alt mod este bine şi definitiv stabilit dreptul acestuia de comostenitor sau coasociat, asupra porţiunii urmărite. Cas. I 206/91. Bul. pag. 584; Cas. II 83/91. Bul. pag. 784.

f) Prescripţiunile art. 44 din procedura civilă nu'şi au aplicaţiunea cînd e vorba numai de o simplă poprire, de ore-ce poprirea nu este o vîndare sau o urmărire propriu'zîsă, ci o măsură de conservare. Cas. Secţia Vacanţelor 147/95. Bul. pag. 1029,

492, ur. 496, ur. — Civ. 1829) ¹⁾.

Secțiunea 2. — *Comandamentul prealabil.*

496. Orice urmărire asupra unui imobil va fi precedată de un comanda-

ment făcut de către creditorii debitorului, prin mijlocirea unui agent judecătoresc. (Pr. 388, 468, 497, ur.—Civ. 1836.—Rg. Port. 44.—L. Urm. 15.—L. Cred. Func. 61.—L. Timbr. 1960²⁾).

497. Acest comanda-

¹⁾ a) Absența de la ședință a președintelui este bine justificată, când se constată că în acea zi, dânsul a presidat comisiunea de apel a județului. Cas. II Sent. No. 64/86. Bul. pag. 546.

²⁾ a) Când execuțiunea n'a fost începută la moartea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moștenitorilor, sub pedepsă de nulitate, de cât opt zile după ce li se vor încunoșciunța, în persoană sau la domiciliu, acele titluri. Cas. II 31/87 Bul. pag. 337.

b) Actele de urmărire a unui imobil, trebuie după lege să fie îndreptate în persoană debitorului, oră nu a detentorului imobilului urmărit, nepronunțarea instanței de fond, asupra acestui cap de cerere, nu constituie o omisiune esențială și prin urmare nu dă loc la casare. Cas. I-254/83 Bul. pag. 851.

c) Neîndeplinirea formalității prescrisă de legiuitor în interesul minorilor nu poate fi invocată de cât de densii. Cas. II 29/89 Bul. pag. 235.

d) Când concurg mai multe urmăriți asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcut de unul din creditorii acoperă neregularitatea celor alte comandamente. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

e) Dacă urmărirea imobiliară

se închide pentru nepresintarea părților interesate, la redeschiderea ei legea nu cere alte formalități prealabile de cât noui publicațiuni și noui termene, fără a fi nevoie de un nou comandament, căci licitațiunea închisă nu anulează urmărirea ca să fie nevoie de un nou comandament. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

f) În materie de urmărire imobiliară o dată ce saū îndeplinit art. 496 și 497 din procedura civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a coprins titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă o dată a formalităților prevădute de art. 387 și 383 din aceeași procedură. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

g) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propus înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

h) Nefacerea comandamentului prealabil într-o urmărire imobiliară nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 346/94 Bul. pag. 1239.

i) Tutorele datif nu intră în administrațiune și nu represintă

ment se va face în persoană saŭ la domiciliul debitorului prin act scris și subscris de creditor și agent, în care se va conține copie după titlul executoriŭ, somațiunea de a plăti, și avisul că, dacă

nu va plăti, se va urmări vânzarea cutăror saŭ cutăror imobile. (Pr. 74, 498, ur.—L. Timbr. 19 60) ¹⁾

498. Agentul va procede pentru încunoscințarea acestuŭ comandament precum se proce-

legalmente pe pupil de cât după ce a depus garanția fixată de consiliul de familie și după ce averea minorului catagrifisită conform legei, i a fost încredințată. Așa dar, dacă într'o urmărire imobiliară, cerută contra minorului, comandamentul prealabil a fost înmănat tutorului său înainte și fără ca densusul să fie depus garanția și să fi primit averea, din care cauză în urmă a și fost înlocuit, acel comandament este nul, și acést, în lipsă de un alt comandament regulat făcut, atrage nulitatea urmăririi și casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 65/95 Bul. pag. 812.

¹⁾ a) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiuni oficiale în acel oraș, inserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară intrunește condițiunile cerute de art. 508 din proc. civilă. Cas. I 69/89. Bul. pag. 495.

b) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație nulitatea rezultând din vicioasă comunicare a comandamentului prealabil, întru cât ea n'a fost propusă la tribunalul de urmărire. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

c) Comandamentul prealabil este regulat comunicat debitorului prin alipirea lui la porta domiciliului său, când este constatat că densusul lipsea de acolo, iar rudele saŭ servitorii săi au refu-

sat primirea, fără ca în acest caz să fie nevoie a se adresa agentul la vecini. Cas. II 36/91. Bul. pag. 278.

d) Este de principiu că nimeni nu se poate prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapacabililor, fiind relative, numai densusii pot să le invoce, astfel fiind, actele de procedură dintr'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinit în persoana tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute dupe stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulitățile relative la ele. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

e) În materie de urmărire imobiliară, odată ce s'au îndeplinit art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil, în care s'a coprints titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabile încă o dată îndeplinirea formalităților prevădute de art. 387 și 388 din aceeași procedură. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

f) Nefacerea comandamentului prealabil într'o urmărire imobiliară nu poate fi propusă pentru prima oră în Casație. Cas. II 436/94. Bul. pag. 1289.

déză pentru citațiuni după art. 74, (Pr. 497, 499) ¹⁾.

499. Dacă urmărirea se face în contra unui minor său interzis, afară de copia de comandament lăsată la tutor ori cura-

tor, se va mai încunos-
ciința și procurorului tri-
bunalului local, care va
subscri originalul coman-
damentului. (Pr. 497, ur.
501) (Pr. Gen. 518) ²⁾.

500. Urmărirea asupra

¹⁾ a) Lipsa formalității de a-
testare de către portărel a sem-
nătorei puse de debitor pe co-
mandament prin care recunoște
primirea unui exemplar după el,
este îndeplinită prin faptul că a-
cel comandament a fost înaintat
tribunalului prin adresa formală
a portărelului. Ast-fel îndeplinită
procedura, debitorul nu poate pa-
ralisa cursul urmăririi de cât
declarând de falsă semnatura sa
și lucrarea portărelului. Cas. II
27/89. Bul. pag. 233.

b) Nu se poate invoca pentru
prima oră în casațiune neinde-
plinirea unor formalități de pro-
cedură care nu sunt de ordine
publică. Cas. I 69/89. Bul. pag. 495.

c) Micile erori strecurate în pu-
blicațiuni asupra numelui moșii-
lor vecine cu imobilul urmărit
nu constituie o cauză de nulitate.
Cas. II 29/91. Bul. pag. 236.

d) Comandamentul prealabil
este regulat comunicat debitoru-
lui prin alipirea lui la porta do-
miciului său, când este consta-
tat că dânsul lipsea de acolo, iar
rudele său servitori săi au refu-
sat primirea, fără ca în acest cas
să fie nevoie a se adresa agen-
tul la vecini. Cas. II 36/91. Bul.
pag. 278.

e) Nulitățile relative la modul
predărei comandamentului prea-
labil către debitorul urmărit, nu
pot fi invocate pentru prima oră
în casațiune dacă n'au fost pro-
puse la tribunalul de urmărire.

Cas. II 163/93. Bul pag. 887.

²⁾ a) Tutricea legală a minori-
lor săi fii, nu are nevoie de nici
o autorisațiune a tribunalului
său a consiliului de familie, pen-
tru ca să urmărească un imobil
în comptul minorilor, sau ca să
apere interesele lor ca defen-
dóre.

Când din lucrările din dosar se
constată că comandamentul prea-
labil a fost comunicat și vizat de
primul procuror, mijlocele în-
temeiate pe neobservarea acestei
formalități sunt neintemeiate.
Cas. II 17/86 Bul. pag. 159.

b) Când comandamentul a fost
făcut în persóna debitorului și
el încetază din viață numai este
nevoie ca el să se mai comunice
procurorului, nici chiar tutorului
minorului. Cas. II 65/88 Bul. pag.
617.

c) Intr'o urmărire imobiliară
de avere de minori, viđa procu-
rorului pusă pe originalul co-
mandament aflat în dosar este
suficient spre a constata că acel
comandament, i s'a încunosciin-
țat cum cere art. 499 proc. ci-
vilă, și în acest cas, faptul că nu
s'a constatat în ordonanța de
adjudecare îndeplinirea acestei
formalități nu atrage nulitatea
adjudecațiunei. Cas. II 104/90
Bul. pag. 1032.

d) Este de principiu că nimeni
nu se poate prevala de o nulitate
causată din propriul său fapt, și
nulitățile stabilite în favórea in-

imobilului nu se va putea face înainte de 30 zile după comandament. Dacă însă a trecut trei luni de la dădarea comandamentului, ur-

mărirea nu se va putea face de cât după un nou comandament. (Pr. 389, 496, ur. 501, ur.—L. Cred. Func. 61) (Pr. Gen. 520).¹⁾

capabililor, fiind relative, numai dănsii pot să le invoce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în persoana tutorului minorilor urmăriți fiind făcute după stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulități relative la ele. Cas. II 90/91 Bul. pag. 788.

e) Formalitatea prescrisă de art 499 din proc. civilă, de a se comunica ministerului public comandamentul prealabil în cas când urmărirea se face contra unui minor sau interzis, fiind creată de legiuitor numai în interesul acestora, neîndeplinirea ei nu poate fi invocată de cât de reprezentanții lor. Cas. Secs. Văcăntelor. 125/93. Bul. pag. 671.

f) În materie de urmărire imobiliară, ori de câte ori este vorba de urmărirea averii imobile a unor minori sau interziși, trebuie a se încunoaștința și procurorul tribunalului, care trebuie să subserie originalul comandamentului. Lipsa acestei formalități atinge nulitatea ordonanței de adjudecare și, fiind de ordine publică, se poate propune și pentru prima oră în casație. Cas. II 145/96 Bul. pag. 1039.

¹⁾ a) Când recurenta n'are calitate, nici de tutore, nici de minor, nu se poate prevala, de mijlocele care aparțin exclusiv minorilor.

Este neadmisibilă urmărirea dacă se face după trei luni, tre-

buind neapărat un nou comandament; asemenea nulități fiind de ordine publică se pot invoca d'adreeptul în casație.

Mijlocele ne propuse la instanța de fond sunt neadmisibile d'adreeptul în casație. Cas. II 65/86. Bul. pag. 549.

b) Nu se poate susține că s'a violat veri-un text de lege, când urmărirea imobilului a fost încuviințată de tribunal în termen legal, și adjudecăriunea s'a făcut în intrul termenului de trei luni. Cas. II 62/38. Bul. pag. 607.

c) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație lipsa face-rei unui nou comandament într'o urmărire, dacă în această privință nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire, aceste formalități ne fiind de ordine publică. Cas. II 29/89. Bul. pag. 235.

d) Faptul că adjudecatorul a depus prețul întreg în timpul celor două săptămâni, iar nu numai pe jumătate, nu constituie nici o nulitate. Cas. II 103/90. Bul. pag. 1030.

e) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afișe și publicațiuni în termenul fixat de lege. Cas. Secțiunii Unite 21/90. Bul. pag. 1431.

f) Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcut de unul din creditorii acoperă neregularitatea celor-alte comandamente. Cas. I

501. Dispozițiunile celor două articole prece-

dente sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate. (Pr.

19/31. Bul. pag. 111.

g) Simpla eróre făcută în procesul-verbal de descrierea situațiunei imobilului urmărit, cum că urmărirea s'a făcut în urma unui comandament declarat nul, nu atrage nulitatea urmăririi când se constată că ea a avut loc în urma unui nou comandament. Cas. II 75/91. Bul. pag. 648.

h) Este de principiu că nimeni nu se poate prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapacabililor, fiind relative, numai dânsii pot să le invoce; astfel actele de procedură într-o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinit în persoana tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute după stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulități relative la ele. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

i) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din efectuarea unei vânzări imobiliare fără să se facă un nou comandament, cel d'entâiu fiind perimat, într-un cât această formalitate nu este de ordine publică și în privința ei nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 130/91. Bul. pag. 1039; Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

j) Nu e loc la facerea unui nou comandament, în sensul art. 500 din procedura civilă, când urmărirea deja se făcuse în termen de trei luni de la primul comandament, și că s'a suspendat numai din cauză că creditorul acordase debitorului un termen de plată. Cas. II 152/91. Bul. pag. 1167.

k) Actele de urmărire contra unui minor pot fi îndeplinite față cu tutorea legală, fără ca dânsa să fi fost recunoscută de consiliul de familie.

Intr-o urmărire nu este nevoie să se facă un nou comandament, când vinzarea a fost suspendată. Cas. II 152/92. Bul. pag. 825.

l) Nulitatea rezultând din nepaza art. 500 din proced. civilă, care prescrie ca cel mai târziu după trei luni de la data comandamentului să se facă urmărirea, nu poate fi invocată de cât de debitorul urmărit. Cas. II 35/93. Bul. pag. 231.

m) În cas de suspendarea sau amânarea urmăririi survenite din ori care cauze legale, precum e vizarea unei acțiuni prin care se atacă titlu în virtutea căruia se face urmărirea, nu e necesară facerea noului comandament prevădută de art. 500 din procedura civilă. Cas. II 191/93. Bul. pag. 1036.

n) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu poate fi invocat pentru prima oră în casațiune, dacă ea n'a fost propusă înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 189/95. Bul. pag. 1154.

o) Ori-ce nulități relative la afipse și publicațiuni nu pot fi invocate pentru prima oră în casație. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

p) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cât atunci când efectele celui d'antâiu au fost perimate prin trecere de trei luni, fără să fi făcut publicațiunile prescrise de lege. Așa dar, în cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din procedura civilă, ca și atunci când

735, ur.) (Pr. Gen. 521) 1).

502. Dacă după primirea comandamentului, debitorul probază înaintea tribunalului, prin contracte autentice, că venitul curat și liber al imobilelor sale, în timp de un an, este de

ajuns spre a plăti totă datoria, capete, interese și cheltueli, și dacă el oferă sa-ŭ delégă aceste venituri creditorului, judecătoria va putea suspenda urmărirea, rămîind a o reîncepe dacă alte pedici sa-ŭ opozițiunii

ea a fost suspendată, asemănat art. 531 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară ori cît de lung timp ar fi trecut pînă la cererea de redeschidere a ei. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

g) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament; iar vîndarea se face după trei luni de la apariția afiștelor și publicațiunilor prin «Monitor Oficial». Cas. II 160/91. Bul. pag. 1063.

1) a) Când din lucrările din dosar se constată că comandamentul prealabil a fost comunicat și vizat de primul-procuror, mijlocele întemeiate pe neobservarea acestei formalități sunt neîntemeiate.

Mijlocele de casare întemeiate pe motive care n'au fost propuse la instanța de fond sunt neadmisibile în casațiune. Cas. II 17/86 Bul. pag. 159.

b) Simpla eróre făcută în procesul-verbal de descrierea situațiunii imobilului urmărit, cum că urmărirea s'a făcut în urma unui comandament declarat nul, nu atrage nulitatea urmăririi cînd se constată că ea a avut loc în urma unui nou comandament. Cas. II 75/91 Bul. pag. 648.

c) Nu e loc la facerea unui nou comandament, în sensul art. 50)

din procedura civilă, cînd urmărirea se făcuse deja în termenul de trei luni de la primul comandament, și că s'a suspendat numai din cauză că creditorul acordase debitorului un termen de plată. Cas. II 152/91 Bul. pag. 1167.

d) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu pôte fi invocat pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 348/94 Bul. pag. 749.

e) În materie de urmărire imobiliară, ori de cîte ori este vorba de urmărirea averii imobile a unor minori sa-ŭ interdiși trebuie a se încunoșcința și procurorul tribunalului, care trebuie să subscrie originalul comandamentului. Lipsa acestei formalități atinge nulitatea ordonanței de adjudecare și, fiind de ordine publică, se pôte, propune pentru prima oră în Casație. Cas. II 145/96 Bul. pag. 1039.

f) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament; iar vîndarea se face după trei luni de la apariția afiștelor și publicațiunilor prin «Monitorul Oficial». Cas. II 161/96 Bul. pag. 1063.

s'ar ivi. (Pr. 496, ur.—Civ. 1831) (Pr. Gen. 522).¹⁾

Secțiunea 3. — *Urmărirea imobiliară.*

503. Se va proceda la

¹⁾ a) Proprietarul urmărit, poate să suspende vânzarea imobilului cerut de creditul funciar, dacă răspunde ratele și cheltuielile datorate și acelea care saū adăogāt în cursul urmăririi. Cas. II 77/86. Bul. pag. 584.

b) Oferta debitorului că delegea toate veniturile imobililor sale creditorului urmăritor, nu obligă pe tribunal ca să suspende urmărirea, acesta fiind lăsată cu totul la aprecierea sa suverană. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

c) Este tardivă cererea de a se suspenda vîndarea pe motiv că venitul pe un alt imobil urmărit e suficient pentru plata datoriei creditorului urmăritor, dacă această cerere este făcută dupe ad-judecațiunea provisorie a imobilului urmărit. Cas. II 168/91. Bul. pag. 1269.

²⁾ a) Nedeterminarea exactă a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/86. Bul. pag. 573.

b) Este ne exact a se zice că curtea, în contra și peste cuprinderea actului de ipotecă, a determinat întinderea imobilului afectat ipotecă, când ea constată din act chiar că nu un număr de pogone fusese ipotecat, ci întreaga moșie. Cas. I 379/87. Bul. pag. 995.

c) Când execuțiunea n'a fost începută la mórtea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în con-

urmărire asupra imobilelor prin afpte și publicațiuni făcute în modul următor. (Pr. 496, ur. 504, ur.) (Pr. Gen. 523).²⁾

504. Afptele și publi-

tra moșcenitorilor, sub pedep-să de nulitate, de cât 8 zile dupe ce li se vor încunoșcința, în per-sônă saū la domiciliu, acele tit-lurii. Cas. II 31/87. Bul. pag. 137.

d) Cu drept cuvânt tribunalul, în fața debitorului urmărit, ia ca începutul urmăririi, procesul-ver-bal la fața locului, unde se află imobilul, fără de care afptele și publicațiunile nu se pot redacta. Cas. II 69/87. Bul. pag. 602.

e) Procesul-verbal dresat de că-tre judecător la localitate și dupe care se redactază afptele și pub-licațiunile, constituie față cu de-bitorul, începutul urmăririi imo-biliară, așa că afptele și publi-cațiunile făcute în termen de trei luni de la data acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

f) Când termenul de opt zile al supralicitării a fost afșat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plîngă că n'au avut cunoscința de dânsul. Cas. II 41/88. Bul. pag. 481.

g) Când se respinge o contes-tațiune ce se ridică contra unei urmăririi imobiliare, avînd de o-biect cererea de a se anula ur-mărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercea, nu este «executorie fără judecată și creanța este contes-tabilă, nu este nevoie a se amîna urmărirea pînă ce expiră term-e-nul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, că contestațiunea nu intră în casu-

cațiunile vor cuprinde:

1^o Numele, pronumele, profesiunea și domiciliul ori reședința creditorului ce urmărește și ale debitorului urmărit.

2^o Titlul executor în virtutea căruia se face urmărirea. (Pr. 371).

3^o Arătarea imobilelor cari se urmăresc, adică:

Dacă este o casă: co-

muna, strada, numărul său localitatea unde se află acea casă.

Dacă este o moșie, un pământ, sau ori-ce avere rurală: arătarea județului, plășei sau plaiului, a comunei și a unor din vecinii acelui imobil. (Pr. 503, 505, ur. 555.—L. Cred. Func. 63) (Pr. Gen. 524). 1).

505. Aceste afipte și

rile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile dupe care se poate amâna adjudecățiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

b) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afipte și publicațiuni în termenul prevădut de lege. Cas. Sec. Unite 21/90. Bul. pag. 1461.

i) În sistemul adoptat de legiuitorul român, numai afiptele și publicațiunile constituie începutul unei urmăriri imobiliare, iar nu comandamentul prealabil. Cas. II 119/92. Bul. pag. 668.

j) Nu se poate invoca pentru prima-ora în cașiune mijlocul întemeiat pe faptul că la o urmărire imobiliară situațiunea imobilului urmărit a fost descrisă greșit de către agentul de urmărire. Cas. II 221/93. Bul. pag. 1157.

k) Motivul de casare întemeiat pe faptul că în publicațiunile de urmărire nu s'au arătat toate sarcinile imobilului urmărit nu poate fi propus pentru prima-ora înaintea curții de cașiune dacă n'a format obiectul unei contestațiuni în regulă înaintea tribunalului de

urmărire. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1033.

1) a) Nedeterminarea exactă a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/86 Bul. pag. 573.

b) Imprejurarea că, un heleșteu este sau nu accesoriu al palatului, sau al fabricii dupe moșie, nu e decisivă în caasă, pentru că erorea asupra întinderii sau depărtării lui să potă schimba decisiunea ce trebuie să fie dată. Cas. I 379/87 Bul. pag. 995.

c) Este suficient să reiasă din conținutul proceselor verbale, publicitatea încheierilor și a debaterilor, legea necerind altă formulă sacramentală Cas. II 63/87 Bul. pag. 602.

d) Când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost afișat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plîngă că n'au avut cunoștință de dânsul. Cas. II 41/88 Bul. pag. 431.

e) Publicitatea pronunțării unei ordonanțe de adjudecare poate rezulta din cuprinsul acelui act,

publicațiunii se vor redacta conform procesului-verbal

care se va încheia la fața locului, de către agentul

fără a fi necesitate să se dică a-nume că a fost dată și citită în ședința publică. Cas. II 5/89 Bul. pag. 91.

f) Cînd se ridică o contestațiune contra unei urmăriri imobiliare avînd de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amîna urmărirea pînă ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevăzute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile dupe care se poate amîna adjudecațiunea. Cas. II 112/90 Bul. pag. 1049.

g) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afișe și publicațiuni în termenul fixat de lege. Cas. Sec. unite 21/90 Bul. pag. 1461.

h) Necuprinderea în afișe și publicațiuni a titlului executor în virtutea căruia se face urmărirea nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

i) Este destul ca comandamentul făcut debitorului și afișele și publicațiunile unei urmăriri imobiliare să conțină numai titlu ce se execută și actul de cesiunea lui, fără notificația acestei cesiuni, cînd este necontestat că i s'a făcut o-dată acea notificațiune. Cas. I 91/91 Bul. pag. 796.

j) Devine fără interes și, ca atare, neadmisibil mijlocul de ca-

sare ce se invocă contra unei ordonanțe de adjudecațiune de către creditorul ipotecar al mobilului urmărit, pe motiv că pe nedrept i-a fost respinsă contestațiunea sa cum că creanța creditorului urmăritor era stinsă, cînd este constatată că suma eşită la licitațiune este suficientă ca dînsul să fie despăgubit integral de creanța sa ipotecară. Cas. II 184/91 Bul. pag. 1369.

k) Afișele și publicațiunile nu trebuie să cuprindă în toamnă titlu executoriu, ci e destul să l'enunțe. Cas. II 35/93 Bul. pag. 281.

l) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune mijlocul întemeiat pe faptul că la o urmărire imobiliară situațiunea mobilului urmărit a fost descrisă greșit de către agentul de urmărire. Cas. II 221/93 Bul. pag. 1157; Cas. II 256/94 Bul. pag. 614.

m) În materie de urmărire imobiliară nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitățile asupra actelor de procedură cari n'aun fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi neîmînarea unui exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și neartatarea întrînsele a plășei comunelor, și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94 Bul. pag. 319.

n) Necomunicarea publicațiunilor și afișelor către debitorul urmărit, nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 436/94 Bul. pag. 128).

tribunalului locului unde se află imobilul. (Pr. 416, 504, 506, ur.)¹⁾.

506. Afiptele și publicațiunile vor mai cuprinde:

1^o Locul, ziua și ora când are să se facă vinderea și adjudecațiunea imobilului.

2^o Condițiunile ce va fi având vîndarea, și diferitele sarcini sau alte împrejurări ale imobilului

până atunci cunoscute.

3^o Somațiunea către toți acei cari ar pretinde vreun drept de proprietate, uzufruct, servitute chirie, privilegiu, ipotecă sau orice alt drept asupra bunurilor urmărite, ca înaintea adjudecațiunei să se arăte la tribunal, spre a-și arăta pretențiunile lor, sub pedeapsa de a nu li se mai ține în seamă. (Pr. 439,

1) a) Nedeterminarea exactă a a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/86. Bul. pag. 571.

b) Se urmăzează conform legii, când în afiptele și publicațiunile se arată titlu executoriu. Cas. II 63/87. Bul. pag. 602.

c) Procesul-verbal dresat de către judecător la localitate și dupe care se redactază afiptele și publicațiunile, constituie, față cu debitorul, începutul urmăririi imobiliare, așa că afiptele și publicațiunile făcute în termen de trei luni de la data acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

d) Dacă, urmărite fiind imobile, publicațiunile din eróre cuprind numai parte din ele, tribunalul poate, față cu cererea creditorului urmăritor, să efectueze numai vinderea imobilelor pentru care publicațiunile erau în regulă, și s'o amâne pentru cele alte. Cas. II 17/89. Bul. pag. 207.

e) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare, avînd de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ia se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiunii, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă singurile dupe cari se pôte amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

f) Afiptele și publicațiunile unei vîndări silite urmăzează să fie contrasemnate de agentul de urmărire. (portărel). Cas. II 33/91. Bul. pag. 273.

g) Termenul unei adjudecațiuni amânate pôte fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămîni prevădut în lege și se înserează la timp publicațiunile și afiptele. Cas. II 20/92. Bul. pag. 1143.

504, ur. 507, ur. 514, ur. 555, 565) (Pr. Gen. 525). ¹⁾.

507. Afiptele se vor lipi:

1^o La ușa tribunalului.

2^o La localitatea unde

are să se facă adjudecațiunea.

3^o La pörtă sau pe päreții casei ce are să se adjucece.

4^o In comuna unde este

¹⁾ a) Apresiasi instanței de fond că un heleşteu face sau nu parte din imobilul ipotecat, scapă de controlul curtei de casațiune; asemenea și deducerile ce pot să resulte din modul cum au fost făcute afiptele și publicațiunile. Cas. I 379|87. Bul. pag. 995.

b) Nulitățile in materia formelor de procedură, sunt relative, in acest sens, că ele nu pot fi pronunțate de judecător, de cât in favoarea părții pentru care legea a admis nulitatea. Cas. II 8/87. Bul. pag. 83.

c) Când se revendică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacă crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 96/89. Bul. pag. 96.

d) Orice contestațiunii la urmăriri silite trebuie să fie adreseate tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Este tardivă dacă este făcută in timpul pe când tribunalul pusesse din nou imobilul in vânzare pe comptul primului adjucecar;

Când ordonanța de adjucecare și cele alte lucrări constată că operațiunile vânzării, sau efectuat in sedința publică și nu se dovedesce că ele sau făcut cu ușile închise acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12|89. Bul. pag. 108.

e) Dreptul celor d'al treilea asupra unui imobil urmărit, nu se stinge prin aceea că înainte de

adjucecare nu s'au prezentat la tribunal spre a și le valorifica. Ei pot încă pe cale principală să se prevaleze de acele drepturi față cu adjucecatarul. Cas. I 9/90. Bul. pag. 46.

f) Adjucecatarul care nu a depus prețul nu pöte fi apărat de plata diferenței pe motiv că a avut justa temere de evicțiune. In asemenea cas, el era dator să depună prețul, dar să cëră cauțiune de la creditorul urmăritor, conform art. 1264 din codul civil, aplicabil și la vânzările silite. Cas. I 125|90. Bul. pag. 327.

g) Nu se pöte propune pentru prima oră in casațiune un mijloc nou de casare.

Adjucecatarul unui imobil este dator să respecte închierea făcută anterioramente adjucecațiunei asupra imobilului cumparat. Cas. I 213|90. Bul. pag. 649.

h) Creditorul urmăritor este obligat a stărui să se publice o listă deslușită despre sarcinile existente in momentul urmăririi.

El nu mai are nici o îndatorire pentru modificările ulterioare, și care nu sunt de natură a influența asupra prețului.

Ast-fel nu se pöte ataca o vânzare, pentru că in cele din urmă publicațiunii nu s'au trecut modificările sarcinelor existente in momentul urmăririi. Cas. II 84|90. Bul. pag. 872.

i) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare, avënd de obiect

aședat bunul rural ce are să se vîndă (Pr. 437, 474,

506, 508, ur. 512, 514, ur. 554. — Rg. Port. 31. — L.

cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă în virtutea căruia ea se exercită, nu este executorie fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile după care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

j) Când publicațiunea unei urmăriți arată că ceea ce se vinde consistă dintr-o anume sumă de stîngenți de moșie, împrejurarea că în ea s'a trecut o vîndare a unei alte porțiunii din acea moșie, făcută anterioră de către debitorul urmărit, neconstituind o sarcină grevantă asupra părții ce se urmărea, nu face ca acea publicațiune să fie nulă. Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

k) Nulitatea afiștelor și publicațiunilor nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune. Cas. II 19/91. Bul. pag. 111.

l) Afiștele și publicațiunile unei urmăriți imobiliare cată să cuprindă sarcinile și împrejurările ce grevăză imobilul urmărit, cunoscute până la facerea listei cerută pentru aceste sarcini; astfel fiind, necoprinderea în ele a unei ipotece constituite în urma facerei urmărirei nu atrage nulitatea. Cas. II. 77/91. Bul. pag. 667.

m) Când se constată că debitorul și-a părăsit vechiul său domiciliu și nu se cunoșce unde și stabilise domiciliu, e bine îndeplinită în privința sa procedura de urmărire, prin publicarea ac-

telor ce trebuie să i se comunice într'un jurnal local de anunțuri oficiale, precum este «Gazeta Craiovei». Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012

n) De și este adevărat că după art. 565 din procedură civilă adjudecațiunea nu transferă adjudecatarului de cât aceleași drepturi ce le avea și urmăritul asupra imobilului vîndut, totuși terțiul care pretinde un drept de proprietate asupra lucrului nu se poate ridica cu contestațiune la executarea ordonanței de adjudecare dacă acesta n'a făcut-o în termenul util prevădut de art. 506 din aceeași procedură; căci, în acest cas, prin negligența sa și a expus drepturile sale la o decădere provisorie, drepturi pe cari nu și le mai pot valorifica de cât pe calea unei acțiuni principale, iar nu pe aceea a contestațiunei la executarea ordonanței de adjudecațiune. Cas. I 185/93. Bul. pag. 469.

o) În materie de urmărire imobiliară nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înainte tribunalului de urmărire, cum ar fi; neînmănarea unui exemplar de afiște și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și ne arătarea într'ensele a plăzei, comune și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94. Bul. pag. 319.

p) În sistemul legii de procedură civilă română, asupra unei urmăriți imobiliare cerută de unul din creditori, nu se cere a fi încunoșcințată personal despre această ur-

Cred. Func. 63) (Pr. Gen. 527). ¹⁾.

508. Aceeași publica

mărire ceilorlalți creditorii cari ar fi posedând creanțe înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 2/96. Bul. pag. 175.

¹⁾ a) Adjudecătorul este dator să plătească diferența prețului eșit la licitație în comptul său, când el n'a depus prețul cu care s'a adjudecat asupra'î. Cas. II 118/86. Bul. pag. 902.

b) Se satisface cerințele legii când operațiunile relative la vîndarea unui imobil s'aũ efectuat în audiență publică, asemenea când publicațiunile de vînzare s'aũ afișat atât la primărie cât și la imobil. Cas. II 90/88. Bul. pag. 773.

c) Neîndeplinirea unor formalități într'o urmărire imobiliară, cari nu sunt de ordine publică, nu pot fi invocate pentru prima oră înaintea curții de casație, dacă n'aũ fost propuse înaintea tribunalului prin care s'a făcut urmărirea. Cas. II 89/89. Bul. pag. 649.

d) Micele erori strecurate în prescriptul verbal dresat de agentul judecătoresc pentru constatarea afișării publicațiunilor, în desemnarea numelui debitorului urmărit, nu atrage nulitatea afiștelor și publicațiunilor, când ele conțin adevăratul nume al aceluși debitor. Cas. II 75/91. Bul. pag. 619.

e) De și persóna care se servese de un act de paupertate este înscrisă cu plată de impozit fonciar, când este constatat că averea cu care era înscrisă i s'a urmărit, luîndu-se chiar din administrația sa și dăndu-se unui conservator, și că dănsa numai

ține se va face neapărat în «Monitorul Oficial», sau în alt jurnal de publica-

posedă nici o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

f) Termenele prescrise de lege pentru fixarea zilei de vînzarea imobililor se calculează din ziua publicațiunilor făcute în jurnale; în tot casul, nulitatea rezultând din neobservarea acestor termene nu pôte fi propusă pentru prima oră în casație. Cas. II 141/91. Bul. pag. 1153.

g) Devine fără interes și, ca atare, neadmisibil mijlocul de casare, ce se invocă contra unei ordonanțe de adjudecare de către creditorul ipotecar al imobilului urmărit, pe motiv că pe nedrept i'a fost respinsă contestațiunea sa cum că creanța creditorului urmăritor era stinsă, când este constatat că suma eșită la licitație este suficientă ca dănsul să fie despăgubit integral de creanța sa ipotecară. Cas. II 184/91. Bul. pag. 1339.

h) Nulitatea rezultând din neafișarea afiștelor la pórta saũ pe päreții casei urmărite, precum și a afișului de supra-licitare în termenul prevădut de art. 546 din procedura civilă, neconstituînd o nulitate de ordine publică, nu se pôte invoca pentru prima oră în casație, dacă n'a fost propusă la instanța de fond. Cas. II 91/93. Bul. pag. 528.

i) În materie de urmărire imobiliară nu se pôte invoca pentru prima oră în casație nulități asupra actelor de procedură cari n'aũ fost propuse înaintea tribunalului de urmărire cum ar fi: neînмănarea unei publicațiuni de afiște și publicațiuni debitorului

țiunii oficiale. (Pr. 437, 481, 507, 510, 512, 554) (Pr. Gen. 535). ¹⁾

509. Un exemplar după această publicațiune se va

incunoscința, în persóna saú la domiciliul debitorului urmărit. (Pr. 74, 433, 474, 504, 507, 510, ur. — Rg. Port. 64) (Pr. Gen. 530). ²⁾

urmărit, neafișarea lor pe ușa primăriei unde se află situat imobilul, și ne arătarea într'ênsele a plășei, comunei și a vecinilor pentru determinarea imobilului. Cas. II 122|94. Bul. pag. 319.

¹⁾ a) După adjudecare nu se mai pôte acorda termene de grație, căci s'ar ataca drepturile câștigate ale adjudecatorului. Cas. 64|86. Bul. pag. 546.

b) Numai când se propune recusarea în contra unui judecător la instanța de fond și se respinge, se pôte provoca casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 118|86. Bul. pag. 902.

c) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiuni oficiale în acel oraș, inserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară întrunește condițiunile cerute de art. 508 din procedură. Cas. II 69|89. Bul. pag. 495.

d) Conclusiunile ministerului public nu sunt cerute la încheierea tribunalului prin care admite cererea făcută de creditor de a se urmări imobilul de debitorul său, fie acesta chiar minor. Cas. II 124|92. Bul. pag. 684.

e) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oară în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: ne însemnarea unui exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imo-

bilul, și nearătarea într'ênsele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122|94. Bul. pag. 319.

²⁾ a) Cerințele legii sunt pe deplin justificate, când se constată că publicațiunile relative la încunoșcințarea debitorului, i-a fost pusă în vedere pentru ziua fixată de vîndare. Cas. II 64|86 Bul. pag. 546.

b) Publicațiunea dîilecând are să fie vîndarea, este considerată ca și o citațiune, când se lasă la domiciliul debitorului. Cas. II 110|88 Bul. pag. 879.

c) În materie de urmărire imobiliară, se comite un exces de putere, când tribunalul citează pe toți coproprietarii majorității imobilului care se urmăresce. Cas. II 120|88 Bul. pag. 1006.

d) Este nulă urmărirea imobiliară efectuată fără ca să fi fost citat debitorul urmărit. Această nulitate există și atunci când debitorul fiind fost minor la începutul urmăririi, a continuat a fi citat tot prin tutorele său, chiar după ce în cursul ei a devenit major. Cas. II 140|89 Bul. pag. 889.

e) Este nulă urmărirea și vîndarea imobiliară făcută dacă nu sa comunicat un exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit. Cas. II 22|90 Bul. pag. 244.

f) Când în tabloul de ordinea creditorilor nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței

510. Vîndarea se va face după trei luni din

dia publicării în jurnale. (Pr. 437, 474, 508, 512, 536,

creditorului urmărit a fost respinsă, dînsul ca adjudecator al imobilului, pîte depune creanța sa drept preț. Cas. II 111|90. Bul. pag. 1046.

g) Necomunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar de publicațiune atrage nulitatea urmăririi; ast-fel fiind, constatarea făcută în procesul-verbal a agentului judecătoresc că a comunicat acel exemplar, în mîna unui frate al debitorului, fără să se arate dacă a găsit pe acel frate la domiciliu debitorului, atrage nulitatea comunicării și pe cale de consecință și pe aceea a urmăririi. Cas. II 86|91 Bul. pag. 691.

h) Este de principiu că nimeni nu se pîte prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapacabililor, fiind relative, numai dînsii pot să le invoce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în persóna tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute dupe stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulități relative la ele. Cas. II 90|91 Bul. pag. 783.

i) Când se constată că debitorul și-a părăsit vechiul său domiciliu, e bine îndeplinită în privința sa procedura de urmărire, prin publicarea actelor ce trebuia să i se comunice într'un jurnal local de anuniuri oficiale, precum este «Gazeta Craiovei». Cas. II 113|91 Bul. pag. 1012.

j) De și persóna care se serveste de un act de paupertate este înscrisă cu plata de impo-

fonciar, când însă se constată că averea cu care era înscrisă i s'a urmărit, luându-i-se chiar din administrația sa și dîndu-se unui conservator, și că dînsa numai posedă o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122|91 Bul. pag. 1029.

k) Este nulă și casabilă ordonanța de adjudecarea unui imobil când debitorul urmărit fiind încetat din viață cu mult timp înainte de urmărire, publicațiunile n'a'au fost comunicate succesorilor. Cas. II 135|91 Bul. pag. 1043.

l) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oară în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'a'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: neînmînarea unui exemplar de afipte și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'insele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului, Cas. II 122|94 Bul. pag. 319.

m) Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar după publicațiunea de urmărire, asemănat art. 509 diu procedura civilă, cată să se facă în condițiunile preserise de art. 74 din aceeași procedură, care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înmînarea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu, fie vorba despre domiciliu real, fie despre un domiciliu de elecțiune, acesta sub pedepsa de nulitate. Așa dar, este nulă predarea unui aseme-

ur.—L. Urm. 16.—L. Cred. Func. 62). (Pr. Gen. 533). ¹⁾.

511. O copie după această publicațiune se va depune la procurorul tribunalului, și la împiega-

tul însărcinat cu ținerea registrelor de ipotecă. Acest impiegat va trece în marginea orî în josul registrului urmărirea și vinderea imobilelor ipotecate.

nea exemplar, făcut în mîna antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde dînsul și a ales domiciliul fără a se fi cercetat și constatat, conform citatului art. 74, cum că nu se găsea acolo nici rude, nici servitori ai debitorului, și această nulitate atrage, pe cale de consecință, casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 423/94. Bul. pag. 1179.

n) Actele de procedură făcute pentru o urmărire imobiliară cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persóna moștenitorilor debitorului la domiciliul ales de acest în ȕisul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. II 119/95. Bul. pag. 968.

o) În materie de urmărire imobiliară, nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea repausând pe lipsa de încunoșcințare a debitorului în privința punerii din nou în vîndare a imobilului pentru nedepunerea prețului de către primul adjudecator. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

p) În sistemul legii de procedură civilă română, asupra unei urmăriri imobiliare cerută de unul din creditori, nu se cere a fi încunoșcințată personal despre această urmărire cei-alți creditori cari ar fi posedând creanțe înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 2/96. Bul. pag. 135.

q) Un exemplar de publicațiunii de vîndare trebuie să se înmăneze și debitorului urmărit, și lipsa

acestei formalități atrage nulitatea adjudecațiunii. Cas. II 98/96. Bul. pag. 879.

1) a) Termenul de trei luni e minimum în lăuntru! cărui! nu pôte fi efectuată vîndarea silită a unui imobil, putând ca să facă câte-va ȕile dupe expirarea acestui termen. Cas. II 14/86. Bul. pag. 140.

b) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunii de a se fi început urmărirea prin afște și publicațiunii în termenul fixat de lege.

Pronunțarea anulărei acestor afște și publicațiunii se restrînge asupra comandamentului, dacă anularea este totală, sau dacă, de și parțială, este însă pronunțată asupra lipsei de formă de natură a face ca debitorul să numai pôte recunoșce că afștele și publicațiunile au fost consecința comandamentului ce a primit. Cas. Sec. Unite 21/90. Bul. pag. 1461.

c) Termenele prescrise de lege pentru fixarea ȕilei de vîndare imobilelor se calculează din ȕiua publicațiunilor făcute în jurnale; în tot cazul, nulitatea rezultând din neobservarea acestor termene nu pôte fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 144/91. Bul. pag. 1152.

d) Termenul de trei luni, în care trebuie să se facă vînzarea unui imobil cerut chiar de creditul funciar rural, trebuie calculat de la data publicațiunii afștului prin Monitor, fără ca acest ter-

(Pr. 504, ur. 508, 512, ur. 712, ur.—Civ. 1820) (Pr. Gen. 529. 1).

512. Tóte aceste formalități vor fi observate

men să fie cerut și pentru cele alte afpte. Cas. II 148/91. Bul. pag. 1170.

e) Termenul unei adjudcațiuni amânate póte fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămâni prevădút în lege și se inserază la timp publicațiunile și afptele cerute. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

f) În cas de amânarea unei vîndări silite, nu se cere nouille afpte și publicațiuni să coprindă din nou termenul de trei luni prevădút de art. 510 din procedura civilă, ci acela de patru săptămâni arătat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 177/92. Bul. pag. 1005.

g) În urma suspendărei unei urmăriri imobiliare provocate de resolvarea unei acțiuni, prin care se atacă titlu în virtutea căruia ea era cerută, nouille afpte și publicațiuni făcute după redeschiderea ei nu trebuie să conțină termenul de trei luni prevădút de art. 510 din procedura civilă; este suficient termenul de patru săptămâni arătat în art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 131/93. Bul. pag. 1036.

h) Termenul de trei luni, prevădút de art. 510 din procedura civilă, este cerut numai pentru publicarea vîndărei în jurnale, iar nu și pentru notificarea afptelor și publicațiunilor către debitorul urmărit. Cas. II 423/94. Bul. pag. 1177. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1273.

i) Când o urmărire imobiliară a fost redeschisă dupe ce ea fu-

sub pedepsă de nulitate a urmăririi, afară numai de greșelile parțiale în descrierea obiectelor urmărite. (Pr. 503-511, 735,

sese închisă pentru neprezentarea părților, nu e nevoie ca nouille afpte și publicațiuni să conțină termenul de 3 luni prevădút de art. 510 din procedura civilă. Cas. II 212/95. Bul. pag. 1250.

j) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament, iar vîndarea se face dupe trei luni de la apariția afptelor și publicațiunilor prin «Monitorul Oficial». Cas. II 160/96. Bul. pag. 1163.

1) a) Este fără interes mijlocul de casare, întemeiat pe neparticiparea ministerului public într'o cestiune de minor, când este învocat de către o altă persoană de cât minor, cari singuri au asemenea drept. Cas. II 113/83. Bul. pag. 902.

b) Mijócele noui în casațiune nu sunt admisibile de cât în cazul când sunt de ordine publică. Cas. II. 59/88. Bul. pag. 532.

c) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiuni oficiale în acel oraș, inserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară întrunește condițiunile cerute de art. 508 din procedura civilă. Cas. II 69/89. Bul. pag. 495.

d) Art. 511 din procedura civilă ne prescriind un termen fatal în care să se comunice publicațiunea vîndărei ministerului public și impiegatului însărcinat cu ținerea registrelor de ipotecă, spre a se adnota urmărirea în ele, faptul că aceea comunicare,

ur.) (Pr. Gen. 538, 539) ¹⁾.

513. Se va ține la grefă

s'a făcut chiar în ziua vîndărei nu atrage nici o nulitate. Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

e) Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune mijloace asupra unor cestiuni cari nu sunt de ordină publică, precum sunt acelea că într-o urmărire cerută de creditul funciar rural, nu s'a trimis tribunalului caetul de sarcine conform art. 65 din legea instituirii lui, cu opt zile înaintea adjudecațiunei, și nu s'a comunicat conservatorului registrelor de ipotecă un exemplar din afișe și publicațiuni. Cas. II 148/91. Bul. pag. 1160.

f) Dacă din dosarul de urmărire a averii unui minor se vede că s'a trimis procurorului un afiș de publicațiuni, conform art. 511 din procedura civilă, presupțiunea este că procurorul a primit acel afiș, chiar dacă nu există o dovadă înscrisă pentru acesta; căci este de regulă că asemenenea comunicațiuni se fac prin subscrieri în condica agentului respectiv. Așa dar în lipsă de o probă contrarie care să dărîme această presupțiune, alegațiunea ce se face cum că nu s'a comunicat acele afișe, rămîne neîntemeiată, mai cu seamă când se constată că procurorul a luat în tot-d'a-una parte în cursul urmăririi. Cas. II 157/91. Bul. pag. 1179.

1) a) Comandamentele prealabile, relative la vînderi, se fac înainte de a se cere pînerea imobilului în vîndare. Cas. II 64/83. Bul. pag. 546.

b) Publicitatea pronunțării unei ordonanțe de adjudecare poate să resulte din cuprinsul acelu

un dosar special pentru fie-care urmărire imobi-

act fără a fi necesitate să se dică anume că a fost dată și citită în ședința publică. Cas. II. 5/89. Bul. pag. 91.

c) Când se revendică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacă crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 7/89. Bul. pag. 96.

d) Dacă urmărite fiind mai multe imobile, publicațiunile din eróre coprind numai parte din ele, tribunalul poate, față cu cererea creditorului urmărit, să efectueze vîndarea numai a imobilelor pentru care publicațiunile erau în regulă, și s'o amâne pentru celelalte. Cas. II 17/89. Bul. pag. 204.

e) Este nulă urmărirea și vîndarea imobiliară făcută dacă nu s'a comunicat un exemplar de afișe și publicațiuni și debitorului urmărit. Cas. II 22/90. Bul. pag. 244.

f) Micele erori strecurate în publicațiuni asupra numelui moșilor vecine cu imobilul urmărit nu constituie o cauză de nulitate. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

g) Ne comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar de publicațiune atrage nulitatea urmăririi; ast-fel fiind, constatarea făcută în procesul verbal al agentului judecătoresc că a comunicat acel exemplar în mîna unui frate al debitorului, fără să arate dacă a găsit pe acel frate la domiciliul debitorului, atrage nulitatea comunicării, și pe cale de consecință și aceea a urmăririi. Cas. II 86/91. Bul. pag. 631.

h) Arătarea greșită a numărului casei urmărite în afișe și în publicațiuni nu atrage nulitatea

liară, în care se vor trece toate actele și incidentele privitoare la urmărire și adjudecare. (Civ. 1820) (Pr. Gen. 543, 1^o).

urmărire, când ea a fost desemnată prin arătarea comune, strădei, localității și vecinătăților ei. Cas. II 91/91. Bul. pag. 796.

i) Nulitatea rezultând din neasistența ministerului public la facerea unei urmăriți imobiliare, când în cauză erau interese de minor, este o nulitate relativă care nu poate fi invocată de cât de aceștia. Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012.

j) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din efectuarea unei vinderi imobiliare fără să se facă un nou comandament, cel d'antău fiind perimat, într-o cât această formalitate nu este de ordine publică și în privința ei nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire. Cas. I 130/91. Bul. pag. 1010.

k) Dacă din dosarul de urmărire a averii unor minori se vede că s'a trimis și procurorului un afiș de publicațiune, conform art. 511 din procedura civilă, presupțiunea este că procurorul a primit acel afiș, chiar dacă nu există o dovadă înscrisă pentru acesta; căci este de regulă că asemenea comunicațiuni se fac prin subscrieri în condica agentului respectiv. Așa dar, în lipsă de o probă contrarie care să dărime această presupțiune, alegațiunea ce se face cum că nu s'a comunicat acele afișe rămâne neîntemeiată, mai cu seamă când se constată că procurorul a luat în tot-d'auna parte în cursul urmărire. Cas. II 157/91. Bul. pag. 1179.

Secțiunea IV. — *Despre efectele urmărire imobiliare.*

514. Va fi nulă de drept ori-ce înstrăinare a imobilului urmărit, făcută de

l) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: neînținerea unui exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'insele a plășei, comune și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/91. Bul. pag. 319.

m) O mică eroré în denumirea imobilului urmărit, strecurat în afișe și publicațiuni nu poate fi invocată, ca constituind o cauză de nulitate pentru prima oră în casațiune.

n) Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar după publicațiunile de urmărire, asemănat art. 599 din procedura civilă, cată să se facă în condițiunile prescrise de art. 74 din acelașă procedură care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înținerea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu, fie vorba de domiciliu real, fie despre un domiciliu de elecțiune, acesta sub pedepsă de nulitate. Așa darestă nulă predarea unui asemenea exemplar făcut în mână antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde dănsul și a ales domiciliul, fără a se fi cercetat și constatat, conform citatului art. 74, cum că nu se mai găseau acolo nici rude, nici servitori de al debitorului, și această nulitate atrage,

debitor de la cea d'ânteiu afişare de urmărire. (Pr. 507, 515, ur.) (Pr. Gen. 545). 1).

pe cale de consecinţă, casarea ordonanţei de adjudecare. Cas. II 423/94. Bul. pag. 117.

o) Actele de procedură făcute pentru o urmărire de imobile cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persoana moştenitorilor debitorului la domiciliul ales de acesta prin zisul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. II 119/95. Bul. pag. 968.

p) Nu se pot invoca pentru prima oră în casaţiune de către debitorul urmărit, nulităţi asupra defigerei şi publicării termenului de supra-licitare, când el, fiind prezent la facerea supra-licitărei, n'a relevat aceste nulităţi înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1263.

q) Nu se poate invoca pentru prima oră în casaţiune mijlocul întemeiat pe faptul că afiştele şi publicaţiunile, nu coprindéu toate sarcinile de care imobilul urmărit era grevat, dacă acest mijloc n'a fost propus înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 221/95. Bul. pag. 1265. Cas. II 242/94. Bul. pag. 1373.

1) a) Este nulă ipoteca făcută dupe scóterea afiştelor şi publicaţiunilor pentru vîndărea silită a imobilului. Cas. I 14/86. Bul. pag. 14.

b) Nulitatea înstreinărilor, făcute de debitor imobilului urmărit, în urma celei d'ânteiu afişări este a favóre a creditorilor urmăritori. Cas. II 172/87. Bul. pag. 351.

c) Procesul-verbal dresat de către judecător la localitate şi dupe care se redactéază afiştele şi publicaţiunile, constituie faţă cu debitorul, începutul urmăririi imobi-

liare, aşă că afiştele şi publicaţiunile făcute în trei luni de la data acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

d) Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiaşi imobil, ele trebuiesc conexe.

Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiaşi imobil pendinte înaintea diferitelor secţiuni ale aceluiaşi tribunal, ele, conexându-se, se efectuează la secţiunea cea ântăiu sesizată.

Debitorul urmărit nu este în drept a cere anularea unei vîndări sub cuvînt că ea nu s'a făcut conform legii creditului urban. Un asemenea motiv se pôte invoca numai de creditul urban. Cas. II 86/90. Bul. pag. 883.

e) Asemănat art. 514 din proc. civilă, un imobil urmărit este isbit de indisponibilitate de la data publicării primilor afişte şi orî ce înstreinare e considerată de leguitor ca fraudulósă şi nulă. Cas. I 148/94. Bul. pag. 483.

f) Veniturile unui imobil fiind considerate de leguitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite şi cu şi se cuvine de drept cumpărătorului din momentul ce dînsul a devenit proprietarul aceluşi imobil. De aci urmăzează că, din momentul vîndărei, fie-silită, fie voluntară a imobilului, urmărirea acelor venituri cerute de creditorii vîndătorului încetéază faţă cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

g) Nulitatea înstreinărei imobilului urmărit efectuată de către debitor dupe cea d'ântăiu afişare a urmăririi, nulitate prescrisă de art. 514 din procedura civilă,

515. Cu toate acestea, acéslă înstrăinare 'și va avea efectul său, dacă, înainte de adjudecare, cum-părătorul a dobândit rati-ficarea creditorului său creditorilor ce urmăresc vinderea, sau dacă a con-semnat sumele necesare spre a plăti integral toate creanțele lor, capital, do-bândă și cheltueli. (Pr. 514.—Civ. 1190) (Pr. Gen. 546). ¹⁾.

516. Inchirierile sau

subsistă chiar atunci când înstreinarea a avut loc dupe ce urmă-rirea, din oarecare împrejurări, a fost suspendată în urma disei afișări, căci suspendarea unei urmării nu are rezultat de a șterge înseși efectele urmăririi. Și a-céstă nulitate poate fi invocată de creditorul urmăritor chiar pe cale de contestațiune, ca mijloc de apărare, contra acțiunilor îndrep-tate în potriua sa. Cas. I 480/95. Bul. pag. 1337.

h) Dacă însă și creditorul urmă-ritor a cerut închiderea urmă-ririi, înstreinarea ce debitorul a făcut o în urmă, imobilului urmă-rit, numai este isbită de nulitatea prevădută de art. 514 din proc. civilă. Cas. I 25/96. Bul. pag. 28.

i) Veri ce înstreinare a imobilului urmărit făcută de debitor de la cea d'ântéii afișare de urmărire este nulă de drept, și prin cuvântul «înstreinare» trebuie înțeles o înstreinare de natură a fi oposabilă tutulor părților și celor de al treilea, adică ca actul de înstrăi-nare să fie transcris. Cas. I 263/96 Bul. pag. 1178.

arendările făcute de de-bitor, după publicațiunii, vor fi anulate, dacă cre-ditorul său creditorii ce urmăresc vor cere acésta.

Inchirierile sau arendă-rile din nainte, nu vor pu-tea fi anulate, în tot sau în parte, de cât când vor fi fost făcute în fraudă creditorilor. Nu se vor ține în sémă plățile prin anti-cipațiune, făcute în contra clauselor coprinse în con-tractul de închiriere sau

j) Înstreinarea unui imobil, făcută în urma afișării urmăririi lui de către creditorii, este nulă de drept dupe art. 514 din proce-dura civilă, și acéstă nulitate se poate declara de însăși tribunalul de urmărire, fără a fi nevoie, dacă se ridică contestațiunii de cutare achisitor, de a suspenda urmă-rirea spre a se rezolva cestiunea pe cale de acțiune principală. Cas. I 63/93. Bul. pag. 186.

k) Este nulă înstrăinarea imobilu-lui urmărit făcută de debitor dupe prima afișare de urmărire. Cas. I 263/96. «Dreptul» No. 58/96.

¹⁾ a) Este nulă ipoteca făcută dupe scóterea afișetelor și publi-cațiunilor pentru vîndarea silită a imobilului. Cas. I 14/86. Bul. pag. 14.

b) Este inutil de a se mai cerceta dacă persoanele prezentate au sau nu calitatea, precum și dacă co-mandamentul este făcut în regulă când unul din acești creditorii urmăritorii avea și calitatea de creditor. Cas. II 69/87. Bul. pag. 602.

de arendare. (Pr. 484, 566, 724.—Civ. 975, 1182) (Pr. Gen. 547).

Secțiunea 5.—Conservarea imobilelor urmărite.

517. De la cea d'ânteiu afișare până la adjudecare, conservarea bunurilor urmărite va fi încredințată debitorului urmărit.

Prin urmare el nu va putea face nici o tăere de lemne, și nu va putea aduce nici o stricăciune imobilului, sub pedepsă de daune interese și chiar de urmărire criminală, de va cere casul. (Pr. 507, 518, ur. 536, ur. 561.—Civ. 998. P. 330, 352) (Pr. Gen. 548).

518. Tribunalul însă va putea, după cererea unuia sau mai multor din creditori, ca să încredințeze conservarea imobilului unui alt conservator, și după împrejurări, el va putea îndatora pe debitor să se strămute din imobilul în care va fi locuind. (Pr. 485, 517, 519, ur. 597) (Pr. Gen. 549).

519. Conservatorul va

fi, până la adjudecare, însărcinat :

Cu paza imobilului urmărit.

Cu adunarea chiriilor, arendelor și altor venituri.

Cu recolta și cu vinđarea fructelor, care se va face conform art. 474. (Pr. 483, 518, 520, ur. 561) (Pr. 550).¹⁾

520. Conservatorul va fi dator să dea socotelă tribunalului, despre venituri și cheltueli în decedile după adjudecațiune, sau la altă epocă fixată, dacă adjudecarea se va prelungi, sub pedepsă, în cas de neurmărire, de a fi destituit, lipsit de salariul său, și condamnat la daune interese. (Pr. 488, 519, 521, 536) (Pr. Gen. 551).

521. Productul gestiunei conservatorului, îndată după percepere, se va depune, prin tribunal, la casa de depuneri și consemnațiuni, spre a fi distribuit creditorului împreună cu prețul imobilului. (Pr. 483, 519, ur. 569, ur. 578). (Pr. Gen. 553).

^{1) a)} Când sechestrul aplicat asupra vîi prevede că s'a aplicat și asupra rodului făcut

de debitorul urmărit, în urma sechestrului, nu este valabilă. Cas. I 399/93. Bul. pag. 1115.

522. Dacă debitorul nu are alt mijloc de viață de cât fructele sau veniturile imobilelor urmărite, tribunalul va putea, pentru timpul urmăririi, să-i acorde un ajutor din aste venituri, pentru viațuirea lui și a familiei lui. (Pr. 486) (Pr. Gen. 554). ¹⁾

Secțiunea 6. — *Concursul mai multor urmăririi imobiliare.*

523. Dacă mai mulți

creditori urmăresc același imobil, toate cererile lor se vor întruni ca să se facă o singură urmărire pentru toți.

Toți creditorii ce se vor întruni la o urmărire au un drept egal, afară numai dacă titlul său calitatea lor le acordă un alt drept de prioritate sau preferință. (Pr. 426, 461, 524. — Civ. 1719) (Pr. Gen. 555). ²⁾

524. Când se fac mai

¹⁾ a) Creanța adjudecatorului este admisibilă drept preț numai atunci când este în rang util și necontestată. Cas. II 130/87. Bul. pag. 932.

²⁾ a) Când concurg mai multe urmăririi asupra unui imobil conexarea lor se poate face fără a se mai amâna vîndarea. Cas. II 17/91. Bul. pag. 100.

b) Când concurg mai multe urmăririi asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcută de unul din creditori acoperă neregularitatea celor lalte comandamente. Cas. II 19/91. Bul. pag. 111.

c) De și când asupra aceluiași imobil concurg mai multe urmăririi, e loc la joncțiunea lor, totuși această joncțiune numai este necesară când unul din creditori și abandonează urmărire sa. Cas. II 148/91. Bul. pag. 1160.

d) Nu se violază art. 523 din procedura civilă, când tribunalul nu admite conexarea a două urmăririi făcute de diferiți creditori asupra aceluiași imobil, când se constată că pentru una din ele

nu se făcuse nici un comandament prealabil, nici procesul-verbal de situațiunea imobilului. Cas. II 349/94. Bul. pag. 755.

e) Nu se poate invoca pentru prima dată în casăție neîndeplinirea art. 523 din procedura civilă, de a se declara adică de conexa urmăririle exercitate asupra aceluiași imobil când ele sunt mai multe, dacă nici una din părțile interesate n'a făcut această cerere înaintea tribunalului de urmărire. Și în acest caz, dacă vîndarea s'a făcut deosebit și succesiv, pe numele a două cumpărători, tribunalul cu drept cuvînt a liberat ordonanța pe numele aceluia care a depus mai înainte și în termen prețul adjudecațiunei, de și adjudecarea în persoana acestuia a fost ulterioară și prețul mai mic de cât al primului adjudecatar n'a ridicat nici o contestațiune. Cas. II 196/95. Bul. pag. 1229.

f) În materie de urmărire imobiliară cerută de un creditor, o dată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea unui alt

multe cereri de urmărire asupra diferitelor imobile ale aceluiași debitor, tribunalul va putea, după cererea debitorului, să amâne cererile posterioare de urmărire, dacă se va crede că, din vîndarea imobilului sau imobilelor urmărite de mai 'nainte, se vor putea despăgubi și creditorii ce au urmărit mai în urmă. (Pr. 446, 523). (Pr. Gen. 558, 559).

Secțiunea 7. — *Despre opozițiuni și cereri incidente la o urmărire imobiliară.*

525. Opozițiunile ce se

creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmăritor, cu toate că dînsul n'a făcut nici un comandament prealabil, nici verii ce alt act de urmărire, de unde urmează că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vînderei, cu totă cererea de amănare făcută de creditorul urmăritor. Cas. II 251|95. Bul. pag. 1387.

1) a) Suspendarea vînderei silite, se poate încuviința numai când prin incidentul ridicat, se invocă nulitatea actului, în virtutea căruia se face urmărirea. Cas. I 283|86. Bul. pag. 748.

b) Contestația la urmărire trebuie să fie făcută mai 'nainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314|86. Bul. pag. 783.

c) Adjudecătura se amână numai în cazul când se face contes-

tație în contra unei urmăriri imobiliare, sau din partea debitorului, ori a creditorilor săi, sau din partea altor al treilea, cari intervin, sau pentru a se anula urmărirea, sau pentru revendicarea ori conservarea unui drept de proprietate sau ori-care alt drept asupra imobilelor urmărite, se vor adresa, prin cerere înscris, către tribunalul prin care s'a făcut urmărirea. (Pr. 399, ur. 526, ur. 530, ur. — L. Timb. 18, 15^o; 21, 6^o; 29, 21^o) (Pr. Gen. 560). 1)

526. Aceste cereri de

tațiune de natură a putea să influențeze asupra prețului imobilului urmărit. Cas. II 52|33. Bul. pag. 461.

d) În materie de vînderi silite când este vorba de neregularitatea procedurii, precum este cazul ne citărei proprietarului imobilului pus în vîndare, tribunalul numai prin violarea legii poate respinge o propunere de natura acesta, pe temeiul că trebuie făcută contestațiune. Cas. II 79|86. Bul. pag. 601.

e) Ori-ce incidente ridicate cu ocaziunea unei urmăriri, fie ele de formă sau de fond, trebuie judecate de instanța de urmărire cu formele sumarii și în termenele prevădute de legea de procedură, fără să fie în drept de a suspenda vîndarea până la judecarea lor pe cale principală. Cas.

oposițiuni vor fi motivate, vor menționa actele și tit-

lurile pe care se bazează, și vor fi subscrise de par-

I 205/87. Bul. pag. 523.

f) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de judecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni care dau drepturi asupra imobilului vândut, când, ea este făcută după adjudecarea definitivă. Cas. I 468/87. Bul. pag. 853.

g) Rectificarea afiștelor nu se poate face de cât formal și judecată de tribunal pe cale de contestație, mijlocită între părți ca se potă fi oposabilă părților interesate. Cas. I 481/87. Bul. pag. 99.

h) Contestațiunile care tind la scoțerea din vîndare a proprietății pusă în vîndare, trebuiesc făcute și judecate înaintea zilei pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/89. Bul. pag. 274.

i) Când incidentul nu se raportează la nulitatea verii-unui act de procedură al vînderei, ci la însuși dreptul de proprietate, cu drept cuvînt se respinge de tribunal, trebuind a fi făcut pe cale principală. Cas. II 65/88. Bul. pag. 617.

j) Orice contestațiune la urmărirea silitătrebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusesse din nou în vîndare pe compul primului adjudecator;

Când ordonanța de judecare și celelalte lucrări constată că operațiunile vînderei s'au efectuat în ședință publică și nuse dovedește că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/83. Bul. pag. 108.

k) Nu se poate propune pentru prima oră în casațiune un mijloc nou de casare.

Adjudecatorul unui imobil este dator să respecte închirierea făcută anterioramente adjudecațiunei asupra imobilului cumpărat. Cas. I 213/90. Bul. pag. 649.

l) Când printr'o contestațiune la urmărirea mobilă se cere chemarea la interogatoriu a creditorului asupra faptelor că cesiunea făcută de dînsul a titlului, în virtutea căruia se exercită urmărirea, este fictivă și prețul nu s'a înnumărat, și că dînsul a acordat debitorului contestator un termen de prelungire de plată, — mijloc de probațiune admis de lege — și tribunalul respinge acest mijloc invocat, se comite un adevărat exces de putere și ordonanța de judecare este casabilă. Cas. II 75/90. Bul. pag. 853.

m) Termenul de apel în materie de contestațiunii la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vîndarea unui imobil, este acela prevădut de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

n) O opozițiune la urmărire imobiliară — ca și orice altă acțiune — are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea opozițiune, a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, împrejurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc săvîrșirea vînderei, nu poate constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea nu a fost în-

tea reclamantă, sau de un imputernicit al său spe-

trodusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acei opozițiuni să fi fost din acelea cari nu puteau fi atacate pe calea recursului în ca-sație deodată cu ordonanța de ad-judecare, ci supuse căilor ordi-nare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fon-dul dreptului de proprietate ce oponentul pretindea că are asu-pra imobilului urmărit, și nu s'a mîrginit numai la suspendarea urmăririi pînă ce pe cale prin-cipală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

o) Cel d'al treilea care pretinde că a dobîndit imobilul urmărit anteriormente de la debitor, nu pòte invòca direct la curtea de casație un mijloc de casare con-tra ordonanței de adjudecare, tras din faptul că actele de urmărire trebuie a fi îndreptate contra sa, iar nu contra debitorului fost pro-prietar, întru cât el n'a făcut o-pozițiune la tribunalul de urmă-rire conform art. 506 și 525 din procedura civilă; într'un aseme-nea cas 'i remîne facultatea de a 'și susține pretinsul său drept de proprietate pe altă cale. Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012.

p) Orî ce opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de procedură a urmăririi imobiliare, ci încetarea sau amânarea ei, tre-bue adresată tribunalului respec-tiv prin o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvînt tribunalul de ur-mărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adju-decării de a se desființa urmărirea

imobilului pe cuvînt că actul în virtutea căreia ea se face n'ar con-stitui un titlu executor. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

q) De și după art. 400 din pro-cedura civilă, incidentele opozi-țiunilor și contestațiunile ce se fac contra execuțiunei silite trebuie adresate la însăși instanța care a pronunțat hotărîrea executorie însă aceste dispozițiuni nu se pot aplica în cazul când aceea instanță s'a pronunțat deja asupra lor, declarând că hotărîrea sa a fost executată, căci în acest cas, con-testațiunea ce fostul debitor ridi-case asupra unei urmăririi cerută de creditor constituie un incident care, conform art. 525 din a-ceiași procedură, intră în com-petiința tribunalului de urmărire de a 'l cerceta și judeca. Cas. I 375/92. Bul. pag. 922.

r) Cauțiunea prevădută de art. 531 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei, este suscepti-bilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casație de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

s) Instanțele judecătorești sunt în drept ca, pe cale de contes-tațiune sau opozițiune la o urmă-rire, să se pronunțe asupra vali-dității actelor care formeză basa urmăririlor sau a ordinei la tab-loul de ordine al creditorilor; de unde urmăz că omisiunea din partea lor de a se pronunța a-supra alegațiunei de necompe-tință ce i se ridică în această pri-vință, nu constituie o omisiune

cial. (Pr. 525, 527, ur.) (Pr. Gen. 561).¹⁾

527. Tribunalul¹, în termen de trei zile de la primirea opozițiunii, o va

comunica atât creditorului său creditorilor ce urmăresc, cât și debitorului urmărit, dacă nu este el care se opune. (Pr. 525, 528,

esențială care să dea loc la casare. Cas. I 300/94. Bul. pag. 938.

b) În materie de urmărire imobiliară ori-ce incidente cari nu se raportează la nulitatea actelor de procedură ale vânzării trebuie, conform art. 525 și următorii din procedura civilă să facă obiectul unei contestațiuni după formele prescrise la acele articole, iar nu ridicate în mod incidental. Astfel cererea făcută de debitorul urmărit de a suspenda vânzarea pe motiv că creditorul, conform cu stipulațiunile din actul de ipotecă, a urmărit mai întâi pentru despăgubirea sa veniturile unui alt imobil al debitorului și că, prin urmare, nu putea păși și aceea urmărire procedând la vânzarea imobilului ipotecat, neconstituind o cerere de anularea actelor de procedură nu poate fi admisibilă dacă n'a fost făcută, conform citatelor texte de lege, pe cale de contestațiune regulată. Cas. II 49/95. Bul. pag. 509.

c) Contestațiunile relative la nulitatea titlului ce se execută, care nu a fost formulat în scris și în termenul stabilit de proc. civilă este tardivă și prin urmare nu se mai poate propune după ce s'a făcut mai multe revinderi în contul adjudecătorilor care nu au depus prețul. Cas. II 37/97. «Dreptul» 14/97.

d) După art. 19 ultimul aliniat din legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, contestațiunile prin care se atacă însuși titlu

executiv, se adresează la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violază menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalului confirmă cartea de judecată prin care judele de pace și-a declinat competența de a judeca o contestațiune privitoare la executarea actului autenticat de aceea judecătorie. Cas. I 405/96. «Dreptul» 16/97.

1) a) Contestațiunea la urmărire trebuie să fie făcută mai înainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314/86. Bul. pag. 783.

b) Contestațiunile la urmărire care tind la scoterea din vânzare a proprietății pusă în vânzare, trebuie făcute și judecate înainte de zilei pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/88. Bul. pag. 254.

c) Ori ce contestațiune la urmărire silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie.

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul fusese pus din nou în vânzare pe comptul primului adjudecator.

Când ordonanța de adjudecare și celelalte lucrări constată că operațiunile vânzării s'a efectuat în ședința publică și nu se dovedește că ele s'a făcut cu ușile închise, aceasta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108.

ur.) (Pr. Gen. 562). ¹⁾

528. Aceste formalități se vor observa pentru orice alte cereri incidente,

1) a) Contestațiunile la urmărirea imobiliară, trebuiesc îndreptate, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru vânzare, alt-fel ele se consideră ca tardive. Cas. II 98/86. Bul. pag. 737.

b) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni cari dau drepturi asupra imobilului vândut, când, ea este făcută dupe adjudecarea definitivă. Cas. I 313/87. Bul. pag. 853.

c) Opozițiunile la urmărirea silită de imobile trebuiesc făcute cu trei zile înainte de vânzare și comunicate părților interesate. Cas. II 60/87. Bul. pag. 586.

d) Contestațiunile la urmărire care tind la scoterea din vânzare a proprietății pusă în vânzare, trebuiesc făcute și judecate înaintea zilei pentru adjudecarea imobilului pus în vânzare. Cas. II 24/88. Bul. pag. 254.

e) Orice contestațiune la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusese din nou în vânzare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vinderei s'au efectuat în ședință publică și nu se dovedesce că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108.

f) Orice opozițiune care are de

cară se ivesc în cursul urmărirei. (Pr. 525, ur. 529) (Pr. Gen. 563). ²⁾

529. Tribunalul va cita

obiect nu anularea actelor de procedură a urmăririi imobiliare, ci încetarea sau amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv prin o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și ca tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa urmărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căreia ea se face n'ar constitui un titlu executoriu. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

g) Orice contestațiuni și opozițiuni contra urmăririlor imobiliare, nu mai sunt admise cu ocazia punerii imobilului în revindere în comptul primului adjudecatar, ele fiind tardive. Cas. II 24/92. Bul. pag. 163.

h) Contestațiunea la executarea unei hotărâri a putut fi judecată fără chemarea unora din persoanele care au figurat în judecata fondului când aceste persoane nu aveau interes a sta în instanța contestațiunei. Cas. I 402/94. Bul. pag. 1213.

i) Contestațiunea relativă la nulitatea titlului ce se execută, care nu a fost formulată în scris și în termen stabilit de procedura civilă, este tardivă și prin urmare nu se mai poate propune dupe ce s'au făcut mai multe revinderi în contul adjudecatarilor cari nu au depus prețul. Cas. II 37/97. Bul. pag. 14.

2) a) Contestațiunea la urmărire trebuiesc să fie făcută mai în-

pe părți, în persoană sau la domiciliu, și se va pronunța asupra tuturor opozițiilor și cererilor in-

cidente, înaintea dărilor pentru adjudecare. (Pr. 74, ur. 525, ur.) ¹⁾

inte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I. 314/86 Bul. pag. 783.

b) Rectificarea afișelor nu se poate face de cât formal și judecată de tribunal pe cale de contestațiune, mijlocită între părți ca să potă fi opozabilă părților interesate. Cas. I 379/87. Bul. pag. 995.

c) Contestațiunile la urmărire care tind la scoterea din vinzare, trebuie făcute și judecate înaintea dărilor pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

d) Orî ce contestațiune la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusea din nou în vinzare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vîndărei s'au efectuat în ședință publică și nu se dovedește că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89 Bul. pag. 108.

e) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas.

I 42/93 Bul. pag. 39.

1) a) Contestațiunea la urmărire trebuie să fie făcută mai înainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314/86 Bul. pag. 783.

b) Când instanța de fond se mărginesce a respinge apelul, fără să examineze și să se pronunțe asupra unui mijloc de apărare face o omisiune esențială și dă o hotărîre nemotivată. Cas. I. 379/87 Bul. pag. 995.

c) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni care dau drepturi asupra imobilului vîndut, când, ea este făcută după adjudecarea definitivă. Cas. I 313/87 Bul. pag. 83.

d) Efectuarea vîndărei mai înainte de a se pronunța asupra opozițiunei, basată pe lipsa de legalitate a lucrărilor de urmărire, se consideră ca o violare a legii. Cas. II 122/87 Bul. pag. 916.

e) Se comite exces de putere din partea tribunalului care refuză de a judeca o contestațiune la urmărire regulat introdusă, pe temeiul că președintele singur, a refuzat de a da curs actului de paupertate ca nefind în regulă. Cas. II 140/87 Bul. pag. 1044.

f) Se satisface cerințele legiuitorului, când contestațiunea se judecă înainte de adjudecațiune. Cas. II 59/88 Bul. pag. 538.

g) Orî-ce contestație la urmărire silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Secțiunea 8. — *Despre amânarea adjudecațiunei.*

530. Dacă prin opozițiuni și cereri incidente,

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusese din nou în vânzare pe comptul primului adjudecator ;

Când ordonanța de adjudecare și cele alte lucrări constată că operațiunile vânzării s'au efectuat în ședință publică și nu se dovedesce că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89 Bul. pag 108 ; Cas. II 24/92 Bul. pag. 163.

h) Contestațiunile la tabloă din partea creditorilor interesați se pot ridica în momentul când este închisă ordinea creditorilor conform art. 578 din procedura civilă. Cas. I 232/90 Bul. pag. 749.

i) Opozițiunea la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit, pe motiv că dînsul înstreinând deja altuia imobilul urmărit, nu se putea îndrepta contra sa actele de urmărire, cu drept cuvânt a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când instrîinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată în contra sa, dacă instrîinarea n'a existat, și, în acest cas, tribunalul a fost în drept să 'i respingă și cererea de amânarea urmăririi până la judecarea în apela menționatei opozițiuni, căci ea fiind relativă nu la revendicarea întregului sau unei porțiuni din imobilul urmărit, nici din acelea cari ar putea influența asupra prețului său, ci numai la o pretinsă eroré în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărirea hotărîrea tribunalului pro-

insă-și proprietatea imobilului urmărit este revendicată, adjudecarea lui se va amâna până când, prin

nunțată asupra ei, nu era susceptibilă de apel, ci numai de recurs în casație, conform art. 562 proc. civilă, de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. II 122/91 Bul. pag. 1029.

j) Orî-ce opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de procedură a urmăririi imobiliare ci încetarea sau amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv printr'o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare ; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa urmărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căruia ea se face n'ar constitui un titlu executoriū. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

k) În materie de urmărire imobiliară, nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune nulității care nu sunt de ordine și de interes public, cum sunt acele : că nu s'a comunicat debitorului la domiciliul său real, ci numai la domiciliul de origină, comandaamentul prealabil și un exemplar de publicațiunea vânzării și nici s'au afișat acele publicațiuni la toate locurile indicate de lege, și că nu s'a judecat conform art. 529 din procedura civilă, înaintea zilei de licitațiune, ci chiar în aceea zi, opozițiunea ce dînsul a făcut contra vânzării. Cas. II 74/94 Bul. pag. 287.

l) Instanțele judecătorești sunt

o hotărîre definitivă, se va hotărî asupra revendicării

(Pr. 525, ur. 531, ur.) (Pr. Gen. 572).¹⁾

în drept ca, pe cale de contestațiune sau opozițiune la o urmărire, să se pronunțe asupra validității actelor care formeză baza urmăririlor sau a ordinii la tabloul de ordinea creditorilor; de unde urmăză că omisiunea din partea lor de a se pronunța asupra alegațiunei de necompetință ce li se ridică în această privință nu constituie o omisiune esențială, care să dea loc la casare. Cas. I 300/94 Bul. pag. 938.

m) Asemănat art. 529 din procedura civilă, contestațiunile și opozițiunile ce se ridică în contra urmăririlor imobiliare câtă a fi judecate prin citarea părților. Așa dar, dacă o asemenea contestațiune a fost fixată pentru o anumă de ca să fie judecată, tribunalul violăză citatul articol când o judecă fără consimțimentul părților într'o de mai apropiată, de pentru care părțile nu fusese citate, și acesta atrage nulitatea și casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 257/95 Bul. pag. 1451.

n) În materie de urmărire silită, tribunalele sunt ținute, mai înainte de a proceda la vânzarea și adjudecarea imobilului urmărit să se pronunțe asupra tuturilor opozițiunilor și cererilor incidente. Ast-fel este nulă ordonanța de adjudecare când tribunalul procedeză la vânzare și adjudecare fără a se pronunța asupra unei contestațiuni ce avea de scop scoterea de sub urmărire a acelu imobil, pe motiv că contestatorul nu a plătit taxele pentru a se scote citațiunile și a se publica prin gazeta oficială. Cas. II 134/96 Bul. pag. 1022.

¹⁾ a) Se consideră ca pronun-

țată în ședință publică, respingerea unei cereri de amânare întru cât nu se dovedește cu nimic că s'a urmat în secret. Cas. II 14/86. Bul. pag. 140.

b) În materie de urmărire silită, când se ridică ver-o opozițiune sau ver-o un incident în scop de a revandica imobilul urmărit, tribunalul este dator să suspende urmărirea cu sau fără cautiune. Cas. II 190/86. Bul. pag. 374; 74/88. Bul. pag. 638.

c) Contestațiunea la urmărire, care are de obiect revandicarea imobilului urmărit, suspendă executarea până la o hotărîre definitivă care va decide asupra revandicării, sub îndatorirea oponentului de a da cautiunea prevădută de lege. Cas. II 67/87. Bul. pag. 596.

d) În materie de urmărire silită, când se face opozițiune de către un al treilea, în scop de a revandica imobilul urmărit, tribunalul este dator să suspende vânzarea cu sau fără cautiune, până ce prin o hotărîre definitivă, dată pe cale principală, se va decide asupra incidentului. Cas. II 13/88. Bul. pag. 160; 14/88. Bul. pag. 181.

e) Termenul de grație nu se pôte acorda de tribunalul de urmărire, căci el nu pôte amâna urmărirea de cât în casurile determinate de art. 530 și următorii din procedura civilă. Un asemenea termen se pôte acorda numai de tribunalul de fond cu ocaziunea obținerii titlului ce se execută. Cas. II 147/90. Bul. pag. 1310.

f) O opozițiune la urmărire imobiliară, ca și oră ce altă acțiune are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă.

531. Dacă însă se revindică numai o parte din imobilele urmărite, se va procedea la adjudecarea res-

tului, sau se va amâna adjudecarea pentru tot, după cum tribunalul va afla mai avantajos pentru

Ast-fel fiind, când o asemenea opozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, împrejurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc sêvîrșirea vîndărei nu pôte constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acelei opozițiunii să fi fost din acelea care nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de odată cu ordonanța de adjudecare, ci supuse căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mărginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

g) Din combinația art 530 cu 533 din procedura civilă rezultă că chiar în cas când opozițiunea contra urmăririi unui imobil are de obiect însăși revendicarea lui, totuși adjudecarea nu se pôte amâna până la darea unei hotărîri definitive asupra revendicărei, de cât atunci când oponentul depune cautiune pentru plata daunelor la care ar putea să fie condamnat când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Cas. II 140/91. Bul. pag. 1158.

h) Nu se pot invoca în casațiune mijloce de casare trase din respingerea unei contestațiuni la urmărirea imobiliară făcută de

alte persóne de cât aceea care face recursul. Cas. II 143/92. Bul. pag. 793.

i) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face de o terție persónă care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

j) Odată ce tribunalul de urmărire recunoște că contestațiunea ridicată de cine-va contra unei urmăriri imobiliare n'a fost introduse în conformitate cu legea, apoi, nu mai pôte fi loc la suspendarea urmăririi conform art. 530 și următorii din procedura civilă. Cas. II 418/94. Bul. pag. 1129.

k) Tribunalul de urmărire e competente a judeca în fond contestațiunile și incidentele ce au de obiect revindicarea imobilului urmărit, atunci când mai cu sémă părțile au primit a se judeca înaintea lui, fără ca în acest cas să se pótă invoca pentru prima óră înaintea curței de casație ne competența sa. Cas. I 271/95. Bul. pag. 753.

l) Toți cei cari pretind un drept de proprietate asupra imobilului urmărit sunt ținuți a se ridica cu contestațiuni și a cere suspendarea urmăririi, asemănat art 530 din procedura civilă, sub sancțiunea că, în lipsă de o asemenea contestațiune, urmărirea rămâne

creditori. (Pr. 530, 532). (Pr. Gen. 573)¹⁾

532. Se va putea amâna asemenea adjudecarea, până se va da o hotărîre definitivă, asupra ori-cărei

alte opozițiuni și contestațiuni, care ar fi de natură a putea să influențeze asupra prețului imobilelor urmărite. (Pr. 530, 533, ur. (Pr. Gen. 574).²⁾

în sine validă și ordonanța de adjudecare nesupusă casațiunei în acest punct de vedere, cu reserva numai pentru dînsii ca să-și valorifice dreptul asupra imobilului adjudecat prin o acțiune specială. Cas. II 221/95. Bul. pag. 1265.

m) Instrîinarea unui imobil, făcut în urma afîșării urmăririi lui de către creditori este nulă de drept după art. 514 din pr. civ., și această nulitate nu se pôte declara de însăși tribunalul de urmărire, fără a mai fi nevoie, dacă se ridică contestațiune de către achisitor, de a suspenda urmărirea spre a se rezolva cestiunea pe cale de acțiune principală. Cas. I 63/96. Bul. pag. 185.

n) Contra hotărîrilor date de prima instanță asupra cestiunei proprietății, cu ocaziunea unei contestațiuni la o urmărire imobiliară, există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131/97. «Dreptul» 49/97.

1) a) Urmărirea se pôte suspenda pe baza unei contestațiuni întemeiată pe revendicarea imobilului, numai atunci când se depune cauțiune. Cas. II 74/88. Bul. pag. 638.

b) Când se revendică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacă crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 7/39. Bul. pag. 93.

c) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face

de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 412 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

2) a) Legea declarînd aplicabilă revinderei, formele licitațiunei, exclude implicit supra-licitarea pe care nici un text nu o face să reinvie. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

b) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni cari dau drepturi asupra imobilului vîndut, când, este făcut dupe adjudecarea definitivă. Cas. I 313/87. Bul. pag. 853.

c) Se satisface cerințele legiuitorului, când contestațiunea se judecă înainte de adjudecațiune. Cas. II 79/88. Bul. pag. 538.

d) Urmărirea se pôte suspenda pe baza unei contestațiuni întemeiată pe revendicarea imobilului, numai atunci când se depune o cauțiune. Cas. II 74/88. Bul. pag. 638.

e) Art. 532 procedura civilă dă facultatea tribunalului de a amâna adjudecarea până se va da o hotărîre definitivă asupra ori-cărei opozițiuni și contestațiuni ce ar fi de natură să influențeze asupra prețului imobilului urmărit, Așa dar, când tribunalul con-

533. Oponentul va da o cauciune ecuivalentă cu o a treia parte a valorii presumate a imobilului pentru daunele interese la cari pôte fi condamnat în cas când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Oponentul va putea fi condam-

nat și la o amendă de la 100 până la 10,000, lei când cererea sa va fi fost făcută cu rea credință. (Pr. 405, 530, ur. 534, ur. 577. — Civ. 998) (Pr. Gen. 575). ¹⁾

534. Adjudecarea se va amâna :

1^o Când acésta se va

stată ca atare opozițiunea sau contestațiunea nu pôte influența asupra prețului, are dreptul să respingă cererea de amânare. Cas. II 54/91. Bul. pag. 463.

f) Opozițiunile la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit pe motiv că dēnsul înstrēinând deja altuia imobilul urmărit nu se putea îndrepta contra sa acatele de urmărire, cu drept cuvânt a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când înstrēinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată contra sa, dacă înstrēinarea n'a existat și în acest cas, tribunalul a fost în drept să-'i respingă și cererea de amânarea urmăririi până la judecarea în apel a menționatei opozițiuni, căci ea fiind relativă, nu la revendicarea întregului său unei părți din imobilul urmărit, nici din acelea care ar putea influența asupra prețului său, ci numai la o pretinsă eróre în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărire, hotărârea tribunalului pronunțată asupra ei, nu era susceptibilă de apel, ci numai de recurs în casatie, conform art. 562 proc. civilă, de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

g) a) Suspendarea urmăririi

imobiliare, în regulă, nu se pôte acorda fără depunere de cauciune. Cas. I 283/86 Bul. pag. 748.

b) Contestațiunea la urmărirea care are de obiect revandicarea imobilului urmărit, suspendă executarea până ce o hotărâre definitivă va decide asupra revandicării, sub îndatorirea oponentului de a da cauciunea prevădută de lege. Cas. II 67/87 Bul. pag. 596; 74/88 Bul. pag. 618.

c) Cererea de amânarea vindărei, întemeiată pe revandicare, este neadmisibilă când nu este însoțită de cauciune. Cas. II 113/87 Bul. pag. 807.

d) Spre a se putea obține suspendarea urmăririi pentru cauza de eșire din indivisiune a unei averi, succesorul nu este destul ca terță persoană contestătoare să invoce un drept indivis de succesiune asupra imobilelor urmărite, ci trebuie încă să se stabilească că posedă «pro indiviso» imobile urmărite, sau în lipsă de o asemenea posesiune, că a depus conform art. 533 din proc. civilă, o cauciune până la resolvarea acțiunii în revandicare. Cas. II 445/90 Bul. pag. 1193.

e) O opozițiune la urmărirea imobiliară — cași ori-ce altă acțiune — are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea o-

cere de creditorul ce ur- măresce și de debitor, și

pozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vânzarea, impregiurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc săvârșirea vânzării, nu poate constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai că hotărîrea dată de tribunal asupra acei opozițiuni, să fi fost din acelea cari nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de o dată cu ordonanța de adjudecare, ci supusă căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mărginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91 Bul. pag. 970.

J) Opozițiunea la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit pe motiv că dînsul înstreinând deja altuia imobilul urmărit, nu se putea îndrepta în contra sa actele de urmărire, cu drept cuvânt a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când înstreinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată contra sa, dacă înstreinarea n'a existat, și, în acestcas, tribunalul a fost în drept să 'i respingă și cererea de amânarea urmăririi până la judecarea în apel a menționatei opozițiuni, căci ea fiind relativă, nu la revendicarea întregului sau unei părți din imobilul urmărit, nici din acelea care ar putea influența asupra pretului său, ci numai la o pretinsă e-

róre în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărire, hotărîrea tribunalului pronunțată asupra ei nu era susceptibilă de apel ci numai de recurs în casație, conform art. 592 proc. civilă, de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

g) Din combinațiunea art. 530 și 533 din procedura civilă rezultă că chiar când opozițiunea contra urmăririi unui imobil are de obiect însăși revendicarea lui totuși adjudecarea nu se poate da până la darea unei hotărîri definitive asupra revendicării, de cât atunci când oponentele depune cautiune pentru plata daunelor la care ar putea să fie condamnat în cas când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Cas. II 146/91. Bul. pag. 1158.

h) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casație de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 12/93 Bul. pag. 39.

i) Nu poate fi invocat pentru prima oară în casațiune mijlocul întemeiat pe faptul că o urmărire făcută în virtutea legii de urmărire n'ar fi fost săvârșită, asemănat art. 378 din procedura civilă, în virtutea unui titlu executoriu și pentru o datorie certă și lichidă asupra debitorului urmărit. Cas. I 148/94. Bul. pag. 483.

fără opunere din partea creditorilor ce au intervenit.

2^o Când esecutarea hotărârii sale a actului în virtutea căruia se face ur-

1) a) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de alt creditor în avere a debitorului său, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se închide urmărirea, fiind achitat. Cas. II 2/89 Bul. pag. 229.

b) Cu drept cuvânt tribunalul respinge o contestațiune la urmărirea imobiliară, având de obiect amânarea ei până se va judeca acțiunea pornită pentru anularea titlului în virtutea căruia se exercită, când nu se dovedește că executarea acelui titlu a fost suspendată. Dacă nu există nici o propunere de supralicitare și nici la ziua de supralicitare nu s'a prezentat veri-un alt amator, tribunalul cu drept cuvânt adjudecat imobilul asupra primului cumpărător.

Când mai multe urmăriri concurg asupra aceluiași imobil, ele cată a se conexe; și când între diferiți creditori urmăritori este și creditul funciar urban, numai acesta, dar nu și debitorul urmărit, este în drept să ridice nemulțumire dacă urmărirea nu s'a făcut conform legii sale speciale. Cas. II 41/90 Bul. pag. 562.

c) Creditorul care intervine într-o urmărire deja începută, nu se poate considera ca creditor urmăritor, căci cererea lui de a interveni nu este de cât simplă încunoștințare făcută tribunalului că și dînsul e creditor. Și această calitate nu și-o schimbă

mărirea, s'a suspendat. (Pr. 295, 338, 530. ur. 533, 535) (Pr. Gen. 576, 1^o, 6^o) 1)

535. În ori-ce cas amânarea adjudecațiunei nu poate fi mai scurtă de patru

creditorul intervenient, chiar dacă el a cerut punerea în vânzare din nou a imobilului urmărit pe motiv că adjudecatorul nu a depus prețul. Nu comite dar nici un exces de putere tribunalul care trece peste cererea de amânarea vânzării făcută de un asemenea creditor. Cas. II 184/93 Bul. pag. 1019.

d) În materie de urmărire imobiliară cerută de un creditor, odată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea altui creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmăritor, cu toate că dînsul n'a făcut nici un comandament prealabil, nici veri-un alt act de urmărire; de unde urmează că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vânzării, cu totă cererea de amânare făcută de creditorul urmăritor. Cas. II 251/95 Bul. pag. 1387.

e) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cât atunci când efectele celui d'antetiu au fost perimate prin trecerea de trei luni, fără să se fi făcut publicațiile prescrise de lege. Așa dar, când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din pr. civilă, ca și atunci când ea a fost suspendată, asemănat art. 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament numai este necesară ori cât de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschiderea ei. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

săptămâni.

Alte publicațiuni și afișe noi se vor face în două săptămâni cel puțin înaintea zilei din nou hotărâtă pentru adjudecațiune.

Aceste noi publicațiuni se vor da în cunoștința debitorului urmărit, conform art. 509. (Pr. 504, ur. 530, ur.—Rg. Port. 65) (Pr. Gen. 578, 579).¹⁾

Secțiunea 9. — *Licitațiunea și adjudecațiunea imobilelor urmărite.*

536. Vîndarea imobi-

lelor urmările se va face în ziua anunțată pentru licitare, și care va urma îndată după expirarea celor trei luni ale publicării. (Pr. 506, 510, 537, ur.)

537. Licitațiunea se va începe prin citirea de către agentul ce a urmărit, a încunoștințarilor și publicațiunilor, a condițiunilor vîndărei, a sarcinilor ce poate avea imobilul, a opozițiunilor și a hotărîrilor cari le-au regulat. (Pr. 504, 525, 536, 538, ur.) (Pr. Gen. 585).²⁾

538. Ușile vor fi des-

¹⁾ a) Termenul unei adjudecațiuni amânate poate fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămîni prevădute în lege și se înserează la timp publicațiunile și afișele cerute. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

b) În cas de amânarea unei vîndări silite, nu se cere ca noile afișe și publicațiuni să cuprindă din nou termenul de 3 luni prevădute de art. 510 din procedura civilă, ci acel de patru săptămîni arătat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 177/93. Bul. pag. 1005.

c) În urma suspendării unei urmăriri imobiliare provocată de resolvarea unei acțiuni, prin care se atacă titlu în virtutea căruia ea era cerută, noile afișe și publicațiuni făcute după redeschiderea ei nu trebuie să conțină termenul de trei luni, prevădute de art. 510 din procedura civilă;

este suficient termenul de patru săptămîni arătat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 191/93. Bul. pag. 1036.

d) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cît atunci când efectele celui d'antîeu au fost perimate prin trecerea de trei luni, fără să fi făcut publicațiunile prescrise de lege. Așa dar, în cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 139 din proc. civilă, ca și atunci când ea a fost suspendată, asemenea art. 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară orî cît de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschiderea ei. Cas. II 4/96. Bul. pag. 74.

²⁾ a) Vîndările de bună voe pentru eșirea din indiviziune nu se pot anula pe calea recursului în casațiune, care este neadmisibil, de cît pe cale principală. Cas. II

chise și telali, acolo unde sunt, vor putea a se ajuta și cu sunetul de tobă sau

trîmbiță, spre a anunța începutul licitației. (Pr. 442. 537, 539, ur. 542).¹⁾

125/83. Bul. pag. 910.

b) În materie de licitațiune publică pentru eșirea din indiviziune recursul în casațiune, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; o eror de nulitate actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/83. Bul. pag. 605.

c) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de creditor în averea debitorului său, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se închide urmărirea, fiind achitat. Cas. II. 25/89. Bul. pag. 229.

d) Constatarea în ordonanța de adjudecare că s'a încheiat formalitățile prescrise de lege, indică cu suficiență că și formalitatea prescrisă de art. 538 din procedura civilă a fost îndeplinită. Cas. II 69/89. Bul. pag. 495. Cas. II 380/91. Bul. pag. 667.

e) În materie de licitațiune publică pentru eșire din indiviziune, recursul în casațiune contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil. Cererea de nulitatea actelor de procedură nu se poate face de cât pe cale ordinară. Cas. II 123/89. Bul. pag. 873.

¹⁾ a) În materie de vîndere silită când telalul lipsește, se pot face strigările cuvenite și de ușierul tribunalului. Cas. II 11/88. Bul. pag. 155.

b) Ori-ce contestație la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul

se pusea din nou în vîndare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vîndărei s'a efectuat în ședință publică și nu se dovedește că ele s'a făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108; 69/89 Bul. pag. 495.

c) Cerințele art. 538 din procedura civilă, care dispune ca vîndarea să se facă cu ușile deschise, se găsesc îndeplinite prin constatarea făcută în ordonanța de adjudecare, că comunicațiunea publicului în sala unde s'a făcut licitațiunea a fost liberă și că ședința a fost publică. Cas. II 60/90. Bul. pag. 731; Cas. II 77/91 Bul. pag. 667.

d) Publicitatea începutului licitațiunei prin tobă sau trîmbiță, prevădută de art. 533 din procedura codului civil, fiind facultativă, neobservarea acestei formalități nu atrage casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 47/92. Bul. pag. 282.

e) Când prin ordonanța de adjudecațiune se constată că adjudecarea s'a făcut în ședință publică, din aceasta se învederează în de ajuns că cerințele legii în privința publicității licitațiunei (că adică strigările s'a făcut cu ușile deschise, conform art. 533 din procedura civilă), au fost îndeplinite, și întru cât această formalitate nu este prescrisă de lege sub pedepsă de nulitate, nu se poate face din neobservarea ei un motiv de casare. Cas. II 217/93. Bul. pag. 1146.

539. Strigările se vor începe numai după ce creditorul ce a urmărit, ori unul din creditorii ce au intervenit, vor declara că voesce a se face adjudecarea (Pr. Gen. 582).

Dacă această declarare nu se va face, sau dacă nici debitorul urmărit nu stăruiesce a se face vîndarea, licitarea se încheie și nu se va putea deschide de cât după o nouă cerere a unuia din creditorii ce

au urmărit sau care au intervenit, și după nouă publicațiuni și noui termeni. Termenul cel nou al adjudecării nu va putea fi mai scurt de 20 zile de la ziua publicării, nici mai lung de 60 zile.

Cheltuelile făcute cuprima urmărire închisă, vor fi în sarcina creditorului ce a urmărit. (Pr. 492, ur. 536, ur. 540, ur.—Rg. Port. 65.—L. Cred. Func. 65) (Pr. Gen. 583).¹⁾

f) În materie de urmărire imobiliară, împrejurarea că afșarea zilei fixate pentru supralicitare a fost făcută nu de portărel, ci de grefierul tribunalului, nu poate fi propusă pentru prima oară în casațiune, nefiind o nulitate de ordine publică. Cas. II 98/95. Bul. pag. 937.

¹⁾ a) Când la ziua termenului pentru licitarea unui imobil urmărit, nu stăruiesce pentru vîndare, nici creditorul urmăritor, nici debitorul licitațiunei și urmăririi, nu se anulează, ci se încheie numai, putînd a se redeschide fără alte formalități, de cât noi publicațiuni și noui termene. Cas. II 61/86 Bul. pag. 542.

b) Termenul cel nou al unei adjudecațiunei, nu va putea fi nici mai scurt de 20 zile din ziua publicațiunei nici mai lung de 60 zile. Cas. II 24/87 Bul. pag. 238.

c) Dacă în termenul de supralicitare nu se ofertază peste prețul eșit la prima licitațiune, vîndarea se confirmă pe persoana celuiia care a licitat, chiar dacă

nu s'ar presenta la ziua supralicitării. Cas. II 5/83 Bul. pag. 91.

d) Lipsa creditorului urmăritor nu poate împiedica pe creditorul intervenient ca să stăruască în efectuarea vîndării. Cas. II 7/89 Bul. pag. 96.

e) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de alt creditor în averea debitorului său, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se încheie urmărirea, fiind achitat. Cas. II 25/89 Bul. pag. 289.

f) Dacă o urmărire imobiliară se încheie pentru nepresinterea părților interesate, la redeschiderea ei legală nu cere alte formalități prealabile de cât noi publicațiuni și noi termene, fără să fie nevoie și de un nou comandament, căci licitațiunea închisă nu anulează urmărirea ca să fie nevoie de nou comandament. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

g) În cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 53) din pr. civ., redeschiderea ei, după stăruința creditorului care a ce-

540. În ziua adjudecării creditorul care a urmărit sau unul sau mai mulți din creditorii ce a urmărit ori au intervenit, vor declara cel d'întăi preț al imobilului.

Strigările se vor începe de la acest preț pus de creditorii. (Pr. 536, 539, 541, ur.)¹⁾

541. Dacă nici unul din creditorii nu va pune prețul, tribunalul va însemna un preț de la sine după valoarea presumată a lu-

crului pus în vîndare. (Pr. 443, 540, 554).

542. Orice persoană capabilă de a contracta, și a dobîndi bunurile ce se vînd, va putea concura la licitare și da un preț mai mare. (Pr. Gen. 586, 1^o).

Vor fi admiși între concurenți:

a) Toți aceia cari sunt solvabili.

b) Toți aceia cari vor depune o garanță personală sau reală de o a 20-a parte a prețului fixat con-

rut'o sau care a fost intervenit, nu se face de cît prin scoterea nouilor publicațiuni prevădute de citatul articol, fără să se mai începă procedura de la somațiuni și comandamente, căci în acest caz prin închiderea licitațiunei, legiuitorul nu declară cu totul stinsă întreaga procedură anterioară. Cas. II 180/95 Bul. pag. 1151.

b) În materie de urmărire imobiliară cerată de un creditor, odată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea altui creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmăritor, cu toate că dînsul n'a făcut nici comandamentul prealabil, nici verice alt act de urmărire; de unde urmează că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vînderei, cu totă cererea de amânare făcută de creditorul urmăritor. Cas. II 251/95 Bul. pag. 1387.

i) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cît a-

tunci când efectele celui d'întăi au fost perimate printr trecerea de trei luni, fără să fi făcut publicațiile prescrise de lege. Așa dar, în caz când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din procedura civilă, ea și atunci când ea a fost suspendată, asemănat art 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară ori cît de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschidere. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

1) a) Art. 681, 683 și 684 pr. civilă se referă numai la vîndările voluntarii pentru eșirea din indivisiune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vîndările silite de creditorii; așa dar în acest din urmă caz, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ea urmînd de a se începe de la prețul ce, conform art. 540 proc. civilă, creditorul urmăritor este ținut să-l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

form art. 540 (Pr. 540, ur. 543, ur.—Civ. 950, 1306-1308. L. Cred. Func. 66.—L. Urm. 16). ¹⁾

543. Grefierul și agen-

¹⁾ a) Cererea de amânarea vân-
dărei, întemeiată pe revendicare,
este neadmisibilă când nu este
însoțită de cauțiune. Cas. II 113/87
Bul. pag. 807.

b) Nu se poate invoca pentru
prima oră în casațiune ne depu-
nerea garanției de către un con-
curent când partea n'a făcut nici
o contestațiune în această privință
înaintea tribunalului de urmărire
cu toate că era prezent și mai cu
sămă când tribunalul a constatat
în fapt că acel concurrent era cre-
ditor cu o creanță în rang util
și necontestat. Cas. 89/89. Bul.
pag. 649.

c) Debitorul urmărit poate fi res-
pins de la concurență fiind pre-
supus ca insolubil. Cas. 125/89.
Bul. pag. 800.

d) Nedepunerea adaosului de
10 % de către un supra-licitator
nu antrenează nulitatea adjudeca-
țiunei, de ore-ce solvabilitatea con-
curentului este o cestiune de fapt
lăsată la aprecierea judecătorului
de fond, și mai cu sămă atunci
când imobilul nu s'a adjudecat
definitiv asupra unui asemenea
supralicitator. Cas. II 53/91. Bul.
pag. 374.

e) Garanția cerută de art. 542
din pr. civilă se referă numai la
persónele solvabile, iar nu și la
acelea pe care tribunalul le con-
sideră ca insolubile. Cas. II 181/92
Bul. pag. 1007.

f) Când un imobil urmărit este
pus din nou în vânzare pentru
nedepunerea prețului, la noua
licitațiune, concurenții sunt ținuti

tul de urmărire vor ține
liste de numele persóne-
lor ce au concurat și de
sumele cu cari au concu-
rat. (Pr. 542, 544, ur.) ²⁾

a da garanție a douădecea parte
din prețul eșit. Cas. II 207/92.
Bul. pag. 1151.

g) Tribunalul de urmărire este
suveran să aprecieze și să res-
pingă pe un concurrent de la lici-
tațiune, ca ne presintând garanții
de solvabilitate, fără ca decisiu-
nea sa în această privință să cadă
sub censura curței de casațiune,
fie acela chiar un creditor ipote-
car, dacă rangul ipotecei sale ve-
nea în urma altor ipotecei înscrise
asupra imobilului urmărit. Cas.
II 424/95. Bul. pag. 1373.

h) În materie de urmărire imo-
biliară, tribunalul poate respinge
de la licațițiune pe un concurrent,
dacă este nesolvabil, cu toate că
a depus garanție personală sa
reală a 20-a parte prevădută de
art. 542 din procedura civilă. Cas.
II 81/96. Bul. pag. 721.

i) De și este adevărat că art.
542, alin. a, din procedura civilă,
dispune că la licațiție vor fi a-
dmiși între concurenți toți acei
cari sunt solvabili, totuși tribu-
nalele sunt suverane să aprecieze
dacă chiar concurenții cari depun
garanții pentru a licați sunt sol-
vabili și serioși. Cas. II 97/96. Bul.
pag. 875; Cas. II 160/96. Bul.
pag. 1063.

²⁾ a) Odată ce imobilul a fost
adjudecat provisoriu vânzarea
este perfectă pentru cumpără-
tor, care devine proprietar sub
conștițiunea resolutorie, dacă nu
se va oferi mai mult la supra-
licitațiune. Cas. II 74/88. Bul.
pag. 638.

544. Strigările se vor repeta de trei ori; între fie-care strigare va fi un interval de cinci minute cel puțin sau de 15 minute cel mult. Mențiune despre acesta se va face de către grefier.

Lucrul se va adjudeca asupra aceluia care la cea din urmă strigare va fi dat prețul cel mai mare. (Pr. Gen. 591 1^o).

Dacă nimeni nu a dat preț mai mare de cât acela care s'a pus de creditor, și cu care s'a deschis licitațiunea, bunul se va adjudeca asupra acelui creditor. (Pr. Gen. 591, 2^o).

În lipsă de mai mulți concurenți se va putea adjudeca imobilul asupra celui ce va fi oferit un preț. (Pr. 542, ur. 545, ur. 547, ur.—L. Cred. Func. 66) ¹⁾.

1) a) Când din lucrări, se constată că vîndarea și ședința au fost publice, presumpțiunea este că ușile au fost deschise și că dacă n'a fost concurenți să dea un preț mai mare, nu mai era loc să se repete strigările din 5 în 5 minute. Cas. II 120/87. Bul. pag. 835.

b) Lipsa unui număr mai mare de concurenți nu este de natură a împiedica adjudecarea unui imobil pus în vîndare. Cas. II 1/88. Bul. pag. 52.

c) Când la o adjudecațiune imobiliară nu se prezintă concurenți spre a da o sumă mai mare de cât prețul oferit de creditor, nu mai e loc la repetirea strigărilor din 5 în 5 minute, prescrise de art. 544 din procedura civilă. Cas. II 41/89. Bul. pag. 337.

d) Constatarea făcută de tribunal că «strigările s'au repetat de trei ori în termenile și condițiunile art. 544 din procedura civilă» indică cu suficiența că prescripțiunile acelui text de lege au fost cu strictețe păzite. Cas. II 57/89. Bul. pag. 474; 69/89. Bul. pag. 495.

e) La o supralicitare e ținut tribunalul să facă strigările prevădute de art. 544 proc. civilă, numai atunci când este veridic un supralicitator și este loc de concurență iar nu și atunci când nu se prezintă de cât creditorul. Cas. II 76/90. Bul. pag. 856.

f) Tribunalul are facultatea să amâne licitațiunea pentru un nou termen când vede că nu sunt destui concurenți și n'a eșit un preț avantajos. Cas. II 54/91. Bul. pag. 463.

g) Tribunalul de urmărire nu are facultatea de a amâna o urmărire cerută de creditul funciar rural, sub cuvînt că a eșit un preț prea mic, chiar în cas când n'a fost mai mulți concurenți, căci art. 65 din legea creditului derogă la ultimele dispozițiuni din art. 544 din pr. civilă, după care, în regulă de drept comun, ar avea într'un atare cas această facultate. Cas. II 54/91. Bul. pag. 1160.

h) Art. 544 din proc. civilă nu este aplicabil în cas de supralicitare. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

545. Adjudecătorul va subscrie de prețul cu care s'a adjudecat lucrul asupra Ți, și nu-și va mai putea retracta obligațiunea sa din momentul când s'a pronunțat de judecător cu-vîntul «adjudecat». (Pr. 544 546. ur. 551, ur.) ¹⁾.

546. Tribunalul va în-

cheia îndată proces-verbal despre toate și va anunța pe părțile prezente că peste opt zile să vină iarăși la tribunal. Acest termen se va afige și la ușa judecătoreiei. (Pr. 447, 545, 547, ur. 551' ur.—L. Cred. Func. 67.—L. Urm. 16, 30) ²⁾.

547. În timpul acestor

i) Subscrierea adjudecătorului de prețul cu care i s'a adjudecat lucrul, poate stabili proba că densusul este cel ce a oferit cel mai mare preț și că asupra lui s'a adjudecat lucrul, când în jurnalul tribunalului, din eróre se trece alt nume. Cas. II 28/94. Bul. pag. 159.

j) Tribunalul de urmărire este suveran să aprecieze și să respingă pe un concurent de la licitațiune, ca nepresintând garanții de solvabilitate, fără ca decisiunea sa în această privință să cadă sub censura curții de casație, fie acela chiar un creditor ipotecar, dacă rangul ipotecei sale venea în urma altor ipotec înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

1) a) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă decât dacă se oferă un adaus de a ceea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaos mai mic de aceea a ceea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174

2) a) Afigerea afișelor de către grefierul tribunalului, iar nu de către portărel, este bine făcută. Întru cît prin acesta nu s'a adus vre-un prejudiciu părților. Cas. II 64/86 Bul. pag. 516.

b) Este în termen legal supra-licitarea, când este pusă în a 8-a zi liberă din ziua licitărei provisorie. Cas. II 113/87 Bul. pag. 807.

c) Caetele de sarcina imobilului, trebuie să fie depuse înaintea tribunalului cu opt zile înainte de ziua primei adjudecațiuni. Cas. II 120/87 Bul. pag. 835.

d) S'a observat dispozițiunile legii de procedură, când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost dat în cunoștința părților. Cas. II 11/88 Bul. pag. 155.

e) Cu drept cuvânt să excludă de la supra-licitare concurentul care nu depune garanție de a 10 parte din valoarea prețului esit la adjudecarea provisorie a imobilului urmărit. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

f) Când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost afișat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plângă că nu au avut cunoștința de densusul. Cas. II 41/88 Bul. pag. 481.

g) Termenul de supra-licitare este de opt zile, și dacă cea din

opt zile, ori-ce altă persoană capabilă va putea

să supraliciteze, adică să dea un preț cu a zecea

urmă și cade într-o zi de serbătoare legală, Duminică, supralicitarea se amână pe a doua zi de lucrătoare. Cas. II. 69/89. Bul. pag. 495. Cas. II 69/89 Bul. pag. 495.

h) Publicitatea licitațiunei este suficient constatată prin constatarea făcută că uşile tribunalului au fost deschise și telalul a anunțat începutul licitațiunei Cas. II 57/89 Bul. pag. 474.

i) Afisarea termenului pentru supralicitare la o urmărire imobiliară este suficient a se face în năuntrul termenului de opt zile prescriș de art 546 din procedură civilă Cas. II 89/89 Bul. pag. 649.

j) Când asupra cereri făcută de creditor pentru înlăturarea unui concurent din cauză că nu dă cautiune, debitorul n'a făcut nici o opunere înaintea tribunalului, un mai pôte face un motiv de casare pentru acesta. Cas. II 74/90 Bul. pag. 851.

k) Faptul că un adjudecatar declară în urmă că a licitat pentru altul și liberarea ordonanței de adjudecare pe numele acestuia neputând aduce nici un prejudiciu debitorilor urmăriți, nu pôte da loc la casare. Cas. II 80/90 Bul. pag. 867.

l) Intr'o urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune mijloce noui de casare asupra unor puncte cari nu sunt de ordine publică și care nu s'au invocat la tribunalul de urmărire.

Este fără interes și, ca atare, neadmisibil mijlocul de casare invocat de debitorul urmărit că tribunalul n'a amănat vinderea până se va tranșa în mod definitiv o contestațiune făcută de

un al treilea.

De și nefacerea afișului de supralicitare se pôte propune direct la curtea de casațiune, cu toate acestea, când este constatată că el s'a făcut, simplele neregularități relative la afisarea lui în tribunal nu pot fi invocate d'a dreptul în casațiune dacă n'au fost ridicate la tribunalul de urmărire. Cas. 128/90 Bul. pag. 1176.

m) Admiterea depunerii prețului adjudecațiunei imobiliare după trecerea termenului de patru săptămîni, nu constituie o nulitate, dacă ea a avut loc înainte de a fi încuviințat punerea din nou în vindere a imobilului urmărit. Cas. II 154/80 Bul. pag 1236.

n) Nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune, mijlocul de nulitate rezultând din faptul că tribunalul n'a precizat anume în închierea sa ziua de supralicitare, dacă acesta n'a fost propusă înaintea sa. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

o) Faptul că după ce s'a încheiat de tribunal precesul-verbal cerut de art. 546 din procedură civilă, prin care constată efectuarea adjudecațiunei provisorie, a mai dresat încă un deosebit prescript-verbal relativ la un incident ce se ridicase, nu atrage nici o nulitate, când este constat, că acesta a avut loc tot în aceea ședință, nu pôte da loc la nici o nulitate. Cas. II 75/91 Bul. pag. 648.

p) Afisarea supralicitărei cerută de art. 546 din procedura civilă, nefiind prescrișă de leguitor într'un interes de ordine publică, ci numai în interesul privat al părților, dênsele nu se pôte prevala de lipsa acelei afișări pentru

parte cel puțin mai mare peste prețul ca care s'a

prima oră în casațiune. Cas. II 90/91 Bul. pag. 788.

g) Intr-o urmărire imobiliară, dreptul de supra-licitare prevădută de art. 546 și 547 din procedura civilă, există numai la prima vinzare iar nu și atunci când imobilul este pus în revindere în comptul primului adjudecatar din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91 Bul. pag. 1134.

h) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie să fie oferit în decursul celor opt zile ale supra-licitării, fie în decursul celor opt zile, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitării pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de aceea a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92 Bul. pag. 174

i) Nulitatea rezultând din neafisarea afișelor la poartă sau pe pereții casei urmărite, precum și a afișului de supra-licitare în termenul prevădută de art. 546 din procedura civilă, neconstituind o nulitate de ordine publică, nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă la instanța de fond. Cas. II 91/93 Bul. pag. 528; Cas. II 219/95 Bul. pag. 1263.

j) Afișarea termenului de supra-licitare, cerut de art. 546 din procedura civilă, nu este cerut de legiutor a se face în tot timpul de 8 zile, așa că este suficient ca să aibă loc în năuntrul aceluși termen. Cas. II 17/93 Bul. pag. 1146.

k) Nu se poate invoca pentru

adjudecat lucrul. Nu se va primi supralicitarea fără

prima oră în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împrejurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc în a noua, iar nu în a opta zi, acesta neconstituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 368/91. Bul. p. 901.

l) Când publicitatea unei adjudecațiuni și constituirea tribunalului care a făcut-o sunt constatate în minutele proceselor-verbale aflate la dosar, inprejurararea că acesta nu s'a trecut în ordonanța de adjudecare întocmită în urmă, nu atrage nici o nulitate. Cas. II 98/95. Bul. p. 937.

m) În materie de urmărire imobiliară, constatarea făcută în ordonanța de adjudecare, cum că termenul de supra-licitare a fost afișat la ușa tribunalului, este suficient spre a proba îndeplinirea dispozițiilor art. 546 din procedura civilă. Cas. II 169/95. Bul. pag. 1137.

n) Asemănat art. 731 din proc. civilă, combinat cu art. 1 din legea asupra vacanțelor, termenul care se împlinește în timpul vacanțelor mică câtă să fie prelungită până la prima zi după expirarea lor. Așa dar, cu drept cuvânt a fost fixată supra-licitarea unui imobil a căruia vinzare provisorie a avut loc la 17 Decembrie pe ziua de 2 Ianuarie viitor, această fiind prima zi de lucru după vacanța Crăciunului. Cas. II 196/95 Bul. pag. 1229.

o) În materie de urmărire imobiliară partea care pretinde că afișul nu a fost lipit pe ușa tribunalului, trebuie să dovedească acesta când portărelul constată prin procesul său verbal că afișul a fost lipit pe ușa tribunalului. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1063.

depunerea adaosului de a de cea parte. (Pr. 546, 548, ur. 690, 698. — L. Cred. Func. 68. — L. Urm. 16)

(Pr. Gen. 592) ¹⁾.

548. Supralicitorul va declara adaosul de preț, prin o cerere scrisă și sub-

1) a) Este neadmisibilă cererea de suspendarea urmăririi, când nu există cerere de revandicare. Cas. II 111/87 Bul. pag. 805.

b) Este în termen legal supralicitarea, când este pusă în a 8-a și liberă din ziua licitației provisorie. Cas. II 113/87 Bul. pag. 809.

c) Cu drept cuvânt se esclude de la supralicitare concurrentul care nu depune garanție de a 10 parte din valoarea prețului eșit la adjudecarea provisorie a imobilului urmărit. Cas. II 21/88 Bul. pag. 254.

d) O dată ce imobilul a fost adjudecat provisoriu, vânzarea este perfectă pentru cumpărător, care devine proprietar sub condițiunea resolutorie, dacă nu se va oferi mai mult la supralicitare. Cas. II 74/88 Bul. pag. 638.

e) Nu se cere supralicitare când imobilul este supus din nou în vânzare în socotela primului adjudecatar din cauza de nedepunerea prețului. Cas. II 74/90 Bul. pag. 851.

f) În lipsa de cerere de revindere pentru nedepunerea prețului adjudecațiunei în termen de 4 săptămâni, făcute din partea părților interesate, tribunalul poate libera ordonanța de adjudecațiune chiar dacă acel preț a fost depus după trecerea celui termen. Cas. II 53/91 Bul. pag. 374.

g) Într-o urmărire imobiliară, dreptul de supralicitare prevădut de art. 546 și 547 din procedura civilă, există numai la prima vânzare, iar nu și atunci când imo-

bilul este pus în revindere în comptul primului adjudecatar, din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91 Bul. pag. 1134.

h) Propunerea de supra-licitare nu est admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie să fie oferit în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie chiar în ziua fixată pentru acesta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supralicitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92 Bul. pag. 174.

i) Femeia dotată este în drept să depună creanța sa dotală ca a de cea parte, conform art. 547 din procedura civilă, spre a putea supra-licita la vânzarea imobilului, în care acea creanță era garantată cu ipotecă, când nimeni nu se opune la admiterea ei cu această creanță ca concurentă la licitațiune. Inalienabilitatea doatei n'are nici un amestec cu solvabilitatea cerută de legea de procedură civilă pentru admiterea unui concurent la licitațiune. Cas. II 150/93 Bul. pag. 811.

j) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împrejurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc în a noua, iar nu în a opta zi, acesta neconstituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 368/94 Bul. pag. 801.

scrisă adresată tribunalei. (Pr. 547, 549, ur.) ¹⁾.

549. În ziua a opta după adjudecare, tribunalul va pune din nou imobilul în licitație începându-se de la prețul dat de supralicitator. Lucru se va

adjudeca definitiv asupra celui care la această a doua licitație va da prețul cel mai mare. Se vor observa dispozițiile art. 539. (Pr. 546, ur. 550) (Pr. Gen. 594. 595) ²⁾.

550. Dacă în decursul

¹⁾ a) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit fie în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru aceasta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de acela a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174.

b) Nu se poate invoca pentru prima dată în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împrejurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc a noua, iar nu a opta zi, acesta ne constituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 368/94. Bul. pag. 801.

²⁾ a) Lipsa unui număr mai mare de concurenți nu este de natură a împiedeca adjudecarea unui imobil pus în vânzare. Cas. II 23/88. Bul. pag. 52.

b) Dacă în termenul de supra-licitare nu se ofertază peste prețul eșit la prima licitațiune, vânzarea se confirmă pe persoana celui care a licitat, chiar dacă nu sa prezentat la supra-licitare. Cas. II 5/89. Bul. pag. 91. Cas. II 180/90. Bul. pag. 1476.

c) Supra-licitarea ținută mai

târziu de cele opt zile prevădute de art. 549 din procedura civilă, nu atrage nulitatea urmăririi, acest termen nefiind prescris întru interes de ordine publică; și, în tot cazul, această nulitate, nu poate fi invocată chiar de creditorul urmăritor când însuși a cerut amânarea supra-licitărei pentru ziua în care s'a efectuat. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

d) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit fie în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru aceasta, așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de acela a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174.

e) Dacă nici în termenul fixat pentru o supra-licitare, nici în ziua fixată pentru această supra-licitare, nu s'a prezentat veri o ofertă, cu depunerea adaosului de a de cea parte din prețul adjudecațiunii provisorie, tribunalul de urmărire numai poate deschide o nouă licitațiune, și este dator să adjudece lucrul în mod definitiv asupra celui care a dat cel mai mare preț la adjudecarea

acelor opt zile, nu s'a ivit nici o propunere de supralicitare, și dacă la noua înfățișare din ziua a opta, nu va da nimeni un preț

mai mare, lucrul va rămâne pe seama primului adjudecatar. (Pr. 545, 546, ur.) ¹⁾.

precedentă. Cas. II 177/93. Bul. pag. 1005.

f) Supra-licitare nu are loc decât atunci când va fi ofertată de supra-licitare: iar în cazul când la ziua desfășurată pentru supralicitare nu se prezintă nimeni spre a da un preț mai mare, lucrul se adjudecă definitiv adjudecatorului provisoriu fără să mai fie necesare alte strigări. Cas. II 274/94. Bul. pag. 380.

g) Nu se poate invoca pentru prima dată în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împregiurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc în a noua, iar nu în a opta zi, acesta neconstituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 286/94. Bul. pag. 801.

h) Dacă termenul de opt zile pentru supra-licitare se împlinesce în cursul unei vacanțe mici, cum este cea a Crăciunului ei cată a fi prelungit până la prima zi lucrătoare, adică la 2 Ianuarie. Cas. II 159/95. Bul. pag. 1123.

¹⁾ a) Faptul că ordonanța de adjudecare nu ar cuprinde toate actele de urmărire nu dă loc la casare când recurentul nu probează că din acesta i s'a cauzat veri-un prejudiciu. Cas. II 76/90. Bul. pag. 856.

b) Dacă pentru ziua de supra-licitare nu s'a ivit nici un supra-licitator și nici a dat nimeni un preț mai mare chiar în aceea zi, imobilul urmărit bine este adjudecat asupra primului adjudecatar. Cas. II 180/90 Bul. pag. 1176.

c) Când instanța de fond constată că cumpărarea de către o persoană a unui imobil de la o licitațiune publică, s'a făcut în numele și pe comptul unui al treilea, după convențiunea făcută între ei, eu drept cuvânt este condamnat acest al treilea ca adevărat adjudecatar la plata diferenței de preț ce a rezultat la noua vânzare efectuată din cauza nedepunerii prețului. Cas. I 73/91 Bul. pag. 168.

d) Primul adjudecatar, în comptul căruia s'a pus imobilul în revindere pentru nedepunerea prețului, nu poate face un motiv de casare contra ordonanței noul de adjudecațiune, pentru că tribunalul nu l'a admis creanța drept preț, când este constatat că densusul n'a cerut acesta la tribunal. Cas. II 27/92 Bul. pag. 162.

e) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit fie în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supralicitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de cea a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92 Bul. pag. 174.

f) Cestiunea de a se ști dacă o garanție depusă de un concurent la o licitațiune întrunește cerințele legii și dacă concurentul e solvabil, e o cestiune de fapt care

Secțiunea 10. — *Despre consemnarea prețului adjudecațiunei și vinderea obiectului adjudecat.*

551. Adjudecatarul este obligat să depună la casa de consemnațiunii, jumătate prețul, două săptă-

măni după adjudecare, și cea-l'altă jumătate, în cele-alte săptămăni următoare cel mai târziu. (Pr. 545, 549, 552, ur — L. Urm. 16. — L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 600). ¹⁾

soapă censurei casațiunei.

Nu este o omisiune esențială când instanța de fond nu se pronunță asupra delegațiunei concursului că este creditor ipotecar, când din nimic nu se dovedește această calitate. Cas. II 5/92 Bul. pag. 1007.

g) Constatarea instanței că prețul creanței depus împreună cu dobândile intrunesc prețul adjudecațiunei, este o constatare care scapă de sub controlul curței de casațiune. Cas. II 195/92 Bul. pag. 1143.

h) Dacă nici în termenul fixat pentru supra-licitare, nici în ziua fixată pentru supra-licitare, nu s'a prezentat ver-o ofertă cu depunerea adaosului de a de cea parte din prețul adjudecațiunei provisorie, tribunalul de urmărire nu mai poate deschide o nouă licitațiune, și este dator să adjudece lucrul în mod definitiv asupra aceluia care a dat cel mai mare preț la adjudecarea precedentă. Cas. II 49/93 Bul. pag. 1500.

¹⁾ a) Când adjudecatarul depune prețul, un an după adjudecare și partea interesată nu protestă la tribunal în contra acestei întârzieri, presumpțiunea este că ea a consimțit a se scote ordonanța de adjudecare pe numele adjudecatarului. Cas. II 45/86 Bul. pag. 441.

b) Emiterea ordonanței de adjudecare, pe numele adjudecatarului, este bine făcută, măcar că

prețul a fost răspuns peste o lună de la adjudecare, întru cât, cererea de revindere pe comptul său n'a existat. II 47/86 Bul. pag. 445.

c) Este neîntemeiat mijlocul basat pe necomunicarea comandamentului procurorului general când din dosar se constată contrariu. Cas. II 102/86 Bul. pag. 814.

d) Termenul în care cumpărătorul de imobile de la vinderea silită este dator să depună și prețul, este de două și de patru săptămăni cel mult. Cas. II 27/87 Bul. pag. 249.

e) Este neadmisibilă supra-licitarea, când vinderea se face în comptul primului adjudecatar definitiv, pentru nerespunderea prețului. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

f) Termenul de opt zile pentru depunerea prețului fiind un termen fatal pentru particulari, nu este și pentru însăși societatea când adjudecațiunea se face asupra-î. Cas. II 99/83 Bul. pag. 819; 100/83 Bul. pag. 822.

g) Se poate libera ordonanța de adjudecare unui imobil, de și prețul a fost depus de cumpărător peste termenul de patru săptămăni, dacă părțile interesate n'au făcut nici o reclamațiune în această privință la tribunalul de urmărire. Cas. II 17/90 Bul. pag. 215.

h) Când prin casarea ordonanței de adjudecare, s'a declarat nulă procedura urmată numai de procesul-verbal care admite depune-

552. Dacă adjudecatorul este creditor, în rang util și necontestat, creanța

sa se va putea depune drept bani.

Acastă creanță se va

rea unei creanțe drept preț termenal de patru săptămâni prescise de art. 551 din procedura civilă, în care adjudecatorul era dator să facă din nou depunerea prețului, nu se poate calcula de cât din momentul în care i s'a comunicat în mod prealabil cum că tribunalul chemat să procedă din nou în afacere, prin primirea lucrurilor de la curtea de casațiune. Cas. II 42/90 Bul. pag. 565.

i) Creditorul privilegiat sau ipotecar care depune drept preț al adjudecațiunei unui imobil, al falitului, creanța sa, deducând ceea-ce a primit la masa chirografară, este în rang util și necontestat, conform art. 551 și 552 din procedura civilă;

Dacă la ziua hotărâtă pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal, pentru vindarea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit chiar când ar fi mai mic,

Regulile relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public, nu sunt aplicabile la vânzările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90 Bul. pag. 908.

j) Faptul că adjudecatorul a depus prețul întreg în timpul celor două săptămâni, iar nu numai pe jumătate, nu constituie nici o nulitate. Cas. II 103/9. Bul. pag. 1030.

k) Este admisibilă depunerea creanței drept prețul adjudecațiunei, când se constată că ea este în rang util. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

l) Depunerea prețului adjudecațiunei peste termenul de patru

săptămâni prevădută de art. 551 din pr. civilă nu constituie o cauză de nulitate a ordonanței dacă partea interesată n'a făcut la tribunal cererea de revindicare în compul adjudecatarului. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

m) Depunerea creanței drept prețul adjudecațiunei este bine admisă de tribunal când nu s'a constatat în fapt existența verii unei judecăți legalmente pornită pentru contestarea ei. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

n) O creanță nu poate fi depusă drept prețul adjudecării de cât atunci când este recunoscută în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor, alcătuit conform art. 573 din procedura civilă. Admiterea unei creanțe ce nu însușea aceste condițiuni atrage nulitatea și casarea întregii urmăriri, iar nu numai de la actul de depunerea creanței. Cas. II 110/92. Bul. pag. 637.

o) Creanțele depuse drept preț în termen util, de și contestate în urmă, însă, dacă contestațiunile au fost respinse, depunerea se consideră ca valabilă făcută. Cas. II 181/93. Bul. pag. 1049.

p) În materie de vindare silită, taxa de transmitere trebuie să se rețină din prețul cu care s'a adjudecat imobilul, fără să fie obligat adjudecatorul de a o depune deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag. 721.

q) Din momentul ce prețul adjudecațiunei a fost depus în termen, faptul că tribunalul a întârziat cu liberarea ordonanței din cauza calculelor ce a avut a face nu poate constitui un motiv de

primi de casa de consemnațiuni, după o specială notificare a tribunalului.

(Pr. 551, 553, ur.) (Pr. Gen. 602). ').

553. Dacă la expirarea

casare, și mai cu seamă când debitorul urmărit nu a cerut scoterea din nou în vânzare a imobilului. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1064.

r) Intr-o urmărire imobiliară silită, adjudecatorul nu poate depune drept preț creanța creditorului urmăritor pe simpla autorisarea acestuia, fie ea chiar autentică, dacă n'a fost transmisă în persoană sa printr'un act de cesiune făcut în regulă, prin îndeplinirea formelor cerute pentru asemenea acte. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecare când tribunalul de urmărire a admis astfel o atare creanță, rămânând ca adjudecatorul să depună prețul din nou regulat. Cas. S. Unite 50/96. Bul. pag. 584.

s) În materie de vânzare silită, adjudecatorul trebuie să depună în termenul prescris de lege, prețul adjudecațiunei, sub pedepsă de nedepunere a se scote din nou imobilul în vânzare în comptul său, și această depunere nu poate fi condițională, căci depunerea prețului sub o condițiune oricare este nulă. Cas. II 108/96. Bul. pag. 931.

1) a) Creanța creditorului urmăritor se poate depune drept preț, cînd este în rang util și necontestat. Cas. II 14/86. Bul. pag. 140; 59/88. Bul. pag. 538; Cas. II 153/89. Bul. pag. 974.

b) Când adjudecatorul depune prețul, un an dupe adjudecare și partea interesată nu protestă la tribunal, în contra acestei întărieri, presumpțiunea este că ea a consimțit a se scote ordonanța de adjudecare pe numele adju-

decatarului. Cas. II 46/86. Bul. pag. 441. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

c) În materie de adjudecațiune silită, creanța nu poate fi primită drept preț al imobilului vîndut, de cît numai după ce, formându-se tablou de ordine, ea a fost colocată în rang util și necontestat. Cas. II 49/88. Bul. pag. 493.

d) O creanță nu poate fi depusă drept prețul unei adjudecări de cît atunci cînd este în rang util și necontestat, recunoscîndu-se această calitate prin tabloul de ordine al creditorilor, alcătuit conform art. 573 din proc. civilă. Cas. II 50/89. Bul. pag. 367.

e) Nu poate fi admisă depunerea creanței drept preț, de către un adjudecator, de cît dacă s'a făcut un tablou de ordinea creditorilor în care acea creanță să fi fost trecută cu drept de precădere asupra celor alți creditori ai debitorului urmărit. Cas. II 115/89. Bul. pag. 778.

f) O creanță se poate admite ca fiind în rang util și necontestat numai sub condițiunea ca, făcîndu-se cerere de colocare în timp util, judecătorul-comisar s'o fi înscris în tabloul de ordine dupe rangul respectiv de privilegiu său de ipotecă și dupe ce termenul pentru constatarea colocațiunei a expirat. Prin urmare, se comite un exces de putere și o violare a regulilor sus citate, cînd tribunalul admite drept prețul adjudecațiunei, o creanță care n'are un rang recunoscut de privilegiu său de ipotecă și nu se găsește înscrisă în tabloul de ordine. Cas. II 133/89. Bul. pag. 879.

termenelor sus citate, adjudecatorul nu va aduce

recipisă de depunerea prețului în casa de consen-

g) Drept preț al imobilelor vândute la licitațiune nu se pot depune de cât creanțele în rang util și necontestat adică cele privilegiate sau ipotecare, orîacele constatate printr'un tablou definitiv. Cas. I 338/89. Bul. pag. 993.

h) Contestațiunile la tablou din partea creditorilor interesați se pôte ridica pînă în momentul în care este închisă ordinea creditorilor, conform art. 578 din procedura civilă.

Inchierile cari admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditori. Cas. I 232/90. Bul. pag. 749.

i) Creditorul privilegiat sau ipotecar care depune drept preț al adjudecațiunei un imobil al falitului, creanța sa deducând ceea ce a primit la masa chirografară, este în rang util și necontestat conform art. 551 și 552 din procedura civilă.

Dacă la ziua hotărîită pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal pentru vinderea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit, chiar când ar fi mai mic. Cas. II 93/90 Bul. pag. 908.

j) Când în tabloul de ordinea creditorilor nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței creditorului urmăritor a fost respinsă, dînsul, ca adjudecatar al imobilului, pôte depune creanța sa drept preț. Cas. II 111/90. Bul. pag. 1046, Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

k) Admiterea depunerii prețu-

lui adjudecațiunei imobiliare după trecerea termenului de patru săptămîni, nu constituie o nulitate, dacă ea avut loc înainte de a se fi încuviințat punerea în vindere a imobilului urmărit.

O creanță ipotecară pôte fi admisă ca preț al adjudecațiunei, cu tôte că a fost în rangul al II-lea când se constată că creditorul în rangul I a fost desintereșat.

Nu se pôte admite depunerea unei creanțe chirografare drept preț al imobilului vîndut, când există creditor ipotecar asupra celui imobil. Cas. II 154/90. Bul. pag. 1326.

l) Depunerea prețului adjudecațiunei este regulat făcută prin aceea că cumpărătorul s'a substituit ca debitor către societatea creditului funciar în locul urmăritului pentru ipoteca făcută de acesta cu consimțămîntul acelei societăți și prin depunerea pentru rest a actului său deosebit de creanță și banii săi în numerar; și neîndeplinirea de către tribunal a formalității de a trimete actul de creanță casei de depuneri nu pôte vicia ordonanța de adjudecare. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

m) Orî-ce contestațiune în privința colocațiunei creanțelor nu pôte fi ridicată și nu se pôte judeca de cât cu ocazia formărei tabloului de ordine și pe calea indicată de art. 576 și urmăritorii din procedura civilă; prin urmare, o dată ce o creanță este înscrisă în tablou și tabloul rămas necontestat, înscrierea chiar pe nedrept a acelei creanțe nu pôte servi ca motiv de casare

națiunii, tribunalul, său de la sine, său după cererea uneia din părțile interesate va pune lucrul din nou în licitațiune, în socotéla ad-

judcătorului. (Ur. 444.551, ur. 554, ur.—L. Urm. 16.—L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 606) 1).

contra unei ordonanțe de adjudecațiune, chiar când această creanță a fost, conform art. 552 din procedura civilă admisă ca preț al adjudecațiunei. Cas. II 90/91. Bul. pag. 748.

n) Când asupra depunerii unei creanțe drept preț al adjudecațiunei se ridică contestațiunii, aceste contestațiuni cată a fi judecate în prezența părților și dupe chemarea lor formală; judecarea lor fără citarea părților și în camera de consiliu atrage casarea ordonanței de adjudecare, însă nu numai de la actul declarat nul care, în acest caz este procesul-verbal prin care s'a admis creanța drept preț. Cas. II 132/91. Bul. pag. 1041.

o) Depunerea creanței drept prețul adjudecațiunei este admisă de tribunal când nu s'a constatat în fapt existența verii unei judecăți legalmente pornită pentru contestarea ei. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

p) O creanță nu poate fi admisă drept prețul adjudecațiunei de cât atunci când a fost recunoscută ca fiind în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor alcătuit conform art. 573 din procedura codului civil; prin urmare, admiterea ei, fără ca să fi fost acel tablou, atrage casarea ordonanței de adjudecațiune. Cas. II 25/92 Bul. pag. 165. Cas. II 110/92 Bul. pag. 637.

q) O creanță urmăzează a fi considerată în rang util și necontestat, când contestațiunea ridicată asupra validității ei, se constată

că a fost respinsă în mod judecătoresc și definitiv. Tribunalul nu comite exces de putere și nu violază art. 552 din procedura civilă când primește drept preț o asemenea creanță. Cas. II. 184/93. Bul. pag. 1019.

r) Adjudecatorul creditor este în drept a depune drept preț creanța sa chiar dacă este cesionar al acelei creanțe, destul numai ca ea să fie în rang util și necontestat. Cas. II. 49/95. Bul. pag. 509.

s) În materie de urmărire imobiliară, judecătorul-comisar trebuie să facă două tablouri unul de ordinea creditorilor, după patru săptămîni de la prima publicațiune, și altul de distribuțiunea prețului, care are loc după depunerea prețului și expirarea celor 40 zile pentru recurs în cașă sau după respingerea recursului. Cas. II. 111/96. Bul. pag. 906.

t) Într-o urmărire imobiliară silită, adjudecatarul nu poate depune drept preț creanța creditorului urmăritor, pe simplă autorizare a acestuia, fie ea chiar autentică, dacă n'a fost transmisă în persoană sa printr'un act de cesiune făcut în regulă, prin îndeplinirea formelor cerute pentru asemenea acte. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecare prin care tribunalul de urmărire a admis ast-fel o atară creanță, rămânând ca adjudecatarul să depună prețul din nou și regulat. Cas. S. Unite 50/93. Bul. pag. 584.

1) a) Ne răspunderea prețului

554. Acastă nouă licitare se va încunosciința debitorului urmărit, în persoană

sau la domiciliu, și se va publica conform cu art. 507 și 508.

regulat la licitațiune, conform legii, nu este un motiv de casarea ordonanței când asemenea propunere nu a fost făcută la tribunal. Cas. II 39/86 Bul. pag. 356.

b) Când din corpul ordonanței de adjudecare regulată reese că licitarea s'a făcut de intimată în calitate de tutrice a minorilor, împrejurarea că acesta calitate nu s'a repetat și în dispoitivul ordonanței, nu invalidează vîndarea. Cas. II 47/86 Bul. pag. 445.

c) Creditorele în rang util și ne contestat, are dreptul să depună creanța sa drept preț, în termen legal. Cas. II. 522/86 Bul. pag. 461; Cas. II 137/86 Bul. pag. 997; Cas. II 112/90 Bul. pag. 1049/90.

d) Termenul în care cumpărătorul de imobile de la vînzarea silită este dator să depună și prețul este de două și patru săptămîni cel mult. Cas. II 27/87 Bul. pag. 249.

e) Este neadmisibilă supra-licitarea cînd vîndarea se face în comptul primului adjudecatar definitiv, pentru nerespunderea prețului. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

f) Nu se cere facerea de supra-licitare la o urmărire imobiliară, în cazul cînd imobilul s'a vîndut din nou pe comptul primului adjudecatar, care n'a depus prețul. Cas. II 154/90 Bul. pag. 1326; Cas. II 74/90 Bul. pag. 851.

g) Din constatarea făcută de tribunal, cu ocasiunea unei noui adjudecațiuni imobiliare în comptul primului cumpărător, că n'a

fost alt concurent de cît acela care a dat un preț mai mic, rezultă evident că n'a fost nimeni care să mențină prețul dat de primul adjudecatar.

Neparticiparea ministerului public la o afacere care interesează pe minorii nu pôte fi invocată de cît de aceștia. Cas. II 17/90 Bul. pag. 215.

h) Odată ce tribunalul de urmărire a admis termenul de patru săptămîni, prevădut de art. 551 din procedura civilă, fie chiar în mod provisoriu depunerea creanței drept preț, dănsul a putut valabilmente să dispue liberarea ordonanței de adjudecare și mai târziu, fără ca să se resolve mai întîi contestațiunea ce se făcuse în această privință, întru cît contestatorii nici nu s'aî opus la liberarea ordonanței, nici aî stăruit în contestațiunea făcută și nici, în fine, n'aî făcut cerere pentru revinderea imobilului în comptul adjudecatarului. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

i) În lipsă de cerere de revindere pentru nedepunerea prețului adjudecațiunei în termen de 4 săptămîni, făcută din partea părților interesate, tribunalul pôte libera ordonanța de adjudecațiune chiar dacă acel preț a fost depus dupe trecerea acelui termen. Cas. II 53/91 Bul. pag. 374.

j) Intr'o urmărire imobiliară, dreptul de supralicitare prevădut de art. 546 și 547 din proc. civilă există numai la prima vîndare, iar nu și atunci cînd imobilul este pus în revindere în

Termenul adjudecării nu nu poate fi mai scurt de 20 zile, nici mai lung de 60 zile din ziua publicațiilor. (Pr. 74. 509, 553, 555, ur.—Rg. Port. 67. — L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 608) ¹⁾.

comptul primului adjudecatar din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91. Bul. pag. 1134.

b) In materie de adjudecațiune, vânzarea se poate desființa pentru nerespunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1020 și 1365 din codul civil. Cas. I 374/92. Bul. pag. 989.

1) De și art. 553 din codul procedurii civile cere ca creanța depusă drept preț se va primi la casa de consemnațiuni dupe o specială notificare a tribunalului, însă această formalitate nu este de ordine publică și lipsa ei nu constituie un motiv de casare. Cas. II 184/93. Bul. pag. 1019.

m) Dupe art. 553 din procedura civilă când adjudecatarul nu depune prețul în termenul de patru săptămâni, tribunalul e dator, sau din oficiu, ori dupe cererea uneia din părțile interesate să ordone punerea în revindere a imobilului adjudecat. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecațiune eliberată de tribunal, ou toate că creditorul ceruse scoterea imobilului în revindere pe motiv că cumpărătorul nu depusese prețul în disul termen. Cas. II 222/93. Bul. pag. 1159.

n) In materie de vânzare silită, adjudecatarul trebuie să depună în termenul prescris de lege prețul adjudecațiunei, sub pedeapsă de nedepunerea se scote din nou

555. In această nouă publicațiune se va coprinde, pe lângă cele arătate la art. 504 și 506, numele adjudecatorului ce nu a depus prețul și prețul adjudecațiunei sale.

Acest preț va servi ca

imobilul în vânzare în comptul său, și această depunere nu poate fi condițională, căci depunerea prețului sub o condițiune ore-care este nulă. Cas. II. 108/95. Bul. pag. 902.

1) a) Se comite un exces de putere când se vinde un imobil în indivisiune, fără să se citeze la vânzare unul dintre coproprietarii lui. Cas. II 73/86. Bul. pag. 572.

b) Când imobilul se pune din nou în vânzare, în comptul adjudecatorului care n'a depus prețul cu care a fost adjudecat asupra'i, se citează numai debitorul urmărit, iar nu și acela în comptul căruia se vinde. Cas. II 99/87. Bul. pag. 735.

c) Termenele prescrise de lege pentru fixarea zilei de vânzarea imobilelor se calculează din ziua publicațiilor în jurnale, în tot cazul, nulitatea rezultând din neobservarea acestor termene nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 144/91. Bul. pag. 1152.

d) In materie de urmărire imobiliară, nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea repausând pe lipsa de încunoștințare a debitorului în privința punerii din nou în vânzare a imobilului pentru nedepunerea prețului de către primul adjudecatar. Cas II 242/95. Bul. pag. 1373.

punt de plecare la noua adjudecare. (Pr. 540, 541, 554, 556, ur.) (Pr. Gen 60) ¹⁾.

556. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nimeni nu va da un preț mai mare peste vechiul adjudecator, și dacă acesta

va depune în acea zi prețul adjudecării sale, împreună cu cheltuelile ce au ocazionat noua adjudecare, el va fi menținut în calitate sa de adjudecător. (Pr. 553. ur. 557) (Pr. Gen. 613) ²⁾.

¹⁾ a) Creditorul urmăritor este obligat a stăruia să se publice o listă deslușită de sarcinile existente în momentul urmăririi;

El numai are nici o îndatorire pentru modificarea ulterioară și care nu e de natură a influența asupra prețului.

Ast-fel nu se poate ataca o vânzare, pentru că în cele din urmă publicațiunii nu s'au trecut modificările sarcinilor existente în momentul urmăririi. Cas. II 84/90 Bul. pag. 872.

b) Nearătarea, în afpte și publicațiunii ce se scoate cu ocaziunea punerii din nou în vânzare a imobilului urmărit în comptul primului cumpărător, a prețului cu care se adjudecase în persoana sa nefiind prevădută de art. 555 din procedura civilă sub pedepsă de nulitate, nu atrage casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 114/92 Bul. pag. 652.

c) Faptul că, la ziua fixată pentru revinderea imobilului în comptul primului adjudecator, nu s'a început licitațiunea de la ultimul preț dat de acesta, ci de la suma fixată de creditor, nu constituie o cauză de nulitate care să atragă casarea ordonanței de adjudecare, și, în tot cazul, acest mijloc nu se poate propune pentru primă oră în casațiune. Cas. II 302/94 Bul. pag. 567.

d) Dacă la ziua desfiptă pentru revinderea imobilului, din cauza nedepunerii prețului nu se prezintă nici un alt concurent care să dea un preț mai mare de cât cel oferit de primul adjudecator, și dacă acesta depune acel preț, urmează ca imobilul să rămâne adjudecat în persoana sa. Cas. II 242/95 Bul. pag. 1373.

e) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație mijlocul întemeiat pe faptul că la noua licitațiune nu s'a arătat numele adjudecatorului ce n'a depus și prețul adjudecațiunii, întru cât o asemenea formalitate prescrisă de art 555 din procedura civilă nu este de ordine publică. Cas. II 97/93 Bul. pag. 874.

²⁾ a) Este admisibilă declarațiunea adjudecatorului ca ordonanța de adjudecare să se facă pe numele celui pentru care a concurat, ast-fel că dacă acesta nu răspunde prețului, revinderea se face în comptul său. Cas. II 102/83. Bul. pag. 815.

b) Din constatarea făcută de tribunal, cu ocaziunea unei noi adjudecațiuni imobiliare în comptul primului adjudecator, că n'a fost alt concurent de cât acela care a dat un preț mai mic, rezultă evident că n'a fost nimeni care să mențină prețul dat de primul adjudecator. Cas. II 17/91 Bul. pag. 215.

557. Dacă din contra, el nu va depune acest preț, lucrul se va adjudeca pe sîma aceluia care va da un preț fie și mai mic; iar fostul adjudecător va fi îndatorat a plăti dife-

rența pînă la prețul adjudecării sale, precum și cheltuelile ocașionate cu noua adjudecare. (Pr. 444, 556.—L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 614) ¹⁾.

c) Nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune mijlocul de nulitate rezultând din faptul că tribunalul n'a precizat anume în închierea sa ziua de supra-licitare, dacă acesta n'a fost propusă înaintea sa. Cas. II 54/91. Bul. pag. 463.

d) Într-o urmărire imobiliară, dreptul de supra-licitare prevădut de art. 546 și 547 din proc. civilă, există numai la prima vîndare, iar nu și atunci cînd imobilul este pus în revindere în comptul primului adjudecatar din cauza ne depunerii prețului. Cas. II. 138/91. Bul. pag. 1134.

e) Primul adjudecatar, în comptul căruia s'a pus în revindere imobilul pentru nedepunerea prețului, nu pôte face un motiv de casare contra ordonanței noui de adjudecațiuni, pentru că tribunalul nu l'a admis creanța drept preț, cînd se constată că dînsul n'a cerut acesta la tribunal. Cas. II 24/92. Bul. pag. 163.

f) Vechiul adjudecatar al unui imobil urmărit, în comptul căruia s'a scos imobilul din nou în vîndare, pôte, în ziua fixată pentru noua licitare, să se presinte, și de nu va fi dat un preț mai mare pentru cel dat de dînsul, să depune prețul cu care se adjudecase asupra lui imobilul urmărit. Acestă facultate este acordată vechiului adjudecatar numai în cazul cînd urmărirea continuă,

căci numai în acest cas dînsul are interes, acela de a nu se adjudeca imobilul pe preț inferior prețului care dase el, fiind în asemenea cas dînsul răspunător de diferența prețului. De aci însă nu reese că vechiul adjudecatar trebuie citat și la contestațiunile făcute contra urmăririi posterior adjudecațiunei, cînd aceste contestațiuni au de scop tocmai scoterea imobilelor de sub urmărire. Ast-fel nu violază legea și nu comite un exces de putere instanța judecătorească cînd nu citează pe vechiul adjudecatar la asemenea contestațiuni. Cas. I 317/93. Bul. pag. 877.

g) Dacă la ziua defiptă pentru revinderea imobilului, din cauză nedepunerii prețului, nu se presintă nici un alt concurent care să dea un preț mai mare de cît acel oferit de primul adjudecatar, și dacă acesta depune acel preț, urmăzează ca imobilul să rămână adjudecat în persóna sa. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

¹⁾ a) Succesorul unui creditor, este îndrept de a cere să se aducă la masă, sumele cuvenite autorului său, spre a se împărți între creditorii. Cas. I. 299/88. Bul. pag. 950.

b) În materie de licitațiune publică pentru eșirea din indivisiune, recursul în casațiune contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea

Secțiunea 11. — *Despre actele de adjudecare și recursul în contra lor.*

558. Indată după terminarea adjudecării, depunerea prețului, plata cheltuielilor și răspunderea tacșelor, tribunalul va da ad-

judcătorului ordonanță de adjudecarea imobilului, în care se vor cuprinde toate lucrările săvârșite. (Pr. 536, ur. 544, ur. 549, 551 ur. 559. — Rg. Port. 66. — L. Timbr. 21, 4^o; 33, 3^o) (Pr. Gen. 616, 617) ¹⁾.

actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II. 61/88 Bul. pag. 605.

c) Adjudecatorul care nu a depus prețul nu poate fi apărât de plata diferenței pe motiv că a avut justă temere de evicțiune. În asemenea cas, el era dator să depună prețul, dar să ceară cautiune de la creditorul urmăritor conform art. 1364 din Cod. Civil, aplicabil la vânzările silite.

Diferența de preț nu se poate reclama de la adjudecator pe cale principală, ci d'inaintea instanței competente. Cas. I 125/90 Bul. pag. 327.

d) Într-o urmărire imobiliară, dreptul de supralicitare prevăzut de art 546 și 547 din proc. civilă, există numai la prima vânzare, iar nu și atunci când imobilul este pus în revindere în comptul primului adjudecator din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91 Bul. pag. 1134.

e) Ordonanțele de adjudecațiune, date în materie de vânzări de bună voe, prin licitațiune publică, a averilor nemisocătore de minori, nu sunt susceptibile de recurs în casațiune ca în materie de vânzări silite. Cas. II 66/92 Bul pag. 413.

f) Taxa de înregistrare pentru vânzările silite imobiliare nu cade în sarcina adjudecatorului așa că

dănsul nu poate fi obligat a o depune deosebit de prețul adjudecațiunei, ci cată să fie oprită din acest preț. Cas. I 294/92 Bul. pag. 775.

g) În materie de urmărire imobiliară, tribunalul nefiind ținut, ca la judecățile propriu zise, de a păstra originalul ordonanței de adjudecațiune la dosar, nu poate să dea loc la nici o nulitate lipsa unui asemenea original subscris de judecător, fiind destul că ea a fost expediată părților. Cas. II 143/92 Bul. pag. 793.

h) Faptul că, la ziua fixată pentru revinderea imobilului în comptul primului adjudecator, nu s'a început licitațiunea de la ultimul preț dat de acesta, ci de la suma fixată de creditor, nu constituie o nulitate care să atragă casarea ordonanței de adjudecare, și, în tot cazul, acest mijloc nu se poate propune pentru prima oră în casațiune. Cas. II 302/94 Bul. pag. 567.

¹⁾ a) În materie de licitațiune publică pentru eșirea din indiviziune, recursul în casațiune, contra ordonanțelor de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/83 Bul. pag. 605.

b) Nu se poate invoca pentru oră în casațiune nedepunerea garanției de către un concurent când

559. In termen de 40 zile de la data ordonanței de adjudecare, debitorul

urmărit, creditorii sau orice altă persoană interesată va avea drept să facă re-

partea n'a făcut nici o contestațiune în această privință înaintea tribunalului de urmărire, cu toate că era prezente și mai cu seamă când tribunalul a constatat în fapt că acel concurent era creditor cu o creanță în rang util și necontestat. Cas. II 89/89 Bul. pag. 649.

c) Faptul că ordonanța de adjudecare nu ar cuprinde toate actele de urmărire nu dă loc la casare când recurentul nu probază că din acesta i s'a cauzat veri-un prejudiciu. Cas. II 76/90. Bul. pag. 876.

d) Dispozițiunile art. 558 din procedura civilă, după care ordonanța de adjudecare trebuie să cuprindă toate lucrările săvârșite, nu sunt prescrise sub pedepsă de nulitate. Cas. II 103/90 Bul. pag. 1030.

e) O-dată ce tribunalul de urmărire a admis în termenul de 4 săptămâni, prevădut de art. 551 din procedura civilă, fie chiar în mod provisoriu, depunerea creanței drept preț, dănsul a putut valabilmente să dispue de liberarea ordonanței de adjudecațiune și mai târziu, fără să re-solve mai întâi contestațiunea ce se făcuse în această privință întru cât contestatorii nici s'a u opus la liberarea ordonanței, nici au stăruit în contestațiunea făcută și nici, în fine, n'a u făcut cerere pentru revinderea imobilului în comptul adjudecatarului. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

f) Lipsa de semnătură a judecatorului și grefierului a unei copii-concept aflată în dosarul de adjudecațiune, nu constituie o nulitate a ordonanței interve-

nite, dacă ordonanța iscălită de judecător a fost expediată părții interesate cu paza tuturilor formelor prescrise de lege. Cas. II 52/93 Bul. pag. 475.

g) O-dată adjudecațiunea definitivă făcută, și după ce creditorul, în termenul legal a depus prețul și a presintat recipisa de depunere, tribunalul, după această justificare, e dator să dea ordonanță în care să se cuprindă lucrările săvârșite, fără nici o altă lucrare pregătitoare. Cas. II 28/94 Bul. pag. 159.

h) Nu este drept de recurs în contra unor procese verbale constatatoare de adjudecarea unor vase, adică a unor bunuri mobile, atât pentru că în contra ultimului act constator de vîndare a unor bunuri mobile procedura civilă nu admite recurs, cât și pentru considerațiunea că în această procedură specială, cum o regulează codul de comerț, dreptul de recurs nu este admis. Cas. II 288/94 Bul. pag. 461.

i) În materie de vîndare silită taxa de înregistrare trebuie să se plătească din prețul cu care s'a adjudecat imobilul, iar nu în deosebi de către cumpărător. Cas. II 49/95 Bul. pag. 509, Cas. II 238/95 Bul. pag. 1368.

j) Ordonanța de adjudecare eliberată asupra unei urmăriri imobiliare este valabilă dată în camera de consiliu a tribunalului, fără a se pronunța în ședința publică. Cas. II 81/96 Bul. pag. 721.

k) Din momentul ce prețul adjudecațiunei a fost depus în termen, faptul că tribunalul a întirziat cu liberarea ordonanței din

curs în casație în contra actului de adjudecare. (Pr. 558, 560, 729, 731. — L. C. Cas. 5.—L. Urm. 16. —L. Timbr. 22, 1^o) (Pr. Gen. 619, 1^o; 620, 1^o, 3^o) ¹⁾.

560. Acest recurs se va

judeca de urgență; el va fi supensiv de executare. (Pr. 559, 561, 567, 578.— L. C. Cas. 77) (Pr. Gen. 620, 4^o).

561. În decursul acestor 40 de zile, prețul adju-

causa calculelor ce a avut a face nu poate constitui un motiv de casare, și mai cu seamă când debitorul urmărit nu a cerut scoaterea din nou în vîndare a imobilului urmărit. Cas. II 160/96 Bul. pag. 1063.

¹⁾ a) Copia ordonanței de adjudecare nu se crede să fie anexată la recurs sub pedepsă de nulitate, întru cât ea nu se comunică părților ca celelalte hotărîri judecătorești. Cas. II 23/86. Bul. pag. 212.

b) Termenul de recurs în casație contra ordonanței de adjudecare este de 40 zile libere, socotite de la data ordonanței. Cas. II 101/83. Bul. pag. 741; 403/88 Bul. pag. 872.

c) În materie de licitație publică pentru eşirea din indivisiune, recursul în casație, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/88 Bul. pag. 605. Cas. II 99/95. Bul. pag. 939.

d) Este neadmisibil ca tardiv recursul făcut contra unei ordonanțe de adjudecație imobiliară peste termenul de 40 zile libere calculate de la pronunțarea ei. Cas. II 82/91. Bul. pag. 382.

e) Ordonanțele de adjudecație date în materie de vîndări de bună voe, prin licitație publică a averilor nemiscătoare de minori,

nu sunt susceptibile de recurs în casație ca în materie de vîndări silită. Cas. II 132/92. Bul. pag. 413.

f) Termenul de recurs în casație contra ordonanțelor de adjudecare, în materie de vîndare silită, este de 40 zile, calculat de la pronunțarea ordonanței. Cas. I 42/93. Bul. pag. 349.

g) În contra ordonanței de adjudecare dată asupra vîndărei prin licitație publică, a unui imobil pentru eşirea din indivisiune, nu este deschisă calea recursului, ci numai aceea a unei acțiuni pe cale principală. Cas. 82/93. Bul. pag. 511.

h) Este neadmisibil recursul în casație contra ordonanței de adjudecare din partea unui persoane care n'a figurat cătuși de puțin înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 210/93. Bul. pag. 1134.

i) În materie de urmărire silită calea recursului în casație este deschisă numai debitorului expropriat, creditorilor și persoanelor cari au intervenit la tribunal în cursul urmăririi. Ast-fel este neadmisibil, recursul în casație făcut de un creditor al debitorului expropriat, avînd chiar ipotecă în imobilul urmărit, dacă nu a figurat în nici un mod la tribunal în cursul urmăririi. Cas. II 149/96. Bul. pag. 1046.

decăreîse va păstra la casa de consemnațiune, și imobilul nu se va da în posesiunea adjudecătorului, urmând a fi conservat conform regulilor coprinse în art. 517 până la 522. (Pr. 551, ur. 559, ur. 562).

562. Actul de adjudecațiune se va putea casa numai în casurile următoare :

1^o Când nu s'a făcut publicațiunile prescrise. (Pr. 503, ur.)

2^o Când nu s'a observat

termenii adjudecării. (Pr. 510, 535, 536, 539, 546, 549, 554).

3^o Când s'a violat vr'o formă pronunțată sub pedepsă de nulitate. (Pr. 501, 512, 735, ur.)

4^o Dacă nu s'a făcut amănările în casurile când trebuia a se face conform cu art. 530 și 534. (Pr. 531, ur. 535).

5^o Pentru cauză de necompetință sau esces de de putere. (L. C. Cas. 36, 20) (Pr. Gen. 619).¹⁾

1) a) Lipsa de publicitate, nu se poate propune pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă la instanța de fond, afară de cazurile anume arătate de lege. Cas. II 52/86 Bul. pag. 461.

b) Persónele interesate, afară de debitor, nu se citéză în materie de urmărire, fiind presupuse că cunosc termenul adjudecațiunei, niciă au dreptul să-și formuleze mijloce de casare, omisomedió, când n'au făcut contestațiune la tribunal. Cas. II 118/86 Bul. pag. 902.

c) Creanța creditorului urmăritor se poate depune drept preț, când este în rang util și necontestat. Cas. 14/86 Bul. pag. 140.

d) Osebitele hotăriri ce se dau în materie de contestațiune la urmăriri silité, sunt susceptibile de apel, când a fost emisă ordonanța de adjudecare. Cas. I 213/87 Bul. pag. 537.

e) Advocatul este în drept a face recusațiune în persóna unui judecător în virtutea procurei

clientului său. Cas. II 12/87 Bul. pag. 159.

f) Când asupra unei contestațiuni în o urmărire imobiliară, prin care debitorul cere amânarea ei ca fiindu-i acordată de creditor, se propune o recusațiune în persóna unui membru al tribunalului, și din cauza neputinței de a se complecta tribunalul cu membrii necesari spre a rezolva, se amână atât cestiunea recusațiunei cât și contestațiunea, tribunalul nu poate să procedé la efectuarea vinđării în urma stăruinței unui alt creditor urmăritor, întru cât ambele urmăriri erau conexe, mai înainte de a se rezolva recusațiunea, și cu participarea mai cu seamă a judecătorului recusat. Cas. II 39/89 Bul. pag. 332.

g) Este nulă urmărirea și vinđarea imobiliară făcută dacă nu s'a comunicat un exemplar de afipte și publicațiuni și debitorului urmărit. Cas II 22/90 Bul. pag. 244.

h) Pentru ziua supraficitării,

563. Dacă actul de adjudecare se casază, curtea de Casațiune va obliga pe

același tribunal care a făcut urmărirea ca să procedă la o nouă adjudecare,

părțile nu trebuesc citate; e destul să se lipescă numai un anunț pe ușa tribunalului. Cas. II 86/90 Bul. pag. 867.

i) Este fără interes de a se mai examina dacă o persoană avea mandat de a concura la licitațiune pentru alta, când acesta a primit adjudecarea ce s'a făcut pe numele său și a achitat prețul adjudecării. Cas. II 29/91 Bul. pag. 266.

j) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din necomunicarea și neafișarea afișelor și publicațiilor la adevăratul domiciliu al debitorului urmărit, dacă dânsul n'a propus această nulitate la tribunalul de urmărire. Cas. II 122/91 Bul. pag. 1029.

k) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea ce se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei, este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

l) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: neînchinarea unui exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit, neafișarea la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'ênsele a plășei, comune și a vecinilor, pentru

determinarea imobilului. Cas. II 122/94. Bul. pag. 319.

m) La o urmărire imobiliară, dacă o persoană interesată cum e un creditor ipotecar, n'a făcut contestație și nici n'a cerut intervenirea sa înaintea tribunalului de urmărire, nu e în drept să ceară nulitatea ordonanței de adjudecare înaintea curții de casație, pe motiv că n'a fost citată și dânsa la vîndarea imobilului; căci legea nu prevede ca, cu ocaziunea unei asemenea vîndări, să se citeze și persoanele cari, avînd un interes nu au intervenit înaintea tribunalului. Cas. II 368/94. Bul. pag. 801.

n) Nu se pot pentru prima oră invoca în casațiune de către debitorul urmărit nulități asupra definiției și publicării termenului de supra-licitare, când el, fiind prezent la facerea supra-licitării, n'a relevat aceste nulități înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1263.

o) Orice nulități relative la afișe și publicațiuni nu pot fi invocate pentru prima oră în casație. Cas. II 242/95. Bul. pag. 137.

p) Un exemplar de pe publicațiunile de vîndare trebuie să se înmăneze și debitorului urmărit, și lipsa acestei formalități atrage nulitatea adjudecațiunii. Cas. II 98/86. Bul. pag. 879.

q) Contra hotărîrilor date de prima instanță asupra cesțiunei proprietății cu ocaziunea unei contestațiuni la o urmărire imobiliară, există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. 131/97. «Dreptul» 49/97.

cu observarea formelor legiuite, și sumele consemnate se vor restitui adjudecătorului. (Pr. 551, ur. 562, 564.—L. C. Cas. 39.—L. Timbr. 46) (Pr. Gen. 622).

564. Când cele 40 zile au expirat, fără să se facă cerere în Casație, sau când cererea acesta s'a respins, ordonanța de adjudecare se va executa și prețul adjudecării se va distribui între creditorii.

Spre constatarea neformării recursului, partea interesată va prezenta tribunalului o cedulă, de la primul greier al curții de Casație, doveditoare despre acesta. (Pr. 559, ur. 563, 578.—L. Timbr. 18, 60).¹⁾

Secțiunea 12. — *Despre efectele adjudecațiunii.*

565. Adjudecațiunea

¹⁾ a) Efectele unei inscripțiuni ipotecare încetază dacă ipoteca n'a fost reînviată la timp și cu îndeplinirea formelor solemne cerute de lege.

Regula fiind generală, creditorul urmăritor care voește a-și conserva dreptul de preferență e ținut a-și reînvi inscripțiunea chiar în timpul urmăririi și în termenul fixat de lege. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

²⁾ a) Dispozițiunile legii de procedură, dupe care adjudecatorul

transmite adjudecătorului numai drepturile ce avea și urmăritul asupra lucrului vândut. (Pr. Fr. 7 17, 10).

Cu toate acestea, adjudecătorul nu va putea fi turburat în proprietatea sa prin nici o cerere de rezoluțiunea vânderei, fondată pe lipsa de plată a prețului înstrăinărilor anterioare, afară numai dacă această cerere nu se va fi notificat tribunalului când s'a făcut vânderea, înaintea adjudecațiunii. (Pr. Fr. 717, 20).²⁾

Dacă cererea acesta se va fi notificat înaintea adjudecațiunii, ea se va judeca conform art. 525 și următorii. (Pr. 449, 506, 30; 514, ur. 539, ur.—Civ. 1368) (Pr. Fr. 717, 30, 40, 50, 60).

566. În privința con-

nu dobândește de cât drepturile ce debitorul urmărit avea asupra imobilului vândut, se referă numai la cazul unui conflict de drepturi, ivit în urma adjudecării între cumpărător și terță persoană. Cas. I 254/88. Bul. pag. 851.

b) Dreptul celor de al treilea asupra unui imobil urmărit nu se stinge prin aceea că înainte de adjudecare nu s'a prezentat la tribunal spre a-și le valorifica. Ei pot încă pe cale principală să

tractelor de închiriere sau arendare asupra lucrului adjudecat, se va urma conform dispozițiilor Codicelui Civil. Iar în privința plăților făcute cu anticipațiune de către chiriaș sau arendaș se va urma conform art. 516, 2^o. Pr. 516, 722, 724.— Civ. 1394, 1441, ur) (Pr. Gen. 626).

567. Ordonanța de adjudecațiune are puterea

se prevaleze de acele drepturi față cu adjudecatarul. Cas. I 9/90. Bul. pag. 16.

c) De și este adevărat că după art. 565 din procedura civilă adjudecațiunea nu transferă adjudecatarului de cât aceleași drepturi ce le avea și urmăritul asupra lucrului vândut, totuși terțul care pretinde un drept de proprietate asupra lucrului, nu se poate ridica cu contestațiune la executarea ordonanței dacă acesta n'a făcut-o în termenul prevăzut de art. 506 din aceeași procedură; căci, în acest cas, prin negligența sa și-a expus drepturile sale la o decădere provisorie, drepturi pe care nu și le mai pot valorifica de cât pe calea unei acțiuni principale, iar nu pe aceea a contestațiunii la executarea ordonanței de adjudecare. Cas. I 185/93. Bul. pag. 469.

d) Hotărârile obținute în contra proprietarului anterior sunt opozabile, în timp de 30 ani, cumpărătorului posterior, fie vorba de o vîndare de bună voe, fie vorba de o vîndare silită. Cas. I 81/94. Bul. pag. 223.

unui titlu esecutor, observându-se însă dispozițiunile art. 564.

În privința transmisiunii dreptului de proprietate asupra persoanei adjudecătorului, această ordonanță are efect retroactiv din momentul chiar al adjudecațiunii. (Pr. 371, 545, 558, ur. 568, 722, 723. Civ. 971, 1295, 1801).¹⁾

568. Odată ce actul ad-

e) Adjudecatarul unui imobil este dator să despăgubească pe constructorul de bună credință de valoarea construcțiilor făcute pe pământul debitorului urmărit, dacă acele construcțiuni nu au fost coprinse în publicațiunile de urmărire și nici nu s'au adjudecat asupra lui. Cas. I 52/96. Bul. dag. 107.

* 1) a) Femeia măritată care a lăsat să se perimeze ipoteca sa, poate lua o nouă inscripțiune, fie în timpul căsătoriei, fie după dissolvarea ei, însă rangul acestei ipotecii va fi numai de la data inscripțiunii. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

b) Conform prescripțiilor art. 567 alin. II din procedura civilă veniturile imobilului adjudecat aparțin adjudecatarului din momentul adjudecării. Cas. I 189/95. Bul. pag. 540.

c) Adjudecatarul devine proprietar, asupra imobilului adjudecat asupra sa, din momentul adjudecațiunii, de când este în drept a percepe și veniturile imobilului. Ast-fel chirilele, fiind fructe civile, ce se percep și cu ei, adjudecatarul unor case este

judecațiunei s'a dat nou-lui proprietar, imobilele sunt libere de orîce privilegii sau ipotecă consimțite de debitorul urmărit sau de autorii săi. (Pr. 506, 525, ur. 564, 567, 583. Civ. 1720, 1722, ur. 1746. ur. 1814, 1818. — L. Cred. Func. 70). (Pr. Gen. 627).¹⁾

TITLUL V.

Ordinea creditorilor și distribuțiunei prețului imobilelor.

Secțiunea 1. — *Deschiderea ordi-nei și înfățișarea titlurilor.*

569. De la cel ântîi

în drept a încasa chiria acelor case din ziua adjudecațiunei. Cas. I 387/93. Bul. pag. 1100.

¹⁾ a) Din prețul regulat al vîndărei la un imobil urmărit, tre-bue să se despăgubescă mai în-tîi creanța dotală.

Imobilul urmărit trece la noul cumpărător liber de orîce ipo-tecă sau privilegiu. Cas. II 57/86. Bul. pag. 473.

b) În sistemul legislațiunei nös-tre, vîndarea silită nu purgăză imobilul vîndut la licitațiune de dreptul de proprietate și servi-tute, dar îl purgăză de orîce pri-velegiu și ipotecă, chiar în cazul când grefierul a omis a trece ase-menea sarcine înscrise în publi-cațiunea făcută conform art. 503 din procedura civilă. Cas. I 243/9. Bul. pag. 624.

c) Femeia măritată care a lăsat să se perimeze ipoteca sa, pöte lua o nouă inscripțiune, fie în timpul căsătoriei, fie după disol-

act de urmărire asupra u-nui imobil, și pîna în mo-mentul adjudecărei, orîce creditor care va avea un drept de privilegiu sau ipo-tecă asupra imobilului ur-mărit, va fi dator să se arate la tribunal, în persönă sau prin procurator, și să în-fățișeze titlurile creanței sale. (Pr. 503, ur. 570, ur.) (Pr. Gen. 634).²⁾

570. Grefierul va fi da-tor asemenea, de la sine, și prin îngrijirea președin-telui, a căuta în registrul ipotecilor și a-i forma o

varea ei, însă rangul acestei ipo-teci, va fi numai la data ins-cripțiunei. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

d) Adjudecatarul unui imobil este dator ca să despăgubescă pe constructorul de bună credință de valörea construcțiunilor fă-cute pe pămîntul debitorului ur-mărit, dacă acele construcțiuni nu au fost coprinse în publica-țiunile de urmărire și nici s'au adjudecat asupra lui. Cas. I 52/95. Bul. pag. 107.

²⁾ a) Perderea rîndului unei i-potecă, prin neînscrierea ei în ter-menul prescris de lege, profită celor alți creditori ipotecari. Cas. I. 135/86. Bul. pag. 379.

b) În materie de adjudecațiuni silitе, creanța nu pöte fi primită drept preț al imobilului vîndut, de cît numai după ce, formân-du-se tabloü de ordine, ea a fost colocată în rang util și necon-testat. Cas. II. 49/88. Bul. pag. 493.

listă specială despre toate inscripțiunile de privilegii sau ipotecă ce pot exista asupra imobilului urmărit. Pr. 569, 571, ur. 721, 725, ur. — Civ. 1780, ur. 1817, 1818).

571. Dacă urmărirea se face înaintea unui alt tribunal de cât acela al situațiunei imobilului, tribunalul de urmărire va cere această listă, prin o comisiune rogatorie de la tribunalul situațiunei imobilului. (Pr. 495, 570, 572, ur.)

572. Grefierul va înscri pe marginea acestei

liste orî-ce cereri sau reclamațiuni s'ar face, precum și suma fie-cărei creanțe. (Pr. 513, 571, 573, ur.)

573. Un judecător comisar, însărcinat de președinte, va forma tabloul ordinea creditorilor, adică al rîndului după care ei au a se plăti, în conformitate cu titlurile lor de preferință.

Acest tablou se va forma patru săptămîni după cea d'antîi publicatiune a urmărireii. (Pr. 569, ur. 574, ur. — L. Timbr. 20, 31^o). (Pr. Gen. 635, 636).¹⁾

574. Pentru ordinea

c) Inchierea care admite creanța unui creditor drept preț pôte servi acestuia ca lucrul judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditori. Cas. I 232/90. Bul. pag. 749.

d) Conform prescripțiunilor art. 567 al. II din procedura civilă, veniturile imobilului adjudecat aparține adjudecatorului din momentul adjudecării. Cas. I 189/93. Bul. pag. 540.

e) În materie de urmărire imobiliară, judecătorul comisar trebuie să facă două tablouri: unul de ordinea creditorilor, după patru săptămîni de la prima publicatiune și altul de distribuirea prețului, care are loc după depunerea prețului și expirarea celor 40 zile pentru recurs în cașă sau după respingerea recursului. Cas. II 111/96. Bul. pag. 906.

1) a) Diferența de preț la care se condamnă adjudecatorul care n'a depus prețul adjudecăturii, se împarte între creditori dupe rîndul înscrierii creanței. Ast-fel creditorul ipotecar neachitat este în drept a trece înaintea creditorilor chirografari. Cas. I 116/89. Bul. pag. 304.

b) O creanță nu pôte fi depusă drept prețul unei adjudecări de cât atunci când este în rang util și ne contestat, recunoscîndu-se această calitate prin tabloul de ordine al creditorilor, alcătuit conform art. 573 din procedura civilă. Cas. II 50/89. Bul. pag. 367.

c) Nu pôte fi admisă depunerea creanței drept preț, de către un adjudecator, de cât dacă s'a făcut un tablou de ordinea creditorilor în care acea creanța să fi fost trecută cu drept de preferință asupra celor alți creditor

după care au să se facă plățile, acest tablou va conține:

1^o Diferitele cheltueli

ale urmăririi și remunerațiile agenților urmăritori. (Civ. 1727).

2^o Creanțele fie-căruia

al debitorului urmărit. Cas. II 115/89. Bul. pag. 778.

d) O creanță se poate admite ca fiind în rang util și necontestat numai sub condițiune ca, făcându-se cerere de colocare în timp util, judecătorul-comisar s'o fi înscris în tabloul de ordine dupe rangul respectiv de privilegiu de ipotecă și dupe ce termenul pentru contestarea colocațiunei a expirat. Prin urmare, se comite exces de putere și o violare a regulilor sus citate, când tribunalul admite drept prețului adjudicațiunii o creanță care n'are un rang recunoscut de privilegiu sau ipotecă și nu se găsește înscrisă în tabloul de ordine. Cas. II 134/89. Bul. pag. 873.

e) Inchierea care admite creanța unui creditor drept preț, nu poate servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de cei alți creditori. Cas. I 232/90. Bul. pag. 749.

f) Când în tabloul de ordinea creditorilor, nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței creditorului urmăritor a fost respinsă, dânsul ca adjuccatar al imobilului, poate depune creanța sa drept preț. Cas. 111/90. Bul. pag. 1046.

g) Nefacerea tabloului de ordinea creditorilor în termenile prescrise de lege nu poate fi invocată ca motiv de anularea urmăririi de către debitor, formarea acestor tablouri fiind cerute numai în interesul creditorilor și pentru regularea creanțelor între dênșii.

Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

h) Nefacerea tabloului de ordinea creditorilor în cele patru săptămâni dupe cea d'ântei publicatiune nu poate fi invocată de debitorul urmărit ca constituind o cauză de anularea ordonanței de adjudecațiune. Cas. II 18/91. Bul. pag. 107.

i) O creanță nu poate fi admisă drept prețului adjudicațiunei decât atunci când a fost recunoscută ca fiind în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor alcătuit conform art. 573 din procedura codului civil; prin urmare admiterea ei, fără ca să fi fost făcut acel tablou, atrage casarea ordonanței de adjudecațiune. Cas. 25/92. Bul. pag. 165. Cas. II 314/94. Bul. pag. 612.

j) O creanță nu poate fi depusă drept prețului adjudecării de cât atunci cînd este recunoscută în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor, alcătuit conform art. 573 din proc. civilă. Admiterea unei creanțe ce nu însușea aceste condițiuni atrage nulitatea și casarea întregii urmăririi, iar nu numai de la actul de depunerea creanței. Cas. II 110/92. Bul. pag. 637.

k) Formarea tabloului de ordinea creditorilor prevăzut de art. 573 din procedura civilă, fiind prescrisă de legiuitor numai în interesul creditorilor, debitorul urmărit nu poate cere anularea ordonanței de adjudecare pentru lipsa ăisului tablou. Cas. II 54/93. Bul. pag. 482.

l) O creanță nu poate fi admisă.

creditor privilegiat sau ipotecar, după rangul privilegiului sau ipotecei sale. (Civ. 1722, 1787).

3^o Creanțele simple sau chirografarii. (Pr. 450, 573, 575, ur.) (Pr. Gen. 637, 638).¹⁾

575. Orice care din creditor, sau din persoanele interesate, va avea dreptul să ia cunoștință sau copie după acest tablou al ordinei până în momentul adjudecațiunii. (Pr. 452, 574, 576, ur.) (Pr. Gen. 640).²⁾

576. Contestațiunea asupra puncturilor coprinse în tablou se va face mai întâi înaintea judecătorului-comisar.

Acesta va căuta a împăca pe părți. Dacă nu va putea, va trimite contestațiunea înaintea tribunalului, spre a se judeca conform celor prescrise la art. 525, și următorii. (Pr. 452, ur. 573, ur. 577. — L. Timbr. 20, 25^o) (Pr. Gen. 643).³⁾

577. Dacă din o con-

și primită drept preț decât dacă i s'a recunoscut în tabloul de ordinea creditorilor că este în rang util și necontestat și dacă acel tablou a rămas definitiv.

Ast-fel când tribunalul admite creanța adjudecatorului drept preț fără ca tabloul de ordinea creditorilor să fi fost făcut, violază legea, și ordonanța este casabilă în totul, iar nu numai de la tablou, căci astfel nu s'ar ști cum trebuie să se observe diferitele termene prescrise de art. 573 și următorii din procedura civilă. Cas. II 111/96. Bul. pag. 906.

¹⁾ a) Diferența de preț la care se condamnă adjudecatorul, care n'a depus prețul adjudecațiunii, se împarte între creditorii dușurându-l înscrierii creanței. Ast-fel creditorul ipotecar neachitat este în drept a trece înaintea creditorilor chirografarii. Cas. I 116/89. Bul. pag. 394.

b) Închierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu

pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorii. Cas. I. 231/90. Bul. pag. 749.

c) Taxa de înregistrare pentru vinzările silite imobiliare nu cade în sarcina adjudecatorului, așa că dânsul nu poate fi obligat a o depune deosebit de prețul adjudecațiunii, ci câtă să fie oprită din acest preț. Cas. I 294/92. Bul. pag. 775; Cas. II 122/94. Bul. pag. 319; Cas. II 49/95. Bul. pag. 509.

d) În materie de vinzare silită, taxa de transmitere trebuie să se rețină din prețul cu care s'a adjudecat imobilul fără să fie obligat adjudecatorul de a o depune deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag. 721.

²⁾ a) Încheierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorii. Cas. II 232/90. Bul. pag. 749.

³⁾ a) Contestațiunile de orice

testare nefondată se va aduce întârziere în plata unei creanțe, reclamantul care e căzut în cererea sa, va fi supus la plată de daune către creditorul a cărui plată s'a întârziat. (Pr. 138, 405, 533, 575, ur. 531.) (Pr. Gen. 646).

SECȚIUNEA 2. *Inchiderea ordinii și plata creanțelor.*

578 După depunerea

natură s'ar ridica de părți, contra formării tabloului de ordinea creditorilor, se judecă cu dreptul de apel. Cas. I. Sent. No. 86/86. Bul. pag. 180.

b) Hotărârile date asupra tabloului de ordine al creditorilor sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II, Sent. No. 52/86. Bul. pag. 461.

c) Încheierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditori. Cas. I. 232/90. Bul. pag. 749.

d) Termenul de apel în materie de contestațiune la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vânzarea unui imobil, este acela prevădută de art. 402 din procedura civilă iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

e) Ori-ce contestațiune în privința locațiunei creanțelor nu poate fi ridicată și nu se poate judeca de cât cu ocaziunea formării tabloului de ordine și pe calea indicată de art. 576 și următorii din procedura civilă; prin urmare, odată ce o creanță este înscrisă în tablou și tabloul a ră-

pretului adjudecațiunei, și expirarea celor 40 zile pentru recurs la casațiune, sau după respingerea recursului, judecătorul comisar va încheia tabloul și va regula efectuarea plăților. (Pr. 551, ur. 559, ur. 564, 573, ur. 579, ur.) (Pr. Gen. 647).¹⁾

579. Spre acest sfârșit, el va regula suma totală a

mas necontestat, înscrierea chiar pe nedrept a acelei creanțe nu poate servi ca motiv de casațiune contra unei ordonanțe de adjudecațiune, chiar când această creanță a fost, conform art. 552 din procedura civilă admisă ca preț al adjudecațiunei. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

f) Instanțele judecătorești sunt în drept ca, pe cale de contestațiune sau opozițiune la urmărire, să se pronunțe asupra validității actelor care formază baza urmăririi sau ordinii la tabloul de ordinea creditorilor; de unde urmează că omisiunea din partea lor de a se pronunța asupra alegerii de ne competență ce li se ridică în această privință, nu constituie o omisiune esențială care să dea loc la casare. Cas. I 300/94. Bul. pag. 933.

¹⁾ a) Perderea rîndului unei ipoteci, prin nereînscrisura ei în termenul prescris de lege, profită celor-l'alți creditori ipotecari. Cas. I. Sent. No. 135/86. Bul. pag. 379.

b) Contestațiunile la tabloul de ordine din partea creditorilor interesați se pot ridica până în momentul în care e închisă ordinea

cheltuelilor sau taxelor ce
aŭ a se opri cu preferință.
(Pr. 574).

Va însemna plata ce se
cuvine fie-cărui creditor,
sau parte din astă plată,
daca prețul nu va acoperi
tote creanțele. (Pr. 578,
580, ur. (Pr. Gen. 648). 1).

580. In cas de contes-
tațiune, judecătorul comi-

sar va însemna numai
partea creanțelor ce sunt
necontestate și aŭ să se
plătescă înaintea celor con-
testate.

Partea celor-alte crean-
te se va conserva și se
va împărți numai după ce
s'a dat asupra contesta-
țiunei o hotărîre definitivă.
(Pr. 451, 573, ur. 576, 579

creditorilor, conform art. 578 din
procedura civilă. Cas. 232/99. Bul.
pag. 748.

c) O creanță nu pôte fi admisă
drept prețul adjudecațiunei, de
cât atunci când a fost recunos-
cută ca fiind în rang util și ne-
contestat prin tabloul de ordinea
creditorilor alcătuit conform art.
573 din procedura codului civil;
prin urmare admiterea ei, fără
ca să fi fost făcut acel tablou,
atrage casarea ordonanței de ad-
judecațiune. Cas. II 25/92. Bul.
pag. 165; Cas. II 314/94. Bul.
pag. 612.

d) In materie de urmărire imobi-
liară, judecătorul-comisar trebuie
să facă două tablouri; unul de
ordinea creditorilor, după patru
săptămâni de la prima publica-
țiune, și altul de distribuțiunea
prețului, care are loc după de-
punerea prețului și expirarea ce-
lor 40 zile pentru recurs în ca-
sație, sau după respingerea re-
cursului. Cas. II 111/96. Bul. pag.
906.

1) a) O creanță nu pôte fi ad-
misă drept prețul adjudecațiu-
nei de cât atunci când a fost re-
cunoscută ca fiind în rang util
și necontestat prin tabloul de
ordinea creditorilor alcătuit con-
form art. 573 din procedura co-

dului civil; prin urmare, admi-
terea ei, fără ca să fi fost făcut
acel tablou, atrage casarea ordo-
nanței de adjudecațiune. Cas. II
88/92. Bul. pag. 165; Cas. II 314/94.
Bul. pag. 612.

b) Taxa de înregistrare pentru
vînderile silitе imobiliare nu cade
în sarcina adjudecatarului, așa
că dînsul nu pôte fi obligat a
o depune deosebit de prețul adju-
decațiunei, ci cată să fie oprită
din acest preț. Cas. II 160/94.
Bul. pag. 319; Cas. II 49/95. Bul.
pag. 509; Cas. II 238/95. Bul.
pag. 1368.

c) In materie de vîndare silită,
taxa de transmitere trebuie să se
rețină din prețul cu care s'a ad-
judecat imobilul, fără să fie obli-
gat adjudecatarul de a o depune
deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag.
721.

d) In materie de urmărire imo-
biliară, judecătorul-comisar, tre-
buie să facă două tablouri: unul
de ordinea creditorilor, după
patru săptămâni de la prima pu-
blicațiune și altul de distribui-
birea prețului, care are loc dupe
depunerea prețului și expirarea
celor 40 zile pentru recurs în
casație, sau dupe respingerea re-
cursului. Cas. II 111/96. Bul.
pag. 906.

581, ur.) (Pr. Gen. 649).¹⁾

581. Dobândile creanțelor ce au a se plăti integral nu vor mai fi în sarcina debitorului din momentul depunerii prețului adjudecațiunei la casa de consemnațiuni.

Creditorii au drept numai la dobânda ce plătește casa de depuneri și consemnațiuni, érá pentru restul dobândei ei 'l pot reclama de la cei ce au contestat, conform art. 577. (Pr. 551, ur. 580, 58^o, ur.) (Pr. Gen. 650).²⁾

582. Dacă după plata tutulor cheltuelilor și creanțelor a mai rămas o

parte din prețul adjudecațiunei, acea parte se va da debitorului urmărit. (Pr. 446, 578, ur.) (Pr. Gen. 651)

583. După închiderea tabloului de ordine, judecătorul-comisar și grefierul vor îngriji a se șterge din registrul inscripțiunilor privilegiile sau ipotecile ce esistaū asupra imobilelor adjudecate. (Pr. 568, 578, ur.—Civ. 1788). (Pr. Gen. 65^o).

584. Titlurile creanțelor ce s'au plătit integral se vor depune la grefă, spre a se da debitorului urmărit. (Pr. Gen. 653).

Dacă o creanță se va

¹⁾ a) Contestațiunile de orî ce natură s'ar ridica de părți, contra formării tabloului de ordine a creditorilor, se judecă cu dreptul de apel. Cas. I 86/86. Bul. pag. 180.

b) Hotărîrile date asupra tabloului de ordine al creditorilor sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

c) Asemănat art. 580 din procedura civilă contestațiunile făcute la tabloul de ordine a creditorilor cată a fi judecate în fond de către instanțele desemnate de lege pentru acesta. Așa dar, se violéză citatul articol când judecătorul fondului refuză de a judeca o atare contestațiune trămuțînd pe părți pentru a'și valida creanțele și rangul lor pe

cale principală și încuviințînd ca, până la pronunțarea unei hotărîri definitive pe acea cale, sumele de bani ce făceau obiectul contestațiunei să fie conservate la casa de depuneri. Cas. I 168/95. Bul. pag. 329.

²⁾ a) Când într'un contract de împrumut s'astipulat ca plata să se facă în aur iar prețul rezultat din vîndarea averii debitorului se află în altă monedă, creditorul este în drept a cere ca în tabloul de distribuțiune, osebit de capital, să-î se aloce și o sumă reprezentînd valórea agiului. Acesta are a se calcula, nu dupe cursul din ziua efectuării reale a plăței ci dupe cursul din ziua depunerii prețului la casa de consemnațiuni. Cas. I 248/89. Bul. pag. 630.

plăti numai în parte, judecătorul-comisar va însemna pe dinsa partea ce se plătesce, și titlurile se înapoiesc tot creditorului. (Pr. 585, ur.) (Pr. Gen. 654).

585. Tribunalul, primind ordinea creanțelor așa precum definitiv sunt înscrise în tablou, va încheia proces-verbal despre creanțele ce au a se plăti îndată, și va da fie-cărei părți un mandat de plata cuvenită din prețul adjudecării, asupra casei de depuneri și consemnațiuni.

Va mai trimete către această casă și un extract după tabloul ordinei. (Pr. 573, ur. 578, ur. 586. ur.) (Pr. Gen. 655).

586. Această casă va plăti fie-căreia părți, după mandatul său.

Fie-care parte va subscris de primirea plății, atât pe mandatul de plată, cât și pe marginea extractului din tablou.

Indată ce toate plățile s'au efectuat, sau fondul s'a absorbit, casa de consemnațiuni va înapoia tribunalului extractul de tablou care coprinde chitanțele de efectuarea plății.

Grefierul va așeza acest extract în dosarul adjudecațiunei. (Pr. 585, 587) (Pr. Gen. 656).

587. Odată ce ordinea s'a închis, prin încheierea procesului-verbal al tribunalului și trimiterea extractului de tablou la casa de consemnațiuni, nici un creditor nu se mai poate primi a produce titluri de creanțe sau a contesta creanțe înscrise în tabloul ordinei.

Se va putea însă primi contestațiuni asupra erorilor de calcul ce s'au putut comite în tabloul ordinei. (Pr. 573, ur. 575, 578, ur. 585, ur. 588) (Pr. Gen. 658).¹⁾

588. Odată plata efec-

1) a) Drept preț al imobililor vândute la licitațiune nu se pot depune de cât creanțele în rang util și încontestat, adică cele privilegiate sau ipotecare, ori acelea constatate printr'un tablou definitiv. Ast-fel creanțele chirografare, cari pot fi contestate până la închiderea tabloului de ordine

nu se pot primi drept preț, al adjudecațiunei. Cas. I, 338/89. Bul. pag. 903.

b) Închiderea care admite creanța unui creditor drept preț, nu poate servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorii. Cas. I, 232/90, Bul. pag. 749.

tuată, creditorul plătit rămâne apărat în contra oricăror contestațiuni s'ar mai putea ivi. (Pr. 576, ur. 580, 587).¹⁾

Secțiunea 3. — *Despre regularea unor creanțe speciale.*

589. Creanțele condiționale se vor așeza la rîndul lor ca cum ar fi creanțe simple. (Pr. 590, ur.—Civ. 1004) (Pr. Gen. 659).

590. Dacă condițiunea va fi resolutorie nu se va putea libera creditorului suma cuvenită, de cât dacă acel creditor va da cautiune saŭ o ipotecă, către aceia cari ar trebui să se folosească de acea sumă, în cas de împlinirea condițiunei. (Pr. 392, ur. 589, 591, ur. — Civ. 1019, ur. 1675) (Pr. Gen. 660.)

591. Când condițiunea va fi suspensivă, suma cuvenită creditorului condi-

țional, se va da creditorilor ce vin după dînsul saŭ cu dînsul, dacă însă aceștia vor da aceluï creditor condițional o cautiune saŭ ipotecă spre a'î întorce suma ce a primit în cas de împlinirea condițiunei. (Pr. 392, ur. 590, 592, ur. Civ. 1017, ur. 1675). (Pr. Pen. 661).

592. Dacă, în casurile prevădute prin cele două articole precedente, creditorii nu vor, orî nu pot a da o cautiune orî ipotecă, suma va rămânea depusă în casa de consemnațiuni până la împlinirea condițiunei resolutorie saŭ suspensivă. (Pr. 590, ur. 593. Civ. 1016) (Pr. Gen. 662).

593. Dacă creanța este cu termen, se va înscrie la rîndul ei, și se va plăti îndată, de și termenul nu e ajuns. Dacă însă acea creanță e fără dobîndă, plata prin anticipațiune

c) Asemănat art. 587 din procedura civilă, dreptul creditorilor de a face contestațiune la tabloul de ordine nu se încheie de cât atunci când ordinea creditorilor s'a închis prin închierea unui proces-verbal al tribunalului și trimiterea extractului de tablou la casa de consemnațiuni. Cas. I 102/94. Bul. pag. 244.

¹⁾ a) De și după art. 11 și 13 al. II din legea urmăririi, Statul în calitate sa de creditor, nu pôte fi obligat personal la plata onorariului de custode, totuși din aceste articole rezultă că creditorul urmăze să sufere ca plata de custode să se rețină cu precădere din prețul eșit la vîndare. Cas. I 277/93. Bul. pag. 772.

nu se va face de cât scomptându-se dobânda cuvenită până la împlinirea termenului. Nevoind creditorul a face scomptul, partea sa se va conserva la casa de consemnațiuni spre a i se libera la termen. (Pr. 590. ur. — Civ. 1022, ur.) (Pr. Pen. 663).

TITLUL VI.

Despre predarea silită a mobililor și imobilelor.

594. Dacă partea condamnată a restitui nisce lucruri mobile, nu voesce a le da în termenul prescris de judecată nici a doua și după somațiunea ce i se va face prin un agent judecătoresc, va fi supusă la predarea acestor obiecte către proprietarul lor, prin puterea și autoritatea publică. (Pr. 126, 595, ur. 597, ur.) (Pr. Gen. 726).

595. Se vor observa pentru predarea silită a acestor obiecte formalitățile prescrise pentru urmărirea mobililor, de la art. 411 până la art. 430, afară de cele ce se regulează de aceste articole în privința custodelui saupunerea pecetilor. (Pr. 594, 596, ur.) (Pr. Gen. 727).

596. În josul procesului-verbal ce agentul judecătoresc va încheia pentru luarea obiectului din mâna debitorului, el va forma un alt proces-verbal, care va constata că ele s'au predat proprietarului.

Acesta va subscrie acest din urmă proces-verbal, care se va depune la grefa tribunalului respectiv. (Pr. 427, 595, 597, ur. — L. Timbr. 18, 129) (Pr. Gen. 728).

597. Dacă partea condamnată a eși dintr'un imobil saū a lăsa posesiunea unui imobil, saū a l predat proprietarului, nu voesce a lăsa imobilul în termenul însemnat de judecată, nici opt zile după somațiunea ce i se va face, va fi gonită cu puterea și autoritatea publică, și imobilul se va preda proprietarului saū. (Pr. 594, ur. 598 ur.) (Pr. Gen. 729).

598. Spre acest sfârșit, acela care va avea titlu esecutoriū de punere în posesiune, se va adresa la tribunalul locului unde este aședat imobilul, și tribunalul va însărcina pe un agent de urmărire ca

singur sau însoțit de un judecător, să meargă în fața locului spre a executa predarea imobilului.

Agentul va putea lua cu sine și agenții polițienesci după trebuință. (Pr. 372, 597, 599, ur. — L. Timbr. 18, 15^o; 21, 17^o) (Pr. Gen. 730).¹⁾

599. Agentul va soma pe parte a eși îndată din imobil, și nevoind va încheia proces-verbal de opunerea sa.

Dacă partea lipsește de a casă, sau nu voescă a deschide ușile, agentul judecătoresc se va însoți, în toate cazurile, de un comisar de poliție ori ajutor al său, acolo unde sunt; sau de primarul, ajutorul său ori judecătorul de plasă, acolo unde nu sunt comisari de poliție. (Pr. 412, 597, ur. 600. ur.) (Pr. Gen. 731.)

600. Dacă mobilele persoanei condamnate nu sunt

urmărite pentru datoriile, agentul va proceda la scoterea mobilelor pe stradă sau pe calea publică. Și dacă partea condamnată lipsește d'a casă, și nu e de nimeni reprezentată, se va pune un custode la aceste mobile, cu plată de la proprietarul lor. (Pr. 419, 599, 601, ur.) (Pr. Gen. 732).

601. În cas de rezistență ori violență din partea condamnatului, agentul va forma proces-verbal, subscris de toți cei prezenți, și va proceda îndată la arestarea lui, spre a se judeca după regulile Codicelui Penal. (Pr. 600, 602. — P. 170, ur. 182-184, ur.) (Pr. Gen. 733).

602. Se va face un proces-verbal despre toate operațiunile din fața locului, precum și despre predarea imobilului în posesiunea proprietății sale. (Pr. Gen. 734).

¹⁾ a) Asistența unui inginer se cere numai atunci când se execută hotărârea definitivă dată asupra hotărâniciei, iar nu și la reînnoirea semnelor de hotare făcute cu ocaziunea menținerii în posesiune a părții îndreptățite, care se face conform art. 598 din procedura civilă.

Pentru încălcările făcute în urmă peste hotarele unei moșii stabilite printr-o hotărâre definitivă și deja executată, ori-ce pretențiuni nu se pot face de cât pe cale de revendicare, iar nu prin rectificarea executărilor definitive efectuate. Cas. I 317/92. Bul. pag. 870,

O copie după acest proces-verbal se va lăsa atât la partea isgonită din imobil cât și la proprietarul pus în posesiune. (Pr. Gen. 735.)

El se va subscrie de toate persoanele ce au luat parte la executare, precum și de părți.

Dacă acestea nu vor voi să nu vor putea să subscrie se va face mențiune în procesul-verbal.

Originalul acestui proces-verbal se va depune la grefa tribunalului prin care s'a acordat executarea. (Fr. 416, ur. 425, 427, 597, ur. 603) (Pr. Gen. 736.)

603. Toate cheltuelile de executare prevădută în acest titlu, vor fi în sarcina deposedatului. (Pr. 594, 597, ur.—Rg. Port. 68 ur.)

CARTEA VI

PROCEDURI DIVERSE

TITLUL I

Despre oferte de plată și consemnațiuni

604. Când debitorul va voi să plătească ceea ce e dator și creditorul nu va voi să primască plata, debitorul e în drept a face oferte reale și a consemna

aceia ce e dator. (Pr. 605, ur.—Civ. 1114, ur.)

605. Spre acest sfârșit, el va face creditorului, prin mijlocirea unui agent de lângă tribunalul domiciliului acestuia, o somațiune ca să primască valoarea datorită.

În acea somațiune se va arăta ziua, ora și locul când suma oferită are să fie depusă. (Pr. 604, 606, ur.—Civ. 1114, ur. 1126.—Rg. Port. 47,—L. Timb. 19, 6^o) (Pr. Fr. 812.)

606. Dacă creditorul refuză primirea sumei, agentul judecătoresc va încheia proces-verbal de răspunsul său; și va menționa dacă creditorul a subscris ori n'a putut, s'a n'a voit a subscrie.

Debitorul în acest caz, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau lucrul oferit, observându-se cele prescrise în art. 1116 din Codicele Civil. (Pr. 604, 607, ur.—Civ. 1114, ur.—Rg. Port. 18, 12^o) (Pr. Fr. 813, 814.)

607. Cererea ce s'ar putea intenta înaintea tribunalului, sau pentru ca să se întărească, sau pentru ca să se anuleze a-

ceste oferte și consemnațiuni, se va forma prin osebită petițiune, după regulile stabilite pentru cererea principală. (Pr. 66, ur. 608.—Civ. 1116, 1121) (Pr. Fr. 815).

608. Judecata care va recunoște că bine s'a făcut ofertele, va ordona în cas când consemnarea nu s'ar fi făcut, că dacă creditorul nu voesce a primi suma saŭ lucrul oferit, să se consemneze și ori-ce dobândă va înceta de la ziua realisărei acestei consemnări. (Pr. 604, ur.—Civ. 1114, 1116, ur.) (Pr. Fr. 816).

609. Se vor aplica celelalte dispozițiuni ale Codicelui Civil relative la ofertele de plată și la consemnațiuni. (Civ. 1114-1121) (Pr. Fr. 818.)

TITLUL II

Despre dreptul proprietarilor asupra mobilelor, efectelor și fructelor chiriașilor și arendașilor, și despre sechestrul asigurator

610. Proprietarii, prin-

cipalii locatari saŭ arendași, vor putea pentru arendile saŭ chiriile neplătite și datorite, se secuestrare, printr'o simplă petițiune dată către judecătoria locală, lucrurile și fructele cari se vor afla în casă, moșie saŭ pământul închiriat ori arendat.

Ei vor putea să secuestreze și mobilele cari se aflaŭ în casă saŭ pe moșia lor, dar cari s'aŭ transportat în alt loc fără consimțimentul proprietarului; și proprietarul conservă privilegiul saŭ pe aceste mobile, întru cât timp le-a revendicat, conform art. 1730 din Codicele Civil. (Pr. 467, 477, 611, ur. 617, ur.—Civ. 1429, ur. 1455. — L. Timbr. 18, 2^o; 21, 17^o) (Pr. Fr. 819).¹⁾

611. Lucrurile sublocatarilor și subarendașilor, care se vor afla în locurile ocupate de dênșii, și fructele pământului ce li s'a subarendat, se vor putea sechestra pentru plata chiriei saŭ arendei ce dătoresce chiriașul saŭ aren-

¹⁾ a) Pentru înființarea unui sechestr, după art. 610 din procedura civilă, se cere, să fie vorba de arendi saŭ chirii neplătite și

datorite, nu însă și pentru nesiguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

b) Privilegiul vindecătorului unor

dașul principal. Li se vor ține însă în seamă chiriile sau arendile ce ei au plătit, de bună credință, pentru termenii trecuți, nu însă și plățile ce vor fi făcut cu anticipare. (Pr. 610, 612, ur. 617. — Civ. 1730) Pr. F. 820).

612. Aceste sequestrări se vor face prin un agent al tribunalului unde este așezat imobilul, cu aceleași forme cu cari se fac și urmăriile pentru vinderea silită a mobilelor. (Pr. 411, ur. 469, 613, ur.

617, ur. — Rg. Port. 73. — (Pr. Fr. 851, 10).¹⁾

613. Orice alt creditor, a cărui creanță este constatată printr'o poliță, bilet la ordine, sau zapis netăgăduit, și este exigibilă, va putea, de odată cu intentarea acțiuneispre a ajunge la plata creanței sale, să pună un sechestrul asigurător pe mobileledebitorului său. (Pr. 614, ur. 618, ur.—Co, 899, ur.—L. Timbr. 18, 2^o, 21, 17^o) (Pr. Fr. 822).²⁾

614. Acest sechestrul se

lucruri, transportate în locuri închiriate de cumpărător, primăză pe acela al proprietarului locului închiriat, dacă el a făcut proprietarului, la transportarea lor, cunoscut că prețul încă nu i s'a plătit. O asemenea încunoștințare trebuie făcută chiar locatarului principal, în cas când cumpărătorul este un sub locatar. Nu este suficientă, în acest cas, numai încunoștințarea făcută proprietarului. Cas. I 181/89. Bul. pag. 521.

¹⁾ a) Pentru înființarea unui sechestrul, după art. 610 din procedura civilă, se cere să fie vorba de arendă sau chirie neplătite și datorite, nu însă și pentru nesiguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

²⁾ a) Pentru înființarea unui sechestrul, dupe art. 610 din procedura civilă, se cere să fie vorba de arende sau chirie neplătite și datorite, nu însă și pentru ne-

siguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

b) Separatiunea averii defunctului de a eredului se poate cere de creditorul său în termen de trei ani, chiar dacă eredeale a făcut un act de înstreinare, când această înstreinare se constată că a fost simulată. Cas. I 377/90. Bul. pag. 1229.

c) Asemănat art. 613 din procedura civilă, un sechestrul asigurător sau poprire pe averea cui-va, nu poate fi admisă, dacă cel care o cere nu posedă un titlu care să consistă cel puțin într'un act sub semnătură privată emanat de la debitor. Cas. I 42/94. Bul. pag. 86.

d) Legiuitorul comercial, prin art. 899, permite creditorului ca, odată cu intentarea acțiuneispre a ceară a se pune și sechestrul asigurător pe averea mobilă a debitorului, conform art. 614 și următorii din procedura civilă, fără

va pune cu autorisarea tribunalului debitorului, și subîndatorirea pentru creditor a da cauțiune de daune interese (Pr. 199,

392, ur. 455, 613, 615. ur. —Co. 900)(Pr. Gen. 21).¹⁾

615. Tribunalul va putea asemenea să autorise a se sechestra în mâinile

ca creditorul să fie obligat a avea și a produce un titlu în virtutea căruia cere înființarea sechestrului în condițiunile art. 613 din procedura civilă, destul numai ca să dea o cauțiune, care se va determina de tribunal, dacă nu e vorba de o cambie sau un efect comercial la ordin sau la purtător protestat de neplată. Cas. Sect. Vacanțelor. 361/94. Bul. pag. 773.

e) În materie de sechestrul asigurător judecătorul chemat a se pronunța asupra cererii înființării lui nu poate pe această cale să se pronunțe asupra cestiunei ridicate de debitor că există lucrul judecat între dânsul și creditor când o nouă acțiune este intentată de creditor, acțiune ce se găsește pendinte înaintea instanțelor de fond, această cestiune urmând a fi rezervată numai acestor instanțe cu ocaziunea noii acțiuni. Cas. I. 57/95. Bul. pag. 781.

¹⁾ a) Un sechestrul convențional poate fi cerut de un coproprietar în indiviziune. La asemenea sechestrul nu se cere dare de cauțiune. Cas. I 279/89. Bul. pag. 755.

b) Creditorul ipotecar este în drept să ia măsuri de conservare și de urmărire asupra averii mobile a debitorului său și mai înainte de urmărirea ipotecei.

Lipsa de cauțiune nu atrage nulitatea sechestrului asigurător, judecătorul fiind în drept să apre-

cieze solvabilitatea creditorului sechestrant. Cas. II 68/90. Bul. pag. 833.

c) Prin aplicarea unui sechestrul judiciar asupra unor bunuri în litigiul, instanțele judecătorești nu prejudică cestiunea de a se căruia din litiganți se cuvine a cele bunuri, ci ia pur și simplu o măsură legală de conservarea averii în litigiul. Cas. I 257/93. Bul. pag. 750.

d) Legiuitorul comercial, prin art. 899 permite creditorului ca, odată cu intentarea acțiunii să ceară a se pune și sechestrul asigurător asupra averii mobile a debitorului, conform art. 614 și următorii din procedura civilă, fără ca debitorul să fie obligat a avea și a produce un titlu în virtutea căruia cere înființarea sechestrului în condițiunile art. 613 din procedura civilă, destul numai ca să dea o cauțiune, care se va determina de tribunal, dacă nu e vorba de o cambie sau un efect comercial la ordin sau la purtător protestat de neplată. Cas. Sec. Vacan. 361/94. Bul. pag. 773.

e) În materie de sechestrul asigurător judecătorul chemat a se pronunța asupra cererii înființării lui nu poate pe această cale să se pronunțe asupra cestiunei ridicate de debitor că există lucrul judecat între dânsul și creditor când o nouă acțiune este intentată de creditor, acțiune ce se găsește pendinte înaintea instan-

orî-cărui detentor lucrurile mișcătoare a căror proprietate se revendică prin osebuită acțiune. (Pr. 617, ur. 619.—Co. 899) Pr. Gen. 9).

616. El va putea încă să ordone a se secuestra, în mâinile debitorului, efectele sale mobile, pentru creanțele prevădute la art. 613, chiar când nu sunt esigibile, în casurile următoare:

1^o Când debitorul a micșorat, prin fapta sa, asigurările ce dedese, sau nu a dat asigurările promise.

2^o Când e pericol ca debitorul să fugă sau să-și ascundă orî să-și risipescă averea sa. (Pr. 128, 382, 615, 617 ur. 619.—Co. 899) (Pr. Gen. 10).

617. Dacă debitorul va da, în toate casurile, garanție de ajuns, judecătoria va putea ardica secuestrul de asigurare. (Pr. 610, ur. 613.—Co. 900) (Pr. Gen. 12). ¹⁾

618. Secuestrul de asi-

gurare se va pune prin agenții de urmărire, după aceleași forme ca și cele cerute pentru urmărirea mobilelor, și numai pe mobilele ce se pot urmări. (Pr. 406, 411, ur. 612, 613, ur. 619, ur.—Rg. Port. 73) (Pr. Fr. 821).

619. În toate casurile prevădute prin acest titlu, tribunalul va putea, după trebuințe, și în casurile urgente, să transmită autorității locale ordin înscris că, chiar înaintea mergerei agentului, să se oprască debitorul a scôte sau a da de o parte vreun lucru din cele a căror secuestrare se cere. (Pr. 610, ur. 612, ur. 618).

620. În toate casurile prevădute prin acest titlu, vinderea silită a mobilelor nu se va putea face de cât după ce creditorul va fi dobândit un titlu esecutor. (Pr. 371, 378, 610, ur.) (Pr. Fr. 824, 1^o).

țelor de fond, această cestiune urmând a fi rezervată numai acestor instanțe cu ocaziunea judecărei noiei acțiuni. Cas. I 57/95. Bul. pag. 781,

¹⁾ a) Partea contra căreia se face o cerere de sechestrul ju-

deciar nu pôte să se opună la admiterea lui prin oferirea unei cautiuni. Dreptul acesta este acordat de lege numai în materie de sechestrul asigurator. Cas. I 66/95. pul. pag. 814.

TITLUL III.

**Dispozițiuni relative la
absență.**

621. În cazul prevădut de art. 98 a Codicelui Civil, se va prezenta petițiunea de către partea interesată către președintele tribunalului. Asupra acestei petițiuni, și a actelor ce vor alătura, președintele va însărcina pe unul din judecători să facă raport, Tribunalul va hotărî, după ce va asculta citirea acestui raport, și concluziunile procurorului (Pr. 622.—Civ. 100) (Pr. Fr. 859).

622. Aceleași formalități se vor urma și când va fi vorba de declararea de absență de la Cartea I, Tit. 4, Cap. 2, al Codicelui Civil. (Pr. 621, 623.—Civ. 101-105) Pr. Fr. 860).

623. Tribunalul, după cererea părții celei mai deligente, va însărcina pe unul său mai mult curatori, după trebuință, pentru administrarea intereselor celor presupuși absenți. (Pr. 621, ur.—Civ. 98, ur).

TITLUL IV.

**Despre autorizarea femeiei
măritate de către
tribunal.**

624. În casurile când femeia măritată va trebui a fi autorizată de justiție, ea va face mai întâi o somațiune bărbatului său, prin un agent al tribunalului, și dacă bărbatul tot va refuza autorizarea sa, femeia va forma cererea către președintele tribunalului, care va cita pe bărbat în camera de consiliu, spre a arăta motivele refuzului său. Pr. 625, ur.—Civ. 197, ur. 200, ur. 1251, 1285.—Reg. Port. 47.—L. Timbr. 19. 6^o) 20, 14^o) (Pr. Fr. 861).

625. După ce se va asculta bărbatul, sau dacă el nu va veni la dia însemnată, tribunalul va hotărî, asupra cererii femeiei, după ce mai întâi va asculta concluziunile ministerului public. Pr. 624, 626, ur.—Civ. 201) (Pr. Fr. 862).

626. Dacă bărbatul va fi presupus sau declarat absintă, și femeia va voi a dobândi autorizarea justiției, ea va adresa cererea la președinte, care va

numi un judecător rapo-
tor și tribunalul va hotărî
asupra raportului său, as-
cultând și conclusiunile
ministerului public. (Pr.
624, ur. 627.—Civ. 98, 101
204) Fr. Fr. 863).

627. Femeia unui in-
terdis se va autorisa con-
form articolelor preceden-
te; ea va alătura pe lângă
petițiunea sa copie lega-
lisată a hotărîrei de in-
terdicțiune. (Pr. 624, ur.
Civ. 204, 205, 435). (Pr.
Fr. 864).

TITLUL V.

Despre separațiunea pa- trimoniilor dintre bar- bați și femei.

628. Cererea pentru se-
parațiunea patrimonilor
nu se va putea forma de
cât după autorizarea ce
președintele tribunalului

va da asupra unei peti-
țiuni ce i se va presenta
spre acest scop.

Președintele, mai înain-
te de a da autorizarea, va
putea face părții observa-
țiunile ce va crede de cu-
viință. (Pr. 629, ur.—Civ.
1256, 1258.—L. Timbr. 20,
20) (Pr. Fr. 865).¹⁾

629. Indată ce cererea
pentru separațiunea pa-
trimoniilor se va forma,
grefierul va fi dator a lipi
în sala audiențelor un es-
tract după cerere. Acel
extract va coprinde:

1^o Data cererei;

2^o Numele, pronumele,
profesiunea și locuința so-
ților;

3^o Cantitatea și arăta-
rea averii dotale după pe-
tițiune și conform foei do-
tale. (Pr. 628, 630, ur.—
Civ. 1259) (Pr. Fr. 866).²⁾

¹⁾ a) Cu drept cuvânt curtea de
apel declară că hotărîrea care
pronunță separarea patrimonilor
dintre soți este opozabilă credi-
torilor, când aceștia nu probază
alegațiunea lor că domiciliul so-
ților, atunci când s'a obținut sen-
tința, nu era în județul tribuna-
lului care a pronunțat-o și dinșii
n'au atacat-o în termen de un an.

Numai o omisiune esențială
pöte să provöce casarea hotărîrei.
Cas. I 2/89. Bul. pag. 508.

²⁾ a) Acțiunea în separațiunea
patrimoniilor pornită de femei

contra bărbatului este distinctă
de aceea a lichidărei drepturilor
sale dotale și judecata asupra
uneia dintr'insele nu pöte avea
autoritatea lucrului judecat asu-
pra celei-alte; așa dar, nedove-
direa de către creditorii a frau-
dei în cererea de separație de
patrimonii, nu pot să le ridice
dreptul d'a stabili fraudă, dove-
dind inexistența creanței femeii
său că adevăratul cuantum al ei
nu este acela ce i s'a recunoscut.
Cas. I 166/92. Bul. pag. 434.

630. Acest extract se va afișa și se va publica cu cheltuiala femeiei în unul din jurnalele localității, sau, dacă acea localitate n'are jurnal, în unul din ale localității vecine. (Pr. 629, 631, ur.) (Pr. Fr. 868).

631. Afară de actele curat conservatoare, tribunalul nu va putea pronunța hotărîrea sa asupra cererii de separațiune, de cât o lună cel puțin după afigerea și publicarea acesteia cererii.) (Pr. 628, ur. 632, ur.—Civ. 1264). (Pr. Fr. 869).

632. După hotărîrea asupra separațiunii bunurilor dintre soți se va scóte un extract, care se va afișa în timp de un an în sala audiențelor tribunalului care a pronunțat-o și la tribunalul comercial, precum și în sala primă-

riei comune unde bărbatul își are domiciliul. (Pr. Fr. 872, 1^o).

Femeia nu va putea să începă esecutarea hotărîrei, de cât din ziua de când s'a împlinit formalitățile sus-menționate, fără însă să aibă trebuință a ascepta expirarea termenului de un an cât ține publicarea. (Pr. 631, 633.—Civ. 1259, 1262, 1263). (Pr. Fr. 872, 2^o).

633. După expirarea termenului de un an al publicărilor, creditorii bărbatului nu vor mai putea interveni spre a ataca hotărîrea asupra separațiunii patrimoniilor. (Pr. 631 ur.—Civ. 1261, 1264). (Pr. Fr. 873).¹⁾

634. Separațiunea de patrimonii între bărbat și femeie póte înceta, și regimul creat prin contractul de căsătorie póte fi ia-

¹⁾ a) Cu drept cuvînt curtea de apel declara că hotărîrea care pronunță separarea patrimoniilor dintre soți este opozabilă creditorilor, când aceștia nu probéză alegațiunea lor că domiciliu soților, atunci când s'a obținut sentința, nu era în județul tribunalului care a pronunțat-o și dânsii n'au atacat-o în termen de un an.

Numai o omisiune esențială

póte să provóce casarea hotărîrei. Cas. I 2/89. Bul. pag. 508.

b) Principiul stabilit de art. 633 din procedura civilă are efect numai atunci când hotărîrea de separațiunea patrimoniilor a fost supusă publicității, conform art. 1259 din codul civil. În lipsă de îndeplinirea acestei formalități o atare hotărîre nu póte fi opozabilă terților persoane. Cas. I 250/95. Bul. pag. 723.

răși restabilit prin consimțimentul ambilor soți. (Pr. 628, ur. 635, ur.—Civ. 1270). (Civ. Fr. 1451, 1^o).

635. Spre acest sfârșit, bărbatul și femeia vor da o petițiune la tribunalul care a pronunțat separațiunea patrimoniilor, și vor cere unirea patrimoniilor lor. (Pr. 634, 636, ur.—Civ. 1270).

636. Părțile se vor prezenta în persoană la tribunal, și declararea verbală a voinței lor se va constata în procesul-verbal al audienței.

Tribunalul va pronunța apoi hotărîrea pentru unirea patrimoniilor.

Acastă hotărîre se va publica în extract, conform cu art. 630, ca și acea pentru separațiunea patrimoniilor. (Pr. 634, ur. 638.—Civ. 1270).

637. Unirea patrimoniilor nu va vătămă întru nimic drepturile dobândite de cei de al treilea, în timpul separațiunei patrimoniilor, conform art. 1265, 1266 și 1267 din Codicele Civil. (Pr. 634, ur.—Civ. 1270) (Civ. Fr. 1451, 3^o).

TITLUL VI.

Despre deliberările consiliului de familie

638. În toate cazurile când se cere deliberarea consiliului de familie, dacă hotărîrea nu este dată în unanimitate, fie-care membru 'și va arăta părerea sa în procesul-verbal.

Tutorul, curatorul, sau orî-care din membrii consiliului de familie, au dreptul a ataca această hotărîre la tribunal, care se va pronunța de urgență. (Pr. 639, ur.—Civ. 365, ur. 401) (Pr. Fr. 883, 884).

639. Când hotărîrea consiliului de familie trebuie să fie supusă aprobărei tribunalului, tutorul sau un altul însărcinat în locu'î va prezenta o copie după dînsa președintelui tribunalului, care o va comunica procurorului, și va numi un judecător să facă raport. (Pr. 638, 640, ur.—Civ. 402, 413, 418). (Pr. Fr. 885).

640. Dacă în timp de 15 zile de la data sa, această hotărîre nu s'a prezentat tribunalului, orî-care din membrii consiliului de familie are drept

a cere aprobarea cuvenită. Pr. 639, 641, ur.) Pr. 887).

641. Orî-care din membrii consiliului de familie are dreptul a interveni la tribunal, și a se opune prin motivele ce va espune înscris, a nu se aproba hotărîrea consiliului. (Pr. 639, ur. 642) (Pr. Fr. 888).¹⁾

642. Hotărîrile tribunalului, ce se vor încheia asupra deliberărilor consiliului de familie, vor fi supuse la apel. (Pr. 316, ur. 639, ur.—Civ. 389.—L. Tim. 29, 8^o) (Pr. Fr. 889).²⁾

TITLUL VII.

Despre interdicțiune.

643. În petițiunea care se va da pentru punerea sub interdicțiune a unei persoane, se va enunța imbecilitatea, sminteala, nebunia saŭ furia; se vor alătura actele justificative

și se vor însemna martorii ce vor fi a se asculta. (Pr. 644, ur.—Civ. 435-440—L. Timbr. 20, 9^o) (Pr. Fr. 890).

644. Președintele va comunica petițiunea și toate actele procurorului și va numi un judecător spre a face raport pentru o di hotărîtă. El va cere părerea consiliului de familie și opiniunea medicilor competentî, conform art. 422 din codicile civile. Pr. (643, 645, ur.—Civ. 440, ur. 460) (Pr. Fr. 891, 892).

645. Copie după petițiune, după părerea consiliului de familie și aceea a medicilor, se va da în cunoștința pârîtului mai înainte de a se procede la interogatorul saŭ. (Pr. 644, 646 Civ. 442, ur.) (Pr. Fr. 893, 1^o)

646. Dacă interogatorul și actele propuse nu sunt îndestulătoare, și dacă

¹⁾ a) Numai tutorul este în drept să atace cu apel hotărîrile pronunțate contra minorului. Prin urmare, este neadmisibil apelul declarat de unul din membrii consiliului de familie. Cas. I 157/90 Bul. pap. 455.

²⁾ a) Sunt supuse apelului toate închierile tribunalului date asupra cererilor de distituire saŭ excludere din tutelă fără distinc-

țiune între acelea cari au încuviințat saŭ cari au refuzat asemenea cerere. Cas. Secț. Unite 7/90. Bul. pap. 11.

b) Numai tutorele este în drept să atace cu apel hotărîrile pronunțate contra minorului. Prin urmare, este neadmisibil apelul declarat de unul din membrii consiliului de familie. Cas. I 157/90. Bul. pap. 455.

faptele se pot justifica prin martori, tribunalul va ordona și ascultarea de martori în forma ordinară.

Martorii se vor asculta său în prezența părîtului, său afară din prezența sa, după împrejurări; în acest din urmă cas, consiliul părîtului îl va putea reprezenta. (Pr. 645, 647.—Civ. 442, ur.) (Pr. Fr. 893, 2^o, 3^o).

647. Se vor urma toate celelalte reguli prescise în codicele civile la capitolul «Despre interdicțiune». (Pr. 643, ur.) — Civ. 435-457).

TITLUL VIII.

Despre cesiunea bunurilor.

648. Debitorii cari vor fi în pozițiune de a reclama cesiunea judiciară acordată de art. 1126 al Codicelui civil vor fi ținuți a depune la grefa tribunalului unde această cerere va fi făcută, bilanțul lor, registrele lor, dacă au, și titlurile lor active. (Pr. 649, ur. — Civ. 1122, ur.) (Pr. Fr. 898).

649. Cererea debitorului se va adresa la tribunalul domiciliului său. Pr.

58, 648, 650, ur. — Civ. 87) (Pr. Fr. 899).

650. Această cerere va fi comunicată ministerului public. Ea nu va suspenda efectul nici unei urmăriri, afară numai dacă judecătorii, chemând și pe părți, vor ordona ca să se suspende această esecutiune, provisoriu. (Pr. 648, ur. 651, ur.) (Pr. Fr. 900).

651. Debitorul admis la beneficiul de cesiune va fi dator să declare în persoană, chemându-se creditorii, în audiența publică a tribunalului, că voesce a ceda bunurile sale.

Tribunalul va încheia proces-verbal după această declarare. (Pr. Fr. 901).

Dacă debitorul va fi închis, el va fi adus înaintea judecăței, spre a face această declarațiune. (Pr. 648 ur. 652, ur. — Civ. 1127) (Pr. Fr. 902).

652. Hotărîrea care va admite cesiunea bunurilor dă putere creditorilor a vinde bunurile mobile sau imobile ale debitorului, și se va procede la această vindere în formele prescise pentru moscenitorii sub beneficiu de inventar. (Pr. 684, ur. 653. — Civ.

1126) (Pr. Fr. 904).

653. Nu pot fi admiși la beneficiu de cesiune, stelionarii, bancruții frauduloși, persoanele condamnate pentru furt sau înșelăciune (escrocherie); nici comptabili, tutorii, administratorii sau depositarii. (Pr. 648, ur. Civ. 390, 1125. Co. 695, ur.—P. 306, 332, ur.) (Pr. Fr. 905).

TITLUL IX.

Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni.

Secțiunea 1.—*Despre punerea pecetilor după moarte.*

654. În toate cazurile când legea ordonă punerea de peceti după moartea unei persoane, aceste peceti se vor pune de către unul din judecătorii tribunalului de județ. Președintele tribunalului va putea însă delega această misiune judecătorului de plasă local. (Pr. 391, 655, ur. 659, ur.—Civ. 391, 681, 723, 730, 731, 916-919.—Co. 703, 704, ur.—P. 198, ur.) (Pr. Fr. 907).

655. Pecetea ce se va pune va fi aceea a tribunalului sau a judecătoriei de plasă. (Pr. 654) (Pr. Fr. 908).

656. Punerea pecetilor poate fi cerută:

1^o De toți acei cari pretind drepturi în succesiune sau în comunitate.

2^o De toți creditorii cari au un titlu executor asupra bunurilor ce trebuiesc puse sub peceti.

3^o În cas de absență a moscenitorilor ori a unuia din ei, de persoanele cari ședeau în casă cu defunctul, de rudele sau amicii lui. (Pr. 654, 657, ur.—Civ. 730, 731.—Co. 703, 704, 746-757) (Pr. Fr. 909).

657. Pecetile se vor putea pune, chiar de oficiu, după declarațiunea procurorului ori primarului local către tribunal, când e vorba de minori ce nu au încă tutor, ori de mosceniri vacante, sau când defunctul a fost depositar public spre a se pecetlui lucrurile publice depuse la dânsul. (Pr. Fr. 911).

În comunele rurale, pentru cazurile prevădute de acest articol, primarul comunei va putea închide și pecetlui lucrurile defunctului, mai înainte chiar de a veni ordinea tribunalului și de a sosi judecătorul ce are să pună pecetile.

sale, vestind însă îndată pe tribunal despre acesta. (Pr. 654, ur. 658, ur.—Civ. 395, 730. L. Timbr. 18, 11^o).

658. Dacă pecetea nu vor fi puse înaintea îngropării, judecătorul va constata printr'un proces-verbal minutul când a fost chemat să le pună, și cauzele care au întârziat punerea pecetilor. (Pr. 659, ur.) (Pr. Fr. 913).

659. Judecătorul însărcinat cu punerea pecetilor, va încheia la fața locului un proces-verbal care va cuprinde :

1^o Anul, luna, ziua și ora;

2^o Motivul punerii pecetilor;

3^o Numele, prenumele, profesiunea, domiciliul persoanei ce a cerut punerea pecetilor, sau domiciliul ales de dânsa în acea comună dacă locuiește în altă parte;

4^o Dacă nimeni n'a făcut asemenea cereri, procesul-verbal va spune că pecetea sunt puse de oficiu, după declararea procurorului ori a primarului;

5^o Arătările și dispozițiile persoanelor, cari au fost față de punerea pecetilor;

6^o Arătarea locurilor,

biourilor, lădilor, dulapurilor pe cari s'au pus pecetea;

7^o O descriere pe scurt a obiectelor cari nu sunt puse sub pecete. (Pr. 654, ur. 657, ur. 660, ur.—L. Timbr. 18, 12^o) (Pr. Fr. 914, 1^o-8^o).

660. Judecătorul, după trebuință, va putea așeza și un custode pentru paza lucrurilor de sub pecete. (Pr. 418-420, 659) (Pr. Fr. 914, 10^o).

661. Tote cheile de la lădile, dulapurile și locurile închise cu pecete, se vor lua de judecătorul care a pus pecetea, și se vor depune la tribunal.

Mențiune despre luarea acestor chei se va face în procesul verbal. (Pr. 659) (Pr. Fr. 915).

662. Dacă la punerea pecetilor se va găsi un testament sau alte hirtii pecetluite, judecătorul va constata forma exterioră, pecetea și subscrierea de va fi, va parafa plicul atit el cit și părțile presente, dacă știu sau pot subscrie, și va arata ziua și ora când pachetul va fi de dânsul prezentat președintelui tribunalului județian. Tote

acestea se vor menționa în procesul lui verbal care va fi subscris de părți, sau se va face mențiune de refuzul ori neputința de a subscrie. (Pr. 659, ur. 664, ur. — Civ. 859, 864, 892) (Pr. Fr. 916).

663. Obiectele mobile, care nu se pot pune sub pecetii, se vor încredința unui custode; custodele se va plăti, și lucrurile se vor întreține cu cheltuiala moștenirei, (Pr. 418-420, 659, 669).

664. Când testamentul se va fi depus la tribunal, președintele tribunalului, după ce va chema pe persoanele ce au figurat ca părți interesate la punerea pecetilor, îl va deschide, va constata starea sa materială, și-l va conserva în tribunal, constatând toate acestea printr'un proces-verbal. (Pr. 662.—L. Timbr. 20, 16^o) (Pr. Fr. 918).

665. Dacă la punerea pecetilor, porțile și ușile se află închise, sau se ivesce alt obstacol prin care se împiedică punerea pecetilor, judecătorul le va deschide, ajutându-se la trebuință, și cu agenții ad-

ministratiunei locale. (Pr. 412, ur. 654, ur.) (Pr. Fr. 921).

Secțiunea 2. — Despre opozițiunile la punerea pecetilor.

666. Opozițiunile la punerea pecetilor pot fi făcute sau prin o declarațiune în procesul verbal, sau prin o petițiune dată președintelui tribunalului care a ordonat pecelluirea. (Pr. 654, 659, 667. — Civ. 732.—L. Timbr. 20, 7^o) (Pr. Fr. 926).

667. Judecătorul, apertuind, va judeca de urgență, și va menține sau va suspenda operațiunea punerii pecetilor. (Pr. 666).

Secțiunea 3. — Despre ridicarea pecetilor și inventariul.

668. Pecetile nu vor putea fi ridicate și inventariul făcut, de cât trei zile după îngropare, de vor fi puse înainte, și trei zile după punere, de vor fi puse, de la îngropare, afară numai de casuri urgente. (Pr. 654, ur. 658, 669, ur.—L. Timbr. 18, 11^o) (Pr. Fr. 928).

669. Dacă moștenitorii sau câți-va din ei, sunt minori neemancipați, nu

se vor ridica pecetile mai înainte d'a li se numi tuturor, sau de a fi emancipati. (Pr. 667. — Civ. 355, 394, 421, ur.) (Pr. Fr. 929).

670. Toți acei cari sunt în drept de a cere punerea pecetilor, pot cere ridicarea lor, afară numai de aceia cari au cerut punerea pecetilor în virtutea art. 656, 3^o. (Pr. 656, 1^o, 2^o, 3^o. 657. Co. 753. (Pr. Fr. 930).

671. Ridicarea pecetilor se va face în urma unei ordinii a tribunalului.

Tot de o dată tribunalul va anunța, pentru ca să asiste la ridicarea pecetilor, pe soțul ce va fi în viață, pe moștenitorii cunoscuți sau presupuși, pe executorul testamentar, de va fi, pe legatarii ce se vor cunoște, pe persoanele ce au făcut opozițiune la punerea pecetilor, sau pe ministerul public, dacă moștenirea e vacantă.

Tote aceste persoane se pot presenta înși-le sau prin mandatar.

În ziua însemnată, se va procede la ridicarea pecetilor față cu părțile chemate, sau în lipsa lor. Se va forma un proces-verbal despre ridicarea pecetilor.

(Pr. 654, ur. 666, 672, ur. — Civ. 393, 681. — L. Timbr. 18, 11^o).

672. Acest proces-verbal va cuprinde: 1^o data; 2^o numele, profesiunea, locuința celor ce au cerut ridicarea pecetilor, dacă a fost asemenea cerere; 3^o ordinul tribunalului pentru ridicarea pecetilor; 4^o numele, pronumele, profesia persoanelor chemate și cari au asistat; 5^o di-sele și observările lor; 6^o arătarea stărei în care s'au găsit pecetile. (Pr. 659. 671, 673, ur. — P. 198, ur.) (Pr. Fr. 936).

673. Pecetile vor fi ridicate una după alta pe cât se va face și inventariul. (Pr. 668, ur. 672, 674, ur. — Co. 753) (Pr. Fr. 937).

674. Inventariul se va face față cu persoanele ce asistă la scoterea pecetilor. (Pr. 671, 673, 675, ur. — Co. 754) (Pr. Fr. 942).

675. Acest inventariu va fi o descriere fidelă a tutulor obiectelor aflate sub peceti.

El va cuprinde pe larg cele menționate în procesul-verbal de ridicarea pecetilor, descrierea cu amănuntul a obiectelor a-

flăte, arătarea calității și a cantității lor, pe cât se va putea. (Pr. 672 ur. 676. —Co. 754) (Pr. Fr. 943).

676. Tote pretențiunile câte se vor ivi în timpul formării inventariului se vor trece în procesul-verbal, spre a se aprea și judeca de tribunal, (Pr. 674, ur.) (Pr. Fr. 936, 8^o în fine.)

Secțiunea 4. — *Despre vîndarea mobilelor unei moșteniri.*

677. Când vîndarea mobilelor unei moșteniri se va face în virtutea art. 730, 1^o, din Cod. Civ., această vîndare se va executa, conform regulilor prescrise pentru vîndarea silită a mobilelor prin art. 437, 438, 439, 440, 443, 444, 445. (Pr. 678, ur.—Civ. 396, 707, 716, 916.—L. Timbr. 33, 3^o) (Pr. Fr. 945).

678. Partea interesată se va adresa la președintele tribunalului local, alegînd și un domiciliu în acel loc, dacă locuiește în altă parte. (Pr. 677, 679, ur.) (Pr. Fr. 946).

679. Se va procedea la

facerea inventariului obiectelor de vîndut, după ce se va chema atât cel ce a făcut cererea, cât și alte persoane interesate cunoscută. (Pr. 670, 680) (Pr. Fr. 947).

680. Vîndarea publică se va face la locul însemnat de tribunal, conform art. 430. (Pr. 432, 677, ur.—Rg. Port. 77) (Pr. Fr. 949).

Secțiunea 5.— *Despre vîndarea bunurilor imobile ale minorilor.*

681. Vîndarea imobilelor minorilor nu va putea fi ordonată de cît după un avis al rudelor, arătător de natura bunurilor și de valoarea lor aproximativă.

Acest avis nu va fi necesar, dacă bunurile vor fi tot de odată și ale majorilor, și dacă vîndarea este cerută de dînsii. Se va urma atunci conform cu regulile din secțiunea următoare. (Pr. 682, ur. 691, ur.—Civ. 355, ur. 401-404, 409, 717, 728, 736.—L. Timbr. 33, 2^o, 3^o) (Pr. Fr. 953).¹⁾

¹⁾ a) O împărțea nevalabilă nu poate fi opusă de coereții creditorului ipotecar următor, cari pot combate natura și legalitatea

actelor ce li se opun spre a fi împiedica de a împărți imobilul ipotecat chiar dacă a probat veridică fraudă din partea coereților.

682. Când tribunalul va întări acest avis, va declara tot în hotărîrea sa, că vinderea se va face în ființa tutorului, înaintea tribunalului: sau dacă vinderea nu se poate face înaintea tribunalului, el va orândui pe un judecător, sau pe subprefectul respectiv cu judecătorul de plasă, spre a o săvârși la fața locului, conform art. 403 din Codicele civile. (Pr. 681, 683, ur.) (Pr. Fr. 954).

683. Incheierea care va ordona vinderea va însemna și prețul cu care are a se începe și condițiunile ei. (Pr. 682, 684, ur.—Civ.

401) (Pr. Fr. 955, 1^o).¹⁾.

684. Astă prețuire va fi regulată sau după avizul rudelor, sau după titlurile proprietății, sau după contractele autentice sau iscălite cu dată certă, și de nu sunt contracte, după rolul contribuțiunei fonciare.

Cu toate acestea, tribunalul va putea, după împrejurări, să procedă la estimarea totală sau parțială a imobilelor.

Estimarea acésta se face după importanța și natura bunurilor, prin unul sau trei experți, numiți de tribunal spre acest sfârșit. (Pr. 213, 683, 685, ur.—

Cas. I 389/90. Bul. pag. 1248.

b) Art. 681, 683 și 684 din procedura civilă se referă numai la vânzările voluntarii pentru eşirea din indiviziune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vânzările silite cerute de creditor; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea ca urmând a începe de la prețul ce, conform art. 540 proc. civilă, creditorul urmăritor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

¹⁾ a) Dacă la ziua hotărîită pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal pentru vânzarea unui imobil al falitului, tribunalul e în

drept a aproba prețul oferit, chiar când ar fi mai mic.

Regulile relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public, nu sunt aplicabile la vânzările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90. Bul. pag. 908.

b) Art. 681, 683 și 684 pr. civ. se referă numai la vânzările voluntarii pentru eşirea din indiviziune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vânzările silite cerute de creditor; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ca urmând a începe de la prețul ce, conform art. 540 pr. civilă, creditorul urmăritor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

Civ. 401, 1171, 1176, 1182) (Pr. Fr. 955, 2^o, 3^o, 4^o).¹⁾

685. Dacă estimarea a fost ordonată, expertul său expertii, după ce vor jura, său înaintea președintelui tribunalului său înaintea judecătorului numit de dînsul, vor face raportul lor, care va arăta în scurt bazele estimărei, fără de a intra în amănunte de descriere a bunurilor de vîndare.

Acest raport se va depune la grefa tribunalului, și se va da copie după dînsul la cei ce o vor cere. (Pr. 218, ur. 684, 686, ur.—Civ. 734.—L. Timbr. 18, 20^o; 21, 18^o) (Pr. Fr. 956).

686. Se va forma apoi un act de publicațiune, care va cuprinde:

1^o Arătarea hotărîrii care autorisează vîndarea;

2^o Numele, pronumele

minorului și al tutorului său;

3^o Arătarea imobilelor ce se vînd, și un extract din condițiunile vîndărei, coprinse mai pe larg în hotărîrea vîndărei;

4^o Prețul cu care are să se începă licitațiunea;

5^o Zioa, locul și ora când are să se facă vîndarea. (Pr. 683. ur. 687, ur.—Civ. 403) (Pr. Fr. 958).

687. Acest act se va afișe, în timp de 30 zile cel puțin, atât la ușa tribunalului, său la locul unde are să se facă vîndarea, cât și la ușa primăriei unde se află aședat imobilul.—Tot de odată, un extract se va publica într'un jurnal al localității, său în lipsă, în unul din ale localității vecine. (Pr. 507, 508, 686, 688, ur.) (Pr. Fr. 959).²⁾

688. Dacă în ziua în-

¹⁾ a) Art. 681, 683 și 684 pr. civilă se referă numai la vîndările voluntarii pentru eșirea din indiviziune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vîndările silite de creditori; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ea urmînd a începe de la prețul ce, conform art. 540 pr. civilă, cre-

ditorul urmăritor este ținut să-l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

²⁾ a) Formalitatea publicației cerută de art. 687 din procedura civilă este substanțială și lipsa ei atrage nulitatea ordonanței de adjudecare. Cas. II 3/92. Bul. pag. 57.

b) Afișarea la ușa tribunalului său la aceea a primăriei în timp de mai puțin de 30 zile, a afiș-

semnată pentru adjudecațiune, nu ese un preț nici măcar egal cu prețul însemnat de tribunal și publicat, Tribunalul va putea, după împrejurări, să aprobe prețul eșit, să amâne vîndarea pentru alt termen care se va publica tot cu modul prevăzut în articolul precedent. (Pr. 687, 689, ur.) (Pr. Fr. 963).¹⁾

689. Sunt declarate co-

telor și publicațiunilor, prevădute de art. 687 din pr. civilă, atrage nulitatea vînderei. Cas. I 177/93. Bul. pag. 464.

¹⁾ a) Dacă la ziua hotărîită pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cît cel fixat de tribunal pentru vîndarea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit, chiar cînd ar fi mai mic.

Regulele relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public nu sunt aplicabile la vîndările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90. Bul. pag. 908.

²⁾ a) In materie de licitațiune publică, pentru eșirea din indivisiune, recursul în casațiune, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea actelor de procedură, nu se poate face de cît pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/88. Bul. pag. 605; 130/89. Bul. pag. 873; Cas. II 99/95. Bul. pag. 939.

b) Ordonanțele de adjudecare date de tribunal în materie de vîncare voluntară nu sunt susceptibile de apel și recurs. Cas.

mune, acestui titlu articolele 537, 538, 542, 543, 544, 1^o; 545, 546, 551, 552, 553, 556, 557. (Pr. Fr. 964, 1^o).²⁾

690. In cele opt dilecări, vor urma după adjudecațiune, orî cine va putea să supraliciteze cu o a zecea parte mai mult peste prețul eșit, conformându-se și cu cele cuprinse la art. 548, 549. (Pr. 550, 688, ur.) Pr. Fr. 965, 1^o).

Sect. Unite No. 18/90. Bul. pag. 1217.

c) In materie de vîndare pentru eșirea din indivisiune, ordonanța de adjudecare nu este susceptibilă de recurs în casațiune; numai calea acțiunii principale e acordată contra ei. Cas. II 13/91. Bul. pag. 90; Cas. II 82/93. Bul. pag. 511. Cas. II 101/93. Bul. pag. 628.

d) Ordonanțele de adjudecațiune, date în materie de vîndări de bună voe, prin licitațiune publică, a averilor nemîșcătoare de minorî, nu sunt susceptibile de recurs în casațiune ca în materie de vîndări silite. Cas. II 106/92. Bul. pag. 413.

e) In materie de adjudecațiune, vîndarea se poate desființa pentru nerespunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1020 și 1365 din codul civil.

Aprecierile de fapt scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 374/92. Bul. pag. 989.

f) Ordonanța de adjudecațiunea unui imobil al falitului, efectuată după cererea sindicului, pen-

Secțiunea 6. — *Despre împărțiri și licitațiuni.*

691. Împărțirea de succesiuni între mai multe persoane se va face prin tribunal, dacă ele nu o pot face prin bună înțelegere. (Pr. 63, 692, ur.—Civ. 728-750.— L. Timbr. 33, 2^o, 3^o). 1).

692. În casurile prevădute de art. 733 și 747, din Codicele Civil, împărțirea se va face după cererea părții celei mai diligente. (Pr. 691, 693, ur.—Civ. 95, 409, 728, 785, 1388, ur. 1530, 1825.— L. Timbr. 21, 13^o) (Pr. Fr. 966).

693. Numirea de tutori pentru minori, cari, într-o împărțelă, au interese contrarii, se va face de către tribunal, după avisul consiliului de familie. (Pr. 638, 691.—Civ. 99, 356, ur.

409, 747) (Pr. Fr. 968).

694. Asupra raportului judecătorului numit pentru operațiunile împărțelii conform art. 733 din codicele civil, tribunalul va hotări a se face împărțela în natură, și de va fi trebuință, va hotări vinderea unora sau mai multor imobile.

Acastă vindere se va face prin licitațiune, sau înaintea judecătorului sau înaintea tribunalului unde se află așezat imobilul, cu expertiză sau fără expertiză, după împrejurări. (Pr. 691, 694.—Civ. 734, 1388) (Pr. Fr. 970).

695. Dacă tribunalul va hotări a se face expertiză, el va putea numi unul sau trei experți cari, după ce vor jura, vor face la fața locului raportul lor după bazele estimărei, fără să

tru lichidarea activului, nu este susceptibil de recurs în casațiune. Cas. II 175/93 Bul, pag. 925.

g) Ordonanța de adjudecațiune pentru vinderea voluntară a unui imobil, făcută prin licitațiune publică, nu este susceptibilă de recurs în casațiune. Calea ce partea vătămată ar putea avea contra unor asemenea ordonanțe este numai aceea a acțiunii principale. Cas. II 122/95 Bul. pag. 974.

1) a) Până la terminarea partagiului unui imobil ce aparține mai multor coproprietari în indivisiune, justiția este în drept să încuviințeze, după cererea unuia dintr'ênșii, încheierea lui prin licitațiune publică, dacă nu se invoesc asupra modului cum trebuie să'l administreze, fără ca această decisiune să cadă sub controlul curței de casațiune. Cas. I 319/91 Bul. pag. 923.

intre în amănunte de descriere a obiectelor de împărțit. (Pr. 212, ur. 694, 696, ur.—Civ. 734, ur.—L. Timbr. 18, 20^o, 21, 18^o) (Pr. Fr. 971, 1^o, 3^o).

696. Vândarea obiectelor se va face conform cu cele ce s'a ȋis pentru vândarea bunurilor imobile ale minorilor. (Pr. 683-690, 695, 697, ur.—Civ. 748) (Pr. Fr. 972).¹⁾

697. Dacă în ȋioa însemnată pentru adjudecațiune prețul eșit nu va fi egal cu prețul pus de tribunal, se va proceda cum s'a ȋis în art. 688. (Pr. 696, 698) (Pr. Fr. 973, 5^o).

698. În cele opt ȋile după adjudecațiune, oricine va putea să supraliciteze cu o a ȋecia parte mai mult peste prețul adjudecațiunii, conform cu cele ȋise la art. 690. (Pr.

546, ur. 696, ur.) (Pr. Fr. 973, 6^o).

699. Când situațiunea imobilului va cere mai multe expertise deosebite și se va constata că fiecare imobil nu se poate împărți, vinderea prin licitațiune nu se mai face, dacă, din apropierea raporturilor, rezultă că totalitatea imobilelor poate a se împărți în natură. (Pr. 691, 700, ur.—Civ. 741, 742, 744). (Pr. Fr. 974).

700. Dacă cererea este, ca imobilul său imobilele să se împartă în mai multe părți, în natură, expertișii, după ce vor face estimarea, vor însemna cum trebuie să se compună fiecare lot sau parte a se da.

Raportul expertilor, fiind aprobat de tribunal, loturile sau părțile vor fi trase la sortii, față cu părțile, înaintea tribuna-

¹⁾ a) Ordonanțele pe adjudecare date de tribunal în materie de vîndare voluntară nu sunt susceptibile de apel și recurs.

Asemenea ordonanță avînd caracterul unei convențiunii încheiate de părți sub prevegherea justiției, nu pot fi atacate, în lipsă verii unei dispozițiuni exprese a legii, de cît printr'o acțiune prin-

cipală în nulitatea vînderei. Cas. Sec.-Unite 18|90 Bul. pag. 1217.

b) În materie de adjudecațiune, vîndarea se poate desființa pentru nerespunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1020 și 1365 din codul civil.

Aprecierile de fapt scapă de controlul curții de casațiune. Cas. I 374|92 Bul. pag. 989.

lului său a unui judecător-comisar numit de tribunal. (Pr. 212, ur. 691, 699, 701.—Civ. 737, ur. 743, ur.) (Pr. Fr. 995).

701. În cele alte cazuri se va urma conform cu art. 737 până la art. 750 din Codicele Civil. (Pr. 700).

Secțiunea 7.— Despre beneficiul de inventariu

702. Dacă moștenitorul beneficiar voiesc, înainte d'a se declara moștenitor, ca, conform cu Codicele civil, să se autorizeze a vinde bunurile mișcătoare ale moștenirii, el va prezenta, spre acest sfârșit, o petițiune la președintele tribunalului locului, unde s'a deschis moștenirea.

Vinderea se va face înaintea unui agent judecătoresc, conform art. 432, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 444 și 445. (Pr. 677, 703, ur.—Civ. 95, 405, 704, ur. 713, ur. 716) (Pr. Fr. 986).

703. Dacă cererea este de a se vinde imobile de ale succesiunii, moștenitorul beneficiar va prezenta președintelui tribunalului locului unde e des-

chisă succesiunea, o petițiune în care se arată necesitatea acestei vânderi și imobilele devândut.

Președintele tribunalului va comunica cererea ministerului public, și va hotărâ de trebue a se face vândarea, și de trebue să nu a se face apretuirea de experți. (Pr. 702, 704, ur.—Civ. 95, 704, 717) (Pr. Fr. 987).

704. Se va procede la vindere, după formalitățile prescrise pentru vinderea imobilelor unui minor. (Pr. 681-690, 702, ur. 705, ur.) (Pr. Fr. 988, 1°).

705. Moștenitorul beneficiar se va socoti moștenitor pur și simplu, dacă a vândut imobile fără a se conforma regulilor prescrise mai sus. (Pr. 702, ur.—Civ. 689, 711, ur. 717) (Pr. Fr. 988, 3°).

706. Acțiunile ce moștenitorul beneficiar are a intenta în contra moștenirii, le va intenta în contra celor alți moștenitori, dacă sunt; în cazul contrariu, el le va intenta în contra unui curator ce se va numi după formele cum se numesc curatorii la moștenirile vacante. Civ.

713, 725, 1882, 1883) (Pr. Pr. 996).

707. Moștenitorul beneficiar va fi obligat a da socotelă despre administrarea sa, și va fi responsabil de actele gestiunii sale. (Civ. 713, 714, ur.) (Pr. Pr. 995).

TITLUL X.

Despre convențiunile matrimoniale.

708. Tote convențiunile

¹⁾ a) Regimul dotal nu se presupune, ci trebuie stabilit cu acte făcute conform legii.

De aceea ori-cari ar fi declarațiunile schimbate între o femeie măritată și un al treilea pentru a stabili dotalitatea unor bani datoriti femeii, creditorii acestea pot popri sumele datorite și cere plata lor la terțiul deținător. Cas. I 27/89 Bul. pag. 39.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage după sine neexistența contractului. Cas. I 38/89 Bul. pag. 121.

c) Schimbul dotal, autorizat, în condițiunile prevăzute de art. 1254 din Codul Civil, este supus la formalitățile transcripțiunii stabilite pentru convențiunile matrimoniale. Numai sub această condițiune, imobilul pus în loc devine dotal și numai ast-fel este valabilă înstrăinarea imobilului dotal, în locul căruia s'a făcut schimbul. Cas. I 354/89 Bul. pag. 932.

d) Lipsa de transcripțiunii nu ridică unui act dotal caracterul

nile matrimoniale, sau contractele de căsătorie și foile dotale, se vor trece din cuvânt în cuvânt într'un registru special ce se va ține la grefa fiecărui tribunal de județ. (Pr. 709, ur.—Civ. 1228, ur.)¹⁾.

709. Contractul de căsătorie, se va sub-scrie atât de bărbat cât și de femeie, precum și de părinții lor, și de cei ce constituie dota, dacă dotă exis-

să între părți, dacă ela fost depus la tribunal mai înainte de celebrarea căsătoriei. Un asemenea efect nu se produce de cât numai față cu cei d'al treilea. Cas. I 174/90 Bul. pag. 584.

e) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune un motiv de casare asupra unui punct nepropus la instanțele de fond.

Un act dotal transcris în registrele de acte autentice este opozabil terțiilor persoane când instanța de fond constată în fapt că în acel timp nu se ținea la tribunal registrele speciale pentru asemenea acte. Cas. I 235/90 Bul. pag. 755.

f) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare, înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce ea trebuie să provoce diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii inzeștrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91 Bul. pag. 300.

lă. (Pr. 708, 710, ur.—Civ. 1333, ur. 1228, ur. 1235, ur.—L. Timbr. 2¹, 8^o).¹⁾

710. Mai înainte de celebrarea căsătoriei ambii soți, împreună cu cei ce au constituit dota, se vor prezenta, în persoană sau prin procuratori speciali

înaintea tribunalului domiciliului bărbatului cu petițiune sub-scrisă de dânsii spre a cere transcripțiunea contractului în registrul tribunalului. (Pr. 709, 711, ur.—Civ. 1228, ur.—Co. 19 2^o).²⁾

711. Președintele va

a) Convențiunile matrimoniale fiind acte solemne, ca atare trebuie făcute în formă autentică înainte de celebrarea căsătoriei și trecute într'un registru special la tribunalul domiciliului bărbatului. Cas. I 218/93 Bul. pag. 741.

b) Un act dotal transcris, nu în registrul special prevăzut de lege pentru asemenea acte, ci în registrul general al tribunalului în care se trece și cele-alte acte, este valabil și opozabil terților persoane. Cas. I 218/95 Bul. pag. 604.

1) a) Mandatul dat unei persoane pentru a consimți la un act pentru care forma autentică este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate trebuie să fie dat tot în formă autentică. Cas. I 215/88 Bul. pag. 721.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători decât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89 Bul. pag. 121.

c) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal

spre legalizare, înainte de celebrarea căsătoriei, și transcrisă în registru în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitelor cercetări ce căută să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinile ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91 Bul. pag. 300.

2) a) Mandatul dat unei persoane spre a consimți la un act pentru care forma autentică este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate trebuie să fie dat tot în formă autentică. Cas. I 2 5/88. Bul. pag. 721.

b) Contractul de căsătorie este solemn și ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători decât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

c) Femeia poate să se prezinte cu creanța sa dotală la masa falimentului și la deliberațiunile relative la concordatul bărbatului său, când aceea creanță nu e

opri originalul contractului, și dacă dota constă numai în mișcătoare, el va da ordin greșierului ca, în termen de trei zile de la primirea petițiunii, să facă transcripțiunea. (Pr. 710, 712, ur.)¹⁾

712. Dacă dota coprinde imobile, se va face cercetare prin tribunalul locului unde ele sunt așe-

zate, despre posesiunea înzestrătorului, și ipotecile sau alte drepturi reale ce pot fi puse asupra lor.

Mențiune despre această cercetare se va face în procesul-verbal, înscris pe marginea orî în josul registrului de transcripțiune. Pr. 711, 713, ur.—Civ. 1235 ur. 1240).²⁾

713. Dacă din toate aceste

garantată printr'o ipotecă legală, fără ca prin acceptarea dividendului să piardă în contra bătăului și a bunurilor ceî vor adeveni în urma drepturilor și acțiunile sale personale și ipotecare pentru acoperirea integrală a dotei sale. Cas. II 278|90. Bul. pag. 743.

d) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124|91. Bul. pag. 300.

¹⁾ a) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage după sine neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceia cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai

un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124|91. Bul. pag. 300.

²⁾ a) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage după sine neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceia cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării

cercetări va resulta întârziere, și căsătoria va trebui să fie celebrată îndată, președintele tribunalului va da bărbatului un extract legalizat, după contractul său de căsătorie, care va servi de dovadă pentru aședarea definitivă a convențiilor matrimoniale. (Pr. 711, ur. 714. ur.—Civ. 61, 62).¹⁾

714. Procesul-verbal du-

rei căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi putut exista asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

¹⁾ a) Contractul de căsătorie este solemn și ca atare, trebuie făcut în forma autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal cinumai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/83. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce

pă încheierea transcripțiunei se va trece în josul contractului de căsătorie, și în registrul transcripțiunei. Pr. 710, ur. 715, ur.)

715. Luarea înapoi a contractului legalizat se va face de bărbat, în prezența înzestrătorului, de va fi, cari amândouă vor sub-scri în registru de primire. (Pr. 711.—Civ. 1237, ur.)²⁾

cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

c) Trecerea convențiilor matrimoniale în registru destinat pentru acestea se poate face și dupe celebrarea căsătoriei destul numai că autenticitatea acestor convențiunilor să precadă acea celebrare. Cas. I 248/93. Bul. pag. 741.

²⁾ a) Pentru autentificarea unui act de donațiune nu se cere îndeplinirea unor formalități, prin urmare este îndestulător ca procesul-verbal de autentificare încheiat de tribunal să constate că părțile s'au prezentat în persoană și au declarat voința lor. Cas. I 91/87. Bul. pag. 178.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

716. Schimbările ces'ar face la convențiunile matrimoniale, mai înainte de celebrarea căsătoriei, sunt supuse la aceleași formalități, ca și convențiunile matrimoniale.

Ele vor trebui a fi trecute în josul contractului de căsătorie, conform art. 1230 din Codicele civil. (Pr. 708, ur.—Civ. 1229, 1236).¹⁾

717. Când dota se restitue în casurile prevădute de art. 1271 din Codicele civil, restituirea se va trece în registrul transcripțiunei pe marginea fôei unde este trecut contractul de căsătorie, după cererea părții interesate. (Pr. 715.—Civ. 1272, ur.—Co. 19, 20).

718. Locuitorii așezați în comunele rurale vor înregistra contractele ce

vor face la a lor căsătorie, sau la tribunalul local, sau la judecătoria de plasă a domiciliului bărbatului, la care se va ținea asemenea un registru special pentru transcrierea contractelor de căsătorie. (Pr. 708, 719).

719. Transcrierea la judecătoria de plasă se va face după formele cerute la tribunalele de județ.

Un extract după aceste registre se va trimite, la fie-care șese luni, la tribunalul local, care îl va trece în registrul special de transcripțiunî. (Pr. 709, ur. 718.—Civ. 1228.)

720. Bărbatul al cărui contract de căsătorie este format în străinătate, va fi dator, trei luni după întoarcere sa în țară, să transcrie acest cotract în registrul tribunalului do-

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

¹⁾ a) Femeia este în drept a cere restituirea imobilului dotal, înstreinat afară din condițiunile legii. Acțiunea ei nu se poate respinge chiar dacă i s'ar putea imputa negligența sa în réua credință. Cas. I 354/89. Bul. pag. 932.

b) Femeia poate să se prezinte

cu creanța sa dotală la masa falimentului și la deliberațiunile relative la concordatul bărbatului său, când acea creanță nu e garantată printr'o ipotecă legală, fără ca prin acceptarea dividendului să piardă în contra bărbatului și a bunurilor ce'î vor adveni în urmă drepturile și acțiunile sale personale și ipotecare pentru acoperirea întregală a dotei sale. Cas. II 278/90. Bul. pag. 713.

miciliului său. (Pr. 711.—Civ. 1228.—Co.—19, 20).

TITLUL XI.

Despre transcripțiunea actelor de strămutarea proprietății, și despre inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor.

721. Se vor ține la fiecare tribunal de județ un registru de transcripțiunea actelor de mutațiunea sa și strămutarea proprietăților și un alt registru de inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor. (Pr. 722, ur. 725, ur.—Civ. 1780, ur. 1801, 1821).¹⁾

722. Se va transcrie în registrul de transcripțiune al tribunalului unde este așezat imobilul: (Art. 1,

¹⁾ a) Femeia poate cere revocarea vînderei imobilului dotal, când imobilul dat în schimb n'a fost transcris în registrele respective, fără ca cumpărătorul, căruia îi incumba sarcina de a veghea ca această transcriere să se facă se pîtă opune femeii înzestrate reua credință a ei sau negligență. Cas. I 422/90. Bul. pag. 1371.

²⁾ a) Formalitățile inscripțiunei nu se cere decît pentru înstrăinările ce se fac prin convențiuni; când însă devoluțiunea bunurilor se produce în puterea legii, nu este nevoie de nici o transcrip-

L. Fr. 26 Mart. 1855).

^{1°} Tote actele de înstrăinare a proprietăților imobile, sau a drepturilor reale ce se pot ipoteca; (Art. 1, ^{1°}, L. Fr. 26 Mart. 1855).

^{2°} Tote actele prin care se renunță la aceste drepturi; (Art. 1 ^{2°}, L. Fr. 26 Mart. 1855).

^{3°} Tote actele prin care se constituie o antichresă, o servitute, un drept de uzufruct, de us sau de abitațiune; (Civ. 517, ur. 565, ur. 1698, 1801, 1832) (Art. 2, ^{1°}, L. Fr. 26 Mart. 1855).

^{4°} Tote actele prin care se renunță la aceste drepturi. (Pr. 721, 723, ur. 726) (Art. 2, ^{2°}, L. Fr. 26 Mart. 1855).²⁾

723. Pîna la transcrip-

țiune. Ast-fel dreptul copiilor asupra unor jumătăți din averea părinților divorțați prin consimțămînt mutual este opozabil celor de altreilea, fără să fie nevoie de verii o transcripțiune. Cas. I 30/90. Bul. pag. 40.

b) Femeia poate cere revocarea vîndărei imobilului dotal, când imobilul dat în schimb n'a fost transcris în registrele respective, fără ca cumpărătorul, căruia îi incumba sarcina de a veghea ca această transcriere să se facă, se pîtă opune femeii înzestrate reua ei credință sau negligență. Cas.

tiune, drepturile rezultând
 din actele menționate la
 art. precedent nu se pot
 opune celor de al treilea
 cărî au drepturi asupra

imobilului. (Pr. 722, 724.
 —Civ 1295, 1802) (Art. 3,
 1^o, L. Fr. 26 Mart. 1855). 1).
724. Contractele de a-
 rende sau închiriere, pe

I 422/90. Bul pag. 1371.

c) Chiar dacă s'ar admite ca
 chrisul femeii, recunoscut de
 legea Caragea, e un drept real și
 că acest drept curge de la lege,
 n'ar fi supus transcripției ce-
 rută de art. 722 procedura civilă,
 pentru conservarea lui, totuși
 consecința recunoșterii unui a-
 semenea drept n'ar putea fi alta
 de cât aceea de a face să treacă
 imobilul succesiunii în mână ori
 cărui achisitor cu sarcina respec-
 tării din parte'i a acestui drept
 numai pentru viitor, iar nu și
 pentru veniturile percepute în
 trecut și însușite în întregul lor
 de fostul proprietar, din care n'a
 plătit consufructuarului (chrisis-
 tului) partea cuvenită lui. Cas. I.
 474/91. Bul. pag. 1313.

d) Tote drepturile cărî au o in-
 fluentă asupra unor bunuri și
 care decurg dintr'o hotărîre ju-
 decătorească subsistă și pot fi o-
 puse celor de al treilea, fără ca
 acele hotărîri să fi fost transcrise
 în registrele de transcripțiuni, de
 ôre-ce art. 722 din procedura ci-
 vilă nu prevede transcrierea unor
 asemenea hotărîri. Așa dar, o ipo-
 tecă nu poate fi oposabilă cui-va
 dacă între acesta și cel care a
 constituit ipoteca intervenise deja
 anterior facerei ipotecei o hotă-
 rîre judecătorească, prin care con-
 stată judecătorește că dînsul, iar
 nu constituitorul ipotecei, avea
 dreptul de proprietate asupra
 imobilului ipotecat, cu tôte că
 acea hotărîre n'a fost transcrisă
 în registrele de transcripțiuni.

Cas. I 335/94. Bul. pag. 1030.

e) Actul prin care se constituie
 un drept de uzufruct asupra unui
 nemiscător, nu pôte fi oposabil
 terțiului detentor al acestui ne-
 miscător, dacă n'a fost transcris
 în registrele respective. Cas. I
 397/94. Bul. pag. 1200.

1) a) Vîndarea spre tăiere a unei
 păduri făcută cu scopul de ex-
 ploatare a moșiei pe care ea este
 sădită, nu pôte fi oposabilă cum-
 părătorului moșiei, cu act au-
 tentic și transcris în regulă, chiar
 dacă acea vîndare ar fi anterioară
 și constatată printr'un act cu dată
 certă netranscris. Cas. I 61/91.
 Bul. pag. 146.

b) De și este adevărat că drep-
 turile care rezultă din vîndarea
 perfectă între părți nu se pot o-
 pune celor de al treilea când e
 vorba de un lucru nemiscător de
 cât prin transcrierea actului de
 vîndare, de unde rezultă conse-
 cința că dacă imobilul s'ar vinde
 de proprietar la mai multe per-
 sone, mai înainte prin act ne-
 transcris și în urmă prin act în
 regulă transcris, cumpărătorul
 din urmă care a transcris actul
 său, l'pôte opune cu succes celor
 alții; acest principiu însă nu și
 are aplicațiunea și în cazul în
 care se stabilește că o a doua
 vîndare a fost rezultatul unei si-
 mulațiuni sau al unei fraude con-
 certată între vînzător și cum-
 părător ulterior contra primului
 achisitor. Cas. I 200/95. Bul. pag.
 574.

un timp mai lung de trei ani, nu se pot opune celor de al treilea, de cât atunci când ele se trec prin extract în registrul de transcripțiune. (Pr. 723.—Civ. 1394) (Art. 3, 2^o, L. Fr. 26 Mart. 1855).¹⁾

725. Inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor se va face în registrul tribu-

nalului unde se află situat imobilul, conform regulilor prevădute prin Codicele civil. (Pr. 726, ur.—Civ. 1780, ur. 1823).²⁾

726. Spre a se ordona inscripțiunea actului de privilegiu sau ipotecă, se va face cercetare în registrul de inscripțiuni și transcripțiuni, de un jude-

¹⁾ a) Un act de renunțare la dreptul ce ar putea cine-va, din cauza unor nulități ce afectă în privință o ordonanță de judecațiune, ca să ceară anularea acelei ordonanțe și revendicarea imobilului, nu este prevădut de art. 721 proc. civilă între actele ce au a fi transcrise. De almintrelea, fiind vorba de un act nul, ratificarea n'are trebuință a fi transcrisă.

Omisiunea nu poate da loc la casare de cât când este esențială.

Când punctele omisiunii n'ar fi putut avea nici o influență asupra judecării cauzei, nu este omisiune esențială. Cas. I 107/89 Bul. pag. 294.

b) Omisiunea de a se pronunța asupra unui punct cerut nu constituie un motiv de casare, dacă nu este esențială. Ast-fel ar fi cazul când s'ar invoca ratificarea unui contract de către o parte care n'a participat la el. Cas. I 112/89 Bul. pag. 301.

c) Contractele de locațiune făcute pe un termen mai lung de trei ani, dar netrecute în registrele de transcripțiuni, conform art. 724 din procedura civilă, nu sunt nule în ce privește pe cei

al treilea pentru întreg termenul locațiunei, ci numai reducibile la trei ani. Cas. I 270/94 Bul. pag. 859.

d) Tote drepturile cari au o influență asupra unor bunuri și cari decurg din hotăriri judecătorești subsistă și pot fi opuse celor de al treilea, fără ca acele hotăriri să fi fost transcrise în registrele de transcripțiuni, de oare-ce art. 722 din procedura civilă nu prevede și transcrierea unor asemenea hotăriri. Așadar, o ipotecă nu poate fi oposabilă cui-va, dacă între acesta și cel care a constituit ipoteca intervenise deja anterior facerei ipotecei o hotărire judecătorească, prin care se constata judecătoresce că dînsul, iar nu constitutorul ipotecei, avea dreptul de proprietate asupra imobilului ipotecat, cu toate că acea hotărire n'a fost transcrisă în registrele de transcripțiuni. Cas. I 335/91. Bul. pag. 1030.

²⁾ a) Imprejurarea că ordonanța de inscripțiune a unei ipotecei a fost sub-scrisă nu numai de președinte, ci de întreg comitetul tribunalului nu anulează inscripțiunea. Cas. II 72/90 Bul. pag. 848.

cător comisar asistat de grefier, spre a se vedea dacă există diferite alte sarcini sau drepturi asupra aceluia imobil.

Se va prezenta tot d'odată și titlurile, dacă există, despre proprietatea obiectului supus la privilegiu sau ipotecă.

Mențiune despre aceste cercetări și aceste titluri, sau despre constatarea liniștitei posesiuni, se va face în actul de inscripțiunea ipotecei sau privilegiului. (Pr. 712, 725, 727, ur. — Civ. 1780, ur.)

727. Pe actul original, pe lângă certificarea datei și numărului de ordine, cerută de art. 1782 din Codicele civil, se va transcrie și actul de inscripțiune, așa cum s'a trecut în registrul de inscrip-

țiune. (Pr. 725, ur. 728. Civ. 1780 ur.)¹⁾

728. Aceleași formalități de inscripțiune se vor urma, când în virtutea art. 1814 din Codicele civil, o ipotecă se va muta de pe un imobil pe altul.

Mențiunea despre această mutare se va face pe marginea primirei inscripțiunei. (Pr. 725, ur.)

CARTEA VII

TITLUL IX.

Dispozițiuni generale.

§ 1. — *Despre termene*

729. Termenele (sorocéle) cuprinse în procedură se înțeleg pe zile libere, adică nu se socotesc nici ziua când s'a început, nici ziua când se împlinește termenul. (Pr. 730, ur.) (Pr. Gen. 737).²⁾

Sub-directorul căilor ferate, poate face recurs în casațiune în limitele puterii ce i sunt acordate de către directorul-general. Cas. II 80|86. Bul. pag. 619.

b) Este în termen legal supra-licitarea, când este pusă în a 8 zi liberă din ziua licitărei provisorie. Cas. II 113|87. Bul. pag. 807¹⁾

c) Termenul de zece zile prevăzut de art. 20 din legea de urmărire în care trebuie să se facă contestațiunile la urmărire, câtă să fie calculate pe zile libere, conform art. 729 din pro-

¹⁾ a) Pentru autentificarea unui act de donațiune nu se cere îndeplinirea unor anume formalități, prin urmare este îndestulător ca procesul-verbal de autentificare încheiat de tribunal să constate că părțile sau prezentat în persoană și au declarat voința lor. Cas. I 91|87 Bul. pag. 178.

²⁾ a) În materie de exproprieri, termenul de recurs fiind de opt zile din ziua pronunțării juriului, ele trebuiesc calculate pe zile libere.

730. Termenii însemnați cu lunile sau săptămânile, se împlinesc în ziua luni sau a săptămânii, corespunzătoare cu ziua punctului de plecare.

Termenul care, plecând de la 29, 30 sau 31 ale

lunei, se împlinesc într-o lună care nu are acea zi corespunzătoare, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a luni. (Pr. 729, 731.—Co. 307) (Pr. Gen. 738).¹⁾

731. Orice termen care

cedura codului civil. Cas. I 57/90. Bul. pag. 154.

d) Termenul de o zi prevădută de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precădă executarea, câtă să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotască nici ziua când s'a început nici ziua când se împlinesc. Cas. I 69/92. Cas. I 69/92. Bul. pag. 136.

e) Dupa art. 896 al. IV din codul de comerț, termenul de apel în contra sentințelor date în materie de faliment este de 15 zile, care asemănat art. 729 din procedura civilă, câtă a se calcula pe zile libere, adică fără a se socoti nici ziua de când a început a curge termenul, nici aceea în care el se împlinesc. Cas. II 424/94. Bul. pag. 1181.

f) Termenul de 30 zile al apelului contra hotărârilor date contradictorii, prevădută de art. 896 din codul de comerț, câtă a se calcula, în virtutea art. 881 din același cod, conform prescripțiilor art. 729 din procedura civilă, întru cât codul de comerț nu conține nici o dispozițiune specială în această privință. Așa dar, asemănat art. 729, la calcularea acelor 30 zile nu trebuie a se computa nici ziua anterioară de la începerea termenului,

nică cea din urmă. Cas. II 253/95. Bul. pag. 1405.

g) Dupa art. 57 din legea timbrului, termenul de apel contra proceselor-verbale încheiate de către agenți fiscali, prin care constată contravențiunile la această lege și se pronunță condamnățiunea, este de zece zile, și el trebuie, asemănat art. 729 din procedura civilă, a fi calculat pe zile libere, nesocotindu-se adică nici ziua de când a început, nici aceea în care se împlinesc termenul. Cas. I 162/96. Bul. pag. 676.

1) a) Termenile însemnați cu lunile se îndeplinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare. În cas când se împlinesc, într-o Duminică, zi de sărbătoare sau vacanță, se va prelungi pentru cea întâi zi de lucru. Cas. I 31/86. Bul. pag. 31.

b) Termenile cu lunile, dupa procedura civilă, se împlinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare, dispozițiunea legii speciale a curții de casațiune, că nu se ține în seamă, ziua în care începe și în care se sfârșesce, fiind abrogată. Cas. I 218/86. Bul. pag. 520.

c) Termenul de recurs în casațiune în materii civile este de trei luni, socotite de la comunicarea hotărârii, împlinindu-se

se va împlini într'o duminică, și de vacanță sau altă și de sărbătoare legală, se va prelungi pentru cea d'întăiu și de lucru următoare. (Pr. 730, 732, ur.— L. Vac. 1) (Pr. Gen. 739).¹⁾

în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare. Cas. I 101/87. Bul. pag. 190, 430/88. Bul. pag. 919.

d) Este în termenul legal supra-licitarea, când este pusă în a 8 și liberă din ziua licitărei provisorie. Cas. II 113/87. Bul. pag. 807.

e) Termenele însemnate cu lunile sau cu săptămânile în procedură să împlinesc în ziua, luna sau săptămâna corespunzătoare cu ziua punctului de plecare. Este, prin urmare, tardiv recursul făcut a doua și dacă ziua în care trebuia făcut nu este nici Duminică nici sărbătoare legală. Cas. I 324/92. Bul. pag. 876.

f) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată date de judecătorile de pace în materie civilă este de o lună, care, asemănat art. 730 din procedura civilă, se împlinesc în ziua lunii corespunzătoare cu punctul de plecare. Cas. I 488/95. Bul. pag. 1421.

¹⁾ a) Grefa curței de casațiune nefiind obligată, prin lege, să lucreze în timpul vacanțelor mici, părțile nu sunt dator să depună recursurile lor la grefă de cât în cea d'întăiu și de lucru următoare, când ele s'ar împlini într'una din zilele acestor vacanțe. Cas. I. 4/86. Bul. Pag. 523.

b) Termenele care se împlinesc într'o vacanță mare nu se prelungesc până la expirarea ei.

732. Termenii reguțați de legiuitor nu se pot scurta nici prelungi de cât în casurile când legea le dă această facultate. (Pr. 733, ur.) (Pr. Gen. 741).²⁾

733. Expirarea unui ter-

Legiuitorul prin art. 731 din procedura codului civil, înțelege vacanțele de scurtă durată. Cas. II 115/89. Bul. pag. 1054.

c) Termenele care se împlinesc într'o și de Duminică, vacanță sau de ori-ce altă și de sărbătoare legală, se prelungesc pentru cea d'întăiu și de lucru următoare. Cas. I 84/92. Bul. pag. 198.

d) Termenele însemnate cu lunile sau săptămânile în procedură se împlinesc în ziua lunii sau săptămânii corespunzătoare cu ziua punctului de plecare.

Este, prin urmare, tardiv recursul făcut a doua și dacă ziua în care trebuia făcut nu este nici Duminică nici sărbătoare legală. Cas. I 324/92. Bul. pag. 876.

e) Asemănat art. 731 din procedura civilă, combinat cu art. 1 din legea asupra vacanțelor, termenele care se împlinesc în timpul vacanțelor mici atât să fie prelungite până la prima și dupe expirarea lor. Așa dar, cu drept cuvânt a fost fixată supra-licitarea unui imobil a căruia vânzare provisorie a avut loc la 17 Decembre, pe ziua de 2 Ianuarie viitor, acesta fiind prima și de lucru dupe vacanța Crăciunului. Cas. II 196/95. Bul. pag. 1229; Cas. II 159/95. Bul. pag. 1122.

²⁾ a) Termenele care se împlinesc într'o și de Duminică, vacanță sau ori-ce altă și de sărbătoare

men acordat de lege pentru exercițiul unui drept, atrage cu sine căderea dreptului. (Pr. 320, 732, 734.) (Pr. Gen. 742) ¹⁾.

734. Cu toate acestea, termenul se va suspenda prin mórtea părții.

Elnu își va începe cursul, în contra moscenitorilor săi, de cât de la expirarea termenului pentru a face inventar și a delibera. (Pr. 321, 733. — Civ. 706.) (Pr. Gen 743).

§ 2.—Despre nulități.

735. Se va declara nul,

legală, se prelungesc pentru cea d'ânteuă di de lucru următoare. Cas. I 84/92. Bul. pag. 193.

b) Când o urmărire imobiliară a fost redeschisă după ce ea fusese închisă pentru nepresintarea părților, nu e nevoie ca nouile afpte și publicațiuni să conțină termenul de 3 luni prevădut de art. 510 din procedura civilă. Cas. II 212/95. Bul. pag. 1250.

c) Instanța de trimitere ne având alte drepturi și atribuțiuni de cât acelea cu care e investită prin decisiunea de casare, urmază că, ordonanța de adjudecare casată cu efect de la data depunerii prețului, pune cauza și părțile în aceeași stare în care se aflau când s'a eliberat ordonanța, în cât adjudecatorul, depune în urmă valórea creanței care a dat loc la casarea ordonanței, înainte ca tribunalul de trimitere să fi fost sesizat cu judecarea din nou a

sub condițiunile prescise la vale, orî-ce act de procedură făcut cu călcarea acestei legi:

1^o. Dacă actul este făcut de un magistrat sau oficer judecătoresc necompetinte

2^o Dacă călcarea formelor a causat părții care o invocă o vătămare, pe care nu o póte repara de cât anulând actul.

3^o Dacă nulitatea actului este formal pronunțată de lege. (Pr. 736, ur.) (Pr. Gen. 745). ²⁾.

736. Nulitatea se va pronunța numai după ce-

diferendului, o asemenea depunere este făcută în termen util și tribunalul, liberând o nouă ordonanță de adjudecare, nu se póte pretinde că a prelungit de la sine termenul prevădut de lege și că a violat art. 372 din procedura civilă. Cas. II 40/97 «Dreptul» 18/97.

1) a) Excepțiunea de nulitatea unei opozițiuni contra unei decisiuni dată în lipsă, basată pe motivul că ea este făcută de o persoană streină, care nu avea mandat din partea celui în drept, constitue o cestiune peremptorie de fond, ear nu o excepțiune de nulitatea actelor de procedură și ca atare ea póte fi ridicată chiar dupe ce procesul s'a ple-dat în fond. Cas. II 198/92. Bul. pag. 1062.

2) a) Nulitatea unui act de procedură făcut cu călcarea formelor prescise de lege cu ocași-

rerea părții în favoarea că-
ria legea a admis-o, sau
care va avea un interes a
o opune.

nea judecăței urmate la instanța
de apel se poate invoca fie pe cale
de recurs în casațiune fie pe cale
de contestațiune la executare.

O dată însă ce partea a usat de
una din aceste căi, nu-i mai este
permis a se folosi și de cea d'a
doua, chiar dacă a renunțat la
cea d'ântâiu. Cas. I 34/89 Bul.
pag. 53.

b) Citațiunea ulterioară nu poate
fi nulă când este constat că
tote citațiunile anterioare au fost
adresate părții la domiciliul ales
și dânsa în tot-d'a-una a răspuns
la ele prin presintarea sa fără să
ridice ver-o obiecțiune. Cas. II
6/89 Bul. pag. 93.

c) Termenul de 40 zile, prevă-
dut pentru citațiuni de art. 78
din procedura civilă, nu se cere
de cât pentru prima înfățișare.
Așa dar, citațiunile scóse în urma
unei cereri de opozițiune pot fi
făcute cu un termen mai scurt.
Cas. I 356/91 Bul. pag. 981.

d) Este admisibilă contestațiune
având de obiect anularea
executării unei hotărâri pe mo-
tiv că citațiunea făcută părții
pentru ziua în care s'a pronun-
țat nu i s'a predat în conformi-
tate cu legea de procedură ci-
vilă, din care cauză dânsa nu s'a
presentat la înfățișare. Cas. I
221/92 Bul. pag. 566.

e) Cererea făcută de cine-va sub
formă de contestațiune, tinzând
a denega ori-ce valoare juridică
unei hotărâri pronunțată în lip-
să-i, pe motiv că ea a fost dată
în urma unei citațiuni nule, nu
constitue o cerere propriu disă
de contestațiune la executare, ci

Ministerul public va pu-
tea de la sine invoca o nu-
litate, în toate casurile când
este obligat de lege a lua

o cerere de a se declara nul un
act de procedură făcut cu căl-
careea legii, declarațiune care a-
trage ca consecință și anularea
hotărârei. De aci urmăză că o a-
tare cerere exercitată înaintea
instanței de la care emană acel
act nu poate fi respinsă pe motiv
că ea constituind o contestațiune
la executare, nu e admisibilă de
cât dupe ce hotărârea s'ar pune
în curs de executare. Cas. I 10/93
Bul. pag. 577.

f) De și, în adevăr prescriptiū-
nile art. 195 din procedura ci-
vilă în ce privesce ascultarea
martorilor, sunt cerute de le-
giuitor ca garanție pentru gra-
dul de încredere ce trebuie să
se dea declarațiunilor lor, întru
cât însă conform art. 735, al II
din aceeași procedură, partea
care invocă neobservarea lor nu
probéză că a fost lezată în ceva,
și că leziunea ce i s'a causat
nu se poate repara de cât prin a-
nularea procedurii ascultării
martorilor, hotărârea întemeiată
pe asemenea dispozițiuni nu se
poate casa. Cas. I 231/93 Bul. pag.
591.

g) De și după art. 8 din regu-
lamentul hotărânicilor se prevede
că termenul însemnat pentru
venirea la fața locului să nu fie
mai mic de trei luni, întru cât
această dispozițiune nu are nici o
sanctiune și partea nu dove-
deșce că i s'ar fi causat ver-o
prejudiciu inreparabil, prin faptul
că a fost citat într'un termen mai
scurt, nu poate să invoce nulita-
tea citațiunei. Cas. I 297/94 Bul.
pag. 934.

concluziuni, precum și în materii de ordine publică. (Pr. 80, 735, 737). (Pr. Gen. 746) ¹⁾.

737. O procedură nu

h) De și art. 80 din legea creditului ficiar prescrie ca hotărârile arbitrilor pronunțate asupra contestațiunilor ce se ivesc între societate și debitorii săi nu sunt supuse la verii o acțiune în nulitate, acesta însă are loc numai atunci când o asemenea hotărâre a fost dată de arbitri constituiți în conformitate cu regulile stabilite de zisa lege, iar nu și în cazul în care dênșii au fost numiți prin n:observarea și calcarrea acelor reguli. Cas. I 333/95. Bul. pag. 912.

i) În lipsa unor dispozițiuni speciale în codul de procedură penală, în ce privește notificarea citațiunilor ce se fac părților în în materie corecțională, câtă să se aplice formalitățile prescrise de dreptul comun, adică procedura civilă. Cas. II 224/96. Bul. pag. 757.

j) Nulitatea prevădută de art. 720 Codul comercial nu se poate invoca de cât de către creditorii falitului. Cas. II 155/96 «Dreptul» 67/96.

1) a) Pentru înmânarea citațiunei, dacă persoana lipsesce de la domiciliu, agentul judecătoresc trebuie să constate într'un mod clar și neîndoios că s'a îndeplinit cerințele legii și s'a păstrat građațiunea prescrisă de art. 74 din procedura civilă; prin urmare, când citațiunea se dă unui servitor, fără să se constate prin proces verbal în mod expres și precis că, în lipsa adresantului, n'a găsit nici o rudă la domici-

se va anula de cât de la actul care a dat naștere la acea nulitate. (Pr. 735. ur.) (Pr. Gen. 748) ²⁾.

liul acestuia, citațiunea este nulă. Cas. I 221/92 Bul. pag. 536.

b) Cererea făcută de cine-va sub formă de contestațiune, tinzând a denega ori-ce valoare juridică unei hotărâri pronunțată în lipsă-î pe motiv că ea a fost dată în urma unei citațiuni nule, nu constituie o cerere propriu zisă de contestațiune la executare, ci o cerere de a se declara nul un act de procedură făcut cu încălcarea legii, declarațiune care atrage ca consecință și anularea hotărârei. De aci urmăzează că o atare cerere exercitată înaintea instanței de la care emană acel act nu poate fi respinsă pe motiv că ea constituind o contestațiune la executare nu e admisibilă de cât după ce hotărârea s'ar pune în curs de executare. Cas. I 10/93 Bul. pag. 577.

c) Toate actele făcute de falit în ziua pronunțării sentinței declarative de faliment sunt nule; însă această nulitate nu este creată în favoarea falitului, ci în favoarea creditorilor săi, și, deci, numai dênșii o pot invoca. Cas. II 155/96 Bul. pag. 1057.

2) a) Când se casază o ordonanță de adjudecare, competența tribunalului de trimitere este limită de a începe de la actele de procedură anulate.

Este suficient ca actele să fie comunicate parchetului, pentru ca ori care procuror să poată lua cunoștință de ele, parchetul fiind indivisibil.

Opozițiunea la urmărire, între-

TITLUL II.

Dispozițiuni transitorii.

738. Acest codice de procedură se va aplica de odată cu punerea în lucrare a Codicelui civil. (Civ. 1913).

739. Procesele cari, la promulgarea acestei legi, se vor afla, judecându-se în drit, la tribunalele și curțile de peste Milcov,

saū la curtea de Casațiune, după legea din 1847, se vor reîncepe la tribunalele de județe competinți, pentru a se judeca din nou după acest codice.¹⁾

740. Tote legile, decretetele, regulamentele, instrucțiunile saū deslegările ministeriale, relative la procedură, sunt și rămân desființate de la aplicarea acestei legi, afară

meiată pe indivisiunea imobilului este tardivă, când se face chiar în ziua adjudecării.

Din aște se constată că titlu executoriu era menționat în ele, așa că mijlocul este nexact.

Erorile neînsemnate care privesc la descrierea imobilului, sunt neadmisibile, neavând nici un interes pentru parte. Cas. II 140/86. Bul. pag. 983.

b) Când procedura în materie de vîndare silită va fi casată, se va începe de la lucrarea recunoscută ca abătută de la forme. Cas. II 139/87. Bul. pag. 1030.

c) Când procedura este casată ea se va reîncepe de la lucrarea recunoscută ca abătută. Ast-fel când într'un recurs contra unei ordonanțe de adjudecațiune procedura declarată nulă și care a atras casarea, este acea urmată în cauză cu ocazia depunerii pînului de către adjudecatar, de la acest act urmează să se reîncepă lucrarea. Cas. II 134/89. Bul. pag. 879.

d) Termenul de 40 zile prevădut pentru citațiuni de art. 78 din procedura civilă, nu se cere

de cât pentru prima înfățișare. Așa dar, citațiunile scose în urma unei cereri de opozițiune pot fi făcute cu un termen mai scurt. Cas. I 356/91. Bul. pag. 981.

e) Când asupra depunerii unei creanțe drept preț al adjudecațiunei se ridică contestațiuni, aceste contestațiuni cată a fi judecate în prezența părților și după chemarea lor formală; judecarea lor fără citarea părților și în camera de consiliu atrage casarea ordonanței de adjudecațiune, însă numai de la actul declarat nul care, în acest cas, este procesul-verbal prin care s'a admis creanța drept preț. Cas. II 132/91. Bul. pag. 1041.

¹⁾ a) O lege nouă de competență mai nefavorabilă de cât cea veche nu are putere retroactivă. Ast-fel fiind, curtea cu jurați este competente a judeca crimele prevădute de art. 124 Codul penal, chiar în urma legii din 29 Maiu 1893 care au deferit aceste cauze tribunalelor corecționale, când legea nouă de competență le-a găsit pendinte înaintea juriului. Cas. II 275/97 «Dreptul» 43/97.

de dispozițiunile de procedură cuprinse în Codicele comercial.¹⁾

741. Dispozițiunile legii Curții de Casațiune, contrarii dispozițiunilor acestui codice, rămân abrogate.²⁾

1) a) Noua lege de procedură civilă se aplică în ce privește condițiunile și formalitățile ascultărei martorilor, chiar pentru fapte petrecute sub vechile legiuri, fără ca prin acesta să se atace principiul neretroactivității legii. Ast-fel femeile cari erau incapabile dupe vechia leguiera Caragea a fi ascultate ca martore, pot fi primite astăzi în acea calitate de ore ce capacitatea martorului se regulază dupe noua lege de procedură civilă, Cas. I 130/93. Bul. pag. 319.

2) a) Termenele cu lunile, după procedura civilă, se împlinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare, dispozițiunea legii specială a curții de casațiune, că nu se ține în seamă, ziua în care începe și în care se sfîrșește, fiind abrogată. Cas. I 218/86 Bul. pag. 520.

b) În materie de contestațiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar și de înalta curte de casațiune, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 144/88 Bul. pag. 472; 81/88 Bul. pag. 231.

c) Nu este admisibilă opozițiunea chiar înaintea curții de casație în contra hotărârilor date de ea, în lipsă. în materie de contestațiuni la executare. Cas. I 180/90 Bul. pag. 589; Cas. I 270/90 Bul. pag. 81.

d) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care

742. Tote procesele și actele judecătorești, câte se vor afla pendinte la curți și tribunale, în momentul aplicărei acestei legi, se vor regula și judeca după formele prescri-se de această procedură.³⁾

suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cesțiuni de proprietate. Cas. II 405/90 Bul. pag. 1023.

e) În materie de contestațiuni la executare silită nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în casul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovada de primirea citațiunei pentru termenul când s'a pronunțat hotărârea în lipsă-i era falsă și că dânsa a și atacat această dovadă în fals înaintea instanțelor competente. Cas. I 401/91 Bul. pag. 1106; Cas. I 454/91 Bul. pag. 1241.

f) Recursul în casație nu este deschis în contra hotărârilor definitive date asupra fondului procesului; așa dar, hotărârea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunei ce-i este diferită, până la resolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefiind o hotărâre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casațiune de cât o dată cu hotărârea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193/92 Bul. pag. 476.

3) a) Contestațiunile făcute la o urmărire imobiliară, în virtutea hotărârei curții de apel, nu poate fi judecate de cât tot decă-

743. Procesele pendinte la consistorii sau la mitropolie ori episcopii în momentul punerii în lucrare a acetsui codice și codicelui civil, vor trece, cele de la consistorii la tribunalele de întâia instanță, și cele de la mitropolie sau episcopii la curțile apelative respective.¹⁾

744. Publicațiunile făcute pentru vîndarea silită a imobilelor, conform legiuirilor vechi, nu se vor mai înnoi, ci adjudecațiunea numai, la termenul publicat, se va urma conform acestei proceduri. (Pr. 536).

745. Regulile privitoare la facerea și executarea hotărnicilor se vor determi-

na printr'un regulament de administrațiune publică : până atunci vor rămânea în ființă regulile speciale astă-dî în vigore. (Rg. Hot. din 6 Martie 1868).²⁾

746. Se vor regula, sub forma regulamentelor de administrațiune publică :

a) Formulare pentru actele de procedură cele mai usuale ;

b) Diferitele tarife de plăți și cheltueli judecătorești pentru expertisă, martori, copii de acte, citațiuni, somațiuni, execuțiuni silită, urmăriri și licitațiuni transcripțiuni de mutațiuni inscripțiuni de ipotece, și altele. (Reg. 31 Martie 1866. Reg. 28 Martie 1868).

tre această instanță care a pronunțat hotărîrea investită cu formula executorie. Cas. I Sent No. 313/86. Bul. pag. 781.

¹⁾ a) O lege nouă de competență mai nefavorabilă de cît cea veche nu are putere retróctivă. Ast-fel fiind curtea cu jurați este competentă a judeca crimele prevăzute de art. 124 Codul pen. chiar în urma legii din 29 Maiu 1893 care au deferit aceste cauze tribunalelor corecționale, când legea nouă de competență, le-a găsit pendinte înaintea jurului. Cas. II 275/97.

«Dreptul» 43/97.

²⁾ a) Executarea hotărîrei dată asupra unei hotărnicii se face fără nici o somațiune prealabilă.

O hotărîre care a rămas definitivă, prin nefacerea de opoziție, apel și recurs în casatie, singurile căi de retractarea ei, nu mai pôte fi revocată pe cale de contestațiune la executarea ei pentru că n'ar fi fost citată partea, căci prin acesta s'ar ataca principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 386/89. Bul. pag. 1023.

REGULAMENT ¹⁾

de

Cheltueli pentru experti, martori și cercetări la fața
locului, prin judecători misionați de Tribunale
și Curți în materii civile.

Prom. și Publ. în M. Of. No. 73 din 28 Martie 1868.

CAPITOLUL I.

Justiția de pace.

Tarifa martorilor și experților.

Art. 1. Se va taxa martorului, ce are o profesiune
oare care și care va fi ascultat de către judecătorul
de pace, o sumă echivalentă cu o zi de muncă,
și dacă martorul a fost silit pentru a veni să mărturisască, să se înlocuască în profesiunea sa prin un altul, rămâne la înțelepciunea judecătorului a ho-

tări sporul ce s'ar putea acorda martorului, peste taxa legală.

Se va taxa martorului fără de profesiune un leu.

Nu se vor da cheltueli de călătorie dacă martorul e domiciliat în plasa în care este ascultat.

Dacă martorul e domiciliat afară din plasă și la o depărtare de jumătate miriametru ($\frac{1}{4}$ de poștă) de locul unde va face depunerea i se va acorda prețul unei zile de muncă

¹⁾ Acest Regulament este decretat în baza art. 748 din procedura Codului Civil. — A se ve-

dea cuprinsul acestui articol, precum și Regulamentul Judecătorilor de pace.

de fie-care miriametru de părtare, ce va cădea între domiciliul său și locul unde a mers a face depozitiunea ¹⁾.

2. Taxa expertilor înjustiția de pace va fi aceeași care e și a martorilor și nu îi se va acorda cheltueli de călătorie de cât în aceleși cazuri ²⁾.

CAPITOLUL II.

Tribunalele de prima instanță și curțile.

Expertii.

3. Se va taxa expertilor de orice natură pentru fie-care vacațiune de trei ore când vor opera în locul în care domiciliază sau în depărtare de două miriametre și anume în București, Iași, Galați, Craiova, Focșani, Brăila, Severin, Ploiești și Botoșani.

Pentru meseriași sau muncitori, 2 lei.

Pentru arhitecți și orice fel de artiști, pentru verificali descripți sau omeni de știință de orice fel, 4 lei.

În cele alte județe:
Meseriașilor și muncitorilor, 1 leu și 50 bani.

4. Deosebit de acesta, când vor merge peste jumătate miriametru se vor acorda de fie-care miriametru pentru cheltueli de călătorie atât la dus cât și la întors, și pentru nutrimenul arhitecților și alilor artiști sau omeni de știință de tot felul:

Acelor din București, Iași, Galați, Craiova, Focșani, Botoșani, Brăila, Severin și Ploiești, lei nouă 4.

Celor de prin cele-alte județe, lei 2 b. 50.

5. De va cere trebuința a se transporta un muncitor peste o depărtare de jumătate miriametru i se va acorda 1 leu, 50 bani de miriametru, atât pentru mergere cât și pentru întorcere.

Martorii.

6. Se va taxa martorul după trepta și profesiunea sa, o di pentru depozitiunea sa, și dacă nu va fi fost ascultat în cea dintâi di, pentru care va fi fost ci-

¹⁾ A se vedea art. 14—18 din Regulamentul Judecătoriilor de pace din 23 Iulie 1894.

²⁾ A se vedea art. 10—14 din același regulament.

lat, i se vor socoti pe di-
lele ce va sta față, afară
de cheltuelile de călătorie,
dacă martorul va domici-
lia la o depărtare mai mare
de jumătate miriametru de
la locul în care se face
cercetarea.

Maximum taxeî marto-
rilor pe fie-care di va fi
de 5 lei și minimum de
2 lei.

Cheltuelile de călătorie
sunt fixate la 3 lei de mi-
riametru, pentru dus și
întors.

CAPITOLUL III.

Cercetări în fața locului prin judecători misio- nați de tribunale și curți.

7. Veri de câte ori va
urma a se face o cerce-
tare sau anchetă în fața
locului (afară de orașul de
reședință al tribunalului
sau curței), cheltuelile de
transport vor privi în
comptul părții care a pro-
vocat sau cerut facerea u-
nei asemenea cercetări,
sau în lipsă de o aseme-
nea provocare sau cerere,
cheltuelile de transport se
vor purta de către partea
reclamată sau acea parte
care urmărește executarea

resoluțiunei ce ordonă cer-
cetarea în fața locului.

Aceste cheltueli, asemă-
nate după depărtare și loc,
atât pentru dus cât și pen-
tru întorsul judecătorului,
vor fi depuse la grefă de
către partea interesată mai
înainte de a se procede
la cercetare.

8. Când cercetarea lo-
cală va fi ordonată din o-
ficiu și nici una din părți
nu se va interesa a înlesni
transportarea în fața lo-
cului și întorcerea îndărăt
a judecătorului misionat,
cheltuelile vor privi pe
partea ce a pierdut jude-
cata.

Echivalentul esact și pre-
cis al cheltuelei de tran-
sport pentru dus și întors
în cazul articolului prece-
dent, rămâne în facultatea
judecătorului a-l fixa, de-l
va cere, bine înțeles fiind
că el în totul va observa
cea mai strictă economie.

9. În cas de a se re-
clama cheltueli de tran-
sport neefectuate încă, de
către foștii judecători sau
herezii lor, aceste cheltu-
eli nu vor putea fi soco-
tite de cât pe suma de
dece lei pe di, dacă s'a
transportat la o depărtare

mai mare de cât cinci chilometri, de la reședința lor, și de 15 lei pe zi, dacă s'aun dus la o depărtare mai mare de două miriametri.

Veri de câte ori statul avansază de la sine cheltuelile de transport, are preferința de îndestulare înaintea orî cuî, din avere perdebtorului judecăteli, când acesta are avere, și

în cas contrariu, se îndestulază de la câștigătorul judecăteli.

10. Implinirea banilor avansați în casul articolului precedent se va urmări prin toate mijlocele de drept.

11. Tote ofisele, ordinele și instrucțiunile câte vor fi date de mai nainte în această materie, sunt și remân abrogate.

REGULAMENT

pentru

Taxele publicațiunilor judecătorești în Monitorul Oficial.

Prom. și publ. în M. Of. No. 4 din 5 Ianuarie 1880.

Art. 1. Pentru înserarea actelor judecătorești, ce legile prevăd a se publica în Monitorul Oficial, se va plăti, de partea în favoarea căreia se face înserarea, următoarele taxe:

Lei cinci pentru o publicațiune, care nu va trece peste 50 linii;

Lei dece pentru o publicațiune, care va trece peste 50 linii.

Orî-ce alt act, fie jude-

ciar, administrativ sau particular, care s'ar introduce în publicațiunile judecătorești, s'aû s'ar alătura pe lângă dînosele, precum acte de ipotecă, sentințe, es-tracte de sentințe, coman-damente, petițiuni, interogătoare, jurăminte, înscrise și alte asemenea, se va considera o publicațiune separată, plătindu-se lei cinci pentru fie-care act, cînd el n'ar trece peste

50 linii, și lei de ce când
ar trece peste 50 linii. | sau interliniile, se consi-
deră linii întregi.

Linia sau randul se va
calcula de 30 litere. | **2.** Dispozițiunile con-
trarii acestui regulament

Fracțiunile unei linii, | se abrogă.

PROCEDURA CIVILĂ

CONVENȚIUNI DIPLOMATICE

Declarațiunea Ministrului afacerilor străine al României în privința reciprocității executărilor sentințelor.

Sub-semnatul, Ministru secretar de Stat la Departamentul afacerilor străine al României, declară, în urma unei înțelegeri stabilite cu guvernul Majestății Sale Imperiale și Regale Apostolice, că s'a constatat că conform legilor în vigoare în țările respective, *sentințele și decisiunile pronunțate în materie civilă, comercială, maritimă și de schimb, de către autoritățile judiciare competente ale uneia din aceste țări, și care au trecut în forță de lucru judecat, sunt executorii în cea-altă, sub condițiunea reciprocității.*

Presenta declarațiune va fi schimbată contra unei declarațiuni analoge a *Exc. Cancelarului Imperiului Austro-Ungar*, Ministrul al Casei Imperiale și al afacerilor străine și coprinderea sa va fi comunicată fără întârziere autorităților judiciare respective, pentru ca principiul reciprocității mai sus enunțat, să-și găsească aplicațiunea în toate cazurile cînd sentințe sau decisiuni de această natură vor parveni dinelor autorități prin calea diplomatică a agentului român din Viena.

Spre încredințare sub-semnatul a investit prezenta declarațiune cu semnătura sa și i-a pus sigiliul Ministerului Princiular al afacerilor străine.

București 1 Septembrie 1871.

Cu reserva în ceea ce privește

titlul întrebuintat în declarațiunea schimbată contra prezentei, pentru desemnarea țării.

Semnat: **G. Costa-Foru.**

La aceasta urmează răspunsul Ministrului afacerilor străine al Austro-Ungariei care confirmă prezenta declarațiune.

Din Regulamentul consular prom. la 20 Iunie 1880.

(Fragment)

Art. 78. Consuli generalii, consuli și vice-consuli din întâia categorie, îndeplinesc funcțiunea de oficiali ai stării civile, în circumscripțiunea lor, pentru actele de naștere, de moarte și de căsătorie. Pentru a exercita aceste atribuțiuni, fie-care din aceste are facultatea d'a delega când lipsește pe un alt oficial al consulatului.

89. Pe baza art. 38, 39 și 40 din legea pentru organizarea Ministerului afacerilor străine, și a art. 20 din legea suplimentară din Februarie 1879, relativ la legățiunile și consulatele române din străinătate, se specifică în modul următor *jurisdicțiunea civilă și criminală a consulilor:*

A. Jurisdicțiunea civilă

90. Consuli generalii, consuli și vice-consuli din întâia catego-

rie, au drept de a exercita, în circumscripțiunea lor, toate atribuțiunile câte le au tribunalele de notariat din țară.

Atribuțiunile agenților diplomatici și consulari.

(Fragment)

Art. 23. Afară de atribuțiunile lor politice și administrative, agenții diplomatici și consulari au calitatea de oficiali ai stării civile, observând dispozițiunile Codului civil de la cartea I-a (despre persoane). *Exercită funcțiunile de judecători în materie civilă și comercială* pentru neînțelegerile ce se ivesc între români și funcțiunile de notari și de depozitari, conform dispozițiunilor legilor țerei. Îndeplinesc în limitele usurilor și convențiunilor diplomatice, toate actele conservatorii, în cas de deces sau de absență a unui român în străinătate. Legalizează, percepând taxele legale, actele și documentele destinate a fi produse în România. Liberăză pasporturi, conformându-se regulamentelor asupra materiei, patente de sănătate, acte de viață, proteje și asistă pe naționali lor pentru afaceri de interes privat.

Agenții consulari români, stabiliți în posturile străine, au dreptul de poliție și de inspecțiune asupra navelor și omeniilor de echipagi și execută, în ceea-

ce privesce dispozițiunile din Codul de comerț maritim și despre navigațiune (cartea II).

Jurisdicțiunea civilă și criminală a consulilor se exercită conform drepturilor rezultând din dreptul ginților, din stipulațiunile convenționale sau din usul consacrat.

In materie civilă și comercială, consulul, asistat de două asesori aleși dintre conaționaliți notabili judecă toate contestațiunile între români. Apelurile contra sentințelor consulare sunt făcute înaintea Curții de apel din București.

In materie de simplă contravențiune, consulul judecă singur și fără apel; în materie de delict consulul judecă asistat de două asesori cu reserva dreptului de apel la curtea din București. In materie de crimă, consulul este însărcinat cu instrucțiunea și prevenitul este trimis, cu procedura și piesele de convicțiune, la parchetul procurorului general pe lângă curtea din București.

Apelul contra tuturilor acestor acte se va face în termenul prevăzut de legile țării.

Aceste termene vor fi sporite cu două luni când actele emană de la consulate aședate în țările limitrofe, și cu șese luni când emană de la consulate aședate în toate cele-alte țări.

24. Secretarii, atașaii și cancelarii pot exercita, prin delegațiune, tot sau parte din atribuțiunile prevădute în art. precedent.

25. Agenții consulari de categoria a 2-a, cari, conform art. 19

ar fi recrutați printre străini, nu pot avea de cât atribuțiuni administrative și comerciale.

Tractatul Consular cu Italia

Incheiat la 5/17 August 1880

(Fragment)

21. Consulii generali, consulii sau agenții consulari ai celor două țări, sau cancelarii lor, vor avea dreptul de a primi în cancelariile lor, la domiciliul părților și pe bordul navelor națiunei lor, declarațiunile ce vor avea să le facă căpitani, omenii echipajului și pasagerii, neguțătorii și ori ce alți supuși ai țării lor.

Ei vor fi asemenea autorizați a face și primi ca notari, dispozițiunile testamentarii ale naționalilor lor și orî-ce alte acte notariate, chiar când aceste acte vor avea de obiect de a conferi ipotecă, în care cas li se vor aplica dispozițiunile speciale în vigore în cele două țări. Numiții agenți vor mai avea dreptul de a primi în cancelaria lor orî-ce acte convenționale făcute între unul sau mai mulți naționali ai lor și alte persoane din țara unde stau reședința, și chiar orî-ce act convențional privitor numai la cetățenii acestei din urmă țări, cu condițiune însă bine înțeles ca aceste acte să se refere la bunuri situate, sau la afaceri ce sunt a se trata pe teritoriul națiunei din

care face parte consulul său agentul dinaintea căruia se vor face. Copiele sau extractele de pe aceste acte legalisate în regulă de numiții agenți, și sigilate cu sigiliul oficial al Consulatelor, vice-consulatelor sau agențiilor consulare, vor fi cređute, atât în justiție, cât și afară din justiție, fie în Italia fie în România, cu același titlu ca și originalele, și vor avea aceeași putere și valoare, ca și când ar fi fost făcute d'îna-
 intea unui notar sau a unui ofi-
 țer public dintr'o țară sau din
 alta, numai ca aceste acte să fie
 redigiate în formele cerute de le-
 gile Statului din care fac parte
 consuli și vice-consuli sau agenții
 consulari, și ca să fi fost, în urmă,
 supuse timbrului și înregistrării
 și tuturilor celor-alte formalități ce-
 rute în țara unde actul va trebui
 să și primescă execuțiunea.

In cas cînd s'ar nasce o indo-
 ială asupra autenticității expedi-
 tiunei unui act public înregistrat
 la cancelaria unuia din consula-
 tele respective, confruntarea cu
 originalul nu se va putea refusa
 celui interesat, care va face ce-
 rerea și care va putea să asiste
 la această colațiune, dacă va găsi
 de cuviință.

Consuli generalii, consuli și
 vice-consuli sau agenții consu-
 lari respectivii vor putea să tra-
 ducă și să legalizeze orî-ce fel de
 documente emenate de la auto-
 ritățile sau de la funcționarii țā-
 rii lor, și aceste traducțiuni vor
 avea în țara unde-'și au reședința
 aceeași putere și valoare, ca și cînd
 ar fi fost făcute de către inter-
 preții jurați ai țarei.

TABELA MATERIILOR PROCEDUREI COD. CIVIL

CARTEA I

Abrogată prin legea din 9 Martie 1879, și înlocuită
prin legea de la 1 Iulie 1896, asupra ju-
decătoriilor de pace.

CARTEA II

Despre tribunalele de județe.

	<i>Articolul</i>
Tit. I. — Despre competență	54— 65
Tit. II. — Despre cereri și citațiuni	66— 79
Tit. III. — Despre comunicarea făcută ministerului public	80— 85
Tit. IV. — Despre audiențe și poliția lor	86— 90
Tit. V. — Despre introducțiunea și instrucțiunea causelor	91—105
Tit. VI. — Despre excepțiunile ce se propun înain- tea apărării fondului	106—115
Sect. 1. — Despre cauțiunea ce sunt datorii a da streinii	106—107
Sect. 2. — Despre strămutări sau excepțiunii decli- natore	108—110
Sect. 3. — Despre nulități	111
Sect. 4. — Despre chemarea garanților în cauză sau despre excepțiunii dilatorii	112—114

	<i>Articolul</i>
Tit. VII. —Despre sentințe	115—137
Tit. VIII. —Despre desdaunări și cheltueli.	138—147
Tit. IX. —Despre hotărârile date în lipsă și despre opozițiuni	143—158
Tit. X. —Despre procedurile preparatoare și probatoare în general	159—161
Sect. 1.—Despre verificarea scripturilor	162—184
Sect. 2.—Despre cercetarea prin martori	185—210
Sect. 3.—Despre experți	211—221
Sect. 4.—Despre cercetări în fața locului	222—226
Sect. 5.—Despre interogatoriul părților	227—236
Sect. 6.—Despre jurământul judiciar deferit unei părți	237—246
Tit. XI. —Despre intervențiune	247—252
Tit. XII. —Despre suspensiunea, perempțiunea (închiderea) și începerea judecăților	253—261
Tit. XIII. —Despre regulare de competență	262—265
Tit. XIV. —Despre trimiterea la un alt Trib. pentru cauză de rudenie sau afinitate	266—273
Tit. XV. —Despre recusațiune	274—287
Tit. XVI. —Despre revisuirea judecăților	288—304
Sect. 1.—Casurile în care se poate cere revisuirea	283—292
Sect. 2.—Formele și termenii cererilor de revisiune	293—304
Tit. XVII. —Despre acțiunea recursorie civilă în contra judecătorilor	305—315

CARTEA III

Despre curțile de apel.

Tit. I. —Despre dreptul de apel	316—325
Tit. II. —Formele și efectele apelului	326—338

CARTEA IV

Despre arbitri.

Tit. I. —Despre numirea de arbitri	339—347
Tit. II. —Despre instrucțiunea înaintea arbitrilor	348—351

		<i>Articolul</i>
Tit.	III. —Hotărîrea arbitrilor	352—360
Tit.	IV. —Despre mijlocele de a ataca hotărîrea arbitrilor	361—367
Tit.	V. —Terminarea arbitragiului	368—370

CARTEA V

Despre execuțiunea silită.

Tit.	I. —Dispozițiuni generale	371—405
Sect.	1.—Titlurile cerute pentru executarea silită	371—378
Sect.	2.—Persónele și bunurile supuse executărei silită	379—380
Sect.	3.—Când se póte exercita execuțiunea silită	381—391
Sect.	4.—Pentru primirea cauțiunei	392—396
Sect.	5.—Execuțiunea în contra moscenitorilor	397—398
Sect.	6.—Contestațiuni asupra execuțiunei silită	399—405
Tit.	II. —Despre execuțiunea silită asupra bunurilor mobile	406—466
Sect.	1.—Bunurile mobile cari nu se pot urmări	406—410
Sect.	2.—Despre urmărirea bunurilor mobile ce se află în posesiunea debitorului	411—430
Sect.	3.—Despre vîndarea sau licitațiunea obiectelor mobile urmărite	431—449
Sect.	4.—Despre distribuțiunea prețului	450—454
Sect.	5.—Despre urmărirea și poprirea obiectelor mobile ale debitorului, cari sunt în mîna celor de al treilea	455—466
Tit.	III. —Despre execuțiunea silită asupra veniturilor imobilelor	467—491
Sect.	1.—Urmărirea fructelor prinse de rădăcini	467—476
Sect.	2.—Despre urmărirea veniturilor unui imobil	477—491
Tit.	IV. —Despre executarea silită asupra imobilelor	492—568
Sect.	1.—Imobilele cari pot fi urmărite	492—495
Sect.	2.—Comandamentul prealabil	496—502
Sect.	3.—Urmărirea imobiliară	503—513
Sect.	4.—Despre efectele urmăririi imobiliare	514—516
Sect.	5.—Conservarea imobilelor urmărite	517—522
Sect.	6.—Concursul mai multor urmăririi imobiliare	523—524
Sect.	7.—Despre opozițiuni și cereri incidente la o urmărire imobiliară	525 529

	<i>Articolul</i>
Sect. 8.—Despre amânarea adjudecațiunei . . .	530—535
Sect. 9.—Licitațiunea și adjudecațiunea imobilelor urmărite . . .	536—550
Sect. 10.—Despre consemnarea prețului adjudecațiunei și vîndarea obiectului adjudecat .	551—557
Sect. 11.—Despre actele de adjudecare și recursul în contra lor . . .	558—564
Sect. 12.—Despre efectele adjudecațiunei . . .	565—568
Tit. V. —Ordinea creditorilor și distribuțiunei prețului imobilelor . . .	569—594
Sect. 1.—Deschiderea ordinei și înfățișarea titlurilor . . .	569—577
Sect. 2.—Inchiderea ordinei și plata creanțelor .	578—588
Sect. 3.—Despre regularea unor creanțe speciale .	589—593
Tit. VI. —Despre predarea silită a mobilelor și imobilelor . . .	594—603

CARTEA VI

Proceduri diverse

Tit. I. —Despre oferte de plată și consemnațiunii .	604—609
Tit. II. —Despre dreptul proprietarilor asupra mobilelor, efectelor și fructelor chiriașilor și despre secuestrul asigurator . . .	610—620
Tit. III. —Dispozițiunii relative la absenți . . .	621—623
Tit. IV. —Despre autorizarea femeiei măritate de către tribunal . . .	624—627
Tit. V. —Despre separațiunea patrimoniilor dintre bărbați și femei . . .	628—637
Tit. VI. —Despre deliberările consiliului de familie .	638—642
Tit. VII. —Despre interdicțiune . . .	643—647
Tit. VIII. —Despre cesiunea bunurilor . . .	648—653
Tit. IX. —Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni . . .	654—707
Sect. 1.—Despre punerea pecetilor după mörte .	654—665
Sect. 2.—Despre oposițiunii la punerea pecetilor .	666—667
Sect. 3.—Despre ridicarea pecetilor și inventariu .	668—676
Sect. 4.—Despre vîndarea mobilelor unei moșteniri .	677—680
Sect. 5.—Despre vîndarea bunurilor imobile ale minorilor . . .	681—690

		<i>Articolul</i>
Sect.	6. Despre împărțiri și licitațiuni	691—701
Sect.	7.—Despre beneficiul de inventariu	702—707
Tit.	X. —Despre convențiunile matrimoniale	708—720
Tit.	XI. —Despre transcripțiunea actelor de strămutarea proprietății, și despre inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor	721—728

CARTEA VII

Tit.	I. —Dispozițiunii generale	729—737
§	1 ^o .—Despre termenii	729—734
§	2 ^o .—Despre nulități	735—737
Tit.	II. —Dispozițiunii transitorii	738—746

LEGEA

PENTRU

JUDECĂTORIILE DE PACE

ADNOTATĂ

INDEX ALFABETIC
LA
LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

INDEX ALFABETIC

LA

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

(comunale și de ocoale)

A

	<i>Articolul</i>
Acceptațiune, succesiuni; beneficiu de inventar.	61
Act dotal, transcrierea copieî	66
Acte denaturare de; recurs	98
Acte autentice, partaj	99
Acte de adopțiune	67
Acțiune publică, stingerea ei	76
Acțiuni posesorii	60
Adopțiune, acte de	67
Adopțiune, confirmarea ei	67
Advocați	87, 123
Afaceri civile, amânarea pronunțarei	89

Agent , condamnare la amendă	82
Aminarea pronunțării , afaceri civile	89
Amendă , agent; neîndeplinirea procedurii	82
Amendare , lipsă de respect față de judecător	88
Ape curgătoare , lucrări făcute	61
Apel , Judecătorii comunale	15, 19, 36
Apel , Judecătorii de ocoale	54 70 73, 75, 92
Apel , contestațiune la executare	92
Apel , contravenții	69
Apel făcut de Procuror	73, 75
Apel făcută de partea civilă	73, 75
Apel , judecare contradictorie	92
Apel , judecare în lipsă	92
Apel în materie civilă, comercială	92
Apel în materie penală	73, 75
Apel , termen de apel	36, 75, 92
Arbitragiu ,	117 — 119
Arbitragiu , hotărîrea	118 — 119
Arbitragiu , executarea hotărîrei	119
Asigurare , măsuri de; sequestru	97
Audiențe , Judecătorii de ocol	86
Autentice , acte; partaj	99
Autentificare , compromis, arbitragiu	117
Autentificare , foi dotale	66
Autorizare , femeia măritată	67
Avocați ,	87, 123

B

Bătăi simple , competența corecțională	71
Beneficiu de inventar , acceptațiune	63
Bunuri nemișcătoare , acțiuni posesorii	16, 60

C

Carte de judecată, Judecătoria comunale . . .	31
Carte de judecată, jud. com. executarea ei . . .	38—47
Carte de judecată, jud. com. formula executorie . . .	40
Carte de judecată, jud. com. executarea prin portărei	47
Carte de judecată, judecătoria de ocoale . . .	91
Carte de judecată, jud. oc., redactarea ei . . .	91
Carte de judecată, judec. oc., ce trebuie să cu- prindă	91
Carte de judecată, jud. oc., comunicarea ei . . .	93
Carte de judecată, jud. oc., executarea ei . . .	95
Carte de judecată, jud. oc., execuția provizorie . . .	96
Cauțiune, executarea cărților de judecată . . .	96
Cauțiune, sequestru	97
Cercetare locală,	103, 104, 109
Cercetarea pricinelor, judecătoria comunale . . .	27—30
Cereră reconvenționale	57
Cereră verbale	83
Cereră în judecată, judecătoria comunale . . .	22—26
Cereră în judecată, judecătoria de ocoale . . .	77—80
Civilă, competența judecătoriilor de ocoale . . .	54—68
Comerciale, acțiuni	55—56
Competența civilă, judecătoria comunale . . .	14—21
Competența civilă, judecătoria de ocol . . .	54—68
Competența civilă, acțiuni personale, mobili- are și comerciale	55—56
Competența civilă, cereri reconvenționale . . .	57
Competența corecțională, judec. de ocoale . . .	69—76
Compromis, arbitragiu	117—119
Comunale, judecătoria	2—13
Comunale, întocmirea judecătoriilor	2—13
Comunale, competența judecătoriilor	14—21

Comunicare, cărți de judecată civile	93
Comunicare, cărți de judecată corecționale	94
Contestațiuni la executare	68, 92
Consiliu de familie, succesiuni	65
Contracte, desființarea lor	59
Contracte de închiriere	18
Contravenții cu drept de apel	69
Contravenții fără drept de apel	69
Corecțională, competența judecătorilor	69—76

D

Declarare în fals	90
Delicte silvice	71
Denaturare de acte, recurs	98
Desființare, contracte	59
Despăgubiri civile	58
Despre chemare, înaintea jud. oc.	77—85
Dispositivul hotărîrii	89
Distrugere, competența corecțională	71
Domiciliu, reședința pîrîtului	77
Dotale, foi; autentificare	63
Drept de apel, contravenții	69
Drept de apel, a se vedea «apel»	
Drept de recurs	98
Drept de trecere	17

E

Erarchie, judecătorul de ocol și ajutori	51
Ereditate, petițiuni de;	53
Estimațiune, averea succesiunei	65
Eșire din indiviziune,	63

Etate , acte de legalizarea ei	67
Excepțiuni	103—112
Excepțiuni , chemarea în garanție	110
Exces de putere , recurs	98
Executare , cărți de judecată comunale	38—47
Executare , formula executorie	40
Executare , obiectele ce nu pot fi urmărite	42
Executare , oprirea ei	45
Executare , prin portărei	47
Executare , contestațiuni la;	68, 92
Executare , cărți de judecată ale Jud. de Ocoale.	95
Executare , hotărîrea arbitrilor	119
Execuție , suspendare; recurs	98
Execuție provizorie	96
Experți	103—106
Extract , comunicarea cărților de jud. corecționale.	94

F

Fals , defaimarea unui act în fals	90
Familie , consiliu de; succesiuni	65
Femei măritate , autorizația soțului	67
Foii dotale , autentificarea lor	66
Formula executorie , carte de judecată.	40
Forță , depozitare prin; acțiuni posesorii	60
Furturi simple , competența corecțională	71, 76
Furt de paseri	71
Furt de lemne	71

G

Garant , chemare în garanție: excepțiuni	110—111
Garanție , chemarea în	110—111

Garanție, a se vedea «cauțiune».

Gard , acțiunii posesorii.	17, 60
Gradul , Judecătorilor de Ocol	51
Gradul , Ajutorilor de judecător	51

H

Hotare , strămutare de; acțiunii posesorii	60—61
Hotărîre , dispozitivul ei	89
Hotărîre , pronunțarea ei la fața locului	109
Hotărîri , pronunțate contradictoriu	92
Hotărîri , pronunțate în lipsă	92
Hotărîri , comunicarea lor	93—94
Hotărîri , executarea lor	95
Hotărîri , execuția provizorie	96
Hotărîrea arbitrilor	118—119
Hotărîrea arbitrilor , termenul când trebuie să se dea	118
Hotărîrea arbitrilor , executarea ei	119

I

Imobile , vânzare, partaj	99
Imprudență , loviri; competența corecțională	71, 76
Impăcarea părților , stingerea acțiunii publice	76, 89
Incompetență , recurs	98
Indemnizație , martori	105
Indiviziune , eșire din;	63
Infățișare , termen de,.... la jud. oc.	84—85
Infățișare , prin cine se pot infățișa părțile în sedință	87
Injurii , competența corecțională	71, 76
Inregistrare , taxa de	63

Insulte , competența corecțională	71, 76
Intocmirea judecătoriilor comunale	2—13
Intocmirea judecătoriilor de ocol	48—53
Inventar , beneficiu de:	63
Inventar , succesiuni, tutelă	65
Irigațiuni , canaluri	61

J

Judecătorii comunale	2—47
Judecătorii comunale , întocmirea lor	2—13
Judecătorii comunale , competența lor	14—21
Judecătorii de ocoale , organizarea lor	48—53
Judecătorii de ocoale , competența civilă	54—68
Judecătorii de ocoale , competența corecțională	69—76
Judecătorii de ocoale , procedura înaintea lor	77—116
Judecată în lipsă , judecătorii comunale	34
Judecată în lipsă , judecătorii de ocoale	100
Jurați comunali , alegerea lor	3—5, 10—12
Jurați comunali , condițiunile spre a fi aleși	6
Jurați comunali , incapacitatea de a fi	7
Jurați comunali , jurământul lor	11
Jurați comunali , recuzarea lor	37

L

Legalizare , acte de etate	67
Legalizare , compromis, arbitragiu	119
Lege , violare de; recurs	98
Licitație , partaj	99
Lipsă , judecată în; drept de opoziție la jud. com.	34, 35
Lipsă , judecată în; drept de opoziție la jud. oc.	100
Locală , cercetare	103, 104, 109

Loviri simple , competența corecțională . . .	71, 76
Loviri prin imprudență , competența corecțională	71, 76
Lucrări , făcute de ape	61

M

Martori	103—108
Martori , jurământ	106
Martori , indemnizația lor	105
Măsuri de asigurare , sequestru	97
Mijloace de apărare ,	89
Minister public , drept de apel	73
Minister public , apel părții civile	73
Minister public , termenul de apel	75
Mobile , licitație, vânzare, partaj	99
Mobiliare , acțiuni	55—56

N

Natură , partaj în natură	99
Neindeplinirea procedurii , amend. agentului	82

O

Obiecte ce nu pot fi urmărite	42
Ocol , organizarea judecătorilor de ocol	48—53
Omisiune esențială , recurs	98
Onorar , experți	105
Opoziție , judecătorii comunale	35
Opoziție , jud. com. termenul de	35
Opoziție în materie penală	74

Opoziție , judecătorii de ocóle	100
Opoziție , jud. oc. termenul de	101
Opoziție la opoziție	102
Oprirea executărei , judecătorii comunale . .	45
Organizare , judecătorii comunale	2—13
Organizare , judecătorii de ocol	48—53

P

Partaj , executarea în natură	99
Partaj , când nu se poate executa în natură . .	99
Penală , competența penală a jud. ocol	69—76
Personale , acțiuni	55—56
Personalul judecătoriei , tratamentul său . .	126
Petițiuni de ereditate ,	63
Poliție rurală ,	19
Poprirea executărei , cărți de judecată com. .	45
Portărei , executarea cărților de judecată comunale	47
Portărei , executarea cărților de judecată ale jud. oc.	95
Posesorii , acțiuni	60
Prepuși	87
Procedură , neîndeplinirea ei; condamnarea agen- tului	82
Proceduri preparatorii , judecătorii de ocoale	103—112
Procuratori	87, 123
Procuror , apel	73
Procuror , apelul părții civile	73
Procuror , termenul de apel	73
Pronunțarea hotărîrei , amânarea ei	89
Pronunțarea hotărîrei , la fața locului . .	109
Provizorie , execuția provizorie	96
Publicațiuni , vîndare, partaj	99

R

Reconvenționale , cereri personale, mobiliare, comerciale	57
Recurs , atacarea cărților de judecată	98
Recurs , unde se declară	98
Recurs , termenul de recurs	98
Recuzare , jurați comunali	37
Recuzare , judecători de ocol	113 - 114
Recuzare , respingerea ei	115
Recuzare , admiterea ei	116
Registre , succesiuni	63
Reședință , domiciliul pîrîtului	77
Revendicare , acțiuni în	63

S

Sequestru	97
Servitori , contestațiuni civile	58
Servituți , exercițiul lor	61
Sigilii , succesiuni	65
Silvice , delictе	71
Socoteli , tutelă	65
Somațiune , autorizarea femeii	67
Stăpîni , contestațiuni civile	58
Stingerea acțiunei publice prin împăcarea părților	76
Strămutare de hotare	61
Subprefect , succesiuni, delegare	65
Succesiuni , regularea lor; partaj; renunțare	63
Succesiuni , beneficiu de inventar	63
Suspendare , declarare în fals	90
Suspendarea execuței , recurs	98

Ședințe , ținerea lor	86—89
Ședințe , prin cine se pot înfățișa părțile	87

T

Taxe de înregistrare	63
Tentative de furt , competența corecțională . .	71
Termen de apel , judecătorii comunale	36
Termen de apel , judecătorii de ocoale	92
Termen de apel , în materie penală	75
Termen de apel al procurorului	75
Termen de grație ,	33
Termen de înfățișare la judecătoriile de ocol . .	84—85
Termen de opoziție în materie civilă	92
Termen de opoziție în materie penală	74
Termen de plată	33
Termen de recurs	98
Timbru , scutire de taxă	46—62
Toameli agricole ,	21
Turburare de posesie anul de la; acțiuni posesorii	60
Tutele	65
Tutori , gestiunea lor	65
Tutori , luarea socotelelor	65

U

Uluci , acțiuni posesorii	17, 60, 61
Urmărire , obiectele ce nu pot fi urmărite . .	42
Urmărire , bunuri imobile	43
Urmărire , zilele când se poate face	44
Urmărire , portărei	47

V

Vecini , distanță de observat între;	17—61
Verbale , cereri verbale la judecătoriile de ocol .	83
Verificare de scripte , declarare în fals . . .	90
Vinzare , executarea cărților de judec. comunală	44
Vinzare , partaj	99
Violare de lege , recurs	98
Violență , deposedere; acțiuni posesorii	60

Z

Zăgazuri , acțiuni posesorii	17, 58, 60
Ziduri , acțiuni posesorii	17—61
Zile libere , partaj; vânzarea imobilelor . . .	99

LEGE

PENTRU

JUDECĂTORIILE DE PACE*)

Dispozițiuni generale

Art. 1. Judecătoriile de pace sunt de două trepte: judecătoriile comunale și judecătoriile de ocol.

Cele d'ânteiu se constituiesc și funcționează sub controlul și supraveghierea judecătorilor de ocol respectiv; cele de al doilea își exercită atribuțiunile lor sub controlul și

supraveghierea președinților tribunalelor de județ.

CARTEA I

JUDECĂTORIILE COMUNALE

TITLUL I

Intocmirea judecătoriilor comunale

2. In fiecare comună

*) Această lege a fost votată la 6 Aprilie 1896, decretată și promulgată la 31 Mai, publicată în «Monitorul Oficial» No. 47 din 1 Iunie și pusă în aplicare la 1 Iulie 1896. Prin ea s'a reînființat din nou judecătoriile comunale desființate prin legea precedentă

a judecătorilor de pace. Legile anterioare actualei legi a judecătorilor de pace sunt: *legea pentru judecătoriile comunale și de ocol* din 6 Martie 1879, și *legea pentru judecătoriile de pace*, din 4 Martie 1894.

rurală sau urbană, care nu va fi reședință de judecătorie de ocol, se înființază câte o judecătorie comună, compusă din primarul acelei comune, ca președinte, și din două jurați aleși, cari, împreună cu primarul, vor avea a împăca și a judeca toate prigonirile întemplate între locuitorii acelei comune, dupe regulile arătate mai jos.

Notarul sau secretarul comunei va servi de greșier și scriitor al acelei judecătoriai și va îngriji să

se îndeplinescă toate formele prescise de această lege, pentru judecarea afacerilor de competența acelei judecătoriai. (Art. 1. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

3. În fie-care sat sau cătun, având o populațiune de 50 familii cel puțin, se va alege la începutul fie-cărui an, prin îngrijirea sub-prefectului și a autorității administrative superioare, câte un jurat dintre locuitorii cei mai de frunte și cu cunoscință de carte al acelui sat.

¹⁾ a) Judecătoriile comunale desființate prin precedentă lege a judecătoriilor de pace din 4 Martie 1894, funcționase în mod regulat de la 1879 data promulgării vechii legi a judecătoriilor comunale și de ocoale, și până la 1894, când au fost desființate și înlocuite prin judecătoriile de pace, al căror număr se mărise prin legea de la 4 Martie 1894. De alt-fel ele nu sunt o instituțiune nouă în țara noastră; încă de sub regulamentul organic, fie-care sat și avea jurații săi aleși cari împreună cu preotul cercetau prigonirile dintre săteni. Iată ce zice în această privință *Regulamentul organic* în art. 261; «Spre a nu fi siliți locuitorii satelor, a se duce pe la orașele scaunelor ocîrmuirilor de prin județe, pentru jeluiri de prea puțin preț care mai multe ori se întâmplă între dînșii, și spre a nu se che-

«tui pentru acest fel de lucruri, se va așeza în fie-care sat o judecătorie de împăciuire întocmită de preotul și de trei jurați ce se vor alege de locuitorii satului».

Această instituțiune a juraților săteni a fost în vigoare până la 1865, anul când sa promulgat noua organizare judecătorească sub domnia lui Cuza-Vodă. Toc-mai în 1879, prin legea judecătoriilor comunale și de ocale, ele au fost reînființate pentru a fi desființate în 1891 și din nou reînființate astăzi prin actuala lege a judecătoriilor de pace.

Până la promulgarea legii pentru judecătoriile comunale și de ocale din 1879, a fost în vigoare Cartea I din Codul de procedură din 1865, care de atunci a fost abrogată și înlocuită prin legile judecătoriilor de pace ce s'au succedat.

Satele sau cătunele cari n'au o populațiune de 50 familii cel puțin vor alege pe juratul lor împreună cu satul sau cătunul cel mai apropiat din aceea comună cu care împreună ar însuși această condițiune. (art. 2. Leg. Jud. Oc. 1879).

4. In satul de reședință al primăriei și în celelalte sate dependente de aceea comună, având o populațiune de 100 familii cel puțin, se vor alege câte doi jurați și câte unul suplimentar, care, la cas de lipsă sau bătă a vreunui din cei d'ânteiu, să l'pôtă înlocui.

Dacă comuna este compusă dintr'un singur sat sau târg, se va alege patru jurați, din cari doi suplimentari.

Listă de numele juraților aleși în fie-care sat se va comunica, îndată după alegere, judecătoriei de ocol prin organul sub-prefectului respectiv. (Art. 3 Leg. Jud. Oc. 1879).

5. Jurații se vor alege în cele d'ânteiu 8 zile ale lunii lui Ianuarie, pe rând în fie-care sat sau cătun,

începând cu satul de reședință al comunei.

Alegerea se va face de obștea satului cu vot uninominal, prin stăruința primarului, însoțit de notar, și sub alui președinție.

Unproces-verbal va constata, pentru fie-care sat sau cătun, ziua când s'a făcut alegerea, numărul locuitorilor cari au luat parte la vot, voința obștei și numele juraților aleși. Acest proces-verbal va fi scris de primar împreună cu notarul, de preotul sau parochul satului și de locuitorii cu știință de carte cari vor fi luat parte la alegere. El se va comunica de urgență în copie sub-prefecturii respective. (Art. 4 și 6 Leg. Jud. Oc. 1879).

6. Ca să pôată fi ales cine-va jurat trebuie să fie român de nascere sau împământenit, domiciliat și ședător în aceea comună, să scie citi și serie și să aibă elatea de 30 ani împliniți.

Dacă în ver-un sat sau cătun nu se găsesc locuitori cu cunoscință de carte, vrednici de a fi jurați, a-

tunci obștea acelui sat va putea alege pe jurați și dintre locuitorii de frunte cari n'ar însuși această condițiune, dar cari ar avea încrederea ei.

Preoții și învățătorii satului pot fi aleși jurați.

Faptul că un locuitor este deja ales consilier comunal nu este o pedică ca să fie ales și jurat, dacă îndeplinesce condițiunile acestei legi. (Art. 5 Leg. Jud. Oc. 1879).

7. Nu pot fi aleși jurați:

1) Arendașii, intendenții sau îngrijitorii de moșii sub orîce titlu sau denumire ar fi ei, debitantii de bături spirtoase și servitorii;

2) Sunt incapabili de a fi aleși: Faliții nereabilitați, cei osândiți pentru crime sau pentru verî-unul din delictele următoare: furt, înșelăciune, abus de încredere, mituire, fals, delapidare, atentat la bunele moravuri, mărturie mincinosă și sustragere de acte. (Art. 5 al. 1 și 2 Leg. Jud. Oc. 1879).

8. Orî-ce contestație contra alegerii sau a procesului-verbal se va îndrepta în termen de cinci zile de

la data lor, la judecătoria de ocol respectivă, care o va judeca de urgență, cerînd actele de la primar.

Alegerea se socotesc definitivă dacă, până la 15 Ianuarie inclusiv, judele de ocol nu a primit nici o contestație împotriva ei, sau dacă judecînd contestația, o va fi respins ca nefondată. (Art. 7 Leg. Jud. Oc. 1879).

9. La cas când s'ar constata că procesul-verbal coprinde arătări neadeverate și că obștea satului nu a fost consultată, atunci judecătorul de ocol, pe de o parte, va ordona o nouă alegere, dînd de scire și sub-prefectului respectiv; iar pe de alta, de va fi loc, va constata falsificarea și va face să se urmărească făptuitorii conform legii penale.

La cas când* contestația s'ar întemeia pe faptul că verî-unul din jurații aleși nu întrunesc condițiunile art. 7, alegerea nu va fi anulată de cât în ce se atinge de alegerea acelui jurat. (Art. 8 Leg. Jud. Oc. 1879).

10. Jurații aleși pentru un an pot fi realeși în anii

viitori dacă vor fi dat dovedit de destoinicie și bune purtări. Până ce alegerea cea nouă va rămânea definitivă, jurații anului trecut vor urma cu îndeplinirea funcțiunei lor.

Pe tot timpul funcțiunei lor, jurații vor fi scutiți de dările de prestație județiane și comunale, fie în bani, fie în natură, cum și de serviciul de caraulă sau pază de noapte în comună. (Art. 9 Leg. Jud. Oc. 1879).

11. Jurații, înainte de a intra în funcțiune, vor fi datorți a depune înaintea primarului, asistat de preotul satului de reședință, jurământul următor:

«Jur că'mi voi îndeplini datoria cu sfințenie și că nu voi judeca de cât pe ființă de adevăr și pe dreptate, ori de câte ori voi fi chemat.

«Așa să'mi ajute Dumnezeu».

Acest jurământ va fi subscris de primar, de notar și de preot, cum și de acela care a jurat, dacă va sci să subscrie, iar la din contra prin punere de deget.

Dacă locuitorul ales ju-

rat este însuși preotul, el poate îndeplini funcțiunile de jurat și fără a face acest jurământ. (Art. 10. Leg. Jud. Oc. 1879).

12. Dacă prigonirea este între două sau mai mulți locuitori din același sat, judecata se va face de primar împreună cu jurații acelui sat; iar dacă satul acela n'are de cât un jurat, cel d'al doilea jurat se va lua din satul de reședință, preferindu-se tot-d'a-una cel cu cunoscință de carte.

Dacă prigonirea este între două sau mai mulți locuitori din sate diferite, judecata se va face tot-d'a-una cu jurații satului de reședință; iar în cas de lipsă a verii-unuia dintr'ênșii, el se va înlocui cu alt jurat din satul pîritului.

În asemenea cas jurații suplimentari nu vor lua parte la judecată de cât dacă jurații din satul pîritului lipsesc. (Art. 11. Leg. Jud. Oc. 1879).

13. Ori de câte ori primarul nu va putea lua parte în persoană la cercetarea sau judecarea unei prigoniri, sau va fi lipsă, el va fi înlocuit prin ajutorul său, arătându-se a-

căstă impregiurare în cartea de judecată sau de împăciuire.

În cas de disolvare a consiliului comunal, atribuțiunile primarului se vor exercita de președintele comisiei interimare. (Art. 11. Leg. Jud. Oc. 1879).

TITLUL II

Despre căderile judecătoriilor comunale

14. Datoria de căpetenie a judecătoriei este să împace pe părți. Dacă împăciuirea isbutesce, judecătoria dă la mână părților o carte de împăciuire în modul arătat mai jos. La cas contrariu, ea procedeză la cercetarea și judecarea pricinei, constatând în cartea de judecată că împăciuirea n'a isbutit.

15. Judecătoriile comunale vor judeca, fără apel până la valoarea de cinci lei inclusiv, și cu drept de apel la judecătoria de ocol respectivă până la suma de 50 lei inclusiv căpete și dobândi, ori-ce prigonire de ori-ce natură între locuitorii acelei comune pentru pretențiuni de avere mișcătoare, sau

pentru datorie sau pentru despăgubiri de ori-ce fel și din ori-ce cauză ar isvori ele.

Aceeași competență o vor avea judecătoriile și dacă reclamantul este din altă comună, destul ca piritul să fie domiciliat sau sedător în acea comună. (Art. 13. Leg. Jud. Oc. 1879).

16. Dacă prigonirea este privitoare la stăpânirea bunurilor nemișcătoare, sau la hotare între vecini pentru locurile, țarinele sau egrățile lor, judecătoria se va mărgini a ține de fapt în stăpânire pe acela care a stăpânit locul mai mult timp în cursul aceluși an pe față și fără împotrivire din partea celui-alt, și pe acolo pe unde s'a urmat stăpânirea între dinșii, până ce părțile se vor judeca la judecătoria competentă, pentru stabilirea dreptului de posesiune sau de proprietate asupra locului sau hotarului de prigonire.

Dacă cel ce a stăpânit mai mult timp în cursul aceluși an locul sau hotarul de prigonire a fost numai turburat, dar și scos cu violență din stăpânirea

acelui loc sau hotar de partea cea-altă, atunci judecătoria îl va reintegra în stăpânirea sa de mai înainte și îl va menține de fapt în acea stăpânire până ce instanța competentă se va pronunța asupra dreptului de posesiune sau de proprietate între părți. (Art. 14 și 15. Leg. Jud. Oc. 1879).

17. Se va urma asemenea conform articolului de mai sus și când prigonirea va fi pentru pacinica stăpânire a verii-unui drept de trecere, de vedere sau de alt-fel de robire asupra proprietăților învecinate sau pentru stăpânirea gardurilor, șanțurilor, ulucilor sau zidurilor despărțitoare între vecini, sau pentru zăgazuri și orî-ce lucrări făcute pe iazuri, canale sau ape curgătoare, spre udarea țărinelor, faceri de mori și altele. (Art. 16. Leg. Jud. Oc. 1879). ¹⁾

18. Când se cere des-

ființarea verii-unui contract de închiriere sau de arendare și scóterea afară a chiriașului sau arendașului din localul său din casa închiriată, judecătoria comunală nu va putea judeca de cât dacă chiria sau arenda anuală nu trece peste 50 lei, și atunci numai cu drept de apel. (art. 17. Leg. Jud. Oc. 1879).

19. Judecătoriile comunale vor judeca, asemenea cu drept de apel, toate abaterile și contravențiile prevădute de legea poliției rurale, conformându-se formelor prescrise de acea lege și fără ca amenzile ce ar pronunța să fie mai mari de cât cele prevădute de dânsa, nici despăgubirea părții vătămăte să treacă peste 50 lei.

Orî-ce solidaritate între locuitori în această privință este desființată. (art. 18. Leg. Jud. Oc. 1879) ²⁾.

20. Judecătoriile comu-

¹⁾ a) Judecătoria comunală este neîndoielnic o instanță judecătorească în materie de posesiune când prigonirea este între săteni. Cas. I 123/87. Bul. pag. 304.

b) Tribunalele au competența de a judeca procesele pentru distrugerea de bucate, când însăși

dreptul de proprietate este pus în contestație. Cas. II 8/87. Bul. pag. 57.

²⁾ a) Faptul că locuitorii unei comune rurale n'au sărit să dea ajutor pentru prinderea făcătorilor de rele ce au spart și jefuit casa unui consătean, cons-

nale vor avea asemenea a judeca abaterile de simplă poliție, prevădute în art. 164 din codul de procedură penală și întemplate în coprinsul aceleii comune, când făptuitorul se prinde asupra faptului, sau când atât el cât și martorii se găsesc în aceea comună.

În amândouă cazurile a acestor două articole (19 și 20), dacă pedepsa pronunțată nu este închisoarea, sau dacă amenda și despăgubirea nu trece fiecare peste 5 lei, judecătoria comună judecă în prima și ultima instanță, iar la cas contrariu cu drept de apel.

În toate cazurile, împăcarea părților pune capăt judecăței. (Art. 19. Legea Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

21. Tote contestațiile isvorind din tocmelele agricole se vor judeca de judecătoria comună, ți-

nând sêmă de dispozițiunile speciale ale legii acelor tocmeți, și cu drept de apel la judecătoria de ocol dacă reclamațiunea este mai mare de cât 5 lei.

Prin această însă nu se va suspenda executarea prevădută de art. 27 și 28 din disa lege.

TITLUL III

Despre cererea în judecată, cercetarea pricinilor, hotărîre și apel.

22. Orice cerere în judecată, pentru prigoniri de căderea judecătoriilor comunale, se va face în scris către primarul comunei printr'o petiție în două exemplar, din care unul se va păstra la dosar, iar cel-alt se va înapoia reclamantului, spre a-l pune în vederea pîritului împreună cu termenul de înfălișare. (Art. 21. Leg. Jud. Oc. 1879).

titue o contravențiune la legea poliției rurale, de competența judecătorului de ocol, dacă despăgubirile cerute de partea vătămată trec peste suma de 50 lei. Cas. II 536/92. Bul. pag. 935.

¹⁾ a) Abaterile prevădute de legea polițienescă rurală sunt de competența tribunalelor ordinare

încetînd toate airibuțiunile judecătorești ce se acordase primarilor. Cas. I 152/86. Bul. pag. 412.

b) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este în drept a da un regulament de competență. Cas. II 418/87. Bul. pag. 719.

23. Petiția va cuprinde numele și locuința atât a pîritului cât și a reclamantului, va arăta deslușit ce se cere și pe ce temei, și va fi subscrisă de reclamant dacă el va ști să subscrie.

Dacă acesta nu știe să scrie, petiția va fi subscrisă de scriitorul care a făcut-o și de reclamant prin punere de deget. În asemenea caz, primarul este dator, atunci când i se va da petițiunea, să o citească reclamantului din cuvînt în cuvînt și să-l întrebe dacă acesta este ceea ce a voit să reclame. (Art. 21. Leg. Jud. Oc. 1879).

24. Dacă reclamantul nu știe să scrie și nu găsește cine să-i scrie petiția, el poate să-și facă reclamațiunea și prin grai.

Atunci primarul sau notarul, ascultînd plîngerea, este dator să o așternă într'un proces verbal în două exemplar, constatînd cele reclamate, și acest act va ține loc de petițiune.

25. Îndată ce primarul va primi o reclamație, el va însemna pe dînsa ziua primirii și va face să se treacă în scurt coprinsul

ei în registrul de intrare al primăriei.

El va cita tot-odată părțile pentru Duminica sau sîrbătorea viitoare spre înfățișare, însemnînd acest termen pe petițiune. (Art. 22. Leg. Jud. Oc. 1879).

26. După înregistrarea petițiunei, primarul sau notarul va merge împreună cu reclamantul la casa pîritului spre a-i pune în vedere reclamațiunea, pe care i-o va citi din cuvînt în cuvînt, și spre a-i comunica termenul.

În lipsa pîritului de la domiciliu, reclamațiunea și termenul se vor pune în vedere juratului respectiv, sau a unei rude sau vecin care ar fi mai la îndemînă, spre a vesti pe pîrit.

Despre toate acestea se va face mențiune pe ambele exemplare ale petițiunei. (Art. 23, Leg. Jud. Oc. 1879).

27. Judecata se va face obicînuît în localul primăriei, unde atât jurații cât și părțile prigonitoare vor fi datorî să se adune, împreună cu primarul și cu notarul, în ziua sorocită, îndată după eșirea de la biserică.

În cas când judecata s'ar putea face mai cu înlesnire la fața locului, primarul și notarul se vor transporta în satul unde se află prigonirea, și acolo, adunându-se împreună cu jurații și cu părțile, vor ține ședință la casa preotului său a juratului. (Art. 24. Leg. Jud. Oc. 1879).

28. Părțile nu se vor putea înfățișa de cât în persoană. Dreptățile și le vor sprijini singure. Nimeni, afară de tată, soț, fiu, frate, unchiu său nepot, nu se va putea înfățișa în numele altuia sub titlul de procurator, avocat, vechil său cumpărător de drepturi.

Cu toate acestea, proprietarii și arendașii se pot înfățișa prin îngrijitorii lor de moșie sau alți însărcinați de afaceri. (Art. 25. Leg. Jud. Oc. 1879).

29. Cea d'ântéiū datorie a judecătorei este d'acăuta să împace pe părți. Pentru această, dupe ce se va convinge ea maiântéiū de adevăr, va pune verbal în vederea prigonitorilor părți cum ar fi mai drept să se împace și le va îndemna la această.

Dacă părțile primesc, atunci primarul împreună cu jurații vor încheia un proces-verbal constatând această, și în care se va arăta deslușit chipul cum părțile s'au împăciuit.

Acest proces-verbal va ține loc de carte de împăciuire și va fi subscris atât de primar, de jurați și de notar, cât și de părțile prigonitoare dacă știu să subscrie.

La din contra, cei ce nu vor ști să subscrie vor iscăli prin punere de deget în dreptul numelui lor, făcându-se despre această vorbire în procesul-verbal.

Fie-care parte are dreptul să cêră copie de pe acest proces-verbal; iar originalul va sta la dosar, însemnându-se și în registru, unde s'a înscris reclamațiunea, că părțile s'au împăcat. (Art. 26 Leg. Jud. Oc. 1879)

30. Dacă judecătoria nu va isbuti să împace pe părți, atunci ea va judeca pricina și 'și va da hotărîrea sa chiar în acea zi, sau cel mai târziu Duminica sau sêrbătoreă viitoare, ținând socotelă de dreptățile fie-căruia și de do

vedile ce vor fi având, precum: înscrisuri, mar-tori, jurământ.

Legea lasă la sufletul și cugetul primarului și juraților ca să nu judece și să nu hotărască de cât pe ființă de adevăr, și să nu dea dreptate de cât numai celui ce o are.

Dacă procesul este pen-tru fapte prevădute de le-gea poliției rurale sau a tocmelilor agricole, ei vor hotări, ținând seamă de dis-pozițiunile acelor legi, dar în marginile competenței determinate prin legea de față. (Art. 27. Leg. Jud. Oc. 1879).

31. Hotărîrea judecăt-o-riei comunale se numesce «*carte de judecată*». Ea se va scrie pe o colă de hâr-tie osebită, dupe formu-larele tipărite ce se vor trimite de minister, și se va păstra la dosar împre-ună cu petițiunea prin care s'a pornit judecata. Ea va fi datată, subscrisă de pri-mar, de notar și de jurații cari au luat parte și va

arăta deslușit aceea ce a hotărît judecata, și se va citi în auzul părților de către primar sau notar, îndată ce s'a redactat și subscris de ei.

Dacă veri-un jurat nu șcie carte, el va subscrie prin punere de deget în dreptul numelui lui.

Mențiune despre chipul cum s'a terminat judecata se va face și în registrul de intrare al primăriei unde s'a înregistrat recla-mațiunea. (Art. 28. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

32. Îndată după scie-rea și subscrierea hotări-rei, sau a procesului-ver-bal de împăciuire, prima-rul va da la mână fie-cărei părți câte un extract de pe acea hotărîre, scris pe formularele tipărite ce se vor trimite de minister spre acest sfîrșit, și men-țiune despre acesta se va face din josul originalului hotărîrei păstrat la dosar.

Dacă partea condamnată nu voesce să primescă ex-tractul hotărîrei sau lip-

¹⁾ a) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chi-riașului pentru restituirea imo-bilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate, cată, dupe art.

28 din legea judecătorilor de ocóle, a fi intentată la judecătorul situațiunei imobilului, iar nu la acela al domiciliului pârîtului. Oas. I 428/94. Bul. pag. 1248.

sesce de acasă, primarul va lipi extractul pe ușa casei și va lăsa o copie de pe dînsul în primirea unei rude sau vecin sau a juratului respectiv ca să l' dea pîritului, încheiînd despre toate acestea cuvenitul proces-verbal, care se va păstra la dosar. (Art. 29 și 30. Leg. Jud. Oc. 1879).

33. Când datornicul nu este de rea credință și nu tăgăduiesce datoria, dar dice că nu pôte acum să plătescă, judecătoria 'i va putea da un termen de plată; și, dacă nici atunci nu va plăti, ea'l va condamna la plată și va împlini banii, conform regulilor de mai jos, spre a'i da creditorului. (Art. 31. Leg. Jud. Oc. 1879).

34. Dacă pîritul lipsesce de la înfățișare, și dacă se constată că primarul sau notarul 'i-a fost pus în vedere reclamațiunea și termenul de înfățișare, atunci judecata se va urma și în lipsa pîritului, și hotărîrea ce se va da i se va lipi pe ușa casei, cum s'a dîs mai sus, dacă el nu va voi să o primescă.

Iar dacă pîritul lipsesce și se găsește că termenul

nu i s'a fost pus în vedere conform acestei legi atunci judecata se va amâna pentru Duminică sau sîrbătoare următoare, citîndu-se negreșit pîritul pentru acest nou termen, cum s'a dîs mai sus. (Art. 32. Leg. Jud. Oc. 1879).

35. Partea condamnată în lipsă nu are drept de opoziție de cît dacă condamnarea nu trece peste cinci lei. Dacă condamnarea trece peste această sumă, atunci cel judecat în lipsă n'are de cît drept de apel la judecătoria de ocol respectivă.

Opoziția se va face în termen de cinci zile libere de la primirea hotărîrei dată în lipsă sau lipirea ei pe ușa și se va judeca în același chip și cu aceleași forme ca și reclamațiunea. (Art. 33. Leg. Jud. Oc. 1879).

36. Apelul se va face în termen de o lună din ziua când s'a dat hotărîrea la mîna părții, sau de când i s'a lipit pe ușa casei conform art. 31, fie că hotărîrea a fost dată în lipsă, fie că a fost dată în mod contradictoriu.

Termenul de apel în cas

de condamnare la amendă este de cinci zile, și începe după ziua în care cartea de judecată a fost comunicată. (Art. 33. Leg. Jud. Oc. 1879).

37. Dacă între cei doi jurați, desemnați a lua parte la judecarea procesului, sunt rude sau afin până la al patrulea grad inclusiv, unul din ei se va exclude prin tragere la sorți, operată de primar în ședință publică, și se va suplini prin altul conform art. 12, alin. 2.

Jurații pot fi recușați pentru motive de rudenie cu verii-una din părțile prigonitoare sau cu primarul până la al patrulea grad inclusiv, și pentru cauză de dușmănie cunoscută în potriua reclamantului sau a piritului.

Recusația se va face în scris sau verbal înainte de judecată, și, în acest cas, primarul sau notarul trebuie să o însemneze din josul reclamațiunei păstrată la dosar.

Juratul recusat se va suplini prin altul, conform alin. 2 al art. 12 din această lege. (Art. 34. Leg. Jud. Oc. 1879).

TITLUL IV

Despre executarea cărților de judecată

38. Nică o carte de judecată a judecătorilor comunale supusă apelului nu se va putea executa decât din ziua când ea va fi rămas definitivă și după ce se va fi autorizat executarea ei de judecătorul de ocol respectiv.

Cartea de judecată se socotesc rămasă definitivă când nu s'a făcut apel contra ei în termenul de o lună sau de 5 zile, arătat mai sus; sau când, fiind apelată, ea a fost înțărîtă și prin hotărîrea judecătoriei de ocol.

Dacă condamnarea nu trece peste cinci lei, cartea de judecată, când piritul a fost față, este definitivă din ziua pronunțării ei; iar dacă judecata s'a făcut în lipsă, din ziua expirării termenului de opozițiune sau a respingerii acelei opozițiuni.

În ambele cazuri, primarul va declara cartea executorie scriind pe densusa: «se va executa» și investind'o cu sigiliul primăriei și cu propria lui

semnătură. (Art. 35. Leg. Jud. Oc. 1879).

39. Orî-cine va voi să execute o carte de judecată condamnând la o sumă mai mare de cinci lei, se va înfațișa cu dînsa la judecătoria de ocol respectivă, după ce va face să se ateste în josul ei, de către primar și notar, sub a lor iscălitură și cu sigiliul primăriei, diua când acea carte s'a dat în primirea părții condamnate, sau s'a lipit pe ușa casei sale, conform legii de față.

Judecătorul va verifica de urgență și din oficiu dacă notificarea cărței de judecată s'a făcut conform legii, dacă termenul de o lună de la data notificării a expirat, fără să se fi făcut apel din partea celor interesați; și, în cazul acesta, el va ordona executarea, punînd din josul cărței de judecată formula executorie prescrisă de lege. (Art. 36. Leg. Jud. Oc. 1879).

40. Orî-ce carte de judecată investită cu formula executorie, conform articolelor de mai sus, se va executa, după stăruința părții care a câștigat, de

primarul comunei și de perceptorul local, după aceleași reguli și conform legii de urmărire cu care se împlinesc și dările către Stat și comună.

Banii ce se vor prinde din vindarea lucrurilor urmărite se vor da în primirea creditorului sub luare de cuvenită dovadă, care va sta la dosar; iar debitorului urmărit i se va da chitanță de descărcare subscrisă de primar și de perceptor, și arătând suma ce s'a împlinit de la dînsul în socotéla condamnățiunei.

Amenzile împlinite se vor vîrsa în casa comună. (Art. 37. Leg. Jud. Oc. 1879).

41. Dacă cartea de judecată atribue reclamanțului proprietatea unui lucru mișcător de prigonire, executarea ei se va face de primar, luându-se lucrul din stăpînirea pîritului și dîndu-se în primirea celui ce l'a câștigat; iar dacă hotărîrea este pri-vitoare la stăpînirea lucrurilor nemișcătore, atunci executarea se va face dîndu-se afară pîritul din locul său imobilul ce stăpî-

nesce pe nedrept, și punându-se de fapt cel ce a câștigat în posesia acelui loc sau imobil.

Despre toate acestea se va încheia cuvenitul proces-verbal, care se va atașa la dosar.

42. Nu pot fi urmărite și sechestrate:

1) Locurile de muncă, casele și ogrădile date locuitorilor sătenii prin legile de împrumut, care le declară inalienabile;

2) Lucrurile trebuincioase pentru culcatul datornicului și familiei sale care trăiesc cu dânsul în aceeași casă;

3) Vestmintele sau stralele lui și ale familiei lui necesarii pentru trebuința zilnică și obiectele de bucatărie indispensabile;

4) Instrumentele de arat și uneltele cari slujesc la munca câmpului, cum: arat, semănat, secerat, grăpat, cosit, cărat sau treerat;

5) Semințele și îngrășămintele pentru cultura pământului datornicului;

6) Făina, mălaiul și alte micii merinde trebuincioase pentru hrana datornicului

și familiei sale pe timp de o lună;

7) O vacă și 2 boi sau cai și, în lipsă de vacă, 5 capre sau 10 oi și 1 rimător. Asemenea și nutrețul acestor vite pe timp de o lună;

8) Uneltele lucrătorilor și meșterilor trebuincioase la exercițiul meseriei lor;

9) Carul, căruța sau sacaua, pentru cărăuși, căruțași sau sacagii, împreună cu vitele neapărate pentru trasul lor;

10) Stupii de miere, gândacii de mătase și frunzele de dud pe timpul creșterii lor;

11) Icoanele și alte lucruri de asemenea natură trebuincioase cultului sau religiei datornicului. (Art. 38. Leg. Jud. Oc. 1879).

43. Bunurile imobile ale datornicului nu pot fi urmărite dacă legile popresc înstrăinarea lor; iar dacă datornicul are și alte imobile, urmărirea lor nu se va putea face de cât prin organul judecătoriei de ocol respective și conform regulilor de procedură prescrise prin legea de urmărire pentru împlinirea datoriiilor către Stat și comună.

44. Atât urmărirea cât și vîndarea nu se vor putea face de cât în zilele de Duminică sau sîrbătoare, după eșirea de la biserică și după ce primarul va fi înștiințat pe jurați și pe obștea satului unde se face vîndarea despre acésta. (Art. 39. Leg. Jud. Oc. 1879).

45. Dacă, cu privilegiul executărei unei cărți de judecată, datornicul se va împotrivi pe temeiul că el a fost lipsă și n'a avut cunoștința de termen sau de hotărîrea ce s'a dat ca să se pótă apăra sau face apel, și dacă primarul cu jurații, cari au luat parte la judecată, vor găsi împotrivirea lui întemeiată și spusele lui adevărate, atunci ei vor popri executarea și vor judeca pricina din nou față cu amîndouă părțile, imediat și conform regulilor de mai sus. (Art. 40. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

46. Tóte actele privitoare la cercetarea și judecarea pricinilor acestor judecătórii, de la cererea de

judecată până la definitiva executare a hotărîrei, se vor face pe hîrtie liberă și vor fi scutite de orîce taxe de timbru sau altele. (Art. 41. Leg. Jud. Oc. 1879).

47. Dacă partea care a câștigat voesce să execute cartea de judecată prin organul portăreilor este liberă să o facă; însă în acest cas, orîce cheltueli de executare rămîn în sarcina sa. (Art. 42. Leg. Jud. Oc. 1897).

C A R T E A II

PARTEA I

T I T L U L I

Organisarea judecătorilor de ocol

48. Se înființază pe tot teritoriul regatului un număr de 130 judecătórii de ocol, repărțite între diferitele județe, proporțional și cu suprafața teritoriului.

Aceste judecătórii vor avea aceleași circumscripțiuni și reședințe cari erau în ființă la punerea în a-

¹⁾ a) Neobservarea dispozițiunilor art. 40 din legea judecătorilor de ocóle din 1879 de a se propune în prealabil părților împă-

carei lor, nu póte fi invocată pentru prima óră în casație. Cas. II 503/94. Bul. pag. 1111.

plicare a legii din 4 Martie 1894.

Nici o modificare nu se va putea face la aceste circumscripțiuni și reședințe de cât prin decret regal și în urma avisului consiliului de miniștri. (Art. 43. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 1 Leg. Jud. Pace. 1894).

49. Nici o nouă judecatorie de ocol nu se va putea înființa în viitor de cât printr'o anume lege.

În primul an însă al punerii în aplicare a acestei legi, ministerul de justiție este autorizat a adăuga încă câte o judecatorie în județele în cari ar fi absolută necesitate, fără însă ca numărul total al acestor judecătorii să treacă peste zece.

Înființarea acestor noi judecătorii se va face prin decret regal, în urma încuviințării consiliului de miniștri. (Art. 44. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 2 Leg. Jud. Pace 1894).

50. Fie-care judecatorie de ocol se compune dintr'un judecător, un ajutor și doi copisti, cari vor îndeplini tot-d'o-dată și funcțiunile de grefier și archivar, după trebuințele

serviciului. (Art. 46. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 3 Leg. Jud. Pace 1894).

51. Judecătorii de ocol vor avea același grad erarchic și același onorariu cu judecătorii de tribunal și vor fi supuși la aceleași condițiuni de admisibilitate și înaintare.

Prin excepțiune, însă, și acesta numai în interval de un an de la punerea în aplicare a acestei legi, judecătorii de ocol vor putea fi numiți și dintre judecătorii de pace, supleanții sau substituții de tribunal titrați, cari vor avea mai puțin de doi ani de grad în una din aceste funcțiuni.

În cas, însă, de lipsă de candidați titrați, se vor putea numi și dintre președinții și judecătorii de tribunale, procurorii și judecătorii de pace netitrați cari vor avea cel puțin 4 ani în diferitele aceste funcțiuni.

Ajutorele judecătorilor de ocol au același grad erarchic cu supleanții de tribunal.

Condițiunile de admisibilitate și drepturile lor la înaintare sunt aceleași.

În timp de două ani însă de la punerea în aplicare a acestei legi, și numai în lipsă de candidați titrați, vor putea fi numiți ca ajutoare la judecătoriile de ocol: procurorii, substituții, supleanții de tribunal și judecătorii de pace netitrați.

52. Ajutorul judecătorului de ocol îndeplinește toate funcțiunile judecătorului în cas de lipsă sau împedicare a acestuia.

El poate fi delegat în cercetări la fața locului, îngrijește de regulata expedițiune a lucrărilor judecătorei și contra-semnează procesele-verbale de autentificare în cas de lipsă a copistului-grefier.

Judecătorul de ocol și în lipsă sau prin delegație, ajutorul, vor păstra, sub a lor răspundere, actele de valoare și recepsele depuse la acea judecătorie. (Art. 4 Leg. Jud. Pace 1894).

53. Statul plătesce personalul judecătoriilor de ocol și procură materialul de cancelarie și registrele necesarii.

Județele pentru judecătoriile cu reședințele în

comunele rurale, și comunele urbane pentru cele cu reședința în aceste comune, sunt ținute să dea localul, mobilierul necesar și combustibilul.

Atât județele, cât și comunele urbane mai au în sarcina lor plata unuiu din cei două copisti ai judecătoriei.

Tote cheltuelile puse prin această lege în sarcina județelor sau comunelor urbane sunt obligatorii și se vor înscri din oficiu, de autoritatea administrativă superioară, în bugetele lor respective, în cas când dăsele nu vor fi satisfăcut pe deplin îndatorirea lor. (Art. 49. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 6 Leg. Jud. Pace 1894).

TITLUL II

Competința civilă a judecătoriilor de ocol

54. Judecătoriile de ocol judecă toate apelurile primite contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale în prima instanță și de orice alte autorități administrative sau fiscale, și care apel le-ar fi deferit prin

legi speciale. (Art. 50. Leg. Jud. Oc. 1879).

55. Judecătoriile de ocol sunt competente a judeca toate cererile în materie personală și imobiliară de orice natură ar fi ele, chiar și comerciale, în cea din urmă instanță, de la valoarea de 50 lei până la 200 lei inclusiv capital și

interese, iar cu apel până la valoarea de 1.500 lei inclusiv capital și interese.

Se înțelege că, în comunele reședințe de judecătoria de ocol, acestea însușesc și competența dată prin lege judecătoriilor comunale. (Art. 51. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 8. Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

1) a) Poprirea care are de obiect o sumă mai mică de 1500 lei, trebuie adresată la judecătoriile de ocole, chiar dacă actul în virtutea căruia se cere, ar emana de la tribunal. Regula prescrisă de art. 372 din procedura civilă se aplică numai la hotărârile judecătorești, nu și la actele autentice.

Poprirea cerută în virtutea unui act ipotecar, tinzând la încasarea unei sume de bani, este o acțiune de competența judecătoriilor de ocole. Cas. I 3/86. Bul. pag. 6.

b) Judecătoriile de ocole sunt competente de a judeca în ultima instanță cererile până la suma de 30 lei, și acesta dupe legea nouă care este aplicabilă întru cât la promulgarea ei procesul era pendent. Cas. I 31/86. Bul. pag. 31.

c) Acțiunile personale și mobiliare pentru o valoare ce nu trece de 1500, sunt de competența judecătoriilor de ocole. Cas. I 67/89. Bul. pag. 182.

d) Competința se regulează dupe suma cuprinsă în cerere și pentru determinarea ei se ia în considerație capitalul și dobândile expirate până în momentul in-

tentărei acțiunii, ast-fel că dobândile posterioare cererei nu intră în calculul competenței. Cas. I 268/89. Bul. pag. 803.

e) Judecătoriile de ocol de și au dreptul de a autentifica contracte pentru sume mai mari de 1500 lei, nu sunt însă competenți a judeca contestațiunile ridicate cu ocaziunea executărei acelor acte dacă pretențiunea părților exced suma de 1500 lei, până unde merge competența lor. Cas. I 318/89. Bul. pag. 850.

f) Judecătoriile de ocol și tribunalele de județ, în apel sunt competenți a judeca acțiunile, având de obiect plata de chirie, ce se fac de unii din coproprietarii imobilului închiriat în raport cu dreptul lor de proprietate, când acest drept nu e contestat.

Nu există lucrul judecat când hotărârea anterioară nu a avut același obiect.

Constituie o omisiune esențială care atrage casarea hotărârei, când ea nu se pronunță asupra unui mijloc de apărare invocat, care era de natură să schimbe soluțiunea dată procesului. Cas. I 153/90 Bul. pag. 449.

g) Când hotărârea primitivă a fost pronunțată în prima și ulti-

56. Când într-o acțiune personală și mobilă, ce derivă din același fapt ju-

ridic, figurează mai mulți reclamânți sau mai mulți piriți, chiar dacă între

mai instanță, hotărîrea dată asupra cererii de revisuire nu pôte fi susceptibilă de apel. Cas. 200/90 Bul. pag. 616.

h) Competința se regulează dupe suma cerută de prima instanță înainte de pronunțarea hotărîrei sale; prin urmare judecătorul de ocol este competent a judeca o acțiune personală și mobilă dacă ea a fost redusă la limitele competenței sale prin concludsiunile luate de reclamant înainte de începerea desbaterilor. Cas. I 312/90.

i) Numai o omisiune esențială pôte da loc la casare. Hotărîrea este suficient motivată și nu constitue o omisiune esențială când mijlocul invocat de parte este respins în mod implicit. Cas. II 119/90 Bul. pag. 1071.

j) Cererile personale și mobiliare până la valoare de 1.000 lei sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. I 164/91 Bul. pag. 435.

k) Competința judecătorilor de ocol de a judeca în prima sau ultima instanță se determină după suma reclamată, iar nu dupe cea adjudecată.

Ast-fel dacă se reclamă uneia sau mai multor persoane sume mai mici de 300 lei, dar care sume provin din aceeași cauză și într-unite trec peste această cifră, judecătorul de ocol nu judecă de cât în prima instanță, ori-cari ar fi suma pe care ar adjudeca-o densus. Cas. I 183/91 Bul. pag. 415.

l) Competința se regulează după suma reclamată, iar nu dupe aceea coprinsă în actul ce se prezintă spre a stabili faptul juridic din care ea decurge. Cas. I 125/92

Bul. pag. 320.

m) Acțiunile având de obiect cereri de daune în valoare mai mică de 200 lei, se judecă de judecătorii de ocol în ultima instanță, fără drept de apel la tribunal. Cas. I 132/93. Bul. pag. 325.

n) De și dupe art. 51 din legea judecătorilor de ocol, acești judecători sunt competenți a judeca, cu apel, cererile în materie personală și mobilă cari nu trec de 1.000 lei capital și interese, într-un cât însă jurisdicțiunea judecătorilor de pace a fost creată în favoarea părților, prin faptul că o atare acțiune a fost introdusă direct înaintea tribunalului de județ, nu se turbură ordinea publică dacă ele n'au fost lipsite de beneficiul a două grade de jurisdicțiune, când adică acțiunea a fost judecată și în apel de către curtea de apel, și dar, într-un atare cas, nu pôte să se invoce o cauză de nulitate contra decisiunei curței de apel, atunci mai cu seamă când părțile n'au ridicat nici o excepțiune de ne-competință înaintea instanțelor de fond. Cas. I 89/94. Bul. pag. 233.

o) Judecătorii de pace fiind competenți să judece în prima instanță cererile în materie imobiliară până la concurența de cinci hectare inclusiv pentru locurile cu clădiri situate în comunele rurale, densii sunt în drept în prima instanță și tribunalul în apel, când obiectul litigiului ar fi rodul unei vii de exemplu, să judece și să stabilească a cui este proprietatea viei. Cas. I 263/96 Bul. pag. 1178.

densii n'ar exista veră solidaritate, competența se determină dupe ceea ce se cere de toți reclamantii sau se pretinde de la toți piriții.

Când obligațiunea nu derivă din același fapt juridic, reclamantul nu poate chema în judecată prin aceeași cerere pe mai mulți debitori, chiar dacă obligațiunea este constatată prin unul și același act. (Art. 9. Leg. Jud. Pace 1894).

57. Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca cererile reconvenționale ce se fac cu ocaziunea unei acțiuni în aceleași limite de valoare și de întindere ca și acțiunea principală¹⁾.

58. Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca, în cea din urmă instanță, de la valoarea de 50 lei până la cea de 200 lei inclusiv, și cu apel până la orice valoare:

1) Cererile pentru vătămare aduse de către o-

menii sau dobitoace țerinelor, holdelor, fructelor și recoltelor;

2) Cererile pentru curățirea șanțurilor, canalurilor de irigațiune, iazurilor, gârlilor, zăgazurilor (iezeturilor);

3) Cererile pentru usurpare sau stricăciuni de locuri, copaci, garduri, șanțuri sau alte îngrădiri;

4) Cererile pentru reparațiunile locurilor sau clădirilor închiriate impuse prin contract sau de către lege în sarcina locatarului (chiriașului);

5) Contestațiunile dintre stăpâni și servitori, meseriași și calfe sau ucenici, comercianți și băeți de prăvălie, patron și lucrători cu ziua, cu luna sau cu anul, pentru plata simbriei sau salariului lor, ori executarea contractului;

6) Cererile pentru despăgubiri civile provenite din delictele și contravențiunile pentru cari judecătorii de ocol sunt competenți, când însă părțile

¹⁾ a) Judele de ocol e competente de a judeca cererile pentru usurpări sau stricăciuni, sau cele relative la exercițiul de servitute.

Competința sa încetează dacă

la ziua înfățișării reclamațiunea se transformă într-o acțiune mobilă de daune interese, pentru o sumă care trece de 1500 lei. Cas. I 281/91 Bul. pag. 727.

n'au intrat pe calea penală. (Art. 52, Leg. Jud. Oc. 1879; art. 10 Leg. Jud. Pace, 1894).¹⁾

58. Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca cererile pentru desființarea contractelor de arendare sau închiriere, ori pentru isgonirea arenda-

șului sau chiriașului, în prima și ultima instanță când valoarea locativă anuală este de la 50—200 lei inclusiv, și cu apel când această valoare se urcă până la 1.500 lei inclusiv. (Art. 55, Leg. Jud. Oc. 1879; art. 8 Leg. Jud. Pace 1894).¹⁾

60. Judecătoriile de ocol

¹⁾ a) Abaterile prevădute de legea poliției rurale sunt de competență tribunalelor ordinare, încetând toate atribuțiunile judecătorești ce se acordase primarilor. Cas. I 2/36. Bul. pag. 412.

b) Procesele pentru plata salariului, sunt de competența judecătoriilor de ocôle și a tribunalelor în apel de a le judeca ori care ar fi valoarea lor.

Este neadmisibilă cererea de compensațiune când suma nu este certă și lichidă.

Când minuta hotărârii nu este regulată, este suficient ca în hotărâre să se fi constatat că debaterile ar fi fost publice. Cas. I 210/87 Bul. pag. 535.

c) Ingrijitorii de moși intră în categoria servitorilor prevăduți în legea judecătoriilor de ocôle, dupe care pretențiunile lor contra stăpânilor pentru plata de salariu până la ori ce valoare, sunt de competența judecătoriilor de ocôle. Cas. I 3 0/88 Bul. pag. 1048.

d) Delictele de loviri și injurii sunt de competența judecătoriilor de ocôle, ori cari ar fi valoarea despăgubirilor civile pretinse. Cas. II 370/92. Bul. pag. 671.

e) În materie penală, competența instanțelor judecătorești se determină în principiu, după natura faptului încredințat, iar nu

dupe cuantumul despăgubirilor civile ce partea lezată poate cere.

Așa dar, faptul de injurii, prevădut de art. 300 din Codul Penal, constituind o simplă contravențiune polițienescă, intră în competența judecătoriilor de ocôle, ori care ar fi cuantumul despăgubirilor civile pretinse de reclamant. Cas. II 535/92. Bul. pag. 846.

f) Nu poate fi vorba de regulare de competență când nu există conflict de jurisdicțiune.

Instanțele de fond sunt suverane în constatare și aprecierea acestuilor de fapt și hotărârile lor, în astă privință scapă de sub censura curței de casație. Cas. I 374/93. Bul. pag. 100).

²⁾ a) Competința unei instanțe judecătorești se regulează dupe legea în vigore, în momentul introducerii acțiunii. Ast-fel, hotărârea dată de tribunal asupra unei acțiuni, introdusă înainte de aplicarea legii noi a judecătoriilor de ocôle, este susceptibilă de apel.

În asemenea cas se aplică art. 51 din pr. civilă, iar nu art. 54 din legea judecătoriilor de ocôle. Cas. I 184/81. Bul. pag. 526.

b) Cererile de evaquarea unui imobil pentru neplata de chirie sunt de competența judecătoriilor

judecă în prima instanță și cu drept de apel, ori care ar fi valoarea lucrului, acțiunile posesorii.

Aceste acțiuni nu vor fi admise ca fondate de cât :

1) Dacă nu a trecut un an de la turburare sau depozedare ;

2) Dacă reclamantul dovedește că, înainte de această epocă, el a posedat cel puțin un an, și

3) Dacă posesiunea lui

însușește condițiunile cerute de art. 1.846 și 1.847 din codul civil.

În cas când depozedarea sau turburarea s'a făcut prin violență sau forță, reclamantul este dispensat de a face proba cerută de numerile 2 și 3 din acest articol. (Art. 54 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 12 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

61. Judecătoriile de ocol judecă asemenea în prima

de ocóle și a tribunalelor în apel. Cas. I 96/89. Bul. pag. 276.

c) Competința judelei de ocol în privința acțiunilor pentru plată de chirii se regulează dupe valoarea locativă anuală, iar nu dupe suma chiriei pe tot timpul pentru care s'a încheiat contractul; așa dar, când chiria este mai mică de 1500 lei pe an, judecătorul de ocol este competent a judeca o asemenea cerere. Cas. I 327/10. Bul. pag. 1087.

d) După dispozițiunile art. 52 din legea judecătoriilor de ocóle, judecătoriile sunt competenți a judeca în ultima instanță, fără drept de apel, până la valoarea de 200 lei. Prin urmare, tribunalul care primește și judecă, ca instanță de apel, o afacere cu valoare numai de 183 lei, nesocotesce citatul articol din legea judecătoriilor de pace. Cas. I 263/94. Bul. pag. 855.

¹⁾ a) Locurile de islaz, arătură și fânătă, date preoților bisericilor sătești, nefiind declarate prin legea rurală din 1964 ca imprescriptibile, pot face obiectul

unei acțiuni posesorie. Cas. I 17/96. Bul. pag. 17.

b) Acțiunea posesorie este admisibilă, când depozedarea s'a făcut prin violență sau forță, chiar când posesiunea celui depozedat nu întrunea toate condițiunile cerute de lege pentru exercitarea acțiunei posesorii, și violența poate fi numai meritată, dar și morală, și dar o amenințare ar putea, în unele cazuri, să constituie o violență în sensul legii.

Pentru ca, însă, o asemenea amenințare, fie verbală, fie prin scris, să poată avea acest caracter, trebuie să fie de așa natură în cât să expună pe autorul ei la o pedepsă corecțională sau chiar numai la daune-interese. Cas. I 213/96. Bul. pag. 830.

c) Dupe legea judecătoriilor de ocóle din 1 Martie 1894, judecătoriile de pace sunt competenți a judeca cu dreptul de apel acțiunile posesorii ori care ar fi valoarea lor. Cas. I 383/96. «Dreptul» 81/96.

instanță și cu drept de apel, ori-care ar fi valoarea lucrului;

1) Plângerile relative la strămutare de hotare;

2) Pretențiuni privitoare la lucrări făcute pe ape curgătoare pentru irigațiune sau pentru punere în mișcare de mori, fabrici, etc.

3) Reclamațiunile pentru exercițiul servituților, pentru zidurile și șanțurile comune, pentru distanțele de observat între vecini, la construcțiuni sau plantațiuni.

1) a) Judecătoriile de ocôle, și în apel tribunalele judecă, ori-care ar fi valoarea lucrului, reclamațiunile pentru exercițiul servituților. Cas. I 88/85. Bul. pag. 181.

b) Acțiunea prin care o parte reclamă restabilirea exercițiului servituței sale de vedere, este de competența judecătoriilor de ocôle și prin urmare de a tribunalelor, ca instanță de apel. Cas. I 3/87. Bul. pag. 108.

c) În privința servituților impuse de lege vecinilor pentru clădiri și plantațiuni, judecătorul de pace, ca prima instanță, și tribunalul ca instanță de apel, sunt competenți a judeca numai în posesoriu. Acțiunea posesorie durând numai un an, partea vătămată se poate plânge numai prin acțiune petitorie, contra construcțiunilor și plantațiunilor vecinului, ridicate de mai mult de un an. Cas. I 175/87. Bul. pag. 134.

În toate cazurile prevădute de acest articol, dacă se va contesta vre-uneea din părți însăși dreptul de proprietate sau titlul constitutiv al servituței, judecătorul de ocol nu va statua de cât asupra acțiuneii de posesiune, fără ca acesta să prejudice fondul chiar al dreptului, care rămâne a se judeca pe cale principală, dupe regulile generale de competență. (Art. 56 Leg. Jud. Oc 1879; art. 13 Leg. J. Pace 1894)¹⁾.

62. În materie imobi-

d) Ca instanță de apel, tribunalele judecă numai acțiunile posesorii, iar nu și chiar fondul dreptului. Cas. 2/83. Bul. pag. 1.

e) Exercițiul posesiuneii servituței de vedere mai bine de un an constituie o acțiune de competență judecătoriilor de ocôle și a tribunalelor în apel. Cas. I 311/88. Bul. pag. 1038.

f) Plata de chirie reclamată de la posesorul unui imobil constituie o adevărată turburare de posesiune.

Prin urmare, instanțele de fond sunt competente ca pe cale de acțiune posesorie să judece acest punct, dacă se datoresce ori nu veri-o chirie, fără ca prin acesta să se dică că au comis un exces de putere sau s'a prejudicat într-una ceva petitoriul. Cas. I 5/89. Bul. pag. 5.

g) Nu se violază art. 61 din legea judecătoriilor de ocôle când acțiunea este intentată ca pose-

liară judecătorii de ocol sunt competenți a judeca în prima instanță acțiunile în revendicare și, în

genere, ori-ce acțiune imobiliară până la valoarea de 1.500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit.

sorie, de arendași. Cas. I 70/89. Bul. pag. 185.

h) Nu există nici incompetență, nici exces de putere, când tribunalul sesizat asupra unei acțiuni posesorii, ca instanță de apel, nu statuază de cât în posesoriu, iar nu și asupra fondului dreptului. În asemenea acțiuni instanțele judecătorești sunt în drept să se întemeeze pe depuneri de martori și cercetări locale efectuate, spre a-și forma convingerea asupra posesiunii. Cas. I 128/89. Bul. pag. 318.

i) Instanțele chemate a judeca o acțiune posesorie sunt competente a statua asupra reclamațiilor cari au de obiect a restabili lucrurile în starea în care se aflau înainte de turburarea posesiunii. Intră, dar, în căderile lor de a ordona desăvîșirea unor lucrări făcute, căci prin acesta nu se pronunță de cât în posesoriu, fără să prejudice fondul dreptului. Cas. I 189/39. Bul. pag. 531.

j) Judecătorul posesorului poate consulta titlurile de proprietate spre a se convinge de existența turburării posesiunii. Cas. I 8/91. Bul. pag. 10.

k) Judecătorul acțiunii posesorii poate să discute și să aprecieze titlurile de proprietate spre a se lumina asupra posesiunii destul numai ca prin dispoziția hotărîreii ce pronunță să nu atingă în ceva dreptul de proprietate al părților. Cas. I 42/91. Bul. pag. 124.

l) Ori-ce fapt abusiv și vătămător asupra cursului unei ape

curgătoare, aduse în turburarea folosinței unui proprietar riveran poate da loc la o acțiune posesorie, de competența judecătorilor de ocole. Ast-fel fiind, când judecătorul de ocol și declină competența de a judeca asemenea acțiune, basată pe simpla excepțiune propusă de partea defendore că prin lucrările sale n'a adus veri o vătămare reclamantului, violază și interpretează rău art. 53 din legea judecătorilor de ocole, căci acea excepțiune nu constituie de cât o cestiune de fond, a căreia soluțiune putea conduce la respingerea pretențiunii în fond, iar nu la respingerea ei ca rău introdusă înaintea aceluia judecător. Cas. I 152/91. Bul. pag. 329.

m) Judele de ocol nu este competent a se pronunța asupra unei acțiuni posesorii exercitate pentru o servitute necontinuată, dobândită prin prescripțiune înainte de promulgarea codului civil, căci prin acesta ar prejudeca cestiunea petitorului. Cas. I 246/91. Bul. pag. 697.

n) Judele de ocol e competent de a judeca cererile pentru usurpări sau stricăciuni sau cele relative la exercitiul de servitute. Cas. I 271/91. Bul. pag. 727.

o) Lucrurile de domen public fiind în afară de comerț, nu sunt susceptibile de apropiatiune sau de posesiune privată și, ca atare, nu pot da loc în nici un cas la acțiunea posesorie față de administrație. Ast-fel fiind, judecătorul acțiunii posesorii spre a putea judeca dacă o aseme-

Acțiunea însă în reven-
dicare, care ar decurge
dintr'o hotărnicie în curs
de judecată sau care ar

schimba o linie de des-
părțire fixată printr'o ho-
tărnicie depusă la tribunal,
va rămânea de competența

nea acțiune e admisibilă, are
calitatea și competența, ori de
câte ori se ridică excepțiunea
trasă din faptul că lucrul ce face
obiectul acțiunii este de domen-
public, să cerceteze dacă acel lu-
cru este sau nu în comerț, căci
aci nu e în joc o cestiune peti-
torie, ci e vorba de a se deter-
mina numai natura terenului său
a lucrului litigios din punct de
vedere al posesiunii și d'a se
examina dacă această posesiune
este revestită sau nu de condi-
țiunile fundamentale cărora ea
e subordonată, dacă adică este
o posesiune juridică. Cas. I 322/91
Bul. pag. 926.

p) În acțiunile cari au de obiect
depărtarea cuiva din posesiunea
unui imobil, intentate înaintea
judecătorilor de ocóle, nu se
póte examina de cât faptul po-
sesiunii și nu se póte admite ce-
rerea reclamantilor de cât dacă
dânșii dovedesc că au posedat
imobilul și că au pierdut pose-
siunea în mai puțin de un an;
așa dar, este casabilă hotărîrea
care, într'un atare cas, admite
pretențiunea reclamantului spri-
jinită numai pe un act de cum-
părătoare, înlăturând contestați-
unea ce se face de pîritul dețină-
tor al imobilului pe simplul motiv
că nu și sprijină această contesta-
țiune pe nici o probă și fără nici
o privire la faptul posesiunii.
Cas. I 436/91. Bul. pag. 12.6.

g) Judecătorul de ocol nu e
competent a judeca o acțiune
posesorie exercitată pentru o ser-
vitute necontinuu — cum e servi-
tutea de trecere — dacă nu se pre-

sintă un titlu pentru dovedirea
ei, ci se invocă, în dobîndirea
ei, numai prescripțiunea câști-
gată conform vechii legiuri, căci
prin acesta ar prejudeca cesti-
unea petitorului. Cas. I 3/92, Bul.
pag. 5.

r) Cererea în desființarea unui
zid, întemeiată pe motiv că, prin
construirea lui către vecin, s'a
usurpat din proprietatea recla-
mantului o porțiune de teren,
constituie o adevărată acțiune po-
sesorie, de competența judecăto-
rului de ocol. Cas. I 7/92 Bul.
pag. 12.

s) Când asupra unei acțiuni
posesorie, intimatul deținător al
lucrului pretinde că'l stăpînese
fiind pus în posesiune chiar de
reclamant, care'l vinduse, și este
constant că de la data vîndîrei
până la intentarea acțiunii nu
trecuse un an, în acest cas jude-
cătorul unei asemenea acțiuni
are de examinat nu cestiunea de
a se sci dacă deținătorul are sau
nu posesiunea anală, ci acea dacă
dânșul fusese în adevăr, pus în
posesiune de către însuși recla-
mantul și dacă termenul era chiar
acela pe care fusese pus în pose-
siune; comite dar un exces de
putere tribunalul care, într'un
asemenea cas, obliga pe dețină-
tor de a delasa imobilul pe mo-
tiv că n'a dovedit că'l posedă de
un an, și hotărîrea sa este casa-
bilă. Cas. I 48/92. Bul. pag. 111.

t) Tribunalul de județ, jude-
când ca instanță de apel — ca și
judecătorul de ocol — nu sunt com-
petente a se pronunța de cât a-
supra posesiunii de fapt, iar nu

tribunalelor de prima instanță și curților de apel, ori cari ar fi valoarea sau întinderea locului revendicat.

Sunt scutite de taxa timbrului și de oricare alte

cheltuieli de procedură toate acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor sătenii și declarate inalienabile prin legile de improprietărire. (Art. 57. L. Jud. Oc. 1879)¹⁾.

și asupra dreptului de proprietate imobiliară. Așa fiind, excede limitele competenței sale tribunalul care, sesizat în apel asupra unei acțiuni care are de obiect plata unei chirii de imobil, se pronunță asupra excepțiunii ridicată de pârît, cum că reclamantul nu este proprietar al acelui imobil, și judecă întemeindu-se pe titluri produse de acesta recunoscând dreptul său de proprietate, fără nici o privire la faptul posesiunii. Cas. I 157/92. Bul. pag. 40.

u) De și dupe art. 56 din legea judecătorilor de ocol, judecătorul trebuie să se pronunțe asupra cestiunii de posesiune chiar atunci când se constată dreptul de proprietate al reclamantului, totuși o hotărîre a tribunalului care confirmă cartea de judecată a judecătorului de ocol, prin care acesta își declinase competența, nu se poate casa când, din considerantele sale rezultă că a discutat posesiunea și a stabilit că din titlurile ce i s'au presintat de părți, reclamantul n'a putut poseda locul litigiosului cu titlu de proprietar, așa că n'are asupra acelui loc nici un drept de acțiune posesorie, căci prin această tribunalul a discutat virtualmente și cestiunea posesorului. Cas. I 108/93. Bul. pag. 251.

v) Judecătorul acțiunii posesorie poate să discute și să aprecieze titlurile de proprietate spre

a se convinge de existența turburării posesiunii, destul numai ca prin dispozitivul hotărîrii ce pronunță să nu atingă în ceva dreptul de proprietate al părților.

Când posesiunea de fapt a dreptului de vedere este precară, nu cu titlu de proprietar, persoana turburată în exercițiul acestui drept de vedere nu se poate plînge că a fost deposedată de un drept ce nu avea.

Nu există omisiune când instanța judecătorească nu discută mijlocul de apărare invocat de o parte, când această parte a propus acel mijloc numai în mod incidental, fără însă a insista asupra lui. Cas. I 327/93. Bul. pag. 919.

x) Judecătorul acțiunii posesorie este în drept și competentă ca să examineze actul prin care defendorul a înstrăinat altuia imobilul ce face obiectul litigiului, și stabilind aceasta, să-l scotească din proces și să respingă ca rău acțiunea îndreptată contra lui, ne mai fiind detentorul imobilului, fără să se poată susține că prin acesta a prejudecat petitorul. Cas. I 273/94. Bul. pag. 861.

y) a) Judecata urmată în posesorii nu se poate invoca ca autoritatea lucrului judecat într'un proces nou, prin care se face o cerere de revendicare a aceluiași lucru. Cas. I 97/88 Bul. pag. 329.

b) Acțiunile ce au de obiect un nemisător a cărui valoare nu

63. Petițiunile de ereditate, toate cererile privitoare la punerea în posesiune și regularea succesiunilor, eșirile din indivisiune și împărțirea succesiunilor, chiar imobiliare de ar fi, sunt asemenea de competența judecătorilor de ocol ca primă instanță, dacă valoarea succesiunii de revendicat sau care este de regulat ori împărțit nu trece peste suma de 3.000 lei.

Taxele de înregistrare se vor putea asemenea răspunde la percepția comunei de reședință a judecătoriei.

Declarațiunea de acceptațiune sub beneficiu de inventar a acestor succesiuni, sau renunțarea de la dăsele, se va putea face și la judecătoria de ocol în coprinsul căreia s'a deschis succesiunea.

În acest cas, judecătorul de ocol este obligat ca,

la finele fiecărei luni, să transmită copie de pe aceste declarațiuni la grefa tribunalului de județ, pentru a se înscrie în registrul prevădut de art. 695 din codul civil.¹⁾

64. În cas când competența judecătorului se regulază după valoarea obiectului în contestațiune, valoarea se va determina și justifica prin însăși petițiunea de intentare a acțiunii.

Dacă cererea nu coprinde valoarea, sau dacă se ridică contestațiunii asupra ei, judecătorul va rezolva contestațiunea înainte de judecata fondului, după actele ce i se vor prezenta de părți, sau prin cercetare la fața locului, făcută, fie în persoană, fie prin delegațiune, de judecătoria comunală respectivă.

Actele prin cari se poate dovedi valoarea sau venitul

trece de 1500 lei capital, nici peste 100 lei ca venit, se judecă de tribunal, când sunt lui adresate, în prima și ultima instanță. Așa dar, cu drept cuvânt curtea de apel respinge ca neadmisibil apelul ce se face contra sentinței dată de tribunal într-o asemenea materie. Cas. I 58/96. Bul. pag. 179.

¹⁾ a) Legea judecătorilor de

pace, care a dat în competența acestor judecători moștenirile ce nu trec peste 5000 lei, neaducând nici o modificare art. 49 din legea timbrului, tribunalele sunt competente a judeca în prima și ultima instanță contestațiunile la evaluările făcute de părți pentru perceperea taxei de înregistrare. Cas. I 275/96 «Dreptul» 64.

imobilului sunt: rolurile de contribuțiuni, recepsele de impozite, contractele de vânzare sau închiriere și ori-ce acte de evaluare sau expertisă emanate de la veră-o autoritate judecătorească sau de la autoritatea comunală respectivă.

Partea nemulțumită pe evaluățiunea judecătorului nu o va putea ataca cu apel de cât odată cu apelul asupra fondului.

În cas când tribunalul ar judeca că evaluățiunea era greșită și că ast-fel litigiul întrecea competența judecătorului, va evoca fondul și va judeca aface-rea în prima instanță, obligând pe reclamant a complecta timbrul legal.¹⁾

65. Judecătoriile de ocol sunt competente ca primă instanță a regula tu-

telele când patrimoniul de administrat nu trece peste valoarea de 5,000 lei.

Judecătoriile de ocol vor avea în această privință toate drepturile și îndatoririle tribunalelor de județ pentru numirea tutorilor, întocmirea consiliilor de familie, luarea socotelilor și supraveghierea gestiunei tutorilor.

Ele vor da autorizațiunea cerută de art. 408 din codul civil, ori de câte ori va fi vorba de o acțiune în partiagiū între moștenitori sau de o acțiune imobiliară al căror obiect nu trece peste competența lor.

Estimațiunea patrimoniului se va face prin însuși inventariul ce se va încheia de judecătorul de ocol sau ajutorul său.

Pentru comunele neresedinte de judecătorie, ju-

¹⁾ a) Judecătoriile de ocol sunt competente de a judeca în ultima instanță cererile până la suma de 300 lei, și acesta dupe legea nouă care este aplicabilă întru cât la promulgarea ei procesul era pendinte. Cas. I 31/86. Bul. pag. 31.

b) Competința se regulează dupe suma coprinsă în cerere și pentru determinarea ei să ia în considerațiune capitalul și dobânzile expirate până în momentul in-

tentărei acțiunei, ast-fel că dobânzile posteroare cererei nu intră în calculul competenței. Cas. I 288/89 Bul. pag. 803.

c) Judecătoriile fondului au o putere suverană în constatarea intențiunei părților și interpretarea convențiunilor lor fără ca decisiunea lor în această privință să cadă sub censura curței de casațiune, întru cât nu se alterează însăși natura convențiunei. Cas. I 125/92 Bul. pag. 320.

decătorul de ocol poate delega pentru punerea sigiliilor, facerea inventariului și estimățiunea averei, pe sub-prefectul său ajutorul acestuia sau chiar pe primarul comunei respective.

Odată cu procesul-verbal de inventoriere se va comunica judecătorului lista rudelor celor mai apropiate din comună sau județ sau, în lipsa acestora, lista prietenilor defunctului. (Art. 15, Leg. Jud. Pace. 1894).¹⁾

66. Judecătorii de ocol au competența să autentifice foile dotale până la valoarea de 3.000 lei inclusiv.

Chiar când foia dotală conține imobile sau obiecte mobile altele de cât bani, părțile sunt ținute a face prețuirea acestora în însuși actul dotal.

Acastă prețuire obligatorie însă nu operază vânzarea mobilelor, afară numai dacă în foia dotală nu

se dice expres contrariul.

Când constituțiunea de dotă coprinde imobile, părțile sunt obligate a depune și o copie de pe actul dotal. Acastă copie va fi expediată de judecătorul de ocol îndată dupe autentificarea foiei dotale către grefierul tribunalului unde este situat imobilul, spre a transcrie această mutațiune a proprietății în registrul de transcripțiuni.

Judecătorul de ocol și grefierul tribunalului sunt personal răspunzători, fiecare în ceea ce îi privește, de neîmplinirea obligațiunei ce li se impune.

Dispozițiunile art. 718 și 719 din codul de procedură civilă se abrogă. (Art. 62. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 17. Leg. Jud. Pace 1894).

67. Judecătorii de ocol sunt competenți a se pronunța asupra actelor de adopțiune ale locuitorilor

¹⁾ a) Competința judecătorilor de ocóle de a regula tutelele deschise în circumscripția lor este limitată numai la tutelele locuitorilor sătenî. Cas. I 387/91. Bul. pag. 1079.

b) Legatarul universal trebuie să ceară punerea în posesiunea bunurilor coprinse în testament de la eređii rezervatarî în cas cînd există asemenea moștenitori. Cas I 237/96. Bul. pag. 974.

din comunele rurale și celor din comunele urbane cari nu sunt reședințe de județ.

Cartea de judecată, în-cuviințind o adopțiune, va fi supusă tribunalului de județ respectiv spre confirmare în modul și termenul prevăduți în art. 321 din codul civil și înscrise în registrul oficiului stărei civile, conform art. 323 din același cod.

Judecătorii de ocol sunt în drept a legalisa actele de constatarea etății servind pentru adopțiune și pentru căsătorii, conformându-se, în acest din urmă cas, art. 56 și 57 cod. civil și legii din 8 Martie 1875.

Ei mai sunt încă competenți a da femeilor măritate autorizațiunea de a sta în judecată în procesele ce sunt de competența lor, observând formele prevădute de art. 624 și următorii din codul de procedură civilă.

Somațiunea și citațiunea soțului însă se vor face conform art. 80 și următorii din prezenta lege. (art. 18 Leg. Jud. Pace. 1894.)

68. Judecătorii de ocol sunt competenți a statua asupra tuturor contestațiunilor ivite la executiunea actelor autentificate de dănsii în virtutea legii de față, sau a legii din 1 Septembrie 1886 pentru autentificări, întru cât nu este vorba de o contestațiune contra unei proceduri de expropriare (vîndare silită imobiliară) urmărită înaintea tribunalului.

Contestațiunile se adresează la judecătoria de ocol în circumscripțiunea căreia se face urmărirea, afară numai dacă se atacă însuși titlul executoriu, în care cas contestațiunea trebuie îndreptată judecătorului care a autentificat actul. (art. 19 Leg. Jud. Pace. 1894).

TITLUL III

Competința corecțională a judecătorilor de ocol

69. Judecătoriile de ocol sunt tribunale polițienești și judecă în prima instanță contravențiunile de simplă poliție de orî-ce natură și din orî-ce lege ar decurge, cu restricțiunea însă prevădută de art. 19 și 20

din legea judecătoriilor comunale.

Cu toate acestea, o carte de judecată dată asupra contravențiunilor de competența judecătoriilor de ocol, nu este primitoare de apel când amenda, restituțiunile sau reparațiunile civile ce ar propunța nu trec fie-care în parte peste suma de 25 lei, osebit cheltuelile.

Atribuțiunile date prin art. 141 și 142 din procedura codului penal sub-

prefecților și polițailor se vor exercita numai de judecătorii de ocol. (art. 59. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 20. Leg. Jud. Pace 1894)¹⁾

70. Judecătoriile de ocol, ca tribunale polițienești, judecă în ultima instanță apelurile contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale în cazul prevădut de art. 19 și 20 din această lege. (art. 60 Leg. Jud. Oc. 1879. art. 22 Leg. Jud. Pace 1894)²⁾.

¹⁾ a) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casatie este în drept să dea un regulament de competență. Cas. II 401/87. Bul. pag. 702.

b) Inmormântarea făcută la biserică iar nu la cimitir, constituie contravențiunea prevădută de art. 1 și 2 din regulamentul pentru înmormintări din anul 1864, combinat cu art. 385 alin. 9 din Codul penal, de competența judecătoriilor de ocoale. Cas. S. Unite 327/92. Bul. pag. 627.

c) In materie penală competența instanțelor judecătorești se determină, în principiu, dupe natura faptului incriminat, iar nu dupe cuantumul despăgubirilor civile ce partea lesată poate cere. Așa dar, faptul de injurii, prevădut de art. 30) din codul penal, constituind o simplă contravențiune polițienescă, intră în competența judecătorilor de ocole, ori-cari ar fi cuantumul despă-

gubirilor pretinse de reclamant. Cas. II 505/92. Bul. pag. 84.

d) In regulă generală delictetele corecționale se judecă de tribunale de județ, iar contravențiile de judecătoriile de ocole, afară de delictetele prevăzute de art. 298 și 249 al. I din codul penal, precum și furturile simple, când valoarea obiectelor furate nu trece peste 100 lei, cari sunt date prin legea judecătoriilor de ocole, în competența acelor judecătorii. Cas. II 12/94. Bul. pag. 43.

²⁾ a) După art. 299, aliniatul al II-lea din codul penal, numai injuriile sau expresiunile ocărătore săvârșite în persoana membrilor clerului constituie un delict corecțional de competența tribunalului de județ. Așa dar, insultele aduse în persoana unui particular în timpul serviciului divin care nu face parte din membrii clerului, fie că ar constitui delict corecțional prevădut de art. 299, aliniatul I din codul penal, fie că

71. Judecătoriile de ocol sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță și cu drept de apel:

1) Faptele prevădute și pedepsite de art. 238, 249, 299, alin. I, 352, 353 și 356 din codul penal:

2) Furturile simple, precum și tentativele de asemenea furturi, prevăzute și pedepsite de art. 308 din codul penal, când valoarea obiectului furat nu trece peste 100 lei.

3) Furturile de păsări domestice, sau alte mici animale, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în câmp, în cotețe sau aiurea, fie noaptea, fie ziua, fără întrebuintarea mijloacelor agra-

vante prevădute de art. 310 din codul penal, când valoarea nu trece peste 100 lei;

4) Furturile precum și tentativele de furturi, prevădute și pedepsite de art. 309, § 2, când valoarea nu trece peste 100 lei.

În câte patru aceste cazuri partea civilă sau reclamantul este ținut a arăta însuși, în reclamațiunea sa, valoarea pagubei cauzate;

5) Tăinuirea obiectelor sau banilor provenind din delictele de mai sus;

6) Delictele silvice, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei, (art. 60. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 22 leg. Jud. Pace 1894)¹⁾.

ar constitui simplă contravenție polițienească prevădută de art. 300 din același codice, ele în orice caz, după art. 59 și 60 din legea judecătorilor de ocole, intra în competența acestor judecători de a le judeca. Cas. II 288/91 Bul. pag. 806.

¹⁾ a) Furtul simplu fără efracțiune, și lovirile care n'au cauzat incapacitate de lucru, sunt de competența judecătorilor de ocole de a le judeca întru cât valoarea obiectelor furate nu trece peste una sută lei. Cas. II 74/86 Bul. pag. 131.

b) Insulta simplă fiind un fapt

de simplă poliție, cade în competența judecătorilor de ocole. Cas. II 95/86 Bul. pag. 154.

c) Recursul în casațiune, în materie de contravențiuni, este scutit de taxa timbrului. Cas. II 23/86 Bul. pag. 559.

d) Curtea de apel este în drept să aprecieze actele, să califice natura delictelor și să hotărască competența instanței de a judeca. Cas. S. Vacanț. 319/86 Bul. pag. 593.

e) Facerea de raport se cere numai pentru procesele pendinte înaintea curții de apel, iar nu și pentru acelea date judecătorilor de ocole cu dreptul de apel la

72. Pentru diferitele delictive din articolul prece-

tribunale. Cas. II 57/86 Bul. pag. 75.

f) Furtul simplu de obiecte, a căror valoare nu trece peste 100 lei, este de competența judecătoriilor de ocôle. Cas. II 17/86 Bul. pag. 42.

g) Competința se determină nu dupe cum constată instanța, ci după cererea părților; așa că ultragiul de care este vorba privind la competența tribunalului, iar nu a jud. de ocol, are a se judeca de tribunal. Cas. II 519/86 Bul. pag. 991.

h) Acțiunea publică se poate stinge prin împăciuirea părților în casurile prevăzute de art. 238 și 239 al I din codul penal. Cas. II 361/87 Bul. pag. 240.

i) Se conformă cu legea judecătorul de ocol care judecă delictul de bătae comis contra reclamantului, când se constată că tentativa de omor imputată acestuia, camera de punere sub acuzațiune, declarase că nu era cas de urmărire. Cas. II 281/87 Bul. pag. 502.

j) Termenul de apel contra cârților de judecată, pronunțate asupra furturilor, este de zece zile și se calculează de la notificarea sentinței. Cas. II. 471/87 Bul. pag. 828.

k) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este în drept a da un regulament de competență. Cas. II 409/88 Bul. pag. 801; Cas. II 459/88 Bul. pag. 970; Cas. II 175/90 Bul. pag. 1467.

l) Delictele care întrunesc elementele constitutive acelor prevăzute de art. 238 din codul penal sunt de competența judecătoriilor de ocôle, de a le judeca. Cas. II 536/88 Bul. pag. 1089.

m) În materie de delictive când pretențiunile părții civile se ridică la suma de 120 lei, tribunalul este competent să judece procesul. Cas. II 38/1888 Bul. pag. 73.

n) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență ivit între o judecătorie de ocol și un tribunal de județ supus la jurisdicțiunea a două instanțe diferite, curtea de casație este în drept să dea un regulament de competență. Cas. II 26/89 Bul. pag. 85; Cas. II 50/89 Bul. pag. 110.

o) Cantonierii liniei ferate nefind nisce funcționari, ci numai servitori, sunt justițiabili de judecătorul de ocol pentru delictive de loviri ce comit. Aceste lovirii neputând constitui delictul prevăzut de art. 148 din codul penal. Cas. II 493/89 Bul. pag. 791.

p) Delictele de loviri simple prevăzute de art. 238 cu circumstanța agravată din art. 165 din codul penal, sunt de competența judecătoriilor de ocôle, de orice circumstanța agravantă din art. 165 din codul penal, din cauza calității delicuentului, nu schimbă în nimic natura delictului de lovire și nu l' scoate de sub prevederile pedepsite de art. 238 Cod. Penal.

Tribunalele de județ pot judeca delictivele de loviri simple în prima și ultima instanță, dacă nu li se declină competența. Cas. II 507/89 Bul. pag. 883.

q) În materie de delictive silvice, când făptuitorii nu sunt prinși asupra faptului, actul de constatare nu face credință contra lor dacă agentul silvic nu este asistat de verii-un agent administra-

dent, judecătorul de ocol va putea pronunța pedepsa

tiv; în acest cas curtea, pronunțând achitarea delicuenților nu violază nici un text de lege. Cas. II 147/89 Bul. pag. 329.

r) Delictul de lovire săvârșit de fiu contra părintelui este de competența judecătorilor de ocole.

În cas de conflict negativ ivit între un judecător de ocol și un tribunal, curtea de casație regulază competența instanței în drept a judeca delictul. Cas. II 152/89 Bul. pag. 330.

s) Delictele de loviri simple săvârșite de fiu în persoana părintelui sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. II 304/89 Bul. pag. 570; Cas. II 366/89 Bul. pag. 656; Cas. II 406/89 Bul. pag. 683; Cas. II 438/90 Bul. pag. 1184; Cas. II 93/90 Bul. pag. 196; Cas. II 125/91 Bul. pag. 345; Cas. II 207/92 Bul. pag. 408.

t) Caporalii și soldații doro-banți cu schimbul sunt justițiabili de tribunalele ordinare civile pentru delictele de loviri și maltratări săvârșite în timpul pe când se aflau în activitate. Cas. II 367/89 Bul. pag. 658.

u) Judecarea furtului unui curcan, a cărui valoare nu trece de una sută lei, cade în competența judecătorilor de ocole. Cas. II 539/89 Bul. pag. 968.

v) Lovirile fără voință prevăzute de art. 249 din codul penal sunt de competența judecătorilor de ocol, de a fi judecate. Cas. II 56/90 Bul. pag. 108.

x) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență declarat prin hotărâri rămase definitive curtea de casație este chemată a da un regulament de competență. Cas. II 378/90 Bul. pag. 874; Cas. II 414/90 Bul. pag. 1034.

y) Articolul 309 alin. I din codul penal, pedepsește furturile dupe câmp a animalelor care se întrebuintează în agricultură sau acelora aflate pe locuri de pășunat. Cas. II 342/90 Bul. pag. 911.

z) Tribunalele sunt în drept a judeca în ultima instanță lovirile comise prin imprudență. Cas. II 347/90 Bul. pag. 912.

a') Delictul de lovire săvârșit de ginere în persoana socrului se învârtă în preversiunile art. 233 iar nu 243 din Codul penal și este de competența judecătorului de ocol. Cas. I 356/90 Bul. pag. 913.

b') Simplele loviri cari n'au cauzat pacienților incapacitate de lucru sunt de competența judecătorilor de ocole. Cas. II 453/96 Bul. pag. 1202.

c') Când se ivește un conflict negativ de competență, declarat prin hotărâri remase definitive curtea de casație este chemată să pronunțe un regulament de competență.

Delictele de simple loviri, cari n'au cauzat incapacitate de lucru sunt de competența judecătorilor de ocole. Cas. II. 525/90 Bul. pag. 1450.

d') Delictele de loviri simple săvârșite de fiu și nepot sunt de competența judecătorilor de ocole. Cas. II 77/90 Bul. pag. 120.

e') Delictele de loviri simple, săvârșite de fiu contra mamei sale vitregi sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. S. Unite 161/90. Bul. pag. 365.

f') Judecătorii de ocol sunt competenți să judece atât pe autorul principal al furtului cât și pe tălnuitor, când valoarea lucrurilor furate este mai mică de 100 lei, și atât unul cât și altul

inchisorei în limitele pre- | scrise de acele articole, ca

aū fost de o dată dați judecării.
Cas. II 203/90 Bul. pag. 542.

g') Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este chemată a pronunța un regulament de competență. Cas. II 227/90 Bul. pag. 687.

h') Simpla insultă de și rostită în public, nu constituie un delict de calomnie prevădut de art. 294 din codul penal, întru cât nu s'a imputat o faptă determinată, ci delictul de injurie prevădut de art. 299, alin. I din același cod.

Delictul de injurie simplă este de competența judecătorilor de ocóle. Cas. II 49/91 Bul. pag. 103.

i') Este culpabil de calomnie acela care prin cuvinte rostite în public, prin strigări sau prin ori-cari mijloce enumerate în art. 294 din codul penal, va propune în persóna cui-va fapte cari de ar fi adevărate ar supune pe prepus la pedépsă, sau măcar la ură sau disprețul cetățenilor; prin urmare elementul esențial al delictului de calomnie este că să se propună asupra unei persóne fapte determinate, cari ar supune pe prepus la consecințele arătate de citatul articol. Simplele cuvinte vădite «hoț și pungaș» fără a se articula anume fapte, nu constituie delictul de calomnie, ci acela de injurie prevădut de art. 299 din Codul penal, de competența judecătorului de ocol. Cas. II 126/91 Bul. pag. 347.

j') Delictul de loviri simple sêvêrsite de fiū în persóna părintelui este de competența judecătorului de ocol, și în cas de conflict negativ ivit între acest judecător și tribunalul de județ,

curtea de casațiune este în drept să pronunțe un regulament de competență. Cas. II 203/91 Bul. pag. 631.

k') Faptul de lovire simplă sêvêrsit, de un sergent de oraș pe când nu se găsea în calitate și exercițiul funcțiunei sale, nu constituie delict de abuz de putere prevădut de art. 148 din codul penal, ci acela prevădut de art. 238, de competența judecătorului de ocol. Cas. II 248/91 Bul. pag. 685.

l') După art. 299, aliniatul al II-lea din codul penal, numai injuriile sau expresiunile ocărătóre sêvêrsite în persóna membrilor clerului constituie un delict corecțional de competența tribunalului de județ. Așa dar, insultele aluse în persóna unui particular, în timpul serviciului divin cari nu face parte din membrii clerului, fie că ar constitui delictul corecțional prevădut de art. 299, aliniatul I din codul penal, fie că ar constitui simplă contravențiune polițienească prevădută de art. 300 din același codice, ele, în ori-ce cas, după art. 59 și 60 din legea judecătorilor de ocóle intră în competența acestor judecători de a le judeca. Cas. II 288/91 Bul. pag. 806.

m') În materia delictelor de simple loviri cari, după art. 60 din legea judecătorilor de ocóle, pot fi stinse prin împăcarea părților, când judecătorul de ocol a constatat printr'un jurnal de ședință declarațiunea părților că s'au împăcat și a declarat acțiunea stinsă, acea împăcare e suficient stabilită, fără să fi fost nevoie de pronunțarea unei hotărîri regulate, și într'un ase-

ori-ce tribunal de prima instanță. (art. 23. L. Jud.

menea cas, densus numai pôte redeschide acțiunea și să pronunțe în urmă veri o condamnatiune în persôna inculpaților. Așa fiind, tribunalul sesizat ca instanță de apel de către inculpații condamnați într'un atare mod, cu drept cuvânt a reformat hotărîrea condamnatore și a dispus închiderea dosarului. Cas. II 491/91 Bul. pag. 1267.

n') Faptul de bătae simplă, de și deferit judecătorilor de ocôle, constituie un delict și apelul este admisibil, atât din partea ministerului public, cât și din aceea a părților, în contra cărților de judecată date în această materie. Cas. II 581/91 Bul. pag. 1357.

o') Cuvintele de «pungaș ordinar», adresate în persôna cui-va nu constituie delictul de calomnie, de oare-ce prin ele nu se impută reclamantului un fapt determinat care, de ar fi adevărat, l-ar supune la pedepse sau la ura și disprețul concetățenilor sîi, ci o simplă insultă, de competența judecătorului de ocol a judeca. Cas II 8/92 Bul. pag. 59.

p') Tribunalul constatând că un delict de lovire ce i s'a deferit al judeca constituie un delict de loviri simple prevădute de art. 238 din codul penal, a fost în drept ca, în fața declarațiunei părților că s'a împăcat, să declare acțiunea stinsă, conform art. 60 din legea judecătorilor de ocôle Cas. II 17/92 Bul. pag. 74.

q') Se pôte propune pentru prima ôră în casațiune mijlocul că părțile s'a împăcat într'un delict de lovire simplă, pentru a se cere stingerea acțiunei. Cas. II 250/92 Bul. pag. 498.

r') Delictete de răniri fără voință prevădute de art. 249 din codul penal, sunt de competența judecătorului de ocol. Cas. II 504/92 Bul. pag. 845.

s') În materie penală, competența instanțelor judecătorești se determină, în principiu, dupe natura faptului inerminalat iar nu dupe quantumul despăgubirilor civile ce partea lesată pôte cere. Așa dar, faptul de injurii prevădute de art. 300 din Codul penal, constituind o simplă contravențiune polițienească, intră în competența judecătorilor de ocôle, ori-cari ar fi quantumul despăgubirilor civile pretinse de reclamant. Cas. II. 505/92 Bul. pag. 846.

t') Se pôte propune pentru prima ôră în casațiune mijlocul că părțile s'a împăcat într'un delict de lovire simplă, pentru a se cere stingerea acțiunei publice. Cas. II 544/92 Bul. pag. 1016.

u') În corecțional, ori-ce excepțiune la regula generală nu pôte fi întinsă peste limita în care ea este circumscrisă de legiuitor.

Asfel legea judecătorilor de ocôle conținând o dispozițiune limitativă și determinăna în mod clar și precis delictete cari, prin excepțiune, nu pot fi judecate de acele judecătorii și neindicând în articolele ce anume specifică și delictul prevădute de art. 243 din codul penal, urmază neapărat că acest delict se judecă în toate casurile de tribunale. Cas. II 12/94. Bul. pag. 43.

v') Se pôte propune pentru prima ôră în casațiune mijlocul că părțile s'a împăcat într'un

Pace. 1894) *).

73. Procurorul tribuna-

lului poate face tot-d'auna
apel contra cărților de ju-

delict de simplă lovire, p-ntru a se cere stingerea acțiunei publice, conform art. 60 din legea judecătorilor de ocóle Cas. II 342/94 Bul. pag. 745.

y') Asemănat art. 43 din Codicile silvice, combinat cu art. 22 alin. V din noua lege a judecătorilor de pace de la 1 Martie 1894, judecătorii de pace judecă delictetele silvice fără drept de apel numai atunci când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei iar după art. 6 din procedura civilă, competența se regulază, într'un asemenea cas după suma de intentarea acțiunei. Prin urmare, violența citatele texte de lege tribunalul care declară neadmisibil apelul făcut înaintea sa contra unei cărți de judecată pronunțată de judecătorul de pace, asupra unui delict silvic imputat mai multor inculpați ca rezultând dintr'o singură faptă, și în care pretențiunile Statului se precisau la o sumă care depășa cifra de 300 lei, căci în acest cas cartea de judecată era susceptibilă de apel la tribunal. Cas. II 545/94 Bul. pag. 1171; Cas. II 547/94 Bul. pag. 1175.

z') Asemănat art. 71 din legea judecătorilor de pace, faptele prevădute și pedepsite de art. 238 din codul penal sunt de competența acelor judecători, fără a se face verifodistincțiune între diferitele aliniate ale aceluși articol. Cas. II 45/95 Bul. pag. 77.

a") Delictul de lovire simplă, prevădut de art. 238 din Codul penal, rămâne tot în competența judecătorului de pace de a-l judeca chiar dacă, din cauza cali-

tăței de funcționar a agentului care l-a săvârșit, ar intra în pre-viziunile art. 165 din același co-dice, căci prin aplicarea acestui articol nu s'î schimbă natura. Cas. II 205/95 Bul. pag. 522.

b") Judecătorii de pace sunt competenți a judeca delictetele silvice, dacă amenda cerută nu depășește cifra de 300 lei, chiar atunci când, în cauză fiind mai mulți delicuenți, amenda adu-nată pentru toți ar întrece dîsa sumă. Cas. II 247/95. Bul. pag. 662.

c") Delictetele de răniri prin im-prudență prevădute și pedepsite de art. 249 din Codul penal in-tră în competența judecătorilor de pace de a le judeca. Cas. II 247/95 Bul. pag. 771.

d") Delictetele silvice, cari nu a-trag după sine amendă mai mare de 300 lei, nu pot fi judecate de judecătorul de pace de cât în pri-ma instanță și cu drept de apel la tribunalul de județ. Cas. II 312/95 Bul. pag. 811; Cas. II 642/95 Bul. pag. 1277.

e") Lovirile, din care cauză pa-cientul a fost incapabil de a lu-cra timp de patru zile, constituie delictul prevădut de art. 239 din codul penal, de competența tri-bunalului de județ de a-l judeca, iar nu a judecătorului de pace. Cas. II 426/95 Bul. pag. 956.

f") Simplele injurii orale sau expresiuni ocăritore, fie rostite chiar în public, în persoană cui-va, constituie numai o contravențiune polițienească, de competența ju-decătorilor de pace de a o ju-deca, dacă prin ele nu se aduc o imputare pentru un fapt anu-me determinat. Cas. S. Vacan-

decată pronunțate în prima instanță în materie corecțională, fără obligațiune de

a notifica apelul său părții interesate.

Apelul părții civile, în

țelor 551/95 Bul. pag. 1051.

g") In cas de conflict negativ ivit între un tribunal și o judecătorie de pace, curtea de casație este chemată a pronunța un regulament de competență.

Judecătorii de pace, după art. 22 din legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, au căderea a judeca furturile simple, când suma pretinsă de reclamant pentru obiectul furat nu trece peste 100 lei. Cas. II 324/96 Bul. pag. 873; Cas. II 350/96 Bul. pag. 1079.

i") Faptul de a maltrata pe părintii săi, constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 243 din codul penal, și acest delict nu este de competența judecătorilor de pace a 'l judeca. Cas. S. Vacanțelor 443/96 Bul. pag. 1149.

*) a) Asemănat art. 23 din legea judecătorilor de pace, acești judecători neputând pronunța o pedeapsă mai mare de 6 luni și o di pentru delictele date în competența lor, urmăză de aci că pentru delictul de bătae, maximum închisorei prevăzute de art. 238, din codul penal fiind de un an, judecătorul de pace nu e competent a judeca pe un funcționar care s'a făcut culpabil de un delict, căruia, prin aplicarea art. 165 același cod, cată să i se dea maximum pedepsei de un an. In acest cas numai tribunalul de județ este competent a judeca delictul. Cas. II 105/95 Bul. pag. 215.

b) Delictul de lovire sēvērșit de fiu în persōna părintelui este de competența tribunalelor de județ de a 'l judeca, iar nu de

a judecătorilor de pace. Cas. II 118/95 Bul. pag. 223.

c) Delictul de lovire simplă, prevăzut de art. 238 din codul penal, delict care, din cauza preventului (cum e aceea de ajutor de primar), cade sub prevedisiunile art. 165 din același cod, este de competența tribunalului de județ de a fi judecat, iar nu a judecătorului de pace. Cas. II 206/95 Bul. pag. 549; Cas. II 232/95 Bul. pag. 665.

d) Lovirile și rănirile sēvērșite de fiu asupra părinților sunt de competența tribunalului de județ de a fi judecate în prima instanță. Cas. S. Vacanțelor. 498/95 Bul. pag. 1027.

e) In materie penală, competența se regulază după legea în vīgore în momentul judecāței delictului, iar nu după aceea în care s'a comis faptul. Ast-fel fiind, delictul de lovire comis de un funcționar public căruia este dată privigherea și înfrinarea unor asemenea delicte fiind supus închisorei corecționale de un an, astăzi numai cade in competența judecătorilor de pace, căci nupot, după art 23 din noua lege a acestor judecători, a pronunța o pedeapsă mai mare de 6 luni și o di. Prin urmare, e casabilă decisiunea curței de apel care declară neadmisibil apelul ce i s'a adresat hotărîrei unui tribunal de județ dată într'un atare cas. Cas. II 576/95 Bul. pag. 1150.

f) Faptul prevăzut de art. 28 din legea servitorilor, că un particular ține birou de servitori, nu constituie o simplă contravențiune

materie de delict, contra cărței de judecată achitătoare, pune în mișcare acțiunea publică și investesce pe tribunal cu dreptul de a se pronunța și asupra pedepsei. Refragerea apelului nu 'l poate destitui de cât numai în cazurile prevăzute de art. 76 din această lege, (art. 24. Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

74. Termenul de opoziție contra cărților de judecată în materie penală este de 5 zile.

Acest termen începe du-

ci un delict, care fiind pedepsit cu închisoarea pe timp mai lung de șase luni și o zi, nu poate fi judecat, chiar după noua lege a judecătorilor de pace din Iunie 1894, de cât de tribunalul corecțional. Cas. II 8/96 Bul. pag. 57.

¹⁾ a) Dupe legea judecătorilor de ocóle din 6 Martie 1879, apelul făcut de partea civilă nu investea pe tribunal de cât cu dreptul d'a examina hotărîrea asupra cuantumului despăgubirilor civile, neputîndu-se ocupa și reveni asupra pedepsei convenită de către procuror. Citata lege nu recunoscea ministerului public dreptul d'a conchide înaintea tribunalului, la agravarea pedepsei hotărîrită de prima instanță printr'o simplă declarațiune verbală făcută la ziua înfățișării că face apel contra hotărîrei judelei de ocol.

Legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, prin ultimul aliniat al art. 24, investesce pe

pă ziua în care cartea de judecată a fost comunicată. (art. 25. Leg. Jud. Pace. 1894).

75. Termenul de apel contra cărților de judecată pronunțate atât în materie de delict, cât și de contravențiunii, este de zece zile.

Acest termen curge de la data cărței de judecată când părțile au fost prezente, și de la comunicare când ele au fost absente.

Diua în care cartea de judecată s'a pronunțat, sa

tribunal în materie de delict corecționale, cu dreptul de a se pronunța asupra pedepsei chiar numai în urma apelului părții civile. Această însă numai în privința apelurilor introduse după 1 Iunie 1894, când s'a pus în aplicare această lege, nu și în privința apelurilor introduse înainte de această dată, care rămâne a se judeca după legea din 1879. Cas. II 28/95 Bul. pag. 59.

b) Asemănat art. 24 alin. II din noua lege a judecătorilor de pace, apelul părții civile, în materie de delict corecționale, de competența acelor judecători, investesce pe tribunal cu drept de a se pronunța și asupra pedepsei, așa că tribunalul e în drept chiar dacă apelul ce ministerul public a făcut era tardiv, să se pronunțe asupra pedepsei și să o agraveze. Intr'un atare caz prezența ministerului public este obligatorie. Cas. II 358/95 Bul. pag. 848.

aceea în care copia s'a comunicat, nu se socotesc în calculul șilelor de mai sus.

Pentru ministerul public termenul de apel curge în tot-d'auna de la pronunțare.

Declarațiunea de apel se poate face atât de ministerul public, cât și de părți fie la Judecătoria, fie la Tribunal. (art. 25 leg. Jud. Pace. 1894).

76. În delictele prevădute de art. 238, 249 și 299, alin. I din codul penal, și contravențiunea prevădută de art. 300 și pedepsită de art. 396 din același cod, acțiunea publică se poate stinge prin împă-

căciunea părților. (art. 27, Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

PARTEA II

DESPRE PROCEDURA ÎNAINTEA JUDECĂTORIILOR DE OCOL

TITLUL IV

Despre chemare

77. Cererea în judecată se va adresa la judecătorul domiciliului său reședinței pârîtului. Dacă cererea este relativă la un imobil, ea se va adresa la judecătorul locului unde este așezat imobilul, (art. 63. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 28 Leg. Jud. Pace 1894) ²⁾.

78. Cererea se va face

c) Acțiunile personale și mobiliare urmând a fi adresate către judecătorul domiciliului său reședința pârîtului, și administrațiunea sa stabilitamentele publice trebuind a fi citate prin biourile lor la scaunul administrațiunei, urmând că direcțiunea generală a căilor ferate române, care și are sediul la București, acțiunile personale și imobiliare contra acestei direcțiuni, cum ar fi de exemplu, cererile de daune pentru pagubele cauzate prin încedierea provenită de la scânteele locomotivelor, urmând a fi îndreptate înaintea instanțelor judecătorești din București. Cas. I 195/96 Bul. pag. 795.

¹⁾ a) Acțiunea publică pentru delictul de loviri și răniri grave

din care s'a cauzat pacientului o incapacitate de lucru, delict prevădut de art. 239 din codul penal, nu poate fi stinsă prin împăcarea părților. Cas. II 615/95 Bul. pag. 1232.

²⁾ a) Acțiunile personale și mobiliare se fac la judecătoriile domiciliului, sau reședința pârîtului. Cas. I 281/88 Bul. pag. 922.

b) După art. 63 din legea judecătorilor de ocole, cererea în judecată se adresează la judecătorul domiciliului pârîtului, fără să se facă distincțiunile arătate în art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu un imobil ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse

în scris. Originalul cererei va fi însoțit de atâtea exemplare copii câte părți sunt. Ea va cuprinde numele, profesiunea și domiciliul părților, obiectul prigonirei și temeiurile reclamantului, va fi subscrisă de dînsul și datată. (art. 64. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 29. Leg. Jud. Pace, 1894).

79. Judecătorul, îndată ce va primi cererea, va însemna pe toate exemplarele termenul de înfățișare,

unui imobil de către direcțiunea căilor ferate urmază a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunei. Cas. I 101/94 Bul. pag. 242.

1) a) Procedura înaintea judecătoriei de ocol se îndeplinește după dreptul comun, când oponentul nu se prezintă în persoană spre a primi copia opozițiunei sale și a o da adversarului cu termenul deșept.

Nu se poate respinge ca nesustenută o opozițiune, când oponentul nu a putut avea cunoștință de termenul fixat pentru judecarea ei. Cas. II 44/93 Bul. pag. 351.

b) În afacerile civile de competența judecătoriilor de pace, legea, punând îndatorirea reclamantului sau oponentului ca să îndeplinească înși-le procedura de chemare în judecată și de comunicarea cărților de judecată, fără intervenirea oficiului portăreilor, chiar atunci când partea e do-

va pune data și va semna, va trece termenul în registrul de ședință, va opri în cancelarie originalul cererei; iar copia sau kopiile le va remite reclamantului, împreună cu atâtea țidule câte sunt exemplarele, pentru ca reclamantul să îndeplinească procedura. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 30. Leg. Jud. Pace. 1894.) ¹⁾

80. Procedura pentru chemare se poate împlini, dupe alegerea părții, fie de reclamant în persoană,

miciliată în altă localitate de cât reședința judecătoriei, urmază de aci că, în cât privesce pe reclamant sau oponent, să se presume, o dată ce procedura se vede îndeplinită pentru partea intimată că dînsii au cunoștință de termenul înfățișărei și că judecătorul trebuie să procedă la judecarea afacerii în lipsa lor, dacă nu se prezintă, fără ca hotărîrea dată ast-fel să pîtă fi atacată de ei, pe cale de contestațiune pe motiv că n'ar fi avut cunoștință de termenul fixat pentru judecată. Cas. II 315/91 Bul. pag. 615.

c) Dacă partea oponentă înaintea judecătorului de pace și-a ales un domiciliu prin petițiunea sa de opozițiune și judecătorul a dispus să fie citat la acel domiciliu, reclamantul originar e dator să îndeplinească procedura la disul domiciliu, sub pedepsă de nulitate a hotărîrei pronunțată în lipsa oponentului, în cas când citațiunea a fost aiurea. Cas. I 120/96 Bul. pag. 524.

fie prin comisarii și sub-comisarii de poliție sau primarii comunelor rurale, fie prin corpul de portărei; în acest din urmă cas, însă, cheltuelile privesc numai pe cei cari au recurs la această procedură specială.

Procedura se va îndeplini în același mod și la tribunalele de județ, ori de câte ori vor judeca afacerile venite în apel de la judecătorul de ocol. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 31 Leg. Jud. Pace. 1894.)

81. Copia se va lăsa în mâna pîritului, care va iscăli țidula de primire.

În cas când pîritul nu va voi să primescă copia

saŭ să iscălescă țidula, ori nu va fi acasă, primarul, comisarul saŭ sub-comisaral va lăsa copia la domiciliul ori reședința pîritului, în mîna unei rude, ori unui servitor, ori unui vecin apropiat, care va iscăli țidula de primire; iar dacă nu sunt rude, servitori saŭ vecini, saŭ dacă aceștia refusă, copia se va lipi pe ușa și se va încheia proces-verbal de acesta; procesul-verbal se va da pe urmă reclamantului spre justificare că s'a îndeplinit chemarea. (art. 65 Leg. Jud. O. 1879; art. 32. Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾

¹⁾ a) Notificarea cărților de judecată, se face după formele prevădute de legea specială pentru citațiuni. Cas. I 39/88 Bul. pag. 111.

b) Lăsarea unei cărți de judecată în mâinile comptabilului părții, constatându-se acesta cu procesul-verbal, constituie o comunicare valabilă și face să curgă termenul de apel. Cas. I 194/89 Bul. pag. 534.

c) Procesul-verbal prin care se constată de agentul polițienesc că s'a lăsat la domiciliul persoanei condamnate, extractul de pe o carte de judecată în primirea unui servitor al său, nu trebuie să arate numărul casei, căcî nicăeri nu se prevede o asemenea formalitate sub pedepsă de nulitate. Cas. II 150/93 Bul. pag. 278.

d) În afacerile civile de competența judecătorilor de pace, legea, punînd îndatorirea reclamantului saŭ oponentului ca să îndeplinescă înși-le procedura de chemare în judecată și de comunicare cărților de judecată, fără intervenirea oficiului portăreilor, chiar atunci când partea e domiciliată în altă localitate de cît reședința judecătoriei, urmăază de aci că, în cît privesc pe reclamant saŭ oponent, trebuie să se presume, o dată ce procedura se vede îndeplinită pentru partea intimată, că dîșii au cunoștință de termenul înfățișării și că judecătorul trebuie să procede la judecarea afacerii în lipsa lor, dacă nu se presintă, fără ca hotărîrea dată ast-fel să pôte fi a-

82. În toate aceste cazuri, dacă judecătorul său tribunalul va fi nevoit să amâne procesul din cauza neîndeplinirii procedurii conform legii, el va putea condamna, prin aceeași încheiere, pe agentul culpabil de neglijență sau rea credință, la o amendă de la 10 lei la 100 lei și la o despăgubire egală către partea vătămată, cu sau fără execuție provisorie.

83. Cererile în scris pot fi înlocuite prin cereri verbale pentru reclamantii fără știință de carte.

Spre acest sfârșit se va fixa printr'un regulament, într'un mod uniform pentru toate judecătoriile de ocol, o zi în care impricinații, dând timbrul legal, vor putea face plingerile lor.

Judecătorul sau ajutorul său va încheia proces-verbal de cele reclamate și acesta va ține loc de petiție.

tacă de ei, pe cale de contestațiune, pe motiv că n'ar fi avut cunoștință de termenul fixat pentru judecată. Cas. II 315/94 Bul. pag. 615.

e) Nu se poate declara nulă procedura prevădută de art. 73 din legea judecătorilor de ocol de

84. Termenul de înfățișare va fi de la 3-15 zile cel mult și va fi pus în vedere pîritului cel mai târziu cu două zile înainte de înfățișare.

În cazuri urgente, însă judecătorul va putea da termen de înfățișare pentru aceeași zi.

Urgențele și motivele ei de admitere vor fi consemnate și iscălite de judecător atât pe originalul cererii, cât și pe copie. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 35. Leg. Jud. Pace. 1894.)

85. Părțile se pot înfățișa înaintea oricărui judecător de ocol, fără nici o chemare și fără nici o cerere în scris, îndestul ca procesul să fie de natură a se judeca de un judecător de ocol și îndestul ca voința părților, obiectul și valoarea contestațiunii lor să fie constatate în scris înaintea judecătorului printr'un act format

la 1879 pe motiv că nu se mai găsește în dosar originalul de primirea cărții de judecată. În contra constatării făcute de judecătorul competent nu este admisă altă probă de cât înscrierea în fals. Cas. II 182/95 Bul. pag. 551.

de judecător, sub-scris de el și de părțile implicate.

Judecătorul va judeca cauza sa în acea zi sa în altă zi însemnată de el. Părțile vor subscrie spre știință și, la ziua însemnată, cauza se va judeca întocmai ca și cele ce sunt în chemări. (art. 69. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 36 Leg. Jud. Pace. 1894.)

TITLUL V

Despre hotăriri, judecată, măsuri asigurătoare și execuțiuni

86. Judecătorii de ocol vor ține audiențe în toate zilele de lucru; iar Duminicile și sărbătorile numai în caz de urgență și când ar fi pericol în întârziare.

Sedința va începe la orele 10 dimineața și va putea dura până la orele 6 seara. (Art. 70 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 37 Leg. Jud. Pace 1894).

87. Părțile se vor înfățișa în persoană, prin avocat, printr'unul din apărătorii săi sau procurorii prevăzuți la art. 123, sau prin oricare rudă sa afîn până la al patrulea grad inclu-

siv. Nică o altă persoană, sub titlul de cumpărător de drepturi, nu va putea figura în numele vre-uneia din părți.

Cu toate acestea, proprietarii săi arendașii, întrucât privesc afacerile proprietății ce exploatează, se pot înfățișa prin prepuși și însărcinații lor de afaceri, dacă aceștia vor avea o procură. (Art. 71 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 38 Leg. Jud. Pace 1894).

88. Părțile vor fi ascultate perend. Ele vor vorbi cu cuviință și respect; la caz contrariu, judecătorul le va face observații și, neîndreptându-se, le va da afară sau va pronunța contra lor amenda de la 5 până la 20 lei. (Art. 71 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 39 Leg. Jud. Pace 1894).

89. Judecătorul, după ce va asculta pe părți și va da citire actelor înfățișate de dăsenle, va cerca a le împăca și, dacă împăcaciunea nu este posibilă, va pronunța hotărârea, fără a se ridica de pe loc. Va putea, cu toate acestea, de va avea trebuință de o mai lungă cugetare, să se retragă, luând și actele

înfățișate, spre a se chib-zui în neființa părților.

În afacerile civile judecătorul, dacă va avea nevoie de o mai îndelungată chibzuință, va putea chiar amâna pronunțarea judecăței pentru un termen cel mult de trei zile.

Dispositivul hotărîrii va fi scris de judecător și contrasemnat de copistul-grefier de o dată cu pronunțarea.

Judecătorul este dator a se pronunța asupra tuturor mijloacelor de apărare ce ar putea rezulta din desbateri, din actele părților sau din împrejurările cauzei, chiar dacă aceste mijloace n'a fost invocate de părți.

În cazul acesta, însă, numai după ce le va fi pus în desbaterea părților. (Art. 72 Leg. Jud. Oc. 1879; art.

40 Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

90. Când una din părți va denega scrierea sa subscrisă dintr'un act sau va defăima un act în fals, fără însă a indica pe autorul falsului, judecătorul de ocol va face el însuși verificarea scriptelor, procedând conform art. 162 și următorii din codul de procedură civilă, și hotărîrea lui asupra acestui incident va fi supusă apelului numai o dată cu hotărîrea asupra fondului, întru cât acesta este susceptibil de apel.

În cazul când se va indica autorul falsului, judecătorul va urma conform art. 170 din codul de procedură civilă, suspendând afacerea și înaintând de îndată actele ministerului public. (Art. 73 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 41 Leg. Jud.

¹⁾ a) Cu drept cuvânt tribunala înouiește restituirea unor obiecte, când acesta a fost obiectul acțiunii, iar nu o cerere de daune interese. Cas. I 21/86 Bul. pag. 22.

b) Dispozițiunea art. 72 din legea judecătorilor de ocole, care obligă pe judecătorii de pace să împace părțile, nefiind prevădută sub pedepsă de nulitate, lipsa sa de a îndeplini această îndatorire

nu poate da loc la casarea hotărîrii, mai cu seamă când nu s'a făcut nici o propunere în această privință la instanța de fond. Cas. II 19/91 Bul. pag. 67.

c) Neîndeplinirea formalităților prevăzute de art. 72 din legea judecătorilor de ocole, ca judecătorul să propună împăcarea părților, nu atrage nici o nulitate. Cas. II 115/92 Bul. pag. 177.

Pace 1894) ¹⁾.

91. Cartea de judecată se va redacta pe scurt, va arăta că s'a propus împăciuirea, va cuprinde mijlocele de apărare ale părților, textul de lege pe care s'a întemeiat judecata și va face mențiune dacă este pronunțată cu apel sau în ultima instanță.

Tote acestea sub pedepșa prevădută de art. 191 din procedura penală, în cas de omisiune, pentru judecătorul sau ajutorul care a dat hotărîrea.

Ea va fi redactată cel mai târziu în termen de cinci zile de la pronunțare subscrisă de judecător și contrasemnată de copistul-grefier, și va fi trecută în

extract într'un registru special. (Art. 75 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 42 Leg. Jud.) ²⁾

92. Termenul de apel contra cărților de judecată pronunțată în materie civilă și comercială este de o lună.

Acest termen începe, pentru cărțile de judecată pronunțate contradictoriu, din ziua pronunțării lor; pentru cele date în lipsă, din ziua comunicării.

Dacă cartea de judecată s'a dat asupra unei contestări la executare sau în urma unei opozițiuni, termenul de apel va curge de la pronunțarea hotărîrii asupra contestațiunei sau opozițiunei, chiar dacă cartea de judecată s'a pro-

¹⁾ a) Legile de procedură se aplică la actele petrecute sub legea veche de câte ori se prezintă înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 158/87 Bul. pag. 410.

²⁾ a) Când un proces a fost judecat de către judecătorul de ocol ca afacere civilă, iar nu ca afacere comercială, tribunalul, sesizat de apel, urmăzează în ce privește termenul de apel, să o considere așa cum fusese judecată la prima instanță adică ca civilă, fără să se preocupe dacă în fond ea era comercială sau civilă, și astfel să calculeze termenul de apel, conform art. 75 din legea judecătorilor de ocol, iar nu a-

semănat art. 896 din Codul Comercial. Cas. I 48/91 Bul. pag. 361.

b) Termenul de apel la tribunalul contra cărților de judecată date de judecătorii de ocol este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărții de judecată la domiciliul lui, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată dată contradictoriu sau de una care respinge opozițiunea ca tardivă sau ca nesustinută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelurile făcute la curte contra sentințelor tribunalului. Cas. I 379/92 Bul. pag. 1000.

nunțat în lipsa oponentului sau contestatorului.

(art. 43, Leg. Jud. Pace 1894).¹⁾

¹⁾ a) Termenul de apel contra cărților de judecată, în materie civilă, curge de la data comunicării lor și această regulă se aplică când printr'ênsele se respinge ca nesustînută sau ca tardivă opozițiunea uneia din părți. Cas. I 10/86 Bul. pag. 11.

b) Termenul de apel în contra cărței de judecată pentru cel cădută în instanță curge de la data comunicării acelei cărți de judecată de către partea câștigătoare, iar nici cum de când singură partea și procură asemenea copie. Cas. I 260/87 Bul. pag. 634.

c) Termenul de apel în contra cărților de judecată, curge de la comunicarea acelei cărți. Cas. I 320/87 Bul. pag. 857.

d) Apelul contra cărței de judecată, se poate face și mai înainte de comunicarea ei, fără să se poată considera ca fără interes și prematur. Cas. I 350/87 pag. 839.

e) Termenul de apel în contra cărților de judecată, fie ele date contradictoriu, sau în absență e de o lună de la comunicare. Cas. I 51/83 Bul. pag. 138.

f) Termenul de apel la tribunale, contra cărților de judecată date de judecătorii de ocóle, este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărței de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată pronunțată contradictoriu sau de una care se respinge opoziția ca tardivă sau ne susținută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelul făcut la curte contra sentințelor tribu-

nalului. Cas. I 50/89 Bul. pag. 138.

g) Este tardiv apelul făcut în contra cărței de judecată pronunțată de judecătorul de ocol peste termenul de la comunicarea ei. Cas. I 368/90 Bul. pag. 1152.

h) Termenul de apel este de două luni în contra cărților de judecată, când partea lipsește de la domiciliu, fără a se distinge dacă partea nu se găsește acasă sau nu se află în localitate. Cas. 146/91 Bul. pag. 327.

i) Când un proces a fost judecat de către judecătorul de ocol ca afacere civilă, iar nu ca afacere comercială, tribunalul sesizat de apel, urmăzează, în ce privește termenul de apel, să o considere așa cum fusese judecată la prima instanță, adică ca civilă, fără să se preocupe în fond dacă ea era civilă, sau comercială, și astfel să calculeze termenul de apel, conform art. 74 din legea judecătorilor de pace, iar nu asemănat art. 897 din Codul Commercial. Cas. II 48/91 Bul. pag. 361.

j) Aplicațiunea art. 75 din legea judecătorilor de ocóle, după care termenul de apel contra cărților de judecată este de două luni, și are loc numai atunci când comunicarea cărței de judecată s'a făcut la domiciliul condamnatului în lipsa sa din oraș iar nu și atunci când dînsul lipsește numai de acasă, dar se găsea în orașul domiciliului său, căci în acest caz termenul apelului este de o lună prevădută de art. 74 din disa lege. Cas. I 463/91 Bul. pag. 1254.

k) Regularea termenului de apel, după procedura civilă sau

93. Pentru comunicarea cărților de judecată civile sau comerciale se va urma conform art. 80 și urm. din prezenta lege. Dovada de predare dată de partea condamnată, sau procesul-verbal încheiat de primarul ori comisarul sau sub-comisarul de poliție, se va remite judecătorului de partea câștigătoare.

Originalul dovedei sau procesul-verbal se va popri de judecător, spre a

se alipi la dosar; iar pe copia cărței de judecată, ce se află în mâna părții se va transcrie în copie chitanța sau procesul-verbal, semnându-se de judecător.

Asemenea se va urma și pentru comunicarea hotărârilor date de tribunale asupra apelurilor venite de la judecătoriile de ocol contra cărților pe judecată date în materie civilă sau corecțională. (art. 77 Leg.

codicele de comerț, se determină după însușirea instanței civile, sau comercială, care a judecat procesul în prima instanță. Ast-fel dacă o carte de judecată, cu apel înaintea tribunalului, nu constată în nimic că judecătorul a considerat și judecat afacerea, ce a fost dedusă înaintea lui, ca comercială și nici din cererea reclamantului nu reiese această, în acest caz tribunalul, sesizat cu apel, cu drept cuvânt a considerat-o, în ce privește termenul de apel, ca afacere civilă, și a calculat termenul de apel conform art. 74 din legea judecătorilor de ocol, fără să se preocupe dacă în fond ea era de natură comercială sau civilă. Cas. II 88/95 Bul. pag. 925.

7) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată date de judecătoriile de pace în materie civilă este de o lună, care, asemănat art. 730 din procedura civilă, se împlinește în ziua lunii corespunzătoare cu ziua punctului de plecare. Cas. I 483/95.

Bul. pag. 1421.

m) Termenul de 30 zile al apelului contra cărței de judecată dată asupra unei opozițiuni la judecătoriile de pace, curge de la comunicarea hotărârii pentru partea intimată în opozițiune.

Acest termen curge de la pronunțare numai pentru partea care a usat pe calea opozițiunii, iar nu și pentru acela care n'a usat de această cale. Cas. I 15/96. Bul. pag. 13.

n) Termenul de apel, în materie civilă, în contra cărților de judecată a judecătorilor de pace este de o lună, și acest termen curge de la comunicarea cărței de judecată când ea a fost pronunțată contradictoriu, sau de la pronunțarea hotărârii, când a fost dată asupra opozițiunii, și în acest din urmă caz, se înțelege că termenul curge de la pronunțare pentru partea care a usat de calea opozițiunii, iar nu pentru partea care a usat de o asemenea cale. Cas. I 256/96 Bul. pag. 1011; Cas. I 256/96 «Dreptul» 56/96.

Jud. Oc. 1879 ; art. 44 Leg. Jud. Pace 1894.)¹⁾

94. Cărțile de judecată corecționale sau polițienești se vor comunica, în extract, prin administrațiune, cu aceleași sancțiuni prevăzute în art. 80 contra agentului abătut în cas de neîndeplinire a procedurii. Dovada saș procesul-verbal se va trimite direct de administrațiune judecătorului de ocol.

Executarea acestor cărți de judecată, pronunțate în ultima instanță de judecătorul de ocol, sa va face

de însuși judecătorul. (art. 45 și 46. leg. Jud. Pace. 1894).

95. Executarea cărților de judecată civile saș comerciale se va face în virtutea unei formule executorii date de judecătorul de ocol, conform art. 373 și 375 din procedura civilă.

Executarea se va putea face, după alegerea părții fie prin administrațiune, fie prin agenții de urmărire ai tribunalului. În acest din urmă caz, însă, cheltuelile portăreilor sunt

1) a) Lăsarea unei cărți de judecată în mâinile contabilului părții, constatându-se acesta cu procesul-verbal, constituie o comunicare valabilă și face să curgă termenul de apel. Cas. I 194/89 Bul. pag. 531.

b) Termenul de apel este de două luni în contra cărții de judecată, când partea lipsește de la domiciliu, fără a se distinge dacă partea nu se găsește acasă saș nu se află în localitate. Cas. 146/91 Bul. pag. 327.

c) Când partea condamnată nu este acasă saș nu voesce a iscăli de primirea copii după cartea de judecată, atunci agentul se va adresa servitorului mai întâiu și apoi la rude saș la vecini spre a se lăsa copia după această carte de judecată. Cas. II 57/91 Bul. pag. 480.

d) Aplicațiunea art. 76 din legea judecătorilor de ocóle, dupe

care termenul de apel contra cărților de judecată este de două luni, și are loc numai atunci când comunicarea cărții de judecată s'a făcut la domiciliul condamnatului în lipsa sa din oraș, iar nu și atunci când densusul lipsește numai de acasă, dar se găsește în orașul domiciliului său, căci în acest cas termenul de apel este de o lună prevădută de art. 74 din legea judecătorilor de ocóle. Cas. I 463/91 Bul. pag. 1254.

e) Când persoana căreia i se comunică o carte de judecată nu voesce să dea dovadă de primire, este suficientă constatarea făcută în prescriptul verbal încheiat de primar saș comisarii poliției că densusa a primit copia acelei hotărâri și a refusat să semneze chitanța de primire. Cas. I 270/92 Bul. pag. 758.

în sarcina părții care a recurs la ministerul lor.

Se exceptează executarea asupra imobilelor, care nu se poate face decât prin agenții de urmărire a tri bunalului și în sarcina păr- ței condamnate. (art. 78 și 79. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 47. Leg. Jud. Pace 1894).

96. Judecătorul de ocol va putea ordona execu- tarea provisorie a hotărî- rilor sale date cu drept de apel, când este urgență sau pericol a se mai în- târzia executarea.

Acastă executare se va face cu sau fără cautiune, după împrejurări. Când însă valoarea obiectului, trece peste 500 lei, cel ce cere executarea va fi dator a da cautiune. (art. 80. Leg. Jud. Oc. 1879; și 48. Leg. Jud. Pace. 1894).

1) a) Termenul de apel la tri- bunal contra cărților de judecată ale judecătorilor de ocóle este de o lună, calculat de la primi- rea sau lăsarea cărței de jude- cată la domiciliu, fără a se dis- tinge dacă e vorba de o carte de judecată pronunțată contradic- toriu sau de o carte de judecată prin care s'a respins cererea de opoziție.

Art. 319 din procedura civilă nu 'și are aplicațiunea de cât la

97. Judecătorii de ocol sunt încă în drept, obser- vând formalitățile prevē- zute de procedura codului civil, ca, în limitele com- petinței lor, să ia orî-ce mēsurî de asigurare (art. 371—491 și 610—620 din procedura codului civil), cu sau fără cautiune.

Cautiunea ce s'ar cere în asemenea casurî se va putea depune și la per- cepțiã respectivă de la re- ședința acelei judecătorii. (art. 81. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 49 Leg. Jud. Pace 1894). 1).

98. Cărțile de judecată fie civile sau comerciale, fie penale, pronunțate de judecătorul de ocol în ul- timă instanță, vor putea fi atacate cu recurs înain- tea tribunalului de județ respectiv pentru exces de putere, incompetință sau

sentințele date de tribunal. Cas. I 71|92. Bul. pag. 139.

b) Termenul de apel în mate- rie de contestațiune în contra unei cărți de judecată este de o lună de la pronunțarea ei. Cas. I 14|92. Bul. pag. 25.

c) Termenul de apel în contra cărței de judecată, în materie de contestațiune, începe a curge de la pronunțarea ei, iar nu de la data comunicărei. Cas. I 319|94. Bul. pag. 963.

violare de lege, omisiune esențială și denaturarea actelor.

Recursul se declară fie la judecătoria, fie la tribunal. El este suspensiv de executare.

Termenul de recurs va fi de cinci zile libere în materie penală, și de o lună în materie civilă sau comercială. Acest termen va curge de la pronunțarea cărții de judecată când partea a fost prezentă și de la comunicarea ei când partea a fost absentă, și aceasta chiar în

casul când cartea de judecată s'a pronunțat asupra unei opozițiuni.

Atât recursurile, cât și apelurile contra cărților de judecată se vor judeca de tribunal în complet de trei judecători. Dacă tribunalul găsește recursul fundat, casază cartea de judecată, însă nu trimite afacerea în cercetarea altei judecătoria, ci, evocând fondul, o judecă în prima sau ultima instanță, dupe regulile de competență proprii ale tribunalelor, (Art. 50 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

¹⁾ a) Hotărârile judecătorilor de ocôle pronunțate în ultima instanță conținând o pedepsă care nu trece de zece lei, sunt susceptibile de recurs la tribunal, iar nu la curtea de casație. Cas. II 493/88. Bul. pag. 1009.

b) Hotărârile judecătorilor de ocôle pronunțate în ultima instanță conținând o pedepsă care nu trece peste zece lei sunt susceptibile de recurs numai înaintea tribunalelor respective. Cas. II 415/86. Bul. pag. 883.

c) Hotărârile judecătorilor de ocôle date în ultima instanță sunt susceptibile de recurs la tribunal iar nu la curtea de casație. Cas. S. Vacanț. 389/87. Bul. pag. 647.

d) Judecătoriile de ocôle sunt competente să judece în ultima instanță, faptele a căror pedepsă nu trece peste zece lei amendă, cu drept de recurs numai la tri-

bunalul respectiv. Cas. II 68/88. Bul. pag. 154.

e) Hotărârile pronunțate, în prima și ultima instanță, de judecătoriile de ocôle, în materie de contravențiuni de poliție sunt supuse recursului la tribunalul județean iar nu la curtea de casație. Cas. II 384/88. Bul. pag. 779.

f) O carte de judecată pronunțată de judecătoria de ocol, în materie de contravenție polițienască, cu o pedepsă care nu trece peste zece lei amendă, nu este susceptibilă de recurs în casație ci înaintea tribunalului respectiv. Cas. II 357/89. Bul. pag. 665.

g) Termenul de recurs la tribunal contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile de ocôle în ultima instanță, este de o lună de la comunicare; fie acestea date în materie civilă sau

99. În executarea par-tagelor de competența judecătoriilor de ocol, când împărțela se poate face în natură, judecătorul vacău-ta să invoiască pe părți între ele, dacă sunt ma-jore și capabile. În cas de a isbuti, el va adevări a-céstă invoială, care va do-bândi ast-fel caracterul u-nui act autentic.

Dacă părțile nu se în-voesc sau împărțela în na-tură este imposibilă, se va procede la vîndare.

Vîndarea obiectelor mo-bile se va face cu licita-țiune publică într'o di de sîrbătoare sau de bălciu,

fie la fața locului, fie la re-ședința judecătoriei, dupe alegerea judecătorului.

Vîndarea va fi precedată de publicațiunii la judecă-toria de ocol și la primă-ria locală, făcute cel puțin cu trei zile libere înainte de vîndare.

Vîndarea imobilelor se va face la tribunalul dis-trictului, conform reguli-lor ordinare. Spre acest scop, judecătorul de ocol va transmite dosarul par-tagului președintelui tri-bunalului. (Art. 83 Leg. Jud. Oc. 1879).

penală. Cas. II 224/90 Bul. pag. 685.

h) Hotărîrea tribunalului de județ, care 'și declină compe-tința de a judeca recursul ce i se adresează contra unei cărți de judecată pronunțată de judecă-torul de ocol în ultima instanță pe motiv că un asemenea recurs, trebuie adresat la curtea de ca-sație, nu poate fi atacată pe cale de regulare de competență înaintea curții de casație. Cas. II 394/91 Bul. pag. 989.

i) Cărțile de judecată pronun-țate de judecătoriile de ocóle în ultima instanță, în materie pe-nală, condamnând la o pedepsă ce nu trece peste suma de 5 lei amendă, sunt susceptibile de re-curs înaintea tribunalului de ju-deț, respectiv, iar nu la curtea de casație. Cas. II 406/91 Bul.

pag. 937.

j) Cărțile de judecată [pronun-țate de judecătoriile de ocóle în ultima instanță, fie asupra ape-lurilor venite de la judecătoriile comunale sau a consiliilor co-munale, fie asupra acțiunilor in-tentate d'a dreptul, se pot ataca pe calea recursului numai înain-tea tribunalului respectiv când pedepsa nu trece peste 5 lei a-mendă iar nu înaintea curții de casație. Cas. II 473/92 Bul. pag. 796.

k) Cărțile de judecată pronun-țate de judecătoriile de ocóle în ultima instanță în materie penală, condamnând la o pedepsă ce nu trece de 10 lei, sunt susceptibile de recurs înaintea tribunalulu de județ, iar nu la curtea de ca-sație. Cas. II 516/92 Bul. pag. 913. Cas. II 631/92 Bul. pag. 118

TITLUL VI

**Despre judecata în lipsă
și despre opozițiuni**

100. Dacă la ziua însemnată pentru înfățișare partea pîrită lipsesce, judecătorul de ocol va da hotărîrea în lipsă, admitînd cererea reclamantului numai dacă i se va părea justă și dovedită.

Dacă partea care lipsește este însuși reclamantul, atunci hotărîrea, ce se va da în lipsă, va apăra pe pîrit de pretențiuni. (Art. 83 Leg. Oc. 1879).

101. Partea judecată în lipsă va putea face opozițiune în termen de cinci zile de la comunicare.

¹⁾ a) Opozițiunea înaintea tribunalului judecând ca instanță de apel, trebuie justificată conform art. 154 din procedura civilă. Art. 88 din legea judecătorilor de ocôle, după care nu se justifică opozițiunea, nu este aplicabil de cît înaintea judecătorilor de ocôle. Cas. S. Vacanț. 155/89 Bul. pag. 510.

b) După art. 88 din legea judecătorilor de ocôle, termenul de opozițiune este de cinci zile libere de la primirea sa și lăsarea cărței de judecată la domiciliu, și acest termen este aplicabil și la afacerile civile și la cele comerciale.

Este casabilă hotărîrea care admite termenul de opt zile pentru

Originalul petițiunei de opozițiune va fi însoțit de atâtea exemplare copii câte părți sunt. Judecătorul, primind opozițiunea, va urma conform art. 79.

Partea oponentă nu este ținută a justifica cauzele de nevenire la prima înfățișare, nici înaintea judecătorului de ocol, nici în apel sau recurs înaintea tribunalului.

Judecătorul va avea numai să verifice dacă opozițiunea este în termen. (Art. 84 și 86 Leg. Jud. Oc. 1879 ; art. 53 și 54 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

102. Oponentul, care va lipsi și la înfățișarea urmată după opozițiunea sa,

opozițiune înaintea judecătorilor de pace în afacerile comerciale. Cas. II 218/93 Bul. pag. 1148.

c) Procedura înaintea judecătoriei de ocol se îndeplinește după dreptul comun, când oponentul nu se prezintă în persoană spre a primi copia opozițiunei sale și a o da adversarului cu termen desfipt.

Nu se poate respinge ca nesustenută o opozițiune, când oponentul nu a putut avea cunoștința de termenul fixat pentru judecarea ei. Cas. II 44/93 Bul. pag. 351.

d) Termenul de 30 zile al apelului contra cărței de judecată dată asupra unei opozițiuni la judecătorii de pace, curge de

nu va mai fi admis a face o a doua opozițiune. (Art. 87 Leg. Jud. Oc. 1879 ; art. 55 Leg. Jud. Pace 1894).

TITLUL VII

Despre diferitele proceduri preparatorii și despre excepțiuni înaintea judecătorilor de ocóle

103. Judecătorii de ocol sunt în drept, dupe împrejurări, ca mai înainte de a pronunța hotărârea, să facă mai multe lucrări preparatorii pentru luminarea lor, prin cercetări la fața locului, prin ascultare de experți, de martori, etc., dacă aceste diferite probe sunt admisibile.

Ei vor putea asemenea, de o dată cu primirea reclamațiunei și înainte de ori-ce înfățișare, proceda fie în persoană, fie prin delegarea ajutorului judecătoriei sau primarului respectiv, la ori-ce fel de constatări de fapt ar fi necesarii pentru stabilirea stăreii imobilelor sau a lucrurilor mobile cari fac

la comunicarea hotărârei pentru partea intimată în opozițiune.

Acest termen curge de la pro

obiectul litigiului. (Art. 88 Leg. Jud. Oc. 1879 ; 56 Leg. Jud. Pace. 1894.

104. Dacă judecătorul hotărâsce a merge la fața locului și dacă această hotărâre s'a pronunțat în prezența ambelor părți, acestea vor subscrie spre știință, și la ziua și ora fixată se vor afla prezente la fața locului.

Dacă această hotărâre pregătitoare s'a pronunțat în lipsa uneia din părți, judecătorul va da o citațiune părții prezente, pentru a încunosciița pe cea-altă de ziua termenului, conform art. 80 și urm. pentru chemări în judecată. (art. 89. Leg. Jud. Oc. 1879. art. 57. Leg. Jud. Pace 1894.)

105. Experții și martorii vor fi chemați prin mijlocirea părții interesate și după formele chemărei în judecată.

Incheierea judecătorului care va admite expertisa va fixa și onorariul expertului. Acest onorariu va fi depus la grefa judecătoriei de partea cea mai diligentă

număre numai pentru acela care n'a uitat de această cale. Cas. I 15/96 Bul. pag. 13.

și va rămânea definitiv în sarcina părții condamnate.

Martorii vor avea drept la o indemnisație, dacă o cer în instanță. Judecătorul este ținut să ia act de această cerere și să acorde o justă indemnitate prin însăși cartea de judecată care se va pronunța asupra litigiului principal.

Un regulament va desvolta aceste diferite puncte. (art. 90 și 91. Leg. Jud. Oc. 1879. art. 58. Leg. Jud. Pace 1894.)

106. La ziua hotărîtă martorii vor arăta numele, profesiunea, etatea și locuința lor, vor jura înaintea judecătorului de a spune adevărul; vor declara dacă sunt rude sau afini (cuscari) cu părțile și în ce grad, dacă le sunt servitori, ómenii de serviciu, și dacă nu sunt în prigonire cu una din părți.

Martorii vor fi ascultați câte unul în parte, față cu părțile, dacă acestea sunt prezente la înfățișare. (art. 95 și 96 Leg. Jud. Oc.

1879, art. 59 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

107. Părțile nu vor întrerupe pe martori.

Judecătorul va putea, ori după cererea părților sau de la sine, să facă martorilor verice întrebări va găsi cu cale pentru a sa luminare.

Fie-care din părți are dreptul a contesta pe martorii propuși de cea-altă parte și judecătorul va aprecia. După depunerea mărturieii nici o imputare adusă martorului nu va fi ținută în seamă afară numai dacă va fi dovadă în scris. (art. 97 și 98 Leg. Jud. Oc. 1879; art 60 Leg. Jud. Pace 1894).

108. În toate cazurile se va încheia proces-verbal coprinzător de arătările martorilor.

Fie-care martor va subscrie arătarea sa, sau se va face mențiune de neputința sa de a subscrie. Procesul-verbal va fi scris de judecător și de copistul-grefier. (art. 99, Leg. Jud. Oc. 1879; art.

¹⁾ a) Este bine luat jurământul martorilor ast-fel precum s'a urmat, întru cât legea judecăto-

riilor de ocóle nu prescrie o formulă de jurământ. Cas. I 311/88 Bul. pag. 1038.

61 Leg. Jud. Pace 1894).

109. La fața locului judecătorul va putea examina prin el însuși starea locurilor; va putea asculta martori, experți sau orice alte persoane competente pentru a'illumina; va putea chiar, dacă procesul este în stare de a fi judecat, să-și dea hotărîrea sa asupra fondului. (art. 90 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 62 Leg. Jud. Pace 1894).

110. Dacă la înfățișarea înaintea judecătorului o parte arată un just motiv de a chema în judecată pe un garant sau sub-garant, și produce cerere înscrisă pentru această, judecătorul va acorda un termen îndestulător, potrivit cu distanța, spre a chema și pe acela în judecată.

Pentru chemarea garantului se va procede conform art. 80 și urm. din această lege. (art. 92 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 63 Leg. Jud. Pace 1894).

111. Dacă această cerere nu s'a făcut înainte de apărare asupra fondului, sau dacă garantul nu vine la ziua înfățișărei, judecătorul va putea hotărî asu-

pra cererei principale, rămânând, de va fi trebuința, a se pronunța mai târziu și asupra garanției. (art. 93 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 64 Leg. Jud. Pace 1894.)

112. Tote încheiările ce judecătorul de ocol va face cu ocasiunea procedurilor preparatorii nu vor fi supuse apelului de cât odată cu hotărîrea asupra fondului. (art. 104 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 65 Leg. Jud. Pace 1894.)

TITLUL VIII

Despre recusațiune

113. Judecătorii de ocol pot fi recușați:

1) Când vor avea un interes personal în proces;

2) Când vor fi rude sau afini cu una din părți, până la gradul de văr primar inclusiv;

3) Când s'a urmat proces criminal între dînsul și una din părți sau soțul ei, ori rudele sau afinii ei în linie dréptă;

4) Dacă există proces civil între dînsul și una din părți sau soțul ei;

5) Dacă va fi dat o părere în scris asupra procesului. (art. 105. Leg. Jud,

Oc. 1879; art. 66. Leg. Jud. Pace. 1894.)

114. Recusațiunea se va propune mai înainte de oricare apărare asupra fondului. (art. 106. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 67. Leg. Jud. Pace. 1894.)

115. Dacă judecătorul respinge recusarea, el va intra în cercetarea fondului și apelul său recursul asupra recusării se va face odată cu apelul său recursul asupra fondului.

Dacă tribunalul recunoște că recusațiunea a fost pe nedrept respinsă de judecător, evoacă fondul și, dacă partea care a propus recusațiunea, cere, el reîncepe toate actele preparatorii făcute înaintea judecătorului.

Președintele tribunalului va comunica ministerului cazul spre a lua măsuri disciplinare în contra judecătorului, de va fi loc. (art. 107. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 68. Leg. Jud. Pace. 1894.)

^{1) a)} În cas când o recusațiune este admisă de judecătorul de ocol el trimite părțile de a se judeca la judecătorul de ocol cel mai apropiat, dacă ele nu se înțeleg a merge la un altul. Judecătorul de trimitere nu este competent să examineze cesiu-

116. Dacă judecătorul admite recusațiunea, trimite pe părți a se judeca la judecătorul de ocol cel mai apropiat, dacă ele nu se înțeleg a merge la un alt judecător.¹⁾

TITLUL IX

Despre arbitragiū

117. Judecătorii de ocol sunt ținuți să autentifice compromisele prin care părțile ar voi să supună judecăteii unui arbitru diferendul lor, sub condițiunea ca:

1) Litigiul să fie de competența unui judecător de ocol și să aibă loc între persoane care au liberul exercițiu al dreptului lor;

2) Litigiul să nu poarte asupra unei cesiuni de stare civilă, unui divorț sau unui obiect asupra căruia legea nu permite să se facă transacțiune. art. 70. Leg. Jud. Pace. 1894.)

118. Procedura înaintea

nea recusațiunei, o dată ce hotărîrea prin care ea a fost admisă n'a fost apelată și ea a căpătat autoritatea lucrului judecat, ci este ținut să cerceteze cauza în fond și să evocă fondul. Cas. II 201/89 Bnl. pag. 386.

arbitrului va fi sumară și expeditivă. Hotărîrea lui se va da în termen cel mult de una lună, de la data compromisului, sub pedepsă de nulitate; ea va fi definitivă și executorie. (art. 71. Leg. Jud. Pace. 1894.)

119. Hotărîrea arbitrului se va executa prin o ordonanță a judecătorului de ocol, care a legalizat compromisul.

TITLUL X

Dispozițiuni transitorii

120. Acastă lege se va pune în aplicare dupe o lună de zile de la promulgare.

Până la această dată ministerul justiției va lua toate măsurile necesare, atât pentru fixarea definitivă a circumscripțiunilor și reședințelor judecătoriilor de ocol, cât și pentru întocmirea judecătoriilor comunale și alegerea juraților, prin înțelegere cu ministerul de interne, în ceea ce se atinge de atribuțiunile acelui minister. (art. 110. Leg. Jud. Pace. 1879 și 74. Leg. Jud. Pace. 1894.)

121. Jurații ce se vor alege la punerea în aplicare a acestei legi vor rămănea în ființă și pentru anul viitor; iar contestațiunile prevădute de art. 8 se vor judeca pentru această singură dată de către tribunalele de județ respective. (art. 111. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 74. Leg. Jud. Pace. 1894.)

122. Ministerul justiției este în drept a completa orî-ce lipsă prin instrucțiuni circulare și a rezolva orî-ce dificultăți s'ar ivi în cursul aplicațiunei acestei legi regulata funcționare a judecătoriilor comunale și de ocol. (art. 112. Leg. Jud. Oc. 1879.)

123. Acei cari vor fi funcționat, în timp de două ani cel puțin, ca judecător sau ajutor de judecător de pace, ca grefieri de curți sau tribunale, vor putea exercita profesiunea de apărător sau procurator pe lângă judecăroriile de ocol, chiar dacă nu ar fi titrați, dacă însă nu vor fi fost destituiți din acele funcțiuni pentru vre-o abatere gravă de la datorie.

Președinții tribunalelor de județ, după cererea

celor interesați, și pe baza actelor justificative ce aceștia le vor prezenta, vor alcătui pentru fie-care judecătorie lista apărătorilor sau procuratorilor admiși a'și exercita profesiunea pe lângă acea judecătorie, și o va comunica judecătorilor de ocol respectiv.

În caz de abateri grave de la datoriile profesionale, tribunalul va putea, după plângerea părții vătămate, retrage apărătorului sau procuratorului abătut autorizarea de a'și exercita profesiunea pe termen de o lună până la un an de zile, condamându-l tot de odată și la despăgubire către partea vătămată. Deciziunea sa se va da în camera de consiliu, după ce va asculta și pe apărătorul sau procuratorul inculpat.

124. Toate acțiunile adi pendinte înaintea judecătoriilor de pace și acelea cari se vor mai introduce până la promulgarea acestei legi, și cari

sunt de competența judecătoriilor comunale, se vor trimite de judecătorii de pace primăriilor respective, spre a se cerceta și judeca de judecătoriile comunale conform legii de față, îndată ce ele se vor constitui.

Cât pentru dosarele celor-alte afaceri, de competența judecătoriilor de ocôle sau a tribunalelor de județ, cari vor fi pendinte în ziua promulgării acestei legi, înaintea judecătoriilor de pace ce sunt a se desființa, ele se vor trimite, prin organul subprefecturilor respective, la judecătoria de ocol sau la tribunalul respectiv, în competența căroră trec după prezenta lege. (art. 113. Leg. Jud. Oc. 1879).

De la promulgarea legii de față și până la punerea ei în aplicare, noile acțiuni ce s'ar mai introduce se vor adresa la judecătoria comună, la judecătoria de ocol, sau la tribunalul de județ respectiv după competența fie-căruia. ¹⁾

¹⁾ a) Judecătoriile de ocôle sunt competente de a judeca în ultima instanță cererile până la suma de 300 lei, și acesta după legea nouă

care este aplicabilă întru cât la promulgarea ei procesul era pendint. C. s. 31/86 Bui. pag. 31.

125. Sunt abrogate :
 legea din 4 Martie 1894
 pentru judecătoriale de
 pace, precum și toate legile
 și regulamentele anteri-
 oare care vor fi contrarii
 legii de față.

126. Tratatamentul per-
 sonalului judecătoriilor de
 ocol este cel prevădut prin
 statul de mai jos. El face
 parte din lege.

Judecător, pe lună.	lei 500
Ajutor, » » » »	300

Copist-grefier pe lună.	» 120
» arhivar (plătit de jud.	
sau comuna) pe lună.	lei 100
Camerier, pe lună.	» 40

Total pe lună lei	1.060
-------------------	-------

Economiile ce se vor
 realiza în bugetul acestui
 an, al ministerului justi-
 ției, prin aplicarea acestei
 legi, nu vor trece la casa
 pensiilor, ci vor rămânea,
 ca economii în bugetul
 general al Statului.

TABLOU

de determinarea circumscripțiunilor și de fixarea reședințelor judecătoriilor de ocôle din :

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Argeș			
1	Pitești . .	Orașul Pitești și plasa Pitești .	Pitești
2	C.-de-Argeș.	Plasa Argeș și plaiul Lovișteea .	C.-de-Argeș
3	Topologu .	Plasa Oltu-Topologu	Bălcesci.
4	Cotmeana .	Plasa Cotmeana-Găleşci. . . .	Costesci
Bacău			
1	Oc. Bacău .	Orașul Bacău	Bacău
2	» Bistrița.	Plășile Bistrița-de-Sus și Bistrița-de-Jos, fără comunele alipite la ocolul Siretu	Bacău
3	» Siretu .	Comunele Berbiceni, Bogdănesci, Buhociu, Filipeni, Glodurile-Têrg, Mărăscu, Obârșia, Odobesci, Oțelesci, Prăjesci și Secueni din Plasa Bistrița-de-Sus, Boteschi, Leca, Gioseni, Mileschi, Nănesci, Păncesci, Petresci, Parincea, Răcățanu și Tamași din plasa Bistrița-de-Jos.	Parincea
4	» Moinesci	Plasa Tazlăul-de-Sus fără comuna Doftana și comunele Ardăroni, Scorteni Tețcani, Nadișa, Boșotenii, Beresci, Sănduleni și Berzunțu din plasa Tazlăul-de-Jos-Trotoșu	Moinesci
5	» Trotoșu	Comuna Doftana din plasa Tazlăul-de-Sus și plasa Tazlăul-de-Jos-Trotoșu, fără comunele alipite la ocolul Moinesci . . .	Têrgu-Ocna

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Botoșani			
1	Oc. I Botoșani .	Quartarul I, II și III din orașul Botoșani; comunele Cristesci, Slobozia Secătura din plasa Coșula; Drăcșani, Sulița, Șoldănesci și Gorbănesci din plasa Meletinu-Târgu și comuna Ungureni din plasa Jijia-Stefănesci	Botoșani
2	» II Botoșani .	Quartarul IV din oraș și comunele Bălușeni, Costesci, Costinesci, Cucorâni, Curtesci, Mănăstireni, Popăuți și Zlătunóia din plasa Meletinu-Târg	Botoșani
3	» Jijia. .	Plasa Jijia-Stefănesci, afară de comuna Ungureni	T-Stefănesci
4	» Coșula .	Plasa Coșula, afară de comunele Christesci și Slobozia-Secătura	
5	» Bucecea	Plasa Siretu	Hârlău
Brăila			
1	» I Brăila	Colorile de Albastru și de Roșu din oraș	T.-Bucecea
2	» II Brăila	Colorile de Galben și de Verde din oraș și portul; comunele Cazasu, Chișcani, Cotu-Lung, Islazu, Nazâru, Tichilesci, Vădeni și Tudor-Vladimirescu din plasa Vădeni	Brăila
3	Balta. . .	Comunele : Bordeiu-Verde, Bertesci-de-Sus, Bertesci-de-Jos, Ceacâru, Cióra-Doicesci, Cióra-Radu-Vodă, Colțea, Chichinețu, Ciocile, Dudesco, Filii, Fleașca, Gropeni, Insurăței, Lacu-Rezi, Mihaiu-Bravul; Pârlita, Roșiori, Slujitori, Albotesco, Stăncuța, Tătaru și Viziru, din plasa Balta; Osmanu și Valea-Cânepeș, din plasa Vădeni	Viziru
4	Ianca . .	Comunele : Dedulesci, Filipescoi,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
		Gurgueți, Ianca, Latinu. Movila-Miresei, Perișoru, Romanul, Scortăru-Noū, Scortăru-Vechiū, Silistraru, Surdila-Găi-seanca, Surdila-Greci, Suțesci și Urleasca, din plasa Vădeni, Batogu, Ionesci-Berlesci, Jugureanu, Rușetu, Slobozia-Cireșu, Strâmbu și Ulmu, din plasa Balta	Ianca
		Buzău	
1	Oc. I Buzău	Despărțirile Roșu și Negru din Buzău; comunele: Gândesci, Grăjdana, Mărăcineni, Șarânga, Valea-Teancului, Vernesci, Cochirleanca și Scurtesci . . .	Buzău
2	» II Buzău	Despărțirile Galben și Albastru din orașul Buzău și comunele Gura-Nișcovului, Gura-Sărați, Lipia, Merei, Monteoru, Simileasca, Stâlp, Săgeata și Găvănesci	Buzău
3	Mizil. . .	Orașul Mizil, comunele: Amaru, Baba-Ana, Boldesci, Breaza, Clondiru, Dara, Fițesci, Găgeni-Vintileanca, Jugureni, Mihăilescu, Năeni, Petrosa de Jos, Petrosa de Sus, Tisla, Tohani, Vispesi, Glodeanu Sărat, din plasa Sărata-Tohani, și comuna Lapoșu, din Plaiul Buzău. . .	Mizil
4	Pătărlagele.	Comunele: Calvini, Chiojdu, Cămina, Cislău, Colți, Gura-Teghi, Măruntșu, Măjeiu, Nhoiașu, Păltineni, Panatău, Pătărlagele, Rușavățu, Sibiciu Valea-Muscelului și Vipărescu din plaiul Buzău	Pătărlagele
5	Câmpu . .	Comunele: Cotorca, Glodeanu-Cârlig, Glodeanu-Siliștea, din plasa Sărata-Tohani, și comu-	

No. curent	Numirea oocolelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
6	Oc. Pârscovu	nele : Albesci, Brădeanu, Caragelele, Căldăresci, Cilibia, Cioranca, Costesci, Cotul-Ciôrei, Gherășeni, Largu, Luciu, Maxenu, Meteleu, Padina, Pogónele, Smeeni, Tăbăresci și Țintesci, din plasa Câmpu . . . Comunele : Aldeni, Băesci, Bălănesci, Beceni, Beciu, Blăjani, Bozioru, Brăesci, Cărpiniștea, Cernătesci, Cănesci, Fundeni, Goidesci, Grabicina; Gura-Aninósei, Gura-Dimieni, Lopătoi, Măgura, Mănesci, Mânzelesci, Niculesci, Odăile, Păcelele, Pârscov, Pleșcoiu, Policiori, Robesci, Sărulesci, Târcovu, Trestia, Trestióra, Vadu-Soresci, Vintilă-Vodă, Zărnesci și Zilișteanca, din plasa Pârscovu-Slănic . . .	Pogónele Pleșcoiu
		Constanța	
1	Constanța .	Orașul Constanța, plasa Constanța afară de comunele Cobadinu și Murfatlar, și plasa Mangalia afară de comunele date la ocolul Medgidia . . .	Constanța
2	Hârșova .	Plasa Hârșova . . .	Hârșova
3	Medgidia .	Plasa Medgidia, comunele : Copadin și Murfatlar, din plasa Constanța și comunele : Caraomer, Cavaclar, Cazil-Murat, Edilchioi Enghes și Osmancea, din plasa Mangalia . . .	Medgidia
4	Silișt.-Nouă.	Plasa Silișt.-Nouă . . .	Ostrov
		Covurluiu	
1	Oc. I Galați	Despărțirea I și II din oraș . .	Galați
2	» II Galați	Despărțirea III, IV și V din oraș și comunele : Tulucesci, Filesci	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Oc. Horincea	și Branistea Comunele Beresci, Siivna, Lupesci, Mălușteni, Tuțcani-Prodanesci, Gănesci, Cavadănesci, Rogojeni, Oncea, Vlădesci, Bujor, Crăesci, Drăgușeni, Bursucani, Jorăsci, Băneasa, Balintesci și Vârlezi	Galați
4	» Pechea.	Comunele: Pechea, Cuca, Mânjina, Cudalbiș, Măcișeni, Smulți, Băleni, Fărțănesci, Mastacani, Foltesci, Frumușița, Sivița, Independența, Piscu și Slobozia-Conachi	Beresci
Dâmbovița			Pechea
1	Oc. Târgoviște .	Orașul Târgoviște și plasa Dealu-Dâmbovița, afară de comunele alipite la ocolul Găesci . . .	Târgoviște
2	Oc. Dâmbovița . .	Plaiurile Ialomița-Dâmbovița .	Șerbănesci-Podurile (cătunul Șerbănesci)
3	» Bolintinu	Plasa Bolintinu	Titu
4	» Găesci .	Plasa Cobia și comunele: Bogați, Botesci, Butoiu, Glâmbocata, Hulubesci, Ludesci și Valea-Caselor din plasa Dealu-Dâmbovița	Găesci
5	» Ialomița	Plasa Ialomița	Bilciuresci
Dolj			
1	Oc. I Craiova	Jumătatea orașului Craiova despre miază-zi, având linie despărțitoare de la bariera Bucureștilor, pe strada Bucureșci, Pelicari, Lipșcani, Madona-Dudu și Bucovățu, până la barieră, precum și comunele din plasa Ocolu: Balta-Verde, Bucovăț, Podari, Livezile, Glodu,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
7	Bechetu. .	Pleșoiu, Predesci, Răchita, Sea- ca, Șopotu, Tencănaș, Terpe- zița, Vela, Vârbița, Vârvoru, Vârtopu, Poiana-Plenița, Ple- nița, Caraula, Orodelu și Cor- latele Comunele: Adunați-de-Giormane, Bechetu, Bârza, Căciulătesci, Călărașu, Comoșteni, Damianu, Drănicu, Foișoru, Gângiova, Giorocu-Mare, Grecesci, Grin- deni, Horeșu-Poenari, Locu- teni, Mârșani, Murta, Padea, Piscu, Rojiștea, Sadova, Valea- Stanciului și Zavalu.	Vela
Dorohoiu			
1	Dorohoiu .	Orașul Dorohoiu și comunele : Broscăuți, Brăesci, Văculesci, Corlăteni, Dimăcheni, Șendri- ceni și Hilișeu	Dorohoiu
2	Mihăileni .	Plasa Berhometele	Mihăileni
3	Herța . .	Plasa Herța-Prutu-de-Sus. . . .	Herța
4	Săveni . .	Plasa Bașeu-Prutu-de-Jos. . . .	Săveni
Fălciu			
1	Huși. . .	Orașul Huși și comunele : Albesci, Crețesci, Tătăreni, Oltenesci, din plasa Crasna ; Deleni, Epu- reni, Grumezovia, Hoceni, Schio- peni și Stălinesci, din plasa Mișlocu-Prutu	Huși
2	Fălciu . .	Comunele Berezeni, Bădesci, Făl- ciu, Găgesci, Hurdugi, Țifu, Vutcani, din plasa Mișlocu- Prutu și comuna Roșiesci, din plasa Crasna	Țerg.-Fălciu
3	Podoleni. .	Plasa Podoleni și comunele : A- veresci, Bunesci, Boțesci și Dolhesci din plasa Crasna	Țergu - Ră- ducăneni

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNE A	Reședința
1	Târgu-Jiu •	Gorj Orașul Târgu-Jiu și comunele : Bubesci-de-Jiu, Drăgoesci, Mușetesci, Gruiu, Tetila, Voitesci, Căneni, Curtișoara, Bălănesci, Budieni, Șasa, Cartiu, Brătuia, Schela, Dănesci, Hurezu, Urechesci, Rugi, Cărbesci, Petresci, Petresci-Vârsături, Copăcioasa, Iași, Romanesci, Bălesci, Ci- uru, Bălăcesci, Slobozia, Vă- deni, Lelesci și Stănesci • •	Târgu-Jiu
2	Vulcan • •	Comunele : Brădiceni, Telesci, Șomănesci, Cornesci, Stolojani, Stroesci, Arcani, Runcu, Do- brița, Văləri, Bălta, Frăncesci, Peștișani, Topesci, Tismana, Pocruia, Costeni, Godinesci, Căl- cesci, Părău, Pesceana, Vârtopu, Ciuperceni, Hodoreasca și Câl- nicu. • • • • •	Brădiceni
3	Novaci • •	Comunele : Petresci-de-Sus, Cras- na, Cărpinișu, Aninișu, Nova- ciu, Turbați, Șurupați, Focio- valiștea, Cernădia Baia-de-Fer, Polovragi, Poenari, Ohaba, Cio- cadia, Cărligei, Bumbesci-Pi- țicu, Glodeni, Săcelu, Bengesci, Zorlesci, Sârbesci, Alimpesci, Corșoru, Prigoria, Magheresci, Bobu, Albeni, Negoesci, Poiana- Iscuiri, Roșia, Bărzăi-de-Gilort, Pojogeni, Șcórța, Cărbunesci, Pojaru-de-Sus, Pojaru-de-Jos, Bărzăi-de-Pădure, Părău-Baia, Licuriciu, Stefănesci, Rădoși, Jupănesci • • • • •	Petresci-de- Sus
4	Jiu • • •	Comunele : Pesceana-de-Sus, Ro- vinari, Roșia, Moi, Fărcășesci, Vlădueni, Valea-cu-Apă, Băl- teni, Urdari-de-Sus, Urdari-de- Jos, Plopșoru, Strâmba, Piscu-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
5	Copou . .	munele: Costuleni, Prisacani, Bosia și Țuțora din plasa Bra- niștea Plasa Copou-Turia: comunele: Sculeni, Stânca și Golăesci din plasa Braniștea	Căminăresci Târgu-Fru- mos
6	Bahluiū . .	Plasa Bahluiū Cârligătura . .	
Ilfov			
1	Ocol. I Bu- cureșci .	Culórea de Roșu din oraș, fără partea coprinsă în circumscrip- țiunile judecătoriilor ocolului IV și VI București	București.
2	Ocol. II Bu- cureșci .	Culórea de Galben din oraș, fără partea coprinsă în circumscrip- țiunea ocolului VI București.	
3	Ocol. III Bu- cureșci .	Culórea de Verde din oraș, fără partea coprinsă în circumscrip- țiunea ocolului VI București.	București.
4	Ocol. IV Bu- cureșci .	Culórea de Albastru din oraș și următoarele strade din culórea de Roșu, și anume: Șelari, Ga- broveni, Pânzari, Patria, S-tu Ioan-Noū, Negru-Vodă, Covaci, Sórelui, Șepcari, Piața S-tu An- ton, Căldărari, strada Haielor cu halele Bulevardul Munici- palității, Spaniolă și Bulevar- dul S-tu Ioan-Noū	București.
5	Oc. V Bucur.	Culórea de Negru din oraș . .	
6	Ocol. VI Bu- cureșci .	Din calea Victoriei, de la Tea- tru, în dreptul stradei Regale, până la Barieră; totă partea orașului coprinsă între calea Victoriei și calea Dorobanților, intrând în această împărțire și calea Dorobanților de la bariera Herăstrău până la Biserica Al- bă; strada Buzesci, care începe de la capul podului (Victoriei); calea Griviței, strada Berzei, din calea Griviței până se ter-	

No. curent	Numirea o côlelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
		mină în Cișmegiū, în totă întinderea ei, cuprindându-se și partea orașului cu toate strădele cari sunt între strada Berzei, strada Buzesci și calea Victoriei; strada Francemasona, Virgiliu, Valeria, Veneria, Crepuscului, Ceair, Belisariu, Atelierului, Cameliei, Bulevardul Nordului cu gara și atelierele, Basarab, Dreptului, Polizului, Spitalului, Eminescu, Dulgherilor, Turcului cu fundătura, Maltopolo și Tudorache Mitu; de la Teatru totă strada Câmpineanu, strada Brezoianu, începând de la bulevardul Independenței până se termină la intrarea Schalter; strada S-tu Ionică, strada Luterană, strada Știrbei-Vodă, din calea Victoriei până la întâlnirea ei cu strada Berzei, strada Posta-Vechiă, strada Clementei, din calea Victoriei până în strada Colței, strada Episcopiei, strada Corabia, strada Regală și din strada Regală, strada Colței până în strada Clementei.	Bucuresci
7	Oltenița . .	Plășile Oltenița și Negoesci afară de comunele: Călăreți-Șeinoiu, Frumușani-Custureni, Gurbănesci-Coțofanca, Lămotesci-Gălbinași, Pârlita-Sărulesci, Preasna-Nouă și Sohatu din plasa Negoesci	Bucuresci
8	Mostiștea .	Comunele Călăreți-Șeinoiu, Frumușani-Custureni, Gurbănesci-Coțofanca, Lămotesci-Gălbinași, Pârlita-Sărulesci, Preasna-Nouă și Sohatu, din plasa Negoesci, și plasa Dâmbovița-Mostiștea, fără comunele: Băneasa-Herăstrău,	Oltenița

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
9	Sabaru . .	Dascălu-Creața, Otopeni, Ștefănesci-Lipovățu și Tunari Dimieni	Brănesci
10	Snagovu. .	Plasa Sabaru Plasa Snagovu și comunele: Băneșa-Herestrau, Dascălu-Creața, Otopeni, Ștefănesci, Lipovățu și Tunari-Dămieni din plasa Dâmbovița-Mostiștea. .	Domnesci-Călțuna (căt. Domnesci-de-Jos). Buftea
Mehedinți			
1	Turnu-Severin . . .	Orașul Turnu-Severin și comunele: Balotesci, Bălăvănesci, Băsesci, Bistrița, Bobaița, Bresnița, Colibașu, Dedovița, Fântâna-Domnescă, Ghelmeșioia, Hinova, Husniciora, Igirósa Isvorul-Anescilor, Isvorul-Bârđi, Jidoscița, Malovățu, Pitulașiu, Prunișoru, Schela-Clađovicî, Silistenî, Șimianu, Valea-Boerescă, Valea-Petri, Vêrciorova, Zegaia.	T.-Severin
2	Blahnița .	Comunele: Almăjelu, Balta-Verde, Broscari, Bațoți, Branistea, Bucura, Burila-Mare, Burila-Mică, Cleanovu, Corlățelu, Cioroborenî, Cujmiru, Crivina, Danceu, Darvari-de-Jos, Deveselu, Dobra, Drincea, Fântânele-Negre, Flămânda, Gârla-Mare, Gemeni, Gogoșiu, Gruia, Isvórele, Izimșea, Jiana-Mare, Obârșia, Oprișoru, Orevița, Pătulele, Poroliana-Mare, Prisăceanu, Pristolu, Punghina, Recea, Rogova, Salcia, Slasoma, Scăpău, Țigănașu, Vânjulețu, Valea-Anilor, Vânjumare, Vlădaia, Vrata, Vênători.	Pătulele
3	Motru . .	Comunele: Brădețu, Brosceni, Ciovrănașani, Căzănesci, Cătunele, Cosmănesci, Corcova, Corobăile, Covrigi, Crăguesci, Dră-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Muscel			
1	C.-Lung . .	Orașul Câmpu-Lung, plaiul Nucșóra-Dâmbovița, fără comunele Petroșani și Bodesci, comuna Poenari din plasa Rîurile-Argeșel	C.-Lung
2	Podgoria . .	Plasa Podgoria și comunele Colibași și Mărăcineni din plasa Rîurile-Argeșel	Ștefănesci
3	Argeșel . .	Plasa Rîurile Argeșel, afară de comunele alipite la ocoalele Câmpu-Lung și Podgoria; comunele Petroșani și Bodesci din plaiul Nucșóra-Dâmbovița . .	Stâlpeni
Neamțu			
1	Piatra . . .	Orașul Piatra și comunele : Bicăz, Bistricióra, Budesci-Precestei, Buhalnița, Călugăreni, Cărligi, Căciulesci, Dobreni, Doamna, Galu, Gărcina, Girovul, Hangu, Pângărați, Șerbesci, Vadurile, Vânători-Dumbrava-Roșie din plasa Piatra-Muntele, Bozieni și Budesci-Ghicăi din plasa De-Sus-Mișlocu	Piatra
2	T.-Neamțu.	Comunele : Băltătesci, Bargaoni, Dragomiresci, Filióra, Grumăzesci, Têrgu-Neamțu, Păstrăveni, Petricani, Pipirig, Răucesci, Timișesci, Talpa, Uricheni, Uscăți, Vânători-Neamțului din plasa De-Sus-Mișloc și Crăcăoani, din plasa Piatra-Muntelui	T.-Neamțu
3	Buhuși . .	Comunele : Buhuși, Bârlăesci, Costișa, Măstacău, Podoleni, Rădiu, Rosnovu, Siliștea, Socia-Cândesci, Tazlău, Zănesci din plasa Bistrița; Mărgineni din plasa De-Sus-Mișlocu și Dochia din plasa Piatra-Muntele . . .	Buhuși

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Olt			
1	Slatina . .	Orașul Slatina, plasa Mijloc și comunele : Mogosesci, Constantinesci, Corbu, Negreni, Scornicesci, Optași, Oporelu, Deleni, Cucuți și Comănița din plasa Oltu-Vedea	Slatina.
2	Oltu . . .	Plasa Oltu-Vedea, afară de comunele date judecătoriei Slatina	Urși.
3	Șerbănesci	Plasa Șerbănesci	Drăgănesci.
Prahova			
1	Ocolul I Ploesci . . .	Culorile Galben și Albastru din Orașul Ploesci, și comunele : Haimanalele, Mărgineni-de-Sus, Mărgineni-de-Jos, Nedelea, Dărmănesci, Aricesci, Păulesci, Têrgușoru-Noû, Têrgușoru-Vechiû, Strejnicu, Vlădeni, Mănesci, Negoesci, Popesci, Cocorăscî, Brazi, Tinosul, Hăbudu, Șirna, Poenari-Burchi, Poenari-Rali, Tăriceni și Bleajoi.	Ploesci.
2	Ocolul II Ploesci . . .	Culorile Roșu și Verde, din orașul Ploesci și comunele : Corlătesci, Boldesci, Soăeni, Pleașea-Bucov, Valea Călugărească, Ploesciori, Berceni, Bărcănesci Rumănesci, Pietroșani, Puchenii-Mari, Puchenii-Mici, Puchenii, Moșneni, Puchenii-Miroslăvesci, Crivina, Gorgota, Poenarii-Apostoli, Balta-Doamnei, Răfovul, Buda-Palanca, Gherghița, Ciurmat, Tătărani și Bătesci . .	Ploesci.
3	Câmpina .	Comunele: Bănesci, Brebu, Breaza-de-Jos, Breaza-de-Sus, Poiana, Câmpina, Comarnicu, Sinaia, Predeal, Provița-de-Jos, Provița-de-Sus, Șotriile, Ocina,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
4	Urlați . .	Talea, Telega, Tesila, Valea-Lungă, Cornu Dițesci, Filipesci-de-Têrg, Filipesci-de-Pădure, Măgureni, Călinesci, Floresci, Moreni, Edera, Băicoi, Țintea, Cocorăsci-Misli, Scorțeni, Bordeni și Ghisdăveni Comunele: Hârsa, Podeni-Nouî, Podeni-Vechi, Coslegi, Netoți, Ciupelnița, Lenta, Cornurile, Drăgănesci, Hătcărău, Adâncata, Sălciile, Ciorani-de-Sus, Ciorani-de-Jos, Fulga, Parepa-Tomșani, Conduratu, Inotesci, Colceag, Albesci-Mur, Albesci-Paleolog, Urlați, Fântânelele, Ceptura, Vadu-Săpat, Călugăreni, Iordăcheni, Gornetu-Oricov, Tătaru, Sângeru, Apostolache, Chiojdeanca, Salcia și Udresci.	Câmpina .
5	Văleni . .	Gornetu-Cuib, Păcureți, Măgurele, Scăioși, Mălăesci, Vălcănesci, Trestioara, Cosminele, Vărbilău, Poiana-Vărbilău, Strâmbeni, Berteza, Livadea, Ștefesci, Slănic, Gura-Vitiorei, Bughele, Predeal, Aricesci, Surani, Șoimari, Cărbunesci, Târlesc, Bătrâni, Star-Ohiojd, Posesci, Cerașu, Râncedi, Ogretinu, Cătușu, Drajna-de-Sus, Drajna-de-Jos, Teișani, Homorăci, Isvoarele, Măneciu-Ungureni, Măneciu-Pământeni, Văleni, Olteni și Opăriți	Urlați . .
1	Ocolul Focșani . .	Putna Orașul Focșani și comunele: Bihesci, Călienii, Ciuslea, Costieni, Făurei, Jorăsci, Marășesci, Mircesci, Nănesci, Nămolosa, Răs-	Văleni-de-Munte .

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Ocolul Odo- besci . . .	toca, Suróia, Têrgu-Nămălósă, Vulturul din plasa Biliesci-Gâr- lele Plasa Biliesci-Gârlele, fără comu- nele alipite la ocólele Focșani și Vrancea, comunele : Herês- trău, Năruja, Nereju, Nisto- resci, Paltinu și Spulberu din plasa Vrancea.	Focșani.
3	Ocolul Vran- cea . . .	Plasa Vrancea, fără comunele a- lipite la ocolul Odobesci; co- muna Iresci din plasa Biliesci- Gârlele, și comunele Soveja, Câmpurile și Vizantia din plasa Zăbrăuți	Odobesci.
4	Ocolul Ză- brăuți . .	Plasa Zăbrăuți, fără comunele date ocolului Vrancea . . .	Vidra
5	Ocol. Adjud.	Plasa Răcăciuni.	Panciu. Têrgu-Ad- jud.
Râmnicu-Sărat			
1	Râmnicu- Sărat. . .	Orașul Râmnicu-Sărat; comune- le: Bălăcianu, Bălțați, Gher- gheasa, Costieni-de-Jos, Costi- eni-Mari, Măcrina, Nicolesci, Obidiți, Puesci, Sălcióra, Ștu- beiș, Câmpulungeanca, Buda, Dănulesci, Valea-Sălciei, (Mo- dreni), Voetinu, Băbeni, Dedi- ulesci, Grebănu, Mărgăritesci, Pardoși, Putreda, Racovițeni, Sgârțiți, Jideni, Valea-Ratei și Slobozia	Râmnicu- Sărat.
2	Marginea .	Comunele : Bisoca, Chiojdeni, Du- mitresci, Jitia, Bontesci, Bros- cenii, Blidarile, Budesci, Câm- pineanca, Cărligele, Cotesci, Faraónele, Golesci, Gologanu, Mândresci, Risipiți, Slobozia- Ciorăsci, Vêrteșcoiu, Hângulesc- Râmniceni, Malurile, Obilesce, Mărtinesci, Andreasi, Bordesci, Bagza, Dealu-Lung, Dragoslo-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Balta-Albă	veni, Lacu-Baban, Odobasca, Plăginesci, Popesci, Sihlea, Tâmbocesii și Urchescii. Comunele: Boldu, Amara, Căineni, Domnița, Drogu, Galbenu, Grădiștea-de-Sus, Grădiștea-de-Jos, Jirlău, Nisipurile, Racovița, Slobozia - Galbenu, Vâlcelele, Vișani, Bălesci, Ciorăscii, Corbu, Gulieanca, Măxineni, Măicănescii, Slobozia - Mihălceni și Balta-Albă	Plăinesci

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Pașcani . .	nesci, Fântâna-Mare, Giurgesci, Liteni, Opreșeni, Pleșesci . . . Comunele : Pașcani, Ruginosa, Stolniceni, Vascani, Cristesci, Dolhasca, Lespeșile, Miroslă- vesci, Tătăruși	Fălticeni
3	Brosceni .	Comunele: Borea, Brosceni, Dor- na, Farcasa, Mădeiu, Neagra- Șarului, Sabasa, Șarul-Dornei.	Pașcani
Tecuciu			
1	Tecuciū . .	Orașul Tecuciū și plasa Bêlad- Nicoresci	Tecuciū
2	Zeletinū . .	Plășile Berheciu și Zeletin . .	Podul-Tur- cului
Teleorman			
1	Turnu-Mă- gurele . .	Orașul Turnu-Măgurele, comu- nele: Măgurelele, Flămânda- Traian, Odaia, Lița, Șegarcea, din-Deal, Șegarcea-din-Vale, Ri- ioșă, Pleașovu, Saelele, Uda-Pa- ciurea, Uda-Clocociovu, Mândra, Elisabeta, Popi-Slăvitești, Ologi, Dracea, Putineiu, Băneasa, Sal- cia, Caravaneți, Vodă-Carol, Câr- ligați, Dorobanțu, Băsești, Crân- geni, Furculești și Spătărești .	Turnu-Mă- gurele
2	Zimnicea .	Orașul Zimnicea, Comunele : Fôn- tănelele, Suhaia, Vișoara, Piatra, Lisa, Vânători, Cióra, Seaca, Năsturelul, Bragadiru, Conțesci, Frumoșă, Găuriciu, Smărdioșă, Cervenii și Voivoda	Zimnicea
3	Alexandria .	Orașul Alexandria; comunele : Poroschia, Tigănesci, Brânceni, Beiu, Ștorobăneasa, Atârnați, Pelea, Lăceni, Orbésca-de-Sus, Orbésca-de-Jos, Olteni, Peri- răioși, Netoți, Depărăți-Hâr- lesci, Lada, Slăvesci, Zlotesci, Tătăresci-de-Jos, Udupu, Tătă-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
4	Roșiori-de-Vede . .	resci-de-Sus, Popesci, Slobozia-Trăsnitu, Nanovu, Adamesci, Buzescu, Plosca, Nenciulesci, Mavrodinu, Călinesci, Bivolita, Vêrtópele-de-Jos, Vêrtópele-de-Sus, Cărăgău, Licuriciu, Antonesci, Boldana și Pârlita . . Orașul Roșiori-de-Vede; comunele : Belitori, Peretu, Merigóla, Măldăeni, Măgureni, Scrioștea, Bălțați, Socetu, Ghimpățeni, Stoboresci, Tufeni, Măldăeni, Bârla, Ciocesci-Mândra, Malu, Urleni, Cucuetei, Didesci-Merișani, Dobrotesci, Tecuci-Calenderu, Papa, Albesci, Dulceanca, Drăgșenei, Drăgănesci, Beuca, Balaciu, Surdulesci, Miroși, Rădoesci, Sfințesci, Butculesci, Săcenii, Ciurari, Zămbreasca, Necșesci, Gârdesci, Ciolănesci-din-Vale, Ciolănesci-din-Deal, Gumesci, Râca, Bucovu și Strâmbeni	Alexandria
Tulcea			
1	Tulcea . .	Orașul și plasa Tulcea	Tulcea
2	Babadag .	Plasa Babadag	Babadag
3	Măcin . .	Plasa Măcin	Măcin
4	Sulina . .	Plasa Sulina cu insula Șerpilor .	Sulina
Tutova			
1	Ocol. I Bêrlad . .	Orașul Bêrlad, fără partea cuprinsă în circumscripția ocolului II Bêrlad	Bêrlad
2	Ocol. II Bêrlad . . .	Despărțirea I și parte din despărțirea V (partea despre apus de calea națională) a orașului Bêrlad; comunele : Adam, Bălăbănesci, Băloșeni, Oăbesci, Cărâpcesci, Cărlomănesci, Cer-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Simila . . .	tesci, Ciocani, Ciuresci, Coro- esci, Cotoróla, Fundénu, Ghidi- geni, Ivesci, Liesci, Lungesci, Pochidea, Pagonesci, Pripone- sci-de-Sus, Priponesci-de-Jos, Prisacani, Rădesci, Sălceeni, Vi- zureni din plasa Corod-Peres- chiv Comunele: Bacani, Costesci, Gura- Simila, Pantișeni, Rădăesci, Sêrbi, Bogdana, Bogdănița, Or- goesci, Bogdănesci, Vlădesci, Unțesci, Banca, Blăgesci, Bră- desci, Cârja, Docani, Epureni, Fruntișeni, Murgeni, Obârșeni, Olala-Bursucani, Popeni, Rîn- zesci, Schineni. Slobozia-Zor- leni și Vindirei din plasa Têrgu- Simila	Bêrlad
4	Tutova . . .	Comunele: Avrămesci, Corodesci, Bogesci, Dragomiresci, Hălă- resci-Lălesci, Măscurei, Micesci, Plopana, Puesci, Talesci, Voi- nesci din plasa Tutova; Buda, Floresci, Ibănesci, Mânzați din plasa Têrgu-Simila; Chitieni, Mireni, Praja, Șendresci și Stă- nuesci din plasa Corod-Peres- chiv	Slobozia- Zorleni.
Vasluiu			
1	Vaslui . . .	Orașul Vaslui și comunele: Bâr- zesci, Brodoc, Chetresci, De- leni, Laza, Lipovăț, Mânjesci, Munteni-de-Sus, Munteni-de- Jos, Rădiu, Tanacu, Valea-Rea.	Vaslui.
2	Sternic . . .	Comunele: Borăsci, Buhăesci, Drăgușeni, Dumesci, Gărbesci, Ipate, Negresci, Osăsci, Parpa- nița, Scheia, Suhuleț, Tansa, Tibănesci, Todiresci, Tungujei și Valea-Satului	Negresci.

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Crasna . .	Comunele: Berésa, Bodesci, Cior- tesci, Codăesci, Dănesci, Do- brovêț, Feresci, Miclesci, Mir- cesci, Poiana-Cârnului, Solesci, Șurănesci, Știoborani, Tăcuta, Telejna și Zăpodeni.	Codăesci
4	Racova . .	Comunele: Armășoia, Buda-Ra- failla, Coșesci, Cosmești, Cur- sesci, Dógele, Gârceni, Hârșova, Ivănesci, Lipova, Poenescl, și Pungesci	Pungesci
Vâlcea			
1	R.-Vâlcea .	Orașul R.-Vâlcea; comunele: Că- zănesci, Bârsesci, Mihăesci, Go- vora, Surpatele, Mănăstireni, Frâncesci, Bujoreni, Bogdănes- ci, Vlădesci, Genuneni, Ocna, Titlreciu, Șirineasa, Băbeni, Dă- esci din plasa Ocolu-Otăsău; Căineni, Robesci, Călinesci Bre- zoiu, Mălaia, Călimănesci, Mue- résca-de-Jos, Muerésca-de-Sus, Olănesci, Șerbănesci, Sărăci- nesci, Păușesci-Măglași, Stoe- nesci, Cacova, Smeuretu, Bâr- logu, Cheia, Dobriceni, Bunescl din plaiul Cozia	R.-Vâlcea
2	Horezu . .	Comunele Horezu, Romani, Ră- mescl, Vaideeni, Recea, Fome- tesci, Racovița, Milostea, Greci, Slătióra, Pojogi, Stroesci, Ma- teesci, Berbesci, Turcesci, Câr- stănesci, Oteșani, Mădulari, Tomșani, Măldăresci, Folesci- de-Sus, Folesci-de-Jos, Alunu, Armășesci, Bălțeni, Cireșu din plaiul Horezu, Costesci, Bâr- zesci, Bodesci, Păușesci-Otăsău, Pietrari-de-Sus, Pietrari-de-Jos, Bărbătesci din plaiul Cozia; Urși, Popesci, Lăpușata, Roes-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Oltețu . . .	ci, Modoa din plasa Ocolu-Otăsău; Brosceni, Copăceni Ulmetu din plasa Oltețu-de-Sus. Comunele Roșile, Românesci, Sgubea, Nenciulesci, Crăpăturile, Sascióra, Ciortesci, Văleni, Părăieni-de-Sus, Părăieni-de-Jos, Părăieni-de-Mijloc, Veaca, Pleșoiu, Părăușani, Tina, Grădiștea, Băesci, Obislavu, Terenja, Sinesci, Slăvesci, Colțesci, Dozesci, Giulesci, Nisipi, Dojoiu, Găgeni, Drăganu din plasa Oltețu-de-Sus; Șerbănesci, Tetoiu, Zătreni, Gănesci, Cârlogani, Lăcusteni, Benesci, Vasilați, Otetelișu, Băbeni, Petrósa, Mărgineni, Bătășani, Rusănesci, Măciuca, Laloșu, Făuresci, Diculesci, Frățila, Poenari, Ghioroiul, Știrbesci, Prejoiu, Goruncesci, Bălcesci din plasa Oltu-Oltețu-de-Jos	Horezu
4	Drăgășani .	Comunele Orlesci, Auresci, Zăvideni, Prudeni, Călina, Voicesci, Ștefănesci, Zlăterei, Lungesci, Fumureni, Rămesci, Șușani-de-Jos, Șușani-de-Sus, Ușurei, Mădulari, Amărăscii, Nemoiu, Isvoru, Gușoeni, Crețeni, Sutesci, Mitrofani, Stănesci, Drăgășani din plasa Oltu-Oltețu-de-Jos; Marcea Ionesci-Mincului, Fișcălia, Scundu, Glăvile, Zăvoeni, Vărleni, Stănesci, Cîmăgi, Măldăresci, Cermegesci, Coeni din plasa Ocolul-Otăsău	Zătreni
1	Giurgiu . .	Vlașca Orașul Giurgiu, plasa Mărginea și comunele; Comana, Brăniș-	Drăgășani

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Neajlovu .	tari, Grădiștea și Dadilovu din plasa Călniștea Plasa Călniștea fără comunele a- lipite la ocolul Giurgiu; comu- nele Letea-Nouă, Rușii-lui-Asan, Nebuna-Velea, Bulbucata, Cle- jani, Babele, Gâștesci-Români, Obedeni, Bucșani, Crevedia, Ză- dăriciu, Uesci-Moșteni, Vână- tori-Mari, Vânători-Mici și Căs- cióarele din plasa Glavaciocu- Neajlovu	Giurgiu
3	Vida . . .	Plasa Glavaciocu-Neajlov, afară de comunele alipite la ocolul Neajlov.	Clejani Vida

REGULAMENT

pentru

Punerea în aplicațiune a legii Judecătoriilor de Pace ¹⁾

*Prom. și publ. în Monit. Oficial No. 93 din 23
Iulie 1894.*

Dispozițiuni generale

Art. 1. Judecătoriile de pace vor ține audiență în toate zilele, fără deosebire de sărbători.

Judecătoriile din comunele rurale vor reserva, însă, Sâmbăta și Duminica pentru cercetări locale. (*Art. 17 legea 1894 ; art. 63 legea 1896*).

2. Când judecătorul de pace este în cercetare locală și nu are un ajutor, sau când în genere judecătoria este lipsită de titularul ei și de ajutorul acestuia, acolo unde există un ajutor, co-

pistul-archivar al judecătoriei va primi toate petițiunile ce se vor prezenta la judecătorie, le va înregistra și va da părții recepisă de primire, tăiată din un registru cu matcă. In recepisă și pe matcă se vor indica data primirii și numărul de înregistrare.

3. In cazul de mai sus, îndată ce judecătorul, sau ajutorul, se prezintă sau se întorce la post, el va da fie-cărei cereri cursul ei legal și va fixa termenele.

Dacă partea este încă prezentă, judecătorul va procede, conform art. 30, înmânându-i copia sau

(¹) Acest regulament se referă la legea pentru judecătoriile de Pace din 1894; el însă este aplicabil și actualei legi întru cât el

nu este abrogat și nu conține dispozițiuni contrare legii din 1896.

copiile și țidulele. (Art. 17, 28, 29, 30 și 31 legea 1894; art. 63, 77, 78, 79, i 80 legea 1896).

Dacă, însă, cel care a prezentat petițiunea în lipsa judecătorului n'a putut aștepta întorcere la lui și a făcut cerere specială, ca procedura să se împlinescă prin administrație, judecătorul va îngriji ca copiile și țidulele să fie direct înaintate agentului administrativ (primarul, comisarul sau sub-comisarul) al domiciliului pârîtalui sau pârîților pentru ca el să împlinescă formele cerute de art. 31 și următorii din lege.

În acelaș mod se va pune termenul și în cunoștința celui care a prezentat petiția. Se va scöte, bine înțeles, o țidulă suplimentară pentru dănsul.

Aceiași procedură se va urma pentru cererile primite prin poștă sau prin persoane streine, neîmputernicite prin procură.

4. În cazul celor două articole precedente, agentul administrativ, care a împlinit procedura, înapoiază, direct și de urgență, dovețile la judecătorie, spre justificare că s'a împlinit chiamarea. (Art. 32 legea 1894; art. 81 legea 1896).

5. Dîoa de Vineri este uniform fixată la toate judecătoriile de pace din țară pentru primirea și protocolarea cererilor verbale, conform art. 34 din lege. Bine înțeles că partea, care formulează o cerere verbală, trebuie să dea timbrul legal. (Art. 34 legea 1894; art. 83, legea 1896).

În acea zi ședința nu va începe de cît după primirea acestor cereri.

6. Aceste cereri vor fi formulate lămurit și în scurt, arătându-se numele, pronumele (numele de familie) și domiciliul său re-

ședința părților, obiectul cererii titlul pe care se fondază pretențiunea sau faptul din care dînsa decurge.

În materie imobiliară se va indica, conform art. 14, valoarea sau întinderea imobilului.

Ținerea ședințelor

7. La dîoa înfățișării, judecătorul, după ce a ascultat pe părți și a cercat, fără succes, să le împace, întru cît împăciuirea este permisă de lege, se va rosti după elementele ce s'a adus în debateri. (Art. 40 legea 1894; art. 89 legea 1896).

În materie penală judecătorul este ținut să se pronunțe, de îndată, fără de a putea amâna rostirea hotărîrii pe a doua zi. Acesta nu împedică pe judecător de a se retrage, dacă voesce, în camera de chibzuire pentru a consulta textele și a examina actele înainte de a se pronunța.

În materie civilă, judecătorul pöte amâna pronunțarea hotărîrii pentru un termen de cel mult trei zile. În cazul acesta, dacă pronunțarea hotărîrii nu s'a putut face în termenul maximum de trei zile, fie din cauză de bolă, ori de congediü, demörte sau de schimbare a judecătorului, afacerea se pledază din nou, conform art. 139 din legea de organizare judecătorească.

8. Dispositivul cörtei de judecată va fi mai întâi formulat întreg, înscris, fără ștersături, adăoase sau abreviațiuni; va fi semnat de judecător și numai pe urmă citit cu glas tare în ședință publică.

9. Când cartea de judecată se fondază pe mărturisirea uneia din părți, fie spontană, fie fă-

cută în urma unui interogatoriu, sau când părțile convin să stingă procesul prin bună înțelegere, se va încheia proces-verbal de mărturisirea părții sau de învoiala părților; acest proces-verbal se va semna de părți, dacă știu carte, și de judecător și se va citi în fața și auzul părților.

Numai după împlinirea acestor formalități, judecătorul va pronunța cartea lui de judecată (art. 227 și următorii din procedura civilă).

10. Când judecătorul are nevoie de o descindere locală sau de o expertisă, el va consemna prin proces-verbal punctele asupra cărora urmărește a se face cercetarea pregătitoare și va da termenul în cunoscința părților prezente. Pentru partea care nu este prezentă, se va procede conform art. 30 al. 1. (Art. 56 și 57 din legea 1884; art. 103 și 104, legea 1896).

Expertul se va numi de judecător, în momentul când ordonă expertisa, după ce va fi consultat pe părți dacă ele nu convin asupra alegerii lui.

11. Partea cea mai diligentă este datoră să depună, la cancelaria judecătoriei, cheltuielile de transport ale judecătorului și onorariul expertului, calculat după cum mai jos se arată. (Art. 58 din legea 1894; art. 105, legea 1896).

12. Expertul, meseriaș sau muncitor, are dreptul la un onorariu de trei lei pentru fie-care vacanțione de patru ore și la cheltuielile de transport, apreciate de judecător, când expertul este silit să meargă la o depărtare ore care din locul unde este domiciliat.

Expertul architect, inginer, medic, om de artă sau de știință, are dreptul, în aceleași condițiuni și pentru același timp, la un onorariu de zece lei.

Judecătorul tarifează, în ultim resort, vacanțiunile.

Dacă nu se poate precisa d'inainte timpul necesar pentru facerea expertisei și redactarea raportului, judecătorul fixează o sumă aproximativă, care se va depune cu anticipație pentru acoperirea vacanțiunelor eventuale.

13. După terminarea expertisei, judecătorul, calculând indemnitatea de transport și onorariul cuvenit expertului îi va plăti din suma depusă de partea stăruitoare, constatând quantumul prin proces-verbal și plata prin recipisa expertului.

Aceste acte justificative se vor anexa la dosar, spre a servi la fixarea cheltuielilor de judecată, la care va fi condamnată partea care perde.

14. Martorul propus de către una din părți, a cărei deposițiune va fi luată de către judecător chiar în teritoriul comunei unde el domiciliază, sau la o distanță mai mică de 10 km., ducere și întorcere, va avea, dacă cere, dreptul la o indemnitate echivalentă cu costul zilelor de lucru ce a pierdut, luându-se de judecător, drept normă profesiunea martorului și prețul curent al muncii.

15. Dacă martorul va fi fost chemat a face deposițiunea sa la o depărtare mai mare de 10 km. ducere și întorcere de la domiciliul său, pe lângă indemnitatea recunoscută prin art. 14 i se va aloca echivalentul unei zile de lucru pentru fie-care 10 km. distanță.

16. Judecătorul, după ce i va lua deposițiunea, va întreba pe martor dacă pretinde veri o indemnitate și răspunsul îl va consemna în procesul său verbal.

17. În ziua pronunțării cărței de judecată, judecătorul, ținând

sémă de cererea făcută de martor, va condamna din oficiu, chiar în lipsa martorului, pe partea care cade în pretențiune, la plata indemnitației martorului.

18. Cartea de judecată în privința indemnitației martorului se va pronunța cu execuțiune provisorie, ori-care ar fi căile ce ar rămânea deschise părții condamnate, neputând fi reformată sau retractată de cât în casurile când judecătorul ar fi violat dispozițiunile art. 14 și 15 din acest regulament (art. 129. alin. VII din procedura civilă și 203 din procedura civilă).

Drepturile și obligațiunile judecătorilor în materie de tutelă.

19. Tóte măsurile privitoare la regularea tutelelor se vor dirige personal de judecător, chiar dacă are un ajutor.

20. Judecătorii de pace pot delega pe sub-prefect, pe ajutorul acestuia, sau pe primar, în cazul când partea nu procură mijloace de transport, și după distincțiunile stabilite în art. 15, alin. IV nu numai pentru inventorierea averei la deschiderea tutelei, dar și pentru predarea ei în mâna tutorului, după ce acesta a fost numit. (Art. 15 din legea 1894; art. 65, legea 1896).

21. Îndată după ce o tutelă s'a deschis prin mórtea unuia din părinții unor copii minori, primarul comunei este dator să aplice imediat sigiliile pe averea mișcătoare a minorilor, să ia măsurile de conservare până la înființarea tutelei și inventorierea averei și să comunice cazul judecătorului de pace respectiv (art. 657 din procedura civilă), arătând

numele părintelui rămas în viață, dacă este unul, numărul, numele și vârsta minorilor și numele, profesiunea și domiciliul persoanelor cari, conform art. 15 din lege, ar putea fi chiămate în consiliu de familie.

22. O dată tutela organizată conform art. 15 din lege, consiliul de familie sau judecătorul, în cazul aliniatului VI de sub articol, va arăta imobilul tutorelui și va desfige suma, până la concurența căreia se va lua inscripțiune ipotecară, pentru garantarea pagubelor unei eventuale rele administrațiuni, și va cere din oficiul tribunalului să se îndeplinească formalitățile cerute de art. 1762 din codul civil.

23. Până la luarea inscripțiunei ipotecare sau până la judecarea definitivă a motivelor de scutire, sau de apărare, ce tutorul va învocea conform art. 379 și următorii din codul civil, tutorul va fi dator a administra tutela și a îngriji de persoana minorilor, sub pedépsă de daune-interese și de destituire (370-382 din codul civil).

24. Când veniturile averei minorilor sunt de puțină însemnătate și persoanele, ce după lege sunt datore să primescă tutela, nu pot oferi garanțiile pretinse de art. 1762 din codul civil, consiliul de familie, sub a sa răspundere, va putea scuti pe tutor de cautiune.

25. Cu începere de la 1-15 Ianuarie al fie-cărui an, tutorii, afară de cei dispensați prin art. 416 din codul civil și art. 16 din legea judecătorilor de pace, sunt datorți a da sémă către judecătorul de pace de starea averii minorilor și de administrațiunea lor. În cas de întârziare judecătorul îi va avertisa formal spre

a depune socotelile în termenele ce va fixa art. 415 și 416 din codul civil.

26. În acest scop, judecătorul va ține un registru în care va nota epoca înființării tutelei, numărul și numele copiilor minori, vârsta lor, numele tutorului, mențiunea că tutorul este legal, dativ sau numit de tată, conform art. 349 din codul civil, data inventoriarei averii și numărul dosarului, data depunerii socotelilor, dacă au fost aprobate sau nu, data excluderii, dispensării sau destituirii tutorului, data încetării tutelei și arătarea evenimentului din care tutea a încetat.

27. Fie-care tutor va depune socotelile de venituri și cheltuieli în câte două exemplare, dintre acestea unul, după ce va fi aprobat de către consiliul de familie și de judecător, se va păstra la dosarul tutelei, iar cel-alt legalizat, ca conform cu cel aprobat, se va remite tutorelui, spre a-i servi la depunerea socotelilor generale, ce au loc la finele tutelei.

28. În termen de 15 zile de la depunerea lor, judecătorul va convoca consiliul de familie pentru o zi anume determinată, spre a-și face observațiunile ce va găsi de cuviință asupra situațiunei generale a tutelei și a justificărilor făcute de tutor.

29. Dacă după o primă convocare consiliul de familie nu se întrunește în numărul prescris de art. 365 din codul civil, judecătorul va putea proceda, din oficiu, potrivit cu art. 367 din codul civil, ori de câte ori va socoti că din cauza întârzierii s'ar compromite interesele minorilor.

În asemenea caz va aproba sau refuza socotelile după aprecierea ce va da actelor justificative, primite de la tutor. (Art. 15, alin.

VI din legea 1894; art. 65 legea 1896).

30. Când tutorul are o rea purtare în de obște cunoscută, sau când dă dovezi de rea credință, sau necapacitate în îndeplinirea sarcinii sale, destituirea lui se va face de către consiliul de familie, convocat fiind pentru această de către judecătorul de pace, fie după plângerea rudelor sau afnilor, până la al patrulea grad inclusiv, fie după o constatare făcută de către primarul sau sub-prefectul respectiv, fie chiar din oficiu de către judecător.

31. Destituirea nu poate în nici un caz scuti pe tutore de răspunderea penală a faptelor administrațiunei sale, ce cad sub prevederile art. 330 din codul penal.

32. Atât în timpul administrațiunei, cât și în urma destituiei, judecătorul de pace și cei-alți ofițeri de poliție judiciară, au dreptul și chiar datorită de a constata abuzurile tutorilor și a trimite procesele verbale dresate de către ministerul public, spre a supune pe culpabilii judecăței. (Art. 15 din legea 1894; art. 65 legea 1896)

În special judecătorul de pace va da în judecata tribunalului corecțional, conform art. 330 § 1 din codul penal, pe tutorul care va refuza să depună conturile anuale, sau care, ne scuzat fiind, refușă să priimască persoana și averea minorului.

33. După scutirea, excluderea, destituirea sau încetarea din viață a unui tutor, tutorul ce se va numi în locu'i va fi dator a cere și obține predarea averii minorilor de la predecesorul său, sau de la moștenitorii lui, când tutorul anterior a încetat din viață. În caz contrariu va răspunde către minori de daune interese.

Opozițiune, apel și executare în materie penală.

34. Termenul de opoziție, fie pentru delict, fie pentru contravențiune, fiind fixat la 5 zile de art. 54 al. I legei, să se observe că art. 149 și 183 din codul de procedură penală sunt modificate în acest sens. (*Art. 54 din legea 1894 art. 101 din legea 1896*)

35. Pentru a înlesni exercițiul dreptului de apel al procurorului tribunalului, judecătorul va trimite la parchet, în termen cel mult de 3 zile, extracte de pe toate cărțile de judecată corecționale pronunțate de dânsul. (*Art. 24 și 45 din legea 1894; art. 73 și 94. legea din 1896*.)

Sunt scutite de această comunicare cărțile de judecată în materie de contravenție polițienescă.

36. Judecătorii sunt însărcinați cu executarea cărților de judecată corecțională, nu numai când aceste sunt pronunțate fără apel, dar și când, date fiind în prima instanță, ele au rămas definitive prin ne apelare. (*Art. 46 din legea 1894; art. 94. al. II legea 1896*)

Despre casurile de împedecare bruscă de congediu a judecătorului său de vacanță a postului.

37. La cas de împedecare bruscă sau de congediu, judecătorul, ce nu are un ajutor, este îndatorat să încunoscîințeze imediat pe președintele tribunalului, spre a delega pe un ajutor de la altă judecătorie sau pe grefierul tribunalului ca să țină locul. Din

rul nu va putea părăsi postul (*Art. 5 din legea 1894; abrogat prin legea de la 1896*.)

38. Dacă judecătorul este în imposibilitate de a comunica președintelui tribunalului motivul de împedecare, sau dacă, retrăgându-se din funcțiune, sau nepresintându-se la post, judecătoria este fără titular precum și în toate casurile similare, copistul-archivar este obligat a încunoscîința imediat pe președintele tribunalului, conform art. 5.

39. În acest din urmă caz copistul-archivar va urma conform art. 2 din acest regulament, în ce privește petițiunile ce se vor prezenta, iar pentru procesele înscrise la ordinea zilei, va pune în vederea părților că vor fi citate pentru o altă zi ce se va designa ulterior de către judecător; despre toate acestea va dresa un proces-verbal, care se va depune în arhiva judecătoriei.

40. Delegatul președintelui tribunalului, prezentându-se la judecătorie, va da curs tuturilor lucrărilor curente și va fixa noii termene pentru procesele amânate, procedând, pentru îndeplinirea procedurii, în conformitate cu art. 3 din prezentul regulament.

41. Delegatul trimis în afara de reședința lui, va avea dreptul la o diurnă de 7 lei pe zi, pe tot timpul cât va dura delegațiunea și la o indemnitate de transport, care se va lichida și aloca de președintele tribunalului.

Și unele și altele se vor plăti de ministerul justiției o dată cu statul lunar al tribunalului.

42. Spesele delegațiunilor, cauate prin absențele nejustificate ale judecătorilor, sunt în sarcina acestora și a procurorilor.

Incasarea amendilor judecătorești

43. Judecătorii sunt obligați să dirige ei personal toate lucrările privitoare la executare.

44. La finele fiecărei luni, judecătorul va întocmi câte un tablou, în dublu exemplar, cuprindător de amendile pronunțate definitiv în materie penală în favoarea Statului sau a comunelor. Unul din exemplare, constatător de amendile cuvenite fiscului, va fi înaintat casierului general, cu cerere de încasare; iar cel-lalt ministerului de finance, spre a încărca partida casierului general respectiv.

Cât pentru amendile comunale unul din exemplare va fi trimis primarului comunei respective pentru a încasa amendile indicate într'însul, iar cel-lalt prefectului județului, spre a priveghia regulata încasare.

45. Casierul general, sau primarul comunei cărui 'i s'a cerut încasarea amendilor, este obligat a comunica, în termen de două luni, dacă amendile s'au încasat, s'au dacă condamnății sunt insolabili.

46. După primirea acestor comunicări, judecătorul va face mențiune în registrul de amendi despre încasare, sau va transforma amenda în închisoare și va lua măsuri de încarcerare.

47. La cas de întârziare sau de neglijență din partea agenților însărcinați cu încasarea amendilor, judecătorul este ținut să repeteze cererile sale și să aducă la cunoștința autorităților, de care depind acei agenți, neajunsurile ce încercă în executarea hotărârilor sale.

Inspecțiunea judecătorilor

48. De două ori pe an, președintele tribunalului, este obligat să inspecteze cu amănuntul lucrările fiecărei judecătorii din resortul său, să controleze raporturile judecătorilor cu publicul și să aducă la cunoștința ministerului justiției tot ce este de natură a compromite caracterul magistratului, indicând neregularitățile descoperite, lipsurile observate și îmbunătățirile de introdus.

Cancelaria judecătorească

49. Dacă judecătoria are mai mulți copisti, unul dintr'înși va fi numit prin decisiune ministerială copist-archivar. La judecătoriile cu un singur copist, acest copist este de drept și archivar.

50. Copistul-archivar este depositearul dosarelor, registrelor trebuincioase serviciului judecătoreș și tutulor actelor ce 'i sunt încredințate în a sa calitate.

51. Afară de atribuțiunile ce 'i sunt date prin legi speciale, copistul este însărcinat cu ținerea registrelor de intrare și ieșire, cu trecerea hotărârilor în codicele anume înființate, cu formarea dosarelor, opusului general și alfabetic, cu ținerea registrului memoriu, cu codicele de amendi și de executarea mandatelor de arestare, și, în fine, cu toate lucrările cancelariei, conformându-se dispozițiunilor art. 22—24 din regulamentul grefelor tribunalelor de județ de la 9 August 1880.

52. Copiștii vor fi numiți dintre candidații ce vor îndeplini condițiunile din art. 8 și 9 al re-

gulamentului grefelor tribunalelor de județe mai sus menționat, care vor dovedi că posed cel puțin cunoștințele claselor primare, și cu deosebire dintre cei care au practicat în cancelaria unei judecătoriai, sau în greua unui tribunal, unul sau mai mulți ani, și au dat dovezi de aptitudine, activitate și probitate.

53. Numirea lor se face prin decisiune ministerială, după o

listă de minimum trei candidați, presintată de președintele tribunalului. Președintele tribunalului va putea autorisa pe judecător a presinta el însuși lista candidaților.

54. La intrarea lor în funcțiune copiii vor depune jaramentul înaintea judecătorului respectiv după formula art. 80 din legea organizării judecătorești, cu data de 1 Septembrie 1890.

CIRCULĂRI MINISTERIALE

LA

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

*Circulara Ministerului de justiție No. 13.671
de la 1 Septembrie 1894*

Dupe dispozițiunile Codului silvic, delictele ce se comit în păduri, cum tăierile de lemne fără drept, furtul lemnelor tăiate și a arborilor căzuți, introducerea de vite în păduri, săpăturile, etc., prevădute anume în art. 19—27, se pedepsesc cu amendă dupe distincțiunile indicate în lege, și recidiviștii, pe lângă amendă și cu închisoare, conform art. 29, deosebit de despăgubirile civile ale părții vătămate, prevădute de art. 28 din Codul silvic.

Judecarea acestor delicta, dupe art. 22, al. V, din legea judecătorilor de pace (art. 71 al. VI din noua lege din 1896) precum știți, este de competența judecătorilor de pace când delictul nu atrage dupe sine o amendă mai mare de 300 lei, și judecătorul trebuie să se pronunțe atât asupra amendei, cât și asupra despăgubirei celui vătămat, în deosebi, prin cartea ce pronunță.

Fiind-că am avut ocasiunea să constatăm că unii din d-nii judecători în hotărârile ce pronunță, confundă amenda cu despăgubirea prevădută în actul estimativ, adică condamnă pe delinquent la o sumă totală, în care intră atât amenda cât și despăgubirea civilă, am crezut necesar să vă atrag atențiunea pentru

ca în hotărârile ce veți pronunța în asemenea materie să distingeți cifra amendei de aceea a despăgubirei civile pentru înlăturarea inconvenientelor ce pot decurge; căci, nearătându-se în hotărîre anume cifra amendei, la executare nu se poate ști ce sumă să se împlinască pentru despăgubirea părții vătămate și câtă ca amendă.

*Circulara Ministerului de justiție No. 17.782
de la 21 Octombrie 1894.*

D-l ministru al agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, prin adresa cu No. 67.995, mă încredințează că cele mai multe din judecătorile de pace trimit direct aceluia departament cărțile de judecată pronunțate în procesele de delict silvice, așa că, prin această procedură, lucrările nu se pot urmări, de ôre-ce nu se arată dupe cari acte s'a deschis acțiunea, și se dă ast-fel nascere la corespondențe inutile.

Spre a nu se mai continua pe viitor acest mod de procedare, d-l ministru al domeniilor intervine a se lua măsuri ca cărțile de judecată ce pronunțate în materie de delict silvice, să le înaintați șefilor Ocólelor Silvice cari au intentat și susținut acțiunea, cu referire la nota cu care s'a înaintat judecătorei actele de constatarea delictului, și dênșii în urmă, le vor înainta ȳsului departament, iar în cărțile de judecată să se indice tot d'a-una numirea pădurii în care s'a comis delictul.

Vă recomand această mijlocire, și vă invit ca, pe viitor, să vă conformați ei, adică să trimiteți șefilor de ocóle silvice respective cărțile de judecată ce pronunțate în materie de delict silvice, cu referire la nota cu care v'a înaintat actele de constatarea delictului; iar în cărțile de judecată să nu omiteți nici odată de a arăta numirea pădurii unde s'a comis delictul.

*Circulara Ministerului de justiție No. 18.336
de la 1 Noembrie 1894.*

Art. 35 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii judecătorilor de pace vă obligă să trimiteți parchetului, în termen cel mult de 3 ȳile, extract de pe cărțile de judecată pronunțate în materie corecțională.

Din practica ȳilnică s'a constatat că numai din extractul cărții de judecată membrii ministerului public adesea nu pot fi în poziție să cunoscă pe deplin afacerea, pentru a putea usa de drep-

tul de apel ce le acordă legea prin art. 25, de ôre-ce le lipsesc elementele necesare pe cari să-și pôta întemeia apelul.

Pentru înlesnirea exercițiului dreptului de apel al parchetului contra cărților de judecată în materie corecțională, ministerul a cređut necesar să ia următoarele dispozițiuni:

I. Judecătoriale din orașele de reședință ale tribunalelor să trimită parchetului în cele 3 zile, odată cu extractul cărții de judecată, și însuși dosarul afacerii, spre a se putea examina de parchet, și

II. Cele-lalte judecătorii din localitățile nereședințe de tribunal să trimită parchetului, în locul extractului cerut de art. 35 din regulament, copie dupe fie-care carte de judecată dată în materie corecțională.

Vă recomand această dispozițiune pentru a vă conforma în tocmai.

*Circulara Ministeriului de justiție No. 19.234
de la 15 Noembre 1894.*

Art. 15, al. III, din legea judecătoriilor de pace, (art. 65 al. V, din noua lege din 1893) dă facultatea d-lor judecători ca, pentru comunele nereședințe de judecătorie, dacă părțile nu procură mijlocele de transport, să delege pe sub-prefect sau ajutorul acestuia sau chiar pe primarul comunei respective (pentru averile de minimă importanță) spre a inventaria averea în casurile de tutelă, până la valoarea de 5.000 lei inclusiv, ce cad în competența judecătoriilor de pace; și al. IV prevede că tot ast-fel să se procedă pentru aplicarea sigiliilor, când ele nu sunt aplicate din oficiu de către primar.

Asupra aplicațiunii acestui text de lege se primesc raporturi din partea unora din d-nii sub-prefecți că judecători de pace, în toate casurile de înființări de tutelă, însărcinează numai pe sub-prefecți a face inventariile, iar nu caută a le face singuri, când părțile au și le pot procura mijloce de transport.

În vedere că, după legea de organizare administrativă, sub-prefecții au multe însărcinări și, dacă s'ar delega tot dânșii în toate casurile de tutele cu inventarierea averilor, n'ar putea corespunde în totul îndatoririlor ce le sunt impuse prin legi, vă invit d-le judecător, să nu usați de cât cu extremă rezervă de facultatea dată prin art. 15 în privința d-lor sub-prefecți.

Pentru ușurare puteți, în asemenea casuri, [mai lesne delega pe ajutoarele sub-prefecturilor.

*Circulara Ministeriului de finanțe No. 42.186
din 1895.*

Prin art. 15 din legea judecătoriilor de pace, stabilindu-se că judecătorii sunt obligați ca în materie de tutelă să procedeze din oficiu la inventarierea și estimățiunea averilor rămase în succesiuni precum și la încheierea tuturor celorlalte acte pentru numirea tutorului, vă facem cunoscut că, în înțelegere cu ministerul justiției, s'a stabilit că, din cauza imposibilității de a se putea pune obligațiune cui-va a procura timbrul necesar pentru formarea diferitelor acte ce se dresază cu această ocaziune, judecătorii sau delegații lor vor putea forma toate acele acte pe hârtie simplă, rămânând ca, după constituirea tutelei, să se ceară tutorului a depune cotele timbrate necesare cari se vor atașa la dosarul respectiv și anula de judecător.

Comunicându-vă această dispozițiune, vă rugăm a o aduce la cunoștința d-lor controlori, spre a o avea în vedere și a se obține de a constata contravențiunea când, înainte de constituirea tutelelor, vor găsi netimbrate actele relative.

Se observă în același timp că, dacă în urmă tutorele se opune la plata taxelor de timbre cuvenite, casieria, după înștiințarea judecătorului, va aplica legea de urmărire pentru împlinirea lor.

*Circulara Ministeriului de justiție No. 4.499
de la 1 Martie 1896.*

La punerea în aplicare a legii judecătoriilor de pace, ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, în conformitate cu art. 42 din Codul silvic, a luat măsurile ca șefii ocólelor silvice să înainteze actele de constatarea delictelor silvice, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei (art. 22, alin. V, legea judecătoriilor de pace din 1894, art. 71 al. VI din noua lege din 1896), la judecătoriile de pace, să ceară judecarea proceselor și să susțină interesele Statului.

Printr-o măsură luată prin circulara No. 9.64 din 14 Iunie 1894, citațiunile pentru chemarea la înfățișare, în ce privește pe Stat, se trimit de judecătorii avocaților publici din localitate, și aceștia le înaintează șefilor de ocóle silvice cari au deschis acțiunea sa ministeriului domeniilor spre a însărcina pe șefii de ocóle silvice cu susținerea acțiunii.

Acastă măsură s'a constatat că dă loc la multe inconveniente de ore-ce se perde timp și de multe ori expiră și termenul ju-

decării procesului până ce citațiunea să ajungă la șeful ocolului silvic respectiv.

Același inconvenient există și în cazul când este vorba de a se face opozițiune sau apel, ale căror termene expiră până ce dreptul de opozițiune sau apel să se pôtă exercita de avocații publici.

Pentru înlăturarea acestor inconveniente, ministerul domeniilor, conform și cu avisul consiliului de avocați, a luat măsura de a autorisa pe agenții silvici ca să facă opozițiune, apel, și să primescă citațiunile în toate procesele de delict silvice de competența judecătorilor de pace.

Aducând la cunoștința d-vastră această dispozițiune, după cerea disului minister, vă invit, d-le judecător, ca, pe viitor în procesele de delict silvice cu cari veți fi sesizați, toate citațiunile privitoare pe Stat să le trimiteți șefilor de ocole silvice respective cari au deschis acțiunea și să primiți ca acești agenți silvici să facă opoziție și apel în asemenea procese, conform autorizațiunii ce li s'a dat de minister.

Circulara Ministerului de justiție către Președinții tribunalelor No. 16.140 din 1896

Noua lege a judecătorilor de pace, promulgată la 1 Iunie și pusă în aplicare la 1 Iulie anul curent, prin art. 16, abrogă dispozițiunile art. 35 din legea organizării autorităților administrative.

După art. 35, legea organizării administrative, sub-prefecții aveau obligațiunea față cu reclamațiunile pentru violarea dreptului de posesiune imobiliară, să constate la localitate faptele și să ordone menținerea statului quo ante până ce justiția, sesizată de partea interesată, se va pronunța asupra diferendului.

Prin art. 16 din legea judecătorilor de pace, s'a luat această îndatorire de la sub-prefecți și s'a dat judecătorilor comunale, înființate prin această lege. Acesta se constată și din textul art. 125 legea judecătorilor de pace.

Fînd-că s'au ivit nedumeriri în această privință, vă rog d-le președinte, ca printr'o circulară, să aduceți la cunoștința judecătorilor comunale din județul d-vastră, îndatorirea ce o au după art. 16, adică în prigonirile privitoare la stăpînirea bunurilor nemîșcătoare sau la hotare între vecini pentru locurile, țările sau ogrăzile lor, ele sunt acum în drept și datore a ține de fapt în stăpînire și a reintegra, în cas de scótere cu violență, pe acela care a stăpînit locul mai mult timp, în cursul aceluși

an, pe față și fără împotrivire din partea celui-l'alt, și pe acolo pe unde s'a urmat stăpînirea între dînșii pînă ce părțile se vor judeca la judecătoria competentă pentru stabilirea dreptului de posesiune saū de proprietate asupra locului saū hotarului de prigonire.

Tot de odată veți atrage atențiunea d-lor președinți ai judecătoriilor comunale, că în casuri de asemenea natură, după ce judecătoria va face cercetare la fața locului, va stabili și menține *statu-quo* al posesiunii în persóna îndreptățitului prin încheiere de proces-verbal, fără a fi trebuință de a da carte de judecată în această privință.

Rămâne însă bine înțeles, că cercetarea și procesul-verbal menționate se vor face de complectul judecătoriei comunale, adică de primar ca președinte, împreună cu jurații și cu notarul ca grefier.

Circulara Ministerului de justiție No. 4.769 de la 29 Martie 1897

Vă comunic textul următoarei circulări, ce am adresat d-lor președinți și procurori de tribunale sub No. 4.769, și vă invit să vă conformați instrucțiunilor cuprinse într'ênsa.

S'a constatat că de multe ori încetază din viață, la domiciliul lor saū prin spitale, în comunele de reședință ale județelor saū în comune urbane ori rurale, indiviđi pe urma cărora rămâne ôre-care avere mobilă și chiar imobilă, și, cu tôte acestea, nici tribunalele, nici parchetele, nici judecătoriile de ocôle, nici primarii comunelor rurale nu iaū măsuri pentru aplicarea sigiliilor și conservarea averii defunctului, conform cerințelor legii de Procedură civilă, art. 654, 657 și următorii, ceea-ce face ca averea să se risipească saū să se însușească de persóne fără drept, în detrimentul minorilor, adevăraților moștenitori și chiar al fiscului, care, în casurile anume prevădute de lege, are dreptul la perceperea de taxe succesoriale.

Casul este și mai grav când persoana încetată din viață este supus străin și când, neluându-se nici o măsură pentru sigilarea și conservarea averii, ea se însușește de rude saū amici ai defunctului fără drept, ori alte persóne cari nu presintă nici o garanție, saū li se dă în primire de către primarul comunei ori alți agenți administrativi, cum s'a întâmplat de mai multe ori, în loc de a se numi un custode de judecător, conform art. 660 din procedura civilă, și când se cere averea de către legațiunea

respectivă, spre a fi înaintată rudelor în drept nu se mai dă de urma ei, ceea-ce provacă reclamațiuni intemeiate din partea legațiunilor.

Pentru înlăturarea unor asemenea inconveniente, urmăză ca în tot-deauna tribunalul său judecătorul de ocol, în circumscripțiunea căruia s'a întâmplat decesul, să fie încunoștiințat pe dată, spre a lua măsuri pentru punerea pecetilor și conservarea averii defunctului, conform cerințelor legii. Pentru acesta este necesar ca primarii comunelor rurale și agenții administrativi, polițai și comisarii din orașe să încunoștiințeze imediat tribunalul, parchetul său judecătoriu de ocol respectivă, atât despre deces, cât și despre naționalitatea defunctului.

De altă parte, art. 22 din tractatul consular ce avem cu Italia din anul 1880, tractat ce se aplică și celor-lalte State cu cari nu avem asemenea convențiuni, pune îndatorire autorităților noastre ca să înștiințeze înăută autoritățile consulare despre încetarea din viață a supușilor lor. Pentru îndeplinirea acestei dispozițiuni este neapărat necesar să se cunoscă de autoritățile noastre judiciare atât toate decesele cât și naționalitatea defuncților, pentru ca și aceste autorități, la rîndul lor, să pôtă încunoștiința autoritățile consulare, fie direct, fie prin ministeriū, despre deschiderea succesiunii supusului străin încetat din viață în țară la noi.

Dar, pentru ca primarii comunelor rurale și cei-lalți agenți administrativi din comunele urbane să pôtă îndeplini imediat și în toate casurile îndatorirea de a încunoștiința autoritățile judecătorești despre orî ce deces și naționalitatea defunctului, trebuie să primescă instrucțiunî în această privință.

De aceea, vë rog, d-le președinte ca în înțelegere cu parchetul să dați cuvenitele instrucțiuni, în acest sens și după cum veți mai crede necesar, tuturor agenților administrativi din județut d-văstră, prin prefectura locală.

Din parte-ne am comunicat și d-lor judecători de ocôle această circulară cu invitațiune de a se conforma instrucțiunilor cuprinse întrînsa.

Despre măsurile ce veți lua în conformitate cu presenta invitațiune, veți bine-voi a ne încunoștiința imediat.

*Circulara Ministrului de Justiție No. 10.561
din 24 Iulie 1894,*

D-I Ministru de finance, prin adresa cu No. 43.346, mă încunoștiințoză că persoanele ce fac împrumuturi la Căreditele funcjare

din țară depun la administrațiile respective toate actele ce ăurelative la stabilirea drepturilor de proprietate, și când, mai târziu, ăure nevoe de copii de pe asemenea acte nu se adresează pentru a le cere de la autoritatea de la care emană actul, ci le obțin de la Societățile de credit, cari, fiind considerate ca societăți particulare, legalisază asemenea copii pe hârtie netimbrată.

Aceste Societăți fiind institute de Stat, puse sub controlul său, legalisările ce dau actelor fac credință în Justiție.

Cum însă autoritățile judeciare ne fiind ținute să dea credă-mânt unor asemenea copii de acte de cât atunci când ele emană de la autoritatea ce a format actul, D-l Ministru de finance cere a se lua dispozițiuni ca în cazul când vi se vor prezenta asemenea copii, să nu țineți seamă de legalisările lor, întru cât nu sunt date pe timuru legal cerut pentru copiile ce emană de la autoritățile publice.

Am onoare a vă comunica această cerere spre a o avea în vedere la ocaziune.

LEGEA

TOCMELILOR AGRICOLE

LEGEA ¹⁾

TOCMELILOR AGRICOLE

din

23 MAIÜ 1893

CAPITOLUL I.

Despre tocmelile de lucrări agricole supuse legii de față.

Art. I. Tocmelile de lucrări agricole supuse legii de față sunt:

a) Invoelile în banî prin cari cultivatorul se obligă a lucra, cu çioa saü cu mäsura, la următorele munci agricole: arat, semănat, grăpat dat cu tăvălugul, prășitul, săpatul, seceratul, cositul, culesul, adunatul, treeratul și că-

ratul la fânărie, la arie și la ma gazii de pe moșie;

b) Invoelile pentru închirierea pământurilor de pășune (islaz saü imaș) pentru care cultivatorul se obligă ca drept chirie să răspundă, pe lângă o plată în banî și muncă;

c) Invoelile prin care se dă cultivatorului o întindere de pământ pentru fânețe, saü arătură spre a'l întrebuința pe sēma lui, în schimbul căreia el se obligă a răspunde, drept chirie, o plată în banî orî în muncă, orî în parte

¹⁾ Acēstă lege este promulgată și publicată în *Monitorul Oficial* No. 11 din 28 Maiü 1893. Ea modifică în mod radical vechea lege

a tocmelilor de lucrări agricole din 14 Maiü 1832. Aci o dăm ast-fel cum este astăzi în vigóre.

din recoltă (dijmă). Aceste trei forme se vor putea combina cu condițiile de a se determina prin contract partea de loc dată în dijmă, partea de loc dată pe muncă și partea de loc dată pe bani;

d) Invoelile pentru închirierea locurilor de pășune, de fânețe sau de arătură, pentru cari cultivatorul se obligă a răspunde plata în bani; transporturile de cereale la schele și gară, lucrul viilor și al grădinilor.

2. Clausele penale și actele de solidaritate în contractele de lucrări agricole sunt prohibite.

3. Contractele pentru pășune (islaz) nu se vor putea încheia pe cap de vită, de cât cu indicațiunea întinderii de pământ pentru care se face închirierea.

4. Nici un contract agricol nu va putea stipula, în afară de muncă, dijmă și bani, o plată în natură ce nu ar fi produsul pământului închiriat.

5. Contractele pentru lucrări agricole nu se pot încheia de cât între cultivatorii agricoli, în persoană și între acei ce exploatează moșii, ori împuterniciții acestor din urmă.

Aceste contracte trebuie să cuprindă obiectul învoelei, prețul, natura și felul lucrării, precum și epoca la care să se execute.

CAPITOLUL II.

Despre formele la cari sunt supuse tocmelile agricole și despre termene.

6. Tote tocmelile pentru lucrări agricole, cuprinse în această lege, trebuie să fie autentificate de către consiliul comunal, prin îndeplinirea formelor prevădute la Cap. III de mai jos.

Autentificarea dată în asemenea condițiuni dă actului credința și puterea unui act autentic.

7. Numai autoritatea comunală a domiciliului muncitorului contractant este competentă a legalisa și înregistra contracte de lucrări agricole.

Muncitorul agricol, însă, poate încheia contracte agricole și în altă comună, sub condițiunea de a prezenta un certificat de la primarul domiciliului său, că nu are contractată o asemenea lucrare în comuna sa, sau că s'a angajat numai pentru o parte din munca ce poate executa.

Acest certificat vedit de primar, rămâne anexat la registrul tocmelilor, unde s'a înregistrat actul.

Refusul primarului de a libera un asemenea certificat constituie delictul de refus de serviciu, legalmente datorit, și se pedepsește conform art. 190 din codul penal. Liberarea unui certificat fals se pedepsește conform art. 333 din codul penal.

Primarul care a legalizat contractul unui agricultor din altă comună, este obligat a comunica, cel mult în termen de trei zile, primarului comunei unde domiciliază agricultorul, copie legalizată după acest contract, sub luare de dovadă.

Primarul care va contraveni acestei dispozițiuni va fi, în cas de reclamațiune, pasibil de o amendă de la 50 la 100 lei.

8. Primarii și scriitorii comunei cari vor legalisa tocmeli de lucrări agricole a unor locuitori din altă comună, fără certificatul prevădut la art. 5, vor fi supuși la o amendă de 50—100 lei, în folosul comunei, și persoană vătămăta rămâne în drept a cere

despăgubire pe calea ordinară pentru prejudiciul ce ar suferi din faptul primarului și al scriitorului.

9. Sunt de drept nule, îndată ce ar aduce vătămare unei a treia persoane, învoelele ce s'au făcut cu locuitorii din altă comună, fără să fi înfățișat certificatul prevădută la art. 7.

10. Tocmelile pentru muncă nu pot fi îndeplinite de cât în calitate pentru cari au fost contractate și numai la lucrarea cuprinsă în contract.

Ele nu pot fi cedate în nici un cas de cât de la agricultorul actual către cel ce l'ar succeda în exploatarea aceleiași moșii.

11. Tote tocmelele de lucrări agricole prevădute la art. 1, al. a, nu se pot încheia de cât pe termen de un an; iar acelea prevădute la art. 1, al. b și c, se vor putea încheia pe termene până la cinci ani.

12. Anul agricol determinat prin prezenta lege începe la 1 ale lunii Martie și se termină la sfârșitul lunii Februarie care urmează.

13. Tocmelile agricole se vor putea încheia ori când în cursul anului, pentru anii următori imediați, pe termenele prevădute la art. 11.

Contractele de tocmele agricole, însă, nu au puterea legală de cât din momentul ce au fost legalizate și înregistrate de autoritatea comună.

Ori-ce tocmele încheiată pentru alți ani de cât aceia ce urmează imediat, nu poate fi nici legalizată, nici înregistrată de autoritatea comună.

CAPITOLUL III.

Despre înregistrarea și îndeplinirea tocmelelor agricole.

14. Fie-care consiliu comunal rural va avea un registru parafat și legalizat de comitetul permanent, în care se vor transcrie pe rând, după data prezentării lor, și se vor numerota, toate tocmelele pentru lucrări agricole în întregul lor.

La sfârșitul fie-cărui act de tocmele va urma subscrierea ambelor părți contractante și legalizarea consiliului comunal, contrasemnată de scriitorul comunei.

Persoanele cari nu știu carte pun degetul pe semnul crucei.

15. Contractele agricole nu vor putea fi legalizate de autoritatea comună și trecute în registrul prevădută la art. 14, de cât după ce se vor citi în fața și auzul părților contractante.

Părțile contractante vor declara prin grai că cele cuprinse în contract sunt conform cu libera lor voință și că nu au să opună nici o contestațiune.

Dacă primarul sau nici unul din consilieri nu vor ști a scrie și a citi, formalitățile prevădute mai sus se vor îndeplini în prezența a două martori, cu știință de carte, propuși de locuitorii contractanți, cari vor fi cu preferință din localitate. Acești martori vor subsemna în josul actului, după semnăturile părților, că au fost față.

Îndeplinirea tuturor formalităților cuprinse în acest articol se va constata prin actul de legalizare sub pedepsă de nulitate a contractului.

16. Fie-care registru va cuprinde actele încheiate și legalizate de autoritatea comună în

cursul unui an agricol.

Ele vor purta următorul titlu:

«Registru pentru tocmeli agricole.

«Județul

«Plasa sau Plaiul

«Comuna

«Anul agricol»

Veri-ce răsătură, vîrsare de cerneală, rupere sau schimbare de rînd și de număr în aceste registre, va aduce primarului și scriitorului comunei, câte o amendă pînă la 50 lei.

La cas de faptă înadins și cu rea credință, pentru schimbarea numărului, modificarea, denaturarea cu viclenie, dregerea sau falsificarea actelor de tocmeli, primarul și scriitorul comunei, pe lângă amenzile de mai sus, se vor supune pedepselor prevăzute în codul penal.

17. În fie-care an agricol la finitul lunii Februarie, registrele tocmelilor de lucrări agricole se vor încheia de primar și consiliul comunal, se vor verifica printr'un membru delegat al comitetului permanent și se vor păstra în cancelaria comunei.

Părțile contractante pot cere ori-cînd să li se comunice copii legalizate după actele lor respective, din aceste registre și autoritățile comunale sunt datorate a le îndeplini cererea.

18. Consiliile județiane au dreptul de a revisui, printr'un delegat special, registrele de tocmeli agricole și a culege sciințele de care vor avea necesitate. Ele sunt obligate să trimită comunelor, cel mult pînă la 1 Ianuarie al fie-cărui an, registrele formate conform art. 14 și 16.

19. Acei care exploatează moșii, fie proprietari, fie arendași, sunt îndatoriți a socoti pe agricultori

la finitul fie-cărui campanii anuale, și a depune pînă la 1 Martie următor, la cancelaria comunei, listele de rămășițele de muncă și de bani rezultând din tocmeli agricole ce ar mai avea pe la locuitorii.

Mai sunt îndatoriți a libera fie-cărui muncitor în parte chitanțe tipărite dintr'un registru cu matcă, pentru toate lucrările ce li s'au făcut după contracte, în care se va arăta rămășițele sau lichidarea.

20. Sumele datorite pentru muncă nu pot fi reținute pentru vre-o altă datorie.

Nu întră în această restricțiune sumele împrumutate muncitorului spre a-și cumpăra instrumente și vite de muncă, întru cât aceste sume vor fi lichide și esigibile.

21. Nu se poate preface în contractări de muncă agricolă nici o datorie care provine din daraveri streine de lucrări agricole prevădute în această lege.

Sumele date muncitorului spre a-și cumpăra instrumente și vite de muncă, nu sunt cuprinse în restricțiunile de mai sus.

22. În cas când din cauza cultivatorului moșiei sau din nevoia muncitorului, socotelile nu sunt încheiate conform dispozițiilor art. 19, nevoia unuia sau a altuia se constată prin proces verbal încheiat de primar în urma prevestirei formale a părții îndărătnice, făcută prin autoritatea comunală, după cererea părții stăruitoare. În acest cas, socotela se va face în fața primarului asistat de un consilier și un scriitor. Ea devine îndatoritoare pentru amîndouă părțile, cu drept de apel la judecătorul de plasă în termen de 15 zile de la comunicare.

23. Pentru rămășițele de muncă, muncitorii agricoli se pot în-

voi a le executa în anul viitor, sau ale plăti în bani.

Plata se va regula după prețul muncii prevădută în contract, iar în lipsă de această după prețul curent în timpul când era să se facă munca.

Inserisul prin care muncitorul se constituie dator pentru prețul rămășițelor de muncă, legalizat de autoritatea comună, după formele prevăzute la art. 15, face credință înaintea justiției ca act autentic.

24. Nu se pot stipula dobândi la sumele rezultând din rămășițe de muncă, din ori-ce avansuri bănești sau din tocmeli agricole prevădute de prezenta lege.

25. Consiliile județene, în fiecare an, în cele dintâi ședințe din sesiunea lor ordinară, luând și avisul comițiilor agricole și consiliilor comunale rurale, vor constata prin tarife prețul muncilor agricole anuale.

Aceste tarife vor fi întocmite în deosebi pentru fie-care regiune a județului (plaiuri, podgorii sau câmp), și pe diferitele epoci ale anului precum și pe natura și felul muncii, cu ziua sau cu măsura.

Ele vor servi ca norme de prețuri curente la lichidarea tocmelilor dintre părți când contractul n'ar fi stipulat prețul.

Tarifele ast-fel întocmite se vor publica prin Monitorul Oficial, și prin ori-ce alte mijloace locale, și vor sta afișate în cancelariile comunale respective, în tot cursul anului următor.

CAPITOLUL IV.

Despre jurisdicțiune și execuțiune.

26. Actele de tocmeli agricole, pentru lucrări agricole, făcute în

termenii prevăduți de această lege, sunt executorii. Ele se vor investi cu formula executorie de către consiliul comună, după cererea părții interesate.

27. Executarea contractelor se face de către primarul local și ajutoarele sale, sau, în cas de disolvare, de comisiunile interimare. Aceștia vor chema pe datornici la lucrul pentru care s'au, tocmii cu contract. Când muncitorul se va împotrivi, cultivatorul are drept, prin concursul primarului și în prezența unui consilier comună, să tocmescă alți muncitori pentru săvârșirea lucrului, după prețurile curente în localitate și la momentul lucrului, în socotela muncitorului ne-supus. Acest preț se va constata prin procesul-verbal de autoritatea comună și se va îndeplini de primar, din averea debitorului, cu formele și sub rezervele articolului următor. Procesul-verbal de constatare al prețului nu este susceptibil de opoziție sau recurs.

În cas când nu s'ar găsi alți muncitori în locul celor cari nu s'au supus a executa muncile pentru cari fusese angajați, autoritatea comună după cererea cultivatorului, va constata paguba ca i-a rezultat din această cauză. Acest proces-verbal se va înainta de îndată judecătorului de ocol, care va cita pe părți în termenul maximum de cinci zile de la cererea ce i s'ar face de partea stăruitoare.

Judecătorul se va pronunța, dacă se găsește estimatiunea justă sau dacă voesce a o complecta prin noi dovezi sau cercetare la fața locului. În cazul acesta, el trebuie să se pronunțe în termenul maximum de zece zile.

Sentința judecătorului este fără opoziție pentru cei absenți și cu

apel numai întru cât condamnățiunile individuale ar întrece fiecare suma de trei sute lei. Apelurile se vor judeca asemenea de urgență, precădere și fără opozițiune.

28. Urmărirea și vindarea averei debitorului, în ambele cazuri prevădute la articolul precedent, se face de către primar. Vindarea se face în termen pe cinci zile libere de la înregistrarea procesului-verbal de constatare al prețului, sau de la înregistrarea ordinului de execuțiune, dat de judecătorul de ocol. Termenul va fi de zece zile pentru cei absenți.

Vindarea se va publica printr'un afiș alipit pe ușa primăriei. Afișul va cuprinde și ova vinderei, suma pentru care se face urmărirea și averea urmărită a debitorului. Creditorul fixează prețul de la care începe licitațiunea. Termenul vinderei se va face cunoscut debitorului, de către primar, de odată cu lipirea afișului pe ușa primăriei.

Constațiunile de vindare se vor adresa numai judecătorului de ocol și numai până în ajunul zilei fixate pentru vindare. Ele se vor judeca fără apel. Judecătorul va putea suspenda vindarea numai depunându-se suma pentru care se face urmărirea.

Hotărârile date în urma vinderei nu vor avea nici un efect în privința cumpărătorului.

29. Se va putea urmări orice avere a debitorului, afară de casa și pământul dobândite prin legea rurală sau cumpărate în loturi mici în baza legii speciale pentru înstrăinarea bunurilor Statului și a legii pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, precum și averea pe care o scutesce legea de ur-

mărire. Vindarea averei scutite este nulă deplin drept. Primarul care va săvârși o asemenea vindare se va pedepsi cu închisoare corecțională de la 15 zile până la două luni.

30. Ori care ar fi învoiala încheiată între cultivatorul de moșie și lucrătorul agricol, acesta nu va putea fi executat nici urmărit, conform legii de față, pentru două din zilele lucrătoare ale săptămânei. Vinerea și Sâmbăta, cari sunt lăsate pentru propriile sale lucrări agricole când le va avea de făcut.

31. Când cultivatorul nu va plăti muncitorului la termenul stipulat prețul muncii făcute, sau în cas când termenul nu va fi stipulat îndată după efectuarea muncii, autoritatea comunală, în urma unei somațiuni formale făcute datornicului, după reclamațiunea muncitorului și în termen de cinci zile libere, va proceda la executarea debitorului pentru împlinirea prețului datorit, prin aceeași procedură prevădută la art. 25 de mai sus.

32. Contractele prin cari același muncitor se angajază la mai multe persoane, se vor executa după ordinea în cari acele contracte vor fi fost trecute în registrul tocmelor agricole.

33. Când munca nu se poate face din cauze independente de voința părților, locuitorul va fi obligat a face în același an alte munci agricole echivalente, dacă nu va fi angajat alturea, sau va restitui banii dați pentru acea muncă fără dobândă, fiind datoră considerată ca personală.

34. Ori-cari ar fi obligațiunile ce isvorăsc pentru sătén din faptul unui contract agricol, legea de față nu se aplică, în ceea-ce privește executarea, de cât până

la concurența de 10 hectare. Invoelile ce trec peste această limită se pot autentifica conform legii de față; executarea lor, însă, rămâne supusă dreptului comun.

35. Dispozițiunile articolului precedent nu infirmă prescripțiunile art. 23 privitoare la rămășițele de muncă.

36. După ce s'a terminat seceratul grânelor, culesul porumbului sau a altor plante, dijmuitul trebuie să se începă și să continue fără întrerupere, afară de cazul de forță majoră, cel mai târziu după zece zile, pentru fiecare categorie de recolte.

În cas de întârziere, fie din partea cultivatorului, fie din partea muncitorilor, dijmuirea se va face din oficiu de către primar asistat de către două consilieri, după care partea prezentă va fi liberă a își ridica partea ei de recoltă, îndeplinind mai întâi condițiile tocmelii privitoare la operația dijmuitului.

Primarul și consilierii vor constata această operațiune prin proces verbal, după care se va comunica copie legalizată părții absente, în termen cel mult de 24 ore.

Nu se va putea însă proceda la această operațiune, de cât numai în urma unei somațiuni formale din partea autorității comunale, în care se va arăta și dioa hotărâtă pentru dijmuit.

37. Primarul sau locotiitorul lui care nu va fi executat dijmuirea în termenii prevăduți și nu va putea proba cazul de forță majoră, va fi supus la o amendă de două lei de fie-care hectar nedijmuit. În cas de insolabilitate, amenda se va preface în închisore, socotindu-se o zi drept 10 lei, fără ca această închisore

să pótă trece peste 30 zile.

38. În cas de contestațiune la măsurătoreă pogónelor sau fălcilor date în lucru sau în chirie, primarul comunei este dator a verifica măsurătoreă și a o constata prin proces-verbal.

CAPITOLUL V.

Sanțiuni și penalități.

39. Tóte plângerile provenite din tocmeli agricole se vor judeca de către instanțele judiciare ordinare ale locului unde tocmela trebuie să se esecutive, după legile în vigore relative la competență.

Prin acesta însă nu se va suspenda executarea prevăduță la art. 27 și 28.

Judecata se va face de urgență și fără plată de timbru.

40. Orice pretențiuni, rezultând din tocmeli agricole, din veri-ce parte, se prescriu în termen de două ani de la expirarea termenului de răfuială prevăduț în legea de față, dacă în acest interval nu a urmat reclamațiune.

41. Primarul și ajutórelé sale cari, cu rea credință, va refusa să procedă la executarea contractelor de munci agricole, conform art. 27, 28, 36 și 33 din legea de față, se vor pedepsi cu închisore de la 15 zile la două luni, îndatorându-se a plăti și dannele isvorite din acest delict.

Iar dacă din parte-le nu va fi fost de cât o simplă neglijență, atunci vor rămânea răspundători de daune către partea vătămată.

42. Primarul și ajutórelé sale, cari, fie prin înțelegeré cu una din părți, în vedere de vre-un folos, fie prin alte manopere frauduloase, vor trece peste atribuțiunile lor determinate prin presenta lege,

înregistrând sau executând acte abătute de la dispozițiile legii, ori executându-le prin călcarea legii, sau săvârșind și alte abateri prevădute în legea penală, se vor face culpabili de delictul de abus de putere și se vor pedepsi ca atari, conform art. 17 și 18 din codul penal.

43. Primarul și scriitorul comunei, cari nu se vor conforma prescripțiunilor art. 14, 15 și 17 din prezenta lege, făcând ceea ce legea interzice de a face sau nefăcând ceea ce legea ordonă de a face, se vor pedepsi conform codului penal ca falsificatori de acte publice.

Nu se pot sustrage de la penalitatea prevădută mai sus primarii și consilierii respectivi, sub cuvânt că ar fi primit ordinele scrise sau verbale de la autoritățile superioare pentru legalizarea sau nelegalizarea, pentru executarea sau neexecutarea, unui act de tocmelă agricolă.

44. Cultivatorul care va fi omis lucrătorii altuia, sau care va

fi angajat sătenii fără a le cere un certificat de la primăria de unde sunt localnicii, prin care să ateste că ei nu sunt datori, sau că și au îndeplinit deja datoriile de muncă contractate cu alții, vor fi pasibili de daune-interese către persoana lezată, după ce vor fi puși în întârziere prin primarul local.

Primarul care nu va notifica somațiunea în termen cel mult de 24 ore de la primire va fi pasibil de închisoare de la 5 până la 30 zile.

45. Părțile cari nu vor să beneficieze de dispozițiunile legii de față sunt în drept de a contracta tocmeli agricole sub imperiul dreptului comun.

46. Contractele agricole încheiate sub regimul legii din 1832 rămân lucrătoare până la expirarea termenului stipulat în ele.

47. Toate legile și dispozițiunile atingătoare de tocmeli agricole și executarea lor, contrarii legii de față, sunt și rămân desființate.

INDEX ALFABETIC

LA

LEGEA TIMBRULUI

INDEX ALFABETIC

— LEGEA TIMBRULUI —

A

	<i>Articolul</i>
Acceptațiunile de donațiuni, făcute prin act separat, timbru fix, lei 10	21 § 9
Actele de adopțiune , timbru fix, lei 2	19 § 4
Actele de ori-ce fel, precum citațiunile ce se transmit de portărei, timbru fix, lei 1	18 § 17
Actele prin care se deferă sau se referă jurământ la judecătoriile de pace, timbru fix, lei 1	18 § 19
Actele prin care se deferă și se referă jurământ decizoriu la tribunale și curți, timbru fix, lei 5. Când valoarea litigiului trece de 300 lei, timbru fix, de lei 25	22 § 2 22 § 2
Actele de evaluare și expertiză când valoarea trece de 1000 lei, timbru fix, lei 10	21 § 20
Actele , corespondența și actele de procedură făcute după cererea creditelor agricole, scutite	29 § 26
Actele de administr. publică ale Statului, județe-	

lor și comunelor, scutite	29 § 1
Actele de adopțiune , timbru fix, lei 2	19 § 4
Actele de contabilitate ale stablim. de bine-facere, scutite	29 § 12
Actele de procedură în casurile prevădute de art. 57, scutite.	59
Actele de procedură, de la cererea în judecată până la definitivă executare a hotărârii, la judecătoriile comunale, scutite	29 § 19
Actele de procedură în materie penală, scutite	29 § 11
Actele de procedură la judele de ocol când face oficiu de judec. comunale, scutite	29 § 19
Actele de procedură urmate după contestațiile făcute de administr. timbrului, conform art. 48, scutite	29 § 20
Actele diplomatice și actele făcute după comisiuni rogatorii din străinătate, scutite	29 § 2
Actele justificative, anexate la mandatele de plată, emenate de la funcționarii publici, scutite	29 § 7
Actele prevădute prin art. 171 legea poliției veterinare, scutite	29 § 25
Actele stării civile, și copiile lor legalizate din comunele rurale, scutite	29 § 6
Actele transmise de portărei, de funcționari sau, agenți administrativi, timbru fix, lei 2	19 § 8
Acțiuni , petițiunile de intentarea unei acțiuni la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 1
Acțiuni , petițiunile de intentarea unei acțiuni la tribunal, timbru fix lei 10; plus taxa spec., lei 20. . . .	20 § 2
Acțiuni , transmisiunile de acțiuni, obligațiuni și cupóne ale societăților civile și comerciale, și girarea efectelor la ordin, timbru proporțional, scutite	25 § 3
Acțiunile și obligațiunile societăților în nume colectiv, anonime sau în comandită și cupónele lor, prop., lei 0,10%	25 § 3

Acțiunile și obligațiunile societ. străine; titlurile împrumuturilor statelor și comunelor străine negociate în țară, timbru proporțional lei 0,10‰.	25 § 4
Adeverințele de predare, plată sau descărcare când nu sunt scrise pe actul supus deja timbrului, timbru fix, lei 0.10	15 § 2
Adeverințele pentru ajutoare la neputincioși de stabilim. publice sau comitete de bine-facere, scutite	29 § 17
Adeverințele și chitanțele date de societăți și antreprenori pentru operațiunile ce fac, timbru fix, lei 0.10	15 § 5
Adopțiuni , actele de—, timbru fix, lei 2	19 § 4
Adopțiuni , petițiunile ce se dau curții de apel în cazul art. 321 c. civ., timbru fix, lei 0.25; scutite de taxa specială de 100 lei	16 § 5; 29 § 8
Advocat , cărțile de advocatură timbru fix, lei 25.	22 § 6
Amanet , creanțele de împrumut cu—, t. proporțional lei 0.10‰	25 § 1
Anulare de concordat: cererile de—, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20	20 § 2
Apelurile contra hotărîrilor judec. comunale și de ocóle, când cele din urmă judecă ca judec. comunale, scutite	29 § 21
Apelurile contra hotărîrilor tribunalelor, arbitrilor, contra încheerilor consiliilor de recrutatie pentru starea civilă, afară de contestațiunile la stabilirea etății, timbru fix, lei 20; plus taxa specială, lei 100	21 § 5
Apelurile contra sentințelor de adopțiuni, timbru fix, lei 0,25; taxă specială scutite	16 § 5; 29 § 8
Apelurile la curtea de compturi contra încheerilor comitetelor permanente, timbru fix, lei 0.25.	16 § 6
Apelurile la tribunal contra cărților de judecată, timbru fix, lei 5	20 § 6
Apelurile tutorilor sau consilierilor de familie con-	

tra hotărîrilor trib. relative la încheerile cons. de familie, scutite	29 § 8
Arbitri , sentințele arbitrilor, super-arbitr., și copiiile lor, timbru fix, lei 2	19 § 1
Arendări , contractele de—, scrise sau verbale, pe mai mult de 1 an, timbru propor., lei 0.50%	26 § 1
Arendări , contr. de—, scrise sau verbale, pe 1 an sau mai puțin, timbru proporțional, 0.25%	26 § 1
Arendări , contr. de—, scrise sau verbale, pe mai puțin de 3 luni, propor., scutite	26 § 1
Arendări de păduri, taxa de înregistrare, lei 2%	33 § 1
Asigurări , contractele sau polițele de—, proporțional, lei 0.50%	26 § 2
Autorisarea inginerilor hotarnici de a proceda la hotărnicii, timbru fix, lei 10	21 § 22
Autorisare , cereri de—, pentru complectarea capacității femeii măritate, și pentru a înstrăina și ipoteca imobilul dotal, timbru fix, lei 5	20 § 15
Autorisare , cereri de—, pentru părăsirea domiciliului conjugal, timbru fix, lei 10	21 § 24
Autorisarea femeilor măritate și a minorului emancipat de a putea face comerț, t. fix, lei 7	20 § 31
Autorizațiuni , încheerile de—, date de trib. în cazurile prevăzute de cod. civ., afară de cele date în cestiuni de administr. averii minor. și interdicțiilor, timbru fix, lei 5	21 § 23
Avisurile de ridicarea mărfurilor, t. fix, lei 0.10	15 § 4

B

Banca Națională , creanțe de împrumuturi pe depozite, timbru proporțional, lei 0,10 3%	25 § 1
Băleciuri , bilete de vite, timbru fix, 0,10 bani	15 § 7
Bastimente , actele de romanizațiunea bastimentelor, timbru fix, lei 25	22 § 5
Bilanțul comercianților de încetarea plăților, timbru fix, lei 5	20 § 30

Bilete de trecere peste hotare pentru 48 ore, bilete de identitate (legitimațiune pentru călătorii sau șederi în țară) timbru fix, lei 0.25	16 § 4
Bilete pentru vândări de vite, timbru fix, lei 0.10.	15 § 7
Biletele la ordin, polițele și efectele comerciale, făcute în țară sau trase asupra străinătății, și vice-versa, timbru proporțional, lei 0.10 ⁰ / ₀	25 § 5
Bisericiile de mir, corespondența episcopilor lor cu primăria de care depind, scutite	29 § 24
Biuroū vamal , declarațiunile, t. fix, 0,25 bani	16 § 3
Borderouri și copiile lor, timbru fix, lei 0.10.	15 § 3
Buletinuri date de antreprenorii de transport și căile ferate comisionarilor sau conductorilor drept cărți de carat, timbru fix, lei 0.50	17 § 2

C

Capacitatea femeii măritate , autorizarea dată de bărbat, timbru fix, lei 5	20 § 15
Casa de depuneri , actele de creanțe pentru efectuarea depozitului, timbru propor., 0,10 ⁰ / ₀	25 § 1
Cărți de carat , buletine date de antreprenorii de transport, comisionarilor, t. fix, 0,50 bani	17 § 2
Cărțile de advocatură, timbru fix, lei 25	22 § 6
Cărțuli de încărcare, timbru fix, lei 0.50	17 § 2
Cauțiune , actele de constituirea ei, t. fix, lei 5	20 § 13
Cecuri , librete de—, fila: timbru fix, lei 0.10	15 § 1 lit. c
Cercetări locale , procesele-verbale de—, în materie civilă, timbru fix, lei 1	18 § 11
Cererile de autorizarea femeii măritate și a minorului emancipat de a putea face comerț, timbru fix, lei 5	20 § 31
Cererile de autorizare pentru complectarea capacității femeii măritate, și pentru a înstrăina și ipoteca imobilul dotal, timbru fix, lei 5	20 § 15
Cererile de autorizare pentru părăsirea domiciliu-	

luî conjugal, timbru fix, lei 10	21 § 24
Cererile de interdicţiune, afară de cele făcute de procuror care sunt scutite, timbru fix, lei 5	20 § 10
Cererile de redeschiderea proceselor la judec. de ocôle, timbru fix, lei 1	18 § 15
Cererile de redeschiderea proceselor la tribunale, apel, casaţie, timbru fix, lei 5	20 § 24
Cererile de separaţiune de patrimonii făcute de soţie, timbru fix, lei 10; plus taxa specială lei 20	20 § 2
Cererile de vânzarea bunurilor în baza unui titlu executoriū, timbru fix, lei 10	21 § 1
Cererile de vânzarea bunurilor în baza unui titlu executoriū emanat de la judec. de ocôle, timbru fix, lei 1	21 § 1
Cererile formate de soţii reclamantî în cazul art. 222 c. civ. timbru fix, lei 10	21 § 23
Cererile în judecată a creditelor agricole şi actele de procedură scutite	29 § 26
Cererile în materie electorală, scutite	29 § 13
Cererile pentru anularea concordatelor. timbru fix, lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2
Cererile reconvenţiionale la judec. de ocôle, timbru fix, lei 1	18 § 1
Cererile reconvenţiionale la tribunale, timbru fix, lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2
Cererile de revizuire precum şi recursurile ve- nite de la Curtea de Compturi, timbru fix, 0,25.	16 § 7
CertIFICATELE constătătoare că nu s'a făcut opos., apel, recurs contra cărţilor de judecată ale ju- dec. comunale şi de ocôle, când aceste din urmă judecă ca judec. comun., scutite	29 § 23
CertIFICATELE date de autorit. publice, judiciare sau adminis., afară de certificatele cerute de au- torit. penale şi cele de liberare de serviciu date militarilor, timbru fix, lei 1	18 § 6
CertIFICATELE date de primării şi alte autorităţi	

militarilor activi, până la sub-locot., pentru serviciu, scutite	29 § 10
CertIFICATELE date particularilor de starea sanitară a unei localități, scutite	29 § 16
Certificatele de sărăcie, scutite	29 § 16
Certificatele (garanțiile) formate conform art. 108 legea poliției rurale, și cele ce se cer pentru darea permisiunii de trecere peste fruntarii, timbru fix, lei 1	18 § 22
Certificatele medicale, afară de cele cerute de procuror, timbru fix, lei 1	18 § 7
Certificatele medicale date soldaților, până la sub-locot. exclusiv, relative la serviciul lor, scut.	29 § 10
Certificatele veterinarilor oficiali și primarilor de proveniența și sănătatea vitelor și a produselor lor brute; extractele după cadastrul vitelor din zona preventivă, scutite	29 § 25
Certificatele veterinarilor sau medicilor pentru tăeri de vite, timbru fix, lei 1	18 § 8
Cesiuni de acțiuni, obligațiuni și cupoane a societăților civ. și com. proporț., scutite	25 § 2
Cesiuni de creanțe și alte drepturi încorporale, timbru proporțional, lei 0,10%	25 § 2
Cesiuni de drepturi succesoriale, taxa de înregistrare, lei 2%	33 § 6
Chemările în garanție la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 1
Chemările în garanție la tribunal, când nu sunt făcute odată cu acțiunea principală, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20.	20 § 2
Chitanțele de ajutorul dat săracilor de stabilimentele publice și comitetile de bine-facere, scutite	29 § 17
Chitanțele de plata impozitelor și cele liberate de antreprenorii veniturilor publice, scutite	29 § 5
Chitanțele funcționarilor publice de primirea sa-	

lariului de la administr. respective, scutite . . .	29 § 27
Chitanțele sau procesele-verbale de predarea către părți, prin portărei, a hotărîrilor judecătorești, timbru fix, lei 1	18 § 3
Chitanțele sau procesele-verbale de predarea sentințelor arbitrale, timbru fix, lei 2	19 § 2
Chitanțele și adevărurile date de societăți și antreprenori pentru operațiunile lor, t. fix, lei 0.10	15 § 5
Chitanțele și adevărurile de plată, descărcare și predare, când nu sunt scrise chiar pe actul supus deja timbrului, timbru fix, lei 0.10	15 § 2
Cidule făcute de agenții polițienesci, conform legii judec. de ocóle, precum și în alte cazuri, timbru fix, lei 0.10	15 § 6
Citațiunile în materie electorală, scutite	29 § 13
Citațiunile și ori ce acte predate părților de portărei și alți agenți, nesupuse la taxe mai mari, timbru fix, lei 2	19 § 8
Comandamentele transmise de portărei sau alți agenți, timbru fix, lei 2	19 § 6
Comisiuni-rogatorii , actele făcute dupe comis, rogat. din străinătate, scutite	29 § 2
Comodat , contractele de—, timbru fix, lei 1	18 § 9
Compromis , actele de compromis, pentru numirea arbitrilor, timbru fix, lei 5	20 § 21
Compturile și copiile lor, timbru fix, lei 0.10	15 § 3
Compturile tutorilor, scutite	29 § 8
Compunerea listei juraților: reclamațiunile la care poate da loc, scutite	29 § 14
Concediile și patentele de sănătate date vaselor plutitoare, timbru fix, lei 10	21 § 14
Conclusiunile scrise și memoriile date judecătorilor în procese, timbru fix, lei 2	19 § 5
Concordat , actele de—, timbru fix, lei 10.	21 § 12
Concordat , cererile de anularea lui, timbru fix, lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2

Concordat , opozițiunile la omologarea lui, timbru fix, lei 5	20 § 27
Constataările ordonate de autorit. adminis., în cas de contestațiunii, în interesul unei părți, timbru fix, lei 1	18 § 1
Construcțiunii , permisiunea de a construi în comune urbane, timbru fix, lei 5	20 § 18
Contestațiunile contra hotărîrilor judec. comunale și de ocóle când judecă ca judec. comunale, scutite	29 § 21
Contestațiunile la hotărnicii, timbru fix, lei 20; plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Contestațiunile la popriri în mâna terțiilor, timbru fix, lei 10	21 § 18
Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor, timbru fix, lei 5	20 § 27
Contestațiunile sau opozițiunile contra execuțiunei silite basată pe titlu executoriu, timbru fix, lei 20: plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Contestațiunile sau opozițiunile contra seq.-asigurător, conform art. 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10	21 § 17
Contestațiunile sau opozițiunile contra seq.-asigurător și popririlor la judele de ocol, t. fix, l. 1	18 § 2
Contestațiunile sau opozițiunile la punerea sigiliilor, afară de casul când sunt puse din oficiu, timbru fix, lei 5	20 § 8
Contractele de arendare sau închiriere scrise sau verbale, cu durata de la 1 an în sus, timbru proporțional, lei 0.50%	26 § 1
Contractele de arendare sau închiriare, scrise sau verbale, cu durata de 1 an sau mai puțin, timbru proporțional, lei 0.25%	26 § 1
Contractele de arendare sau închiriere pe mai puțin de 3 luni, timbru proporțional, scutite . .	26 § 1
Contractele de căsătorie când trec de 15.00 lei,	

timbru fix, lei 5	20 § 9
Contractele de căsătorie mai mici de 1500 lei, scutite de orî ce taxă	20 § 9
Contractele de comision și mandat, când onora- riul e de 100 lei sau mai mare, taxa de înregis- trare, lei 0.500/0	32 § 3
Contractele de comodat, timbru fix, lei 1.	18 § 9
Contractele de cumpărare și vîndare de produse timbru fix, lei 1; taxa de înreg. scutite	18 § 10, 33 § 5
Contractele de deposit timbru fix, lei 1	18 § 9
Contractele de exploatare de cariere, puțuri de păcură și petrol, când prețul va fi în bani tim- bru prop., lei 2 %	33 § 1
Contractele de sequestru convențional timbru fix lei 1	18 § 9
Contractele de societăți civile sau comerciale timbru fix, lei 10	21 § 2
Contractele pentru lucrări, transporturi, furnituri, etc. încheiate chiar cu autorit. publice, când pre- țul trece de 500 lei timbru fix, lei 10	21 § 3
Contractele pentru lucrări, transporturi, furnituri, etc., când prețul nu trece de 500 lei timbru fix, lei 2	19 § 7
Contractele sau actele pentru darea în întreprin- dere a perceperii veniturilor comunale, județene sau ale statului timbru proporțional lei 0,500/0	26 § 3
Contractele sau învoelile, chiar verbale, pentru lucrări cu stat, județe, comune, stabilim. pub- lice, de la 500 lei în sus; precum și cele între particulari dacă vor fi constatate prin acte scrise taxa de înreg. lei 0,50 %	32 § 2, 4
Contractele sau polițele de asigurare proporț., lei 0,50 %	23 § 2
Copiile actelor de împărțire voluntară timbru fix, lei 10.	21 § 16
Copiile actelor de vîndare mobilă și imob. peste	

1000 lei timbru fix, lei 10.	21 § 4
Copiile actelor judecătorești legalizate pentru conformitate, timbru fix, lei 1.	18 § 18
Copiile constatărilorordonate de autorit. adminis. timbru fix, lei 1.	18 § 4
Copiile de compturi, borderouri, facturi, timbru fix, lei 0,10.	15 § 3
Copiile de tot felul, ce se predau părților uă dată cu citațiunea timbru fix, lei 0,50	17 § 1
Copiile dupe protestele polițelor și biletelor la ordin timbru fix, lei 1.	18 § 18
Copiile legalizate dupe actele stării civile din com. rurale scutite.	20 § 6
Copiile legalizate dupe hotărârile jud. de ocóle, tribunal., apel, casație, timbru fix, lei 1.	18 § 5
Copiile ordonanțelor de adjudecare la vëndări, timbru fix lei 10.	21 § 4
Copiile petițiunilor de intentarea unei acțiuni la prima instanță, saũ de apel, recurs timbru fix lei 0,50.	17 § 1
Copiile proceselor-verbale dresate de portărei saũ alți agenți adminis. în beneficiul unei părți, afară de cele la darea citațiilor caresunt gratuite, timbru fix, lei 1.	18 § 12
Copiile sentințelor arbitrale, tím. fix lei 2	19 § 1
Copiile și extractele încheerilor inginerilor hotarnici, timbru fix, lei 1.	18 § 13
Copiile testamentelor, timbru fix, lei 5	20 § 16, 17
Correspondența epitropiilor bisericelor de mir cu primăriile de care depind, scutite	20 § 24
Correspondența , actele și cele de procedură ale creditelor agricole, scutite	29 § 26
Creanțe , actele de creanță și zapisele de împrumuturi chirografare saũ cu amanet, afară de ale sătenilor pentru sume mai mici de 100 lei care sunt scutite, timbru prop. lei 0,10 0/0.	25 § 1

Creanțele și zapisele de împrumuturi pe depozite la banca națională sau la casa de depuneri, pe termen maxim. de 120 zile, propor. lei 0.10/3 %.	25 § 1
Creditul agricol , cererile în judecată corespondența și actele de procedură, scutite	29 § 26
Cupónele societăților, la acțiuni și obligațiuni, și la titlurile împrumut. statelor străine, proporț. lei 0,10 %.	25 § 3, 4
Curtea de compturi , decisiunile ei, adeverințele și procesele-verbale de predarea lor, scutite.	29 § 18

D

Data certă , legalizarea datei sau a semnăturii la o autoritate publică, timbru fix, lei 1	18 § 21
Data certă , legalizarea datei sau semnăturii de autorități judiciare sau legațiuni, t. fix, lei 5 .	20 § 19
Decisiunile curții de compturi, adeverințele și procesele-verbale de predarea lor scutite. . .	29 § 18
Declarațiunile comercianților de încetarea plăților și bilanțul ce depun la tribunal t. fix, lei 5	20 § 30
Declarațiunile de emancipare tim. fix, lei 5. .	20 § 1
Declarațiunile de obiecte și bani ce se trimit prin poștă timbru fix, lei 0,10.	15 § 4
Declarațiunile la biourile vamale și cele de vîrsări de bani la casele publice tim. fix lei 0,25.	16 § 3
Decorațiuni străine , cererile de exequator tim. fix, lei 50—200	23
Decorațiuni străine , cererile de exequator de către militarii activ. pînă la căpit. incl. scutite.	23 § 2
Deferirea și referirea jurămîntului la judele de ocol timbru fix, lei 1	18 § 19
Deferirea și referirea jurămîntului la curți și tri-	

bunale când valoarea litigiului e mai mică de 300 lei timbru fix, lei 5	22 § 2
Deferirea jurământului la curți și tribunale când valoarea litigiului e de la 300 lei în sus timbru fix, lei 25; iar referirea lui tim. fix, lei 5 . . .	22 § 2
Deposit , contractele de—timbru fix, lei 1. . . .	18 § 9
Diplomele de liberă practică a medicilor, veterinarilor, chirurg., dentist., și farmacist. t. fix lei 10	21 § 21
Divorț cererea de—timbru fix, lei 5; plus taxa specială de l. 200; iar pentru sătenii taxa sp. este l. 20.	20 § 25
Divorț , cererea soțului reclamant în cazul art. 222 c. civ. timbru fix, lei 10.	21 § 23
Donațiunile și acceptațiunile lor făcute prin act separat, timbru fix, lei 10	21 § 8, 9
Donațiunile date colateralilor până la gradul 4 inclusiv taxa de înreg. lei 3 0/0.	34
Donațiunile date colateralilor de la gradul 5 în sus, înreg. l. 6 3/0.	34
Donațiunile date străinilor și persoanelor morale afară de cele de la art. 30, taxa de înreg. lei 9 0/0.	34
Donățiuni , întoarcerile de—în cazul art. 825 cod civ. a bunurilor dăruite colateralilor până la gradul 4 inclusiv lei 3 0/0.	34
Donățiuni , întoarcerile de—în cazul art. 825 c. civ. a bunurilor dăruite colateralilor de la gradul 5 în sus, înreg., lei 6 0/0.	34
Donățiuni , întoarcerile de—, în cazul art. 825 c. civil, a bunurilor dăruite străinilor și persoanelor morale, afară de cele de la art. 30, taxa de înregistrare, lei 9 0/0.	34
Donațiunile și legatele date comunelor, județ., stabilim. publice de bine-facere și instrucțiune din țară, taxa de înreg., scutite.	34
Dotă , donațiunile cu titlu de dotă, înreg., scutite.	34
Dovezile de primirea citațiilor și procesele-verbale de înmânarea lor, scutite	19 § 8

Doveđile luate de inginerii hotarnici pentru pre- darea citațiilor și hotărnicilor, scutite . . .	19 § 8
---	--------

E

Efecte de comerț, timbru prop., lei 0,10 % . .	25 § 5
Emancipare , declarațiunii de—timbru fix, lei 5 .	20 § 1
Esecuțiuni silite , vânzarea mobil. și imobil., t. fix, 10 lei cõla	21 § 1
Eșire din indivisiune, cererile de—timbru fix, lei 10	21 § 15
Estracte după cadastrul vitelor din zona preven- tivă, scutite	29 § 25
Estracte după încheerile inginerilor hotarnici, t. fix, lei 1	18 § 13
Evaluare și expertiză (actele de) mobile și imo- bile de la 1,000 lei în sus, (timbrul se plătește pentru fie-care imobil), timbru fix, lei 10 . .	21 § 20
Evaluare și expertisă (actele de) mobile și imo- bile până la 1,000 lei inclusiv, timbru fix, lei 1 .	18 § 20
Evaluare imobiliară care nu trece de 1000 lei, timbru fix, 10 lei cõla	21 § 20
Expertiză , evaluarea mobil. și imobil. care trec peste 1000 lei, timbru fix, 10 lei cõla	21 § 20

F

Facturile originale și copii, timbru fix, lei 0,10 .	15 § 3
Fidejusiune , actele de—când nu se fac chiar pe actul original, timbru fix, lei 5	20 § 12
Firme , cererile pentru înscrierea lor în comunele rurale, timbru fix, lei 2	19 § 10
Firme , cererile pentru înscrierea lor în comunele urbane, timbru fix, lei 5	20 § 29

Foile dotale, vezi contractele de căsătorie.

Furnituri, contracte de învoeli, timb. înreg. 50% 32 § 2

G

Gagiū, actele de constituirea lui, timbru fix, lei 5 21 § 13

Garanție, chemare în — la judele de ocol, timbru fix, lei 1 18 § 1

Garanție, chemare în — la tribunal, când nu este făcută odată cu acțiunea principală, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20 20 § 2

Garanție personală, actele de — când nu se fac pe chiar actul original, timbru fix, lei 5 20 § 12

Garanțiile, certificatele formate conform art. 103 legea poliției rurale, și cele ce se cer pentru liberarea pașapórtelor, timbru fix, lei 1 18 § 22

Girarea efectelor la ordin, timbru prop., scutite . 25 § 2

H

Hotărârile judec. de ocóle, trib., curț. și casației; încheerile preparatorii, scutite 18 § 5

Hotărnicii, încheerile inginerilor hotarnici, copiile și extractele lor, timbru fix, lei 1 18 § 13

Hotărnicii, ordonanțele de autorizarea inginerilor a face hotărnicii, timbru fix, lei 10 21 § 22

Hotărnicii, executarea lor, timbru fix : 1 leu cóna 18 § 11

I

Identitate, bilete de identitate, t. fix, 0,25 bani . 16 § 4

Impărțiri voluntare : actele de — și copiile lor, t.

fix, lei 10	21 § 16
Imprumuturi chirografare sau cu amanet (actele de—), afară de ale sătenilor pentru sume mai mici de 100 lei, timbru propor., lei 0,10%	25 § 1
Imprumuturi pe depozite la Banca națională și Casa de depuneri pe termen cel mult 120 zile, t. propor., lei 0,10%	25 § 1
Incetarea plăților comerc. (declarațiunile —), timbru fix, lei 5	20 § 30
Incheerile inginerilor hotarnici, timbru fix, lei 1	18 § 13
Incheerile pentru autorisațiunile ce, conform cod. civil, trebuie date de trib., afară de cele de la art. 29 § 8, timbru fix, lei 5	20 § 23
Incheerile preparatoriilor ale judec. de ocóle, trib., apel, casație, scutite	18 § 5
Incheerile trib. și consil. de familie relative la administrarea averii minor. și interdicțiilor, scutite	29 § 8
Inchirieri , contractele de—, scrise sau verbale, de la 1 an în sus, timbru propor., lei 0,50%	26 § 1
Inchirieri , contractele de—scrise sau verbale, pe 1 an sau mai puțin, proporțional, lei 0,25%	26 § 1
Inchirieri , contractele de—scrise sau verbale, pe mai puțin de trei luni, timbru propor., scutite	26 § 1
Indigenate , cererile de—, timbru fix, lei 25	22 § 4
Indivisiune , cererile pentru eșire din—, timbru fix, lei 10	21 § 15
Inginer hotarnic , încheerile lor, t. fix, lei 1	18 § 13
Inscrierea firmelor comerciale din com. rurale, cererile de—, timbru fix, lei 2	19 § 10
Inscrierea firmelor comerciale din com. urbane, cererile de—, timbru fix, lei 5	20 § 29
Inscripțiuni , cererile de — pentru privilegiu și ipotecă, și reînnoirea lor, timbru fix, lei 5	20 § 14
Inscripțiunile ipotecilor legale, timbru fix, și taxa de înregistrare, scutite	29 § 9; 32 § 1
Interdicțiuni , cererile de — afară de cele urmă-	

Articolul

rite de procuror, timbru fix, lei 5	20 § 10
Intervențiunile la judele de ocol, t. fix, lei 1	18 § 1
Intervențiunile la tribunal, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20	20 § 2
Intôrcerile de bunuri dăruite, în cazul art. 825 c. civ., conform distincțiunilor stabilite la suc- cesiuni	33 § 3
Intreprinderi , contractele de—lucrări, transpor- turi, furnituri, etc., până la 500 lei inclusiv, tim- bru fix, lei 2	19 § 7
Intreprinderi , contractele de—lucrări, transpor- turi, furnituri, etc., peste 500 lei, t. fix, lei 10	21 § 3
Intreprinderi , contractele de — pentru percepe- rea veniturilor comunale, județ, saū ale statului, proporțional, lei 0, 50%	26 § 3; 27
Ipoteci , actele de—, fără să mai fie supuse la tim- bru propor., când creanța se constată prin în- suși actul de ipotecă, taxa de înreg., lei 0, 50%	32 § 1
Inventariile făcute de judele de ocol și tribunal în materie de succesiuni și falimente, t. fix, lei 1	18 § 14
Invoelile agricole, scutite de taxa de legalizare și de timbru	29 § 15

J

Jurămint , actele de deferirea și referirea lui la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 19
Jurământ , actele de deferirea și referirea lui la curți și tribunale când valoarea litigiului e mai mică de 300 lei, timbru fix, lei 5	22 § 2
Jurământ , actele de deferirea lui la curți și trib. când valoarea litig. e de la 300 lei în sus timbru fix, lei 25	22 § 2
Jurământ , actele de referirea lui la curți și trib. când valoarea litig. e de la 300 lei în sus timbru	

fix, lei 5	22 § 2
Jurii , reclamațiunile la care pot da loc compunerea listei juriului, scutite	29 § 14
Jurnalele , trib. și ale consil. de familie relative la administr. averii minor. și interdis. scutite	29 § 8

L

Legalizare , actele pentru care se cere de la nă autorit. publică legalizarea datei, semnăturii sau certificarea pentru conformitate, când nu sunt supuse la o taxă mai mare, timbru fix, lei 1	18 § 21
Legalizare , actele pentru care se cere, de la autorit. judecătorească, legațiuni, agenții, consulate române, legalizarea datei sau a semnăturii, dacă nu sunt supuse la o taxă mai mare, timbru fix, lei 5	20 § 19 29 § 15
Legalizarea , învoelilor agricole, scutită	
Legalizarea , petițiunilor și actelor sătenilor, de autoritățile comunale și administrative, timbru fix, lei 0,25	16 § 2
Legalizările sau autentificările făcute de judec. comunale, timbru fix, lei 0,25	34
Legalizările sau autentificările făcute de judec. de ocóle, timbru fix, lei 1.	34
Legatele deferite ascendenților, descendenților și soților, înreg., scutite.	34
Legatele deferite colateralilor până la gradul 4 inclusiv, înreg., lei 3 0/0.	34
Legatele deferite colateralilor de la gradul 5 în sus, întreg., lei 6 0/0.	34
Legatele deferite străinilor și persoanelor morale, afară de cele prevădute la art. 30, înreg. lei 9 0/0.	34
Legatele făcute stabilim. publice de bine-facere	

și instruct. din țără, județelor și comunelor, înreg., scutite.	34
Legitimațiune , biletele pentru călătorii sau șederi în țără, timbru fix, lei 0,25	16 § 4
Listele de martori la trib. și curți, timbru fix, lei 2	19 § 9
Livretele de cecuri, mandate sau chitanțe; fie care filă timbru fix, lei 0,10	15 § 1
Locațiune , contractele de —, scrise sau verbale, de la 1 an în sus, proporțional, lei 0,50 %	26 § 1
Locațiune , contractele de —, scrise sau verbale, de la 3 luni la 1 an inclusiv, proporțional, lei 0,25 %	
Locațiune , contractele de —, scrise sau verbale pe mai puțin de 3 luni, t. proporțional, scutite.	

M

Mandat , contractele de —, când onorariul e de lei 100 sau mai mult, taxa de înreg., lei 0,50 %	32 § 3
Mandatele Eforiei spitalelor și Epitropiei Sf. Spiridon din Iași și a stabilim. de bine-facere scut.	29 § 12
Manifestele generale de încărcarea bastimentelor timbru fix, lei 5	20 § 28
Manifestele parțiale de încărcarea bastimentelor timbru fix, lei 0,50	17 § 2
Martori , listele de — ce se depun la trib. și curți, timbru fix, lei 2	19 § 9
Memoriile scrise date autorit. judecătorească în procese, timbru fix, lei 2	19 § 5
Moșteniri , a se vedea succesiuni.	

N

Notificările transmise de portărei sau alți agenți	
---	--

unei părți, timbru fix, lei 2	19 § 6
Novățiunile , timbru proporțional, lei 0,10 ⁰ / ₀	25 § 2

O

Obligațiunile societăților indigene și străine, timbru proporțional, lei 0,10 ⁰ / ₀	25 § 3, 4
Onorarii , contract de mandat, taxa înreg., 0,50 ⁰ / ₀	32 § 3
Opozițiunile contra hotărârilor judec. de ocol timbru fix, l. 1	18 § 1
Opozițiunile contra hotăr. trib. timb. fix, lei 5	20 § 3
Opozițiunile > > date în apel, timbru fix, lei 5	20 § 6
Opozițiunile în apel contra hotărârilor judec. comunale și de ocóle, când cele din urmă judecă ca judec. comun., scutite	29 § 21
Opozițiunile la curtea de apel, timbru fix, lei 20; plus taxa specială de lei 25	21 § 7
Opozițiunile contra decis. curții de cas. date în recurs contra sent. trib. care au statuat în apel asupra cărților de judecată, timbru fix, lei 25; plus taxa spec. de lei 50	22 § 1
Opozițiunile la curtea de casație, timbru fix lei 25; plus taxa specială de lei 100 în materie co- recțională, și de lei 200 în materie civilă sau com.	22 § 1
Opozițiunile la sequestrul asigurător și la popriri la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 2
Opozițiunile la sequestru asigurat, făcut conform art. 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10	21 § 17
Opozițiunile la popriri, timbru fix, lei 10.	21 § 18
Opozițiunile contra execut. silite basate pe titlu execut. de la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 15
Opozițiunile contra execut. silite basate pe titlu execut. de la trib. și curți, timbru fix, lei 20;	

	<i>Articolul</i>
plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Opozițiunile la omologarea concordatelor, timbru fix, lei 5	20 § 27
Opozițiunile la punerea sigiliilor, afară de cazul când sunt puse din oficiu, timbru fix, lei 5	20 § 8
Ordinea creditorilor , tabloul de, timbru fix, lei 5	20 § 33
Ordonanțele de adjudecare, timbru fix, lei 10; plus taxa de înregistr.	21 § 4, 33 § 1, 4, 5
Ordonanțele de autorizarea inginerilor hotarnici a procede la hotărnicii, timbru fix, lei 10	21 § 22
Originalele hotărârilor judec. de ocôle, trib., apel casaț., scutite	18 § 5

P

Păduri , vinđări de păduri, taxa înreg., 2 ^o / _o	33 § 1
Părăsirea domicili. conjugal (cererea de autorizare), timbru fix lei 10.	21 § 24
Partagiū (actul de) voluntar și copia lui, timbru fix, lei 10	21 § 16
Pașapórtele timbru fix lei 10	21 § 13
Patentele de sănătate date vaselor plutit. timbr. fix lei 10	21 § 14
Penal , actele de procedură în materie penală, scut.	29 § 3, 11
Perimarea , instanței la judele de ocol (cererile de—), timbru fix lei 5	20 § 7
Perimarea instanței la trib. și curți (cererile de—) timbru fix lei 25	22 § 3
Permisuniile date de primariū urbanū pentru clădiri, timbru fix, lei 5	20 § 18
Permisuniile date de primariū urbanū pentru reparațiuni, timbru fix, lei 1	18 § 16
Petițiunile către autoritățile publice, t. fix, l. 0,25	16 § 1

Petițiunile către Rege, Corpurile legiuitoare, cele în materie electorală și penală, scutite . . .	29 § 3
Petițiunile din străinătate, afară de cele de la art. 23 și de cele adresate autorităților judecătorești, scutite . . .	29 § 4
Polite , biletele de ordin și efectele comerciale, timbru proporțional, lei 0,10 ⁰ / ₀ . . .	25 § 5; 28
Polite de asigurare, timbru proporțional, lei 0,50 ³ / ₀ . . .	26 § 2
Popriri , cererile de — la judele de ocol, timb. fix lei 1 . . .	18 § 2
Popriri , cererile de — la trib., timb. fix, lei 10 . . .	21 § 18
Posesiune , cererile de punerea în posesiune a unui imobil la jud. de ocóle, timb. fix, lei 1 . . .	18 § 15
Posesiune , cererile de punere în posesiune pe basă de titluri executorii emenate de la trib. și curți, timbru fix, lei 10 . . .	21 § 19
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e mai mică de 5000 lei timbru fix, lei 2 . . .	20 § 24
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e de la 5000 — 15000 lei timbru fix, lei 10 . . .	20 § 24
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e mai mare de 15000 lei, timbru fix, lei 20 . . .	20 § 24
Privilegii , cererile de inscripțiuni și reînnoiri pentru conservarea privileg., timbru fix, lei 5 . . .	20 § 14
Procedura relativă la contravențiunile la legea timbrului, scutit . . .	57 și 59

Procesele-verbale ale portăreilor de predarea hotărârilor, timbru fix, lei 1	18 § 3
Procesele-verbale ale portăreilor de predarea sentințelor arbitrale, timbru fix, lei 2.	19 § 2
Procesele-verbale ale portăreilor sau agenților adminis. încheiate în folosul unei părți și copiile lor, timbru fix, lei 1	18 § 12
Procesele-verbale ale portăreilor sau agenț. administr. pentru dările de citațiuni, scutite	19 § 8
Procesele-verbale de cercetările locale în materie civilă, timbru fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de executarea hotărnicțiilor sau hotărârilor pentru călcare de pământ, timb. fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de constatarea stării materiale a testamentelor olografe și mistice, și copiile testamentelor, timbru fix, lei 5	20 § 17
Procesele-verbale de numirea sindicilor și cele relative la predarea compturilor, t. fix, lei 2	19 § 3
Procesele-verbale de predarea decis. curții de compturi, scutite	29 § 18
Procesele-verbale de punerea și ridicarea sigiliilor, nu din oficiu, timbru fix, lei 1	18 § 11
Procesele-verbale de verificarea creanțelor în materie de faliment, timbru fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de verificarea scripturilor de experti, timbru fix, lei 1	18 § 11
Protestele polițelor și biletelor de ordin, timbru fix, lei 5	20 § 22
Punere în vîndare (cererea de), făcută în baza unui titlu executoriu, timbru fix, lei 10	21 § 1
Punere în vîndare (cererea de), făcută în baza unui titlu executoriu emanat de la judec. de ocóle, timbru fix, lei 1	21 § 1

Q

Quitante, a se vedea «chitanțe».

R

- Reclamațiunile** la care pot da loc compunerea juriului, scutite 29 § 14
- Reclamațiunile** și procedura relative la contrav. la legea timbr., scutite 57, 59
- Reconvenționale**, cereri la jud. de pace, timbru fix, lei 1 18 § 1
- Reconvenționale**, cereri, la tribunale, timbru fix, lei 10, plus taxa lei 20 20 § 2
- Recursurile** contra hotărîrilor judec. comunale și de ocôle, când cele din urmă fac oficiu de judec. comunale, scutite. 29 § 21
- Recursurile** contra hotărîrilor judec. de ocôle, timbru fix, lei 5 20 § 5
- Recursurile** contra hotăr. trib. date în apel timbru fix, lei 25; plus taxa specială de lei 10 . . . 22 § 1
- Recursurile** în casație, timbru fix, lei 25; plus taxa specială de lei 100 în corecțional și de lei 200 în civil sau comercial 22 § 1
- Recursurile** în casație contra decis. curții de compt. timbru fix, lei 0.25 16 § 7
- Recusațiunile** judecătorilor la trib. și curți, propuse de părți, timbru fix, lei 5 20 § 34
- Redeschiderea** (cererile de) proceselor la judec. de ocol, timbru fix, lei 1 18 § 15
- Redeschiderea** (cererile de) proceselor la trib. și curți, timbru fix, lei 5 20 § 24
- Referirea** jurământului, v. jurământ.
- Registrelle** comercianților, hotelier., farmacist.,

fabricant., samsar., comision., întreprinzător de lucrări, aprovisionări, furnituri, de poște și trans- port, fie-care filă, timbru fix, lei 0.10	15 § 1
Registrelle comercianților — încheierea, parafarea și vizarea lor scutite.	
Registrelle comercianților pentru copierea scriso- rilor, scutite	29 § 22
Registrelle de administr. publică ale statului, ju- dețelor și comun. scutite	29 § 1
Reinoire (cererile de) ipotecelor și privilegiilor, timbru fix, lei 5	20 § 14
Relațiunile sindicilor, timbru fix, lei 5	20 § 32
Reparațiuni: permisiunile de reparații în com. urbane, timbru fix, lei 1	18 § 16
Revisuire (cererile de) la curtea de compturi, tim- bru fix, lei 0,25	16 § 7
Revisuire (cererile de) la jud. de ocol, t. fix, lei 1.	18 § 1
Revisuire (cererile de) la trib. și curți, timbru fix, lei 20, plus taxa specială, lei 25	21 § 7
Romanisațiunea (actele de bastimentelor, timbru fix, lei 25	22 § 5

S

Schimb , actele de—când valoarea lucrului cel mai scump e de 1000 lei sau mai mult, t. fix, lei 10.	21 § 4
Schimb , actele de—, când valoarea lucrului cel mai scump e mai mică de 1000 lei, timbru fix, lei 5.	20 § 11
Schimbul de bunuri imobile și mobilare, când pentru cele din urmă se va dresa un act, taxa de înreg. lei 2 ⁰ / ₁₀	33 § 7
Scrisorile de cărat, cărțile de încărcare, timbru fix, lei 0,50	17 § 2
Sentințele arbitrilor și copiile lor, t. fix, lei 2 . .	19 § 1

	<i>Articolul</i>
Sentințele în materie electorală, scutite . . .	29 § 13
Separatii de patrimoniu cerute de soți timbru fix lei 10 : plus taxa specială de lei 20 . . .	20 § 2
Sechestru asigurător cerut conform 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10 . . .	21 § 17
Sechestru asigurător cerut la judele de ocol, tim- bru fix, lei 1 . . .	18 § 2
Sechestru convențional (contractele), t. fix, lei 1	18 § 9
Sigilare , proces verbal de punerea sigiliilor, tim- bru fix, lei 1 . . .	18 § 11
Societăți , contractele, timbru fix, lei 10 . . .	21 § 2
Somațiuni transmise de portărei sau alți funcți- onari unei părți, timbru fix, lei 2 . . .	19 § 6
Subrogațiunile convenționale, t. prop. lei 0,10% Succesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite ascendenților, descend., și soților înreg., scutite . . .	25 § 2 34
Succesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite colateralilor până la gradul 4 inclusiv, taxa de înregistrare lei 3% . . .	34
Succesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite celorl-alți colateralii, înreg. lei 6% . . .	34
Succesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite străinilor și persoanelor morale, [afară de cele de la art. 30 taxa de înreg., lei 9% . . .	34
Superarbitri , sentințele și copiile lor, timbru fix, lei 2 . . .	19 § 1

T

Tabloul de ordinea creditorilor, timbru fix, lei 5.	20 § 33
Testamentele autentice și copiile tuturor testam. timbru fix, lei 5 . . .	20 § 16, 17
Testamentele olografe și mistice, scutite . . .	20 § 16

Testamentele v. succesiunile.

Titlurile împrumuturilor statelor și comun străine

timbru proporțional, lei 0,10% 25 § 4

Toamelile agricole, scutite de timbru și de taxa

de legalizare 29 § 15

Transacțiunile asupra contest. de competența ju-

dec. comunale, scutite 20 § 15

Transacțiunile asupra contest. de competența

judec. de ocóle, timbru fix, lei 1 20 § 20

Transacțiunile asupra contest. pendinte la curți

și trib. saú încă neîntentate, timbru fix, lei 5 20 § 20

Transmisiunile de acțiuni, cupóne, obligaț. ale

societăților civ. și com. și girarea efectelor la
ordin, timbru proporțional scutite 25 § 2

U

Unire, v. concordat, acte de unire

Urmărire, v. puneri în vânzare.

V

Vamă, biurourî vamale, declarațiuni, timbru fix,

banî, 0,25 16 § 3

Vase plutitoare, concedii, patente de sănătate,

timbru fix, lei 10 21 § 14

Vânzarea (cererea de) bunurilor pe basă de titlului

executor, timbru fix, lei 10 21 § 1

Vânzarea (cererea de) bunurilor pe basă de titlu

executor emanat de la judele de ocol, timbru

fix, lei 1 21 § 1

Vendări (contractele) de produse, timbru fix, lei

1; taxa de înreg. scutite 18 § 10; 33 § 5

Vendări (actele de-) mobiliare și imobil. pînă la 1000 lei exclusiv, timbrul fix, lei 5	20 § 11
Vendări (caetele de-) mobiliare și imobilare de la 1000 lei în sus, timbru fix, lei 10	21 § 4
Vendări voluntare sau silite de păduri, înreg. l. 20/0.	33 § 1
Vendări voluntare sau silite de imobile, venituri și usufruct, taxa de înreg. lei 20/0	33 § 4
Vendări voluntare sau silite de bunuri mobiliare, când pentru cele voluntare se va dresa un contract legalizat înreg., lei 20/0	33 § 5
Vendări înaintea tribunalului pentru eşire din divisiune	33 § 5
Venit comunal , contracte de întreprinderi, timbru fix, lei 10	21 § 11
Verificarea creanțelor în materie de faliment, t. fix, lei 1	18 § 11
Verificarea de scripturi, timbru fix, lei 1	18 § 11
Vite , biletele pentru vîndări de vite, t. fix, lei 0,10.	15 § 7

Z

Zapise de împrumuturi, t. proporțional, lei 0,10/0	25 § 1
Zapise de datorii ale sătenilor pentru sume mai mici de 1000 lei, t. proporțional, scutite	25 § 1
Zălog , acte de creanță, t. proporțional, lei 0,10/0.	25 § 1

LEGEA
TIMBRULUI

ADNOTATĂ

LEGE *)

asupra

TIMBRULUI ȘI ÎNREGISTRĂREI

Prom. și publ. în M. Of. No. 97 din
31 Iulie 1881.

CAPITOLUL I

Dispozițiunii preliminare

Art. 1. Tote actele judecătorești și civile în ge-

nere, precum: convențiunile, contractele, mutațiunile de proprietăți și altele, sunt supuse la un imposit numit *taxă de*

*) Acastă lege a abrogat în total pe cea din 1 Martie 1872 (M. Of. No. 48) care, pentru prima oară, a introdus acest imposit în țară, cu modificările făcute ei prin *L. 6 Iunie 1874, 1 Iunie 1877 și Reg. ei din 26 Aug. 1872.*

Ea însă a fost modificată în parte: 1^o Prin *L. 23 Dec. 1881* (M. Of. No. 214) care i-a amendat art. 22 § 2, lege trecută de noi în ultimul alin. al art. 29 § 27: 2^o Prin *L. 20 Martie 1884* (M. Of. No. 277), care i-a adăugat art. 19 bis și ultimele două alineate ale art. 20 și 21 și a timbrat cu câte un leu procesele-verbale ale completelor Tribunalului și Curților, dispozițiune abrogată în urmă prin art. 40 al legii din 21 Martie

1886; — 4^o Prin *L. 21 Martie 1886* (M. Of. No. 279), care i-a modificat art. 15, 18 19, 19 bis, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 32, 33, 40, 46, 47, 53, 57, 64, a adăugat ultimele patru alin. de la art. 21 § 24, art. 57 bis și ultimele 4 alineate ale art. 80, și a abrogat art. 24 și art. 34 pe care l'a înlocuit cu trei art. noi, 30, 31 și 32, puse de noi imediat după art. 34. — 5^o Prin *L. 1 Ian. 1888* (M. Of. No. 217), care a adăugat un ultim alin. la art. 30 (de sub art. 31 al legii) din legea modificătoare precedentă — și 6^o Prin legea din 30 Martie 1895 (M. Of. No. 286) prin care s'a adăos două aliniate art. 11, puse de noi imediat după acest articol.

timbru și înregistrare», care se va percepe în modul și după distincțiunile arătate în legea de față.

2. Taxele de timbru se percep prin mărci cari se aplică pe hârtia pe care se scrie actele supuse taxei timbrului.

Aceste mărci sunt mobile sau încrustate.

Mărcile mobile sunt făcute ast-fel ca să pôtă fi lipite pe actele supuse la plata taxei.

Mărcile încrustate sunt întipărite chiar pe hârtia pe care au a se scrie actele supuse la taxa timbrului.

Fie-care colă de hârtie cu marca încrustată este însemnată cu două timbre: unul umed, cu negrélă, și altul uscat și întipărit în hârtie.

3. Pe mărcile mobile se află în partea de sus, cuvântul «*România*» în partea de jos cuvântul «*Timbru*», la mijloc armele țarei; în cele patru colțuri valoarea mărcii în țifre, și în partea inferioară, sub cuvântul «*timbru*», valoarea timbrului în litere.

Pe mărcile încrustate se află, pentru timbrul us-

c. t., în partea de sus cuvântul «*România*»; în partea de jos cuvântul «*Timbru*»; la mijloc armele țarei; iar pe timbrul umed se află emblema justiției, împrejurul căreia este însemnată specia timbrului, adică de este fix sau proporțional. Taxa este însemnată în dreapta sub banță.

4. Hârtia pe care se încrusteză timbrul se procură de guvern, fără să fie datorî particularii a plăti pentru acesta ceva peste taxa timbrului.

Ea va avea un filigran cuprindând în partea de sus cuvântul «*România*», în partea de jos cuvântul «*Timbru*» și în mijloc armele țarei.

Particularii au facultatea de a cere să se aplice timbrul încrustat pe hârtia procurată de dênșii, plătind însă taxa timbrului după distincțiunile prezentei legi, fără a li se face vre-o deducție.

5. Numai Ministerul de Finance are dreptul de a fabrica timbrele mobile și a aplica pe cele încrustate pe hârtie.

Fie-care marcă a tim-

brului mobil nu va putea reprezenta o valoare mai mare de 25 bani, afară de mărcile pentru efectele de comerț create în streinătate și puse în circulațiune sau plătibile în țară, precum și mărcile destinate a se aplica asupra actelor de operațiuni vamale.

Pe mărcile mobile de efecte streine și operațiuni vamale se află, în partea de sus, cuvintele «*România, Timbru*»; în partea de jos cuvintele «*efecte streine*»; la mijloc armele țării, având dedesupt valoarea în litere și țifre, iar între laturi valoarea în țifre.

6. Timbrele, atât mobile, cât și încrustate, se vor depune spre vânzare la toate casieriiile din țară, la toți agenții fiscali, numiți cu garanție, la grefierii de tribunale și curți, la portărei, la primari, la judecătorii de ocóle, și la orî-ce funcționari cari vor fi însărcinați de Ministerul de Finance.

Debitanții de tutunuri, debitanții cu licență ai băuturilor spirtose, sau orî-cari alte persoane, pot obține autorizațiunea de

a vinde timbre, achitând valoarea lor.

Aceste autorizațiuni se pot retrage orî-când se va crede de cuviință. Timbrele în stare bună, pe cari le-ar avea debitantul în momentul retragerii autorizațiunei, se vor primi pe valoarea lor nominală, ținându-se în seamă remisa ce a primit.

Ministerul finanelor este autorizat a acorda casierilor generali o remisă maximum de două la sută din valoarea timbrelor vândute direct publicului; iar celorl-alti funcționari, precum și particularilor debitanți, o remisă care se va putea rădica până la trei la sută în comunele urbane și până la dece la sută în comunele rurale.

7. Când este cu neputință a se face actul pe hârtie timbrată, primarul comunei locale constată acesta chiar pe act, și partea interesată este obligată, în termen de 15 zile de la data actului, a-l supune casierului general spre viză pentru timbru după cum se specifică la Capitolul VII din lege.

8. În toate cazurile în

cară se va întrebuița timbrul mobil, semnătura se va scrie chiar pe timbrul mobil. La cas când asemenea timbre se vor găsi neanulate prin semnătură, actul se va considera ca netimbrat. Se exceptează actele prevădute la art. 16, pentru cară timbrul mobil se va anula de către autoritatea care le liberăză, în momentul liberărei, sau la care se vor adresa, în momentul primirei lor.¹⁾

9. Taxele de înregistrare se percep prin viza pusă de autoritățile indi-

cate în această lege asupra actului supus taxei de înregistrare.

Viza va arăta neapărat suma percepută, articolul din lege pe care se bazează și numărul recepsei de încasarea taxei.

10. Taxele de timbru și celelalte taxe speciale prevădute de această lege, legal percepute, nu se restituiesc în nici un cas.

Taxele de înregistrare se pot restitui numai în cazurile prevădute prin legea de față.²⁾

¹⁾ a) Anularea timbrelor mobile întrebuițate la confecționarea unui act se poate face nu numai prin semnătura părții scrisă de mână, ci și prin alte mijloace mecanice, cum ar fi printr-o stampilă Cas. I 60/94. Bul. pag. 115.

b) Legea nu cere a se aplica pe acte timbru mobil în valoare mai mare de 25 bani, totuși o atare aplicare nu poate fi considerată ca o contravențiune, întru cât legea nu prevede nici o penalitate. Prin urmare, portărele care dă curs unei dovezi de predarea unei sentințe, pe care erau aplicate patru timbre mobile a câte 25 bani, anulate cu sigiliu corpului de portărei, nu poate fi supus la nici o amendă, întru cât nu comite nici o contravențiune, și posibilitatea oră cărei fraude e înlăturată. Cas. I 222/95. Bul. pag. 681.

²⁾ a) Taxele de timbru legal

perceput, nu se restituiesc în nici un cas. Cas. I 133/87 Bul. pag. 308.

b) Taxele de transmitere se restituie când nu sunt legalmente percepute, precum este în specia de față, unde un coproprietar al unui imobil în indiviziune, a fost silit să plătească taxa de transmitere și pentru prețul aferent la porțiunea cuvenită lui. Cas. I 293/87 Bul. pag. 756.

c) Statul este dator a restitui taxele de mutațiune plătite de legatarul universal pentru porțiunea din averea prin care a plătit taxa și legatarul particular, cui se conferă acea avere. Legatarul universal este în drept a face o asemenea cerere în virtutea art. 947 C. Civil, și fără a i se opune regula coprinsă în art. 10 din legea timbrului. Cas. I 360/89 Bul. pag. 937.

d) Taxele de înregistrare nu se restituiesc de cât în cele trei ca-

CAPITOLUL II.

Despre diferitele taxe de timbru și înregistrare

11. Taxele timbrului sunt fixe sau proporționale.

Taxele timbrului fix se impart în opt clase:

surî anume arătate de art. 46 din legea timbrului.

Prin urmare, când un contract de întreprindere încheiat pe mai mulți ani, s'a resiliat de comun acord, cererea de restituirea taxei este neadmisibilă. Cas. I 99/90 Bul. pag. 277.

e) Are loc restituirea taxelor de înregistrare numai în casurile prevădute de art. 46 din legea timbrului, când, adică, actele și convențiunile ce părțile au proiectat de a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie din circumstanțe independente de voința lor, iar nu și când actul se anulează în urmă pentru verî-un motiv ôre-care. Cas. 5/91 Bul. pag. 7; Cas. I 75/92 Bul. pag. 187.

f) Taxele de înregistrare legal percepute nu se restituiesc de cât în cele trei casuri anume arătate de art. 46 din legea timbrului.

Prin urmare, este casabilă hotărîrea tribunalului care, în mod sumar, ordonă restituirea unei taxe, sub cuvînt că împrumutul cu ipotecă, pentru care s'a plătit acea taxă, nu s'a realizat, căci o asemenea restituire nu se poate pronunța de cât pe calea unei judecări contradictorii. Cas. I 138/91 Bul. pag. 318.

g) Restituirea taxelor de înregistrare n'are loc de cât în ca-

1-a clasă este de 10 bani

2-a » » » 25 »

3-a » » » 50 »

4-a » » » 1 leu

5-a » » » 2 lei

6-a » » » 5 »

7-a » » » 10 »

8-a » » » 25 »

Taxele timbrului propor-

surile prevădute de art. 46 din legea timbrului, când adică convențiunile și actele ce părțile au proiectat a face nu s'au operat în mod definitiv fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor; așa dar, când o vîndare a fost perfectă între părțile contractante și actul a fost legalizat de tribunal și când cumpărătorul s'a servit chiar de acest act, împregiurarea că acea vîndare s'a declarat nulă de instanțele judecătorești nu autorisă restituirea taxelor de înregistrare plătite pentru ea. Cas. I 318/91 Bul. pag. 921; Cas. I 75/92 Bul. pag. 187; Cas. I 217/96 Bul. pag. 813.

h) Părțile sunt în drept a cere restituirea taxelor de înregistrare percepute, atunci cînd convențiunile și actele ce dînsese au proiectat de a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, precum este un contract de împrumut ipotecar de la creditul funciar, care împrumut nu s'a realizat. Cas. I 406/91. Bul. pag. 1243.

i) Moștenitorul său legatarul care a plătit taxa pentru moștenirea său legatul său fără să se deducă pasivul, are dreptul la restituire. Cas. 148/93 Bul. pag. 347.

j) Părțile sunt în drept a cere

ditional se impart in tre
clase:

1-a cl. 5 b. la suta de lei

2-a » 10 » » » » »

3-a » 50 » » » » »

(Adaos prin legea din 30
Martie 1895.)

Orî și ce polițe și hârtii timbrate, destinate a servi pentru facerea de orî și ce acte, ce cad sub dispozițiunea legii timbrului și înregistrării, vor putea fi preschimbate de cei interesați în alte polițe și hârtii timbrate de aceeași valoare și natură, fără a plăti o nouă taxă, dacă acele polițe și hârtii timbrate nu vor fi fost subscrise de părți.

Acastă preschimbare se va putea efectua pe la toți debitanții de hârtie timbrată, fără altă plată de cât aceea a sumei de 10 bani, ori și care ar fi

restituirea taxelor de înregistrare prevădute atunci când convenţiunile şi actele ce dăsele au proiectat a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voinţa lor, fie prin circumstanţe independente de voinţa lor, precum este un contract de locaţiune care nu s'a pus în lucrare şi nu mai are nici o existenţă. Cas. I 174/94 Bul. pag. 515.

valórea hârtiei timbrate
ce se prezintă la pres-
chimbare.

Dispozițiunea de mai sus nu modifică întru nimic dispozițiunile conținute la art. 46 din legea actuală a timbrului și înregistrării.

12. Hârtia de timbru fix
incrustat să pôtă înlocui
prin hârtia de timbru pro-
portional si vice-versa.

13. Taxele de înregistrare sunt proporționale. Ele se împart în patru clase:

1-a cl. 25 b. la suta de lei

2-a » 50 » » » » »

3-a » 2 l. » » » »

4.a » 3 » » » » »

CAPITOLUL III.

Despre actele supuse la taxa timbrului fix.

14. Timbrul fix se va aplica asupra fie-căreî côle

k) Nu e loc la restituirea taxei de înregistrare legal percepută pentru vîndarea voluntară a unui imobil, pe motiv că părțile au convenit în urmă la resilierea ei, dacă fusese săvîrșită prin facerea unui act în regulă, act care se legalisase și transcrisese în registrele tribunalului. Cas. I 414/95 Bul. pag. 1183.

de hârtie, socotindu-se căla din două foi.

Numărul liniilor manuscrise sau imprimate nu va putea fi mai mare de 144 pentru o căla.

Când numărul liniilor va trece peste 144, atunci se va plăti taxa în două.

15. Sunt supuse taxei timbrului fix de două bani următoarele acte :

1° Fie-care filă :

a) Din registrele ce comercianții sunt obligați a ține conform codului de comerț ;

b) Din registrul hotelierilor, farmaciștilor, fabricanților, samsarilor, comisionarilor, întreprinzătorilor de lucrări, de aprovizionări sau furnituri, de poște și de transport.

Taxa acestor registre se va percepe prin vize pentru timbru :

c) Din libretetele de cereri, mandate sau chitanțe.

Taxa timbrului se poate plăti și prin vize aplicate asupra livretului,

2° Toate chitanțele și adeverințele de predare, plată sau descărcare afară de cazurile când aceste chitanțe sau adeverințe vor fi scrise pe însuși ac-

tul ce a fost supus timbrului ;

3° Toate compturile, borderourile și facturile fie originale sau copii.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 1.—In cas când comptul, borderoul sau factura, original sau copie, nu va fi semnat, timbrul se va anula prin dată.

Sob denumirea generală de factură sau compt se consideră ori-ce specificare a unei operațiuni comerciale sau de bancă, sub ori-ce formă ar fi dată ea, fie borderou, scrisore, de compt ;

4° Avisurile ce se dau destinatarilor de mărfuri spre a le ridica, precum și declarațiunile ce însoțesc obiectele și banii ce se transmit prin poștă ;

5° Chitanțele și adeverințele ce se dau de către societăți și diferiți întreprinzători, pentru operațiunile ce fac ;

6° Cidulele ce agenții polițienesci sunt datorii a face, conform legii judecătoriailor de ocóle, precum și cele ce se vor mai face de dênșii în ori-ce alte cazuri ;

7° (Mod. ast-fel L. 21

Mart 1886). *Art. 2.*—Biletele pentru vândări de vite, ¹⁾

16. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 25 bani cóla următoarele acte:

¹⁾ a) Refusul unui comerciant de a prezenta registrele controlorului fiscal, se pedepsește cu amendă de o valoare egală cu plata patentei pe un an. Cas. I 65/87. Bul. pag. 116.

b) Neguțătorul care și-a timbrat registrul său conform legii în vigoare când a început să se servească de dânsul, nu poate să fie supus la o nouă taxă pentru foile rămase neîntrebuințate la punerea în vigoare a unei noi legi. Cas. I 90/87. Bul. pag. 177.

c) Legea timbrului cere ca registrele comercianților să poarte pe fie-care filă timbru de 10 b. Nu este dar contravenient comerciantul care se servește de registrul timbrat, chiar dacă nu poartă data anului în care face operațiunile. Cas. I 268/89. Bul. pag. 743.

d) Se consideră ca contravenient comerciantul care nu ține registrele cerute de codul comercial timbrate în regulă, sau care nu le prezintă agentului fiscal când îi sunt cerute, afară numai dacă tribunalul constată în fapt că intră în categoria celor scutiți de a ține registre. Cas. I 100/90. Bul. pag. 278; Cas. I 343/93. Bul. pag. 962.

e) Dupa art. 15, alin. b din legea timbrului din 1881, sunt supuse la taxa timbrului fix de 10 bani fie-care filă din registrele hotelierilor, iar nu fie-care chitanță ce se liberăză pasagerilor. Cas. I 437/91. Bul. pag. 1220; Cas. I 258/92. Bul. pag. 753.

f) Din combinațiunea art. 15 și 63 din legea timbrului rezultă că sunt contravenienți la această lege

numai comercianții cari nu vor timbra și viza registrele prevădute de art. 22 și următoarele din Codul Comercial, iar pentru cele alte registre ce comercianții țin pentru diferitele lor afaceri, dar cari nu sunt obligatorii duple codul comercial, dânsii nu sunt datorii a le avea timbrate, afară numai când vor libera din asemenea registre chitanțe și adeverințe de predare, plată sau descărcare, sau când s'ar servi cu ele în justiție. Cas. I 246/92. Bul. pag. 593.

g) Taxa timbrului de 10 bani fie-care filă, prevădută de art. 15 din legea timbrului, este prescrisă numai pentru registrele ce comercianții sunt obligați a ține conform legii comerciale, iar nu și oricare alte registre ținute de dânsii în afară de cele prevădute de această lege. Cas. I 341/92. Bul. pag. 898.

h) Chitanțele liberate de casierul societății israelite din Iași, prin care se permite purtătorilor lor să fie primite de păzitorii cimitirului israelit ca să pue petre pe mormintele celor îngropați, în urma depunerii prealabile a unei sume de bani trecută în contul de care ele erau detașate, constituie nișce adevărate chitanțe supuse la plata taxei de 10 bani prevădută de art. 15 din legea timbrului, și nu intră în cazurile de scutire arătate de § 5 și 17 de sub art. 29 din aceeași lege. Cas. I 39/93. Bul. pag. 35.

i) Faptul că o chitanță ori adevărîntă de predare, plată sau descărcare, nu a fost timbrată cu timbrul fix de 10 bani, con-

1^o Tote petițiunile adresate oricărei autorități publice, afară de excepțiunile prevădute prin art. 29;

2^o Legalisările petițiunilor și actelor locuitorilor

sătenii, făcute de autoritățile comunale sau administrative;

3^o Declarațiunile particularilor de vătără de bani către casele publice

form art. 15, alin. 2 din legea timbrului, nu poate să rezulte ca constatat de cât din producerea chitanței. Așa dar, cu drept cuvânt tribunalul nu ia ca constituind o atare probă un registru găsit la comerciant, când constată în fapt că el nu conține matca verii unei asemenea chitanțe, ci era destinată pentru ținerea comptabilității. Cas. I 75/93. Bul. pag. 125. Cas. I 948/95. Bul. pag. 1422.

j) Chitanțele sau adeverințele liberate de un comitet de binefacere nu intră în prevederile al. V, art. 15 din legea timbrului; căci acest aliniat nu supune la taxa de 10 bani, de cât actele de comptabilitate ale societăților și diferiților întreprinzători pentru operațiunile ce le produc câștig, iar nu și actele cu scop de binefaceri publice. Acest comitet de binefacere nefiind recunoscut în mod legal, actele sale nu pot fi asimilate cu cele cuprinse în art. 29, alin. XII din legea timbrului, de oare ce analogiile nu sunt permise în materie fiscală. Cas. I 140/93. Bul. pag. 332.

k) Numai registrele ce comercianții sunt obligați de codul comercial să țină, trebuie să fie timbrate, precum și facturile și avisurile date cumpărătorilor de mărfuri spre a le ridica. Astfel comerciantul care are un registru cu matcă din care detașează avise către omenii săi de servi-

ciu d'a libera marfa vîndută, nu este ținut să timbreze un asemenea registru. Cas. I 299/93. Bul. pag. 846. Cas. I 351/93. Bul. pag. 971.

l) Asemănat art. 15, alin. a, și 62 din legea timbrului, sunt considerate ca contravenienți nu numai comercianții oari nu au registrele timbrate în regulă sau cari refușă de a le prezenta la cererea agenților fiscali, dar și aceea cari nu posedă toate registrele prevădute de art. 22 și 23 din codul de comerț. Cas. I 481/95. Bul. pag. 1313.

m) Registrul în care farmacistii copiază ordonanțele medicale nu trebuie să fie timbrate, neintrând în registrele prevădute de art. 22 din codul de comerț, singurile care, conform art. 15 din legea timbrului, sunt supuse la taxa timbrului de 10 bani fiecare filă. Prin urmare ținerea unui asemenea registru fără să poarte dîsul timbru nu constituie nici o contraveniență la legea timbrului. Cas. I 104/96. Bul. pag. 509.

n) Morarul care primește o plată, în natură sau în bani, pentru serviciul ce-l face de a transporta grânele în fâină, nu săvîrșește prin acesta chiar un fapt care să poată socoti de comercial și prin urmare, nu poate fi obligat a ține registre comerciale. Cas. I 352/96. Bul. pag. 1369.

și toate cele adresate birourilor vamale;

4^o Biletele ce se dau locuitorilor pentru trecerea peste frontieră pe timp de 48 ore, precum și cele de identitate (legitimațiune) pentru călătorii săi ședere în țară;

5^o Petițiunile ce se dau curților de apel, în casurile prevădute de art. 321 din codul civil;

6^o Apelurile făcute la Curtea de Compturi în contra încheierilor comitetelor permanente;

7^o Cererile de revisuire precum și recursurile în casație făcute în contra deciziunilor Curței de Compturi. ¹⁾

17. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 50 bani căla următoarele acte:

1^o Copiile după petițiunile de intentarea unei acțiuni la prima instanță, sau de apel, sau de recurs, și ori-ce alte copii, ce se anexază pe lângă original spre a se înmâna părților de o dată cu citațiunea;

2^o Scrisorile de cărat, căr-

tuțiile de încărcare (connaissement, frachtbrief) și manifestele parțiale de încărcament în bastimente; buletinele ce întreprindătorii de transporturi și administrațiile de căi ferate dau comisionarilor săi conducătorilor de mărfuri spre a le servi ca cărți de carat.

18. Sunt supuse la plata timbrului fix de un leu căla următoarele acte:

1^o Petițiunea de intentarea proceselor, cererile de intervenire, de chemare în garanție, cererile reconvenționale, de revisuire și de opozițiune la judele de ocol;

2^o Cererile de sechestrul asigurător și de popriră făcute la judecătorii de ocol, precum și opozițiunile și contestațiunile făcute la aceste cereri;

3^o Chitanțele sau procesele verbale prin cari se constată predarea prin portare în primirea părților a hotăririlor pronunțate de instanțele judiciare de ori-ce treptă;

4^o Constatările ordonate

¹⁾ a) Condițiunile în care o industrie funcționează, spre a se ști dacă prin estensiunea sa are un caracter comercial, este o ces-

tuțiune de pură apreciere a instanței de fond. Cas. I 352/96. Bul. pag. 1369.

de autoritățile administrative în materie de contestațiuni și făcute în interesul unei părți, precum și copiile acestor constatări;

5^o Tote copiile legalizate ce se vor da după hotărârile pronunțate de judecătorii de ocôle, de tribunale, curți și Curtea de Casațiune; iar originalele hotărârii, precum și încheierile preparatorii, fie pentru amânare, fie pentru ori-ce lucrări pregătitoare, se vor face prin hârtie liberă.

6^o Diversele testimonii și certificate cari se dau de autoritățile publice, judiciare sau administrative, afară de cazul când ele se cer de ministrul public sau de autoritățile penale în interes public, și de certificatele de liberarea din serviciu date militarilor de consiliile de administrațiune ale corpurilor;

7^o Certificatele medicale, afară de cazul când sunt cerute de ministerul public;

8^o Certificatele veterinarilor sau medicilor, ce se dau pentru tăiere de vite;

9^o Contractele de comodat, de deposit și de sechestru convențional;

10^o Contractele de vânzare și cumpărare de produse;

11^o Tote procesele verbale;

a) Incheiate cu ocazia necercetărilor locale, în materie civilă;

b) Pentru punerea și rădicarea sigiliilor, afară de cazul când această procedură se face din oficiu;

c) Incheiate cu ocazia esecutării hotărânicilor sau hotărârilor pentru călcare de pământ;

d) Pentru verificarea creanțelor în materie de faliment;

e) Incheiate de experți însărcinați cu verificări de scripturi;

12^o Ori-ce procese verbale dresate de portărei, sau de către funcționarii și agenții administrativi, în beneficiul vre-unei părți, precum și copiile lor, afară de cele relative la dările de citațiuni cari sunt gratuite;

13^o Incheierile inginerilor hotarnici relative la hotărânicia unei moși, precum și copiile și estrac-

tele liberate după asemenea încheieri ;

14^o Inventariile ce se fac de către judecătorii de ocóle și de tribunale pentru constatarea averilor rămase prin succesiune, și cele în materii de faliment ;

15^o Cererile pentru re-deschiderea proceselor înaintea judecătorilor de ocóle, cererile de punere în posesiunea unui imobil, precum opsițiunile ce s'ar ridica contra unei esecutiuni silite basate pe titlu esecutoriū, fie ridicate aceste oposițiuni din partea litigantilor, fie din partea altor intervenienți sau oponenți ;

16^o Permisuniile date de primari pentru esecutare de reparațiuni în comunele urbane ;

17^o (Abr. 21 L. Mart. 1886. Art. 3).

18^o Copiile după orice acte judecătorești legalizate pentru conformitate, precum și copiile după protestele polițelor și biletelor la ordin ;

19^o Actele prin cari se deferă sau referă jurământ în procesele de competența judecătorilor de ocóle;

20^o Actele de evaluare și esptisă a averilor mobiliare și imobiliare, când valoarea lor nu trece peste o mie lei ;

21^o Orice acte pentru care se va cere de la o autoritate publică legalizarea, fie a semnăturii, fie a datei, fie a certificării pentru conformitate și care nu vor fi supus la o altă taxă de timbru mai mare ;

22^o (Ad. L. 21 Mart. 1886). Art. 4. — Certificatele (așa numite garanțiile) formate pentru îndeplinirea dispozițiilor art. 108 din legea poliției rurale, și cele ce se cer cu ocaziunea liberării permisiunilor de trecere peste frontieră.

19. Sunt supuse la taxa timbrului fix de doi lei còla următoarele acte :

1^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 5. — Sentințele pronunțate de arbitri, superarbitri, și copiile lor ;

2^o Chitanțele sau procesele verbale prin cari se constată predarea prin portării la fie-care din părți a sentințelor arbitrale ;

3^o Procesele verbale pen-

tru numirea de sindici și cele relative la regularea compturilor;

4^o Actele de adopțiune;

5^o Memoriile și conclusiunile scrise date autorităților judecătorești în materii de litigiu;

6^o Somațiunile, comandamentele și notificările ce se transmit de portărei, sau de către orîi cari alți funcționari, uneia din părți

7^o Contractele încheiate între particulari, sau între particulari și vre-o autoritate publică pentru întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni întrețineri, transporturi și orîi ce furnituri sau aprovizionări, al căror preț total nu va trece peste 500 lei;

8^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 6.—Citațiunile și orîi ce alte acte ce se transmit de portărei orîi de către funcționarii sau agenții administrativi uneia din părți, și cari nu vor fi supuse altei taxe de timbru mai mare; iar dovețile de primirea citațiunilor sau procesele-verbale de în-

mânarea lor vor fi gratuite.

Asemenea vor fi gratuite și încredințările luate de inginerii hotarnici pentru înmânarea citațiunilor și a hotărnicilor;

9^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 6.—Listele de inartorii propuși la tribunale și curți, cari liste urmază a se depune la grefă, conform dispozițiunilor procedurii civile;

10^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 6.—Cererile pentru inscrierea firmelor comerciale din comunele rurale.

19 bis. (L. 20 Mart. 1884).

Art. 1.—O taxă de 3 lei se va percepe și pentru fiecare pereche de cărți de joc fabricate în țară sau importate.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 7.—Se vor considera ca netimbrate perechile (jocurile) de cărți asortate din cărți luate din două sau mai multe perechi (jocuri) chiar cînd s'ar găsi timbrul imprimat pe una din cărți.¹⁾

20. Sînt supuse la taxa

¹⁾ a) Contravențiunile la legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, constituiesc afaceri civile la

care asistența ministrului public nu este cerută. Cas. I 214/89. Bul. pag. 593.

de cinci lei cla urmto-rele acte :

1^o Declarațiunile de e-mancipare :

2^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). *Art. 8.*—Pe-tiiunile de intentare a unei aciuni la tribunalul civil sau comercial, cere-riile de interveniune la aceleași tribunale, chem-riile în garanie, cererea de separaiunea patrimo-niilor făcută de soie, ce-ererile reconvenționale i cererile pentru anularea concordatelor.

Cererera în garanie cnd este făcută de odată cu ac-țiunea principală nu este supusă la altă taxă.

Nici una din petițiunile i cererile enumerate mai sus nu va putea fi primită, dacă de odată cu dnsa nu se va prezenta recipisa ca-sierului general consta-tnd plata unei taxe spe-ciale de 20 lei.

Recipisa casierului va putea fi înlocuită cu hrtie timbrată de 20 lei, care se va anula de președinte, fcnd meniune de acsta pe originalul cererei. Pe lingă acsta, hrtia se va perfora în mijlocul ei prin anume main sau cu mna;

(Ad. L. 24 Mart. 1884).

Art. 1. — Pe lingă taxele prevădute de legea tim-brului se va mai mai per-cepe încă :

a) Cinci lei pentru ac-tele prevăzute la art. 20, No. 2....

3^o Petițiunile de opo-siiuni în contra sentințelor pronunate în lipsă de tri-bunale.

4^o (Abr. L. 21 Mart. 1886.) *Art. 9.*

5^o Petițiunile de recurs la tribunale contra crilor de judecată, pronunate în ultima instanță de către judecătorii de ocle;

6^o Apelurile în contra crilor de judecată i pe-tiiunile de opozițiune în contra sentințelor pronun-țate în lipsă de tribunal asupra acelor apeluri;

7^o Cererile de perimarea instanelor înainte jude-ctoriilor de ocle.

8^o Contestațiunile i o-posiiunile la punerea si-giliilor, afară de cazul cnd sigiliile sunt puse din ofi-ci;

9^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). *Art. 9.*—Con-tractele de căsătorie sau conveniunile matrimo-niale, cnd valrea lor va

fi mai mare de 1.500 lei; iar cind valoarea va fi mai mică de 1500 lei, sunt scutite de orî-ce taxă;

10° Cererile de interdicțiune, afară de cele urmărite de ministerul public;

11° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 10.—Actele de vîndări mobiliare și imobiliare pînă la prețul de 1000 lei exclusiv, afară de vîndările de produse; actele de schimb cînd valoarea lucrului celui mai scump este mai mică de 1000 lei;

12° Actele de garanție personală (fidejusiune) afară numai cînd ele se vor face chiar pe actul original;

13° Actele prin cari se constituiesc un gagiū sau o cautiune;

14° Cererea de inscripțiune pentru conservarea privilegiilor și ipotecilor, precum și cererile pentru reînnoiri de inscripțiuni;

15° Cererile de autorizare făcute la tribunal pentru a completa capacitatea femeiei măritate, precum și cele de autorizare pentru înstreinarea și ipotecarea imobilelor dotale;

16° Testamentele auten-

tice și copiile lor. Testamentele olografe și cele mistice se vor putea scrie pe hîrtie liberă:

17° Procesele verbale încheiate pentru constatarea stărei materiale a testamentelor olografe și mistice, precum și copiile acestor testeamente.

18° Permisuniile date de primari pentru facerea de clădiri în comunele urbane;

19° Orî-ce act pentru care se va cere, de la o autoritate judecătorească și de la legațiunile, agențiile ori consulatele romine, legalizarea fie a datei, fie a semnăturii, dacă nu este supus la o taxă de timbru egală sau mai mare;

20° Tote actele de învoire prin cari se stinge o contestațiune pendentă înaintea tribunalelor și curților, precum și toate actele de învoire prin cari se evită o contestațiune neintentată încă.

Sunt scutite însă de plată de timbru toate aceste acte cari ar fi de competența judecătoriilor comunale. Iar cele de competența judecătoriilor de ocôle sunt supuse taxei de un leu.

21° Actele de compromis prin cari se numesc judecatori arbitri;

22° Protestele polițelor și biletelor la ordin;

23° Tóte încheierile relative la autorisațiunile ce în cađurile prevăzute de codul civil trebuiesc date de tribunal, afară de cele date în cestiuñi relative la administrarea averei minorilor și interđișilor;

24° Cererile pentru redeschiderea proceselor înaintea tribunalelor, curțiilor de apel și Curtea de Casațiune;

25° Cererile de divorț.

Nici o cerere de divorț nu se va primi de tribunal, dacă pe lângă dēnsa nu se va alătura recipisa casierului general constatând plata unei taxe speciale de 200 lei. Pentru sătenii taxa va fi de 20 lei.

Recipisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de aceeași valoare care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2;

26° (Abr. L. 21 Mart 1886. Art. 9).

27° Contestațiunile la ta-

bloul de ordine al creditorilor și opozițiunile la omologarea concordatului

28° Manifestele generale de încărcare ale bastimentelor;

29° (Ad. L. 21 Mart. 1886) Art. 11. — Cererile pentru înscrierea firmelor comerciale în comunele urbane;

30° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Declarațiunea comerciantului de încetarea plăților și bilanțul ce urmează a se depune la tribunal în cas de încetare de plăți;

31° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Cererile de autorizarea femeiei măritate și a minorului emancipat pentru a putea face comerciū;

32° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Dările de sémă ce sindicilor falimentelor sunt datorii să facă în casurile prevădute de art. 226 și 250 din codicele comercial;

33° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Tablourile de ordinea creditorilor;

34° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Recusațiile judecătorilor la tribu-

nale și curți, când ele vor fi propuse de părți. ¹⁾

21. Sunt supuse la taxa timbrului fix de zece lei căla următoarele acte:

1^o Cererea de punere în vânzare a mobilelor și imobilelor când se face în baza unui titlu esecutoriū, afară de casurile când cererea se face în baza unui titlu esecutoriū emanat de la judecătoria de ocóle; în acest cas se va pune timbru un leu, ca pentru petițiunile de intentare de proces dinaintea acelor judecătoria;

2^o Contractele de societăți civile și comerciale.

3^o Contractele încheiate între particulari, sau între particulari și vre-o autoritate publică, pentru în-

treprinderi și eseculări de lucrări, reparațiuni, întrețineri, transporturi și orice furnituri sau aprovisionări al căror preț total va trece peste 500 lei;

4^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886.) Art. 12.—Actele de vânderi mobiliare și imobiliare al căror preț este de la o mie lei în sus, precum și ordonanțele de adjudecare în vânderi voluntare sau silită, deosebit de taxa de înregistrare precum și copiile lor; actele de schimb când valoarea lucrului celui mai scump este de 1000 lei, sau mai mare.

5^o Cererile de apel contra sentințelor pronunțate de tribunale sau de arbitri, precum și cererile de

¹⁾ a) Actul de cumpărătorea unei mașini de cusut este un act de vânzare supus la plata timbrului prescrip de lege și curtea care îl califică alt-fel îl denaturează. Cas. I 16/87. Bul. pag. 22.

b) Apelurile făcute în contra închierilor date de autoritățile financiare nu sunt supuse la nici o taxă de timbru, intru cît legea timbrului supune la taxa de 5 lei apelarile în contra cărților de judecată date de judecătoriile de ocóle, iar nu și apelurile contra închierilor date de autoritățile financiare. Cas. I 298/93 Bul. pag. 845.

c) Apelurile făcute în materie de contestațiuni la legea licențelor nu sunt supuse la plata taxei de timbru prevădută de art. 20 din legea timbrului. Cas. II 13/94. Bul. pag. 15.

d) Dupe art. 20 al. II din legea timbrului chemările în garanție câtă să se facă pe hârtie timbrată de cinci lei căla, plus o taxă specială de 20 lei, și prin excepțiune, numai în cas când o asemenea chemare în garanție este făcută de-o dată cu acțiunea principală nu este supusă la aceeași taxă. Cas. I 230/94. Bul. pag. 680.

apel făcute la tribunale în contra încheierilor consiliilor de recrutățiune, în ceia ce privesce statul civil; afară de contestațiuni relative la stabilirea etății.

Se va considera ca nulă și neavenită cererea de apel, dacă o dată cu dânsa nu se va prezenta, în termenul prevădută de procedura civilă pentru apel, și recipisa casierului general constatând plata unei taxe speciale de una sută lei.

Recepisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de o sută lei, care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2.

6^o (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886). *Art. 12.* — Contestațiunile și opozițiunile ce s'ar ridica contra unei executiuni silite basate pe titlu executoriu, fie ridicate aceste contestațiuni și opozițiuni din partea litigantilor, sau din partea altor interveniți sau oponenți; contestațiile la hotărnicii.

Va fi nulă și neavenită ori-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dânsa, în termenul prevădută de lege pentru contes-

tațiuni și opozițiuni, nu se va prezenta recipisa casierului general pentru plata taxei de 50 de lei.

Recepisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de 50 lei, care se va anula de președinte, conform art. 20, § 2.

7^o Cererile de revisuire la tribunale și curți, opozițiunile făcute în apel contra decisiunilor date în lipsă.

Va fi nulă și neavenită ori-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dânsa, în termenul prevădută de lege nu se va prezenta recipisa casierului general pentru plata taxei de 25 lei.

Recipisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de 25 lei, care se va anula de președinte conform art. 20, § 2.

(Ad. L. 24 Mart. 1884). *Art. 1.* — Pe lângă taxele prevădute de legea timbrului se va mai percepe încă :

... b) Dece lei pentru cele prevădute la art. 21 No. 5, 6 și 7.

8^o Actele de donațiuni între vii, deosebit de taxa de înregistrare :

9^o Accepțiunile de do-

națiunii între vii, când ele sunt făcute prin act separat:

10^o (Abr. L. 21 Mart. 1886. *Art. 14*).

11^o (Abr. L. 21 Mart. 1886. *Art. 14*).

12^o Actele de concordat și de uniune în materie de faliment;

13^o Pașpórtelile;

14^o Congediile și patentele de sănătate, cari se dau vaselor plutitoare;

15^o Cererile pentru eșire din indivisiune;

16^o Actele de împărțire voluntară și copiile lor;

17^o Cererile de sechestrul asigurător, făcute conform art. 610 și următorii din codicele de procedură civilă, precum și opozițiunile sau contestațiunile ridicate contra acestor sechestre;

18^o Cererile de poprire în mâna celor de al treilea, în casurile determinate de codul de procedură civilă și contestațiunile sau opozițiunile la aceste popririi;

19^o Cererile de punere în posesiune, întemeiate pe titluri esecutorii eminate de la tribunale și curți;

20^o Actele de evaluare și expertisă pentru averea mobilă a cărei valoare trece peste 1.000 lei; iar când vor fi mai mult imobile, se va aplica asemenea timbru pentru fie-care imobil;

21^o Diplomele de liberă practică a medicilor, veterinarilor, chirurgilor, dentiștilor și farmaciștilor;

22^o (Ad L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*.—Ordonanțele pentru autorizarea inginerilor hotarnici de a proceda la hotărnicii;

23^o (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*. — Cererea formată de soțul reclamant în cazul prevădut de art. 222 din codul civil;

24^o (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*. — Cererea de autorizare pentru părăsirea domiciliului conjugal.

(Ab. L. 21 Mat. 1886.) *Art. 17*. Cererile de punere în posesiune în materie de succesiuni și de legate și actele prin cari se constată predarea legatelor sunt supuse la următoarele taxe de timbru fix:

a). Când valoarea legatului sau succesiunii va fi

mai mică de 5000 lei, taxa va fi de doi lei;

b). Când valoarea legatului său succesiunii va fi de 5000—15000 lei, taxa va fi de zece lei;

c). Când valoarea legatului său succesiunii va fi mai mare de 15000 lei, taxa va fi de 20 lei.¹⁾

22. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 25 lei cota următoarele:

1^a Toate cererile de recurs în casație; opozițiunile făcute în contra de-

cisiunilor pronunțate în lipsă de Curtea de Casație.

Va fi nulă și neavenită orî-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dînsa, în termenul prevădut de lege pentru recurs și opozițiune, nu se va prezenta recipisa casierului general constatînd plata unei taxe speciale de o sută lei în materie corecțională, și de două sute lei în materie comercială.

Recipisa casierului ge-

1) a) Contractele de întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni etc., a căror valoare trece peste 500 lei, sunt supuse pe lângă taxa timbrului fix de 10 lei și la taxa de înregistrare de 50 bani la suta de lei, îndată ce s'a dresat un act scris, chiar dacă asemenea contracte nu s'a făcut prin adjudecațiune sau comandă. Cas. I 256/83. Bul. pag. 857.

b) Sub imperiul legii din 1881, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin în lăuntrul termenului de apel. Cas. I. 77/90. Bul. pag. 186.

c) Un apel făcut fără plata de taxă nu este nul dacă partea justifică în urmă plata unei amendi egale cu de trei valoarea aceleiași taxe. Cas. I 106/93. Bul. pag. 249.

d) Este neadmisibil apelul fă-

cut în virtutea unui act de paupertate depus după expirarea termenului util al apelului. Cas. II 129/95. Bul. pag. 991.

e) Vîndările de lucruri mișcătoare și nemiscătoare al căror preț este de 1000 lei în sus, sunt supuse atât la taxa timbrului fix, cât și la aceea a timbrului proporțional, fără a se distinge dacă ele au fost făcute prin acte scrise sau verbale. Cas. I 477/95. Bul. pag. 1335.

f) Constatarea instanței de fond cum că din nișee chitanțe de primire de bani rezultă că între părți a intervenit un contract de vîndare, iar nu de arendare, și că, prin urmare, au comis o contravențiune la legea timbrului prin neplata taxelor cuvenite, constituie o cestiune de fapt lăsată la aprecierea suverană a judecătorului de fond, așa că deciziunea sa în această privință scapă de censura curții de casație. Cas. I 26/96. Bul. pag. 30.

neral va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de aceeași valoare, care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 16. Recursurile contra sentințelor tribunalelor cari statuază în apel asupra cârților date de judecătorii de pace sunt supuse la taxa de 50 lei. Asemenea sunt supuse la taxa de 50 lei și opozițiunile ce se fac contra decisiunilor Curței de Casație pronunțate în asemenea afaceri.

2^o Actele prin cari se deferă jurământul decisoriu la tribunale și curți când valoarea litigiului este de la trei sute lei în sus. Pentru referirea jurământului propus, taxa va fi de cinci lei.

Când valoarea litigiului este mai mică de trei sute lei, deferirea și referirea jurământului la tribunale și curți, precum și interogatoriile sunt supuse taxei de cinci lei.

3^o Tote cererile de perimarea judecăților înaintea or-cărei instanțe, fie la tribunal fie la curțile de apel, fie la Curtea de Casație:

4^o Cererile de indigenat. Pentru cererile făcute în momentul punerii în aplicatie a legii de față, taxa de 25 lei se va percepe cu ocazia liberării diplomei de indigenat.

5^o Actele de romanisațiunea bastimentelor;

6^o Cărțile sau certificatele ce se liberază de consiliile de disciplină pentru esercitarea profesiunii de avocat. ¹⁾

1) a) Recursul în casație contra sentinței tribunalului dată în apel, fie în materie civilă, fie în materie penală, trebuie făcut pe o hârtie timbrată de 25 lei și cu o taxă de 50 lei, alt-fel este neadmisibil. Cas. II 137/87 Bul. pag. 219; Cas. II 531/87 Bul. pag. 1018; Cas. II 75/87 Bul. pag. 149; Cas. II 424/87 Bul. pag. 725; Cas. II 408/88 Bul. pag. 800; Cas. II 1/90 Bul. pag. 65.

b) Recursul în casație, în materie corecțională, se face pe

hârtie cu timbru 25 leiși însoțită de o taxă de una sută lei și în lipsă de avere cu o dovadă de paupertate. Cas. II 240/87 Bul. pag. 464; Cas. Sec. Vacanțelor, 3/0/87 Bul. pag. 627; Cas. II 540/87 Bul. pag. 1023.

c) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care nu poartă viza casierului general în termen legiuit, sau copia după dânsa cu viza casierului, peste termen, face ca recursul să fie neadmisibil; dispozițiunile art. 40 din legea

23. (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). *Art. 18.* Sunt supuse la taxa timbrului fix de la 50 lei până la 200 lei, după clasificățiunea ce se va face de Ministerul de Externe, cere-

rile pentru permisiunea de a purta decorațiunile streine.

Militarii în activitate, până la gradul de căpitan inclusiv, sunt scutiți de această taxă.

timbrului, neavându-și aplicațiunea în specie. Cas. S. Vacanțelor, 78/87 Bul. pag. 631.

d) Recursul în casațiune, în materie civilă și comercială, trebuie, să fie însoțit. sub pedepsă de nulitate de o taxă de 200 lei, sau în cas de neavere, de un certificat de paupertate revestit cu visa casierului. Cas. I 236/87 Bul. pag. 567; Cas. II 5/95. Bul. pag. 46.

e) Taxele de timbru legal percepute, nu se restituiesc în nici un cas. Cas. I 133/87. Bul. pag. 308.

f) Este neadmisibil recursul în casațiune când este făcut fără taxa legală, pe temeiul unui act de paupertate în copie și nu special pentru recurs. Cas. I 267/87. Bul. pag. 690; Cas. I 355/87. Bul. pag. 959; Cas. II 155/89. Bul. pag. 981. Cas. I 453/88. Bul. pag. 962.

g) Recursurile în casațiune în materie criminală, sunt dispensate de taxă și de timbru. Cas. 6/88. Bul. pag. 43.

h) Pentru recursurile contra sentințelor date în materie penală de tribunal ca instanță de apel, se plătește o taxă de 50 lei, iar nu de 100 lei. Cas. II 141/88. Bul. pag. 368.

i) Delictele de presă, prin natura lor deferite curților cu jurați de a le judeca, nu încetăză un minut de a fi delictes și ca atare, recursul în casațiune în asemenea materie trebuie să fie făcut pe 25 lei și taxa 100 lei. Cas. II 477/88. Bul. pag. 991.

j) Recursul în casațiune în materie corecțională făcut fără taxa de 100 lei, în baza unui act de paupertate nevisat de casierul general este neadmisibil. Cas. II 514/88. Bul. pag. 1073; Cas. II 400/89. Bul. pag. 676; Cas. II 586/89. Bul. pag. 1053; Cas. II 36/90. Bul. pag. 95; Cas. II 380/90. Bul. pag. 934; Cas. II 532/90. Bul. pag. 1459.

k) Este neadmisibil recursul în contra ordonanței de adjudecare fără plata de taxă și în lipsă de act de paupertate. Cas. II 8/89. Bul. pag. 98.

l) Este valabil recursul făcut de mai multe persoane cu o singură plată de taxă, când toate au același interes comun și tind la același scop. Cas. I 52/89. Bul. pag. 143.

m) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, trebuie să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de una sută lei, sau în cas de scăpăciune de un certificat de paupertate din partea primarului comunei unde persoana care se servesc cu el și are domiciliul și vizat de casierul general al locului celui domiciliu. Cas. II 85/89. Bul. pag. 215; Cas. II 401/89. Bul. pag. 677. Cas. II 273/90. Bul. pag. 740. Cas. II 29/91. Bul. pag. 83. Cas. II 96/91. Bul. pag. 231. Cas. II 314/91. Bul. pag. 819. Cas. II 367/91. Bul. pag. 859. Cas. II 406/92. Bul. pag. 824.

CAPITOLUL IV.

Despre actele supuse la plata timbrului proporțional.

24. (Abr. L. 21 Mart. 1886. Art. 19).

25. Sunt supuse la taxa timbrului proporțional de

dece banî la suta de lei următoarele acte:

1^o Tôte actele de creanță și zapisele de împrumuturi chirografare sau cu amanet. Vor fi scutite de această taxă zapisele de datorie ale locuitorilor să-

n) Este neadmisibil recursul făcut fără plata taxei, când curtea constată în fapt că recurentul posedă avere nemiscătoare, măcar că pentru acea avere nu plătesce nici o foncieră, fiind scutit în calitate de rezervist. Cas. I 221/89. Bul. pag. 608.

o) Recursurile în materie de presă, judecate de curtea cu jurați, sunt dispensate de taxa timbrului. Cas. II 497/89. Bul. pag. 787.

p) Insuficiența taxei fixă pe care trebue făcut recursul, poate fi complinită, ca și aceea a taxelor speciale, cu amendă de trei ori prevădută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 222/90. Bul. pag. 664.

q) Un act de paupertate care poartă în viză pusă asupra-i de casier că persoana căreia i se dă, plătesce darea de licență și patentă, nu poate fi admisibil, aceasta presupunând că dânsa are avere. Cas. S. Unite. 458/90. Bul. pag. 1303.

r) Recursul în casație contra sentinței dată de tribunal ca instanță de apel asupra încheierii consiliului de recrutare nu poate fi supusă la nici o taxă, de ore ce prin art. 22 din legea timbrului sunt supuse la taxa prevădută într'ânsul recursurile făcute contra sentințelor tribunalului numai când aceste sentințe sunt

date în apel asupra cărților de judecată pronunțate de judecătorii de ocol. Și dacă recurentul a depus disa taxă cu ocașunea facerii unei asemenea recurs, cererea sa de a-i restitui taxa cată să fie admisă. Cas. I 244/94. Bul. pag. 700.

s) Este neadmisibil recursul în casație fără plata taxelor de timbru, dacă actul de paupertate pentru scutirea lor s'a depus dupe trecerea termenului util de recurs. Cas. I 306/91. Bul. pag. 769.

t) Recursul în casație contra sentințelor date de tribunal în apel asupra cărților de judecată ale judecătorilor de ocole, atât în materie penală, cât și în materie civilă, sunt supuse unei taxe de lei 50, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs. Cas. II 300/91. Bul. pag. 814; Cas. II 65/93. Bul. pag. 87; Cas. II 193/94. Bul. pag. 559; Cas. II 389/94. Bul. pag. 791; Cas. II 49/95. Bul. pag. 82; Cas. II 152/95. Bul. pag. 392; Cas. II 213/95. Bul. pag. 613.

u) Actul de paupertate ca să fie valabil urmează să fie relativ la instanța d'inainte a căreia e pendinte procesul; ast-fel fiind, un act de paupertate liberat numai pentru facerea apelului nu poate servi și pentru recursul în casație. Cas. II 63/89. Bul. pag. 485; Cas. I 323/91. Bul. pag. 929;

tenă pentru sume mai mici de o sută lei. Pentru împrumuturile pe depozite făcute de Banca națională sau de Casa de Depuneri și Consemnațiuni pe termene cel mult de 120 zile, se va plăti numai a treia parte din taxa prevădută în acest articol. Casierii acestor instituții sunt autorizați a percepe taxele prin vize puse pe actele de împrumut.

2^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 21. — Cesiunile de creanțe și de alte drepturi incorporale

după prețul cesiunii; subrogațiunile convenționale și novațiunile.

Când cesiunea se face pe însuși actul de creanță, taxa se va plăti prin viza aplicată de casierul general asupra actului, cel mult în termen de două zile de la data cesiunii.

Nu sunt supuse la această taxă transmisiunile de acțiuni, obligațiuni și cupoane a societăților civile și comerciale, precum nici girarea efectelor la ordine:

3^o Tote acțiunile sau

Cas. I 148/92. Bul. pag. 352; Cas. I 28/94. Bul. pag. 32; Cas. II 338/91. Bul. pag. 922; Cas. I 326/94. Bul. pag. 967.

v) În materie corecțională, depunerea actului de paupertate, în locul tax-ii, dupe trecerea termenului util al recursului, nu atrage nulitatea declarațiunei de recurs. Cas. II 526/91. Bul. pag. 1296.

x) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, contra decisiunei curței de apel, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat de paupertate. Cas. II 597/92. Bul. pag. 1069; Cas. II 265/96. Bul. pag. 842; Cas. Sec. Vacanțelor 407/96. Bul. pag. 1121.

y) Certificatul de paupertate, ca să fie valabil, trebuie să fie relativ la instanța dinaintea căreia e pendinte procesul și să se refere

la acel proces. Cas. II 214/93. Bul. pag. 428; Cas. II 86/93. Bul. pag. 524; Cas. II 92/93. Bul. pag. 536.

z) Cererile de recurs în casațiune în contra sentințelor tribunalelor, date în materie corecțională, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarația de recurs, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat care să constate starea de paupertate a recurentului. Bul. pag. 1291; Cas. II 2/89. Bul. pag. 62; Cas. Secțiun. Unite 104/89. Bul. pag. 289; Cas. II 146/89. Bul. pag. 328; Cas. II 284/89. Bul. pag. 561; Cas. II 501/89. Bul. pag. 1079; Cas. II 138/90. Bul. pag. 243; Cas. II 148/90. Bul. pag. 349; Cas. II 284/90. Bul. pag. 832; Cas. II 30/91. Bul. pag. 84; Cas. II 102/91. Bul. pag. 273. Cas. II 490/96.

obligațiunile societăților în nume colectiv, anonime sau în comandită, precum și cupónele lor. Taxa pentru cupóne se va putea percepe prin abonamente făcute între administrație și societate, calculându-se după suma totală a cupónelor.

4^o Tóte acțiunile și obligațiunile societăților streine, precum și titlurile împrumuturilor statelor și comunelor streine cari se vor negocia în România.

Taxa se va plăti înainte de negociare.

Plata taxei timbrului pentru cupóne se va face succesiv și în proporțiune cu suma cupónelor devenite esigibile însă mai înainte de plata cupoanelor, sub pedépsa prevădută de art. 65.

5^o (Ad. L. 21 Mart. 1886), Art. 20. — Polițele, biletele la ordine și tóte efectele de comerț făcute în România, precum și cele trase în țară asupra streinătății și vice-versa

saú negociate numai în țară.

Pentru polițele și biletele la ordine, pentru efectele de comerț, formate în streinătate și negociate saú plătile în România, taxa timbrului proporțional se va putea achita prin aplicarea asupra acestor polițe, bilete și efecte, a unui timbru mobil mai mare chiar de 25 banî.

Timbrul mobil se va aplica pe act înainte de a se plăti, gira, accepta saú protesta în România, sub pedépsă, la cas de contravențiune, a amendei fixată în art. 65 din această lege.

Timbrul mobil se va anula prin scrierea pe timbru a semnăturii.

În cas când unul din actele enumerate prin alineatele de mai sus nu ar purta timbrul cerut de lege, toți semnarii actului, precum și deținătorul, sunt responsabili solidar pentru taxă și amendă.¹⁾

1) Sunt pasibile de penalitate: amendei prescrisă de legea timbrului, părțile cari n'aû pus timbru legal la o creanță chiro-

grafară. Cas. II 414/88. Bul. pag. 807.

b) Când tribunalul declară că un act închieat între două părți

26. Sunt supuse la taxa timbrului proporțional de 50 bani la suta de lei:

1° (Mod. ast-fe'. L. 21 Mart. 1886). Art. 22.—Contractele de închiriere și arendare, fie scrise, fie verbale.

Taxa se va calcula asupra prețului pentru un an de locațiune, închiriere sau arendare, ori-care ar fi termenul pentru care contractarea se va face. Când termenul va fi mai mic de un an, taxa se va calcula asupra prețului din contract.

Se va ține seamă și se vor considera ca parte din preț toate sarcinile puse prin contract arendașilor și chiriașilor.

Prelungirile de termene se consideră ca noi contracte și sunt supuse din nou la taxe.

Acastă taxă se va plăti numai pentru un singur exemplar, ori-care ar fi numărul părților.

Esemplarul timbrat se va deține de arendator sau închirietor. Casierii generali sunt datorii să vizeze exemplarele netimbrate, când li se va prezenta originalul timbrat în regulă. Viza va purta data zilei și numărul registrului de eșire. Acastă formalitate este gratuită.

Pentru contractele cu o durată de un an sau mai puțin, taxa va fi de 25 bani la sută.

Nu se va plăti nici o taxă pentru locațiunile mai mici de trei luni.

2° Contractele sau polițele de asigurare, fie ale societăților indigene sau streine.

Taxa se va calcula asu-

constitue numai un proiect, iar nu o convențiune definitivă și le apără de contravențiune la legea timbrului ce li se impută, fără să motiveze câtuși de puțin pentru ce acel act constituie numai un proiect, pronunță o hotărîre nemotivată care atrage casarea ei. Cas. I 151/92. Bul. pag. 359.

c) Contractele de furnituri făcute nu înscris ci verbal ru sunt supuse la nici o taxă de timbru.

Cas. II 197/92. Bul. pag. 1759.

d) Constatarea în fapt făcută de tribunal, cum că un act constituie un act de creanță, iar nu un act prin care se constituiesc un gagiu, este suverană; în acest caz cu drept cuvânt a declarat că acest act trebuie supus la plata taxei prevădută de art. 25 din legea timbrului. Cas. I 334/92. Bul. pag. 889.

pra sumei primelor pentru tot termenul contractului său poliței de asigurare.

3^a (Ad. L. 21 Mart. 1886).

¹⁾ a) Contractele de închirieri sau arendări, scrise sau verbale sunt supuse la taxa timbrului proporțional de 50 banți la suta de lei, calculat asupra prețului pe un an, ori care ar fi termenul închirierii sau arendărei. Cas. I 273/88. Bul. pag. 908. Cas. I 46/88. Bul. pag. 129.

b) Contractele de întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni, etc., a căror valoare trece de 500 lei, sunt supuse pe lângă taxa timbrului de 10 lei cota și la taxa de înregistrare de 50 banți la suta de lei, îndată ce s'a dressat un act scris, chiar dacă asemenea contracte nu s'a făcut prin adjudicațiune sau comandă. Cas. I 256/88. Bul. pag. 857.

c) Faptul că locatarul nu a făcut să i se vîdeze de casier exemplarul contractului de locațiune rămas în mîna sa, nu constituie o contravențiune la legea timbrului, când se constată că originalul contract poartă timbru legal, și nu se pune în îndoială nici plata timbrei, nici epoca efectuării ei. Cas. I 141/89. Bul. pag. 427.

d) Taxa de 50 banți la suta de lei, prevădută de art. 26 § 2 din legea timbrului, nu se aplică și la vîrsămintele ce se fac de persoanele cari participă la asigurări mutuale de supraviețuire. Cas. I 23/90. Bul. pag. 34.

e) Ori ce persoană care face un contract de locațiune chiar verbală fără plata taxelor prevădute de legea timbrului, se pedepsește

Art. 23.—Contractele sau actele prin cari se dă în întreprindere perceperea unui venit comunal, județen, sau al Statului. ¹⁾

cu o amendă compusă din cifra înzecită a valorii timbrului legal. Cas. I 407/90. Bul. pag. 1279.

f) Contractele de sub închirieri sau sub-arendări nu sunt supuse la taxa timbrului de 50 banți la suta de lei prevădută de art. 26 din legea timbrului. Cas. I 29/91. Bul. pag. 39.

g) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comună cu particularii, cădînd în sarcina acestora, numai, dîndu-se sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'întîi; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 439.

h) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau închiriere, fie chiar verbale, urmează să fie plătite din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; alt-fel dîndu-se sunt supuse la amendă prevădută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 9.9.

i) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescînd din sută în sută, iar de la mie în sus, din mie în mie, prin urmare, amenda, în cas de contravențiune, trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 344/91. Bul. pag. 961.

j) Tote închirierile, fie scrise

27. Taxele timbrului proporțional vor merge crescând din sută în sută până la mie; iar de la mie în sus, din mie în mie, fără a se fracționa. ¹⁾).

28. Când o poliță este trasă în mai multe exemplare, atunci este destul ca numai exemplarul ce este destinat a se pune în circulație, său pe care are a se face plata, să poarte timbru.

CAPITOLUL V.

Despre scutiri

29. Sunt scutite de taxa timbrului următoarele acte:

1° Registrul și actele de admidistrațiune publi-

că, ale Statului, județelor și comunelor;

2° Actele diplomatice, actele făcute după comisiunii rogatorii din țară streină;

3° Petițiunile către Rege către Corpurile Legiuitoare petițiunile în materii electorale și cele în materii penale;

4° Petițiunile trimise din streinătate, afară de cele prevădute la art. 23 și de cele adresate autorităților judecătorești:

5° Chitanțele pentru plata impozitelor fiscale, comunale și județene, precum și cele cași se liberează de întreprenorii căroră ar fi arendat un venit al Sta-

fie verbale, făcute pe un termen de trei luni în sus, sunt supuse la plata taxei timbrului proporțional, cu toate că s'a convenit ca plata chiriei să se facă în rate lunare. Cas. 476/91. Bul. pag. 1315.

b) Dupe art. 26 din legea timbrului, sunt supuse la taxa timbrului, proporțional de cinci decii bani la suta de lei, contractele de închiriere și arendare, scrise sau verbale, plătindu-se această taxă pentru un singur exemplar, ori-cari ar fi numărul părților. Așa dar, violază citatul text de lege judecătorul fondului, când condamnă pe cine-va la plata unei noi taxă pentru unul și același contract de locațiune al ace-

lui și imobil și pe același termen, sub cuvânt că s'a găsit două chirieși care ocupă imobilul ca asociați, cu toate că unul dintr'înșiși au constatat că plătiese odată și-a taxă pentru acea închiriere prin prezentarea unui contract timbrat în regulă. Cas. I 309/95. Bul. pag. 884.

1) a) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din mie în mie: prin urmare, amenda în cas de contravențiune, trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 106/90. Bul. pag. 289. Cas. I 344/91. Bul. pag. 961.

lului, comuneii sau jude-
tului;

6^o Actele stărei civile. Copiile legalisate după ac-
tele stărei civile din comu-
nele rurale sunt gratuite;

7^o Actele justificative cari
se anexază la ordonante și
mandate de plată pentru
justificarea sumelor ce con-
țin, intru cât ele sunt ema-
nate de la un funcționar
public;

8^o Incheierile tribunale-
lor și ale consiliilor de fa-
milie, relative la adminis-
trarea averilor minorilor
și interdicțiilor, compturile
predate de tutor pentru
administrarea lor; apelu-
rile făcute de tutor sau
membrii consiliului de fa-
milie în contra hotărârilor
tribunalelor relative la în-
cheierile consiliului de fa-
milie, precum și apelurile
la sentințele de adopțiune:

9^o Înscricțiunea ipote-
cilor legale;

10^o Certificatele medi-
cale date soldaților, până
la gradul de sub-locote-
nent exclusiv, pentru tre-
buințe relative serviciu-
lui lor.

Asemenea sunt apărute
de timbru, certificatele sau
dovezile liberate de pri-

mării și alte autorități
orî-cărui ostaș în servi-
ciul activ, până la gradul
de sub-locotenent, atingē-
tore de serviciul lor.

11^o Tote actele de pro-
cedură în materie penală;

12^o Actele de compta-
bilitate și mandatele ema-
nate de la Eforia Spita-
lelor din Bucuresci și Epi-
tropia Sântului Spiridon
din Iași, și de la alte sta-
bilimente de bine-facere.

13^o Tote cererile, sen-
tințele și citațiunile în
materie electorală;

14^o Reclamațiunile la
cari pot da loc compozi-
țiunea listei juriului com-
pozițiunea listei tribuna-
lului de comerț, recru-
tația gardei civice și mi-
lițiile;

15^o Invoelile agricole.
Ele vor fi scutite și de
taxa de legalizare;

16^o Certificatele de să-
răcie și cele liberate par-
ticularilor pentru consta-
tarea stărei sanitare a unei
localități;

17^o Adevărurile pentru
ajutore plătite neputincio-
șilor de orî-ce stabiliment
public sau de comitetele
de bine-facere;

18^o Decisiunile Curței

de Compturi, precum și adeverințele sau procesele-verbale de predarea acestor decisiuni comptabililor sau garanților lor :

19^o Tóte actele de procedură prevădute la art. 41 al legii judecătoriilor comunale. Sunt asemenea scutite : actele de procedură înaintea judecătoriilor de ocóle, însă numai când acestea fac oficiul judecătoriilor comunale, în virtutea al. 2, art. 51 din legea respectivă ;

20^o Tóte actele de procedură, urmate după contestațiunile făcute de administrațiunea timbrului, în casurile prevădute de art. 48 al acestei legi :

21^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 24. — Apelurile, opozițiunile în apel, recursurile și contestațiunile contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale și de cele de ocóle ; pentru aceste din urmă numai în casurile când, după legea lor organică, funcționează ca judecătorii comunale ;

22^o (Ad. L. 21 Mart 1886).

Art. 24. — Registrele cărți servesc comercianților pentru copierea scrisorilor ;

23^o (Ad. L. 21 Mart, 1886).

Art. 24. — Certificatele constatătoare că în contra cărților de judecată, enunțate în § precedent (21), nu s'a făcut apel, opozițiune, recurs ;

24^o Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Corespondența epitropiilor bisericilor de mir cu primăria de care depind.

25^o (Ad. L. 21 Mart. 1886.)

Art. 24. — Actele prevădute prin art. 171 din legea poliției sanitare veterinare.

26^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Tótă corespondența, actele și cererile în judecată, cum și tóte actele de procedură făcute după cererea creditelor agricele.

27^o (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Chitanțele funcționarilor publici de primire a salariului lor de la administrațiunile respective.

(Ad. L. 23 Dec. 1881).

Art. unic. — Sunt scutite de orî-ce taxă de timbru interogatoriile în justiție. ¹⁾

¹⁾ a) Chitanțele sau adeverințele liberate de un comitet de bine-facere nu intră în predeve-

rile alin. V, art. 15 din legea timbrului ; căci acest aliniat nu pune la taxa de 10 bani de cât

30. Când statul său o persoană ce posedă probe legale de sărăcie sunt parte reclamantă în vre-un proces, toate actele se fac fără timbru sau fără hârtie timbrată, și fără plată de taxă.

Scăpătăciunea se va dovedi printr'un certificat liberat de autoritatea comunală a locului unde persoana care o invocă și va avea domiciliul. Acest certificat va fi făcut pe hârtie liberă. Nici un act de paupertate nu poate fi admis de autoritățile publice dacă nu va fi revestit de viza casierului general, confirmând că purtătorul actului nu plătește vr'o altă dare de cât impositul pentru căile de comunicație.

Primarul său ajutorul său legal, care se va do-

vedi că a liberat un act de scăpătăciune unei persoane în stare de a plăti tacsele, sau casierul care va visa un asemenea act, se vor pedepsi fie-care cu o amendă de o sută lei.

La cas de a se condamna partea pârâtă, atunci ea va fi, prin aceeași hotărîre, condamnată din oficiu de judecătorie a plăti către fisc și indemnisația timbrului ce ar fi trebuit să useze în proces reclamantului, dacă acesta n'ar fi fost Statul său persoană săracă.

(Ad. L. 21 Mart, 1886).
Art. 25.

În-tanțele judecătorești de ori-ce treptă au drept să refuze actul de paupertate, când se conving că înfățișătorul lui nu se află în stare de scăpătăciune prevădută de lege.¹⁾

actele de comptabilitate ale societăților și diferiților întreprinderi pentru operațiunile ce le produc câștig, iar nu și actele săvârșite cu scop de bine-faceri publice. Acest comitet de bine-facere nefiind recunoscut în mod legal, actele sale nu pot fi asimilate cu cele cuprinse în art. 29 alin. XII din legea timbrului, de ore-ce analogile nu sunt permise în materie fiscală. Cas. I 140/93.

Bul. pag. 332, Cas. I 39/93. Bul. pag. 35.

¹⁾ a) Întanțele judecătorești de ori-ce treptă au dreptul să refuze actul de paupertate, când se convinge că înfățișătorul ei nu se află în stare de scăpătăciune. Cas. II. 35/87 Bul. pag. 380. Cas. I. 255/83 Bul. pag. 854; Cas. II 95/89 Bul. pag. 667; Cas. I 287/89 Bul. pag. 770; Cas. I 328/92. Bul. pag. 877; Cas. I 44/93. Bul. pag.

31. Dacă statul său persoană săracă ar figura în-

tr'un proces numai ca parte pârâtă sau ca inter-

91; Cas. I 217/93. Bul. pag. 572; Cas. II 23/95. Bul. pag. 193. Cas. I. 212/96. Bul. pag. 82).

b) Dovada de paupertate care emană de la autoritatea comunală a locului unde domiciliază recurențele, este conform prescripțiunilor legii. Cas. II 44/87. Bul. pag. 462; Cas. II 81/92. Bul. pag. 499.

c) Este neadmisibil recursul în materie corecțională când recurențele drept taxa de 100 lei și timbru de 25 lei, anexază o dovadă de paupertate în copie, purtând o dată mult anterioară procesului pentru care se judecă. Cas. S. Vacanțelor 340/87. Bul. pag. 627; Cas. II 85/89. Bul. pag. 215.

d) Din actul de paupertate prezentat în instanță de recurență ca mamă și tutore legală a minorilor săi fi, rezultă că tutela este în stare de scăpătăciune, iar nu mama. Cas. II 116/87. Bul. pag. 819.

e) Nu este nevoie pentru validitatea unui act de paupertate, ca el să cuprindă afirmarea casierului că partea nu plătesce altă dare de cât căile de comunicare; Este suficient ca în certificarea sa, casierul să vizeze art. 30 din legea timbrului. Cas. I 38/87. Bul. pag. 52; Cas. I 114/88. Bul. pag. 434; Cas. I 185/89. Bul. pag. 528.

f) Este în regulă dovada de paupertate care constată că partea care se servă cu dînsa este domiciliată chiar în orașul autorității de unde emană.

Este admisibil certificatul de paupertate în copie, dacă partea adversă nu constată că de la epoca prezentării originalului la

curtea de apel, recurentul n'a dobândit ver-o avere. Cas. I 177/87. Bul. pag. 324; Cas. I 236/87. Bul. pag. 567.

g) Instanțele judecătorești aprecind asupra mijloacelor de care dispun părțile, pot anula actele de paupertate liberate lor, pentru a fi scutite de taxe percepute de mamă, în calitatea ei de usufructuară legală sunt considerate ca ale ei proprii. Cas. I 266/87. Bul. pag. 689.

h) Este neadmisibil recursul în casațiune când este făcut fără taxa legală, pe temeiul unui act de paupertate în copie și nu special pentru recurs. Cas. I 267/87. Bul. pag. 690.

f) Când femeia măritată figurează personal în judecată, ea nu se poate folosi de actul de paupertate liberat soțului chemat în instanță numai pentru a-i da autorizațiunea maritală. Cas. I 112/88. Bul. pag. 431.

g) Este valabilă dovada de paupertate, când emană de la autoritatea competente a domiciliului celui care o invocă și dovedește starea sa de neavere. Cas. II 1/88. Bul. pag. 52. Cas. II 21/90. Bul. pag. 236.

h) Recursul în casațiune în materie corecțională făcut fără taxa de 100 lei, în baza unui act de paupertate nevizat de casierul general este neadmisibil. Cas. II 514/88. Bul. pag. 1073. Cas. II 6/89. Bul. pag. 67; Cas. II 586/89. Bul. pag. 1053; Cas. II 36/90. Bul. pag. 95; Cas. II 273/90. Bul. pag. 740; Cas. II 330/90. Bul. pag. 934; Cas. II 532/90. Bul. pag. 1459; Cas. II 496/92. Bul. pag. 824; Cas. II 131/88. Bul. pag. 1099; Cas. I

venient, atunci reclaman-
tul; de va fi condamnat,

11/95. Bul. pag. 12.

i) Este neadmisibil recursul în casațiune făcut fără taxă cu o copie de dovadă de paupertate pentru un alt proces și altă dovadă depusă peste termenul recursului. Cas. II 129/88. Bul. pag. 1091.

j) Este neadmisibil recursul în contra ordonanței de adjudicațiune fără plata de taxă și în lipsă de act de paupertate. Cas. 8/89. Bul. pag. 98.

k) Când recursul este făcut de un tutore, actul de paupertate menit a scuti de plata taxelor legale de timbru, trebuie făcut pe numele minorilor pe cari el îi reprezintă, iar nu pe al său propriu și personal. Cas. II 54/89. Bul. pag. 352; Cas. II 62/92. Bul. pag. 400.

l) Un act de paupertate, ca să fie valabil, câtă să fie relativ la instanța dinaintea căreia este pendinte procesul. Ast-fel, nu e valabil actul de paupertate emanat pentru curtea de apel, înaintea curței de casațiune. Cas. II 63/89. Bul. pag. 485. Cas. I 323/91. Bul. pag. 923; Cas. II 214/92. Bul. pag. 423; Cas. II 86/93. Bul. pag. 524; Cas. II 92/93. Bul. pag. 536; Cas. 28/94. Bul. pag. 32; Cas. II 190/95. Bul. pag. 1223.

m) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă, când curtea constată în fapt că recurrentul posedă avere nemșcătoare măcar ca pentru acea avere nu plătesce nici o foncieră, fiind scutit în calitate de rezervist. Cas. I 221/89. Bul. pag. 608.

n) Nu este valabil actul de paupertate liberat de o altă autoritate comunală de cât aceea a domiciliului persoanei ce se servește de el. Cas. I 255/89. Bul. pag. 729.

o) Este neadmisibil actul de paupertate pentru facerea recursului când este constat că recurrentul se află încă în posesiunea imobilului ce i s'a urmărit, și prin urmare dispune de venit. Cas. II 127/86. Bul. pag. 869.

p) Un act de paupertate liberat în regulă pe numele tutorului unui interzis, spre a se servi în interesele acestuia, nu se poate combate de cât pe terenul de a se dovedi că interzisul posedă avere, iar nu tutorele. Cas. I 343/83. Bul. pag. 914.

q) Autoritățile judecătorești pot admite ca valabil un act de paupertate nevițat de casierul general, dacă autoritatea comunală și perceptorul respectiv încredințează că purtătorul lui nu posedă nici o avere. Cas. II 150/89. Bul. pag. 969.

r) Este neadmisibil recursul în casațiune dacă nu se depune în lăuntru termenului său taxa de timbru cerută de lege sau actul de paupertate. Cas. II 155/89. Bul. pag. 931; Cas. I 316/91. Bul. pag. 769; Cas. I 148/92. Bul. pag. 352; Cas. II 155/95. Bul. pag. 395.

s) Este neadmisibil recursul făcut cu un act de paupertate în care casierul constată prin viza pusă asupra-i că recurrentul este impus la un impozit funciar. Cas. II 122/90. Bul. pag. 1080; Cas. S. Unite 453/90. Bul. pag. 1303; Cas. II 158/90. Bul. pag. 136; Cas. II 178/90. Bul. pag. 1473; Cas. I 207/92. Bul. pag. 517.

t) Nu se poate împiedica executarea unei hotărâri de divorț care condamnă la plata taxelor de timbru, conform art. 30 din legea timbrului, chiar dacă acea hotărâre n'a fost înscrisă la oficiul stărei civile și n'a putut

va trebui să plătească că-

produce nici un efect în privința disolvării căsătoriei. Cas. I 348/90. Bul. pag. 1124; Cas. I 348/91. Bul. pag. 966.

u) Este scutită de taxa de înregistrare nu numai înzestrarea propriu zisă, dar și asigurarea zestreii printr-o ipotecă în averea constituentului. Cas. I 209/90. Bul. pag. 63.

v) Sub imperiul legii timbrului din 1831, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal, sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin depus în lăuntrul termenului de apel. Cas. I 77/90. Bul. pag. 186.

w) Cererile de recurs în casație, în materie corecțională, trebuie să fie însoțite sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, sau, în cas de scăpătăciune de un certificat de paupertate. Cas. II 29/91. Bul. pag. 83; Cas. II 93/91. Bul. pag. 261; Cas. II 314/91. Bul. pag. 819; Cas. II 367/91. Bul. pag. 859; Cas. II 27/93. Bul. pag. 61; Cas. II 217/94. Bul. pag. 578; Cas. II 398/94. Bul. pag. 735; Cas. II 265/96. Bul. pag. 842.

x) Primarul domiciliului părții este competente să libereze actul de paupertate. Cas. I 61/91. Bul. pag. 153.

y) Persoana care se găsește înscrisă în rolurile generale cu plata de imposit funciar nu se poate servi de actele de paupertate, înaintea autorităților publice, spre a fi scutită de plata timbrelor. Cas. I 213/91. Bul. pag. 599; Cas. I 32/95. Bul. pag. 31; Cas. I 283/96. Bul. pag. 1205.

z) Este neadmisibil actul de paupertate ce se produce în scutirea plății taxelor de timbru,

tre fisc și indemnisațiune.

când chiar prin viză pusă asupra-i de casierul general se constată că persoana care voește a se servi de el plătește un imposit funciar către Stat. Cas. I 45/37. Bul. pag. 91; Cas. II 50/91. Bul. pag. 368. Cas. II 92/91. Bul. pag. 798; Cas. II 183/91. Bul. pag. 1366; Cas. I 60/96. Bul. pag. 183.

a') De și persoana care se servește de un act de paupertate este înscrisă cu plata de imposit funciar, când însă se constată că averea cu care era înscrisă i s'a urmărit, luându-se chiar din administrația sa și dându-se unui conservator, și că dânsa nu mai posedă nici o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029. Cas. II 130/91. Bul. pag. 1039.

b') În materie corecțională, depunerea actului de paupertate, în locul taxei, dupe trecerea termenului util al recursului, nu atrage nulitatea declarațiunei de recurs. Cas. II 526/91. Bul. pag. 1236.

c') Nu se poate admite ca o persoană care plătește imposit funciar, de unde rezultă că ea are avere, să se servescă cu act de paupertate, chiar când averea pentru care plătește impositul funciar i s'a urmărit, însă n'a fost deposedată încă din acea avere, și chiar când acea avere este înscrisă în rolurile de contribuțiuni tot pe numele vechiului proprietar de la care persoana ce se servă cu actul de paupertate l'are; destul este să se dovedească că de fapt această persoană posedă aceea avere. Cas. II 50/93. Bul. pag. 424.

d') Incidentul de neadmisibilitatea recursului făcut în baza unui act de paupertate pe motiv

nea timbrului ce ar fi trebuit să useze pârâtul său

că partea ar fi posedând avere numai pöte fi ridicată dupe ce recursul s'a declarat admisibil în virtutea aceluï act și s'a ascultat partea recurentă în desvoltarea mijlocelor sale de casare. Cas. II 96/93. Bul pag. 612.

e') Când reclamantul, care s'a servit în justiție cu act de paupertate, are câștig de cauză, intimatul trebuie, conform art. 30, ultimul aliniat din legea timbrului, să fie supus la plata taxelor de timbru către Stat și portărei. Impregiurarea că și dñsul posedă un asemenea act de paupertate nu'l scutesce de această îndatorire. Cas. I 260/93. Bul. pag. 758.

f') Cestiunea de a se sci dacă pârîtul care a perîut cauza trebuie a fi obligat, asemenea art. 30 din legea timbrului, la plata către fîsc a taxelor ce trebuiau rîspunse de reclamantul care s'a servit cu un act de paupertate, chiar în cas când și dñsul se găsește în aceeași stare de sărăcie, constituie o cestiune lăsată de lege la aprecierea instanțelor de fond. Cas. II 189/93. Bul. pag. 1031.

g') Asemănat art. 30 din legea timbrului instanțele judecătorești sunt în drept să aprecieze asupra existenței scăpătăciunei persoanei care se servă cu act de paupertate, și prin urmare, să admită un asemenea act, cu tóte că dñsa este un pensionar, dacă numai posedă altă avere. Cas. I 41/94. Bul. pag. 84.

h') Interpretarea și clasificarea actelor, din punctul de vedere al timbrului la care trebuie să fie supuse, aparține apreciațiunei suverane a instanțelor de fond, și această apreciațiune scapă de con-

trolul curței de casațiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 88.

i') Actul de paupertate cată să fie special și relativ la instanța d'înainte a căreia e pendinte procesul. Așa dar, este neadmisibil recursul făcut în casație în temeiul unui act de paupertate eliberat pentru un proces ce partea voește să intenteze la tribunalul de județ. Cas. II 388/94. Bul. pag. 922; Cas. I 326/94. Bul. pag. 967.

j') În materie comercială cererea de recurs în casațiune este nulă și neavenită dacă nu este însoțită de plata unei taxe speciale, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat de sărăcie investit cu viza casierului general și depus în lăuntrul termenului de recurs. Cas. II 5/95. Bul. pag. 46.

k') Recursul în casațiune contra sentințelor date de tribunalele de județ asupra apelurilor făcute în potriua cărților de judecată, pronunțate de judecătoriile de pace atât în materie civilă, cât și în materie penală, trebuiesc însoțite de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cöla timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs, sau, în cas de scăpătăciune, de un act de paupertate. Cas. II 49/95. Bul. pag. 82; Cas. II 152/95. Bul. pag. 392; Cas. II 213/95. Bul. pag. 613.

l') Condamnațiunea la plata taxelor, de timbru, prevădüt de art. 30 din legea timbrului, nu pöte fi pronunțată în persöna părței care perde cauza atunci când dñsa se găsește în cas de scăpătăciune. Ast-fel când partea intimată la prima instanță a făcut apel în virtutea unui act de paupertate, act care a fost admis pentru această, dñsa, de

intervenientul, dacă acesta n'ar fi fost Statul său persoană săracă. Condamnarea se va face din oficiu, ca și în cazul articolului precedent.¹⁾

și perde cauza în apel, nu poate fi condamnată la plata taxelor de timbru și portărei nici pentru apelul ce ea a făcut cu act de paupertate, nici pentru acțiunea făcută de soțul său tot cu un asemenea act. Cas. II 125/95. Bul. pag. 984.

m') Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiu de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc a indemnizațiunii timbrului ce ar fi trebuit să întrebuințeze în proces adversarul său care s'a servit cu act de paupertate, nu este în drept ca, făcând apel, să ceară a fi scutit de plata acestor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se poate judeca de cât față de fisc și dupe formele prevădute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96. Bul. pag. 713.

n') Este neadmisibil actul de paupertate când chiar prin vîdă pusă asupra'i de casierul general se constată că persoana care voese a se servi de el plătesce un impozit către Stat. Când Statul recurent obține câștig de cauză, intimatul trebuie a fi condamnat la plata către fisc a taxelor de timbru cari ar fi trebuit plătite pentru recurs dacă n'ar fi fost Statul recurent. Cas. I 307/96. Bul. pag. 1223.

o') Cererile de recurs în ca-

CAPITOLUL VI

Despre taxele de înregistrare

32. Sunt supuse la taxa de înregistrare de 50 bani la suta de lei :

sațiune în contra sentințelor tribunalelor, date în materie corecțională, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cîla timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs, sau, în cas de scăpătaciune, de un certificat care să constate starea de paupertate a recurentului. Cas. II 490/96. Bul. pag. 1291.

p') Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, în contra decisiunilor curților de apel, trebuie să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, plus 25 lei cîla timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs sau în cas de scăpătaciune, de un certificat prin care să se constate starea de paupertate a recurentului. Cas. Vacanțelor 406/96. Bul. pag. 1121.

¹⁾ a) Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiu de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc, a indemnizațiunii timbrului ce ar fi trebuit să întrebuințeze în proces adversarul său care s'a servit cu act de paupertate, nu este în drept ca, făcînd apel, să ceară a fi scutită de plata acelor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se poate judeca de cât față de fisc și dupe formele prevădute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96. Bul. pag. 713.

1° Actele de ipotecă, fără să mai fie supuse la taxa timbrului proporțional, când creanța pentru care se constituie ipoteca se constată prin însuși actul de ipotecă.

Dreptul fiscului se va percepe în proporțiune cu suma creanței ce se asigură.

Ipotecile legale sunt apărute de taxa de înregistrare.

2° Contractările sau învoelile făcute în baza unei adjudecațiuni sau unei comande scrisă sau verbală, relative la construcțiuni, reparațiuni, întrețineri și aprovizionări de ori-ce furnituri de la 500 lei în sus, fie plătite de Stat, consiliuri județene sau municipalități, fie de ori-ce alte stabilimente publice.

Dreptul fiscului se va plăti de către particulari în proporțiune cu prețul total, sau se va reține din plată și se va vîrsa la tesaur.

În ordonanțele de plată se va face mențiune dacă taxa este plătită, sau urmază a se reține din suma ordonanței.

Când însă plata prețului s'ar fi stipulat a se efectua în mai multe anuități de cât pe cinci ani, atunci plata înregistrării se va împărți asemenea în proporție cu fie-care anuitate cu deosebire că, pentru anuitățile relative la cei d'antăiu cinci ani, plata taxei de înregistrare se va face prin anticipațiune și d'o dată cu faceirea actului.

3° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart 1886). Art. 26.—Contractele de mandat și comisiune, când suma onorariilor este de o sută lei sau mai mare.

4° (Ad. L. 21 Mart. 1886). Art. 27.—Tote contractele enumerate la § 2 de mai sus, făcute între particulari, intru cât vor fi constatate prin acte scrise.¹⁾

33. Sunt supuse la pla-

¹⁾ a) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care poartă viza casierului general în termenul legiut, sau copie dupe dînsa cu viza casierului, peste termen, face ca recursul să fie neadmi-

sibil; dispozițiunile art. 40 din legea timbrului neavîndu'și aplicațiunea în specie. Cas. S. V. 7887 Bul. pag. 631.

b) Sunt supuse la plata taxei de 50 bani aprovizionările de

la taxeî de înregistrare de două lei la suta de lei.

1^o (Mod. ast-fel. L. 21 Mart 1886). Art 28.—Vendările de bună-voe sau silite de păduri, fie considerate ca vëndări sau arendări, cum și contractele pentru exploatare de cariere, puturi de păcură și petroleu, când prețul va fi în bani.

Când plata prețului s'ar fi stipulat a se efectua în mai multe anuități de cât pe cinci ani, atunci plata înregistrării se va împărți

asemenea în proporțiune cu fie-care anuitate, cu deosebire că, pentru anuitățile relative la cei d'înteu cinci ani, plata taxeî de înregistrare se va face prin anticipațiune și d'odată cu facerea actului:

2^o (Abr. L. 21 Mart, 1886. Art. 29).

3^o (Abr. L. 21 Mart. 1886. Art. 29.)

4^o Vëndările de bună-voe sau silite de bunuri imobiliare, de venituri și de uzufruct.

5^o Vëndările silite de

furnituri făcute unei comune cari trec de suma de 500 lei, chiar dacă sunt făcute în virtutea unei comande verbale. Cas. I 11/92. Bul. pag. 22.

c) Contractele de furnituri făcute nu în scris, ci verbal nu sunt supuse la nici o taxă de timbru. Cas. II 197/92. Bul. pag. 1059.

d) Simplele cumpărături ordinare s'îndeplinesc dintr'un magazin pentru care comerciantul eliberează o factură nu constituiesc acte de aprovizionări de furnituri supuse la taxa de înregistrare prevădută de art. 32 din legea timbrului. Cas. I 98/93. Bul. pag. 240.

e) De și un contract de mandat, cu emolument de atât la sută din sumele ce se vor câștiga pentru mandante, nu era posibil de a fi de la început supus la timbru de înregistrare cerut de lege din cauza incerti-

tudinei sumei, atunci însă, când, dupe terminarea afacerii mandatarul acționează în judecată pe mandante, pretindând de la acesta o sumă determinată ca onorariu, din acest moment, dispărând cauza care justifică netimbrarea actului, densus devine pasibil de amendă la care 'l supune legea timbrului, dacă se servă și produce disul contract în justiție, fără a plăti în prealabil taxa de înregistrare prevădută de art. 32 din citata lege. Cas. I 327/94. Bul. pag. 968.

f) Contractarea cui-va prin care se obligă a furniza altuia o cantitate de cărămidă, pentru o valoare ce trece de suma de lei 500, este supusă la taxa proporțională de 50 bani la suta de lei, prevădută de art. 32, alin. 4 din legea timbrului, dacă ea este constatată prin act scris. Cas. I 324/95 Bul. pag. 898.

bunuri mobiliare precum și cele de bună-voe, când însă pentru aceste din urmă se va dresa un contract legalizat de tribunal sau de altă autoritate.

Sunt scutite vânzările de produse.

Vândarea făcută înaintea tribunalului pentru cșire din indiviziune nu este supusă la altă taxă de transmisiune, când vândarea se face asupra unui

din coproprietari, de cât pentru prețul aferent la partea ce aveau în imobil cei-alți coproprietari.

6^o Cesiunile de drepturi succesoriale;

7^o Schimbul de bunuri imobiliare, precum și cele de bunuri mobiliare, însă când pentru aceste din urmă se va dresa un act.¹⁾

34. (Abr. 21 L. Mart. 1886. Art. 29.

(Ad. L. 21 Mart. 1886.

1) a) Taxele de transmitere se restituie când nu sunt legalmente percepute, precum este în specia de față, unde un coproprietar al unei imobil în indiviziune, a fost silit să plătească taxa de transmitere și pentru prețul aferent la porțiunea cvenită lui. Cas. I 293/87. Bul. pag. 756.

b) Vândarea care are de obiect un bun mobilier sau imobilier este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vînderei ori-cari ar fi prestațiunea care formeză prețul vînderei, pentru care tribunalul are dreptul a face o estimațiune osebită. Cas. I 82/88. Bul. pag. 233.

c) Legea timbrului neavînd putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep numai asupra actelor cari au luat nascere numai de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se pôte percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această

succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

d) Vîndările de vinuri, produs al viei vîndătorului, sunt scutite de taxa de înregistrare. Cas. I 410/90. Bul. pag. 1284.

e) Cestiunea averei ce soțul face femeii sale drept plata dotei, în cas de separațiune de patrimonii, constituie o adevărată transmitere de proprietate, iar nici de cum actul de constatarea plăței reale prevădut de art. 1262 din Codul Civil, și este supusă la taxa de înregistrare conform art. 33 din legea timbrului. Cas. I 174/92. Bul. pag. 452; Cas. I 116/93. Bul. pag. 301.

f) Asemănat art. 33, alin V din legea timbrului, vîndările silitе și cele de bună-voie de lucruri mobiliare sunt supuse la plata taxei de înregistrare de 2% când pentru acestea din urmă se va închiea un contract legalizat de tribunal sau de altă autoritate. De aci urmează că vîndarea făcută prin licitațiune publică de către primarul comunei a averei m

Art. 30.— Sunt scutite de orî-ce taxă de înregistrare: donațiunile, legaturile, precum și orî-ce fel de liberalități, făcute stabili-

biliare rămasă de la un defunct, dupe cererea tutorului minorilor săi copii, este supusă dîseî taxă, intru cît ea a fost constatată prin procesele verbale închieate de autoritatea comunală, și faptul că o atare vîndare nu a fost supusă la plata aceleî taxă constituie o contravențiune la legea timbrului. Cas. I 411/95. Bul. pag. 1179.

g) Cesiunea averei sale mișcătoare făcută de falit în persôna unui terțiu prin care concordatul închiat cu creditorii săi, cu obligațiune din partea aceluia de a plăti cota concordatară, constituind o adevărată vîndare de bună-voie de lucruri mișcătoare, constatată printr'un contract legalizat de tribunal, este supusă la plata taxei de înregistrare de 20/0 prevădută de art. 33 din legea timbrului. Cas. I 460/95 Bul. pag. 1318. Cas. I 28/96. Bul. pag. 33.

h) Din art. 33 din legea timbrului rezultă că vîndările de păduri al căror preț s'a stipulat a se plăti prin mai multe anuități taxa de înregistrare cată a fi plătită prin anticipațiune și o dată cu facerea actului numai pentru cei d'antăîu cinci ani. De unde urmază că, în ce privește cele alte anuități ce urmază dupe expirarea primilor cinci ani, legea necreînd plată prin anticipațiune, taxa de înregistrare pentru ele se pôte face în tot cursul periodului pentru care se plătesce o anuitate. Așa dar, dacă exploataorul unei asemenea păduri a fost condamnat și urmărit la

mentelor publice de binefacere și instrucțiune din țară.

(Ad. L. 1 Ian. 1888).—

Art unic. Sunt asemenea

plata unei amende pentru că n'a plătit prin anticipațiune dîsele taxă pentru anuități ulterioare, dînsul este în drept a cere de la fisc restituirea ei. Cas. I 59/96. Bul. pag. 201.

i) Declarațiunea făcută de proprietarul unei păduri că a primit de la cine-va suma coprinsă intr'o recipisă de bani pentru un parchet de pădure ce 'l-a arendat constituie o vîndare de pădure supusă la plata taxei de înregistrare de 20/0, prevădută de art. 33, alin. I din legea timbrului, așa că, dacă, nu s'a răspuns dîsa taxă, părțile contractante cată a fi supuse la amenda prevădută de dîsa lege. Cas. I 85/96. Bul. pag. 209.

j) Instanța judecătorească sesisată prin contestațiunea părților, nu pôte judeca de cît în conformitatea legii ce cărmuește materia supusă judecăței, chiar când aplicațiunea aceleî legi nu se va fi cerut în mod formal de părți.

Ast-fel, când Statul cere ca un moștenitor să plătescă taxă de înregistrare pentru succesiunea ce primește conform legii timbrului din 1886, și tribunalul apără pe moștenitor de plata aceleî taxă pe motiv că succesiunea s'a deschis înainte de legea timbrului din 1896, fără a supune pe moștenitor la plata taxei legii timbrului din 1881, anterioră legii din 1886, legea în vîgore la deschiderea aceleî succesiuni, prin acastă comite un adevărat exces de putere și violare a legii timbrului. Cas. 317/96. Bul. pag. 1361.

scutite de orî-ce taxă de înregistrare și donațiile, legatele sau orî-ce alt-fel de liberalități, făcute județelor și comunelor, cu destinațiune de bine-facere sau de instrucțiune.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 31. — Sunt supuse la următoarele taxe de înregistrare: succesiunile legitime (ab intestat), testamentare, legatele, donațiunile de orî-ce bunuri mobile sau imobile și orî-ce alte liberalități între vii;

1^o La trei lei la suta de lei, acele deferite rudelor colaterale până la al patrulea grad inclusiv;

2^o La șese lei la suta de lei, acele deferite tuturor celor-lalte rude colaterale în grad succesibil;

3^o La nouă lei la suta de lei, acele deferite persoanelor streine de orî-ce rudenie cu defunctul sau donatorul, precum și persoanelor morale, afară de

cele prevădute la art. 30.

4^o Sunt scutite de orî-ce taxe de înregistrare: succesiunile legitime (ab intestat), testamentare, legatele, înzestrările și donațiunile cu titlu de dotă, de orî-ce bunuri mobile sau imobile, precum și orî-ce fel de donațiuni sau liberalități între vii, deferite în linie ascendentă sau descendentă și soțului sau soției,

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 32. — Sunt supuse la taxa de înregistrare indicată în această lege, și după distincțiunile stabilite mai sus, și întorcerile de bunuri dăruite, în cazul prevădut de art. 825 din codul civil. ¹⁾

CAPITOLUL VII.

Despre modul perceperei taxelor de timbru și înregistrare.

35. Taxele de timbru și cele de înregistrare se

a) ¹⁾ Asemănat art. 31, alin. 4 din legea timbrului, sunt scutite de plata taxelor de înregistrare atât înzestrările copiilor de către părinții sau ascendenții lor, cât și asigurările prin ipotecă a acestor înzestrări când ele sunt făcute prin același contract de

căsătorie. Cas. I 258/95. Bul. pag. 737.

b) În materie de succesiune și pentru determinarea quantumului taxei de înregistrare ce trebuie să plătească persoana care cere trimiterea în posesiunea ei, acesta e dator să enunțe în

plătesc de către părțile interesate.

Pentru toate actele pentru cari legea cere plata taxei timbrului și înregistrării, părțile vor plăti această taxă încă de la formarea lor, sub pedepsa prevădută de lege. 1)

36. Autoritățile publice nu vor da nici un fel de curs actelor ce nu vor fi timbrate, sau cari vor purta un timbru mai scăzut de cât cel stabilit prin prezenta lege.

Acastă lipsă nu atrage

trécet, dar chiar să și dovedescă gradul său de rudenie cu defunctul. Cas. I. 291/95. Bul. pag. 839.

1) a) Este contravenient la legea timbrului comerciantul care la cererea agentului însărcinat, nu prezintă registrele sale, și dă ca motiv instalațiunea sa de curând în comerț. Cas. I 222/91. Bul. pag. 607.

b) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau închiriere, fie chiar verbale, urmând să fie plătită din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; altfel dăsele sunt supuse la amenda prevădută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 949.

c) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau

nulitatea actelor cari n'au fost investite cu timbru, ci supune pe părți la penalitatea prevădută în această lege.

Actele nu vor putea fi produse înaintea autorităților și nu vor fi ținute în seamă de cât după achitarea impositului și a amendei.

Totă actele de procedură cari nu vor purta timbrul și taxele speciale cerute de lege, vor fi considerate ca fără ființă.

37. Pentru actele su-

vindarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. — Întârzierea de a plăti acele taxe peste disul termen constituie o contravențiune la legea timbrului care îi face pasibili de plata amendelor prevădute de lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

d) Sunt pasibili de plata amendei prevădută de legea timbrului, în cas când un act n'a fost făcut pe timbru legal, numai părțile interesate, și prin părți interesate legea nu are în vedere pe toți acei cari figurează cu iscălitura lor în josul actului, ci numai pe aceia în privința cărora actul constată o relațiune de drept. Cas. I 186/95. Bul. pag. 554.

1) a) Judecătorul chemat cu ocaziunea unei afaceri să interpreteze legea timbrului, nu poate fi supus la amendă ca contravenient la acea lege, sub cuvânt că l'a dat o interpretare greșită. Cas. I

puse timbrului fix sau proporțional, părțile se vor servi, sau de hârtie cu timbru încrustat, sau de orice altă hârtie pe care se va aplica timbrul mobil în cazul când valoarea impositului nu va trece peste suma de 25 bani.

Pe actele făcute afară din țară se va aplica viza pentru timbru, sau în cas când impositul nu trece peste 25 bani, se va aplica o marcă mobilă, afară de excepțiunile prevădute prin lege.¹⁾

335/90. Bul. pag. 1096.

b) Recursul este în termen, ca și cum nu s'ar fi comunicat copia decisiunii, când dovada dată de primirea decisiunii este făcută fără timbru. Cas. 406/91. bis. Bul. pag. 1112.

c) Instanța de apel nu poate cerceta apelul, decât dacă apelanții sau conformat regulilor și formelor cerute de legea timbrului. Cas. I 100/91. Bul. pag. 241.

d) Este neadmisibil apelul făcut în virtutea unui act de paupertate depus dupe expirarea termenului util al apelului. Cas. II 129/95. Bul. pag. 991.

¹⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep numai asupra actelor care au luat naștere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se poate percepe taxele prevădute în le-

38. Transmisiunile de proprietate, de uzufruct, vânzările de păduri, închirierile și arendările, se pot dovedi în cazul când părțile s'au sustras de la plata taxei, prin rolurile de contribuțiune, prin posesiunea de fapt a imobilului, prin folosința și perceperea veniturilor. În asemenea cas, constatarea se va face de agenții fiscali prin încheierea de procese verbale care vor fi comunicate părților în modul prevădut prin art. 56.²⁾

gea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

b) Legea cere a nu se aplica pe acte, timbrul mobil în valoare mai mare de 25 bani, totuși o atare aplicare nu poate fi considerată ca o contravențiune, întru cât legea nu prevede nici o penalitate. Prin urmare, portărelul care va da curs unei dovezi de predarea unei sentințe, pe care erau aplicate patru timbre mobile a câte 25 bani, anulate cu sigiliul corpului de portărei, nu poate fi supusă la nici o amendă, întru cât nu comite nici o contravențiune și posibilitatea oricărei fraude e înlăturată. Cas. I 223/94. Bul. pag. 681.

²⁾ a) Cu drept cuvânt tribunalul anulează un proces verbal de contravențiune la legea timbrului și ordonă restituirea amendelor percepute, când nici acel prescript

39. Pentru toate actele încheiate între Stat, județe sau comune cu particularii, și pe care legea le supune la taxa de timbru sau înregistrare, taxa cade în sarcina particularilor.¹⁾

40. Pentru actele formate de autoritățile judeciare sau administrative, și cari sunt supuse la taxa timbrului, părțile interesate vor fi datore a procura timbrul necesar.

verbal nici reprezentantul ministerului, nu dovedesce prin mijlocele prevădute de art. 38 din disa lege, existența pretenției arendării. Cas. I 98/91. Bul. pag. 211.

¹⁾ a) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comună cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dărușii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbrul legal sau pe timbrul insuficient, iar nu și cei d'antău; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 493.

b) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la stat, sunt dator să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau vânzarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Întârzierea de a plăti acele taxe peste disul termen constituie o contravențiune la legea timbrului care i face pasibili de

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 33.—Când mai multe persoane au același interes decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, va fi unică taxa de acțiune, opozițiune, apel, recurs, contestațiune și revisuire, când vor fi făcute printr'una și aceeași cerere.²⁾

41. Valoarea timbrului întrebuințat de fie-care parte în cursul vre-unui

plata amendelor prevădute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

²⁾ a) Dupe legea timbrului din 1886, partea care n'a plătit taxele cerute pentru formarea unui recurs, este primită a depune la ziua înfățișării, valoarea întreită a taxei ce lipsea, chiar la instanța unde este pendinte chestiunea. Cas. II 51/87. Bul. pag. 495.

b) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care poartă viza casierului general în termenul legiuit, sau copie dupe dânsa cu viza casierului peste termen, face ca recursul să fie neadmisibil; dispozițiunile art. 40 din legea timbrului neavându-și aplicațiunea în specie. Cas. S. V. 78/87. Bul. pag. 631.

c) Dupe art. 33 al legii timbrului din anul 1886, când mai multe persoane au același interes, decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, urmează să fie unică taxa de acțiune, opoziție, apel etc., când sunt făcute printr'una și aceeași cerere. Cas. I 15/91. Bul. pag. 17.

proces se va cuprinde în cheltuelile de instanță și va putea figura în lista de cheltueli, conform art. 146 și 147 din procedura civilă.

Partea care s'a condam-

nat va fi obligată a plăti toate aceste cheltueli, conform și cu cele stabilite prin art. 30 și 31 din prezenta lege.¹⁾

42. Registrele comer-

d) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat, sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sa vîndarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Întârzierea de a plăti acele taxe peste disul termen constituie o contravențiune la legea timbrului cari 'i face pasibili de plata amendelor prevădute de această lege. Cas. 369/91. Bul. pag. 1059.

e) Dupe art. 40 din legea timbrului, când mai multe persoane au același interes, decurgînd din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, taxa de acțiune, opozițiune, apel etc., va fi unică, dacă vor fi făcute printr'una și aceeași cerere. Astfel e cazul în care mai mulți proprietari reclamă pe direcțiunea generală a căilor ferate printr'o singură acțiune colectivă, pentru pagubele suferite prin incendierea grânelor din cauza unei locomotive. Cas. I 341/95. Bul. pag. 1080.

1) a) Neachitarea taxelor speciale prevădute de legea timbrului, nu are de efect anularea cererii, ci numai ținerea cursului ei în suspensiune până când partea justifică că a plătit taxa împreună cu amenda egală cu de trei ori taxele datorite. Cas. II 121/87. Bul. pag. 812.

b) Recursul în casațiune sem-

nat de două persoane, avînd interese distincte cu o singură taxă, este neadmisibil, trebuind ca una din părți să plătească taxa recursului întreită. Cas. II 129/87 Bul. pag. 931

c) Regula stabilită de legea timbrului, dupe care actul judecătoresc, nefăcut încă de la început cu taxa legală, nu este nul, ci supus la plata unei taxe sau diferențe de taxă întreită, este o regulă generală și absolut aplicabilă la toate actele, fie ele făcute, cu plata de taxă, fie cu act de paupertate. Cas. I 275,88. Bul. pag. 912.

d) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă când, în ziua judecăței, recurentul nu plătesce amenda prevădută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 247/89. Bul. pag. 628.

e) Este neadmisibil un singur recurs contra mai multor ordonanțe de adjudecare date separat. El urmează a fi însoțit de atâtea taxe câte ordonanțe sunt. Cas. II 145/89. Bul. pag. 956.

f) Sub imperiul legii timbrului din 1881, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin depus în lăuntru termenului de apel. Cas. I 77/90. Bul. pag. 186.

g) Apelul făcut sub imperiul legii timbrului din 1884 era ne-

cianților, și în general toate regisitrele supuse de prezenta lege la taxă, nu se vor putea viza nici parafa de tribunale, dacă nu vor purta viza pentru timbrul stabilit de lege.

43. Taxele de înregistrare se plătesc tot-d'a-una la casieriile generale în momentul formării actului, sau la termenele fixate de legea de față. ¹⁾

44. Clasificarea actelor, în ceia ce privește taxele de înregistrare la cari trebuie să fie supuse, se face de casierii generali, sau de președintele tribunalului, când actele se prezintă,

mai întâi, la tribunal pentru legalizare sau îndeplinirea unei alte formalități.

Tribunalele nu vor putea libera părților actele ce li s'au prezentat spre legalizare sau pentru îndeplinirea unei alte forme, nici certificate că aceste lucrări s'au operat, până ce mai întâi părțile nu vor produce recepisele casierului general probătoare de plata efectuată a taxei de înregistrare.

Recepisele casierului relative la plata taxei de înregistrare se va opri totdeauna la tribunal, spre a putea servi ca acte justifi-

admisibil dacă nu era însoțit de taxa prevădută de lege. Faptul că apelantul a depus, conform și în timpul legii noi, amenda întreită, nu-l face admisibil, dacă această depunere a avut loc în urma expirării termenului util al apelului, căci prin acesta s'ar da un efect retroactiv noiei legi. Cas. I 211/90. Bul. pag. 645.

h) Insuficiența taxei fixe pe care trebuie făcut recursul poate fi completită, ca și aceea a taxelor speciale, cu amendă de trei ori prevădută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 222/90. Bul. pag. 664.

i) Un apel făcut fără plata de taxă nu este nul dacă partea justifică în urmă plata unei amenzi egale cu de trei ori valoarea acelei taxe. Cas. I 106/93. Bul.

pag. 249.

¹⁾ *a)* Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, eră nu când se face tocmeala oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

b) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau vânzarea a devenit perfectă, atunci, adică când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Întârzierea de a plăti acele taxe peste țisul termen constituie o contravențiune la legea timbrului care-i face pasibili de plata amendelor prevădute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

cative pentru plata taxei.¹⁾

45. Plata taxei pretinsă de către agentul fiscal sau însemnată de către tribunal, în nici un caz, nu se va suspenda, ci se va efectua îndată, rămânând ca ca fiscul să restituie ceea ce va fi perceput mai mult sau fără drept, când judecata va decide alt-fel.

46. Când, după plata taxei de înregistrare, actul nu se va legaliza din cauză că părțile au renunțat a-l mai face, sau că tribunalul a refuzat legalizarea, sau în cazul când o ordonanță de adjudecare s'a casat, atunci tribunalul va ordona restituirea taxei percepute.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 34. — Toate cererile de restituiri de taxe se vor adresa tribunalului civil în

resortul căruia s'a efectuat plata. La cerere se vor alătura orice acte pe cari se întemeiază. Tribunalul va statua în camera de consiliu, printr'un jurnal motivat, dacă cererea este sau nu admisibilă, față cu dispozițiunile legii în materie de restituiri. Tribunalul judecă în ultima instanță până la o mie cincisute de lei.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Partea nemulțumită pe dispozițiunile tribunalului va putea face apel în termen de o lună.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Termenul de apel va curge de la notificarea jurnalului.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Procedura va gratuită.²⁾

47. Taxele de înregis-

¹⁾ a) Sunt pasibili de plata amendei prevădută de legea timbrului, în caz când un act nu a fost făcut pe timbru legal, numai părțile interesate, și prin părți interesate legiuitorul nu are în vedere pe toți aceia care figurează cu iscăliturile lor în josul actului, ci numai pe aceia în privința cărora actul constată o relațiune de drept. Cas. I 186/95. Bul. pag. 514.

²⁾ a) Nu se poate cere restituirea taxelor plătite de cât în casurile anume prevădute de legea

timbrului. Cas. I 127/87. Bul. pag. 303.

b) Mutațiunile de proprietăți, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, era nu când se face tocmeala oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

c) Restituirea unei taxe de înregistrare nu se poate încuviința de tribunal pe cale sumară arătată în art. 46 din legea timbrului de cât numai pentru cele trei cazuri anume prevădute de lege.

trare se vor calcula în modul următor:

a) Pentru vânzările silite sau voluntare, făcute

În orice alt caz, partea nu poate obține restituirea taxei de cât pe cale de proces regulat îndreptat contra Statului. Cas. I 32/89. Bul. pag. 47.

d) Competința excepțională a tribunalului a statua prin o încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților, asupra cererilor de restituirea de taxă, se aplică numai la cele trei cazuri limitativ prescrise de art. 46 din legea timbrului. Pentru orice altă restituire, partea interesată trebuie să facă proces pe cale principală. Cas. I 219/89 Bul. pag. 604.

e) Taxele de înregistrare legal percepute nu se restituiesc de cât în cele trei cazuri anume arătate de art. 46 din legea timbrului. Prin urmare, când un contract de întreprindere încheiat pe mai mulți ani s'a resiliat de comun acord, cererea de restituirea taxei este neadmisibilă. Cas. I 99/90. Bul. pag. 277.

f) Cererea de restituirea unei taxe de recurs, depusă într-o materie în care legea nu prevede vre-o taxă, nu se poate face direct la curtea de casațiune, ci numai la tribunalul civil în resortul căruia s'a făcut plata. Cas. 155/90. Bul. pag. 453.

g) Tribunalele sunt în drept a dispune ori când restituirea unei taxe ilegale percepută, de orice dispozițiunile art. 10 și 46 nu se pot aplica de cât atunci când e vorba de o taxă legalmente percepută. Cas. I 279/90. Bul. pag. 824.

h) Are loc restituirea taxelor

prin licitație, de orice fel de bunuri sau drepturi, după prețul eșit la ultima licitație;

de înregistrare numai în casurile prevăzute de art. 46 din legea timbrului, când, adică, actele și convențiunile ce părțile au proiectat de a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, iar nu și când actul se anulează în urmă pentru veri-un motiv ore-care. Cas. I 5/91. Bul. pag. 7; Cas. I 318/91. Bul. pag. 921; Cas. I 456/91. Bul. pag. 1243; Cas. I 207/96. Bul. pag. 813; 174/94. Bul. pag. 515.

i) Taxele de înregistrare legal percepute nu se restituiesc de cât în cele trei cazuri anume arătate de art. 46 din legea timbrului.

Prin urmare, este casibilă hotărârea tribunalului care, în mod sumar, ordonă restituirea unei taxe, sub cuvânt că împrumutul cu ipotecă, pentru care s'a plătit acea taxă, nu s'a realizat, căci o asemenea restituire nu se poate pronunța de cât pe calea unei judecăți contradictorii. Cas. I 138/61. Bul. pag. 318.

j) Violăză legea timbrului instanța de fond care admite o cerere de restituire a taxei, fără a cerceta mai întâiu dacă ea este făcută în termen. Cas. I 50/92. Bul. pag. 114.

k) Cererile de restituirea taxelor de timbru și înregistrare nu pot fi judecate de tribunale de cât după citarea prealabilă a părților. Cas. I 175/92. Bul. pag. 454; Cas. I 416/92. Bul. pag. 1107; Cas. I 95/92. Bul. pag. 206; Cas. I 283/92 Bul. pag. 765; Cas. I 53/92 Bul. pag. 99; Cas. I 191/93 Bul. pag. 543, Cas. I 124/93 Bul.

b) Pentru vânzările de bună voe constatate prin act, de ori-ce fel de bunuri sau drepturi, după prețul cuprins în actul de vânzare; iar în lipsă de act, după valoarea declarată de părți;

c) Pentru donațiunile între vii de bunuri mobiliare sau imobiliare, după valoarea sau estimatiunea ce

părțile sunt datore a declara prin act;

d) Pentru transmiterea de uzufruct, după evaluarea ce se va face venitului multiplicat cu 10;

e) Pentru schimbul bunurilor imobiliare, după valoarea cea mai mare a unuia din ele;

f) Pentru transmisiunea succesiunilor, după valo-

pag. 309; Cas I 316/95 Bul. p. 891.

l) Părțile sunt în drept a cere restituirea taxelor de înregistrare percepute, atunci când convențiunile și actele ce dăsele au proiectat a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, precum este un contract de împrumut ipotecar de la creditul funciar, care nu s'a realizat. Cas. I 75/92. Bul. pag. 187.

m) Cesiunea averii imobiliare ce soțul face soției sale drept plata dotei, în urma intervenirii unei hotărâri de divorț, constituie o adevărată transmitere de proprietate supusă la taxa de înregistrare prevădută de art. 33 din legea timbrului. Cas. I 116/93 Bul. pag. 301.

n) Moștenitorul său legatarul care a plătit taxa pentru moștenirea sa legatul său fără să i se deducă pasivul, are drept la restituire. Cas. I 148/93. Bul. pag. 347.

o) Nu sunt supuse la plata taxei de timbru cererile făcute înaintea instanțelor judecătorești pentru restituirea taxelor de înregistrare. Cas. II 37/94. Bul.

pag. 188.

p) Taxele de timbru nu se pot cere de cât pentru actele perfecte, de unde urmează că dacă o vânzare e numai în stare de proiect ea nu poate fi impusă la plata taxelor prevădute de legea timbrului. Cas. I 409/94. Bul. pag. 1223.

q) Sentințele date în lipsă de tribunale, în materie de restituirea taxelor de timbru, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 289/95. Bul. pag. 867.

r) O dată ce o vânzare a fost perfectă, părțile sunt obligate a plăti taxa de înregistrare, prevădută de legea timbrului și dacă ele renunță în urmă la un asemenea contract, sau nu mai voesc, din ori-ce împrejurări, ca el să și mai aibă urmare, acesta nu le dispensază de a plăti disa taxă, nici nu le îndrituesce de a cere restituirea ei, în cas când o plătesc, căci scopul legii timbrului este de a se plăti taxa de înregistrare, când e vorba de vânzarea unui imobil, îndată ce există un contract perfect. Cas. I 331/95. Bul. pag. 908; Cas. I 414/95 Bul. pag. 1184.

rea declarată de moștenitori;

g) (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886). *Art. 36.*—Pentru transmisiunile de nudă proprietate, însă numai atunci când titularul va exercita vre-un drept real său va face act de posesiune, după evaluarea ce se va face venitului imobilului transmis, înmulțindu-se cu dece;

h) (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 36.*—Pentru constituirile de rente, după suma ce va rezulta din înmulțirea rentei anuale cu dece;

i) (Ad. L. 21 Mart. 1886).

¹⁾ a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, érá nu când se face tocméla orală. Cas. I 282/84. Bul. pag. 920.

b) Vîndarea care are de obiect un bun mobiliar sau imobiliar este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vîndérei, oricari ar fi prestațiunea care formează prețul vîndérei, pentru care tribunalul are dreptul a face o estimățiune osebită. Cas. I 82/88. Bul. pag. 233.

c) Când donatorul 'și a rezervat usufructul asupra lucrului dăruit, revenirea acestui usufruct la mórtea sa în patrimoniul donatorului nu este o transmitere, ci numai o stingere de usufruct. Prin urmare, donatorul ed póte fi supus la nici o taxă un înregistrare, pe cât timp legea timbrului prin art. 47, al. 3, nu

Art. 36.—Pentru contractele de exploatare de cariere, puturi de pécură și petroleu, la suma ce va rezulta din înmulțirea venitului anual cu 20.

Când venitul stipulat anual va diferi de la un an la altul, se va face mijlocia între toți anii, și acesta se va înmulți cu 20 ¹⁾.

48. Fie-care moștenitor său legatar va plăti taxa înregistrării numai în raport cu partea sa de moștenire sau de legat, după ce se vor deduce toate datoritiile succesiunii. ²⁾

49. Administrațiunea

supune la această taxă de cât transmițerile de usufruct. Cas. I 207/93. Bul. pag. 559.

d) Dupe art. 47 alin f, din legea timbrului, taxele de înregistrare pentru transmiterea succesiunilor urmăză a se calcula dupe valórea declarată de moștenitori, iar dupe art. 49 din aceeași lege, administrațiunea timbrului póte contesta suma evaluărilor făcute de părți. De aci urmăză, că evaluările imobilelor unei succesiuni nu se face înmulțindu-se venitul cu 10 sau 20 la sută—calcul ce are loc numai în cas când legatarul a moștenit numai usufructul său numai nuda proprietate,—ci după cea declarată de părți, său, în cas de contestațiune din partea Statului, prin o expertiză ordonată de judecată. Cas. I 16/96. Bul. pag. 15.

²⁾ a) Moștenitorul său legatar

timbrului, prin funcționarii delegați de dânsa, va putea contesta suma evaluărilor făcute de părți, conform prevederilor din cele două articole precedente. Contestațiunea se va judeca de urgență de tribunal în prima și ultima instanță. Procedura în această materie este gratuită. ¹⁾

50. Pentru toate muta-

rul care a plătit taxa pentru moștenirea sa legatul său fără să i deducă pasivul, are drept la restituire. Cas. I 148/93. Bul. pag. 347.

¹⁾ a) Pentru plata unei taxe de înregistrare asupra succesiunilor, de și este adevărat că, dupe art. 49 din legea timbrului, evaluările se fac de părți și că agenților administrațiunei timbrului rămâne numai dreptul de contestațiune, atunci însă când evaluarea s'a făcut de casieria generală și partea, ridicând contestațiune contra ei, nu s'a pus pe acest teren de apărare înaintea tribunalului, și a cerut însăși o nouă evaluare, în acest cas nu mai poate invoca un mijloc de casare în această privință, de ore ce a renunțat la dreptul ce l'ar fi putut avea. Cas. I 291/95. Bul. pag. 868.

b) Dupe art. 47 alin. f, din legea timbrului, taxele de înregistrare pentru transmiterea succesiunilor urmăzătoare se calculează dupe valoarea declarată de moștenitori, iar după art. 49 din aceeași lege, administrațiunea timbrului poate

țiunile de bunuri mobiliare sau imobiliare, vândările prevădute la alin. 5 de sub art. 33 precum și arendările de păduri făcute prin acte sub semnătură privată, părțile sunt datoro a plăti taxele de înregistrare în termen de o lună cel mult de la formarea actului, sub pedepsa prevădută de art. 68. ²⁾

51. Moștenitorii saū le-

contesta suma evaluărilor făcute de părți. De aci urmăzătoare, că evaluarea imobilelor unei succesiuni nu se face înmulțindu-se venitul cu 10 saū 20 la sută—calculul ce are loc numai în cazul când legatarul a moștenit numai usufructul saū numai nuda proprietate,—ci dupe aceea declarată de părți, saū, în cas de contestațiune din partea Statului, prin o expertisă ordonată de judecată. Cas. I 16/96. Bul. pag. 15.

c) Asemănat art. 49 din legea timbrului, contestațiunile îndreptate de administrațiunea timbrului la evaluările făcute de părți averei successorale, se judecă de urgență de tribunal în prima și ultima instanță, chiar când moștenirea nu trece peste 5,000 lei, cas în care moștenirea este de competența judecătorilor de pace. Cas. I 275/96. Bul. pag. 1195.

²⁾ a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, éra nu când se face tocmeala oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

b) Arendași și cumpărători de

gatarii vor putea plăti taxa saŭ după deschiderea testamentului, saŭ la punerea lor în posesiunea succesiunii de către tribunal, conform art. 653 din codul civil. În tot cazul însă, punerea în posesiune nu se va putea efectua de cât după plata taxei cuvenite.

Moștenitorii legitimi, legatarii universalii și legatarii cu titlu universal, sunt ținuți, pe lângă taxele aferente părților, să facă și plata taxelor datorate de legatarii particulari. Toți acei ce au făcut asemeni plăți, sunt în drept a le reține din legatură. ¹⁾

52. Plata taxei efectuată de succesorii saŭ legatarii se va constata prin mențiunea făcută de tribunal în actul prin care

pădurii prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea saŭ vânzarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Întârzierea de a plăti acele taxe peste ălsul termen constituie o contravențiune la legea timbrului, care 'i face pasibili de plata amendelor prevădute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

¹⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep a-

se declară punerea în posesiune.

53. (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886).—Moștenitorii saŭ legatarii sunt datorii să se presinte în termen de șese luni, calculat de la încetarea din viață a defunctului, saŭ din epoca în care au cunoscut că succesiunea s'a deschis, dacă acesta a murit în România, și de opt luni dacă a murit în străinătate, înaintea tribunalului succesorial, și să declare averea rămasă, valoarea ei și partea ce li se cuvine, după care, indicându-se taxa ce au a plăti, să efectueze plata.

Tribunalul, după cerearea ce i se va face, poate acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare, care nu va

supra actelor cari au luat naștere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se poate percepe taxele prevădute în legea timbrului dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

b) Taxele de înregistrare datorite de moștenitorii saŭ legatarii cată a fi răspunse numai dupe deschiderea testamentului saŭ la punerea reală în posesiunea averii. Cas. I 134/95. Bul. pag. 282.

trece peste un an de la punerea în posesiunea bunurilor, în care cas se va lua măsuri de asigurarea drepturilor fiseului.

Amenda prevădută de art. 68 din lege nu se va putea cere de cât de la tuturul care a neglijat de a face plata în termenul legal. ¹⁾

54. Nici a-estă declarațiune, nici plata taxei de înregistrare, înainte de punerea reală în posesiune, nu prejudecă dreptul moștenitorilor său legatarilor de a accepta său renunța la succesiune în condițiunile și termenele prescise de codul civil.

În cas de renunțare, fiseul va înapoia taxa ce a primit. ²⁾

55. Când un moștenitor

¹⁾ a) Legea timbrului neavând puterea retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep numai asupra actelor cari au luat nascere de la pronunțarea ei.

Astfel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii nu se pot percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. 362/90. Bul. pag. 1141.

²⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep nu-

său legatar nu va face declarațiunea prescisa de art. 53 și va poseda moștenirea său legatul cuvenit lui fără a plăti taxa legală, Ministerul Financelor său agenții săi, aflând faptul, va urmări, prin casierul respectiv, plata taxei cuvenite și a amendei prevădute de art. 68, rămânând însă părții nemulțumite dreptul de a face contestațiune la tribunal, după ce însă va achita plata taxei cerute.

CAPITOLUL VIII

Despre contravențiuni și Penalități

§ 1.— *Constatarea contravențiunilor*

56. Constatarea contravențiunilor la această lege

mai asupra actelor cari au luat nascere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se pot percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înaintea de promulgarea legii. Cas. I 362/90, Bul. pag. 1141.

b) Taxele de înregistrare datorite de moștenitori sau legatari cată a fi răspunse numai dupe deschiderea testamentului său la punerea reală în posesiunea averei. Cas I 134/95. Bul. pag. 282.

se va face, prin încheiere de proces-verbal, de către inspectorii financiară și casierii generali, șefii percepțori ai bioururilor vamale și de controlori, precum și de oricare alți funcționari publici ai Statului, județului sau comunei, însărcinați de Ministerul Finanelor.

Copii după procesele verbale, aprobate de Minister, se vor notifica contravenientului în persoană sau la domiciliul său, prin mijlocul administrației. ¹⁾

57. Dacă contravenientul n'a reclamat la justiție în termen de zece zile de la data notificării procesului-verbal aprobat de Minister, procesul-verbal rămâne esecutoriu.

Dacă a reclamat în acest interval, justiția se va pronunța în termenul cel mai

scurt și de urgență.

Reclamantul este ținut a face, prin petițiunea de recurs, alegere de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, în resortul căreia s'a constatat contravențiunea.

Oricare reclamație în justiție, în care nu s'a făcut alegere de domiciliu, și care nu va fi însoțită de recepisa Casei de Depunerii prin care să se constate că s'a consemnat amenda și tacsele, va fi nulă de drept.

Reclamația se va face la tribunalul de prima instanță, care va judeca în prima și ultima instanță.

Reclamațiunile făcute de judecătorii de tribunale se vor judeca de Curtea de Apel, iar cele făcute de către judecătorii unei curți de apel, se vor ju-

¹⁾ a) Procesul-verbal de constatarea unei contravențiuni la legea timbrului este valabil aprobat de un șef de birou al ministerului de finance, întru cât legea nu prescrie că asemenea aprobări trebuie să fie date numai de ministru și partea nu probază că funcționarul care a subscris aprobarea n'avea autorizațiunea a face acesta.

Condițiunile de arendare a moșiiilor Statului obligând pe aren-

dași să plătescă taxele cuvenite înainte de intrarea lor în exploatare, aceștia sunt pasibili de amenda prevădută de legea timbrului când n'au răspuns acele taxe sub cuvânt că nu li s'au dat contractele de stat, dar au intrat în exploatare. Cas. I 321/90. Bul. pag. 1011.

b) Controlorii fiscali au competența d'a constata contravențiunile la legea timbrului. Cas. I 63/91. Bul. pag. 151.

deca de Curtea de Casație.¹⁾

1) a) Prin alegerea de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, conform art. 57 din legea timbrului, nu se înțelege simpla denumire a orașului în care e tribunalul, ci o desemnare clară și precisă a locuinței din acel oraș la care urmează să se facă aceea alegere.—Așa dar e nulă pretențiunea aceluia care face o asemenea alegere de domiciliu. Cas. I 383/91. Bul. pag. 1072.

b) În materie de contravențiune la legea timbrului, ori-ce reclamațiune în justiție este nulă de drept, dacă contravenientul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului în resortul căruia s'a constatat contravențiunea. Cas. I 83/91. Bul. pag. 186.

c) În materie de contravențiune la legea timbrului, opozițiunea nu este admisibilă. Cas. I. 100/91. Bul. pag. 212.

d) Recursul în casațiune asupra cererilor de restituirea taxelor de timbru se face în termen de 3 luni de la comunicarea hotărârii. Cas. I 75/92. Bul. pag. 187.

e) Prescripțiunile art. 57 din legea timbrului, ca apelantul să 'și aleagă domiciliul în orașul de reședință al tribunalului, sunt pe deplin îndeplinite prin alegerea ce 'și face a domiciliului său personal mandatarului său, mai cu seamă atunci când mandantele l' autoriză ca să facă, între cele-alte, și această alegere de domiciliu. Așa dar tribunalul care anulează petițiunea de apel pe motiv că procuratorul nu a făcut și alegerea domiciliului mandantului, deraogă la dispozițiunile citatului art. 57 și pro-

57. bis (Ad. L. 21 Mart. 1886). Art. 38.—Termenul

nunță o hotărâre casabilă Cas I 147/92. Bul. pag. 350.

f) Cel care atacă un act de constatarea unei contravențiuni la legea timbrului trebuie ca în reclamațiunea adresată tribunalului să arate în mod clar și precis, orașul unde domiciliază, precum și locuința, adică strada și numărul casei. Ast-fel, este nulă petițiunea de apel contra procesului-verbal dresat de agenții fiscali, dacă se indică numai orașul unde domiciliază apelantul, fără a se preciza și locuința din acel oraș. Cas. I 153/94. Bul. pag. 493.

g) Modul cum, în materie de contravenție la legea timbrului, reclamantele trebuie să 'și facă prin petițiunea de apel alegerea de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului în resortul căruia s'a constatat contravențiunea, asemănat art. 57, alin. II din disa lege, este lăsat la aprecierea suverană a judecătorului de fond, fără ca decisiunea sa să cadă sub censura curții de casațiune. Ast-fel judecătorul fondului a putut decide suveran cum că alegerea unui asemenea domiciliu în orașul respectiv, fără a se arăta strada și numărul casei, este suficientă. Cas. I 461/95. Bul. pag. 1343.

h) Tribunalul competente a judeca reclamațiunile ce se ridică contra proceselor verbale de constatarea contravențiunilor la legea timbrului, este acela în resortul căruia s'a constatat contravențiunea. Cas. I 508/95. Bul. pag. 1423.

i) În materie de contravențiune la legea timbrului, consemnarea

de recurs este de o lună de la data sentinței tribunalului. 1)

58. Ministerul Financelor este autorizat a accorda, denunțătorilor și agenților cari au constatat contravențiunea, o primă egală cu a treia parte din suma amendei la care contravenientul este condamnat.

Denunțătorii și agenții pot interveni în procesele dintre fisc și contravenienți.

59. Procedura în ca-

amendei și a taxelor la care contravenientul a fost condamnat, consemnare cerută de art. 57 din disa lege, spre a'î putea fi admisă ori-că reclamațiune în justiție, este valabil făcută și de către un al treilea, iar nu numai de dânsul personal. Așa dar, este casabilă hotărîrea tribunalului care declară nul și neadmisibil apelul făcut de cine-va contra procesului-verbal al casierului general, aprobat de minister, prin care e declarat că a contravenit la legea timbrului pe motiv că sumele la cari a fost condamnat n'au fost depuse de dânsul personal, ci de nisce terți persoane. Cas. I 89/96. Bul. pag. 214; Cas. I 202/96. Bul. pag. 808.

b) Termenul de 10 zile, prevădută de art. 57 din legea timbrului, în care se pot ataca cu apel procesele-verbale încheiate de agenții fiscali în materie de con-

surile prevădute de art. 57 va fi gratuită.

60. Pentru perceperea taxei timbrului fix sau proporțional, taxei de înregistrare și amenzilor, se va aplica legea de urmărire contra acelorora cari vor datora fiscului aceste taxe și amenzi. Statul are privilegiu pentru sumele datorite din timbru, înregistrare și amenzi asupra întregii averi mobiliară sau imobiliară, a debitorului, fără ca în privința imobilelor să fie su-

travențiunii la disa lege, câtă a fi calculat pe zile libere, fără să se socotească adică nici ziua de când s'a început, nici aceea în care se împlinesce. Cas. II 98/96. Bul. pag. 504; Cas. I 162/96. Bul. pag. 676.

1) a) Cererea de recurs în cașiune trebuie să fie însoțită de copia hotărîrei atacate, sau să fie depusă la grefa curții în termenul util al recursului. Este dar neadmisibil recursul făcut fără depunerea acelei hotărîri, sau dacă ea s'a făcut dupe expirarea celui termen. Cas. I 77/93. Bul. pag. 129.

b) Termenul de recurs în cașiune contra hotărîrilor pronunțate asupra cererilor de revizuirea sentințelor date în materie de contravenție la legea timbrului este de o lună, calculat de la data acelor hotărîri. Cas. I 415.95. Bul. pag. 1186.

pus la formalitatea inscripțiunei ¹⁾).

§ 2. *Sanctiuni și penalități*

61. Orî-ce funcționar public, de or-ce categorie, care va da curs unui act netimbrat, sau cu timbru insuficient, sau lipsit de viza de înregistrare, sau pentru care s'ar fi plătit o taxă de înregistrare mai mică de cât cea legiuită, sau care va adeveri, va transcrie sau înscrie un asemenea act, or va face asupra lui or ce fel de lucrare, se va pedepsi, pentru prima oră, dacă va-

lôrea taxei de timbru și înregistrare nu trece peste două sute lei, cu amendă de o sută lei, și în caz de recidivă, cu amendă doioită; iar dacă valôrea taxei ce ar fi trebuit să se plătescă fiscului va fi mai mare de două sute lei, atunci amenda va fi, în toate casurile, cât cifra doioită a acestei valori.

Ministerul finanelor va putea aprecia faptele, să reducă sau să facă remisa integrală a amendilor, în cât privesce pe primari și consilierii comunelor rurale. ²⁾.

¹⁾ a) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din mie în mie, prin urmare, amenda, în cas de contravențiune, trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 106/90. Bul. pag. 289.

²⁾ a) Pedepsa care contravine legii timbrului nu apără, de penalitatea prescrisă de lege, pe funcționarul care a dat curs actului fără timbru. Cas. I 130/88. Bul. pag. 452.

b) Judecătorul chemat cu ocaziunea judecării unei afaceri să interpreteze legea timbrului, nu poate fi supus la amendă ca contraveniint la acea lege, sub cuvânt că i a dat o interpretare greșită. Cas. I 335/90. Bul. pag. 1096

c) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ, sau

comună cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai denușii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'ânteiu; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 439.

d) Art. 61 din legea timbrului aplică funcționarilor contravenienți o amendă specială și separată de aceea aplicată contravenienților principali, adică particularilor cari nu se conformă legii timbrului în privința actelor lor. De unde urmează că regula coprinsă în art. 71 din aceeași lege are în vedere numai pe particularii ce contravin la legea timbrului, independent de amendă la care funcționarul este su-

62. Administrațiunea timbrului, prin agenții delegați cu constatarea contravențiunilor, are dreptul a cere, de la fie-care din cei obligați a ține registre, presintarea acestor registre. 1)

pus când a primit actul fără a observa cerinței legii timbrului. Cas. I 337/95. Bul. pag. 1091.

1) a) Comercianții cari nu presintă registrele la cererea agenților fiscali sunt pedepsiți cu amendă. Această regulă se aplică nu numai comercianților cari țin registre netimbrate, dar și celor cari nu țin de loc sau refuză d'a le presenta. Cas. I 65/87. Bul. pag. 116. Cas. I 314/89. Bul. pag. 847; Cas. I 106/92. Bul. pag. 221.

b) Se considera ca contravenient comerciantul care nu ține registrele cerute de codul comercial timbrate în regulă, sau cari nu le presintă agentului fiscal când i sunt cerute, afară numai dacă tribunalul constată în fapt că intră în categoria celor scutiți de a ține registre. Cas. I 100/90. Bul. pag. 278.

c) Comerciantul care nu ține registrele prevădute de art. 22 și 23 din Codul de comerț, cu excepțiunea prevădută de art. 34 același codice, este pasibil de amendă prevădută de art. 62 din legea timbrului. Cas. I 207/90. Bul. pag. 634; Cas. I 113/91. Bul. pag. 288.

d) Taxa de timbru pentru tractatele dintre Stat, județ sau comună cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dășii sunt răspunzători de plata amen-

In cas de refuz, vor fi supuși, osebit de penalitățile prevădute de codul comercial, la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an.

63. Ori-ce persoană care, în transacțiunile indicate

delor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'antăiu; legea neprescriind nicio pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 439.

e) Un comerciant este supus la amenda prevădută de legea timbrului nu numai când ține registrele netimbrate, dar și atunci când refuză de a le presenta agentului fiscal spre a le controla dacă sunt sau nu timbrate. Cas. I 129/91. Bul. pag. 310; Cas. I 291/91. Bul. pag. 746.

f) Nu constituie un refuz în sensul legii timbrului din partea comerciantului de ași presinta registrele sale agentului fiscal spre control, când tribunalul constată în fapt că dănsul în momentul în care i le-a cerut se găsea încheiând inventariul și era tocmai în operațiunile necesarii pentru constituirea unei noui firme, și acesta nu poate atrage condamnățiunea sa la amenda prevădută de art. 62 din disa lege. Cas. I 186/91. Bul. pag. 564.

g) Persoanele care fac micul comerț de bragă, ca ambulant, nefiind obligate să țină registrele prevădute de legea comercială, nu pot fi condamnate la amenda prevădută de art. 62 din legea timbrului pentru neținerea ace-

în prezenta lege, fie civile, fie comerciale, sau pentru confecționarea actelor cuprinse într'insa nu se va servi cu hârtie purtând timbrul legal încă de la formarea actului, sau se va servi cu un timbru inferior ca acel stabilit de lege, în cas de descoperire, se va pedepsi cu o amendă compusă din cifra înzecită a valorii timbrului legal, sau a diferenței ce ar exista între timbrul usat și valoarea timbrului legal.

Comercianții și în genere toți acei cari vor usa de registre, sau vor libera facturi, compturi sau chitanțe supuse la timbru, fără ca dișele registre,

facturi, compturi sau chitanțe să poarte timbrul cuvenit, se vor pedepsi, oșebit de amenda prevădută la alineatul precedent, cu o amendă specială de 50 lei.

(Ad. L. 30 Mart. 1884).

Art. 1. — Orice persoană care va pune în comerț sau care va întrebuința cărți de joc pentru care nu s'a perceput taxa prevădută la art. 19 de mai sus, este supusă, pe lângă confiscarea cărților, și la o amendă egală cu de dece ori taxele datorite.

(Ad. L. 30 Mart. 1884).

Art. 1. — Amenda în nici un cas nu va fi mai mică de lei 200.¹⁾

64. Se va pedepsi cu

lor registre. Cas. I 172/92. Bul. pag. 449.

h) Asemănat art. 62 din legea timbrului, refusul comercianților de a presinta registrele ce sunt obligate de codul comercial a ține, când li se vor cere de către agenții fiscali, atrage condamnarea lor, oșebit de penalitatea prevădută de codul comercial, și plata unei amende în folosul fiscoiui egală cu taxa patentei pe un an, fără a se distinge între casul când comercianții au acele registre și când nu le au de loc Cas. 22/91. Bul. pag. 29; Cas. I 190/91. Bul. pag. 579. Cas. I 453/95. Bul. pag. 1301. Cas. I

103/95. Bul. pag. 507.

i) Asemănat art. 15, alin. a, și 62 din legea timbrului, sunt considerate ca contravenienți nu numai comercianții cari nu au registrele timbrate în regulă sau cari refușă de a le presinta la cererea agenților fiscali, dar și aceia cari nu posedă toate registrele prevădute de art. 22 și 23 din codul de comerț. Cas. I 481/95. Bul. pag. 1343.

¹⁾ *a)* Scrisoarea netimbrată, constatând plata unei sume și emnând de la o persoană care nu usează de registre, facturi, etc., nu este supusă la plata amendei, ci la valoarea înzecită a timbrului

amenda de lei 500 până la 2000 lei, sau cu închisoare de la trei luni până

la un an, acela care cu bună-voiență se va servi cu un timbru sau cu o

legal. Cas. I 38/88. Bul. pag. 109.

b) Ori-ce persoană care face un contract de locațiune chiar verbală, fără plata taxelor prevădute de legea timbrului, se pedepsește cu o amendă compusă din cifra îndecită a valorii timbrului legal. Cas. I 407/90. Bul. pag. 1273.

c) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comuna cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dășii sunt răspunzători de plata amenzilor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și de cei d'antăiun; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 163/91. Bul. pag. 439.

d) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau de închiriere, fie-chiar verbale, urmăz să fie plătite din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; alt-fel dăsele sunt supuse la amenda prevădută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 949.

e) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din miș în miș; prin urmare, amenda, în cas de contravențiune trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 344/91. Bul. pag. 961.

f) Din combinațiunea art. 15 și 63 din legea timbrului rezultă că sunt contravenienți la această lege numai comercianții care nu vor timbra și vîdă registrele pre-

vădute de art. 22 și următorii din codul comercial, iar pentru cele alte registre ce comercianții țin pentru diferitele lor afaceri dar care nu sunt obligatorii dupe codul comercial, dășii nu sunt datorii ale avea timbrate, afară numai când vor libera din asemenea registre chitanțe și adeverințe de predare, plată sau scădere, sau când s'ar servi cu ele în justiție. Cas. I 246/92. Bul. pag. 593.

g) Interpretarea și clasificarea actelor, din punctul de vedere al timbrului la care trebuia a fi supuse, aparține apreciațiunei suverane a instanțelor de fond, și această apreciațiune scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 83.

h) Ținerea și întrebuintarea de către un comerciant a unui singur registru, vizat de casierul general, și de către tribunal, atât ca registrul jurnal cât și ca registrul inventar, constituie contravențiunea prevădută de art. 63 alin. II din legea timbrului, iar nu aceea prevădută de art. 62 din lege. Într'un atare cas, prezentarea numai a dășului registru nu poate fi privită ca un refuz din partea comerciantului de a înfățișa agenților fiscali și registrul inventar, spre a 'i se putea aplica amenda prevădută de art. 62, ci ca o ținere în mod neregulat și netimbrat a registrului inventar, cas care intră în previsionsile art. 63 alin. II. Cas. I 338/94. Bul. pag. 1033.

i) Când la formarea unui contract, supus la o taxă de timbru ore-care, dar care nu s'a plătit

hârtie timbrată care a mai fost odată întrebuinţată; se va aplica aceeaşi pedepsă vîndătorului unei asemenea hârtii.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 39.—Contravenţiunea prevădută şi pedepsită printr'acest articol se va putea constata atât de agenţii enumeraţi prin art. 56, cât şi de orîce alt ofiţer al poliţiei judecătoreşti. Pedepsa însă se va pronunţa de tribunalele corecţionale, cari vor

judeca conform regulilor procedurii penale în materie de delict.

65. Orîce persoană sau orîce stabiliment civil sau comercial va face, va încasa, va scompta, va negocia sau va pune în circulaţiune orîce efect, precum: zapise, poliţe, bilete la ordine, acţiuni, obligaţiuni, cupone cari nu vor purta timbrul de deces la sută din valoarea acestor acte. 1)

66. Acei cari vor vinde

aş cooperat mai multe persoane, agentul chemat a constata contravenţiunea e dator să pronunţe condamnatiunea în contra tuturor acelor persoane, sub pedepsă de nulitate a procesului-verbal ce încheie dacă această constatare şi condamnatiune este pronunţată numai în persoana unuia din contravenienţi. Cas. I 232/95. Bul. pag. 691.

j) Art. 61 din legea timbrului aplică funcţionarilor contravenienţi o amendă specială şi separată de aceea aplicată contravenienţilor principali, adică particularilor cari nu se conformă legii timbrului în privinţa actelor lor. De unde urmează că regula cuprinsă în art. 71 din aceeaşi lege are în vedere numai pe particularii ce contravin la legea timbrului, independent de amenda la care funcţionarul este supus când a primit actul fără a observa cerinţele legii timbrului. Cas. I 337/95. Bul. pag. 1091.

1) a) Interpretarea şi clasificarea

actelor din punctul de vedere al timbrului la care trebuie a fi supuse, aparţine apreciaţiunii suverane a instanţelor de fond, şi acesta apreciaţiune scapă de controlul curţii de casaţiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 88.

b) Bonurile de casă întrebuinţate de bancheri pentru regularea de compturi între dînsii, nefiind efecte obligatorii sau valori susceptibile de circulaţiune, nu sunt supuse la nici o taxă de timbru. Cas. I 260/94. Bul. pag. 88.

c) Partea care a dat mulţumire pe o hotărîre, nu mai poate să o atace cu recurs în casaţie şi această mulţumire poate fi nu numai expresă dar şi tacită. Astfel, dacă proprietarul unui lucru contra căruia s'a pronunţat resilierea contractului de locaţiune prin o hotărîre judecătorească, dupe cererea locatarului, a închiriat acel lucru altuia în urma pronunţării dîsei hotărîri, acesta constituind o mulţumire din parte-le pe acea hotărîre, dînsul nu

mărcile timbrului mobil sau hârtie cu timbru încrustat fără a poseda vr'o autorizație specială și acei cari s'ar descoperi că vînd timbre pe un preț mai mare de cît valoarea lor nominală, chiar cînd acele persoane vor fi avînd autorizațiune de a vinde timbre, vor fi supuși, pentru prima-ôră, la plata unei amenze de 100 lei și confiscarea timbrelor și hîrtiei timbrate găsite la ei, și în cas de recidivă, la o amendă de 500 lei și confiscarea timbrelor.

67. Acei cari vor încerca sau vor contraface sau vor falsifica timbrele Statului, precum și acei cari vor participa la contrafacere, ori vor introduce în țară timbre falsificate, ori le vor pune în circulațiune, se vor pedepsi cu închisoare corec-

țională de la două pînă la cinci ani.

68. Cei cari nu vor plăti tacsele dreptului de înregistrare în modul și în termenele prescise prin prezenta lege, vor plăti ca amendă taxa îndoită, fără ca amenda să pôtă fi mai mică de 100 lei.

69. Cînd, pentru actele supuse timbrului proporțional sau taxei de înregistrare, vor esista contra înscrisuri cari vor coprinde un preț mai mare de cît cel coprins în actul timbrat sau înregistrat, sau s'ar descoperi fraudă prin alt chip, autorii contra înscrisurilor se vor supune la plata unei amenze de o valoare întreită a taxei ce ar fi trebuit să plătescă pentru suma coprinsă în contra-inscris, fără ca amenda să pôtă fi mai mică de 100 lei. ¹⁾

mai pôte să o atace cu recurs în casatie. Cas. I. 115/96. Bul. pag. 517.

d) Dupe art. 65 din legea timbrului, acei care fac operațiuni de scompt, încasări sau negocieri cu efecte susceptibile de a fi puse în circulațiune, sunt supuși la o amendă de 10 la sută din valoarea acelor efecte, întru cît se constata că nu pörtă timbru legal, fără a distinge dacă au sau nu

timbru suficient. Cas. I 328/96. Bul. pag. 1326.

¹⁾ a) Vinđarea care are de obiect un bun mobil sau imobil este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vinđărei, ori cari ar fi prestațiunea care formeză prețul vinđărei, pentru care tribunalul are dreptul face o estimațiune deosebită. Cas. I 82/88. Bul. pag. 233.

70. Orî-ce plată de amendă nu dispensează pe contravenient de plata taxelor de timbru sau înregistrare, stabilite prin legea de față.

71. În toate casurile de contravențiuni la legea timbrului, nu se va percepe de cât o singură amendă orî-care ar fi numărul contravenienților. Această amendă însă se va putea urmări într'un mod solidar de la fie-care contravenient, rămânând celui urmărit dreptul de recurs în contra codelicuenților săi. ¹⁾

72. Orî-ce agent fiscal, orî-ce funcționar public are datoria de a denunța Ministerului Financelor, casierului general sau agenților însărcinați cu constatarea contravențiunilor, pe acei cari se servesc cu acte netimbrate sau lipsite de viza pentru taxele de înregistrare.

73. Numai inspectorii financiarî au facultatea de a face inspecțiuni și a constata contravențiunile făcute la tribunale și curți.

Aceste inspecțiuni nu se vor face de cât cu în-cunoșciințarea făcută președintelui.

CAPITOLUL IX

Despre prescripțiuni.

74. Contravențiunile în materie de timbru și înregistrare sunt prescrise după trecere de trei ani. Acest termen va curge:

1^o) Pentru actele de subsemnătură privată, din momentul ce au dobândit dată certă în modul prevădut de codul civil, sau de la expirarea termenelor acordate de lege pentru plata taxelor;

2^o) Pentru contractele de vînderi de păduri și de închirieri sau arendări, de la data expirării termenului contractului;

3^o) Când vre-o vîndare de pădure, vre-o arendare sau închiriere s'a făcut numai verbal, prescripțiunea va curge din momentul încetării posesiunii sau folosinței;

4^o) Pentru succesiuni și legături, din momentul pu-

¹⁾ a) Pedepsa celui care contravine legii timbrului nu apără de enalitatea prescrisă de lege, pe

funcționarul care a dat curs actului fără timbru. Cas. I 130/89. Bul pag. 452.

nerii în posesiune de tribunal;

5^o Pentru contravențiunile comise de funcționarii publici și de debitanții de timbre, din momentul comiterii contravențiunii. 1)

75. Orice pretențiuni ale particularilor pentru taxe sau adaose rău percepute de fisc, se prescriu prin trecere de trei ani

din ziua când s'a efectuat perceperea. 2)

CAPITOLUL X.

Dispozițiuni generale

76. După toate actele care se vor viza pentru timbru și după acele supuse la taxele de înregistrare, se va lăsa de părți, în casierie, o prescurtare după condițiunile princi-

1) a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, fără nu când se face tocmeala oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

b) Prescripțiunea cuprinsă în art. 74 din legea timbrului se referă la contravențiunile anume arătate într'ensul, iar nu și la contestațiunile ce se ridică în privința evaluării. Cas. I 299/91. Bul. pag. 936.

c) Constatarea instanței de fond cum că din nisce chitanțe de primire de bani rezultă că între părți a intervenit un contract de vânzare iar nu de arendare, și că, prin urmare au comis o contravenție la legea timbrului prin neplata taxelor cuvenite, constituie o cestiune de fapt lăsată la aprecierea suverană a judecătorului de fond, așa că decisiunea sa în această privință scapă de censura curții de casație. Cas 26/96. Bul. p. 30.

2) a) Taxele în timbru chiar rău percepute de Stat, se prescriu dacă n'a fost făcută cerere în termen de trei ani de la percepere. Cas. I 218/87. Bul. pag. 544.

b) Restituirea unei taxe de înregistrare plătită pentru un împrumut nerealisat, este supusă prescripțiunei de trei ani prevădută de art. 75 din legea timbrului, care este general și se aplică la toate cererile de restituire. Cas. I 130/90. Bul. pag. 413.

c) Violază legea timbrului instanța de fond care admite o cerere de restituire a taxei, fără a cerceta mai întâi dacă ea este făcută în termen. Cas. I 50/92. Bul. pag. 114.

d) Dispozițiunile art. 75 din legea timbrului, relative la prescripțiunea cererilor de restituire de taxe, prin trecerea termenului de trei ani din ziua când s'a efectuat perceperea, se aplică și în privința restituirei taxei de 20 galbeni, ce se depune pentru un recurs, conform legii organice a curții de casație, înainte de promulgarea legii timbrului, astfel că cererile de restituire a unor asemenea taxe sunt prescrise dacă s'au făcut peste trei ani de la 1 Martie 1872, data când s'a pus în aplicare legea timbrului. Cas. I 61/96. Bul. pag. 185.

pale ale actului.

Aceste prescurtări sunt scutite de orî-ce taxe.

77. Orî-ce act făcut în țară streină, care după această lege ar fi supus taxei de timbru sau înregistrare, nu va fi prezentat înaintea autorităților din România, nici se va putea întrebuința în țară, în orî-ce mod, mai înainte de a fi investit cu timbrul legal, sau cu viza casierului general, pentru percepere taxelor la cari este supus prin legea de față.

CAPITOLUL XI

Dispozițiuni transitorii.

78. Acastă lege se va pune în aplicațiune o lună după promulgarea ei.

Tôte legile asupra timbrului și înregistrării, anteriore legii de față, sunt și rămân abrogate.

1) a) Neguțătorul care 'și-a timbrat registrul său conform legii în vigôre când a început să se servescă de dînsul, nu pôte să fie supus la o nouă taxă pentru foile rămase neîntrebuințate la punerea în vigôre a unei noi legi. Cas. I 90/87. Bul. pag. 177.

b) Legea timbrului neavînd putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep

79. Legea presentă nu are putere retroactivă.

Taxele prevădute în ea se vor percepe numai de la actele ce vor lua nascere din ziua aplicării sale. ¹⁾

CAPITOLUL XII.

Dispozițiuni finale

80. Personalul serviciului timbrului și înregistrării se va hotărâ prin legea organică a administrațiunei centrale a finanelor.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 40.—Art. 2 din legea de la 24 Martie 1884 se abrogă.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 41.—Dacă din eróre vre-una din cererile prevădute prin art. 20, §§ 2 și 25; art. 21, §§ 5, 6 și 7 și art. 22, § 1, se va fi făcut, fără a se achita în

numai asupra actelor cari au luat nascere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunei, nu se pot percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90 Bul. pag. 1141.

același timp și taxele speciale așa cum se statuază prin dișele articole, acea cerere nu va fi nulă de drept. La dioa înfățișarei, dacă partea care a făcut'o va voi să se dea curs cererei sale, va trebui să justifice plata unei amen-de egale cu de trei ori taxele datorite.

1) a) Facultatea acordată părței care a făcut cerere în judecată fără să se supună taxelor legale de a plăti o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, când ar voi să se dea curs cererei sale, nu se acordă și acelui care s'a servit cu un act de paupertate recunoscut neadeverat. Cas. I 255/88 Bul. pag. 854.

b) Dacă partea recurentă, în materie de expropiatunî n'a depus în termenul util taxa de timbru a recursului, cererea sa de recurs nu este nulă de drept fiind în drept, conform art. 41 din legea timbrului de la 21 Martie 1886, să depue o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, și în acest cas, judecata pôte să'i acorde un termen scurt pentru a face această depunere. Cas. II 174/92 Bul. pag. 928.

c) Un recurs făcut anteriormente legei timbrului și judecat dupe punerea în aplicațiune a acestei legi este neadmisibil dacă a fost făcut cu act de paupertate și se dovedește că recurentul avea avere în momentul facerei recursului, și recurentul numai este primit a depune conform art. 41 din legea timbrului din 19 Martie 1886, taxa întreită

În cas contrar judecata va pronunța nulitatea cererei și va hotărâ asupra cheltuelilor de judecată.

(Ad. I. 21 Mart. 1886).
Art. 42. — Orice dispozițiunî anteriorre, contrarii legii de față, sunt și rămân abrogate. 1)

pentru a se da curs recursului său, de oare ce legea organică a curței de casațiune, sub imperiul căreia s'a făcut recursul, nu prevede o asemenea dispozițiune și partea intimată avea un drept câștigat înainte de punerea în aplicare a legii timbrului de a cere respingerea unui asemenea recurs ca neadmisibil. Cas I 3/94 Bul. pag. 5.

d) Deși este adevărat că după art. 80 din legea timbrului, o chemare în garanție, care nu este făcută pe timbrul legal, nu e nulă de drept și 'i se pote da curs dacă partea justifică că a plătit o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, din această dispozițiune, însă, nu se pôte deduce că dânsa pôte forma un motiv de casare contra hotărîrei de respingerea ei ca nefiind făcută pe timbru legal, în cas când n'a justificat înaintea tribunalului cum că a plătit acea amendă, sau că s'a oferit cel puțin a o plăti, și cu toate acestea tribunalul 'i-a refusat cererea. Cas. I 230/91. Bul. pag. 680.

e) Pentru depunerea amendei întreită, prevădută de art. 41 din legea timbrului de la 19 Martie 1886, judecătorul pôte acorda

părții un termen ca să justifice plata ei Cas. I 33/24 Bul. pag. 1063.

f) Înțelesul art. 41 adițional al legii timbrului din 1886, este că dacă o cerere în judecată, apel etc., a fost făcută din eroare, fără a se fi achitat integral taxele speciale la care sunt supuse, acea cerere sau apel nu sunt nule de drept, ci urmează ca judecătorul să acorde părții un termen în care să depună acea amendă de trei ori taxa întreită. Așa dar, este casabilă hotărîrea judecătorului de fond care declară neadmisibil apelul pentru că partea n'a fost în stare ca imediat în ziua înfățișării, să depună amenda întreită, fără să i acorde termenul ce dăna cerea pen-

tru acesta. Cas. I 91/95 Bul. pag. 162; Cas. I. 167/95 Bul. pag. 328 Cas. I. 212/96 Bul. pag. 820,

g) Asemănat art. 21 alin. 7, din legea timbrului din 1881, combinat cu art. 1 alin. 6 din aceeași lege modificată în 1884, opozițiunile contra decisiunilor curților de apel urmează a fi făcute pe hârtie timbru fix de 10 lei, plus o taxă specială de 35 lei. Iar dacă oponentul nu depune acea taxă sau depune o taxă nesuficientă e dator, conform art. 41 din legea timbrului din 1886, în ziua înfățișării să justifice plata unei amende egală cu de trei ori taxele datorite sub pedepsă de a i se declara neadmisibilă opoziția. Cas. I 16/95 Bul. pag. 326.

LEGE

PENTRU AUTENTIFICAREA ACTELOR

*Prom. și publ. în M. Of. No. 121 din
1 Septembrie 1886.*

CAPITOLUL I

Funcționarii publici competenți.

Art. 1. Autoritățile competente pentru a legaliza actele sub semnătură privată și a autentifica actele pentru cari legea cere forma autentică, sunt:

a) Tribunalele de județ

în mod general și fără restricțiune;

b) Judecătoriale de ocol;

c) Judecătoriale comunale, și

d) Polițaii și comisarii de poliție, numai în mod excepțional și după distincțiunile prescrise la vale.¹⁾

2. Tribunalele de județ sunt competente a lega-

¹⁾ a) Directorii de poliție, ca ajutoari ai polițailor, sunt competenți a legaliza procurile pentru reprezentarea părților înaintea

autorităților administrative și judecătorești. Cas. IL. 171|89 Bul. pag. 1082.

lisa sau investi cu forma autentică orî-ce acte, de orî-ce natură și valoare, și între orî-ce persoane domiciliat sau nu în coprinsul circumscripțiunei lor.

3. Judecătoriile de ocôle nu pot legaliza sau investi cu forma autentică de cît actele următoare, și numai cînd părțile sau una din ele cel puțin 'și are domiciliul sau reședința în coprinsul acelei judecătoriai:

a) Tôte actele a căror legalizare sau autentificare le este deferită prin legea lor organică sau prin o lege specială;

b) Contractele constatînd obligațiuni personale sau convențiuni asupra bunurilor mobiliare pînă la valoarea de lei 3000 inclusiv;

c) Orî-ce alte acte de asemenea natură a căror valoare s'a determinat de părți, sau al căror obiect intră în competența diselor judecătoriai pentru a fi judecate în prima sau ultima instanță;

d) Procurele pentru a reprezenta și sta în justiție, orî-care ar fi valoarea și natura litigiului, cînd partea care dă procura locuesce în cuprinsul acelu ocol;

e) Tocmelile sau contractele încheiate în tîrguri și bîlciuri, independent de orî-ce condițiune de domiciliu sau reședință a părților contractate.¹⁾

4. Judecătoriile comunale sunt asemenea competente a legaliza sau autentifica actele următoare, dacā părțile sau una din ele 'și are domiciliul sau reședința în acea comună:

a) Tôte actele locuitorilor sătenî a căror legalizare le este deferită prin legi speciale;

b) Orî-ce alte acte constatînd obligațiuni personale sau convenții asupra bunurilor mobiliare pînă la valoarea de lei 300 inclusiv;

c) Procurele pentru a se înfățișa și sta în judecată înaintea orî-căror instanțe judecătorești, cînd

¹⁾ a) Judecătoria de ocol sunt competenți d'a autentifica procurile prin care se dă autorizațiune de a face apel; prin ur-

mare este valabil apelul făcut în virtutea unei asemenea procuri. Cas. I. 283/91 Bul. pag. 738.

partea care dă procura 'și are domiciliul său reședința în acea comună;

d) Tocmelile sau contractele încheiate în târguri și bălciuri, dacă valoarea lucrului nu trece peste lei 300, independent de oricare condițiune de domiciliu sau reședință.

5. Se exceptează din competența judecătoriilor comunale și de ocóle testamentele și actele translativ de proprietate imobiliară sau constitutive de drepturi reale asupra imobilelor, cari rămân exclusiv de competența tribunalelor de județ, chiar când valoarea obiectului ar intra în competența acelor judecătoriai.¹⁾

6. Faptul domiciliului sau reședinței într-o comună, sau în coprinsul unei judecătoriai de ocol, se constată prin cunoștința personală a judecătorului sau primarului, care autentifică actul, atestată în procesul verbal de autentificare, sau, în cas de a

nu fi partea cunoscută, prin certificatul primăriei unde partea 'și are acel domiciliu sau reședință.

Acest certificat se va menționa prin numărul și data sa și arătarea autorității de la care emană, în procesul-verbal de legalizare, și se va păstra la dosar.

7. (Mod. ast-fel. L. 1 Ian. 1887). Competința polițailor și comisarilor de a legaliza acte, în orașele unde sunt asemenea autorități polițienești, se menține numai în cât se atinge de următoarele acte:

a) Procurele de orice natură pentru a reprezenta înaintea autorităților administrative și judecătorești, afară de casurile în cari legea cere o procură autentică.

b) Procurele pentru a primi pensii sau lefuri și chitanțele constatând aceste primiri, precum și biletele pentru vânzări de vite;

c) Compturie și facturile

¹⁾ a) Comite un exces de putere președintele unui tribunal care delegă pe un jude de ocol a da autenticitatea unui testament.

Judecătorul de ocol nefiind competent a instrumenta, rezoluțiunea președintelui e isbită de nulitate. Cas. I 198/91 Bul. pag. 577.

pentru furnitură de orice natură și până la orice sumă;

d) Certificatele medicale.

În aceste cazuri, autoritatea polițienescă, incredințându-se de identitatea părții, certifică din josul actului că semnătura este a persoanei subscrise în act.

CAPITOLUL II

Forma actelor.

§ 1. *Actele autentice proprii dise.*

8. Când părțile vor să investească cu forma autentică un act al lor, pentru care legea cere această formă sub pedepsă de nulitate, ele trebuie să se prezinte în persoană dinaintea funcționarului public competent, în pretoriul tribunalului, judecătoriei de ocol sau a judecătoriei comunale, și să alăture în dublu exemplar actul ce

vor să autentifice, pe lângă o cerere de autentificare subscrise de părți.

Unul din cele două exemplare poate să fie pe hârtie liberă și se va prezenta nesubscris de părți.

Președintele, judecătorul de ocol sau primarul, primind petițiunea, vizază amândouă exemplarele actului pentru neschimbare, pune pe părți să subscrie în prezența sa exemplarul nesubscris și ordonă înregistrarea cererii.

Dacă părțile se prezintă prin procuratori, aceștia trebuie să aibă procură autentică și specială, dacă legea cere asemenea procură pentru acel fel de act.

Procura se va menționa în procesul-verbal de autentificare, prin numărul, data ei și prin arătarea autorității de la care emană, și copie după ea, scosă cu cheltuiala părții

¹⁾ a) Directorii de poliție, ca ajutoari ai polițailor, sunt competenți a legaliza procurele pentru reprezentarea părților înaintea autorităților administrative și judecătorești. Cas. II 171/89. Bul. pag. 1082.

b) Asemănat art. 7, ultimul alineat, din legea de autentificare,

este destul ca, în legalizarea ce autoritatea polițienescă dă actelor deferite competenței sale, să certifice în josul actului că semnătura este a persoanei subscrise în act, fără a fi ținută de a mai face mențiune despre identitatea persoanei. Cas. II 263/95. Bul. pag. 1482.

și certificată conformă cu originalul de chiar funcționarul care dă autenticitatea, se va păstra la dosar; iar originalul procurii se va încredința părții interesate dimpreună cu actul autentificat.¹⁾

9. Părțile pot să își redacteze singure actul ce are a se legaliza sau a se investi cu autenticitatea legală. Când însă ele vor recurge la luminile altei persoane pentru confecționarea actului, acest act va trebui, când se va prezenta la legalizare sau autentificare, să poarte pe lângă semnăturile părților și semnătura persoanei care l'a redactat.²⁾

10. Orî de câte orî este

a se autentifica un act, funcționarul care instruimentează și dă autenticitatea, se încredințează de identitatea părților, le citește actul în auzul lor, le întreabă dacă cele cuprinse în act sunt cu consimțământul lor, și dacă unul din cele două exemplare este subscris de dînsesele; pune pe părți să subscrie pe cel de al doilea exemplar în prezența sa; ia act de declarațiunea părților și constată toate acestea într'un proces-verbal pe care l' transcrie din josul actului pe ambele exemplare și l' subscrie atît el cît și grefierul, sau acela care l' ține locul.³⁾

¹⁾ a) Vîdă ce președintele o pune pe cererea de autentificare nu este supusă la formalitățile cerute pentru procesul verbal de autentificare. Cas. I 119/92. Bul. pag. 242.

b) In materie de autentificarea actelor și în special chiar aceea a unui testament, vîdă cerută de art. 8, alin. II din legea de autentificări pôte fi pusă de președintele tribunalului sau judecătorul ce l' ține locul, chiar atunci când dînsul delegă pe un alt judecător să ia consimțământul părții la domiciliu și să îndeplinească aceasta formalitățile autentificării. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

²⁾ In materie de autentificare actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea de autentificări, este cerută numai atunci când partea nu scie carte, iar nu și atunci când dînsa scie carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

³⁾ a) Oficierul instrumentator al unui act autentic pôte fi chemat ca martor, dacă chemarea lui nu este cerută spre a depune peste sau contra conținutului actului. Cas. I 119/95 Bul. pag. 242.

b) In materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, consta-

11. Îndeplinirea formalităților pentru autentificarea actelor la tribunalele de județ se va putea face și de un singur judecător; el va trebui însă neapărat să fie asistat de grefier, care va contrasemna procesul-verbal de autentificare, atât pe minută (concept), cât și pe ambele exemplare ale actului.

La tribunalele cari au o secțiune specială de notariat, autentificările nu se pot face de cât la aceea secțiune.

La judecătoriile de ocóle, autentificarea se face de judecător sau de ajutorul său, asistat de scriitorul care ține loc de grefier; iar la judecătoriile comunale, de primar asistat de notar.

Contrasemnarea scriitorului sau a notarului în act este cerută, ca și aceia a grefierului, sub pedepsă de nulitate.

Dacă în vre-o comună

rurală se întâmplă ca primarul să nu scie carte, atunci legalizarea actului nu se poate face la primărie. Părțile se vor adresa în asemenea cas la judecătoria de ocol respectivă.¹⁾

12. Formalitățile autentificării fiind îndeplinite, unul din cele două exemplare ale actului, și anume cel pe hârtie timbrată, se remite părților cari, subscriu pe petițiune de primirea lui; iar cel-alt exemplar se păstrează la dosarul tribunalului și se trece în substanță într'un repertoriu alfabetic, spre a se putea găsi dosarul cu înlesnire la tribună.

Părțile interesate pot obține copii legalizate după acest act, cu cheltuiala lor.

Certificarea conformității copieii cu originalul păstrat la dosar se face de judecător sau primar d'impreună cu grefierul sau acela ce îi ține locul.

13. (Mod. astfel L. 1 Ian.

tarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea autentificării, este cerută numai atunci când partea nu scie carte, iar nu și atunci când dânsa scie carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

¹⁾ a) Este nulă autentificarea

actelor ce se fac de primari în comunele rurale, unde primarii știu carte, când se adevărează numai de dênșii, fără să se contrasemneze și de notari. Cas. II. 378/88. Bul. pag. 772.

1887). Identitatea, fie a părților sau procuratorilor lor fie a martorilor, se constată prin unul din următoarele mijloce:

a) Prin cunoscința personală a funcționarului public chemat a adevări, și care o declară în act.

b) Prin declarația a două martori cunoscuți acelui funcționar;

c) Printr'un certificat de identitate liberat de autoritatea comunală sau polițienescă în resortul căreia partea și are domiciliul sau reședința de fapt;

d) Prin carta de alegător coroborată cu chitanțele de contribuțiuni pe anul curent;

e) Prin pașport sau orice alt act ținând loc de pașport, când este vorba de streini.

Acelaș mod de probațiune se poate întrebuița și de Români aflători în străinătate, înaintea consulatelor sau legațiunilor noastre în acea țară.

f) În fine, pentru persoanele fără știință de carte, identitatea se mai poate constata printr'o adresă a autorității comunale sau polițienesci a do-

miciului său a reședinței părții, către judecătoria chemată a adevări, și în care se va arăta trebuința pentru care acea parte vine înaintea acelei judecătorii.

Acastă adresă, care va ține loc de bilet de identitate, se va da chiar la mâna părții și se va popri la dosarul adevăririi.

La cas când judecătorul ar avea îndoială asupra sincerității actului din care rezultă identitatea, sau asupra persoanei că ar fi cea arătată în act, el se poate încredința de adevăr prin orice alt mod legal de probațiune.

14. (Ad. L. 1 Ian. 1887). Certificatul de identitate sau actul care îl ține locul vor arăta cu precisiune;

a) Numele, pronumele și profesiunea părții la mâna căreia s'a dat;

b) Locul unde locuiește, adică satul sau cătunul, dacă este vorba de o comună rurală, suburbia, strada și numărul casei, dacă este vorba de comună urbană;

c) Orice alte semne caracteristice ale părții, dacă are;

d) Numele autorității

care a liberat acel act, data eliberării și numărul lui de ordine:

e) Subscrierea funcționarului public care l'a eliberat și sigiliul acelei autorități:

f) Semnătura părții dacă ea scie să subscrie, sau atestarea dacă nu scie să subscrie, dacă ea nu scie.

Procesul verbal de adevărate trebuie să menționeze actul pe temeiul căruia s'a constatat identitatea și să arată autoritatea de la care emană, data lui și numărul de ordine ce poartă.

15. (Ad. L. 1 Ian. 1887). Funcționarul public care ar libera un act de identitate fals sau acela care s'ar servi cu asemenea certificate sau cu un certificat care nu este al său, se va pedepsi conform art. 135 din codul penal.

1) a) De și procesul-verbal de autentificare a unui act trebuie să conțină declarațiunea scriitorului actului că el a redactat acel act dupe cererea părților, însă cum art. 18 din legea autentificării actelor, care prevede că sunt formalitățile a căror neîndeplinire atrag nulitatea actului, nu prevede între aceste formalități și pe aceea ca să treacă în procesul-verbal de autentificare

16. Autentificarea actelor celor ce nu știu carte și care sunt subscrise prin punere de deget sau prin aplicarea unui sigiliu (pecete) se fac întocmai după regulile prescrise mai sus, cu deosebire numai că actul trebuie să fie subscris de acela care a servit de scriitor, și pe lângă părți să compare și el înaintea judecătoriei.

Procesul-verbal de autentificare trebuie în acest caz să constate, alături de declarațiunea părților că nu știu sau nu pot subscrie, cât și pe aceia a scriitorului, că el a redactat acel act după cererea părților.

Scriitorul actului poate servi în acest caz și drept martor pentru dovedirea identității. ¹⁾

17. Scriitorul său martorii care se vor dovedi că au făcut o declarație falsă

că scriitorul actului a declarat că el a scris actul dupe cererea părților, netrecerea acestei formalități în procesul-verbal nu atrage nulitatea actului autentificat. Cas. I 343/92. Bul. pag. 959.

b) În materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea autentificării este cerută numai a

se vor pedepsi ca martori mincinoși, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiciul altor daune interese către părți și chiar altor pedepse mai grave, în cas când faptul lor ar însuși și elementele delictului de fals în acte publice.

18. Constatarea identității părților, a martorilor și a scriitorului actului, a presintărei lor înaintea funcționarului care a dat autenticitatea, a citirei actului în audul tuturor și a declarației părților că actul este făcut cu consimțământul lor și subscris de dânsule. sau că ele nu știu subscrie, în cas când actul se află subscris prin punere de deget sau sigiliu, toate acestea sunt cerute

sub pedepsă de nulitate a actului.

Procesul-verbal de autentificare va constata asemenea, sub pedepsă de nulitate că exemplarul păstrat la dosar s'a subscris de părți în chiar prezența judecătorului său funcționarului public care a instrumentat. 1)

19. În cas de bătă constatată, care ar împiedica pe vre-una din părți a veni înaintea autorității publice competente, judecătorul poate fi delegat și este ținut să instrumenteze la domiciliu, dacă acea parte se găsește chiar în orașul său comuna de reședință a tribunalului său judecătorei. Dacă nu se află în acest oraș sau comună, se

tunci când partea nu știe carte, iar nu și atunci când dânsa știe carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1314.

1) a) De și procesul verbal de autentificare a unui act trebuie să conțină declarațiunea scriitorului actului că el a redactat acel act dupe cererea părților, însă, cum art. 18 din legea autentificării actelor, care prevede că sunt formalitățile a căror neîndeplinire atrage nulitatea actului, nu prevede între aceste formalități și pe aceea ca să se treacă în procesul verbal de autentificare, că scriitorul actului a de-

clarat că el a scris actul dupe cererea părților, netrecerea acestei formalități în procesul-verbal nu atrage dupe sine nulitatea actului autentificat. Cas. I 342/92. Bul. pag. 959.

b) În materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea de autentificări, este cerută numai atunci când partea nu știe carte, iar nu și atunci când dânsa știe carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

va putea delega judecătorul de ocol respectiv.

În acest caz procesul verbal de autentificare trebuie să constate atât cazul de bătă cât și locuința unde s'a instrumentat.¹⁾

20. Actele autentificate conform dispozițiilor legii de față, sunt esecutorii din momentul esigibilității lor.

Formula esecutorie se va pune pe dănsesele de aceeași autoritate care le a investit cu forma autentică și în același mod ca și pentru hotărârile judecătorești.

Asupra actelor autentificate de vre-o judecătorie comună, formula esecutorie nu se va putea pune de cât de judecătoria de ocol respectivă sau de tribunalul de județ.

21. Omisiunea vre-uneia din aceste formalități substanțiale supune pe func-

ționarul public, din vina căruia s'a anulat actul, la pedeapsa destituției, fără prejudiciul altor despăgubiri către părți, dacă este loc.

22. Actul nul ca act autentic, pentru vre-un viciu sau lipsă de formă, poate valora ca act sub semnătură privată legalizat, sau ca act cu dată certă sau ca început de dovadă scrisă, dacă însușește condițiunile cerute pentru unul sau altul din aceste acte.

23. Instrucțiuni ministeriale vor determina modul conservării actelor autentice în arhivele tribunalelor sau judecătoriilor.²⁾

§ 2.—*Legalisarea actelor sub semnătura privată.*

24. Funcționarii publici competenți sunt datorii dacă părțile o cer, să investescă cu forma auten-

¹⁾ a) Din combinațiunea art. 33 cu art. 19 din legea autentificării și din totă economia acestei legi rezultă că formele autentificării testamentelor se pot îndeplini și de un singur judecător, fie la tribunal, fie la locuința testatorului, în caz de bătă constatată, fără de a mai fi trebuință și de un alt proces-verbal sau

de veri un raport făcut la tribunal, dupe cum prevede art. 862 și 867 din codul civil. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

²⁾ a) Cu drept cuvânt, tribunalul respinge pe un avocat, când constată că procura sa nu este investită cu formalitățile autentificării. Cas. II 130/87. Bul. pag. 933.

tică nu numai actele pentru cari această formă este cerută sub pedepsă de nulitate, dar și ori-ce alte acte pentru validitatea cărora legea nu cere asemenea forme.

În acest caz însă părțile pot cere ca actul să fie adevărit sau legalizat numai într-un cât se atinge de veracitatea semnăturilor.

25. În caz de simplă legalizare a semnăturilor, procesul-verbal trebuie să constate, în același mod ca și pentru actele autentice proprii, următoarele:

1^o Presintarea părților în persoană sau prin procuratori înaintea judecătoriei și identitatea lor;

2^o Declarațiunea lor că actul este subscris cu propria lor semnătură;

3^o Subscrierea în de față funcționarului public a e-

semplărilor păstrate la dosar.

26. Pentru cei-ce nu știu carte sau nu pot subscrie, procesul-verbal de legalizare trebuie să constate în acest caz:

1^o Presintarea părților și a scriitorului actului înaintea judecătoriei sau primăriei și identitatea lor;

2^o Citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul tuturor;

3^o Declarațiunea părților sau uneia din ele că nu știe sau nu poate subscrie;

4^o Declarațiunea părții care nu știe subscrie că actul ce i s'a citit este făcut cu consimțământul său și că voesce să se legalizeze.¹⁾

27. Actele sub semnătură privată, sau subscrise prin punere de deget, ast-

1) a) Potrivit art. 26 din legea autentificării actelor, pentru ca legalizarea actelor făcute de persoanele ce nu știu carte sau nu pot subscrie să fie valabilă, se cere ca în procesul-verbal de legalizare să se constate presintarea părților și a scriitorului actului, înaintea funcționarului competent, identitatea părților, citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul lor, declarațiunea părților că nu pot subscrie și, în fine, de-

clarațiunea că actul ce s'a citit este al lor și că voesc să se legalizeze.

Ast-fel, când în procesul-verbal de legalizarea procurii unei persoane ce nu știe carte, comisarul polițienesc, funcționar competent a legaliza asemenea acte, nu se ved. îndeplinite aceste formalități, acea procură se consideră ca neexistentă. Cas. I 225/95. Bul. pag. 949.

fel legalisate, au aceeași forță probantă ca și actele autentice, pentru tot ce funcționarul public competent constată că i s'a declarat de părți, sau că s'a petrecut înaintea sa.

28. Ceî-ce nu sciū carte și cari subscriu prin punere de deget sau prin aplicarea unui sigiliu nu se pot obliga sub semnătură privată de cât până la concurența de 150 lei.

În acest cas, pentru ca înscrisul să fie valabil, el trebuie să fie subscris de scriitorul lui și să se arate într'ânsul numele, profesiunea și domiciliul a două martori cari au fost față la încheierea convențiunei și facerea înscrisului.

29. Dacă legalizarea actelor celor ce nu sciū carte este vicioasă sau incompletă, existența sau validitatea obligațiunei se poate combate de dânsii pe toate căile de drept.

CAPITOLUL III.

Despre darea datei certe și certificarea copiilor dupe acte și registre.

30. Tribunalele de județ, judecătoriile de ocôle și comunale sunt datore când li se va face asemenea cerere, să dea dată certă actelor sub semnătură privată.

Acésta se face înregistrându-se petițiunea în registrul de intrare și certificându-se în josul actului de judecător sau de primar că acel act s'a prezentat judecătoriei sau primăriei la data cutare și că s'a înregistrat la numărul cutare al registrului din acea di, lună și an. Acésta certificare pe act se va contrasemna de grefier sau notar, după natura autorității de la care emană.

Nu se derógă prin acésta la dispozițiunile art. 1182 și 1188 din cod civil și nici la regulile speciale prescrise în materie de drept comercial.¹⁾

¹⁾ a) Contractele de locațiune făcute pe termen mai lung de trei ani, dar netrecute în registrul de transcripțiuni, conform art. 724 din procedura civilă, nu sunt nule în

ce privește pe cei al treilea pentru întreg termenul locațiunei, ci numai reductibile la trei ani. Cas. I 270/94. Bul pag. 859.

31. Tribunalele de județ vor avea și competența de a libera copii legalizate după actele ce li se vor prezenta de părți, fie sub semnătură privată fie legalizate sau eminate de la vre-o altă autoritate română.

Tribunalul trebuie, în asemenea caz, pe de o parte, să vizeze în acest scop actul după care liberăză copie și, pe de altă, să păstreze la dosarul cauzei o copie identică legalizată, scosă cu cheltuie la părții.¹⁾

32. Tribunalele de comerț și, în orașele unde nu sunt asemenea tribunale, tribunalele civile vor avea căderea a certifica esactitatea copiilor extrase din registrele comerciale, menționându-se în certificare dacă aceste registre sunt sau nu ținute în confor-

mitate cu prescripțiile legii comerciale.

CAPITOLUL IV

Dispozițiuni interpretative/privitoare la forma unor testamente.

33. Dispozițiunile prescrise în art. 859 și următoarele din codul civil, în privința formei testamentelor, nu se ating în nimic prin prezenta lege.

Pentru curmarea însă a îndoielilor ce s'au ivit în practica judecătorească asupra unora din acele formalități, se dispun pentru viitor cele ce urmează :

1^o Delegațiunea pentru a instrumenta la locuința testatorului să poată da prin simpla rezoluțiune a președintelui său a judecătorului care îl ține locul, pusă pe petițiunea prin care s'a cerut delegațiunea ;

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, de cât pentru actele judecătorești eminate de la o curte sau tribunal, nu și pentru acele grațioase făcute afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând sub pedeapsă de nulitate asistența grefierului, nu dis-

pune de cât pentru viitor, Cas. I 227/87. Bul. pag. 557.

b) Președintele tribunalului are drept a refusa, în virtutea art. 31 din legea autentificărilor, legalizarea unor copii prezentate de părți, când acestea nu au produs o altă copie identică care să se păstreze la dosarul cauzei, și când copiile prezentate nu sunt făcute pe timbrul legal. Cas. I 343/94. Bul. pag. 1042.

2^o Judecătorul delegat trebuie să constate în procesul verbal cazul de bătă și să indice cu precizie locuința unde a instrumentat;

3^o Formele autentificării se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie la tribunal. Și într'un cas și într'altul însă, el trebuie să fie asistat de grefier, care va contrasemna în act;

4^o Judecătorul va trebui neapărat să constate identitatea testatorului în pro-

cesul verbal de autentificare.

5^o Regulile prescrise la art. 13 din prezenta lege pentru constatarea identității se vor aplica și la testamente.

Tote cele ce preced se vor observa sub pedepsă de nulitate a procesului verbal de autentificare.¹⁾

Dispozițiune finală.

34. Consulatele și legațiunile române în străinătate vor continua a exercita atribuțiunile ce le sunt date prin legile și regula-

1) a) Formele autentificării unui testament se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie la tribunal. Cas. I 196/91. Bul. pag. 576.

b) Ordinul ce dă președintele și prin care se delegă magistratul însărcinat spre a da autenticitatea unui testament, constituie un act judecătoresc susceptibil de recurs părții interesate, când conține un exces de putere sau e făcut fără competență. Cas. I 198/91. Bul. pag. 577.

c) Delegațiunea unui judecător al tribunalului pentru a lua consimțământul testatorului se poate da prin simpla rezoluțiune a președintelui său a judecătorului ce ține locul și formalitatea autentificării testamentului se poate îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie

la tribunal. Cas. I 347/91. Bul. pag. 961.

d) Din combinațiunea art. 33 și 19 din legea autentificării și din totă economia acestei legi rezultă că formele autentificării testamentelor se pot îndeplini și de un singur judecător, fie la tribunal, fie la locuința testatorului, în cas de bătă constatată, fără a mai fi trebuință și de un alt proces-verbal sau de verif-un raport făcut la tribunal, dupe cum prevede art. 862 și 867 din Codul Civil. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

e) Formele autentificării unui testament se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, când acesta este în imposibilitate de a se prezenta la tribunal, fie la tribunal. Cas. I 92/96. Bul. pag. 216.

mentele astă-dî în ființă în ce privesce autentificarea sau legalizarea actelor ce li s'ar presinta.

Ele vor observa însă pe viitor formele prescrise prin prezenta lege pentru ambele categorii de acte.

LEGE

pentru

LEGALISAREA ACTELOR DE ÎMPRUMUTURI ALE CREDITELOR AGRICOLE

*Prom. și publ. în Monit. Of. No. 121 din
1 Septembrie 1886.*

Art. unic. Legea din 27 Iunie 1886, privitoare la autentificarea și legalizarea actelor, se aplică și la împrumuturile creditelor agricole cu deosebiri următoare:

a) Când actul este redactat pe un formular tipărit, dat de casa creditului, locurile în alb se umplu sau de însuși împrumutatul, dacă scie să scrie, sau de autoritatea chemată a adevări actul,

în cazul când împrumutatul nu scie să scrie.

Mențiune despre acesta se va face în procesul-verbal de legalizare sau autentificare.

b) Infățișarea Creditului înaintea autorității chemate a adevări actul nu este obligatorie. Actul se poate adevări și numai în prezența celui ce voesce să se împrumute, în care cas funcționarul public îndeplinește formele numai

față cu dînsul, luând act de declarațiunile lui, conform legii;

c) In cas cînd primarul comunei unde domiciliază împrumutatul nu seie să scrie și să citescă, adevărarea actului se va face, după cererea părții, sau de judecătoria ocolului în care domiciliază împrumutatul, sau de judecătoria de ocol de reședință a casei creditului agricol;

d) Dispozițiunile legii speciale a caselor de credit agricol, privitoare la întabularea convențiunilor de împrumuturi cu amanet, rămân în vigóre și se

vor observa și pe viitor;

e) Dispozițiunile acestei legi și a legii din 27 Iunie 1886, nu vor deveni obligatorii pentru casele de credit agricol de cît după trei luni de la promulgarea legii din 27 Iunie 1886, pentru autentificarea și legalizarea actelor.

Pînă atunci actele de împrumut vor fi valabile în forma în care s'a usitat a se face și pînă acum.

f) Dispozițiunile prezentei legi vor face parte integrantă din legea organică a caselor de credit agricol.

LEGEA ȘI REGULAMENTUL
PORTĂREILOR

(taxa acțiunilor de procedură)

L E G E
asupra
P O R T Ă R E I L O R

(9 Iulie 1865)

Articolele în vigóre

Art. 87. Se institue pe lângă fie-care curte saŭ trib. de județ agenți judecătorești numiți portărei.

Numărul acestor portărei, pe lângă fie-care curte saŭ trib. se va hotărî după trebuințele fie-căria localității.

Ei se numesc prin decret Domnesc, după recomandarea Ministeriului Justiției.

Unul din portărei fie-

cărui trib. și fie-cărei curți se va numi capul portăreilor aceluși trib. saŭ curte.

88. Portărei se vor numi dintre persoanele cunoscute prin bunele purtări și cu ore-care învățatură, preferându-se acei cari vor fi avut serviciuri în justiție.

93. Portărei atașați pe lângă curți și trib. vor face toate actele câte se impun de legi, agenților judecătorești.

Vor face somațiunile, comandamentele și urmăriirile, vor executa mandatele de arestare, de depunere sau de aducere.

Vor îndeplini protesturile de polițe, de bileteuri la ordine. Vor executa sentințele, decisiunile și alte titluri esecutorii. Ei vor putea fi însărcinați de președinte și cu chemarea părților în judecată, cu semnificarea hotărârilor și cu comunicarea actelor între părți.

94. Portăreii sunt puși sub ordinele și privegherea președintelui de trib. sau curte.

95. Capul portăreilor de curți, ca cap al portăreilor din ocolul curței, are dreptul de control și disciplină asupra lor.

96. Portăreii nu sunt retribuiți, ei vor primi de la părți pentru actele de procedură și de executare ce fac o taxă hotărâtă, care se va fixa prin un regulament special de administrațiune publică

Aceste taxe și cheltueli de judecăți se vor plăti cu privilegiu.

97. Portăreii de tribu-

ocolul județului lor, portăreii de curți vor opera în tot ocolul curței.

Cu toate acestea la cas de trebuință sau când este lipsă de portărei într'un județ, capul portăreilor curței respective poate însărcina pe un portărel de județ ca să opereze și în alte puncturi ale ocolului curței.

98 Portăreii fac actele de procedură ori de executare, sau după misiunea directă ce a primit de la părți, sau după însărcinarea specială ce li se dă de președinte. Ei se vor conforma în lucrarea lor cu regulile prescrise de procedurile speciale.

99. Când un portărel de la curte este însărcinat cu un act de procedură, de urmărire sau de executare în ocolul curței, el va face acesta, sau transportându-se însuși la fața locului, sau însărcinând cu această lucrare pe un portărel al trib. respectiv.

100. Portăreii sunt răspunzători de actele și documentele ce li se vor încredința de părți și pentru care ei vor da chitanță, la înapoierea lor ei vor

lua chitanțe de primire. încredințază.

101. Portăreii vor avea o cameră deosebită unde vor lucra actele lor și vor conserva hârtiile ce li se

102. Un regulament special va regula mai pre larg atribuțiunile și modul împlinirii datoriilor.

REGULAMENT ¹⁾

asupra

ATRIBUȚIUNILOR PORTĂREILOR

*Prom. și Publ. în M. Of. No. 264 din
23 Noembrie 1865.*

Art. 1. Toți portăreii vor avea același caracter, aceleși atribuțiuni și dreptul de a opera fie-care d'o potrivă în lucrările atribuite de legi agenților judecătorești, fără distincțiune de natura și caracterul actelor. (L. Œrg. Jud. art. 93, 97, 98, 99).

2. Portăreii trebuie să aibă vârsta de 25 ani.

3. Portăreii sunt obli-

gați a face jurământul prescris prin art. 107 din legea Organisirii Judecătorești.

4. Portăreii nu vor fi admiși a depune jurământul cerut de articolul de mai sus și a intra în lucrarea funcțiunilor lor, de nu vor produce mai întâi chitanță de depunerea cauțiunei prescrisă de art. 8.

5. Ei pot fi revocați și

¹⁾ Acest Regulament este decretat în baza art. 102 din vechia

lege asupra organizării judecătorești, din 9 Iulie 1865.

destituiri de ministerul justiției după ce va lua avisul președintelui respectiv. (Legea Org. Jud. art. 87, 88).

6. Portăreii nu sunt agenți ai guvernului de categoria celor ce se pot urmări în virtutea unei decisiuni a Consiliului de Stat, după art. 492 din procedura cod. penal.¹⁾

7. Funcțiunile de portărel sunt incompatibile cu profesiunea de avocat și cu oricare altă funcțiune salariată. Ei sunt opriți a exercita oricare comerț și mai cu seamă de a ține cârciume, oteluri sau cafenele chiar nici sub numele soțiilor lor, afară numai de vor fi specialmente autorizați întru aceasta.

8. La intrarea lor în funcțiune, portăreii sunt supuși la un caucionament de una mie galbeni. Greșierii sunt obligați a depune o cauciune de 500 galbeni, și nu vor fi admisi a jura și a intra în funcțiune, de nu vor pro-

duce mai întâiu dovadă de depunerea garanției.

9. Portăreii sunt ținuti, sub pedepsă de destituire, a avea domiciliul lor în orașul de reședință a curții sau a tribunalului pe lângă care eserează funcțiunile lor.

10. Ei vor purta uniforma ce se va determina de ministerul justiției.

11. Pe lângă fiecare tribunal și curtea de apel se va institui un număr de portărei, proporțional cu trebuințele serviciului, acest număr se va defige de ministerul justiției, luându-se mai întâiu avisul curței sau al tribunalului unde urmează a fi așezați. (L. Org. Jud. art. 87).

12. Capul portăreilor de tribunal va eserează asupra portăreilor din ocularul tribunalului, aceleași atribuțiuni date de art. 95 din organizațiunea judecătorească, capului de portărei pe lângă curți.

13. Este interzis portăreilor a se amesteca în

¹⁾ În urma Constituțiunei din 1866, care desființează consiliul de

Stat, acest art. a rămas fără nicio aplicare.

vândări ce sunt de competența impiegatilor vamali și altor agenți ai administrațiunilor publice.

14. În materie criminală sau corecțională, portăreii nu pot funcționa în afară din resortul circumscripțiunei lor fără un mandat expres al judecătorului de instrucțiune sau al procurorului respectiv.

15. Când la executarea ver unei decisiuni sau sentințe ar nasce vr'o împedecare de cele prevădute de lege, portărelul însărcinat cu lucrarea va suspenda esecutarea și va raporta președintelui respectiv.

16. Portăreii vor ține un registru șnuruit și parafat, împărțit în colone, în care se vor înscrie pe fie-care di, după ordinea înregistrărei lor, toate actele ministerului lor; se vor trece în acest registru, data și natura actului, numele, prenumele și domiciliul părților; o colônă va fi rezervată pentru a se însemna costul fie-cărui act. Omisiunea acestor formalități va fi pedepsită cu o amendă de 10 până la 150 lei.

17. La fie-care trei luni portăreii vor fi datorți a presenta acest registru, sub pedepsă de o amendă de 30 lei, președintelui reședinței lor, care'l va controla și viza. Vizatul va coprinde numărul actelor însemnate.

18. Portăreii sunt supuși la răspundere către părți pentru nulitățile actelor și greșalele ce ar comite în esercițiul funcțiunilor lor, din eróre sau neglijență. (L. Org. Jud. art. 100).

19. Contestațiunile reciproce, ce ar nasce între portărei, se vor regula de capul lor, cu recurs către președintele respectiv

Contestațiunile acestora cu justițiabili, rămân a se judeca după dreptul comun.

20. Actele ce sunt chemați a face ca agenți judecătorești se vor îndeplini de către ei însuși, fără a delega alte persoane, sub pedepsă, de la 100-500 lei, de suspendare de la 1-3 luni și daune interese către părți.

21. Data actelor se va înscrie în litere, iar nu în cifre. Aceste acte, pe lingă

numele și pronumele portărelului, vor cuprinde și matricula lui, adică tribunalul său curtea pe lângă care funcționează.

22. Aplicarea pedepșelor de amendă se va face de tribunalul său curtea respectivă.

23. Portăreii nu pot opera pentru sau contra rudelor lor sau afini până la al patrulea grad inclusiv.

24. Președintele de tribunalul său de curte va alege pentru serviciul interior dintre portăreii pe aceia ce-i va crede demni de încredere.

Ei se vor numi portăreii de ședință.

25. Ei vor face pe rând serviciul interior, atât în ședințe cât și la anchete sau alte comisiuni.

26. Portăreii de ședințe se vor afla în localul ședințelor cu o oră înaintea deschiderii audienței: vor lua de la grefă extractul cauzelor ce au a chema; vor priveghia spre a nu se introduce nimenea în camera de chibzuire mai înainte de a se fi anunțat, cu excepțiune de membrii tribunalului său curții; vor menține sub ordinile pre-

ședințelor poliția audiențelor.

27. (Ad. Reg. 27 Mai 1870). *Art. 1.* Decisiunile camerei de punere sub acuzare, actul de acuzare al ministerului public și listele juraților, marturilor, prevădute de art. 237, 284 și 340 din codicele de procedură criminală, vor fi comunicate și semnificate acuzatilor, prin mijlocul portăreilor.

28. (Ad. Reg. 27 Mai 1870). *Art. 2.* Să obligă portăreii a face, fără prealabilă despăgubire, comunicarea acestor acte. Ei vor forma însă un compt de cheltuelile făcute după tarifa legală, care se va supune curții la timp, spre a se face lichidațiunea pentru toate cheltuelile făcute în sentința ce va pronunța.

Urmărirea pentru recuperarea acestor taxe, se va face conform dispozițiilor legale privitoare la cheltuelile făcute în materie criminală.

29. (Ad. Reg. 27 Mai 1870). *Art. 3.* Portăreii cari, de aci înainte, vor intra în exercițiul funcțiunii lor, sunt datorii a depune o ca-

uțiune după distincțiunile următoare:

Una mie galbeni, acei de lângă curți, precum și ai tribunalelor de Ilfov și Iași, sau lei noi 11,750;

Opt sute galbeni, acei de la toate tribunalele de clasa întâia, sau lei noi 9,400;

Șase sute galbeni, acei de la toate tribunalele de clasa a doua, sau lei noi 7,050.

Președinții de curți și tribunale, cari vor permite

să funcționeze unui portărel, fără a depune cauțiunea, vor fi răspunzători de toate pagubele ce vor proveni din acesta.

30. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 4.* Acest regulament se va pune în aplicațiune de la 1 a viitoare luni Iunie.

31. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 5.* Orice dispozițiuni ale regulamentului anterior, contrare acestui regulament, sunt și rămân abrogate.

REGULAMENT ¹⁾

pentru

Tarifa actelor de procedură și executare ale portăreilor

*Prom. și publ. în Monit. Of. No. 65 din
22 Martie 1866.*

TITLUL I

Numerul și ordinea portăreilor

Art. 1. Numărul portă-

reilor ce se vor așeza pe lângă fie-eare curte și tribunal va fi:

Pentru curtea de apel din București, 7 portărei.

¹⁾ Acest Regulament, decretat în baza Art. 96 din vechia lege a Organizării Judecătorești, din 9 Iulie 1865, a fost modificat, în

parte, prin *Decret. 3 Decembrie 1867* «Pentru reducerea taxei portăreilor». (M. Of. No. 271).

Pentru fie-care din cele-alte curți din țară câte 5 portărei.

Pentru fie-care trib. ce are o singură secție câte trei portărei.

Pentru fie-care trib. ce are 2 secții câte 5 portărei.

Pentru trib. din București, 9 portărei.

Pentru trib. din Iași 7 portărei.

Pentru trib. din Craiova 6 portărei.

Unul dintre portăreii fie-cărui trib sau curte, va fi numit capul portăreilor din la trib. sau curte.

2. Numărul portăreilor de lângă tribunale și curți nu se va putea adăoga sau scădea de cât sub formă de regulament de administrațiune publică.

3. Portăreii fie-cărui trib. vor forma un corp special, având fie-care corp câte o casă comună, în care se vor vërsa toate sumele adunate de fie-care portărel pentru plata actelor sale.

În orașele de reședință ale curței de apel portăreii curței, precum și al tribunalului din acel oraș vor avea o singură și co-

mună casă, în care se vor vërsa sumele adunate.

Capul portăreilor de la curte, va îndeplini formele preserise la vale pentru adunarea, consemnarea și împărțirea sumelor.

4. Fie-care portărel va avea un registru portativ, visat de președintele respectiv și de capul portăreilor, în care se va trece în dublu cu matcă, felul operațiunei și numele părților, precum și suma primită de portărel.

Cedula se va rupe de portărel din acest registru și se va da părței îndată ce i-a numerat prețul după tarifă, spre a'i servi ca dovadă spre constatarea cheltuelilor; érá matca se va conserva în registru spre a servi de dovadă pentru suma primită de portărel.

Capul portăreilor sau locotiilororul său, primind suma de la portărel și vërsând-o în casa comună, va viza în josul matcei de primirea sumei.

Când însuși capul portăreilor va avea să verse în casă sume primite de dënsul, el va face a 'i se viza matca sa de un alt

portărel și de grefier.

Omisiunea acestor formalități, va fi pedepsită cu amendă de la 10—150 lei.

5. Casa se va afla sub îngrijirea și răspunderea capului portăreilor.

În cas de lipsă a sa, el va putea însărcina cuastă grijă pe un alt portărel, care asemenea va fi răspundător pentru casă.

Un registru al casei vizat și parafat de președinte și de capul portăreilor, va cuprinde pe fiecare din toate sumele câte intră în casă, și anume de la cine, precum și toate câte es.

6. Fie-care portărel va fi dator a vărsa în casa comună sumele ce posedă, îndată ce le primește, și fără a putea să le conserve în compensațiune de cheltueli ori sume datorite lui,

7. Se vor plăti din casa comună toate cheltuelile de care corpul portăreilor de lângă fie-care tribunal sau curte poate avea trebuință, precum copiiști, ómenii de serviciu și alte cheltueli de cancelarie.

Portăreii vor putea ține

cu cheltuiala lor comună și unul sau mai mulți aprodi facultativi, pentru trebuința serviciului lor special.

Cheltuelile de drum și de transport ce va trebui să se facă de un portărel în interesul serviciului, în cas când nu se vor fi plătit de părți, se vor putea avansa din casa comună până la răfuirea lor de către cine se cuvine.

Portărelul ce va primi aceste avansuri, va da chitanță de primirea lor.

8. (Abr. prin Decret. 3 Dec. 1867).

9. Când un portărel de curte, va opera împreună cu un portărel de la un alt tribunal de județ în ocolul curței, taxele plătite se vor împărți de o potrivă între ambi portăreii, subscriind amîndouă în matcă și cedulele registrului lor respectiv.

10. Asemenea când capul portăreilor de la curte va însărcina pe un portărel de la tribunalul din ocolul curței, ca să opereze în alt județ al ocolului curței de cât județul în care se află tribunalul, taxa plătită se va

împărți pe din două între portăreii tribunalului și portăreii curței.

Spre acest sfârșit, portărelul ce a operat va face înscrierea în registrul său pe o îndoită cedulă și va trimite capul portăreilor de la curte atât jumătatea sumei cuvenită lui, cât și una din cedule, subscrisă de partea ce a plătit sau indicând partea ce are a plăti.

11. Portăreii de ședințe și vor face serviciul lor cu rândul așa în cât să nu sufere serviciul public. Acesta se va regula de președinte în înțelegere cu capul portăreilor.

Când capul portăreilor va fi prezent și acolo unde se află numai o secțiune, numai este nevoie de un alt portărel de serviciu.

Dacă vor fi mai multe secțiuni de curte sau tribunal, va fi destul câte un singur portărel de serviciu pentru fie-care secțiune.

12. În ordinea erarhie și demnității, portăreii sunt egali cu grefierii respectivi.

Portăreii de ședințe mențin poliția audiențelor sub ordinele președintelui; în-

să pentru esecutarea acestei poliții, portărelul ședinței va putea avea și el sub ordinele sale pe aprozi sau ómenii de serviciu.

13. Președintele nu va putea distrage pe un portărel de la îndeplinirea actelor sale pentru alte servicii streine competenței sale.

Asemenea portăreii nu vor putea fi obligați să asiste la anchete sau comisiuni cari se fac afară din localul tribunalului sau curței.

14. Fie-care portărel va opera după ce mai întâiu va preveni și se va înțelege cu capul său respectiv.

Capul portăreilor fie-căruia trib. și curte va regula ordinea după care fie-care portărel, alipit pe lângă trib. sau curte are să opereze, așa în cât serviciul să se facă cu iuțelă și esactitatea cuvenită și să nu se întâmple nulități de procedură din cauza vițiului serviciului lor.

Președintele și procurorul vor avea asemenea dreptul de priveghere asupra regularității acestui serviciu.

15. Capul portăreilor curței va avea priveghearea asupra tuturor portăreilor din ocolul curței și va denunța tribunalului respectiv pe aceia cari se abat de la datoriile lor spre a'i supune la amendă sau muștrări.

La cas de trebuință el va putea, prin Ministrul justiției, să provoace destituirea unui portărel abătut.

16. Amenzile la care portăreii pot fi condamnați, se vor vărsa în casa comună a corpului respectiv de portărei, spre a se împărți între cei-alți portărei neabătuți.

17. Portăreii din ocolul fiecărei curți vor putea să formeze un regulament de serviciu pentru alte amănunte ale serviciului și disciplinei, fără a putea să contraviă la dispozițiunile regulamentului de față.

Acel regulament după ce se va delibera și de curtea respectivă, se va trimite Ministeriului Justiției și va deveni obligatoriu, după ce se va aproba de dînsul cu modificările ce va crede de cuviință.

TITLUL II

Actele de procedură

18. Portăreii vor face toate actele de procedură în materie civilă și comercială, sau pe sîma și socotela părții civile în materii penale, cu o plată după tarife fixe sau gradate așa cum se regulează la vale.

19. Termenul înfățișării, regulându-se de președinte, el va da petițiunea și alte acte trebuincioase portărelului pentru ca acesta să formeze citațiunea.

Citațiunea formată se va subscrie de președinte.

20. Portărelul va comunica citațiunile părților conform regulilor prevădate prin procedură.

Portărelul va transmite citațiunea părților sau prin el însuși sau prin un aprod.

Aprodul va lucra sub ordinele și răspunderea portărerului, conform art. 77 din procedură.

21. Portărelul sau aprodul ce lucră sub ordinele sale se va transporta la însuși domiciliul ori reședința părților, spre a preda citațiunea, sau în

cas de lipsă a împlini formele prescise de art. 74 din Procedură.

22. Dacă una sau mai multe din părți locuiesc în alt județ, de cât aceia unde residează portărelul, acesta va trimite prin poștă citațiunea portărelului din acel județ, pentru ca el să procedeze la darea citațiunei, conform cu cele prescise la art. 20 și 21.

23. Portărelul va comunica președintelui despre predarea citațiunei, dându-i și dovezile luate sau procesele verbale încheiate cu ocaziunea dărei citațiunei.

24. Taxa citațiunilor va fi :

a) Pentru portăreii din București și Iași câte 2¹/₂ lei vechi sau 92 bani de fie-care citațiune.

b) Pentru portăreii din cele-alte județe câte 4 lei vechi sau 1 leu și 48 bani de fie-care citațiune.

Dacă într-una și aceeași cauză figurează mai multe persoane și va fi trebuință a se face mai multe citațiuni, taxa va fi pe jumătate pentru fie-care din cele-alte citațiuni; cetele

moșnenilor au a se privi ca o singură parte.

25. Dacă va fi trebuința ca agentul să se transporte în alt loc de cât orașul reședinței sale, spre a preda citațiunea, i se va plăti indemnitatea transportului după tarifa în materii criminale adică :

Câte 6 lei vechi sau 2 lei 22 bani pentru fie-care miriametru.

Indemnitatea se va regula pe miriametru și jumătate miriametru. Fracțiunile nu se socotesc.

26. Când citațiunea se trimite în alt județ, spre a se comunica părții prin agentul d'acolo, nu se va plăti altă indemnitate de drum de cât aceia a agentului din acel județ, dacă el se va transporta în ocolul județului său.

27. Când se va face o citațiune unei persoane ce se află în țară străină și care nu are un procurator cunoscut, atunci, pe lângă taxa citațiunei, se va mai plăti agentului 20 lei pentru publicarea prin *Monitor* conform art. 75, § 7 din procedură.

28. Dacă pentru predarea citațiunei în lipsa păr-

lei se va încheia procesul verbal, prescris de art. 74 din Procedură, se va mai plăti agentului de către partea ce a lipsit o taxă de 1 leu 25 parale sau 60 bani, pentru redactarea procesului verbal.

29. Suma taxelor pentru citațiune, transport sau publicarea în Monitor, se va da agentului de către partea reclamantă de odată cu darea petițiunei sale.

30. Nouile citațiuni ce se vor mai face părților într'o cauză începută înaintea aceleiași instanțe judecătorești, nu vor mai da loc la nici o altă plată în favoarea portăreilor de cât indemnitatea de transport.

Când însă aceste noui citațiuni se vor face din cauza unei suspendări, taxa citațiunilor și indemnitățile de drum se vor plăti de către partea din a cărei cauză s'a suspendat judecata, conform art. 253, 254 și 256 din Procedură.

Asemenea se va urma în cas de revisuirea unei hotăriri.

31. Dacă martorii garanții sau experții se vor

chema cu citațiuni prin mijlocirea unui portărel, se vor plăti pentru citațiuni tot taxele însemnate mai sus; această plată se va face de către partea care a invocat chemarea garanților, ori a martorilor sau de către aceia în favoarea căreia se face expertisa.

32. Comunicarea actelor cari însoțesc cererea făcută de odată cu citațiunea nu dă loc la nici o taxă; — când copii se vor lua după aceste acte sau ori-care altele prin mijlocirea portăreilor, aceste copii se vor plăti, pentru fie-care pagină de 30 rânduri de la 16 până la 18 silabe într'un rând, câte 22½ parale sau 20 bani.

Tote aceste copii se vor viza de grefier; ele se vor legalisa de președinte de va fi trebuință.

33. Semnificarea copiilor de hotăriri, prevădută prin art. 137 din procedură, se va face părților prin portărei tot în modul prevădut prin art. 20, 21, 22 și 26 din acest regulament.

Grefierul va încredința portărelului hotăririle a

căror copii trebuie comunicate.

34. Pentru comunicarea copiilor de hotăriri se va plăti de fie-care parte:

Pentru București și Iași câte 7 lei vechi și 20 parale sau 2 lei 77 bani.

Pentru portăreii din cele alte județe câte 9 lei vechi sau 3 lei 33 bani.

Cetele moșnenilor se socotesc ca o singură parte.

Cheltuelile de transport se vor plăti conform art. 25

35. Dacă în cazul prevădut de art. 151 din Procedura Civilă, se va face o a doua citare din cauză lipsei uneia din părți, cheltuelile făcute cu această a doua citațiune vor fi în sarcina aceleia ce a lipsit.

36. Când partea ce s'a condamnat în lipsă s'a judecat asupra opozițiunei, comunicarea hotăriri a celei noui, nu mai este supusă la nici o taxă, afară de indemnitate de transport, de va fi trebuință.

37. Comunicarea actelor făcute prin portăreii, va fi supusă la aceeași taxă ca și comunicarea semnificării hotăririlor.

Această taxă se va plăti

de către partea căreia se face comunicarea.

38. Comunicarea unei hotăriri dată asupra unei cereri de revizuire, va fi supusă la aceeași taxă ca și hotărîrea primitivă.

39. Hotăririle arbitrilor, cari se vor comunica părților prin portăreii, vor fi supuse la aceeași taxă ca și hotăririle tribunalelor.

40. Portărelul ce a făcut semnificarea unei hotăriri, sau comunicarea unui act va face îndată cunoscut președintelui, prin grefier rezultatul lucrărilor sale și arătarea de ziua și locul primirei, numele și calitatea părților, etc

41. Protesturile polițelor sau biletelor la ordine, făcute prin mijlocirea portăreilor, vor da drept în favoarea lor la următoarea taxă:

Pentru o poliță sau bilet până la 3703 lei 70 bani, 7 lei și 20 parale, sau 2 lei 77 bani.

De la 10000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani în sus, 16 lei vechi sau 5 lei 92 bani.

42. Orî-cine s'ar afla în stare de scăpătăciune, în

cât să nu p^otă plăti taxele deschiderii unui proces, precum nici cele-alte acte de procedură, va fi dator, de odată cu petițiunea de intentarea procesului, să presinte dovadă încredințătoare de pozițiunea sa.

Acastă dovadă pe lângă legalizare, va cuprinde și declarațiunea espresă a primăriei locului că cunoște că în adevăr petiționarul este lipsit de orice mijloce de achitarea acestor taxe.

La asemenea cas, trib. său curtea va încheia un proces-verbal prin care va constata starea de scăpătăciune, și 'l va comunica portărelului însărcinat cu executarea actelor de procedură.

Acesta va ține socotélă exactă de costul fie-căruia din aceste acte, spre a o supune la timp tribunalului său curței respective și a se prevedea în dispozitivul hotărîrei că, la cas de a se ameliora în urmă pozițiunea rēmasului din judecată ce se află în stare de scăpătăciune, va respunde t^ote cheltuelile procesului.

TITLUL III

Actele de esecutiune

43. Acela care va avea se facă o esecutiune silită în virtutea unei hotărîri judecătorești său titlu esecutor se va adresa, conform art. 372 din procedură, la curtea său tribunalul respectiv. După autorisarea specială a curței său trib. portărelul va procede la executarea silită, îndeplinind actele necesarii prescise de legi și procedură, spre a ajunge la îndeplinirea dreptului celui ce posedă titlu esecutor.

Somațiuni și comanda- mente.

44. T^ote somațiunile și comandamentele în materii civile și comerciale, se vor face prin mijlocirea portăreilor. Spre acest sfîrșit ei vor redacta somațiunea său comandamentul, conform prescripțiunei legilor speciale și declarațiunea înscris a părței în favoarea căreia se face somațiunea său comandamentul.

Actul de somațiune său comandament se va face în

dublu exemplar, din care unul va rămânea portărelului și altul se va lăsa în mână părții, în contra căreia se face somațiunea sau comandamentul.

45. Se va plăti pentru fie-care somațiune sau comandament, de către partea în favoarea căreia se face, următoarea taxă :

Pentru portăreii din București și Iași 5 lei vechi sau 1 leu 85 bani.

Pentru portăreii din cele alte județe 6 lei vechi sau 2 lei 22 bani.

Dacă va fi trebuință a se transporta afară din orașul reședinței sale, portărelul va mai primi și indemnitatea de transport, conform art. 25.

46. Dispozițiunea art. 21, 22 și 26 de la citațiuni se aplică și la somațiuni sau comandamente.

47. Portăreii vor fi în drept a face cu aceiași plată însemnată mai sus, nu numai somațiunile cari preced o execuțiune silită, ci și ori-ce alte somațiuni de a face sau a nu face un act, de a îndeplini o obligațiune, de a satisface în fine un drept ce cine-va ar pretinde că are, mai

nainte de ajunge la o execuțiune sau chiar la judecată.

Aceste somațiuni se vor face după cererea înscrisă a părții adresată către portărel. — Acestea le va redacta, în scurt, cu termeni cuviincioși, și tot în dublu exemplar sub-scris fie-care exemplar de portărel și parte.

48. Dacă hotărîrea sau titlu esecutoriū nu s'a în-cunoscintat debitorului, portărelul va procede mai întâiū la această comunicare, priimind pentru dinsa plata regulată la art. 34.

Asemenea se va urma și în cazul prevădut de art. 398 din Procedură.

Urmărirea bunurilor mobile

49. Facerea unui proces-verbal pentru urmărirea unor mobile, formarea unuiū inventariū, punerea pecetilor de către un portărel se vor plăti de către partea în favoarea căreia se face lucrarea în modul următor :

În București și Iași pentru fie-care două ore de lucru câte 5 lei vechi sau 1 leu 85 bani.

În celelalte județe cîte 6 lei vechi sau 2 lei 22 bani.

Fracțiunea de o oră se va plăti pe jumătate.

Fracțiunile mai mici de o oră nu se vor ține în seamă.

Dacă portărelul va trebui să se transporte afară de orașul reședinței sale, i se va plăti indemnitatea de transport, conform art. 25.

50. Portărelul va primi de la debitor jumătate taxa pentru copia procesului verbal ce va lăsa la mână sa și pentru lista de obiectele urmărite ce va lăsa în mână custodelui, conform art. 425 din procedură.

51. În cazul prevăzut de art. 426 și 428 din procedură, portărelul va primi pe lângă indemnitatea de transport, de va fi cazul, și taxa prevădută la art. 49.

52. Pentru publicațiunile vinderei obiectelor mobile se va plăti portărelului 15 lei vechi sau 5 lei 55 bani.

Acastă sumă se va înainta portărelului de către creditorul său persóna

ce cere vîndarea în socotela obiectelor urmărite.

53. Dacă portărelul, spre a efectua vîndarea, va trebui să se transporte în altă localitate, de cît orașul reședinței sale, i se va plăti și indemnitatea transportului, conform art. 25.

54. Dacă licitațiunea sau vîndarea obiectelor nu a avut loc, din cauză că debitorul a eșecutat obligațiunea sa, sau din cauza oricărei alte împedcări legale care suspendă vîndarea, portărelul va avea drept a primi taxa fixă pentru procesele verbale ce va fi încheiat după tarifa prevădută la art. 49 precum și indemnitatea de transport.

55. Dacă licitațiunea sau vîndarea obiectelor s'a urmat, portărelul va primi din sumele adunate după obiectele vindute, afară de taxele fixe, o plată proporțională după următoarea tarifă:

Până la 1500 lei vechi sau 555 lei 55 bani, 30 parale sau 27 bani la sută:

Asupra sumei ce trece de la 1500 lei vechi sau 555 lei 55 bani la 6000 lei

vechi sau 2222 lei 22 bani, 20 parale sau 18 bani la sută.

Asupra sumei ce trece peste 6000 lei vechi, sau 2222 lei 22 bani indefinit, 10 parale sau 9 bani la sută.

Acastă taxă însă portărelul o va lua numai din sumele ce represintă creanța cu a cărei lichidare el s'a însărcinat.

56. Dacă o licitare a cădută și va trebui să se facă o alta nouă, portărelului se va plăti numai o nouă taxă, pentru publicațiunile ce are să facă.

57. Pentru poprirea obiectelor mobili ale debitorului în mâna celor d'al treilea, conform art. 455 din procedură, creditorul reclamant va plăti portărelului ce face poprirea, o taxă de 7 $\frac{1}{2}$ lei vechi sau 2 lei 77 bani, afară de celelalte taxe de citațiuni sau transport de va cere casul.

Acastă poprire se va constata printr'un proces-verbal în dublu exemplar, din cari unul se va lăsa la cel poprit și cel alt va rămânea în mâna portărelului.

Urmărirea veniturilor imobilelor.

58. Procesul verbal ce se va face pentru urmărirea fructelor prinse de rădăcină se va plăti după tarifa prescrisă prin art. 49.

59. Vîndarea acestor fructe va mai da loc în favoarea portărelului la plata proporțională prevădută prin art. 55.

Pentru publicațiunea acestor vîndări se va plăti portărelului 7 $\frac{1}{2}$ lei vechi sau 2 lei 77 bani.

60. Dispozițiunile art. 52, 53, 54 și 56 se aplică și la urmărirea fructelor prinse de rădăcină.

61. Dispozițiunile art. precedinți 58, 59 § 1, 60 se aplică și când va fi vorba de urmărirea sau secuestrarea veniturilor unui imobil.

Publicațiunile pentru aceste urmăriri se vor plăti cu 15 lei vechi sau 5 lei 55 bani, conform celor dispoziți la art. 52.

62. Dacă mobilele secuestrate sunt în diverse localități, darea în cunoscință a secuestrului către chiriași sau arendași va

da loc la taxa prevădută pentru citațiunii prin art. 24, 25, 26.

Urmărirea imobilelor.

63. Procesul verbal ce se va încheia de portărel, pentru urmărirea unui imobil se va plăti după tarifa coprinsă la art. 49.

64. Afiptele și publicațiunile pentru urmărirea imobilelor se vor plăti portărelului cu 20 lei vechi sau 7 lei 41 bani, dacă originalul lor va cuprinde două pagine de câte 30 rânduri fie-care, având fie-care rând de la 16 la 18 silabe,

Dacă va fi mai mult de două pagine, se va plăti în mai mult pentru fie-care rând câte 1 leu vechi sau 37 bani.

Dacă afiptele au să se lipescă în localități diverse și cari nu sunt tot în orașul reședinței portărelului, se va plăti încă pentru această lipire taxa prevădută pentru citațiunii conform art. 24.

Acceași taxă a citațiunilor se va plăti și pentru încunoscințarea pu-

blicațiunii către debitor, precum și pentru depunerea ei la procurorul tribunalului și la conservatorul registrului (grefieri) de ipotecă, conform art. 509 și 511 din procedură.

65. In cas de amânarea adjudecațiunii, afiptele și publicațiunile cele noi se vor plăti din nou după tarifa arătată mai sus.

66. Asupra adjudecării definitive a unui imobil și din prețul plătit, portărelul urmăritor pe lângă taxele fixe, va mai primi pe sêma sa :

Până la 10,000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani, 20 parale sau 18 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : de 10,000—50 000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani până la 18518 lei 52 bani, de ce parale sau 9 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : de 50,000—100 000 lei vechi sau 18518 lei 52 bani, până la 37037 lei 3 bani, 5 parale sau 4 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : peste 100,000 lei vechi sau 37037 lei 3 bani indefinit 2 ½ parale sau 2 bani la sută.

Acastă taxă se va lua

însă numai din sumele ce reprezintă creanța cu a cărei lichidare portărelul s'a însărcinat,

67. Dacă o nouă adjudecare s'a făcut, din cauza neîndeplinirii obligațiunei primului adjudecător nu se va ține în seamă nici o taxă pentru adjudecarea cădută, ci portărelul va primi plata din prețul dat de definitivul adjudecător.

Predarea silită a mobilelor și imobilelor.

68. Pentru predarea silită a unor mobile, agentul judecătoresc va percepe aceiași taxă pentru somațiuni, procese-verbale și transport ca cea prevădută pentru urmărirea mobilelor în general.

Dacă portărelul va fi silit a se ajuta cu alți agenți ai puterii administrative din cauza nesupunerei celui condamnat, acesta va plăti încă odată aceiași taxa în favoarea acelor agenți.

69. Pentru predarea silită a imobilelor se va plăti portărelului câte 5 lei vechi sau un leu 85 bani, pentru fie-care proces-verbal ce

va încheia cu ocasiunea executărei, afară de plata somațiunei și cheltuelilor de transport.

Pe lângă această tarifă fixă, portărelul va mai primi 5 parale sau 4 bani la sută din venitul constatat al imobilului pe anul din urmă, dacă acest venit se urcă până la suma de 50,000 lei vechi sau 18518 lei 52 bani; de la această sumă până la 100,000 lei vechi sau 37037 lei 3 bani se va mai adăoga încă câte $2\frac{1}{2}$ parale sau 2 bani la sută pentru venitul ce se va urca; peste această din urmă sumă nu i se va mai da nici o plată.

Când va fi vorba pentru executarea unei hotărâri privitoare la hotare sau călcări, venitul se va calcula numai pentru partea de pământ călcat sau întorsă în posesiunea legitimului său proprietar.

70. Dacă portărelul a trebuit să se ajute în operația sa de executare cu agenți polițienesci sau militari, el va plăti de la sine fie-cărui dintr'acești agenți câte lei vechi 2 sau 74 bani pe di.

71. Dacă va fi vorba de

executarea unei hotărâri, care are de obiect strângerea de fructe, împliniri de sume sau predarea de o stare, sau de o colectivitate de obiecte mobile, sau de obiecte mobile sau imobile în același timp, portărelul, pe lângă tarifele fixe, însemnate la art. 68 și 69, va avea dreptul de a percepe în favoarea sa taxa proporțională din art. 69, pentru venitul pe anul din urmă al mobilelor sau imobilelor.

72. Dacă hotărîrea va obliga pe cel condamnat a face un act, precum a desființa o împrejmuire, a dărâma un zid, a închide o ferăstră, a ridica ori a înjosi un zăgaz, etc., portărelul i se va plăti de către cel condamnat, pe lângă tarifele proceselor verbale și somațiunilor, câte 30 lei vechi sau 11 lei și 11 bani, pentru fie care di, ce va întrebuiința spre a termina lucrarea în socotela condamnatului, sau spre a se începe lucrarea de către însuși condamnatul.

Sechestrul asigurător

73. Orî-ce secuestru a-

sigurător se împlinesce de portărel după aceleași forme și reguli ca și urmărirea asupra mobilelor conform art. 618 din procedură.

Portărelul va avea prin urmare dreptul de a percepe, pentru efectuarea acestei lucrări și pentru actele ce se va face, aceleași taxe însemnate pentru urmărirea imobilelor.

Esecutări asupra persoanei

74. Pentru executarea fie-cărui mandat de arestare, de depunere sau de aducere, se va plăti portărelului de către partea interesată, însă în sarcina condamnatului, taxa de 20 lei vechi sau 7 lei 41 bani, afară de cheltueli de transport. În materii penale, această executare se va putea face prin portărei numai după cererea părții civile.

Dispozițiuni comune la orî-ce executare

75. Hotărîrile judecătorilor de plăși se vor executa prin mijlocirea unui portărel de tribunal sau curte, însă numai după cererea uneia din părți.

Cheltuelile de executare vor fi aceleași ca și pentru hotărârile tribunalelor și curților, însă ele vor fi numai în sarcina părții ce a cerut executarea prin portărel.

76. Punerea pecetilor se va putea face, în ori-ce cas, de către portărel, însă numai după delegațiunea expresă ce va primi de la președintele tribunalului competente.

Pentru această operațiune se va da portărelului plata prescrisă prin art. 49.

Portărelul va depune în dată la tribunal procesul-verbal ce va încheia de punerea acestor peceti.

77. Ori-ce procese-verbale, inventare sau vindriri ivite cu ocasiunea deschiderii unei succesiuni, sau împărțirea unei indivisiuni ori comunități, ce se va face prin mijlocirea unui portărel, vor da loc, în favoarea sa, și în socotela părților interesate, tot la aceleași taxe prescrise pentru execuțiunea silită.

TITLUL IV.

Lichidarea cheltuelilor

78. Portăreii vor primi plățile cuvenite lor după tarifa prescrisă de acest regulament, și cu dreptul și privilegiile ce li se acordă de codicele de procedură.

79. Portăreii sunt opriți de a lua o plată mai mare de cât cea fixată prin acest regulament; la din contra, ei vor fi supuși, afară de alte pedepse disciplinari, a restitui părții o sumă îndoită de cât ceia-ce a primit.

80. În cas de contestațiune asupra taxei sau de opunere de plată, tribunalul său curtea pe lângă care este alipit portărelul va regula aceste cheltueli, chemând pe părți în termen scurt și fără plată de taxă.

Acastă judecată va fi executorie provisoriu, cu tot dreptul de opozițiune sau de apel.

81. Tribunalele sau curțile vor regula asemenea în hotărârile lor de către cine are să fie plătite în definitiv cheltuelile ce au costat operațiunile portă-

reilor.

Partea condamnată este
admisă a discuta și a com

bate cifra acestor cheltu-
eli, conform art. 147 din
procedura civilă.

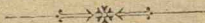


TABLA GENERALĂ DE MATERII

	<i>Pagina</i>
I.—Indexul alfabetic al «Procedurii civile»	IX—XL
II.—„Codul de procedură civilă”, adnotat	I—302
III.—Regulamentul de cheltueli pentru experti, martori și transporturi.	303—306
IV.—Regulamentul taxelor publicațiilor.	307—308
V.—Proc. civ.: Convențiuni diplomatice	315—318
VI.—Indexul alfabetic al «Legei Judecătoriilor de pace» . (I—XVI)	319—320
VII.—Legea Judecătoriilor de pace, adnotată.	321—406
VIII.—Regulamentul Legei Judec. de pace.	407—414
IX.—Circulări ministeriale la Legea Judec. de Pace.	415—422
X.—Legea Tocmelelor agricole	423—432
XI.—Indexul alfabetic al «Legei Timbrului».	433—462
XII.—Legea Timbrului, adnotată	463—532
XIII.—Legea autentificării actelor, adnotată	533—548
XIV.—Legea și Regulamentul Portărilor (taxa actelor de procedură)	549—573





VERIFICAT
2017